«Ақмола облысы білім басқармасының
Астрахан ауданы бойынша білім бөлімі
Жаңатұрмыс ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ

Қаралған	Келісілді	Бекітілді
ӘБ отырысында	Оқу ісінің меңгерушісі	Мектеп директоры
Протокол № 1	_____	_____
«28» 08 2025ж.	«29» 08 2025ж.	«01» 09 2025ж.

Циклограммалық жоспар

Мектепалды даярлық сыныбы

2025-2026 оқу жылы

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:4-апта 22 -26 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы
Қыркүйек-Құндылық: Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік айы. Апта дәйексөзі: «Еңбек – адамның айнасы, тірліктің алтын негізі.»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 22.09.25	Сейсенбі 23.09.25	Сәрсенбі 24.09.25	Бейсенбі 25.09.25	Жұма 26.09.25
Балаларды қабылдау	**Ойын атауы: «Көңіл-күйді тап!»** **Мақсаты**: Баланы күннің басында жақсы көңіл күйге бөлеу Ойынның барысы: Таңертең балаларды есік алдында күлімдеп қарсы аласыз. Оларға:«Қош келдің! Сен бүгін қандай көңіл-күймен келдің? Кел, эмоция таңдап көр!» — дейсіз. Арнайы себетке немесе қабырғаға ілінген эмоция карточкаларынан бала өзі таңдағанын көрсетеді. Ол эмоцияны таңдап болған соң, тәрбиеші: -Керемет! Ал енді осы көңіл-күйді көрсетіп көрші! -Қуансаң — секіріп көрсет! -Таңғалған кейіп көрсет! -Ренжіп қалсаң, не істер едің?» — деп ойынды жалғастырады. Соңында:Бала өзі қалаған амандасу түрін таңдап, тәрбиешімен немесе досымен амандасады. **(Адал азамат) Күй күмбірі:** «Кеңес» күйі. Мақсаты:Қазақ халқының өнеріне деген сүйіспеншілік ояту Балалар, бұл әуен — күй деп аталады. – Қазір сіздер тыңдап отырған күй — «Кеңес» деп аталады. – Бұл күйді атақты күйші Құрманғазы атамыз шығарған. – «Кеңес» деген сөз — ақыл айту, жақсы ой бөлісу деген мағына береді. – Бұл күйде бір-бірімен кеңесіп отырған адамдар сияқты сабырлы, байсалды, терең ой бар. – Тыңдап көріңдер, күйдің әуені тыныш, жай жүріп отырады. Бұл — адамға ой салады, жүрегіне тыныштық береді.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут** Бала ата-анадан үлгі алады • Ата-ананың өз жұмысына деген құрметі, кәсіби мәдениеті балаға кәсіпке сүйіспеншілікпен қарауды үйретеді. • Баламен өз жұмысыңыз туралы бөлісіңіз: «Мен дәрігермін, адамдарға көмектесемін», «Мен құрылысшымын – үйлер саламын» деген секілді. Мектепке дейінгі ұйыммен бірлесе әрекет етіңіз • Бала тәрбиесінде тәрбиеші мен ата-ана – бір команда болуы керек. • Мекемеде өтетін шараларға қатысу, үй тапсырмаларына көңіл бөлу – баланың тәрбие мен білімге деген қызығушылығын арттырады. Баланы мақтау мен қолдаудан аямайық • Әрбір кішкентай жетістік – баланың болашақтағы үлкен қадамдарына бастар жол. • Еңбекке тәрбиелеу кезінде «Сен істей аласың», «Жарайсың!» деген жылы сөздермен мотивация беріңіз.				

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**«Игі істер қоржыны»** Түрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қиып алуға болады. Әр күннің соңында балаға «қоржынға» бүгін қанша игі істер жасаса, соншадөңгелексалуұсынылады.Балақиналғанжағдайда,оғанкөмектесу керек. Мұндай ойын баланы игі істер жасауға ынталандырады	**Қимылды ойын: «Ұшады – ұшпайды»**Мақсаты: Құстар мен заттардың айырмашылығын табу Барысы: Тәрбиеші балалардың алдына шығып, әртүрлі заттар мен жануарлардың атын атайды. Егер айтылған нәрсе ұшатын болса – балалар қолдарын жайып «ұшқандай» етіп қимылдайды. Егер ұшпайтын нәрсе айтылса – қозғалмай тұрады. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)	**«Абай бол» ойыны** Мақсаты: Жол ережелерін үйрету, қауіпсіздік ережелерін меңгерту Барысы: Ойын алаңына жол белгілерінің суреттері (светофор, жолақ, т.б.) қойылады. Балалар бағдаршам түстеріне байланысты әрекет жасайды: • Жасыл – жүреді • Сары – орнында тұрады • Қызыл – тоқтайды	**Жұмбақтар: «Р, Ш, Д»** дыбыстарынан басталатын Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс тану және сөздік қорын байыту Барысы: Тәрбиеші әріптерге байланысты жұмбақтар жасырады, балалар жауабын табуға тырысады. Мысалдар: • қызыл, аузы бар, бірақ сөйлемейді. (Раушан) • Ш: Шырылдайды жаз бойы, тыным таппай бір қойды. (Шегіртке)	**Дидактикалық ойын: «Түстерді анықта?»** Мақсаты: Балаларды түстерді тануға және ажыратуға үйрету Барысы: Тәрбиеші түрлі-түсті заттарды көрсетеді немесе түрлі карточкалар ұсынады. Балалар түстерді атап, сол түске сай ойыншық немесе зат табады.)
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***Қ.Р әнұранын айту*** **«Сиқырлы таяқша»** *Ойынның мақсаты:*балаларды зейін қоюға,мейірімділікке,досына көмектесуге тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрып, өздеріне көмек қажет болған жағдайды кезек-кезек айтып береді, мысалы: тісім ауырды, біреу ренжітті, көңіл-күйім	«Мақтау сөздер айту» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды	«Тек жақсы қасиеттерді ата» Педагог қолына доп алып, балалардың алдына тұрады да, олардың әрқайсысына допты лақтырады. Балалар допты кез-келген «жақсы қасиет» (адалдық, мейірімділік, ұқыптылық) айтылған кезде ғана ұстап алуы тиіс.	«Адалдық шеңбері» Ойынның мақсаты:балаларды адалдыққа тәрбиелеу,зейінді дамыту. Педагог балаларды екі командаға бөледі. Бір команданың қатысушылары қолдарынан ұстап,«адалдық шеңберін» құра отырып,қолдарын	«Адал досқа арналған ашық хат» Ойынның мақсаты:достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балаларға достық туралы мақал айтып береді, содан кейін өзінің адал досы деп

	болмады жәнет.б.Қатысушылар жағдайларын айтып болғаннан кейін,педагог«сиқырлы таяқшаны» қолына алып, былай дейді: «Сиқырлы таяқша,досыңа көмектес!».	қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.(Адалдық әліппесі)	Бұл жағдайдаолардепедагогкеқар айқадамжасайды (Адалдық әліппесі)	жоғары көтереді.Екінші командының мүшелері бірінің Артынан бірі сапқа тұрып,көңілді музыкамен«адалдық шеңберінің»ішіне кіріп, шығады.	санайтын адамды атауды және оның себебін түсіндіруді сұрайды. Әңгіме соңында балаларға адал досы үшін ашық хат дайындау ұсынылады
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**<u>1.Тіл дамыту</u>** Менің атам **Міндеті:**Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу Тәрбиешінің түсіндіруі :– Балалар, сендерде ата-әжелерің бар ма? – Ата деген кім? Ол қандай? – Бүгін біз "Менің атам" деген тақырыпта әңгімелесеміз. – Ата – үлкен, ақылды, көп нәрсе білетін адам. Ол бізді жақсы көреді, ақыл айтады. Біз де атамызды жақсы көруіміз керек. Тәрбиеші қысқаша мәтін оқиды **Ойын 1: "Дауысты тап!"Мақсаты:**Дауыс қарқынын (жоғары, төмен, баяу, тез), екпін мен логикалық үзілісті қолдану. Барысы: Тәрбиеші балаларға сөздер немесе сөйлемдер айтады, олар сол сөйлемді әртүрлі интонациямен айтуы керек. **Ойын 2: "Менің**	**<u>1 .Сауат ашу негіздер</u>** **<u>Міндеті:</u>** Дауыссыз дыбыстардың жасалуы Міндеті:Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету **Түсіндіру: Дауыссыз дыбыстардың жасалуы** **Дауысты** дыбыстар – кедергісіз айтылады (ауамен еркін шығады) **Дауыссыз** дыбыстар – айтқанда ауызда **кедергі** болады **Тәрбиеші жаттығу жасатады:** "С-с-с", "Т-т-т", "К-к-к" – бұл дыбыстарды созып айта алмаймыз, себебі олар кедергімен шығад **◆ 3. Жаттығу: Дауыссыз дыбысты тап** Тәрбиеші бірнеше сөз айтады, балалар ішінен дауыссыз дыбысты табады: **Мысалы:** Сауыншы – [с] Тұлпар – [т] Мектеп – [м], [к], [т], [п] **Ойын:** «Қай дыбыс жасырынған?» Тәрбиеші сөз айтады, бала соңғы дыбысты табады және дауысты ма, дауыссыз ба екенін анықтайды.	**<u>1 Математика негіздері</u>** **<u>Міндеті:</u>** **4 саны және цифры** **Міндеті:** 4 цифрымен таныстыру Тәрбиешінің түсіндіруі: – Балалар, қараңдаршы, бүгін біз жаңа санмен – 4 санымен танысамыз. – Қане, бірге санайық: 1, 2, 3, 4. (Көрнекілік ретінде 4 ойыншық немесе текше қойылады.) – Міне, бұл – 4 саны. (Тақтаға 4 санының таңбасы ілінеді. Балалар ауызша қайталайды.) – Қараңдар, мынау 4 алма (ойыншық/сурет), 4 гүл, 4 доп. (Балалармен бірге 4 затты санап көрсету.) **1. Қимылды ойын: «Сана да қимылда!»** Мақсаты: Санау арқылы дене қозғалысын үйлестіру. Барысы: Тәрбиеші: – 4 рет секіреміз! – 4 рет қол соғамыз! – 4 рет аяқпен топылдатамыз! – 4 рет отырып-тұрамыз! (Балалар тәрбиешіні қайталайды.)	**<u>1.Тіл дамыту</u>** Қорыққанға қос көрінеді Міндеті:Сөздік қор Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту **1. Сұрақ-жауап ойыны:** «Мұқият тыңда» Мақсаты: – Балаларды сұрақты соңына дейін тыңдап, мазмұнын түсініп жауап беруге дағдыландыру; – Қысқаша немесе толық жауап беруге үйрету. Барысы: – Тәрбиеші бүгінгі әңгімедегі мазмұнға байланысты сұрақтар қояды: Қиындық деңгейі: Сұрақтар біртіндеп күрделене түседі. **2. Рөлдік ойын: «Кейіпкерлерді сомда»** Мақсаты: – Балалардың сөздік қорын байыту, сөздерді дұрыс айтуға және кейіпкер бейнесін сомдауға үйрету; – Диалог арқылы сөйлеу дағдысын дамыту.	**<u>1.Қоршаған әлеммен таныстыру</u>** **Отбасындағы мерекелер мен дәстүрлер** **Міндеті**:Отбасы мүшелеріне жақсы көретінін білдіру, алғыс айту, сыпайы сөйлеу **Ойын атауы: «Алғыс шеңбері»** Балалар шеңберге отырады. Тәрбиеші біреуді көрсетіп: «Сен кімге рахмет айтасың?» — бала қысқа айтады (мысалы, «Анам тамақ дайындағаны үшін рахмет») және карточкадағы «рахмет» жапсырмасын сыйлайды. Қысқа айналым, барлық балалар қатысады. **Ойын атауы: «Мерекелік сурет»** Әр балаға А4 парақ пен қарындаш. Тапсырма: «Отбасыңмен болатын бір мерекені салыңдар» (дастархан, би, қойылым). Қойып болғаннан кейін әр бала 1 сөйлеммен әңгімелейді: «Бұл — біздің мерекем, біз бірге дастархан жаямыз» сыпайы сөздерді атап өтеді.

	атам"Мақсаты:Баланың байланыстырып сөйлеуін, сипаттау қабілетін және тыңдау мәдениетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші немесе бала "Менің атам..." деп сипаттай бастайды. Басқалар "Атам қандай?" деген сұрақтар қойып, кім туралы айтып тұрғанын табады. Мысалы: – Менің атам ақ шашты. Ол маған ертегі айтады. Бақшада жұмыс істейді. **Күтілетін нәтиже:**Тілдік сипаттау, сұрақ-жауап Коммуникативтік тыңдау, сөйлеу дағдылары қалыптасады **2.Математика негіздері** 3 саны және цифры 3 цифрымен таныстыру **1. Түсіндіру: 3 саны** Тәрбиеші 3 санына заттық көрнекілік арқылы түсінік береді: Мысалы:3Алма,3 доп 3 жапырақ Әр топтамада санау: «Қане, неше алма? Бір, екі, үш!» **2. 3 цифрымен таныстыру** Тақтада немесе үлгіде 3 цифры көрсетіледі. Саусақпен ауада жазу, трафаретпен жүргізу. **Салыстыру:** 2 мен 3-ті салыстыру. Мысалы: – Мұнда 2 қонжық, ал	**4. Диалог және пікір айту тапсырмасы** **Сюжетті сурет бойынша әңгімелесу:** Балалар суретке қарап, өзара **сұрақ-жауап** құрады. Мысалы, суретте балалар атасымен саябақта жүр. -Бұл кім? -Қайда келе жатыр? -Қолында не бар? -Саған қай іс ұнайды? Күтілетін нәтиже: Әңгімелесушіні тыңдайды.диалог жүргізе алады., өз пікірін айтады. **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Заттар әлеміне саяхат Міндеті:Заттар,олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау,олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау **Сиқырлы қоржын** – тәрбиеші ішінде әртүрлі заттар салынған қоржын көрсетеді (ағаш қасық, пластик бөтелке, темір қасық, мақта орамал, шыны банка, доп, т.б.) **Тапсырма 1: "Қандай зат?"** **Барысы:** Балалар затты қолмен ұстап, сипаттайды. Мына сұрақтарға жауап береді: Бұл не? Не үшін қолданылады? Қандай материалдан	**2. Дидактикалық ойын: «Қай жерде 4?»** Мақсаты: 4 санына сәйкес келетін заттарды табу. Құрал: Әртүрлі суреттер (3 алма, 4 алма, 5 алма т.б.) Барысы: – Тәрбиеші бірнеше сурет көрсетеді. – Балалар ішінен тек 4 зат бейнеленген суретті таңдайды. **2.Сауат ашу негіздері** **Біз нені үйрендік** Міндеті:Геометриялық фигуралардың, көгөністер, жеміс-жидектердің және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Тапсырма «Бастырып жаз» Нүктелерді бастыр, жалғастыр Мақсаты: дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Ойын: Дауысты ,дауыссыз дыбыстар Мақсаты:дауысты дауыссыздарды ажырата білу Барысы:Қызыл көк себет, түрлі жеміс жидектер карточкалары беріледі.Қызыл себетке дауысты дыбыстан келетін жеміс жижекті,ал көк себетке дауыссыз дыбыстан келетін жеміс жидектерді салады.Ойынның соңында жеміс жидектерді қандай фигураларға ұқсайтынын	Барысы: – Тәрбиеші балаларға кейіпкерлер рөлін бөліп береді. – Балалар ертегі мәтініндегі сөздерді қайталап, қимылмен бейнелейді. Күтілетін нәтиже: Сөздік қор Көбейеді. **2.Математика негіздері** **5 саны және цифры** **Міндеті**:5 цифрымен таныстыру Тәрбиеші 5 саны жайлы қысқаша түсіндіріп өтеді **Ойын атауы: «Қоржынды толтыр»** Мақсаты: 1–5-ке дейін санауды пысықтау, топпен ықпалдастыру. Қысқаша барысы: Балаларды топтарға бөлу, әр топқа қоржын және заттар беру. Мұғалім карточкада сан көрсетеді (мысалы, 5). Топтар дәл сол санға сай заттарды қоржынға салады. Мұғалім тексеріп, дұрыс орындағандарды мадақтау. **Ойын атауы: «Бес саусақ»** **Мақсаты**: санауды, мотористаны және есте сақтауды дамыту. Қысқаша барысы: Балалар шеңберге тұрады/отырады. Мұғалім бір-бірлеп саусақ көрсетіп санау жүргізеді: «бір, екі, үш, төрт, бес». Әр дұрыс санағанда қол шапалақтау; «5» болғанда бәрі бірден секіру/қол көтеру	**Күтілетін нәтиже**:Отбасы туралы ұғымдары қалыптасады. **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік, нені білдік? Міндеті: Түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; Мотивациялық кезең: – Шаттық шеңбері: «Сәлем» әні – Тәрбиеші ұлттық киім киіп, балаларға қонаққа келгендей әсер береді. – Сұрақ: «Қазақ халқы қонақты қалай қарсы алады?» (Балалар өз ойларын ортаға салады) Ойын: «Ұлттық затты ата» Мақсаты: – Қазақ халқының мәдениетіне тән заттарды есте сақтау және сипаттай білу. – Сөздік қорын кеңейту. Барысы: Тәрбиеші үстелге ұлттық бұйымдардың суретін (немесе макетін) қояды: Домбыра, тұсау кесетін ала жіп, кимешек, киіз үй, бешпент, қамшы. Әр бала бір затты таңдап, не екенін айтады және сөйлем құрайды. Мысалы: – «Бұл – домбыра. Домбыра екі шекті. Ол ұлттық аспап.»

	мұнда 3. Қайсысы көп? **Ойын 1: "Үшеуін тап!"** **Тақырыбы:** 3 затты дұрыс санау **Мақсаты:** Заттар жиынынан 3-тен тұратын топты табу, санау дағдысын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші әр түрлі заттардан (ойыншық, сурет, геометриялық фигуралар) тұратын бірнеше топ көрсетеді. Балалар ішінде тек 3 заттан тұратын топтарды табады. **Ойын 2: "Үш түсті тауып боя!"** **Тақырыбы:** 3 санын түспен сәйкестендіру **Мақсаты:** 3 санына сәйкесті түстерді таңдап бояу, саусақ моторикасын дамыту. **Барысы:** Балаларға сурет немесе бетше беріледі (мысалы, үш шар, үш үйрек, үш алма). Балалар үш затты таңдап, оларды бояйды. Күтілетін нәтиже:3 санын цифрасын таниды.Және оны бастырып жаза алады **3.Қазақ тілі** Ата әже мерекесі **Міндеті:**Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық білдіретін сөздерді үйрету Тәрбиешінің түсіндіруі:Балалардың	жасалған? Бұл зат қатты ма, жұмсақ па? Ауыр ма, жеңіл ме? **Заттар үлгісі:** Ағаш қасық – ағаштан, қатты Пластик бөтелке – пластиктен, жеңіл Мақта – жұмсақ, су сіңіреді Темір қасық – темірден, салқын, ауырлау Доп – резеңкеден, серпімді **Тапсырма 2: "Заттың сыры неде?"** **Барысы:** Тәрбиеші балаларға **бейтаныс немесе сирек қолданылатын зат** көрсетеді (мысалы, күбі, таразы, пластик түтік, т.б.) Балалар оның не үшін керек екенін болжауға тырысады. Мысалы: – Бұл не деп ойлайсың? – Не үшін керек болуы мүмкін? – Қай материалдан жасалған? **Ойын: "Жұбын тап!"** **Мақсаты:** Заттарды материалымен сәйкестендіру. **Барысы:** Тақтада немесе үстелде **затты** және **материалды** бейнелейтін карточкалар жатады. Күтілетін нәтиже:: Шыны – банка Пластик – бөтелке Ағаш – қасық Темір – шеге Мақта – орамал сияқты сәйкестендіреді. **3.Көркем әдебиет** Жемістер жыры	айтады. Күтілетін нәтиже.Бастырып жаза алады.Дауысты .дауыссыз дыбыстарды және жеміс-жидектердің атауын дұрыс айта алады. **3.Көркем әдебие**т **Мақтақыз бен мысық** **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну **Ертегіні қарау**(интерактивті тақтадан) **«Сұрақ жауап» ойыны:** Мақсаты:Ертегіні сұрақ жауап арқылы талқылау **«Суреттер сөйлейді» әдісі** **Мақсаты:**Суреттерді бояп отырып ертегінің жүйесін сақтап айту **Күтілетін нәтиже:** Таныс кейіпкердің бейнесін сомдауға ынталандыру. Байланыстырып сөйлеу дағдысын жетілдіру **4.Дене тәрбиесі** Жүгіру: Міндеті:Жүгіру: шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру;бір сызыққа	арқылы белгі беру. Күтілетін нәтиже:5санын таниды. **3.Қазақ тілі** **Шәйнек** **Міндеті:**Тілдік және артикуляциялық аппаратты,тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Тәрбиеші жалпы қайнаған шәйнектен не себептен бу шығатынын және не үшін пайдаланатындығын, және қауіпсіздікті сақтау керек екенін түсіндіру **Ойын: Мені қайтала** Шәйнек атауын айтқызып, қайталатау, сөзді буындау дауысты, дауыссыз дыбыс сандарын білдіреді, қазақ тіліне тән «Ә» дыбысының орнын көрсету; «Шәйнек» деген жазудағы жетіспей тұрған әріптерді толықтыру жолдарын көрсету; Шәйнек бөліктерінің қандай қарындаштармен боялатынын сызықпен қосып, бояудың алгоритмін номерлеп, тапсырманы орындау. Күтілетін нәтиже:Ә,е дыбыстарын ажырата біледі **4.Музыка** «Біздің аспаптар» Міндеті: Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің	Ойын: «Қай дәстүрге жатады?» Мақсаты: – Қазақ халқының салт-дәстүрлерін тануға үйрету; – Сөйлеу дағдысын дамыту. Барысы: Тәрбиеші суреттер немесе сөздік сипаттамалар ұсынады, ал балалар қай дәстүр екенін табады. Мысалы: – Сәбиді бесікке бөлейді → Бесікке салу – Сәби алғаш рет жүре бастағанда → Тұсау кесу – Ұлттық тағам дайындалады, көріседі → Наурыз мейрамы Күтілетін нәтиже: Түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен танысады **34.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру /құрастыру** **Жемістер** **Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию.Мүсіндеу:** **Сурет салу** Оларға тән ерекшеліктерді

	назарын сюжеттік суретке аудару Ойын: «Әңгімеле» Барысы: Екі балаға есім қоюларын, және олардың қай жақтан, кімдерге келгендерін әңгімелеп берулерін сұраймын; • Ата мен әжелерінің әрекетін қандай болды, қуанғандарын қалай білдіргенін әңгімелетемін; Ойын тапсырма: «Ә»дыбысын тап Ә дыбысының орнын ажырату Сюжеттік рөлдік ойын: «Ата мен әже» Ата-әже мен балалар болып рөльдерді сомдау **Күтілетін нәтиже:** Балалардың сөйлей біліу, тыңдай білу қабілеттерен дамыту **4.Дене тәрбиесі** Жүру Міндеті:Әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту;қолдарынан ұстап,жұптарымен айналу **Ойын:"Доптардан аттап өту"** Барысы: Гимнастикалық скамейка	**Міндеті**: Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну **«Жемістер жыры» өлеңі** **Мақсаты:** өлеңдер арқылы диалогтік сөйлеуді дамыту **«Жұмбақ жасырамын»ойыны** **Мақсаты:**Қиялдан,ойдан жемістерді сипаттай отырып,бір-біріне жұмбақтар жасыру **Күтілетін нәтиже:** Жемістер туралы түсінігін калыптасады. **4.Музыка** **«**Біздің аспаптар» Міндеті:Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Музыкалық ойын: «Аспапты тап!» Мақсаты: – Музыкалық аспаптардың дыбысын ажырату, есте сақтау қабілетін дамыту. – Әуен ырғағына көңіл бөлу. Барысы:	қойылған заттардың арасымен,кедергілердің арасымен өту арқылы«жыланша»жүгіру Жаттығу атауы: Кедергілермен жүгіру Мақсаты: – Жүгіру дағдысын жетілдіру, шапшаңдық пен бағытты дұрыс сақтай білуге үйрету. Барысы: 1. Балалар қатарға тұрады. 2. Алдарында белгіленген арақашықтықпен қойылған кедергілер (фишкалар, кубиктер, арка, лента) болады. 3. Тапсырма: – Бір-бірден тізені жоғары көтеріп, – Кедергілердің арасымен «жыланша» – Сызық бойымен шашырай, – Соңында кері қарай жәй жүгіріп оралу. Нұсқау: – "Жолда кедергі көп – абай бол!" – "Тізеңді көтер! Арқаны тік ұста!" – "Қатармен емес, шашырай жүгір!"Барысы: – Тәрбиеші аңдардың атын атайды, балалар соған сәйкес жүрісті көрсетеді: – Қоян – секіру – Аю – ауыр басып жүру – Мысық – аяқтың ұшымен – Қасқыр – тізесін бүгіп, жай басады **Күтілетін нәтиже:** Берілген	(шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. **Ойын атауы: «Темпті тап»** **Мақсаты**: музыканың қарқынын анықтау. Қысқаша барысы: мұғалім қалауы бойынша 3-4 қысқа үзінді ойнатады (баяу, орташа, жылдам). Әуенді тыңдап, балалар қолындағы «баяу/орташа/жылдам» карточкасын көтереді. Дұрыс жауап үшін мадақтау. Ойын атауы: «Қай аспап?» Мақсаты: аспап үнін тану, сипаттау дағдысын дамыту. Қысқаша барысы: мұғалім 3 қысқа дыбыс (домбыра тәрізді, перкуссия, клавиш) ойнатады немесе карточка көрсетеді; балалар көздерін жұмып, дыбысты ұқсаған аспап картасын көрсетеді. Қате болса, бірге тыңдап талқылайды: «Бұл үн қандай? Жылы ма, өткір ме?» Күтілетін нәтиже:баяу әуендерді қабылдайды, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай біледі	беру, қолдың және саусақтардың қимылдарын жетілдіру, қарапайым пропорцияларды сақтай отырып, адам мен жануардың пішіндерін мүсіндеу **Жапсыру:** Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. **Құрастыру** Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. Әрбір бала өзінің о **Жемістер** суретін салып.Оны ермексазбен әдемілеп жапсырады. Күтілетін нәтиже:Сурет салу дағдысы қалыптасады.Ерсексазбен жұмыс жасай отырып оны қағаз бетіне жапсырып тегістеуді үйренеді **4.Дене тәрбиесі** **Жүгіру** **Міндеті**:Жүгіру:

	бойымен екі қадам сайын ішіне құм немесе үрленген материал салынған доптар қойылады. Балалар скамейка бойымен жүріп, доптардан аттап өтеді, тепе-теңдікті бұзбай. Мақсаты: Кеңістікті бағдарлау Сақтықпен қозғалу Аяқтың бұлшықеттерін дамыту **Ойын:"Жұптасып айналайық"** Барысы: Балалар екі-екіден жұпқа бөлінеді. Қол ұстасып, бір-біріне қарап тұрады. Музыка қосылады немесе тәрбиеші санайды (1-2-3). Балалар жұбымен бір бағытта, кейін кері бағытта айналады (ортада тепе-теңдікті сақтау керек). Күтілетін нәтиже: кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүре алады	– Балалар көздерін жұмады (немесе артқа қарайды). – Тәрбиеші бір музыкалық аспапты (мысалы: домбыра, сылдырмақ, барабан) ойнайды. – Балалар қандай аспап екенін дыбысына қарай табуы керек. – Тапқан бала сол аспапты көрсетіп, шағын би қимылын орындайды. 2. Қимылды ойын: «Әуенге сай қимыл жаса» Мақсаты: – Ән ырғағына сәйкес би қимылын жасауға үйрету. – Музыканың қарқынын, сипатын сезіне білуге тәрбиелеу. Барысы: – Тәрбиеші екі түрлі әуен қосады: – Баяу, лирикалық (вальс ырғағында) – Шапшаң, көңілді (марш немесе халық әні стилінде) – Балалар әуеннің сипатына сай би қимылдарын орындайды: – Баяу әуенде — қолдарын жайып айналады, баяу қозғалады Күтілетін нәтиже: Жылдам әуенде — секіреді, шапшаң қозғалады.Әуендерді ажыратады.	жаттығуларды дұрыс орындауға дағдыландыру		шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру;бір сызыққа қойылған заттардың арасымен,кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру **1. «Кім жылдам?»** Балалар белгі берілгеннен кейін сызыққа дейін жүгіріп барып, қайта оралады. Жеңімпаз – бірінші келген бала. **2. «Эстафета»** Балалар бірнеше топқа бөлінеді. Әр топ кезекпен жүгіріп, белгіленген жерден қайтып келіп, таяқшаны келесі ойыншыға береді. 3.**«Түрлі-түсті жалаушалар»** Мұғалім жалаушаны көтергенде балалар соған қарай жүгіреді, кім бірінші жетеді – сол жеңімпаз. **Күтілетін нәтиже** Балалар жүгірудің дұрыс әдісін меңгереді (денені тік ұстау, қолды еркін қозғау, аяқ қимылын үйлестіру). Жылдамдық пен төзімділіктері артады.

Серуенге дайындық	**Тәрбиешінің ескертуі:** «Балалар, енді серуенге шығамыз. Барлығымыз тәртіппен киінеміз.» Киіну алдында **дәретханаға** бару ұсынылады. **Киіну тәртібі:** Балалар тәрбиешінің көмегімен келесі реттілікпен киінеді: **Киіну кезінде:** Өз киімін өзі табуға, киінуге үйрету Бір-біріне көмектесуге баулу Есік алдында тәрбиеші **тәртіп пен қауіпсіздік ережелерін** еске салады: Жүгірмеу Бір-бірін итермеу Тәрбиешіден алыстамау **Ескерту:** Ауа райына сай киінуге назар аударылады Егер ауа райы желді, салқын болса – жылы киім мен бас киім міндетті Серуен кезінде қауіпсіздік ережелері басты назарда болады				
Серуен	**Картотека №15** **Тақырып: Құстар – табиғат досы** 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар құстардың ұшуын, олардың дауыстарын тыңдап, бір-біріне қандай құс екенін айтып береді. Әр бала өзіне ұнаған құс туралы әңгімелейді. 2. Қимылды ойындар: «Қайтқан құстар» – балалар бұрын ойнап үйренген, бағытпен жүгіру. «Құстар мен мысық» – рольдік ойын, шапшаңдық, кеңістікте бағдар. 3. Бақылау: Тақырыбы: «Қайтқан құстарды бақылау» Балалармен бірге аспандағы құстардың	**СКартотекасы №16** **Тақырып:** *«Басқа топ балаларын бақылау»* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Балалар өз топтарымен бірге ойнап, жақын маңда ойнап жатқан өзге топ балаларын сырттай бақылайды. Олардың қандай ойын ойнап жатқанын, қалай тәртіп сақтап жүргенін талдайды. **2. Қимылды ойындар:** **«Жай жүгіріп өт»** **Барысы:** Балалар белгіленген аралықты жүгіріп өтеді. Түрлі кедергілер арқылы жүру (мысалы, жалауша, шеңбер, секіртпе). **«Аюлар мен аралар»** **Барысы:** Балалар – аюлар. Тәрбиеші – ара. Аюлар «орманда» бал теріп жүреді, тәрбиеші «ара келді!»	**Серуен Картотекасы №17** **Тақырып: «Қоңыр күз келді»** 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар өз беттерімен алаңды аралап, айналадағы өзгерістерге назар аударады (ағаш жапырағы түгел түсіп қалған, шөп солған, т.б.). Өз байқағандарын тәрбиешіге айтады. 2. Қимылды ойындар: «Үрпек төбет» Барысы: Балалар – қозы, бір бала – төбет. Қозылар жайылып жүреді. Төбет ескерту беріп, оларды қорғайды. Қасқыр келсе – қуады. «Жасырынбақ» Барысы: Бір бала тығылады, қалғандары іздейді. Барлық бала кезекпен тығылады. 3. Бақылау: Тақырыбы: «Қоңыр күзді бақылау, салыстыру»	**Серуен Картотекасы №19** **Тақырып:** ***«Қайтқан құстар»*** ***(Қайталау және бекіту)*** **1. Балалардың дербес әрекеті:** Балалар аспанға қарап, құстардың қайту бағытын, саны мен ұшу үлгісін бақылайды. Бір-біріне қай құс екенін айтып, түсіндіреді. **2. Қимылды ойындар:** **«Қайтқан құстар»** **«Құстар мен мысық»** (Қимылдар нақты, бағытты. Қайтқан құстардың үшбұрышты қозғалысы бейнеленеді.) **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** *«Қайтқан құстарды бақылау»* Аспаннан топтасып ұшқан құстарды байқау. Балалардың естіген құс дауысын сипаттап беруі. Қандай құстардың атын біледі? (қарға, қарлығаш, үкі, көгершін, т.б.) **ұстар мен жәндіктердің қоректену тізбегі**	**Серуен Картотекасы №20** **Тақырып:** *«Өзге топ – үлгі»* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Балалар алаңда еркін ойнап, кейін жақын маңдағы өзге топтың әрекетін бақылап, «Кім не істеп жатыр?», «Ойын тәртібі қандай?» деген сұраққа жауап береді. **2. Қимылды ойындар:** **«Жай жүгіріп өт»** **«Аюлар мен аралар»** (Қимыл ойындары ережені бұзбай ойнауға бағытталған. Жаңа қозғалыс нұсқалары қосуға болады – артпен жүру, шеңбер бойымен жүгіру т.б.) **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** *«Өзге топ балаларының іс – әрекеті»*

	топталып, ұзақ сапарға кетіп бара жатқанын бақылау. Қандай құстар қайтады? (қарлығаш, тырна, шағала т.б.) ұстардың дыбыстарын зерттеу Эксперимент: Мобильдік қосымша немесе интерактивті тақтамен құстардың дауысын тыңдау, қай құстың дауысы екенін анықтау. Құстардың қайтқан немесе қалғып қалған түрлерін ажырату. Мақсаты: Құстардың дауысын тану, олардың мінез-құлқын түсіну.	дегенде, балалар тығылады немесе қашады. **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** *«Өзге топ балаларының іс – әрекеті»* Балалардың ойын кезіндегі тәртібін, қарым-қатынасын бақылау. Кім қандай ойын ойнап жатыр, қандай ойыншықтар қолданып жатыр – осыны айту арқылы қырағылық, байқағыштық дамыту. **4. Еңбек әрекеті:** Алаңдағы сынған бұтақтарды, жапырақтарды арнайы белгіленген орынға жинау.	Алғашқы күз бен қоңыр күздің айырмашылығын атау (ағаш жалаңаш, күн салқын, жел күшейген). Бақылау-зерттеу әрекеті: Балалар күн сайын аспанның өзгерістерін бақылап, ауаның температурасы мен желдің бағыты туралы әңгімелейді. Жапырақ түсінің бірсарынды, қоңыр реңкке айналғанын байқау. 4. Еңбек әрекеті: Құмсалғыштағы құмды күрекшемен көтеріп, жайып шашпауға, ұқыпты жұмыс істеуге үйрету.	*Эксперимент:* Интерактивті тақтамен қоректену тізбегін құру: жәндіктерді, құстарды, өсімдіктерді орналастырып, оларды қалай байланысатынын көрсету. **4. Еңбек әрекеті:** Құс жем салғышты балалармен бірге безендіру немесе құстарға жем салу.	Балалардың тәртіппен, өзара сыйластықпен ойнауын бақылау. Балалар өз байқағанын айтып, қандай әрекеттер үлгі болатынын атауы керек. **4. Еңбек әрекеті:** Ағаш түбін, гүлзар маңын жапырақтан тазалау. Еңбек кезінде құрал-сайманды дұрыс қолдану (күрекше, сыпырғыш). **«Қауіпсіздік сабағы» – жол қозғалысы ережелері туралы** Мақсаты: Арнайы көліктер туралы білімдерін кеңейту; Сөздік қорларын молайту. Бақылау барысы: Көркемсөз Үлкен болдым десем де, Ешкім маған сенбейді. «Жалғыз жүрме көшеде, Кішкентайсың сен»-дейді. Үлкенмін ғой міне мен, Ойыншықтарды жинаймын. Машинаға мінер ем, Кабинаға сыймаймын. Сұрақтар.
Серуеннен оралу	**Топқа кіру:** **Кіреберісте аяқ киімін сүртіп кіру** ескертіледі (егер лас болса). **Шешіну және тазалық сақтау:** Балалар сырт киімдерін тәртіппен шеше бастайды: **бас киім, куртка, аяқ киім** Киімдерін белгіленген орынға қояды (ілгішке іледі немесе себетке салады) **Тәрбиеші балаларға көмектеседі**, бірақ өз бетінше шешінуге ынталандырады.				

	Қол жуу: Балалар **дәретханаға** немесе **жуыну бөлмесіне** барып қолдарын жуады: Сабындап жуу Қолдарын сүрту (орамал немесе қағаз сүлгімен) **Тазалық сақтау ережелері** қайталанады:«Қолымызды жуу — денсаулық кепілі!»				
Жеке жұмыс	**Сөйлеу дағдысы** **Мақсаты**: Сөздік қорын және сөйлеу қабілетін дамыту Жұмыс түрі: Сурет бойынша әңгіме құрату Құрал: Сурет карточкасы (мысалы: балалар бақшасында ойнап жүрген көрініс) Тапсырма: Баламен бірге суретті қарап, "Не болып жатыр?", "Кім не істеп жатыр?" деген сұрақтар қойылады Баладан 3-4 сөйлеммен әңгіме құрау сұралады Сөйлем құрауы, байланыстырып сөйлеуі бағаланады	**Қиялды дамыту** **Мақсаты:** Қиял мен шығармашылық қабілетті дамыту Жұмыс түрі: «Суретті аяқта» ойыны Құрал: Жартылай салынған сурет (мысалы: тек бұлт, немесе тек аяқтар бейнеленген) Тапсырма: Баладан суретті толықтырып салуын сұрау Суретке атау беріп, қысқаша не салғанын айтып беру Қиялы мен түсінігі бағаланады	**Логикалық ойлау** **Мақсаты**: Баланың ойлау қабілетін, салыстыру мен талдау дағдысын дамыту Жұмыс түрі: Ұқсастықты табу Құрал: Сурет немесе зат карточкалары (мысалы: алма, доп, банан, шеңбер) Тапсырма: «Қайсысы артық? Неге?» сұрағы қойылады Баланың логикалық дәлелі тыңдалады Ұқсас/айырмашылығын түсіндіруді сұрау	**Есту арқылы қабылдау** **Мақсаты: Естіп түсіну мен есте сақтауын дамыту** Жұмыс түрі: «Кім не істеп жатыр?» ойыны Құрал: Сөздік тапсырма (ауызша) Тапсырма: Мұғалім мынадай сөйлем айтады: «Асан доп ойнап жүр. Айгүл кітап оқып отыр. Арман гүл суарып жатыр.» Сұрақ қойылады: «Кім кітап оқып отыр?», «Гүл суарып жатқан кім?» Есту арқылы ақпаратты есте сақтау тексеріледі	Танымдық (логикалық ойлау) **Мақсаты:** Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту **Жұмыс түрі:** Сан мен пішін ойындары **Құрал:** Геометриялық пішіндер **Тапсырма:** — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**«Шеңбердегі ойын» (Жұмбақтар)** Мақсаты: Балалардың зейінін, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдар: Қағаз парақтарындағы жұмбақтар. Ережелер: Балалар шеңберге тұрып, бір-біріне қазақша жұмбақтар айтады. Жұмбақты дұрыс шешкен бала келесі жұмбақты айтады. Ойын балалардың қазақтың дәстүрлі жұмбақтарын білулеріне мүмкіндік береді	**«Түлкі мен қоян»** **Мақсаты: Балаларды жылдамдық пенептілікке үйрету**. Құралдар: Жердегі сызық немесе белгіленген орын. Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді: біреуі түлкі, екіншісі қоян болады. Түлкі мен қоян белгіленген сызық бойында жүреді. Түлкі қоянды қуып жетіп, ұстап алуы керек. Қоян түлкіден қашып, өз сызығынан өтіп кетпеуі керек. Ойын сынып ішінде	**«Қазақша күрес»** **Мақсаты: Балалардың денесін шынықтырып, күш-жігерін арттыру.** Құралдар: Жұмсақ кілем немесе кішігірім төсеніш. Ережелер: Балалар жұпқа бөлініп, бір-бірімен «қазақша күрес» ойнайды. Ойынның мақсаты — қарсыласты төселген кілемге немесе жерге құлату. Балалар бір-біріне ешқандай жарақат келтірмей, тек жеңіл әрі қауіпсіз қозғалыстар	**«Арқан тартыс» (Сынып ішінде)** **Мақсаты: Балалардың күшін тексеріп, командалық рухты дамыту.** Құралдар: Ұзын арқан немесе жіп. Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді. Топтар өздері тартып тұрған арқанның белгілеген сызықтан өтуіне жол бермей, қарсыластарын сызықтың арғы жағына тартуы керек. Балалар сыныптың ішінде қауіпсіз түрде орын ауыстыра алады	**«Ақша жинақтайтын сандықша»дидактикалық ойын** **Мақсаты:балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту.** **Материалдар: ақша жинайтын** сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиешібалаларға жұмбақтар жасырады,дұрыс жауап берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады.

	.	орындалады.	жасайды.		Жұмбақтардың шешуін тауып болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды.
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут** Бала ата-анадан үлгі алады • Ата-ананың өз жұмысына деген құрметі, кәсіби мәдениеті балаға кәсіпке сүйіспеншілікпен қарауды үйретеді. • Баламен өз жұмысыңыз туралы бөлісіңіз: «Мен дәрігермін, адамдарға көмектесемін», «Мен құрылысшымын – үйлер саламын» деген секілді. Мектепке дейінгі ұйыммен бірлесе әрекет етіңіз • Бала тәрбиесінде тәрбиеші мен ата-ана – бір команда болуы керек. • Мекемеде өтетін шараларға қатысу, үй тапсырмаларына көңіл бөлу – баланың тәрбие мен білімге деген қызығушылығын арттырады. Баланы мақтау мен қолдаудан аямайық • Әрбір кішкентай жетістік – баланың болашақтағы үлкен қадамдарына бастар жол. Еңбекке тәрбиелеу кезінде «Сен істей аласың», «Жарайсың!» деген жылы сөздермен мотивация беріңіз.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:4-апта 15 -19 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы
Қыркүйек-Құндылық: Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік айы. Апта дәйексөзі: «Еңбекқорлық адамның ең жақсы қасиеті»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 15.09.25	Сейсенбі 16.09.25	Сәрсенбі 17.09.25	Бейсенбі 18.09.25	Жұма 19.09.25
Балаларды қабылдау	**1. ✋ "Қолмен амандасу бұрышы"** **Мақсаты:** Баланы жылы қарсы алу, таңғы ритуал қалыптастыру. Есіктің қасына "амандасу постері" ілінеді, онда 4 түрлі амандасу түрі болады: Қолмен ұстасу Жүрекке қол қойып бас изеу "Құсша" қанат қағу (екі қолды көтеріп) Құшақ «ауалы құшақ» (ауада құшақтау) **Бала өзі қалаған амандасу түрін таңдап, тәрбиешімен немесе досымен амандасады.** **(Адал азамат) Күй күмбірі:** «Келіншек»күйі Күй баяу дыбыспен, фоном ретінде ойнап тұрады (қатты емес, жағымды дыбыста). Балалар үстел басында тыныш ойнап немесе бейбіт әрекетпен айналысып отырады (мысалы, кітап қарау, құрастыру, сурет салу). Тәрбиеші қаласа, күй туралы қысқаша түсінік береді: «Бұл — "Келіншек күйі", өте нәзік, сырлы күй. Бұрынғы заманда күй арқылы әйел адамның көңіл-күйін, ішкі сазын жеткізген. Тыңдап көрейікші, қандай сезім оянады екен?»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**3-АПТА: Қарапайым еңбекке – үлкен ризашылық** **Тақырыбы:** «Үйдегі көмек – баланың жауапкершілігі» **Форматы:** Қарапайым сұрақ-жауап және қысқаша практикалық жұмыс **Мақсаты:** Баланы үй шаруасына тарту арқылы жауапкершілік сезімін қалыптастыру **Мазмұны:** Тәрбиеші сұрайды: • «Сен үйде не істей аласың?» • «Анаңа қалай көмектестің?» • Балалармен бірге «ойыншықтарды жинау», «үстелді сүрту» жаттығуларын жасау **Ата-аналарға кеңес:** Балаға шағын тапсырма беріңіз (мысалы: дастарқан басына қасық қою, кітапты орнына қою). Ол орындаған соң, міндетті түрде: – «Сен нағыз көмекшісің!», – «Міне, жауапты бала деген осы!» – деп жылы сөз айтыңыз.				

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**Қимылдық ойын: "Кім жылдам?"** **Мақсаты:** Баланың қимыл-қозғалысын, жылдамдығын, үйлесімділігін дамыту. Ойын барысы: Балаларға түрлі тапсырмалар беріледі: «Қызыл затты тап», «Жүгіріп барып, шеңбердің ішіне тұр», «Секіріп бара жатқандай қозғал» т.б.Әр бала өз бетінше әрекет етеді. Қай бала тапсырманы жылдам әрі дұрыс орындаса – сол жеңімпаз (Дене тәрбиесі**)	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Дүкен"** **Мақсаты**: Әлеуметтік рөлдерді меңгерту, қарым-қатынас пен сөйлеу дағдысын дамыту. Ойын барысы: Балалар біреуі — сатушы, біреуі — сатып алушы рөлін алады. «Дүкен» ішінде түрлі заттар (ойыншық көкөніс, киім, кітап т.б.) қойылады. Әр бала өз рөлін ойнайды: затты сатады, бағасын сұрайды, төлейді. Ойын өздігінен жалғасады, мұғалім тек бақылаушы. (Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	**Бейнелеу өнері: "Менің армандаған үйім"** **Мақсаты:** Шығармашылық ойлау мен қиялды дамыту, түстермен жұмыс істеу дағдысын жетілдіру. Ойын барысы: Әр бала ақ қағаз бен түрлі-түсті қарындаштар алады. Тапсырма: өз армандаған үйін салып, оған кімдермен бірге тұратынын да көрсетеді (ата-анасы, достары, жануарлар). Кейін балалар өз суреті туралы айтып бере алады. (іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	**Үстел үсті-баспа ойыны: "Пішіндер патшалығы"** Мақсаты: Геометриялық пішіндерді тану, салыстыру, логикалық ойлауды дамыту. Ойын барысы: Балаларға пішіндер бейнеленген карточкалар мен сәйкес келетін пішіндер (кесілген қатты қағаз, пластик фигуралар) беріледі. Бала карточкаға қарап, сәйкес пішінді тауып, дұрыс орынға қояды. Қалауы бойынша түстерді де сәйкестендіреді. (Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)	**Кітаптарды қарау бұрышы: "Суреттен ертегі ойлап тап"** **Мақсаты:** Қиялды дамыту, тіл байлығын арттыру, кітапқа қызығушылық қалыптастыру. Ойын барысы: Балалар тыныш ортада әрқайсысы өзіне ұнаған суретті кітапты таңдайды. Суретке қарап отырып, өз ертегісін ойлап табады. Қаласа, бір-біріне немесе тәрбиешіге әңгімелеп береді. (Қарым-қатынас іс-әрекеті,
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-					

әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**"Көңіл-күйім қандай?"ойыны (ыммен көрсет)** Мақсаты: Эмоцияны тану, мимика мен қимыл арқылы көңіл-күйді білдіру Тәрбиеші: «Қуанған кезде қалай көрінеміз?», «Шаршағанда ше?» — деп сұрайды. Балалар тек ыммен көрсетеді, сөйлемейді. 4-5эмоциядан көрсту	«Мақтау сөздер айту» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.(Адалдық әліппесі)	«Мейірімді адамдар» Ойынның мақсаты: «мейірімді адамдар» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау процестерін дамыту. Балалар шеңберге тұрады. Педагог кезекпен әрқайсысына доп лақтырады. Допты ұстаған бала кез-келген мейірімді адамды атайды және оның неге мейірімдіекенінтүсіндіреді(жауапт ыңүлгісі:меніңәпкеммейірімді,өйт кеніол менімен күнде ойнайды, маған көмектеседі). Барлық балалар айтып болғаннан кейін, педагог олардың әрқайсысы атап берген барлық мейірімді адамдарды толық айтып беруді сұрайды. .(Адалдық әліппесі)	**Тапқыр сұрақ ойыны** **Мақсаты:** Тіл мен логикалық ойлауды дамыту. **Нұсқаулық:** Педагог әр түрлі сұрақтар қояды, мысалы: «Қандай жануарлар үреді?», «Қандай көлік жүреді?». Балалар сұрақтарға жауап береді.	«Құрметтеуді үйренеміз» Ойынның мақсаты:құрдастарына құрметпен қарауға тәрбиелеу. Педагог балалардан қандай адамгершілік қасиеттер құрметке лайық болып көрінетінін ойлануды және айтуды сұрайды. Содан кейін балалар шеңберге тұрып,бір-біріне допты беріп,доп берген баланы не үшін құрметтейтінін айтады. Ойын барлық қатысушылар айтып болғанша жалғасады. .(Адалдық әліппесі)
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** **Менің сүйікті ойыншығым** **Міндеті:** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау **Тәрбиешінің түсіндіруі**: Балаларға өздерінің сүйікті ойыншықтары туралы айтып беруді ұсынады. Тәрбиеші ойыншықтардың әртүрлі түрлері туралы сұрақтар қою арқылы тіл байлығын ашады: Сенің сүйікті ойыншығың қандай?	**1 .Сауат ашу негіздер** **Дауысты дыбыстар** **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты дыбыстарды анықтау **1. Ойын: "Қай дыбысты естідің?"** Мақсаты: Балалардың есту арқылы дауысты дыбыстарды ажырата білуін дамыту. Өту барысы: Тәрбиеші таныс сөздерді айтады (мысалы: алма, ата, ірі, ұя, үй, ою т.б.) Балалар тыңдайды және қол көтеру арқылы немесе ым-ишарамен ішінде дауысты дыбыс бар екенін білдіреді. Дауысты дыбысты атап айту ұсынылады (мысалы:	**1 Математика негіздері** **1 саны және цифры** **Міндеті:** 1 саны және цифры таныстыру әрбиеші сұрайды: – Қараңдаршы, менің қолымда неше қонжық (немесе сурет)? (Жауап: 1) – Сенің үстіңде неше жейде бар? – Сенің атың нешеу? (Барлығы – 1) Қорытынды: Бәрі біреу болса — бұл 1 саны болады! 🔻 2. Таныстыру: 1 саны және цифры Тәрбиеші 1 санын көрсетеді (карточка, тақта) Балалармен бірге айтады: "Бұл — 1 саны. Цифры – 1" Қимылмен көрсету: 1 саусақ, 1 аяқ, 1 мұрын, т.б. Бір-бірден заттарды санау:	**1.Тіл дамыту** **Күз бояуы** **Міндеті:** Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **Күз туралы әңгіме** Тәрбиеші күз мезгілін суреттеп, жылы, мәнерлі дауыспен оқиды: "Күз келді. Ағаштар түрлі түске боялып, жел есіп тұр..." Балалар тыңдайды, сұрақтар қойылады: – Күзде қандай түстер болады? – Жел қалай соғады? (жұмсақ, қатты) – Күз қандай мезгіл?	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** **Жабайы жануарлардың тіршілігіндегі күзгі және қысқы өзгерістер** **Міндеті:** Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату. Тәрбиеші күз бен қыс мезгіліндегі табиғат өзгерістерін түсіндіреді Қазақстандағы жабайы жануарлардың аттарын атап шығу (қой, түлкі, қасқыр, аю, қоян және т.б.) 2. Жануарлар мен олардың төлдерін таныстыру:

	Оның түсі қандай? -Ол қандай дыбыс шығарады (егер шығаратын болса)? -Онымен не ойнауға болады? Мысал ретінде өзі бір ойыншығын көрсетіп, сипаттап береді. **Ойын №1: «Дыбысты тап!»** Мақсаты: Сөздегі дыбыстың орнын (басы, ортасы, соңы) табу арқылы фонематикалық естуді дамыту. Барысы: Тәрбиеші балаларға ойыншықтардың атауын атайды (мысалы: қуыршақ, машина, доп, аю, кітап). Балалар сөздегі белгілі бір дыбыстың қай жерде тұрғанын табады. Мысалы: – «Қуыршақ» сөзінде қ дыбысы қай жерде тұр? (Басында) – «Доп» сөзінде п қайда? (Соңында) **Ойын №2: «Кім сипаттады — тап!»** Мақсаты: Сөйлеу мәдениетін дамыту, сөздік қорды кеңейту. Барысы: Бала өз ойыншығын жасырын сипаттайды (түсін, пішінін, не істейтінін айтады), ал	"алма" — а, а). Сөздің басында, ортасында немесе соңында тұрған дауыстыны сұрауға болады. **2. Ойын: "Дыбыс естісең — шапалақта!"** Мақсаты: Дауысты дыбысты есту арқылы тану, көңіл бөлуді дамыту. Өту барысы: Тәрбиеші дыбыстарды араластырып айтады: мысалы, "м", "а", "с", "о", "р", "і" т.б. Балалар тек дауысты дыбыс естіген кезде ғана шапалақтайды. Егер дауыссыз дыбыс айтылса — тыныш тұрады. Қателескен бала ойыннан уақытша шығады немесе күліп қайтып қосылады. Дауысты дыбыстарға мысал: а, ә, е, и, о, ө, ұ, ү, ы, **і** Жаттығу:Бастырып жазу **Күтілетін нәтиже** дыбыстардың ретін, дауысты дыбыстарды анықтау **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** **Жанды және жансыз табиғат** **Міндеті:** Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту.«Өлі табиғат»ұғымымен таныстыру(су,ауа,мұзсүңгілері,күн,бұлт,қар,тастар,жел,жаңбыр); өлі табиғат заттарын адамның	– 1 кітап – 1 гүл – 1 ойыншық т.б. 3. Сергіту сәті: "Бәрі біреу" (Балалар 1 санына байланысты қимыл жасайды) Мысалы: – Бір қолымды көтеремін – Бір аяқпен тұра алам – Бір көзбен қарай алам – Бір айналып қоям да, – Бір досыма қарай алам! 4. Дидактикалық ойын: "Қайсысы біреу?" Мақсаты: 1 санын ажырату, топтастыру Өту барысы: Балаларға әртүрлі суреттер көрсетіледі (мысалы: 1 алма, 2 банан, 3 шар, 1 жапырақ...) Балалар тек 1 ғана бейнеленген заттарды таңдайды "1 зат бар суретті көрсет" Қиындату: «Неше?» деген сұраққа жауап беру 5. Шығармашылық тапсырма (саусақпен жазу): Ауада 1 санын жазу Құмда немесе тақтада 1 цифрын саусақпен жазу 1 цифрын жіппен, қиықпен, таяқшамен құрастыру **Күтілетін нәтиже**:1 саны және цифры**н** тану,бастырып жазу **2.Сауат ашу негіздері Дауысты дыбыстар** **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты дыбыстарды анықтау **Тәрбиешінің сұрағы:** – Дыбыстар деген не? – Біз дыбысты қалай естиміз? – Сөз неден тұрады?	**◆ 2. Интонацияны сезіну** Тәрбиеші сөз тіркестерін түрлі интонациямен айтады (мейірімді, қуанышты, таңырқап, мұңайып) Балалар қайталап айтады, дауыс қарқынын, екпін мен үзілісті байқайды **◆ 3. Мәтінді оқу және жаттау** Қысқа, көркем мәтін немесе өлеңнің үзіндісін бірге оқиды (мысалы: "Алтын күз келді, жапырақтар түсіп жатыр...") Мәтінді бөліп оқып, әр сөйлемге сәйкес екпін мен үзілісті көрсету Балаларға дауыс қарқынын өзгертіп, мәнерлеп айту тапсырмасы беріледі **◆ 4. Ойын:** "Интонацияны тап" Тәрбиеші бірнеше сөйлем айтады, әрқайсысын әртүрлі мәнерде (қуанышпен, ренжулі, таңғалған дауыспен) Балалар интонацияны тауып, қайталап айтады **◆ 5. Күтілетін нәтиже:** Күз туралы өлеңді интонациямен айта алу **2.Математика негіздері** 2 саны және цифры **Міндеті:** 2 саны және цифры **таныстыру** табуды үйренеді; Сөздік қоры дамиды; Логикалық ойлауы	Әр жануардың төлін атау: мысалы, аю — аюша, түлкі — түлкінішек, қасқыр — қасқырша, қоян — қоянша Жануарлардың ерекшеліктерін сипаттау: түстері, дене пішіні, өмір салты 3. Маусымдық өзгерістер: Күзгі және қысқы уақытта жануарлардың тіршілігінде болатын өзгерістерді талқылау: – Жүннің қалыңдауы – Қысқы ұйқыға жату – Тамақ табу қиындықтары – Төлдердің пайда болуы (негізінен көктемде) 4. Ойын: «Жануар мен оның төлін табу» Балаларға жануарлардың суреттері мен төлдерінің суреттерін беру Қосу немесе жұптау ойыны: жануарды және оның төлін дұрыс жұптау Күтілетін нәтиже: жануарлардың тіршілігіндегі күзгі және қысқы өзгерістері туралы білу **2.Сауат ашу негіздері** Дауысты дыбыстар **Міндеті** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **Тәрбиеші дауысты және**

	қалған балалар оның қай ойыншық екенін табады. Мысалы: – Менің ойыншығым жұмсақ, қоңыр, үлкен, үнемі құшақтап жатамын. Бұл не? (Аю) **Күтілетін нәтиже:** Балалар дыбыстардың орнын дұрыс анықтайды(басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығуларды белсенді орындайды **2.Математика негіздері** Заттарды ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру. Заттардың қасиеті **Міндеті:** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру **2. Тәрбиешінің түсіндіруі (қысқаша):** Бүгін біз заттарды олардың қандай **ұқсастықтарына** қарай **топтастыруды** үйренеміз. Мысалы, заттар **түсі**, **пішіні**, **өлшемі**, **қимылы**, **дыбысы** немесе **қолданылуы** бойынша ұқсас болуы мүмкін. Тәрбиеші түрлі заттарды (ойыншықтар, геометриялық	қолымен жасалған заттардан ажыратабілу. **Түсіндіру кезеңі (қысқаша):** **Сұрақ-жауап әдісі арқылы:** – Табиғатта не бар? (күн, ағаш, су, жануар, бұлт...) – Адам жасаған заттарды атайықшы? (ойыншық, орындық, доп, кітап...) **Жанды табиғат:** Өседі, қозғалады, тыныс алады, көбейеді Мысалы: адам, жануарлар, өсімдіктер **Өлі табиғат:** Өспейді, көбеймейді, қозғала алмайды Мысалы: **күн, су, ауа, мұз, тас, жел, қар, жаңбыр, бұлт** **1. Ойын: "Тірі ме, өлі ме?"** **Мақсаты:** Жанды мен өлі табиғат өкілдерін ажырату. **Өту барысы:** Тәрбиеші сөздер айтады немесе сурет көрсетеді: – мысалы: **ағаш**, **тақта**, **бұлт**, **құс**, **жел**, **доп**, **су**, **кітап** Балалар қолдарын көтеріп немесе екі топқа бөлініп: – **"Жанды"** десе — екі қолын жоғары көтереді – **"Өлі табиғат"** десе — алақандарын алдына қояды – **Адам жасаған зат** десе — орнында тұрып секіреді **Мысалдар:**	Қысқаша түсіндіру: – Сөз дыбыстардан құралады – Дыбыстар екіге бөлінеді: дауысты және дауыссыз – Дауысты дыбыстарды айтқанда кедергі болмайды, әуезді естіледі (а, о, ы, і, ұ, ү, е, ә, и, ө) – Олар ән сияқты созылып айтылады **◆ 1. Қимылды сергіту сәті: "Дыбысты табайық!"** – Тәрбиеші бір сөз айтады (мысалы: **ат**) – Балалар сол сөзде қандай дауысты дыбыс бар екенін қимылмен көрсетеді: – а болса – шапалақтайды – о болса – секіреді – ы болса – отырып тұрады т.б. (алдымен шарттар бекітіледі) **◆ 2. Дидактикалық ойын: "Дауыстыны тауып айт!"** **Мақсаты:** Сөздегі дауысты дыбысты тыңдап, бөліп айту. **Барысы:** – Тәрбиеші сөз айтады – Балалар сол сөздегі дауысты дыбысты **қайталап айтады** **Мысалдар:** • "Көл" – **ө** • "Ит" – **и** • "Үй" – **ү** • "Ана" – **а, а** Күтілетін нәтиже: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты дыбыстарды түсіну **3.Көркем әдебие**т Кішкентай бағбан **Міндеті:** Тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау 1. Әңгімемен жұмыс – сұрақ-	жетіледі. 1.Тәрбиеші балаларға 2 санының жазылуын көрсетеді: «2» цифры 2 санының мәні туралы айтады: – Мысалы, екі қолыңды көрсет, екі көз, екі аяқ бар екеніңді еске салу Балалар екі заттан тұратын мысалдар келтіреді (екі алма, екі доп, екі гүл) 🔻 2. Тапсырма: "Екі санын тап" Балаларға суреттер беріліп, әр суретте әртүрлі заттар саналады Мысалы, екі үй, екі бала, екі кітап, үш ит, бір қыз Балалардан тек екі зат бар суреттерді табу сұралады Табылған суреттерді атап шығу 🔻 3. Логикалық ойын: "Қосымша табу" 1 және тағы 1 қанша болады? 2-ден үлкен және кіші сандарды салыстыру (1, 2, 3) Қысқа жұмбақтар (мысалы, – Екі көзім, екі құлағым, мен кім? – адам) 🔻 4. Қимылды жаттығу Балалар 2 рет қол шапалақтайды 2 рет аяқ тебеді 2 қадам жасайды 🔻 Күтілетін нәтиже:	**дауыссыз дыбыстар туралы қысқаша түсіндіреді** Дауысты дыбыстарды мысалдар арқылы көрсету (а, ә, о, ө, у, ү, ы, і, е, э) Дауыссыз дыбыстарды атап өту (б, п, т, д, к, г, с, з, ш, ж, л, м, н және т.б.) 2. Тыңдау және талдау: Қарапайым сөздерді айтып, балалардан дыбыстарды тыңдап, бөліп көрсетуін сұрау Мысалы, «бала», «қуыршақ», «үй» сөздерін дыбыстап талдау Әр дыбысты анықтау: дауысты ма, дауыссыз ба? 3. Ойын: «Дыбыс табу» Тәрбиеші сөз айтады, балалардан сол сөздегі дауысты дыбыстарды табуды сұрайды Немесе балаларға карточкалар таратып, әр дыбысты ажыратуға жаттығу жасау 4. Қолдану: Балаларға сөздерді дыбыстық талдауды қайталау Қарапайым сөздерді дыбыстарға бөліп, дауысты және дауыссыз дыбыстарды бөліп айту 5. Қорытынды: Дауысты дыбыстардың ерекшелігін еске салу Дыбыстарды дұрыс айтуға көңіл бөлу Күтілетін нәтиже:сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз

	фигуралар, тұрмыстық заттар т.б.) көрсетіп, балаларға сұрақтар қояды: -Бұл зат қандай? -Түсі қандай? -Пішіні ше? -Қайда қолданылады? -Қозғалады ма, дыбыс шығара ма? **Ойын №1: «Артық затты тап!»** **Мақсаты:** Заттардың қасиеттерін салыстырып, артық элементті табу арқылы ойлау мен талдау дағдыларын дамыту. **Қамтылатын дағдылар:** Сын тұрғысынан ойлау Салыстыру Байқағыштық Сөйлеу дағдысы Топтастыру **Барысы:** Тәрбиеші балаларға 4 түрлі заттың суретін көрсетеді (мысалы: **доп, алма, шар, кітап**). Сұрақ: Қай зат басқаларынан ерекше? Неліктен? Балалар жауап береді: мысалы, «Кітап – артық, өйткені ол шарланбайды, қатты, ойнауға арналмаған». Сол арқылы қалған үшеуінің ортақ қасиеті – **домалайды**, **дөңгелек**, **ойынға арналған**. **Ойын №2:**	Құс — жанды Су — өлі табиғат Кітап — адам жасаған зат **2. Сергіту-ойын: "Себетке сал!"** **Мақсаты:** Балалардың **өлі табиғат заттарын** және **жасанды заттарды** ажырата білуін қалыптастыру **Құралдар:** 2 үлкен суретті себет (бірі – "табиғи", екіншісі – "жасанды заттар") Себетке салуға арналған суреттер: тас, жаңбыр, су, ауа, күн, кітап, орындық, доп, қар, ойыншық т.б. **Өту барысы:** Балалар кезекпен келіп, суретті таңдап, **Табиғи, бірақ жансыз** зат болса — бірінші себетке салады **Адам жасаған** зат болса — екінші себетке салады **Қиындату үшін:** Тәрбиеші "Неліктен бұл затты осы себетке салдың?" деп сұрайды. **3.Көркем әдебиет** **Тату доспыз бәріміз** **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. 1**. Шығармамен таныстыру** **"Тату болайық, балалар!" өлеңі** Мазмұны қысқаша: Балалардың тату болса, ойын да қызық болатыны Досқа көмектесудің жақсы	жауап Тәрбиеші : «Кішкентай бағбан» атты шығарманы оқып береді.Балаларға сұрақтар қояды әңгімеге байланысты. **2. Дидактикалық ойын: "Бағбан болсаң, біл!"** Мақсаты: Балалардың әңгімені түсінгенін тексеру, есте сақтау мен сөйлеу дағдыларын дамыту. Ойын барысы: Тәрбиеші қолында түрлі суреттері бар карточкалар ұстайды (мысалы: гүл, су құятын шелек, күн, тырма, жаңбыр, ойыншық, доп, телефон, т.б.) Балалар тек бағбанға керек заттарды таңдайды және не үшін керек екенін айтады. Күтілетін нәтиже: шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалай білу **4.Дене шынықтыру** Дұрыс тамақтану **Міндеті:** Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру.Адамның денсаулығына гигиена мен күнтәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту Талқылау Тәрбиеші сұрақтары: – Біз не үшін тамақтанамыз? – Дұрыс тамақтану деген не? – Қандай тамақ пайдалы? Қандай тамақ зиян? – Күн тәртібінде тамақтану қай кезде болады? – Гигиена деген не? Ол не үшін керек? 🔻 2. Топпен жұмыс: "Тамақтану карталары" Жүргізу: Балалар екі топқа бөлінеді	2 саны нені біледі? Қандай заттар екіден тұратыны біледі **3.Қазақ тілі** Әке мен балалары **Міндеті:** Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық білдіретін сөздерді үйрету Балалардың назарын сюжеттік суретке аудару – Суреттегі қыз баланың және әкесінің әрекеттерін байқауға шақыру. Қыз баланың әрекетін сөзбен сипаттау – Қыз баланың не істеп тұрғанын 2-3 сөзден, одан да көп сөзбен айтуға жетелеу. Мысалы: "Қыз бала ойнап тұр", "Қыз бала кітап оқып отыр" т.б. Әкесінің әрекетін бейнелеу және «Ә» дыбысының орнын ажырату – Әкесі не істеп жатыр? Оның әрекетін атаңыз. – Сөздердің ішінде «Ә» дыбысын тауып, оның қай жерде тұрғанын бөліп көрсету. Қолыңа бокс қолғабын киген баланың немен айналысып жатқанын әңгімелеу – Балалардан бокс қолғабын киген баланың қандай спортпен айналысып жатқанын айтуын сұрау. Балалардың іс-	дыбыстарды анықтау **3. Дене шынықтыру** Дұрыс тамақтану **Міндеті:** Әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту;қолдарынан ұстап,жұптарымен айналу Дұрыс тамақтану туралы қысқаша әңгіме: дұрыс тамақтың адам денсаулығына әсері Балаларға қозғалыстарды түсіндіріп, жаттығудың мақсатын айту 2. Жаттығу: Допты қолдан-қолға ауыстыру Балалар жұп болып тұрады Әр қадам сайын допты алдыңғы немесе артындағы серігіне қолдан-қолға беріп жүреді Қозғалыс кезінде тыныс алу мен қимыл үйлесімділігіне назар аудару 3. Кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру Балалар кедір-бұдыр тақтайға, гимнастикалық скамейкаға шығу және жүруді үйренеді Қиындық деңгейі

	«Топтастыр және ата!» **Мақсаты:** Заттарды түсі, пішіні, қолданылуы бойынша топқа біріктіру. **Қамтылатын дағдылар:** Сөздік қорды дамыту Салыстыру Топпен жұмыс Логикалық ойлау Танымдық қызығушылы **Барысы:** Балаларға әртүрлі заттар жиынтығы беріледі (ойыншықтар, тұрмыстық заттар, түрлі пішіндер: шаршы, дөңгелек, үшбұрыш). Тапсырма: – Барлық **қызыл** заттарды бір топқа жина. – Барлық **дөңгелек** заттарды бір топқа жина. – **Ас үйде қолданылатын** заттарды бөлек қой **Күтілетін нәтиже**:Балалар заттарды **түрлі қасиеттеріне** (түс, пішін, өлшем, қолданылуы) қарай **топтастыра алды.Салыстыра алады.** **3.Қазақ тілі** Іні ,қарындас және жеті ата **Міндеті:** Сөздік қор.	қасиет екені Тату болудың маңызы туралы ◆ **2. Сұрақ-жауап арқылы талдау:** Бұл өлеңде не туралы айтылған? Балалар қандай болуы керек екен? Сен досыңа көмектескен кезің есіңде ме? Тату болу деген не? ◆ **3. Дидактикалық ойын: "Жақсы дос қандай** болады?" Өту барысы: Тәрбиеші допты бір балаға лақтырып: – "Жақсы дос қандай?" деп сұрайды. Бала жауап береді (мейірімді, көмектеседі, бірге ойнайды, ренжітпейді т.б.) Сосын өзі басқа балаға допты лақтырып, сұрақ қояды. Күтілетін нәтиже: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айта білу,мағынасын түсіну **4.Музыка** **«Көңілді ырғақтар»** **Міндеті:** Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. ◆ 2. Музыканы тыңдау және сипаттау Қолдануға болатын шығармалар:	Бір топқа пайдалы тағамдар суреттері, екінші топқа – зиянды тағамдар (фастфуд, тәттілер, газдалған сусындар) беріледі Әр топ өз карталарын талқылайды және не үшін пайдалы немесе зиян екенін айтады Содан кейін балалар бірігіп дұрыс тамақтану туралы қорытынды жасайды ◆ 3. Ойын: "Дұрыс таңдау" Мақсаты: Дұрыс және дұрыс емес тамақтану туралы білімді бекіту Ойын ережесі: – Тәрбиеші түрлі тамақ атауларын айтады – Балалар дұрыс тамақ болса – қол көтереді, – дұрыс емес болса – бас изейді ◆ 4. Гигиена мен күнтәртібі туралы әңгіме – Тамақтанар алдында қолды жуу керек екенін айту, көрсету – Күніне қанша рет тамақтану керек? – Ұйқы мен қозғалыстың денсаулыққа әсері ◆ 5. Қимылдық сергіту сәті – "Дұрыс тамақтану" биі (қимылдарды тамақ ішумен, жуумен, жүгіріп ойнаумен байланыстыру) **Күтілетін нәтиже**:денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру	қимылдарын қайталату және іс-әрекет жасау – Мысалы, боксшының жаттығуын қайталау: қолды ұрғанға, аяқ қозғалысын қайталау. – Әрекеттерді дұрыс орындауға көңіл бөлу. Балалардың сөйлеу және тыңдау қабілеттерін дамыту – Сұрақтар қойып, балалардың өз ойларын еркін жеткізуін ынталандыру. – Тыңдап, жауап беру дағдысын жетілдіру. Күтілетін нәтиже: Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық білдіретін сөздерді үйрету **4.Музыка** «Көңілді ырғақтар» **Міндеті** Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. **Тәрбиеші «көңілді ырғақтар» туралы түсіндіреді** Музыканың көңіл-күйге қалай әсер ететінін сұрайды (мысалы, қуаныш, көтеріңкі көңіл, сергектік) 2. Музыка тыңдау және сезіну: Түрлі көңілді музыкалық үзінділерді тыңдату (жедел, ырғақты, жеңіл) Балаларға музыка тыңдап	біртіндеп артады (мысалы, жаяу жүру, содан кейін доппен жүру) 4. Гимнастикалық скамейка бойымен доптардан аттап өту Гимнастикалық скамейка бойымен екі қадам қашықтықта орналастырылған іші толтырылған доптардан доптардың үстінен аттап өту Тепе-теңдік пен дәлдікке назар аудару 5. Қол ұстап жұппен айналу Балалар жұп болып, қолдарын ұстап айналады Ынтымақтастық пен тепе-теңдік сезімін дамытуға бағытталған Күтілетін нәтиже: Дұрыс тамақтану мен дене жаттығуларының өзара байланысын атап білу **4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру /құрастыру** **Сурет салу** Жер асты көліктері **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу, бейнелеу, түсті қанық беру үшін қағаздың фонын таңдау және бояуларды үйлестіру, өз жұмысының нәтижелерін бағалау

	Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Отбасында үлкендерді сыйлап, кішілерге қамқоршы бола білу туралы Біз бояймыз ойыны Қолдарына қарындашты дұрыстап ұстатып, боятып және белгілетіп үйрету **Жаттығу І,Қ дыбыстары** Қазақ тіліне тән «І», «Қ» дыбыстары жайлы түсіндіру **Ата-анамен бірге жұмыс**: Жеті ата ұлағатты ұлттық ұғым екенін айта отырып, жеті атасын үйінде ата-анасының көмегімен жазып жаттап келеді. Күтілетін нәтиже: **Туысқан, Жеті ата туралы ұғымдарды түсінеді.** **<u>4.Дене тәрбиесі</u>** Тепе-теңдікті сақтау **<u>Міндеті</u>**Тепе-теңдікті сақтау: заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне қойылған текшелерден	– Қуанышты / көңілді әуен (мысалы, "Марш", "Шаттық биі" т.б.) – Баяу / мұңды әуен (салыстыру үшін) Сұрақтар: – Бұл музыка қандай? – Ол саған не елестетті? – Музыка көңілді ме, көңілсіз бе? – Музыкамен бірге не істеуге болады? (Би, секіру, серуендеу...) 🔻 3. Қимылмен бейнелеу ойыны: "Музыканың мінезі" Мақсаты: Музыканың көңіл-күйін қимыл арқылы көрсету. Өту барысы: – Тәрбиеші әртүрлі ырғағы бар әуендер қосады (күрделі емес, балаларға арналған). – Балалар музыканы тыңдап, Қуанышты музыка болса – қуана билейді, секіреді Баяу әуен болса – жай жүреді, қолдарын баяу сермейді Жылдам әуен болса – жүгіреді, ырғақты қимылдар жасайды 🔻 4. Музыкалық-ырғақты ойын: "Көңілді қимылдар" Өту барысы: – Музыка тоқтаған кезде бәрі қатып қалады – Музыка қосылғанда – ырғаққа сай қозғалады – Тәрбиеші музыка сипатын өзгертеді (көңілді, баяу, марш т.б.) Балалар әр ырғаққа сай өзгеріп қозғалады		отырып, қандай көңіл-күй туындағанын айтуын сұрау Музыканың темпі мен ырғаққа байланысты қандай сезім пайда болғанын талқылау 3. Қозғалыс пен ырғақ: Музыканың ырғатына сай дене қимылдарын жасау (қолды иілу, аяқпен тұру, сермелу) Ырғақты қол шапалақтау, аяқпен соғу 4. Ойын: «Музыкалық көңіл-күй» Балаларға музыка тыңдатып, олар музыканың мазмұнына сәйкес бейнелеу, мимика және қимылдар жасау ұсынылады Күтілетін нәтиже:Әрбір бала немесе топ өз көңіл-күйін білдіретін қозғалыстарды көрсетеді	**<u>Мүсіндеу:</u>** Жер асты көліктері **<u>Міндеті</u>**. Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу **<u>Жапсыру:</u>** Жер асты көліктері **<u>Міндеті:</u>** Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу **<u>Құрастыру:</u>** Жер асты көліктері **<u>Міндеті:.</u>** Ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. Құрастырылған құрылысы мен құрылыстың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату **<u>Шығармашылық жұмыс:</u> «Жер асты көлігі» (бір қағазда сурет, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)** Жұмыс кезеңдері: Сурет салу (негізгі бөлік) Қағазға жер асты көлігінің қарындашпен салады Контурды акварель бояуларымен боялды:

	аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру **Ойын 1: "Арқан бойымен жүр"** **Мақсаты:** Баланың тепе-теңдігін, үйлесімді қимылын дамыту. **Құрал-жабдықтар:** Жерге жайылған арқан (немесе таспамен сызылған сызық). **Ойын шарты:** Балалар бірінің артынан бірі арқан бойымен жүріп өтеді. Бірінші кезеңде — жай жүріс, Екінші кезеңде — өкшені арқанға, аяқтың ұшын еденге қойып жүреді (қосалқы қадаммен), Үшінші кезеңде — аяқтың ұшымен жүріп өтеді. **Тапсырма қиындауы мүмкін:** Арқанға әр жерге ұсақ кедергілер (мысалы, доп, конус) қойып, оларды аттап өту. **Ойын 2: "Секіргіш текшелер"** **Мақсаты:** Қимыл үйлесімділігі мен тепе-теңдікті дамыту. **Құрал-жабдықтар:** Скамейка үстіне	**Күтілетін нәтиже:** Музыканың көңіл-күйін қимыл арқылы көрсете білу			фонды таңдап, көліктің негізгі бөліктерін бояу. Мүсіндеу (ермексазбен безендіру) Көліктің корпусын пластилиннен жіңішке шиыршықтар жасап, суреттегі көліктің үстіне немесе айналасына жапсырады (мысалы, көліктің кабинеті, түтікшелері, жолақтары). Жапсыру (қағаздан бөлшектер) Қатты қағаздан дөңгелектерді етіп қиып алады Осы дөңгелектерді көліктің тиісті орындарына желімдеп жапсырады. Күтілетін нәтиже: Жер асты көлігін сурет, мүсіндеу және жапсыру арқылы бейнелейді; Бояу, пластилин және қағазбен жұмыс жасау дағдылары жетіледі; Пішіндерді ажыратып, қиып, құрастыра алады; Өз жұмысын сипаттап, бағалай алады; Шығармашылықпен жұмыс істеу қабілеті дамиды

	қойылған түрлі түсті текшелер (немесе жастықтар, блоктар). **Ойын шарты:** Балалар скамейка үстіне қойылған текшелерден бір-бірлеп аттап өтеді. Әр қадамнан кейін тепе-теңдікті сақтап, 3 секунд тұру керек. Егер бала тепе-теңдікті жоғалтса, ойынды қайта бастайды.				
Серуенге дайындық	**Жинақтау ойыны:** – Қысқа қимылды ойын ("Қолым қайда?") арқылы балаларды жинақтау. **Киінуге бағыт:** – Балалар ретпен киінеді. – Мұғалім ұқыптылыққа, дұрыс киінуге бағыт береді. **Үнемділік туралы тәрбие:** – «Киімді жерге тастама – ол тез тозады», – «Жоғалтпа — ол шығын», – «Суды үнемдеп қолдану – табиғатты қорғау» деген сияқты қысқа ескерту, бағыт беру. **Серуенге шығу:** – Балалар тыныш түрде, ретпен сыртқа шығады.				
Серуен	**Картотека №10** **Тақырып:** *Тұман – табиғаттың құбылысы* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Балалар өз еріктерімен алаңда жапырақтардан шеңбер, сурет, бейнелер жасап, бір-бірінің жұмыстарын қарап, пікірлеседі. **2. Қимылды ойындар:** **«Кетіп қалған кім?»** **Барысы:** Балалар шеңбер құрып, көзін жұмып отырады. Бір	**Картотека №12** **Тақырып:** *Саябақтағы күз* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Балалар саябақта еркін жүріп, әр ағаштың астына барып, жапырақ теріп, олардың формасын салыстырып көреді. **2. Қимылды ойындар:** **«Құстар мен мысық»** **Барысы:** Балалар – құстар. Алаңда еркін жүріп, ұшып жүргендей әрекет жасайды. Мысық рөліндегі бала тығылып келіп, оларды қуады. **«Аққу – қаздар»** **Барысы:** Жүргізуші –	**Картотека №13** **Тақырып:** *Қайтқан құстар* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Аспанға қарап, топ болып ұшып бара жатқан құстардың бағытын, қанат сермеуін тамашалап әңгімелесу. Балалар бір-біріне ұқсастықтарын айтады. **2. Қимылды ойындар:** **«Қайтқан құстар»** **Барысы:** Балалар – құстар. Тәрбиеші «Оңтүстікке ұш!» десе, оңға ұшады (жүгіреді), «Солтүстікке!» десе – кері. Қай бағыт айтылса, соған тез бағдар алып жүгіру керек. **«Құстар мен мысық»** – алдыңғы ойын сияқты қолданылады. **3. Бақылау:**	**Картотека №14** **Тақырып:** *Күзгі жел* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Жапырақты жоғары лақтырып, желдің бағытына қарай ұшуын бақылау. Балалар бір-біріне қай бағытқа ұшқанын айтып береді. **2. Қимылды ойындар:** **«Жел көбік»** **Барысы:** Алаңда сабын көбігін үрлеп, балалар соларды қуалайды. Қай бала көп көбік ұстаса – сол жеңімпаз. **«Кім жылдам?»** **Барысы:** Алаңда жалауша	***№ 2 САБАҚ. «ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ҚОҢЫРАУ ШАЛУСКРИПТЕРІ».*** Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты: балаларды төтенше қызметтерге дұрыс және тиімді қоңырау шалуға, жедел әрекет ету үшін қажетті ақпаратты беруге үйрету. Міндеттері: • Балаларды төтенше қызметтердің телефон нөмірлерімен (полиция, өрт сөндіру қызметі, жедел жәрдем, газ қызметі) таныстыру.

	бала тығылып қалады. Қалғандары көзін ашып, кімнің жоқ екенін табады. **«Қояндар мен қасқырлар»** **Барысы:** Қояндар (балалар) алаңда еркін секіріп жүреді. Тәрбиеші "қасқыр келді!" дегенде, олар «ініне» (шеңбер, орындық артына) тығылады. Қасқыр рөліндегі бала оларды ұстамақ болады. **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** «Тұманды бақылау» Балалармен бірге тұманның қоюлығын, көрініс қалай көмкергенін бақылау. Ашық күн мен тұманды күнді салыстырып, айырмашылығын айтқызу (мыс: алыстағы заттар көрінбейді, салқын, тыныш). **Күзгі тұманды зерттеу** **Еңбек әрекеті:** Табиғи материал (жапырақ, бұтақ) арқылы жануарлардың немесе гүлдің бейнесін құрастыру. Ұжымдық жұмыс ұйымдастыру	қасқыр. Балалар – аққу, қаздар. Белгі бойынша олар өз үйлерінен шығып, далада жүреді. Қасқыр келгенде, үйлеріне қайта жүгіріп жетулері керек. **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** «Күзгі саябаққа серуен» Саябақтағы адамдардың әрекетін бақылау (қарт адамдар, балалар, серуендеп жүргендер). Күздің түсімен саябақтың өзгерісін байқау. **4. Еңбек әрекеті:** Жиналған әртүрлі жапырақтарды ағаш түріне сәйкес жинау. Мысалы: қайың – ұзынша, үйеңкі – кең, аласа, т.б.	**Тақырыбы:** «Қайтқан құстарды бақылау» Аспандағы құстарды қарап, олардың топтасып ұшатынын, қатар түзейтінін, «үшбұрыш» пішінде ұшатынын байқау. Қандай құстар екенін атау: қарға, қарлығаш, көгершін. **4. Еңбек әрекеті:** Балалармен бірге қарапайым жем салғышты ағаш тақтайдан құрастыру (тәрбиешінің көмегімен). Ұсақ тастар, жіптер, ағаш бұтақтары қолданылуы мүмкін.	немесе доп белгіленген жерге бірінші жету – жарыс түрінде өтеді. **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** «Күзгі желдің бағытын бақылау» Желдің бағыты, күші, жапырақтармен, балалардың шашымен, киімімен қалай ойнайтынын бақылау. Балалардың «жел қайдан соғып тұр?» деген сұраққа жауап беруін сұрау. **4. Еңбек әрекеті:** Желмен ұшқан жапырақтарды жинап, алаңды тазарту.	• Төтенше жағдайлардағы қоңырау скриптерінің негізгі элементтерінкөрсету. • Әртүрлі төтенше жағдайларда қоңырау скриптерін есте сақтау жәнетөтенше қызметтерге қоңыраушалу бойынша жаттығулар өткізу. Материалдармен ресурстар: Төтенше қызметтерге қоңырау шалу мысалдарын көрсету үшін қажетті суреттер мен бейне жазбалар. Төтенше қызметтердің телефон нөмірлері мен қоңырау скриптері бартаратпа материалдар. Рольдік ойындарға *Мысалы: үйдегі өрт. Жарақат немесе ауру. Газ иісінің шығуы. Ұрлық немесе шабуыл. Пайдалы сілтемелер: https://orken-instituty.kz/ru/telefony-goryachih-lij https://orken-instituty.kz/ru/dashboard/cpsp-material/poleznye-materialy-cpsp https://www.youtube.com/watch?v=HBgZoMfOcIE&list=PLA5eCSY2FeoQFtmGao7l WQuIA-hK_6ODD&index=1*
Серуеннен оралу	**Балаларды жинақтау:** – «Орындарыңа тоқта!» немесе «Кім тыныш тұра алады?» ойыны арқылы балаларды жинақтап, кезекпен топқа енгізу. **Қауіпсіздік ережесін еске салу:** Жүгірмейміз				

	Есікке итермелемей, бір-бірімізге жол береміз Киім ілгіште реттілік сақтаймыз **Киімді шешу және орналастыру:** – Киімді жерге тастамау, бас киімді жоғалтпау – Киімді ілгішке дұрыс ілу **Гигиеналық дағды:** – Қолды сабынмен жуу – Суды үнемдеп қолдану				
Жеке жұмыс	Зейін мен есте сақтау **Мақсаты:** Баланың зейіні мен есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточка **Тапсырма:** *«Қап, қап, қара қап, Қара қапта нелер бар?»* — Мұғаліммен бірге 3 рет қайталап, соңында жатқа айту.	Қимыл-қозғалыс (моторика) **Мақсаты:** Қимыл үйлесімділігі мен дене икемділігін дамыту **Жұмыс түрі:** Қимылды сергіту ойыны **Құрал:** Музыка, орындықтар **Тапсырма:** «Орныңды тап» ойыны — музыкамен жүреді, музыка тоқтағанда бос орындыққа отыру керек	Сөйлеу және тіл **Мақсаты:** Сөздік қорын және байланыстырып сөйлеуін дамыту **Жұмыс түрі:** Сурет бойынша әңгіме құрау **Құрал:** Сурет карточкасы (мысалы, ауыл көрінісі) **Тапсырма:** — Суретке қарап, не болып жатқанын әңгімелеп айту (3-4 сөйлем).	Шығармашылық **Мақсаты:** Қиялын және бейнелеу қабілетін дамыту **Жұмыс түрі:** Ермексазбен жұмыс **Құрал:** Түрлі түсті ермексаз **Тапсырма:** — "Менің сүйікті жануарым" тақырыбында ермексаздан мүсін жасау.	Танымдық (логикалық ойлау) **Мақсаты:** Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту **Жұмыс түрі:** Сан мен пішін ойындары **Құрал:** Геометриялық пішіндер **Тапсырма:** — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	***«Неліктен шам жарқырайды?»*** **Мақсаты:электр құрылғысының жұмыс істеуін түсіндіру.** **Материал:қолшамға арналған батарея(4,5В),жұқасым,дәнекерленген сымдары бар кішкентай шам, қағаздан жасалған «үкі» ойыншығы.** Тәжірибе жүргізу. Балалар ішінде жасырылған батареясы бар ойыншықты қарастырады. Педагог бұл ойыншықтың көздері неге жарқырап	«Арқан тартыс» (Сынып ішінде) Мақсаты: Балалардың күшін тексеріп, командалық рухты дамыту. Құралдар: Ұзын арқан немесе жіп. Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді. Топтар өздері тартып тұрған арқанның белгілеген сызықтан өтуіне жол бермей, қарсыластарын сызықтың арғы жағына тартуы керек. Балалар сыныптың	**«Ойдан шығарып,суретін сал»дидактикалық ойын** **Мақсаты:**балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту; валюталарды ойлап табуға және олардың суретін салуға үйрету. **Материалдар:**қарындаштар ,фломастерлер,қағаз. Барысы: балаларға валюталарды ойдан шығару және олардың суретін салу ұсынылады. Суретін салу процесінде балалар валютаның атауын және оны қайда қолданатынын айтады	**«Сақина салу»** **Мақсаты**: Балалардың көзбе-көз қабілетін дамытып, ойын арқылы шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Құралдар**: Кішігірім сақина немесе дөңгелек зат. **Ережелер**: Бір бала сақинаны немесе басқа дөңгелек затты ұстап тұрады, ал қалған балалар сыныпта жүріп, сақинаны жасырын түрде бір-біріне береді. Балалар сақина кімде екенін табуы керек. Тақырыпты өзгерту арқылы қазақтың ұлттық ойындарын жандандырып,	Тақия тастамақ Мақсаты: Балаларды жалықтырмай ойын ережесін сақтап , жылдамдыққа , шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа баулу. Сөздік қорларын молайту. Шарты: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. Ал, егер бала орнына тұрмай ұсталса немесе тақияны өзінде екенін сезбеген жағдайда, айыбы ретінде өз өнерін көрсетеді.

	тұрғанын табуды ұсынады	ішінде қауіпсіз түрде орын ауыстыра алады.		балаларға қызықтыруға болады.	
Балалардың үйге қайтуы	**3-АПТА: Қарапайым еңбекке – үлкен ризашылық** **Тақырыбы:** «Үйдегі көмек – баланың жауапкершілігі» **Форматы:** Қарапайым сұрақ-жауап және қысқаша практикалық жұмыс **Мақсаты:** Баланы үй шаруасына тарту арқылы жауапкершілік сезімін қалыптастыру **Мазмұны:** Тәрбиеші сұрайды: • «Сен үйде не істей аласың?» • «Анаңа қалай көмектестің?» • Балалармен бірге «ойыншықтарды жинау», «үстелді сүрту» жаттығуларын жасау **Ата-аналарға кеңес:** Балаға шағын тапсырма беріңіз (мысалы: дастарқан басына қасық қою, кітапты орнына қою). Ол орындаған соң, міндетті түрде: – «Сен нағыз көмекшісің!», – «Міне, жауапты бала деген осы!» – деп жылы сөз айтыңыз.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:2-апта 08 -12 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы
Қыркүйек-Құндылық: Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік айы. Апта дәйексөзі: «Жанұям - қорғаным, ата-анам - тірегім!»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 08.09.25**	**Сейсенбі 09.09.25**	**Сәрсенбі 10.09.25**	**Бейсенбі 11.09.25**	**Жұма 12.09.25**
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме оны не қызықтырады,баланың жеке пікірін білдіруге қатысады. **«Күй күмбірі»:«Жастар күйі»** **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **1. Баламен тіл табысу** Баланы тыңдай білу – ең үлкен сый. Әр күнге кем дегенде 10–15 минут балаға толық көңіл бөлу (әңгімелесу, ойнау, бірге оқу). Жазалау емес, түсіндіру арқылы тәрбиелеу. **2. Жылы сөздің күші** Баланың кішкентай жетістігін де мақтап отыру. «Сенің қолыңнан келеді», «Мен сенімен мақтанамын» деген сөздер балаға сенім береді. Қатал сын емес, қолдау көрсету маңызды.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**«Құрастыр да, әңгімеле»** Материал: Лего, кубик, түрлі пішіндер. Тапсырма: Бала өзі қалаған затты (үй, көлік, жануар) құрастырады.	**«Өз суретім»** Материал: Қағаз, бояу, қарындаш. Тапсырма: «Менің арманым», «Менің отбасым», «Табиғат» тақырыбында сурет салады.	**«Жұмбақ іздеуші»** Материал: Суреттер, бөлмеге жасырылған ұсақ ойыншықтар. Тапсырма: «Қызыл ойыншықты тап», «Дөңгелек затты тап» деп бағыт беріледі.	**«Менің көңіл-күйім»** Материал: Әртүрлі көңіл-күйді бейнелейтін смайликтер. Тапсырма: Бала өзінің көңіл-күйін таңдап, неге солай екенін әңгімелейді.	**«Кімнің көлігі?»** Материал: Машина, автобус, ұшақ, кеме ойыншықтары. Тапсырма: Әр көліктің қайда жүретінін айту (жолда, әуеде, суда).

Ертеңгілік жаттығу	**Жаттығу картотекасы** 1.Таспаларды жоғары көтеру, сермелеу Негізгі қалып, таспалар төмен. Таспаларды жоғары көтеріп сермелеу (5-6 рет). 2.Бұрылыс таспалармен Аяқты кең ашып тұрып, таспалар белде. Оңға бұрылыс, таспалар жан-жаққа. Солға бұрылыс, таспалар жан-жаққа (5-6 рет). 3.Жартылай отыру таспалармен Негізгі қалып, таспалар иықта. Жартылай отырып, таспаларды алдында ұстау (5-6 рет). 4.Тізені жоғары көтеріп, қол жан-жаққа Негізгі қалып, таспалар төмен. Тізені жоғары көтеру + қолды жан-жаққа ашу (5-6 рет). 5.Секіру, бұрылу Негізгі қалып, таспалар жан-жақта. Оң-сол жаққа бұрылып секіру. 6.Жеңіл жүгіру Бір қатармен жүру. 7.Тыныс алу жаттығуы «Үйректер ұшады» Дем ішке жұту, қолдарды жанына көтеру. Дем шығару, «Г-а-а-а» деп ұзақ айту, қолдарды түсіру. 3-4 рет қайталау.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	<u>Әнұран орындау</u> **Жылулық сәті:** Амансың ба,Алтын күн! Амансың ба,жер Ана! Амансың ба,көк аспан! Амансың ба,достарым! **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**	**Артикуляциялық жаттығулар** Мақсаты: Дыбыстарды анық айту, сөйлеу мүшелерін жаттықтыру. «А-а-а» – ауызды кең ашып айту. «И-и-и» – ерінді жымию. «У-у-у» – ерінді түтікше етіп жиыру. «Ла-ла-ла», «Ра-ра-ра» – тіл ұшын көтеріп айту	**«Пішіннен сурет сал»** – текше, дөңгелек, үшбұрыш арқылы сурет құрастыру. **(Шығармашылық,таным іс-әрекет)** .	**«Мамандық»дидактикалық ойын** **Мақсаты:** балаларды еңбектің нәтижелері мен адамның мамандығы арасында байланыс орнатуға үйрету. Балалардың әртүрлі мамандықтарға және олардың адам өміріндегі маңызын білуге қызығушылығын ояту. **Материал:** әртүрлі мамандықтар және мамандық иелері қолданатын құралдар мен заттар бейнеленген карточкалар. Барысы: бала мамандықты сол мамандық иесі қолданатын заттармен және құралдармен сәйкестендіреді. Карточкаларды	**Жылулық сәті:** Достар бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**

				сәйкестендіре отырып, бала осы мамандықтың маңыздылығы туралы немесе осы мамандық бойынша жұмыс істейтін ата- аналары туралы айтады **(Қаржылық сауаттылық)**	
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Мектеп ауласында **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету **«Мектеп ауласында не бар?» дид ойын** **Мақсаты:** Сөздік қорын байыту, заттарды дұрыс атауға үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші сурет немесе фотосурет көрсетеді (мектеп, ағаш, орындық, гүлзар, қақпа). Балалар кезекпен: «Аулада … бар» деп сөйлем құрайды	**1 .Сауат ашу негіздері** Сөз.Сөздің мағынасы **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу **«Сөз ойла»** **Мақсаты:** Бір тақырыпқа байланысты сөздерді жинақтап айту **Ойын барысы:** Тәрбиеші тақырып береді: «Мектепте не бар?» – балалар кезекпен сөздер айтады (тақта, бор, кітап, парта). **«Артық сөзді тап»** **Мақсаты:** Сөз мағынасын салыстыра білуге үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бірнеше сөз айтады: «Алма, алмұрт, жүзім, қарындаш». Балалар артық сөзді табады.	**1 Математика негіздері** Біреу – көп **Міндеті:** "Бір" сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру **«Дыбыспен тап»** **Мақсаты:** Есту арқылы қабылдауын дамыту. **Құралдар:** Қол шапалақтау. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір рет шапалақ соқса – балалар «бір» дейді. Көп рет соқса – «көп» деп жауап береді. **«Бір алма – көп алма»** **Мақсаты**: «Бір» және «көп» ұғымдарын ажырата білу. **Құралдар**: Алма суреттері (бір дана және көп). **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір алма суретін көрсетіп, «Бұл неше алма?», кейін көп алманы көрсетіп, «Ал бұл қанша?» деп сұрайды. Балалар «бір алма», «көп алма» деп жауап береді. **«Артықты тап»** **Мақсаты:** Заттарды санау, артықты ажырату. **Құралдар:** Карточкаларда	**1.Тіл дамыту** Менің досым **Міндеті:** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау **«Досымды табамын»** **Мақсаты**: Балаларды зейінділікке, достарын тануға үйрету. **Ойын барысы:** Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір баланың көзін байлайды. Қасында тұрған бір досы дауыстап: «Мен сенің досыңмын» дейді. Баланың міндеті – дауысынан досын табу. **«Досымның суретін саламын»** **Мақсаты:** Шығармашылық қабілеттерін дамыту, достықты бейнелеу.	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** Ауылдағы адам еңбегі **Міндеті:** Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау **«Кім не істейді?»** **Мақсаты:** Балаларды ауылдағы мамандықтармен, еңбектің түрлерімен таныстыру. Құралдар: Суреттер (малшы, дикан, құрылысшы, наубайшы, мұғалім). **Ойын барысы:** Тәрбиеші суреттерді көрсетеді. Балалар әр мамандық иесінің немен айналысатынын айтады: «Малшы – мал бағады», «Дикан – жер жыртады, егін егеді» т.б. **«Жұмыс құралын тап»**

	«Дыбыс тыңда» **Мақсаты**: Сөздерді бастапқы дыбыс бойынша ажырата білу. **Ойын барысы:** Тәрбиеші айтады: б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбысынан басталатын ауладағы затты ата». Балалар кезекпен жауап береді. Балалар,парк,гүлдер,ғимарат,көліктер,қақпа,жалау,жасыл ағаштар,шар т.б **«Кімге не керек?»** **Мақсаты:** Сөйлем құрату, байланыстырып сөйлеуге үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші әр балаға рөл береді: мұғалім, оқушы, бақташы (бақша күтуші). Балалар: «Мұғалімге – тақта керек», «Оқушыға – дәптер керек» деп жауап береді.	**«Керісінше айт»** **Мақсаты:** Сөздердің қарама-қарсы мағынасын үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші «үлкен» дейді – балалар «кіші» деп жауап береді; «жақсы» – «жаман» т.б. **Күтілетін нәтиже:** Балалар сөздің мағынасын түсінеді және қарапайым сөздерді топтастыра алады. **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Нан дастарқанға қалай келеді? **Міндеті:** Нанға ұқыпты қарауға,бидайды өсіруге және өндіруге қатысатын адамдардың еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу **Әңгімелесу** Балаларға сұрақтар қою: – Нанды кім пісіреді? – Нан қайдан келеді? – Диқандардың еңбегі қандай? Суреттер арқылы нанның жолын көрсету: «Дән егіледі → бидай	суреттер (бір үйрек – көп үйрек, бір гүл – көп гүл). **Ойын шарты:** Балаларға аралас суреттер көрсетіледі. «Бір» топтағы затты тауып бөледі. **Күтілетін нәтиже:** Балалар «бір» және «көп» ұғымдарын ажырата алады; **2.Сауат ашу негіздері** Біз дыбыс пен сөз туралы не білеміз? **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **«Қай дыбыстан басталады?»** **Мақсаты**: Сөздің басқы дыбысын ажырата білу. Құралдар: Суреттер (алма, балапан, нан, тас, гүл). **Ойын барысы:** Тәрбиеші суретті көрсетеді. Балалар сөздің қай дыбыстан басталатынын айтады («Алма – А дыбысы»). **«Дыбыстан сөз құрайық»** **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын дамыту, ойлау қабілетін жетілдіру. Құралдар: Әріптік карточкалар. **Ойын барысы**: Тәрбиеші «Б» дыбысын айтады. Балалар сол дыбыстан басталатын сөздер айтады («бала», «бақа», «бал»). **«Сөзді жалғастыр»** **Мақсаты:** Сөйлеу дағдыларын	**Ойын барысы:** Балаларға қағаз бен түрлі-түсті қарындаш беріледі. Әр бала өзінің досының суретін салып, оны қысқаша әңгімелейді («Бұл – Айдана. Ол әдемі. Біз бірге ойнаймыз»). **«Жақсы сөз – жан азығы»** **Мақсаты:** Досына жылы сөз айтуға баулу. **Ойын барысы:** Балалар бір-біріне доп немесе ойыншық лақтырады. Допты ұстаған бала өзінің досына жақсы сөз айтады («Сен мейірімдісің», «Сен ақылдысың», «Сен менің досымсың»). **Күтілетін нәтиже:** Досын сипаттап сөйлеуге дағдыланады; Шығармашылық ойлауы дамиды. **2.Математика негіздері** Заттарды ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру. Заттардың қасиеті **Міндеті:** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі,	**Мақсаты:** Балалардың құрал-сайман туралы түсінігін кеңейту. Құралдар: Суреттер (күрек, тырма, орақ, балға, кітап). **Ойын барысы:** Балаларға суреттер көрсетіледі. Тәрбиеші: «Диқанға қайсысы керек?», «Құрылысшыға қайсысы керек?» деп сұрайды. Балалар сәйкес құралды таңдайды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар ауылдағы еңбекті реттілікпен әңгімелейді, сөйлеу қабілеті артады. . **2.Сауат ашу негіздері** Дауысты дыбыстар **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты дыбыстарды анықтау **«Кім көп сөз айтады?»** Мақсаты: Сөздік қорын молайту, дыбыс айтуын жетілдіру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір дауысты

	Күтілетін нәтиже: Дыбыстарды анық айтуды үйренеді **2.Математика негіздері** Кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау **Міндеті:** Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту. **1. «Оңға – солға»** **Мақсаты**: Кеңістікте оң мен солды ажырата білу. **Ойын барысы:** Тәрбиеші «оң қолыңды көтер», «сол аяқпен қадам жаса», «допты оң жағына қой» деп нұсқау береді. **2. «Алдында – артында»** **Мақсаты**: Алдында, артында, жанында ұғымдарын бекіту**.** **Ойын барысы:** Бір бала ойыншықты ұстап тұрады. Тәрбиеші: «Доп баланың алдында», «Аю артында» деп айтады. Балалар затты	өседі → орылады → диірменге апарылады → ұн болады → наубайхана → дастарқанға келеді». **«Не алдымен, не кейін?»** **Мақсаты:** Балаларды реттік сан есімдерді қолдануға, сөйлем құрауға үйрету. **Құралдар:** Суреттер Ойын шарты: Балаларға бидай егу процесін көрсететін суреттер таратылады. Олар: «Алдымен дән себіледі, содан кейін бидай өседі, кейін орылады…» деп әңгімелейді. **Күтілетін нәтиже:** Балалар нанның дастарқанға келу жолын біледі;Сөздік қоры кеңейеді; Логикалық ойлау, есте сақтау, салыстыру қабілеттері дамиды; **3.Көркем әдебиет** Күз–жомарт **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық	жетілдіру. Құралдар: Тәрбиешінің сұрақтары. **Ойын барысы**: Тәрбиеші бастапқы сөзді айтады («Алма – тәтті»), балалар сөйлемді жалғастырады («Алма – қызыл», «Алма – дөңгелек»). **Күтілетін нәтиже:** Дыбыс пен сөздің айырмашылығын түсінеді. **3.Көркем әдебиет** Ас атасы–нан **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату -Қазір жылдың қай мезгілі? -Бүгін ауа райы қандай?Күн ашық па,бұлттыма? -Адамдар күзде нені жинайды? -Егінді,бидайды күз мезгілінде жинайды.Бидайдың ұнынан нан дайындайды.Бүгін Мәдіхат Төрежановтың«Ас атасы–нан»әңгімесін оқимыз. Әңгіме–әдеби жанрдың біртүрі екенін түсіндіру.Әңгіменің ерекшелігі–оқиғаны қысқа әңгімелейді. Педагог әңгімені мәнерлеп оқып береді	өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру **«Түстер қаласы»** Мақсаты: Балаларды түстерді ажырата білуге, топтастыруға үйрету. **Құралдар:** Қызыл, көк, жасыл, сары түсті пішіндер. Ойын барысы: Балаларға әртүрлі түсті пішіндер таратылады. Тәрбиеші: «Барлық қызыл пішіндерді бір үйге, көктер екінші үйге жиналады» дейді. Балалар пішіндерді түсіне қарай топтастырады. **«Не ұқсас?»** **Мақсаты:** Балалардың заттардың ортақ қасиеттерін таба білуін қалыптастыру. Құралдар: Суреттер (күн, ай, доп, кітап, үй, текше). **Ойын барысы:** Балаларға бірнеше сурет көрсетіледі. Мысалы: күн, ай, доп – бәрі дөңгелек; кітап, үй, текше – бәрі төртбұрыш. Балалар ортақ қасиеттерін айтып, топтастырады **Күтілетін нәтиже:** Балалар ұқсас белгілерді	дыбыс айтады (мысалы: «А»). Балалар кезекпен сол дыбыстан басталатын сөздер айтады («алма, ат, арба, ана»). **«Әнші дыбыстар»** **Мақсаты:** Дауысты дыбыстарды дұрыс, анық айтуға үйрету. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші кезекпен дауысты дыбыстарды созып айтады («Ааа», «Ооо», «Ііі»). Балалар тәрбиешінің артынан қайталайды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар дауысты дыбыстарды есту арқылы ажыратады**.** **3. Дене шынықтыру** Біз күшті және ержүрекпіз. **Міндеті:** Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт

	дұрыс орналастырады. **«Суретті тап»** **Мақсаты:** Жоғары, төмен, оң, сол бағыттарын қағазда көрсету. **Ойын барысы:** Қағазда гүл, күн, үй бейнеленген. Тәрбиеші сұрайды: «Үйдің сол жағында не тұр?», «Күннің астында не бар?» **Күтілетін нәтиже:** Кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау дағдылары қалыптасады **3.Қазақ тілі** Әке,ана **Міндеті:** Сөздік қор. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **«Менің анам қандай?»** **Мақсаты:** Сипаттап сөйлеуге үйрету, сөйлем құрау	байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату **Жұмбақты шеш.** Жазда тұрып жоғары, Күзде жерге қонады. *(Жапырақ)* ***Өлең жаттау*** **Күз–жомарт** Тоңазып атырап, Көк жеміс піседі. Сарғайып жапырақ, Саудырап түседі. «Күз–жомарт»– деймізбіз, Жемісін жейміз біз. *(ЕрмекӨтетілеуұлы)* **«Күзгі себет»** **Мақсаты:** Балалардың күзгі жеміс-жидектер мен көкөністерді ажырата білуін қалыптастыру. Құралдар: Жемістер мен көкөністердің суреттері (алма, алмұрт, сәбіз, асқабақ, қарбыз, т.б.). **Ойын шарты**: Балалар суреттерден күзгі жеміс-жидектерді таңдап, «Күзгі себетке» салады. **Күтілетін нәтиже:** Сөздік қоры молаяды, сөйлем құрау дағдысы дамиды; Табиғатқа деген сүйіспеншілігі артады; **4.Музыка** Нота үйренейік	Мақалмен жұмыс жүргізу. Ас атасы – нан, Нан атасы–дән **«Нанның түрлерін тап»** **Мақсаты:** Балаларды нан түрлерімен таныстыру, ажырата білу. Құралдар: Нан өнімдерінің суреттері (бауырсақ, тоқаш, шелпек, қара нан, ақ нан). **Ойын барысы:** Балаларға аралас суреттер беріледі. Олар тек нан түрлерін бөліп алады. **Күтілетін нәтиже:** Сөздік қоры кеңейеді, сөйлем құрастыруға дағдыланады; Нанға деген құрмет сезімі артады. **4.Дене шынықтыру** Спортзалда ойнаймыз. **Міндеті:** Жүру: Қолдың бастапқы қалыптарын өзгерте отырып,әртүрлі қарқында секіргіштен аттап жүру;ересектің белгісімен тоқтап,қозғалыс бағытын өзгертіп,шашырап жүру;заттардың,кегльдердің арасымен,жіптерден аттап жүру;қосалқы қадаммен алға қарай жүру. **«Жылдам – баяу»** **Мақсаты:** Балаларды жүру қарқынын ажыратуға үйрету.	табуды үйренеді; Сөздік қоры дамиды; Логикалық ойлауы жетіледі. **3.Қазақ тілі** Аға,әпке **Міндеті:** Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. «Кім үлкен, кім кіші?» **Мақсаты:** Отбасы мүшелерінің рөлін ажырату, салыстыруға үйрету. **Құралдар:** Суреттер (аға, әпке, іні, сіңлі). **Ойын барысы:** Балаларға суреттер көрсетіледі. Тәрбиеші: «Аға әпкеден үлкен бе, әлде кіші ме?», «Әпке сіңліден үлкен бе?» деп сұрайды. Балалар салыстырып жауап береді. **«Ағаңа не сыйлайсың?»** **Мақсаты:** Сөйлеу дағдыларын дамыту, мейірімділікке тәрбиелеу. Құралдар: Ойыншықтар мен заттар суреттері (кітап, ойыншық, гүл, доп).	алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу. **«Ер жүрек батырлар»** **Мақсаты:** Балалардың батылдыққа, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу. Құралдар: Арқан, орындық, кедергілер. **Ойын барысы:** Балалар батырлар болып ойнайды. Олар кедергілерден өтеді: үстелдің астынан еңбектеп, орындықтан секіреді, арқаннан тартылады. Соңында «Жалауды» алады. **«Күшті кім?»** **Мақсаты:** Бұлшық етті шынықтыру, қол күшін дамыту. **Құралдар:** Арқан. **Ойын барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді.Ортада арқан тартылады. Қай топ арқанды өз жағына тартып алса – сол жеңімпаз. **Күтілетін нәтиже:** Балалар сенімді қимылдауға, батылдық танытуға дағдыланады.

	дағдысын дамыту. **Ойын барысы:** Балалар «Менің анам…» деп жалғастырады (мейірімді, әдемі, қамқор). **«Әкем не істейді?»** **Мақсаты**: Етістіктерді дұрыс қолдануға үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші қимыл көрсетеді (кітап оқиды, жұмыс істейді, көлік айдайды). Балалар: «Әкем кітап оқиды», «Әкем көлік айдайды» деп айтады. **«Сөйлемді аяқта»** **Мақсаты:** Байланыстырып сөйлеуді дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші сөйлемді бастап айтады:– «Менің анам …»– «Менің әкем …» Балалар жалғастырып айтады. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>**	**<u>Міндеті:</u>** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **Музыка тыңдау**: «Гүлдерайым»қазақтың халық әні (өңдегенТ.Қоңыратбай). **Ән айту:** «До-ре-ми»(Ө. Байділдаев), «Білімің–бұлағың»(Т. Қоңыратбай) **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Марш»(В.Дешевов) **Билер:** «Жұптасу биі»(чеххалық әуені) **Ойындар,хороводтар:** **«**Сиқырлы ағаш»(«Дидактикалық ойындар» жинағынан) **Музыкалық аспапта ойнау:** «Еркем-ай»қазақтың халық әні (өңдеген Б.Дәлденбай) **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Нота жаттап үйренеді	**Ойын барысы** Тәрбиеші қолын шапалақтаса – балалар жылдам жүреді, Қолын жай қимылдатса – баяу жүреді. **«Жануарларша жүрейік»** **Мақсаты:** Жүрудің әртүрлі түрлерін меңгерту, қимылдық белсенділікті арттыру. **Барысы** «Аю жүрісі» – табанын баса, ауыр қимылдайды. «Қоян» – секіріп жүреді. «Түйе» – тізесін көтеріп, баяу жүреді. **«Кедергіден өт»** **Мақсаты:** Жүру дағдысын жетілдіру, ептілікті дамыту. Құралдар: Конустар, обруч. **Шарты:** Балалар жүгіру жолында кедергілерден айналып немесе астынан өтіп жүреді. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Балалар жүрудің әртүрлі түрлерін (жылдам, баяу, жануарша, кедергіден өту) меңгереді;	**Ойын барысы:** Балаларға түрлі зат суреттері ұсынылады. Әр бала бір затты таңдап алып: «Мен ағаға кітап сыйлаймын, өйткені ол оқуды жақсы көреді» деп айтады. **«Менің әпкем қандай?»** Мақсаты: Балалардың сипаттап сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдар: Сюжетті суреттер (әпке сабақ оқып отыр, тамақ жасап жатыр, ойнап жүр). Ойын барысы: Балалар суретке қарап, әпкесін сипаттап әңгімелейді: «Менің әпкем әдемі. Ол сурет салғанды жақсы көреді». **Күтілетін нәтиже:** Балалар аға-әпкеге сыйластықпен қарауды үйренеді, сөздік қоры дамиды. **4.<u>Музыка</u>** Нота үйренейік **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **Музыка тыңдау**: «Гүлдерайым»қазақтың халық әні	**<u>4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру</u>** Көліктер **<u>Сурет салу</u>** **<u>Міндеті:</u>** Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру, негізгі пішінді, заттар мен олардың бөліктерінің пропорцияларын мәнерлеп жеткізе білу, түстерді өз қалауы бойынша таңдау **<u>Мүсіндеу:</u>** **<u>Міндеті</u>**: Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу. **<u>Жапсыру:</u>** **<u>Міндеті:</u>** Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді

	Сөйлем құрастыру дағдысы дамиды – балалар қысқа сөйлемдерді толық құрып айта бастайды. **4.Дене тәрбиесі** Спортзалда ойнаймыз. **Міндеті:** Жүру: сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі және сыртқы қырымен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру, заттардан бірқырымен аттап жүру; белгі бойынша басқа бағытқа бұрылып жүру, **«Түзу жолмен жүр»** **Мақсаты**: Түзу, ирек, дөңгелек сызық бойымен жүруге үйрету, тепе-теңдігін дамыту. **Ойын барысы:** Еденге түрлі түсті таспа немесе арқан төселеді. Балалар соның үстімен құламай жүреді. **«Кім тез жетеді?»** **Мақсаты:** Жүгіру, бағытты дұрыс бағдарлау. **Ойын барысы:** Балалар екі топқа			(өңдегенТ.Қоңыратбай). **Ән айту:** «До-ре-ми»(Ө. Байділдаев), «Білімің–бұлағың»(Т. Қоңыратбай) **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Марш»(В.Дешевов) **Билер:** «Жұптасу биі»(чеххалық әуені) **Ойындар,хороводтар:** **«**Сиқырлы ағаш»(«Дидактикалық ойындар» жинағынан) **Музыкалық аспапта ойнау:** «Еркем-ай»қазақтың халық әні (өңдеген Б.Дәлденбай) **Күтілетін нәтиже:** Нота жаттап үйренеді	қиып алу **Құрастыру:** **Міндеті:.** Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. Құрастырылған құрылысы мен құрылыстың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату **«Дұрыс – бұрыс»** **Мақсаты**: Жолда өзін дұрыс ұстауды үйрету, ойлау қабілетін дамыту. Құралдар: Суреттер (жолда ойнап жүрген бала, бағдаршамнан өткен бала, жолдың ортасынан жүгіріп өтуші т.б.). **Ойын барысы:** Балалар суретке қарайды. «Бұл дұрыс па, бұрыс па?» деп айтады, себебін түсіндіреді. Көліктің түлерінің суретін салады,мүсіндейді,жапс

	бөлінеді. Белгі берілгенде, әр бала спортзалдың арғы шетіне жүгіріп барып, қайта оралады. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Балалар спортзалдағы қарапайым қозғалыс ережелерін орындай алады.				ырады,құрастырады **<u>Күтілетін нәтиже</u>** Балалар көлік түрлерін ажыратады; Қиялдау, ойлап табу қабілеттері дамиды**;**
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**Картотека №5** **Дербес әрекет:** Балалар гүлзарға барып, гүлдерді тамашалап, суреттейді. Өзара салыстырады: түсі, биіктігі, иісі. **Қимылды ойын:***«Гүл теру»* **Барысы:** Ойын алаңына гүл бейнесіндегі фигуралар жасалады. Тәрбиеші: «Көк гүл тер!» – десе, балалар жүгіріп сол түсті гүлді	**Картотека №6** **Дербес әрекет:** Балалар құмырсқалар, өрмекшілер немесе басқа жәндіктердің қозғалысын бақылайды. **Қимылды ойын:***«Құмырсқа илеуіне асығады»* **Барысы:** Балалар – құмырсқалар. Тәрбиеші белгі бергенде, әркім өз «үясына» (шеңбер, орындық) жүгіріп кіреді.*Эксперимент:* Жәндіктерге жарық	**Картотека №7** **Дербес әрекет:** Балалар күннің суығанын сезінеді. Қолдары мен бетін сипап, бір-біріне жылы сөздер айтады. **Қимылды ойын:***«Күн – бұлт – жаңбыр»* **Барысы:** Тәрбиеші «Күн!» – десе, балалар алақандарымен жылынады. «Жаңбыр!» – десе, басын жасырады. «Бұлт!» – десе, орындарынан қозғалмайды. **Бақылау:** Ауа температурасы, бұлттардың түрі мен қозғалысы.	**Картотека №8** **Дербес әрекет:** Жерден түрлі түсті жапырақ теріп, олармен сурет құрастыру. **Қимылды ойын:***«Қандай түс?»* **Барысы:** Балалар жапырақ түстерін көрсетіп, сол түске сәйкес белгіге жүгіріп барады (мысалы, қызыл – конус, сары – доп). **Бақылау:** Табиғаттағы түстердің көптігін түсіну (ағаш, жапырақ, гүл, т.б.).	**Картотека №9** **Дербес әрекет:** Аспанға қарап, бұлттардың пішінін елестету (қоянға ұқсайды ма? т.б.). **Қимылды ойын:***«Бұлттан жасырын»* **Барысы:** Балалар алаңда ойнайды. Тәрбиеші «Бұлт келе жатыр!» – десе, балалар ағаш артына, орындыққа жасырынуы керек. **Бақылау:** Аспандағы

	тез тауып алуы керек.**Жапырақтардың су сіңіру қабілеті** *Эксперимент:* Жапырақтың бір жағын бояп, оны судың ішіне салады. Судың жапырақтың ішіне қалай таралатынын бақылау. **Бақылау:** Күзгі гүлдердің жағдайын қарау: сарғайған, солған, биік немесе аласа болуы. **Еңбек:** Қураған гүлдерді алып, гүлзарды тазарту.	немесе жылу әсерін беру (мысалы, шамның жанына қойып), олардың қозғалысын бақылау **Бақылау:** Құмырсқалардың азық тасуы, тізбектеліп жүруі, белсенділігі. **Еңбек:** Жәндіктерге кедергі келтірмеу үшін құм алаңын ретке келтіру.	**Еңбек:** Серуенге шыққан жолды жапырақтан тазалау.	**Еңбек:** Жиналған жапырақтарды көрме үшін бөлу.	бұлттың қозғалысы, түсі, пішіні. **Еңбек:** Қураған гүлдерді алып, гүлзарды тазарту. **№ 1 ТАҚЫРЫП. «ЖЕДЕЛ ҚЫЗМЕТТЕР МЕН БАЙЛАНЫС ОРТАЛЫҚТАРЫНЫҢ ТЕЛЕФОН НӨМІРЛЕРІ»** **Мақсаты:**тәрбиеленушілерге жедел қызметтердің, байланыс орталықтарының телефон нөмірлерін есте сақтауды және қажет болған жағдайда дұрыс пайдалануды үйрету. **Міндеттері:**балаларды «Жедел қызметтер, сенім телефоны» ұғымымен және олардың негізгі телефон нөмірлерімен таныстыру, қандай жағдайларда жедел қызметтерге, байланыс орталықтарына қоңырау шалу керектігін түсіндіру. **Материалдар мен ресурстар:** ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбы бойынша мысалдарды көрсетуге арналған суреттер мен бейнелер; жедел қызмет, байланыс орталықтарының телефон нөмірлері бойынша

					жадынамалары бар үлестірме материалдар; сюжеттік-рольдік ойындарға арналған телефондар, телефон аппараттары немесе ойыншық телефондар. **Ұйымдастырылған іс-әрекет:**Тәрбиеленушілермен амандасу.Өрт сөндірушілер, полицейлер, медицина қызметкерлері жәнеолардыңадамдарға қалай көмектесетінітуралықысқаша талқылау.Қайда және қалай қоңырау шалу керек: бейнеролик көрсетілімі. *«Есте сақта!» Өрт қызметі;101 Полиция:102 Жедел жәрдем:103*
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Мақсаты:** Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату	**Мақсаты:** Математикалық түсініктерін қалыптастыру **Жұмыс түрі:** Санап	**Мақсаты:** Ұсақ моторикасын дамыту **Жұмыс түрі:** Қағаз қию, жапсыру **Қолданылған құрал**: Түрлі-түсті қағаз, қайшы, желім **Бақылау**: Қағазды қия алады,	**Мақсаты:** Әлеуметтік дағдыларын жетілдіру **Жұмыс түрі**: «Менің досым» тақырыбында әңгімелесу **Қолданылған құрал:** Балалардың суреттері,	**Мақсаты:**Сөйлеу дағдысын дамыту **Жұмыс түрі**: Сурет бойынша әңгімелеу **Қолданылған құрал:** Сюжетті сурет **Бақылау:** Сөздік қоры

	Қолданылған құрал: Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Бақылау:** Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.	айту, салыстыру **Қолданылған құрал:** Кубиктер, санау таяқшалары **Бақылау:** 10-ға дейін санайды, бірақ кері санауға қиналады.	бірақ ұқыпты жапсыруға қиналады.	смайликтер **Бақылау:** Досының атын айта алады, бірақ сөйлем құрауда қысқа жауап береді.	жақсы, бірақ сөйлеммен айтуға қиналады.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**Соқыр теке** **Мақсаты:** Зейінін,ептілігін, сезімталдығын дамыту. **Ойнау барысы:** Бір баланың көзі байланады. Ол «соқыр теке» болып, басқа балаларды ұстайды	**Асық ойыны** (кәдімгі иіру немесе «алшы» ойнау) **Мақсаты:** Ұсақ моториканы, көз мөлшерін дамыту. **Ойнау барысы:** Балалар асық иіреді немесе «алшы» түсіруге тырысады.	**Қуыр-қуыр, қуырмаш** **Мақсаты:** Саусақ моторикасын дамыту, тілдік қарым-қатынасқа үйрету. **Ойнау барысы:** Саусақпен ойнайтын ұлттық санамақ ойыны.	**Тақия тастамақ** **Мақсаты:** Шапшаңдық, қырағылық, ойнақы көңіл-күй қалыптастыру. **Ойнау барысы:** Балалар шеңбер жасап отырады. Бір бала сыртынан айналып жүріп, тақияны біреудің артына тастайды. Ол байқап қалса – қуып жетеді.	**Бес тас** **Мақсаты:** Қол икемділігін,ептілікті дамыту. **Ойнау барысы**: Балалар тастарды кезекпен лақтырып, қайта қағып алу арқылы ойнайды
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **1. Баламен тіл табысу** Баланы тыңдай білу – ең үлкен сый. Әр күнге кем дегенде 10–15 минут балаға толық көңіл бөлу (әңгімелесу, ойнау, бірге оқу). Жазалау емес, түсіндіру арқылы тәрбиелеу. **2. Жылы сөздің күші** Баланың кішкентай жетістігін де мақтап отыру. «Сенің қолыңнан келеді», «Мен сенімен мақтанамын» деген сөздер балаға сенім береді. Қатал сын емес, қолдау көрсету маңызды.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 1-апта 02-06 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы
Қыркүйек-Құндылық: Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік айы. Апта дәйексөзі: "Білім-қымбат қазына, қанағат тұтпа азына"

Күн тәртібі	Дүйсенбі 01.09.25	Сейсенбі 02.09.25	Сәрсенбі 03.09.25	Бейсенбі 04.09.25	Жұма05.09.25
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме оны не қызықтырады,баланың жеке пікірін білдіруге қатысады. **«Күй күмбірі»:«Көңіл толқыны** «авторы :Секен Тұрысбеков **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **1. Балаңызбен күн сайын сөйлесіңіз** • Сұрақ қойыңыз: «Бүгін не үйрендің?», «Қай ойын ұнады?», т.б. • Бұл – баланың сөздік қорын байытып, өз ойын жеткізуге үйретеді. **2. Үйде күн тәртібін сақтауға көмектесіңіз** • Тұрақты ұйқы (9–10 сағат), • Тамақтану, Серуен және тыныңу уақыты – баланың денсаулығына тікелей әсер етеді.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)		**Достық көмек»** *Ойынның мақсаты:*балаларды зейін қоюға,мейірімділікке,досына көмектесуге тәрбиелеу **(Қарым-қатынас дағд)**	**«Дидактикалық ойын «Мен кіммін?»** **Мақсаты:** қарапайым тұжырымдар жасау қабілетін дамыту. Шарлармен ойнау **(әлеуметтік қызмет дағдылары)**	**«Мақтау сөздер айту»** ***Ойынның мақсаты:*** **достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу.** **(Қарым-қатынас дағд)**	**«Сиқырлы фломастер»** еркін сурет салу. **(сурет салу-шығармашылық қызмет)**

Ертеңгілікжаттығу	**Жаттығу картотекасы** **1. Қолды көтеріп, шапалақтау** Негізгі қалып, қол төмен .Қолды жан-жақтан көтеріп, шапалақтау (5-6 рет) **2. Қол белде, қадам жасау**Оңға 1 қадам + шапалақтау Солға 1 қадам + шапалақтау **3. Отыру, тізені құшақта** Қол белде, отыру + тізені құшақтау (5-6 рет) **4. Алға еңкею, қол жоғары** Аяқты кең ашып тұрып, алға еңкею (5-6 рет) **5. Секіру, шапалақтау** Негізгі қалып, аяқты кең ашып секіру + шапалақтау (6 рет) **6. Жеңіл жүгіру** Бір қатармен жүру **7. Тыныс алу жаттығуы «Сорғыш»** Аяқ қосылып, қол кеуде тұсында,дем ішке, оңға еңкей,дем сыртқа, «СССС» деп айту + қолды жылжыту,дем ішке, солға еңкею«СССС» деп шығару				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
		<u>Ән ұран орындау</u> **Жылулық сәті:** Достар бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**	Артикуляциялық жаттығулар Мақсаты: Дыбыстарды анық айту, сөйлеу мүшелерін жаттықтыру. «А-а-а» – ауызды кең ашып айту. «И-и-и» – ерінді жымию. «У-у-у» – ерінді түтікше етіп жиыру. «Ла-ла-ла», «Ра-ра-ра» – тіл ұшын көтеріп айту.	**Ойын: «Қоян секірсін!»Бір орында секіру, қоянды салып ойнау.** **Сөздері:** Қоян болып секірдім, Құлағымды тіктедім. Секіремін, ойнаймын, Достарымды арнаймын!	Дыбысты анық айтуға арналған ойын «Кім жылдам?» Мақсат: Белгілі бір дыбысты тез, анық қайталау. Мысалы: «Су, сусын, суық, сусымалы» (С дыбысы)
Кестегесәйкес ҰІӘ		**Отаным менің – Қазақстан тақырыбында тәрбие сағаты.Мақсаты:Отанға деген сүйіспеншілігін арттыру** **<u>1.Сауат ашу негіздері</u>** **Дыбыс** **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу Дыбыс туралы ұғымдарын қалыптастыру 1.Тәрбиеші балаларға	**<u>1 Математика негіздері</u>** **Кеңістікте бағдарлау** **Міндеті:**кеңістік туралы түсініктерді бекіту, заттың кеңістікте орналасуы (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде) **Д/О:«Қайда барасың, нені табасың?»** **Ойын мақсаты:** заттың кеңістікте орналасуын белгілеу үшін әртүрлі кеңістіктік терминдерді (іші, үсті, арты, асты және т.б.) йын барысы: Тәрбиеші балаға бағыт береді: «Сен бөлмеде алға жүр, оңға бұрыл, үстелдің астынан не	**<u>1.Тіл дамыту</u>** **Алғашқы күн** **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылу және дауысталуы ұқсас дауыссыз б –п,г –ғ,к-қ,ж-щ,з-с,н-ң,дыбыстарын дұрыс анық айтуға үйрету **1.Жұмбақ шешу** Балалар мектеп құралдарына байланысты жұмбақтарлы шешеді. 2.Дидактикалық ойын: «Кім алғыр?» Мақсаты: Заттардың бірінші дыбысын дұрыс анықтау, ұқсас	**<u>1.Қоршаған әлеммен таныстыру</u>** Қыстап қалатын құстар және жыл құстары **Міндеті:** Жыл құстарымен қыстайтын құстарды ажырата білу,құстардың пайдасы туралы білу,оларға қамқорлық жасау. Педагогтің түсіндіруі (әңгімелесу) Мазмұны: Жыл құстары – жыл сайын жылы жаққа ұшып кететін құстар. Олар жылы жерде

		дыбыстар дегенміз не? Еп сұрақ қойып видое ролик көруді ұсынады.Балалар видеорликті қарайды. **Ойын«Ненің дыбысы?»** **Мақсаты:**естіліп тұрған дыбыстарды,. ненің дыбыстарын естігендерін айту **Дидактикалық ойын: «Не қалай дауыстайды?»** Барысы: Балалар шеңберге немесе тыныш отыратын орынға жиналады. Тәрбиеші дыбысты қосады (мысалы, сағат тықылы). Балалар мұқият тыңдайды. **Тәрбиеші сұрайды:** – Бұл ненің дыбысы? Қандай зат немесе не нәрсе осылай дыбыстайды? Балалар өз болжамдарын айтады. Дұрыс жауап табылған соң, келесі дыбыс қойылады. Нұсқа: Ойынды күрделендіру үшін 2-3 дыбысты қатар қоюға болады. **Күтілетін нәтиже:** Табиғи дыбыстарды, жан-жануардың	табасың?» «Сол жақ бұрышқа бар. Сол жерде не бар?» Балалар берілген бағытпен жүріп, жасырылған затты тауып, қайда тұрғанын сипаттап айтады: «Доп шкафтың ішінде» «Кітап орындықтың үстінде» т.б. **Дидактикалық ойын. «Қайда қандай көлік тұр?»** **Мақсаты**:көліктердің орнын анықтай отырып,кеңістікті бағдарлауды үйрету Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орында бірнеше көліктің суреті (мысалы: автобус, жеңіл көлік, жүк көлігі, велосипед, мотоцикл) орналастырылады. Тәрбиеші сұрайды: «Мотоцикл қайда тұр?» «Автобустың артында не тұр?» **Күтілетін нәтиже:** қозғалысты бағыттау: сол жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа, сол бағыттарын біледі. **2.Сауат ашу негіздері** **Дыбыс пен сөз** **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу Дыбыс туралы ұғымдарын қалыптастыру. **Д/о**	дыбыстарды ажырату. Ойын барысы: Педагог заттардың немесе суреттердің атын атайды (кітап, бөрік, қоян, шеңбер, сөмке, пенал, зырылдауық). Балалар сол сөздің бірінші дыбысын айтады. Ұқсас дыбыстарды салыстыру: б – п, г – ғ, к – қ, ж – ш, з – с, н – ң Мысалы: парта – балық (Қайсысы б, қайсысы п?)Күтілетін нәтиже: Жұмбақтарды шешеді.дыбыстарлың орнын табады **2.Математика негіздері** **Қағаз бетінде бағдарлау** **Міндеті:**Берілген бағытта,оныбелгі бойынша өзгертеотырып, бағдарлауын қалыптастыру **Д/о«Ойыншық қай жерде?»** **Мақсаты:**Балалар суреттерді орналастыру. заттардың атауын айту, оның орналасқан жерін атауға үйрету. **Д/ ойын: «Нұсқамамен ажырат»** **Мақсаты:**Жапырақтың түстерін,орналасқан бағытын нұсқама арқылы ажырату	қыстап, көктемде қайта оралады. 2. **Дидактикалық ойын: «Қай құс ұшып кетті?»** Мақсаты: Құстардың атауын есте сақтау, зейінін дамыту Ойын барысы: Балаларға 4–5 құстың суреті көрсетіледі: қараторғай, қарға, көкек, тоқылдақ, торғай Бір сәтке көздерін жұмады → осы кезде бір сурет алынып тасталады. Педагог: «Қай құс ұшып кетті?» – деп сұрайды. Балалар жетіспейтін құсты тауып, атын атайды. 3. Қимылды ойын: «Құстарды қоректендіреміз» Мақсаты: Құстарға қамқорлық жасауға, дұрыс тамақ таңдауға үйрету Ойын барысы: Педагог суреттер немесе заттар (астық, нан қиқымы, жемістер, құмырсқа, ет, шөп, сүйек т.б.) ұсынады. Алдында түрлі

		дыбыстарын ажыратуды үйренеді, сөзді айту үшін адамға дауыс керек екенін түсінеді, дыбыс туралы түсінік қалыптасады **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Жыл мезгілдері: жаз,күз.Белгілері **Міндеті:** Табиғатпен таныстырубарысындаз аттарменқұбылыстардыңөзінетән,сипаттамалықбелгілерінбақылау,талдау,салыстыру,ажыратау. Ойын: «**Жұмбақтарды шеш»** **Мақсаты**:қыс,көктем, жаз және күз екенін тапқызады және әржыл мезгілінің ерекшеліктерін естеріне түсіру **Ойын: «Кім көп айтады?»** Мақсаты: Жыл мезгілдеріне байланысты сөздер айту. Барысы:Балаларға мезгілдердің атауын айтады тірбиеші Жаз: күн, су, шомылу, гүл, демалыс, көбелек... Күз: жапырақ, жаңбыр, суық, егін,	**«Бірінші дыбысты қайтала»** **Мақсаты:** дыбыстарды қайталау,дыбысты есіту Ойын барысы: Педагог баланың алдына түрлі суреттерді (алма, ара, бақа, доп, кітап, т.б.) қойып, сөздерді атап шығады. Бала сол сөздің бірінші дыбысын анықтап, қайталап айтуы керек. Мысалы:Педагог: «Алма» Бала: «А!»Педагог: «Бақ» Бала: «Б!» **Ойын : «Қай дыбысты естисің?»** Педагог сөздер айтады: алма, бақ, ара, доп. Балалар «А» дыбысын естиді ме, қол көтереді. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындайды **Күтілетін нәтиже:** Табиғатта түрлі дыбыстардың бар екенін біледі, дауыс ауызбен айтылып, құлақпен естілетінін түсінеді. **3.Көркем әдебиет** **Бәрі де бар бақшада** **Міндеті:**Әдеби шығармаларды эмоционалдықабылдауына ықпал ету,олардың мазмұнын түсіндіру,шығарма кейіпкерінің іс –әрекетін бағалау. **Д/ойын** **«Қарап алда есіңе сақта.»** **Мақсаты:**балаларды көрген суреттерді есіне сақтап,көз	Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:**заттарың орналасуын белгілеу,білуіажырату **3.Қазақ тілі** АТА-ӘЖе Тәрбиеші балаларға өздерінің ата-әжелері жайында немесе “Мен үлкен адам боламын” әңгімесін айтып беремін; «Ұлттық киімдер» ойыны Тәрбиеші:(Шалбар, көйлек, жейде, кеудеше, жемпір, малақай, тон, қолғап, етік, шәлі) суреттерін көрсетіп, ұлттық киімдердің қайсысы кімге тиесілікиіндіреді Әр түрлі затьардың кімге тиесілі екенін ажыратуды үйретеді **Шығармашылық жұмыс** Отбасының суретін салып, «Бұл – менің әкем, бұл – менің анам» деп айтып беру. **Күтілетін нәтиже:** Отбасын құрметтеу керектігін түсінеді **4.Музыка** **«Білімің– бұлағың»** **Міндеті:**Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру.	құстардың суреті тұрады (қала құстары мен орман құстары). **Күтілетін нәтиже:** Балалар әр құсқа жарамды қоректі таңдайды және қорек түрін атайды. **2.Сауат ашу негіздері** **Сөз** **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу . **Д/О «Берілген дыбысқа сөз ойла»** **Мақсаты:** Дыбысты есту, басталатын сөздерді айту **Сюжетті суретпен жұмыс**: Мақсаты. Суретке қарап,балалар не істеп жатқанын әңгімелету Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:**Сөздің мағынасын біледі. **3. Дене шынықтыру** **Салауатты өмір салтын қалыптастыру.** **Міндеті:** Салауатты өмір салтын қалыптастыру.

		қамба, жел...Балалар жалғастырады. **«Жазғы табиғат» суретін беріп, сөйлем құрату:** «Жазда күн жылы. Гүлдер гүлдейді. Балалар ойнайды.» «Күзгі орман» суреті: «Күзде жапырақ сарғаяды. Жаңбыр жауады.» **Күтілетін нәтиже:** Жаз,күз мезгілдерінің ерекшеліктерін біледі **<u>3.Көркем әдебиет</u>** **Білімің – бұлағың** **Міндеті:**Балаларды қол жетімді көркем шығармалармен фольклорға,театр әлеміне баулу,кітапқа деген қызығушылығын дамыту **Дидактикалық ойын «Алтын сандық»** Мақсаты:баланың зейінін дамыту, оқу құралдары мен ойыншықтарды атау, ажырату. **Ойын барысы**: Сандықтың ішіне әртүрлі оқу құралдары мен ойыншықтар салынады (мысалы: қарындаш, кітап, сызғыш, қуыршақ, машина т.б.).	алдына елестете отырып ,әр қайсысын ретімен атап,оқуқұралдарына ұқыпты болуға тәрбиелеу **Ойын «Қайтала,жатта» өлеңді оқу** **«Бәрі де бар бақшада» өлеңі** *(Өтепберген Ақыпбеков)* **Мақсаты:**балалардың есте сақта қабілеттерін дамыту **Топтық ойын: «Жаңылтпаштан жаңылмаймын»** **Мақсаты:**топтық жарыс арқылы жаңылтпашқа қызығушылығын арттыру **Күтілетін нәтиже:** Өлең мазмұнын қайталап айтуға ынталанады. Байланыстырып сөйлеу қабылеттері дамиды. **<u>4.Дене шынықтыру</u>** **Спортзал** **Міндеті:**Сапқа тұру ,сап түзеу,сапқа қайта тұру,сапқа бір,екі,үш қатармен тұру,бір – бірінің жанына және бір – бірінің артына тұру. Аяқтың ұшымен жүру,тізені жоғары көтеріп жүру,заттардан аттап жүру **Саптық жаттығулар** **Мақсаты:** Сапқа тұру, түзелу, қатармен тұру (бір қатар, екі қатар, үш қатар), бір-бірінің жанына және артына тұруды меңгеру. Жаттығулар: «Бір қатарға тұрайық!» – балалар бір сызық бойымен	**Музыка тыңдау:**«Қосалқа» Дәулеткерей **Ән айту:**«Білімің– бұлағың» (Т.Қоңыратбай) **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Қояндар»,«Аю»,«Түлкі »,«Қасқыр» (Т. Ломова) **Билер:** «Жұптасу биі» (чех халық әуені) **Ойындар,хороводтар:** «Айгөлек»қазақтың халық әні (өңдеген Б. Қыдырбекова) **Күтілетін нәтиже:** қарапайым музыкалық терминдерді түсінеді	Адамағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралытүсініктерді кеңейту.Балалардың назарын ағзасымен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс Тамақтану,қимылдар,ұйқы,күнекүн,ауаменсужә неденсаулыққазиянкелті ретінфакторлар туралы түсініктердікеңейту **Ойын: «Менің денем»** **Мақсаты:**дене мүшелерін атай отырып оларға қанда й күтім жасау керек екені туралы білу **Видеролик қарау:** «Денсаулыққа не пайдалы» **Мақсаты:**Тамақтану,қимылдар,ұйқы және күн,ауамен су және денсаулыққа зиянкелтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту **Күтілетін нәтиже:**Балалардың дене шынықтыруға деген ынтасын қалыптасады **<u>4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру</u>**

		Әр бала кезекпен келіп, көзін жұмып, бір затты алып шығады. Затты сипаттап, не екенін айтады: «Бұл – қарындаш. Олмен жазамыз». Жетекші: «Бұл ойыншық па, әлде оқу құралы ма?» – деген сұрақтармен бағыт береді. **Мнемокесте арқылы өленді жаттау.** **Ақылбек Шаяхметовтің «Білімің – бұлағың»** **Мақсаты:**Мәнерлеп оқуға баулу Қанатым талмайды, Қиялым самғайды. Ақын да, ғалым да Ұстазсыз болмайды. Мереке күніңмен Құттықтап бүгінмен. Ойыма ой қосам, Сен берген біліммен. **Күтілетін нәтиже:** Білім туралы түсінігі қалыптасады тілдік ойлау қабілетін дамиды **4.<u>Музыка</u>** **«Білімің– бұлағың»** **Міндеті:**Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. **Музыка тыңдау:**«Қосалқа»	сапқа тұрады. «Екі қатарға бөлінейік!» – педагог нұсқау береді, балалар екі қатарға бөлінеді. «Бір-біріңнің жанына тұрыңдар!» «Енді біріңнің артыңа тұрыңдар!» «Сапты түзе!» – бұйрық арқылы сызық бойымен түзу тұруға дағдыландыруКүтілетін нәтиже:Сапқа тұру дағдылары қалыптасады **Қимылды ойын: «Өз орныңды тап»** Мақсаты: Саптағы өзінің орнын табуға, тәртіпке, зейінге үйрету. Ойын барысы: Балалар әр түрлі бағытта жүреді (музыкамен немесе педагогтың белгісімен). Белгі берілгенде: «Сапқа тұр!» – дегенде әр бала өзінің бастапқы орнын табу керек. Қателеспей, жылдам сапқа тұра алған балалар мадақталады		**Көшедегі үйлер** **<u>Сурет салу</u>** **Міндеті:** Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру **<u>Мүсіндеу</u>:** **Міндеті**:Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу. **<u>Жапсыру:</u>** **Міндеті:** Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу **<u>Құрастыру</u>:** **Міндеті:**Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп,

		Дәулеткерей **Ән айту:**«Білімің– бұлағың» (Т.Қоңыратбай) **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Қояндар»,«Аю»,«Түлкі» ,«Қасқыр» (Т. Ломова) **Билер:** «Жұптасу биі» (чех халық әуені) **Ойындар,хороводтар:** «Айгөлек»қазақтың халық әні (өңдеген Б. Қыдырбекова) **Күтілетін нәтиже:** қарапайым музыкалық терминдерді түсінеді			шығармашылықпен құрастыруға баулу. **Күтілетін нәтиже :**көшедегі түрлі үйлердің айырмашылығы мен ұқсастығын ажыратады Көшеден көрген түрлі үйлер туралы айтады Шағын топтарға бөлініп топтық жұмыс жасайды **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Балалар көшедегі үйлердің ұқсастығы мен айырмашылығын ажыратады; Топпен бірлесіп жұмыс істейді; Өз ойынан үй үлгісін жасай алады.
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** **Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды.** **Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды.** **Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.**				

Серуен		**Картотека №1** **Дербес әрекет:** Балалар құмда және жерге түскен жапырақтармен ойнайды: жапырақтарды жинап, топтастырып, сурет салып орналастырады. **Қимылды ойын:** *«Жапырақты қағып ал»* **Барысы:** Тәрбиеші қолына бірнеше жасанды (немесе табиғи) жапырақты алады. Әр балаға лақтырады, олар қағып алуға тырысады. **Бақылау:** Ауа райын бақылау. Күннің жылуы, бұлттар мен жел бар-жоғын сезіну. «Күз келді ме, қалай білдіңдер?» деген сұрақ қойылады. **Еңбек:** Құм алаңындағы ойыншықтарды жинауға көмектесу	**Картотека №2** **Дербес әрекет:** Балалар ағаштардың түбіндегі жапырақтарды жинап, пішіні мен түсіне қарай сұрыптайды. **Қимылды ойын:** *«Жапырақтар ұшты»* **Барысы:** Балалар – жапырақтар. Тәрбиеші желдің бағытын айтып тұрады: «Жел оңға соқты!» – балалар оңға жүгіріп, қолдарын бұлғаңдатады. **Күзгі бақылау эксперименттері** **Жапырақтардың түс өзгерісі** *Эксперимент:* Балалар әртүрлі түсті жапырақтарды жинап, оларды суға салып қояды. Бірнеше күн бойы жапырақтардың суда қалай өзгеретінін бақылап, түсінің қалай өзгеретінін зерттейді. **Бақылау:** Ағаштардың жапырақтарының түсі, түсуі, діңдерінің ерекшеліктері. **Еңбек:** Жапырақтарды жинап, арнайы шелекке салу	**Картотека №3** **Дербес әрекет:** Құстардың ұяларын бақылау, алаңдағы торғайларды бақылап, оларға дән шашу. **Қимылды ойын:** *«Құстар ұшты – ұшты»* **Барысы:** Тәрбиеші: «Қарға ұшты!» – дейді. Балалар қолын көтеріп, қанат сермеп көрсетеді. Егер «үйрек ұшты» деп айта тұрып, өзі ұшпайтын затты айтса, балалар алданбауы тиіс. **Бақылау:** Торғайлардың әрекеті, топтасуы, қанат қағуы. **Құстардың жем іздеуі** *Эксперимент:* Балалар сыртқа шығып, құстардың қай жерлерден жем жинайтынын бақылап, суретке немесе сызбаға түсіреді. Сонан соң, балалар жасырынған жемдерді іздестіріп, өздері жем салатын құрылғылар жасайды. **Еңбек:** Құстарға арнап дән шашып, жем салғышты орнына қою.	**Картотека №4** **Дербес әрекет:** Балалар жеңіл жапырақтарды жоғары лақтырып, қалай ұшатынын бақылайды. **Қимылды ойын:** *«Жел қай жақтан соғады?»* **Барысы:** Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші: «Жел солдан соқты!» – десе, балалар солға қарай жүгіреді. Әртүрлі бағытта қайталанады. **Бақылау:** Желдің бағытын сезіну (жапырақтардың қозғалысы, балалардың шашы, киімі). **Желдің жапырақтарға әсері** *Эксперимент:* Желдеткіштің көмегімен жапырақтарды үрлеп, олардың қалай ұшатынын, бұрылатынын, қашан тоқтайтынын зерттеу. **Еңбек:** Жапырақ ұшқан жерлерді тазалау.
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып				

	юолғансоң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс		**Айдана** **Мақсаты:** Сөйлеу дағдысын дамыту **Жұмыс түрі:** Сурет бойынша әңгімелеу **Қолданылған құрал:** Сюжетті сурет **Бақылау:** Сөздік қоры жақсы, бірақ сөйлеммен айтуға қиналады	**Ерасыл** **Мақсаты:** Зейінін дамыту **Жұмыс түрі:** «Айырмашылығын тап» ойыны (2 сурет) **Қолданылған құрал:** Венн диаграммасына ұқсас суреттер **Бақылау:** 3 айырмашылықты тапты, зейіні тұрақсыз	**«Нұрәли** **Мақсаты:** Дыбысты дұрыс айту, естіп тану **Жұмыс түрі:** «Қай дыбысты естисің?» ойыны **Құрал:** Сөз карточкалары **Бақылау:** Б, П, Д дыбыстарын шатастырады	**Дильназ** **Мақсаты:** Сан мен затты сәйкестендіру **Жұмыс түрі:** «Сандарды сана» (заттар мен цифрлар) **Құрал:** Сан карточкалары, ойыншықтар **Бақылау:** 1–5 дейін санай алады, бірақ 4-ті жиі ұмытады
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)		***«Орамал тастамақ».*** Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақайтыпнемесебил епберуікерек. Балаларшеңбербойында көздерінжұмыптұруыкерек. Ойыносылайжалғасабе	***Ақсерек-көксерек.*** Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқа абөлінеді, қолдарынан ұстап тұрады. Ара қашықтық 20-30 қадам. 1-ші топ. Ойынды бастайды: Ақсерек-ау ақсерек Бізден сізге кім керек. 2-ші топ Ақсерек –ау ақсерек Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек. Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады, өте алмаса сол топта	***Қуыр-қуыр қуырмаш.*** Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға: ортаңғы саусағымды тапшы, – дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, - деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса, ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.	***«Асық ойыны»*** . Бұл – балалардың ежелгі спорттық ойыны. Тақыр алаңға көлденеңінен түзу сызық сызады да, соны бойлай тігілген кенейді кезектесіп сақамен ату арқылы мергендік сынасады **(Біртұтас тәрбие)**

		реді.	қалады. Ойын осылай жалғаса береді.		
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **1. Балаңызбен күн сайын сөйлесіңіз** • Сұрақ қойыңыз: «Бүгін не үйрендің?», «Қай ойын ұнады?», т.б. • Бұл – баланың сөздік қорын байытып, өз ойын жеткізуге үйретеді. **2. Үйде күн тәртібін сақтауға көмектесіңіз** • Тұрақты ұйқы (9–10 сағат), • Тамақтану, • Серуен және тыныңу уақыты – баланың денсаулығына тікелей әсер етеді.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А » сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:1-апта 29- қыркүйек-02-қазан 2025-2026 оқу жылы
Қыркүйек-Құндылық: Тәуелсіздік және отаншылдық **Апта дәйексөзі:** «Тәуелсіз елдің ертеңі – білімді ұрпақ қолында»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 29.09.25	Сейсенбі 30.09.25	Сәрсенбі 01.10.25	Бейсенбі 02.10.25.	Жұма 03.10.25.
Балаларды қабылдау	**«Көңіл-күйің қандай?»** **Мақсаты**: Баланы күннің басында жақсы көңіл күйге бөлеу **Барысы:** Тәрбиеші смайликтер (күліп тұрған, мұңайған, таңқалған) көрсетеді. Балалар өз көңіл-күйіне сай смайлик таңдап, неге солай сезініп тұрғанын қысқаша айтады**.** **(Адал азамат) Күй күмбірі:** «Қос алқа» күйі. Мақсаты:Қазақ халқының өнеріне деген сүйіспеншілік ояту Балалар, бұл әуен — күй деп аталады. – Қазір сіздер тыңдап отырған күй — «Қос алқа» деп аталады. – Бұл күй қазақ халқының күйі Бұл күйдің атауы «қос алқа» деген әшекейден шыққан. Қазақтың қыз-келіншектері алқаны сәндік бұйым ретінде таққан, ал мұндағы «қос» сөзі екі қатар әшекейлі алқаға меңзейді.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	1. Баланың тәрбиесі туралы Баланы сүйіспеншілікпен, мейіріммен тәрбиелеу – оның өзін-өзі бағалауын арттырады. Баламен сөйлескенде жылы үн, жай сөз қолданыңыз. Жақсы қылықтарын мадақтап, үлгі болуға тырысыңыз. 2. Үйде оқу дағдысын қалыптастыру Баламен бірге кітап оқуға уақыт бөліңіз. Әріптер мен сандарды ойын арқылы қайталаңыз. Баланың жасаған суреті, мүсіні, құрастырған затын мақтап, қабырғаға іліп қойыңыз. 3. Денсаулық пен тәртіп Балаға дұрыс күн тәртібін қалыптастырыңыз: ұйқы, тамақ, ойын, оқу уақыты. Таңертеңгілік жаттығуға дағдыландырыңыз. Көкөніс пен жемісті жиі пайдаланыңыз, тәттіні шектеңіз.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар),	**«Досыңның жақсы қасиеттерін атап бер»** *Ойынның мақсаты:*адамның жақсы жақтарын көре	**Қимылдық ойын**: «Қуыр-қуыр, қуырмаш» – қимылды, ырғақты, ептілікті дамытады. **Үстел үсті ойыны:**	***«Паровоз»*** *Ойынның мақсаты:*ұжымда үйлесімділікті,бірлікті қалыптастыру.Тәрбиеші	**Қимылдық ойын:** «Аңшылар мен қояндар» – бір бөлігі қоян, екіншісі аңшы рөлін ойнайды. **Үстел үсті ойыны:**	**Қимылдық ойын**: «Кім жылдам?» – жүгіріп барып, белгіленген затты әкелу.

бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	білуге тәрбиелеу. Педагог өз қалауы бойынша бір баланы таңдап алып, оны шеңбердің ішіне отырғызадыжәнебасқабалаларөзінеосыбаланыңқандайқасиеттеріңнайтынын айтады.Педагог балаларға жауаптарының қайталанбауын ескертеді және өзі үлгі ретінде осы баланың жағымды қасиеттерінің бірін әңгімелеп береді. Ойын осылай жалғасады.**(Адал әліппесі)**	«Құрастыр да ата» – суретті пазлды құрастырып, атауын айту.	балаларға өз тобының балалары тату, мейірімді, адал болуын тілейтінін айта отырып,паровоз ойынын ойнауды ұсынады,онда«вагондар»бір- бірін шынтағынан ұстайтынын көрсетеді.Паровоз әртүрлі қарқынмен,ырғақпен,кедергілер арқылы жүреді. Балалардың ырғақты ән айтуларына болады. Ойынның шарты қолдарынан жібермей, біртұтас команда ретінде әрекет ету. **.(Адал әліппесі)**	«Суретті аяқта» – жарты суретті жалғасты	**Үстел үсті ойыны:** «Жұпты тап» – бірдей суреттерді табу.
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу.				

	«Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***Қ.Р әнұранын айту*** Шаттық шеңбері Балалар қол ұстасып, бір-біріне жылы сөздер айтады: «Қайырлы таң, досым!», «Күнің қуанышқа толы болсын!». Қысқа сергіту қимылы: «Күнге қол созайық, гүлге иіле қарайық».	Психологиялық дайындық «Тыныштық сәті»: балалар көздерін жұмып, тәрбиешінің әңгімесін тыңдайды (орман, құстардың сайрауы, өзеннің сылдыры). Сұрақ: «Сен бүгін не көргің келеді? Қандай ойынды жақсы ойнағың келеді?»	Жұмбақпен бастау Сабақ тақырыбына сай жұмбақ айту (мысалы, математика болса – сан туралы, тіл дамытуда – күз туралы). Балалар жауабын табады да, жаңа сабаққа қызығушылығы оянады.	Әнмен дайындық Қысқа әндету: «Қайырлы таң, күн нұры! Қайырлы таң, достарым!» (қарапайым әуенмен). Әннен кейін балалар бір-біріне күлімдеп қарайды, қол шапалақтайды.	Ойын арқылы дайындық «Сиқырлы қапшық» ойыны: қапшық ішінен бір затты алып, сипап, не екенін табады. Тәрбиеші: «Бүгінгі сабақ та осы сияқты қызыққа толы болады» деп бағыт береді.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Отбасының күзгі еңбегі **Міндеті:** Сөздік қор Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту **1.«Кім не істейді?»** Мақсаты: Отбасы мүшелерінің күзгі еңбегін ажыратып айтуға үйрету. Ойын барысы: Мұғалім суреттерді көрсетеді: әке – бақша қазады, ана – тосап қайнатады, бала – жапырақ жинайды. **2. «Күзгі себет»**	**1 .Сауат ашу негіздер** Дауыссыз дыбыстар **Міндеті:** Сөздегі дыбыстардың ретін, дауыссыз дыбыстарды анықтау Салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; **1. «Қай дыбыстан басталады?»** Мақсаты: Балалар дауыссыз дыбысты ажыратып, сөздің басындағы дыбысты дұрыс табуға үйренеді. Барысы: Тәрбиеші суреттерді көрсетеді (бал, кітап, дорба, алма). Балалар тек дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерді атайды. Мысалы: кітап – к, дорба – д. **2. «Дыбысты тыңда»**	**1 Математика негіздері** 6 саны және цифры **Міндеті:** 6 цифрымен таныстыру 1.«Алтыны тап!» Мақсаты: 6 цифрын көзбен танып, есте сақтау. Барысы: Тәрбиеші балаларға сандар жазылған карточкаларды көрсетеді (1–6). «6» санын көрген бала қолын көтеріп, қатты дауыстап айтады: «Алты!» Қалған балалар қол соғып қуаттайды. **2. «Алты дос»** Мақсаты: 6-ға дейін дұрыс санай білу, топтасуды үйрену Барысы: Балалар шеңберге	**1.Тіл дамыту** Күзгі жапырақтар **Міндеті** Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу **1.«**Күзгі жапырақтар» өлеңін мәнерлеп оқу 2.Өлең мазмұны бойынша сұрақтар қою 3. «Жапырақ туралы әңгіме» Мақсат: байланыстырып сөйлеу, ой қорыту Барысы: Балаларға суретті жапырақтар немесе табиғи жапырақтар беріледі. Тәрбиеші бастайды: «Күзде ағаштан жапырақтар түседі...». Әр бала сөйлем қосып,	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** Ең жақын адамдар **Міндеті:** Туыстық байланыстарды түсіну(өз жұрты,атасы мен әжесі,жақын туыстары, нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу **1**. «Ең жақын адамым» Мақсаты: балаларды байланыстырып сөйлеуге, өз ойын анық айтуға үйрету Барысы:Балаларға сұрақ қойылады: – «Саған ең жақын кім?» (Әке, ана, ата, әже, аға, әпке, іні, қарындас). Әр бала өз ойын толық сөйлеммен айтады: «Маған ең жақын адам – анам. Ол мені жақсы көреді».

	Мақсаты: Күзгі жемістер мен көкөністерді атауға, сипаттауға үйрету. Ойын барысы: Үстелге алма, алмұрт, сәбіз, картоп суреттері немесе ойыншықтары қойылады. Балалар кезекпен себетке салып, сипаттап айтады: «Бұл – қызыл алма, ол тәтті». **3. «Кім жылдам?»** Мақсаты: Жаңа сөздерді қолданып сөйлем құруға жаттықтыру. Ойын барысы: Мұғалім сөздер айтады: жапырақ, бақ, алма, күрек. Балалар тез сөйлем құрайды: «Әкем күрекпен бақша қазады», «Мен жапырақ жинадым». **Күтілетін нәтиже:** Балалар отбасының күзгі еңбегін түсінеді, ажыратады. Жаңа сөздерді меңгереді, сөздік қоры байиды. **2.Математика негіздері** Мен 5-ке дейін санаймын **Міндеті:**	Мақсаты: Дауыссыз дыбыстың сөз ішіндегі орнын ажыратуға дағдыландыру. Барысы: Тәрбиеші бір дауыссыз дыбысты айтады (мысалы: с). Балалар сол дыбыс естілетін сөздерді атайды (сүт, сана, самал). **3.«Дыбысты тап»** **Мақсаты:** Есту қабілеттерін дамыту Барысы:Мұғалім белгілі бір дыбысты айтады (т). Балалар суреттер арасынан сол дыбысы бар сөзді табады (мысалы, түйе, тас, тәтті). **Күтілетін нәтиже:**Дауыссыз дыбыстардың орнын анықтайды **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Оттың пайдасы мен зияны **Міндеті:** Ненің «дұрыс»немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» екенін түсінуге және ажырата білуге үйрету. **1 «Пайдалы ма, зиянды ма?»** Барысы: Тәрбиеші суреттерді немесе карточкаларды көрсетеді: шам, пеш, қазан,	тұрады. Тәрбиеші: «6 дос бірге жүреді!» дейді. Балалар тез-тез топтасып, әр топта 6 баладан болуы керек.Кім артық немесе кем болса, ойыннан шығады. **3.«6-ға дейін сана»** Мақсаты: 6-ға дейін тура және кері санауға жаттықтыру. Барысы: Балалар бірге қол соғады: бір, екі, үш, төрт, бес, алты! Кейін аяқпен топылдатады, секіреді, қолдарын көтереді. Әр әрекет 6 рет қайталанады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар 6 саны мен цифрын таниды, бір-бірінен ажыратады**.** **2.Сауат ашу негіздері** Дауыссыз дыбыстар **Міндеті:** Сөздегі буындардың санын анықтау;Сөйлем сөздерден тұратынын білу **1. «Дыбысты есті де ата»** Барысы: Тәрбиеші бір дауыссыз дыбысты айтады (м, т, с, к).	әңгіме жалғастырады. **Күтілетін нәтиже:** Қарапайым диалог жүргізе алады; Табиғатқа деген сүйіспеншілігі артады. **2.Математика негіздері** 6 саны және цифры **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 6 санының пайда болуымен таныстыру. **1.Сиқырлы заттар»** Мақсаты: Сан мен заттың сәйкестігін түсіну. Барысы: Тәрбиеші әр балаға алтыдан зат таратады (6 кубик, 6 таяқша, 6 асық). «Сана! Қанша болды?» деп сұрайды. Балалар: «Алты!» деп жауап береді. **2. «Кім жылдам?»** Мақсаты**:** Сандық таңбаны тез табуға үйрену. Барысы: Еденге 1-ден 6-ға дейінгі сандар жазылған карточкалар қойылады. Тәрбиеші санды атайды (4, 6).Балалар тез жүгіріп барып, сол цифрдың үстіне тұрады. **3. «Алты жапырақ»** Мақсаты: 6 санын түрлі жағдайда қолдануға үйрету Барысы: Үстел үстіне жапырақтардың суреттері	**2.«Отбасы суреті»** Мақсаты: туыстық атауларды дұрыс қолдануға үйрету. Барысы: Тақтаға отбасы мүшелерінің суреттері ілінеді. Балалар суретке қарап, «Бұл – әкем, бұл – анам, бұл – ағам...» деп айтып шығады. Тәрбиеші сұрайды: «Әке саған кім болады? Әже ше?» **Күтілетін нәтиже:** Балалар ең жақын адамдарын атай алады; **2.Сауат ашу негіздері** Дауыссыз дыбыстар **Міндеті:** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру 1.«Сәйкестендір» Дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерді көк түске,дауысты дыбыстан басталатын сөздерді қызылға жеткіз Суреттегі заттарды қатыстырып сөйлем құрау 2.Тыңда,орында Өлең жолдарына сай қимыл қозғалысты қайталау

	"Қанша?", "Нешінші?" сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. **1 «Сана, ата»** Мақсаты: 1–5 дейін тура санауды үйрету. Барысы: Үстелге ойыншықтар қойылады (доп, қуыршақ, қонжық). Мұғалім: «Неше қуыршақ тұр?» – деп сұрайды. Балалар заттарды санап, жауап береді: «Үш қуыршақ». **2 «Сандар пойызы»** Мақсаты: Санды сан мөлшерімен сәйкестендіру. Барысы: Қағаз вагондарға 1–5 сандар жазылады. Балалар әр вагонға сәйкесше заттарды қояды: 1 алма, 2 гүл, 3 қарындаш, т.б **3. «Санды тап»** Мақсаты: 1–5 сандарды тану, көрсету. Барысы: Балаларға 1–5 сандары жазылған карточка таратылады. Мұғалім санды атайды, бала сол санды көтереді.	орман өрті, сіріңке, самауырын. Балалар екіге бөліп атайды: пайдалы от – шам, пеш, қазан; зиянды от – орман өрті, өрт, сіріңкемен ойнау. **2 «Иә немесе жоқ»** Барысы:Тәрбиеші сөйлемдер айтады: «От тамақты пісіруге көмектеседі» – иә. «Отпен ойнауға болады» – жоқ. «От үйді жылытады» – иә. «Отқа жақындау қауіпсіз» – жоқ. **3. «Қауіпсіздік ережесін жалғастыр»** Барысы: Тәрбиеші сөйлем бастайды, балалар жалғастырады: «Сіріңкені … (ойнауға болмайды)» «Өрт шықса … (үлкендерге айту керек)» «Отқа … (жақындауға болмайды)» **Күтілетін нәтиже:** Ненің «дұрыс»немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» екенін түсінеді **<u>3.Көркем әдебиет</u>** Бір аптада **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып,	Балалар сол дыбыстан басталатын сөз ойлап айтады (м – мектеп, т – тау). **2. «Сөзді буында»** Дауыссыз дыбыстан басталатын буындарды құрату Мыс:Ба-ла,та-ға,саа-қа,ша-на **3. «Сөйлем құра»** .Дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерге сөйлем құрату Мыс:Балалар мектепке келді.Жапырақтар сарғайды т.б **Күтілетін нәтиже:**Дауыссыз дыбыстардан басталатын буын,сөз,сөйлем құрау дағдылары қалыптастады **<u>3.Көркем әдебие</u>т** Менің ойыншықтарым **Міндеті:** Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес	қойылады. Балалар тек 6 жапырақты таңдап, оларды санап көрсетеді. Кейін тапсырма күрделенеді: «6 жапырақ әкел, бірақ біреуін қызыл түсті қыл». **Күтілетін нәтиже:** 6 санына сәйкес заттарды санай алады **<u>3.Қазақ тілі</u>** Өрік **Міндеті:** Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу 1.«Өрік» өлеңін оқу *Жұмсақ әрі ол түкті,* *Қызғылт сары әр түсті.* *Жесең дәмі тәп-тәтті,* *Шырыныда ол дәмді.* *Ағашта өседі,* *Күз келсе піседі.* *Алақаныңдай ғана,* *Қарашы, балақай мында.* *(авторы: Хызырхан Рыздык).* Педагог өріктің суретін көрсетеді. Балалар қуанып бәрі «ӨРІК» деп жауап береді. **2.**Жеміске түсінік беру. **3.**Өрік сөзі неше дыбыстан тұратынын анықтау (4-дыбыс) 4.Өрік сөзіндегі дауысты,дауыссыз	3.Штриха.Қолдарын жазуға икемдеу,үзік сызтарды бастырып жазу дағдыларын қалыптастыру **Күтілетін нәтиже:** Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажыратады **<u>3. Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/ жапсыру/құрастыру</u>** <u>Көкөністер</u> **<u>Сурет салу</u>** Бейнелеу әдістерін (штрихтар, бояуларды араластырып, кляксография, жіппен және т. б.) қолдану. **<u>Мүсіндеу</u>:** Шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен өлшемі әртүрлі таныс заттарды: көкөністерді, жемістерді, ойыншықтарды, ыдыстарды мүсіндеу **<u>Жапсыру:</u>** Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию. **<u>Құрастыру</u>** Дайын үлгілермен және

	Күтілетін нәтиже: Балалар цифрларды ажыратады. Санды атаумен сәйкестендіреді. **3.Қазақ тілі** Қауын **Міндеті:** Қазақ халқының мәдениеті егін шаруашылығына баулу және тұрмыстық заттар дән, тұқым, суару, ору, диірмен, орақ, кетпен, шалғы, айыр, күрек, тырма, соқа сөздерімен толықтыру **Суретпен жұмыс:** 1.Қауынның суретін көрсетіп,не екенін сұрау,пішініне,түсіне назар аударту. 2.Қауын сөзі неше дыбыстан тұратынын анықтау 3.Кетпен, тырма, су құйғыш не үшін пайдаланатын сұрау 4.Мақалдардың мағынасын түсіндіру *1.* Арпа, бидай —ас екен,Алтын, күміс —тас екен. 2. Егіннің жайын еккен білер,арбаның жайын жеккен білер. Егін ексең тыңға, шықтым дей бер шыңға. 4. Егін ексең мол ек,толтырар қанар	эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну 1."Бір аптада» өлеңімен таныстыру 2.Апта күндерін жаттату 3-: «Жоғалған күнді тап» Барысы:Мұғалім апта күндерін атайды, бірақ біреуін тастап кетеді: Дүйсенбі, Сейсенбі, …, Бейсенбі.Балалар «Жоғалған күн – Сәрсенбі!» деп жауап береді. 5-ойын: «Қай күннен кейін?» Барысы: Тәрбиеші сұрақ қояды: «Сәрсенбіден кейін қай күн келеді?»«Жұмадан кейін қай күн?» **Күтілетін нәтиже:** Балалар апта күндерінің ретін меңгереді. **. 4.Музыка** Күзгі серуен	орындау **1.«Менің ойыншықтарым»** өлеңін мәнерлеп оқып беру **1 «Қай ойыншық жоғалды?»**Барысы: Үстелге бірнеше ойыншық қойылады (қуыршақ, доп, машина, аю).Балалар ойыншықтарды қарап алады.Тәрбиеші біреуін жасырады.Балалар: «Қандай ойыншық жоқ?» деп табады. **2.«Артық ойыншықты тап»** Барысы:Тәрбиеші 3–4 ойыншықты көрсетеді: доп, қуыршақ, қасық, аю.Балалар ойыншыққа жатпайтын затты табады (қасық). **3 «Ойыншық дүкені»** Барысы:Балаларға әртүрлі ойыншықтар қойылады.Бір бала сатушы, қалғандары сатып алушы болады.Балалар:	дыбыстарды ажырату: Ө,І –дыбыстары дауысты,Р,К-дыбыстары -дауыссыз **Күтілетін нәтиже:** **4.Музыка** Күзгі серуен **Міндеті:** Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **1.Балалар шеңберге тұрады**. Тәрбиеші: «Бүгін біз күзгі серуенге музыка арқылы барамыз. Қандай ай күзде болады? Күзде табиғатта не өзгереді?» деп әңгіме жүргізеді. **2. Ән үйрену** «Сары жапырақтар» (немесе балаларға арналған қарапайым күз туралы ән). Әнді тыңдау → қайталап айту → қимылмен бейнелеу (қолдарын жайып жапырақтың түсуін көрсету). **3. Музыка тыңдау** А. Жұбановтың «Күз» әуенін немесе жеңіл классикалық әуен тыңдату. Балалар әуенді тыңдап, қандай көңіл-күй сезінгенін айтады («баяу», «жұмсақ», «құлазыған», «жайдары»).	қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану. 1. Сурет салу Балаларға қарындаштар, бояулар беріледі.Тақырып: «Менің сүйікті көкөнісім». Әр бала өз қалауынша көкөністі бейнелейді (сәбіз, қызанақ, қияр, картоп). 2. Мүсіндеу Пластилиннен көкөністер жасайды. Балалар топпен бірігіп «көкөністер себетін» құрастырады. 3. Құрастыру Түрлі түсті қағаз, геометриялық пішіндер немесе конструктор арқылы көкөніс бейнесін жасау (мысалы: қияр – ұзын тік төртбұрыш, сәбіз – үшбұрыш, үстіне жасыл жапырақ). 4. Жапсыру Дайын қиылған пішіндерді жапсырып, көкөністерден «Бақша көрінісін» жасау. Әр бала өз жұмысын қысқаша таныстырады: «Мен қызанақ

	қабыңды. Арық қазсаң кең қаз,қандырар бақша бағыңды. **Күтілетін нәтиже:**Егін шаруашылығы туралы мәлімет алады **4.Дене тәрбиесі** Сапқа тұру **Міндеті:** Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш қатармен тұру,бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға,солға бұрылу,сап түзеп,бір және екі,үш қатармен қайта тұру. **1. «Кім жылдам сапқа тұрады?»** Барысы: Мұғалімнің белгісі бойынша балалар жан-жақта жүреді. «Сапқа тұр!» дегенде тез бір қатарға тұрады. **2.«Жол бастаушы»** Барысы: Бір бала саптың алдында тұрады. Ол әртүрлі қимылдар жасайды (қол көтеру, секіру, алақан соғу). Қалғандары қайталайды. Кейін жетекші ауыстырылады**.** **3. «Солға, оңға**	**Міндеті:** Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **1.**Балаларды шеңберге тұрғызып, көңілді әуен қосылады. «Күз келді, достарым!» әнімен жылы амандасу. **2.** Ән үйрену – «Сары жапырақтар» (балаларға жеңіл, қайталанатын шумағы бар ән таңдалады). Тәрбиеші әуенін баяу орындап береді. Балалар қайталап үйренеді, қол қимылымен жапырақтың түскенін көрсетеді. **3.** Әуен тыңдау – «Күзгі вальс» Балалар тыңдайды. «Бұл әуен сендерге нені елестетті?» деп сұрақ қойылады. (Жапырақ, жел, серуен). **4** Қимылды ойын – «Күзгі жапырақтар». Балалар әуенге сай зал ішінде еркін қозғалады. Әннің жылдам бөлігіне – жапырақтай ұшады, Әннің баяу бөлігіне – жерге жайлап «қонады». **Күтілетін нәтиже:** Балалар күз мезгілін әуен арқылы бейнелей алады.	«Маған қуыршақ беріңізші» деп сыпайы түрде сұрайды. **Күтілетін нәтиже:** Сөздік қоры, сөйлеу тілі дамиды**.** **4.Дене тәрбиесі** Сапқа тұру **Міндеті:** Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш қатармен тұру,бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға,солға бұрылу,сап түзеп,бір және екі,үш қатармен қайта тұру. **1 «Қай қатар тез?»** Барысы: Балалар еркін жүреді. Белгі берілгенде тәрбиеші айтады: «Екі қатарға тұр!» немесе «Үш қатарға тұр!». Балалар тез орындарын табуы керек. Қай қатар жылдам әрі түзу тұрса, солар жеңімпаз атанады. **2. «Қатарға қонақ шақыр»** Барысы: Балалар екі қатарға тұрады. Тәрбиеші бір баланы	**4. Музыкалық-ырғақты қимылдар** Балалар жапырақ ұстап, әуенге сай жеңіл қимылдар жасайды: Желмен бірге тербелу; Жапырақ секілді жерге түсу; Жапырақтарды қайта жинап себетке салу. **Күтілетін нәтиже:** Музыканы тыңдап, көңіл-күйін ажыратады	жапсырдым, ол дөңгелек, қызыл». **Күтілетін нәтиже:** Өз жұмысын таныстырып, қарапайым сөйлем құрай алады **4.Дене тәрбиесі** Сапқа тұру **Міндеті:** Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш қатармен тұру,бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға,солға бұрылу,сап түзеп,бір және екі,үш қатармен қайта тұру. **1.«Қатарды өзгерт»** Барысы: Балалар алдымен екі қатарға тұрады. Тәрбиеші пәрмен береді: «Үш қатарға тұр!». Балалар жылдам қайта сап құрайды. Ойын бірнеше рет қайталанады. **2.«Қай қатар тыныш?»** Барысы: Балалар үш қатарға бөлінеді. Тәрбиеші әр қатарды жеке тексереді: қайсысы түзу, тыныш, әрі дұрыс тұрды.

	бұрыл!» Барысы: Мұғалім бұйрық береді: «Солға бұрыл!», «Оңға бұрыл!», «Артқа бұрыл!». Балалар қимылды дұрыс орындауы керек. **Күтілетін нәтиже**: Тәртіпке, ұйымшылдыққа үйренеді	Әнді қарапайым қимылмен орындайды.	«қонақ» деп таңдап алады. Белгі берілгенде қонақ кез келген қатарға қосылады. Қай қатар жылдам араласып, қонақты түзу саппен қабылдаса – солар жеңеді. **3.«Қатарды өзгерт»** Барысы: Балалар алдымен екі қатарға тұрады. Тәрбиеші пәрмен береді: «Үш қатарға тұр!». Балалар жылдам қайта сап құрайды. Ойын бірнеше рет қайталанады. **Күтілетін нәтиже:** Екі, үш қатарға дұрыс және тез тұруды үйренеді;		Ең ұқыпты қатар жеңімпаз болады. 3.«Қатарды толықтыр» Барысы:Тәрбиеші балаларды екі қатарға тұрғызады. Кейбір балаларды әдейі қатардан шығарып қояды. Белгі берілгенде сол балалар өз қатарын тауып, орнына барып тұруы керек.Дұрыс және тез орындағандар мадақталады. **Күтілетін нәтиже:** Қимыл-қозғалыс ептілігі артады;Тәртіпке, ұйымшылдыққа, бір-бірімен санасуға дағдыланады.
Серуенге дайындық	**Тәрбиешінің ескертуі:** «Балалар, енді серуенге шығамыз. Барлығымыз тәртіппен киінеміз.» Киіну алдында **дәретханаға** бару ұсынылады. **Киіну тәртібі:** Балалар тәрбиешінің көмегімен келесі реттілікпен киінеді: **Киіну кезінде:** Өз киімін өзі табуға, киінуге үйрету Бір-біріне көмектесуге баулу Есік алдында тәрбиеші **тәртіп пен қауіпсіздік ережелерін** еске салады: Жүгірмеу Бір-бірін итермеу Тәрбиешіден алыстамау **Ескерту:** Ауа райына сай киінуге назар аударылады Егер ауа райы желді, салқын болса – жылы киім мен бас киім міндетті				

	Серуен кезінде қауіпсіздік ережелері басты назарда болады				
Серуен	**№21** **Тақырып:** Қазан айындағы күзгі жапырақтар **Балалардың дербес әрекеті:** Балалар далада ағаштардағы жапырақтардың түсін және пішінін бақылайды. Жапырақтарды жинап, оларды түріне, түсіне қарай сұрыптайды, қолдарымен сипап, салыстырады. **Қимылды ойын: «Жапырақпен жарыс»** Балалар топқа бөлініп, белгіленген жерге дейін жүгіріп барып, жерге шашылған жапырақтарды жинап қайтадан бастапқы орынға әкеледі. Жапырақтарды тез жинау және шапшаң жүгіру шапшаңдық пен ептілікті дамытады. **Бақылау-зерттеу:** Ағаштардағы жапырақтардың түсін салыстырады, қайсысы қоңыр, қайсысы сарғылт, қызыл екенін талқылайды. Неліктен жапырақтар осылай	**№22** **Тақырып:** Қазан айындағы жел мен ауа **Балалардың дербес әрекеті:** Балалар далада желдің қозғалысын сезінеді, жел соғатын бағытты аңғарады, желдің ағаштарға және жапырақтарға қалай әсер ететінін талдайды. **Қимылды ойын: «Желге қарсы жүгіру»** Балалар бір-бірінен арақашықтық сақтап, желге қарсы жүгіреді. Тәрбиеші желдің күші туралы айтып, балалар оған сәйкес қарсылыққа қарсы жүгіру арқылы күш пен төзімділікті дамытады. **Бақылау-зерттеу:** Желдің ағаштарға, жапырақтарға қалай әсер ететінін, жапырақтардың қалай ұшып, жерге түсетінін бірге бақылайды. **Еңбек:** Желдің ұшырып әкелген бұтақтарын жинау, оны белгіленген орынға қою, дала тазалығын қамтамасыз ету.	**№23** **Тақырып:** Қазан айындағы құстарды бақылау **Балалардың дербес әрекеті:** Балалар далада ұшып жүрген немесе жерге түскен құстарды байқап, олардың түрлерін талқылайды. Құстардың дауыстарын тыңдайды **Қимылды ойын: «Құс және мысық»** Бір бала «мысық» болады, қалғандары – «құс». Құстар даланың белгіленген жерінде қыдырып жүреді. «Мысық» оларды ұстамақ болады, ал құстар қашып, қауіпсіз орынға тығылады **Бақылау-зерттеу:** Құстардың қалай ұшатынын, қанаттарын қалай жабатынын және олардың мінез-құлқын бақылайды. **Еңбек:** Құстарға арналған жем салатын орынға жем салып, құстарды тамақтандыруға көмектеседі.	**№24** **Тақырып:** Қазан айындағы жаңбыр мен ылғал **Балалардың дербес әрекеті:** Балалар жаңбырдың тыныс алуына қалай әсер ететінін, топырақтың дымқыл болуын сезінеді, жаңбырдан кейінгі өзгерістерді бақылайды. **Қимылды ойын: «Жаңбыр тамшылары»** Балалар далада жаңбыр тамшылары секілді етіп аяқтарын бірінен соң бірі жерге тигізіп жүреді, кейде жүгіріп, жаңбырдың күшеюін бейнелейді. **Бақылау-зерттеу:** Жаңбырдан кейінгі топырақтың, жапырақтардың, ағаштардың қалай өзгергенін бақылайды. **Еңбек:** Жаңбырдан кейін даладағы шаң-тозаңдарды сыпырып жинау, қажет жерлерді тазалау.	**№25** **Тақырып:** Қазан айындағы дала гүлдері мен өсімдіктері **Балалардың дербес әрекеті:** Балалар даладағы күзгі гүлдер мен өсімдіктерді байқап, олардың түсі мен пішінін зерттейді, гүлдердің қандай күйде екенін анықтайды. **Қимылды ойын: «Гүл жинау жарысы»** Балалар белгіленген аймақтан күзгі гүлдерді жинап, ең әдемі гүл шоқтарын құрады. Бұл ойын жылдамдық пен жинақылықты дамытады. **Бақылау-зерттеу:** Даладағы өсімдіктердің күзгі кезеңдегі өзгерістерін бақылап, олардың қандай бөлшектерінің құрғап немесе түсіп қалғанын айтады. **Еңбек:** Жинаған гүлдерді арнайы орынға қою, гүл шоқтарын жасау, топпен гүлдерді суару

	өзгереді деген сұрақтар қойылады. **Еңбек:** Жиналған жапырақтарды бір орынға жинап, қоршау жасап, қоршау ішіне күзгі табиғат көрінісін жасауға көмектеседі.				
Серуеннен оралу	**Топқа кіру:** **Кіреберісте аяқ киімін сүртіп кіру** ескертіледі (егер лас болса). **Шешіну және тазалық сақтау:** Балалар сырт киімдерін тәртіппен шеше бастайды: **бас киім, куртка, аяқ киім** Киімдерін белгіленген орынға қояды (ілгішке іледі немесе себетке салады) **Тәрбиеші балаларға көмектеседі**, бірақ өз бетінше шешінуге ынталандырады. **Қол жуу:** Балалар **дәретханаға** немесе **жуыну бөлмесіне** барып қолдарын жуады: Сабындап жуу Қолдарын сүрту (орамал немесе қағаз сүлгімен) **Тазалық сақтау ережелері** қайталанады:«Қолымызды жуу — денсаулық кепілі!»				
Жеке жұмыс	**Математикалық дағды** **Мақсаты**: Баланы 1–5 дейін тура санауға үйрету. **Жұмыс түрі:** Жеке әңгімелесу, санау**.** **Құрал:** Сандық карточкалар, 5 асық. **Тапсырма:** Асықты санап, сәйкес сандық карточканы қою	**Коммуникативтік дағды** **Мақсаты:** Баланың сөздік қорын байыту, сөйлем құрату**.** **Жұмыс түрі:** Сурет бойынша тіл дамыту**.** **Құрал: «**Күзгі бақ» суреті. **Тапсырма**: Суретке қарап 2–3 сөйлем құрату.	**Шығармашылық дағды** **Мақсаты:** Баланың ұсақ моторикасын, шығармашылық қабілетін дамыту**.** **Жұмыс түрі:** Мүсіндеу. **Құрал:** Пластилин, тақтайша. **Тапсырма:** Пластилиннен алма мүсіндеу**.**	**Артикуляциялық жаттығу** **Мақсаты:** Дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. **Жұмыс түрі:** Артикуляциялық жаттығулар. **Құрал:** Айна, суретті карточкалар («м», «с», «т» дыбыстары бар сөздер). **Тапсырма**: Суреттерді атай отырып, дыбысты дұрыс айту.	**Физикалық дағды** Мақсаты: Баланың қимыл-қозғалысын, ептілігін дамыту. **Жұмыс түрі:** Қимылды ойын. **Құрал:** Доп. **Тапсырма:** Допты 3 рет қатарынан жерге соғып, қағып алу.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды	**Ұтқырлық ойыны: «Құып жет»** Мақсаты: Балалардың қимыл-қозғалысын, жылдамдығын дамыту.	**Үстел үсті ойыны: «Құрастыр да ата» (пазл)** Мақсаты: Құрастыру арқылы ойлау қабілетін	**Үстел үсті ойыны: «Геометриялық пішіндер»** Мақсаты: Пішіндерді ажырату, салыстыру.	**Бейнелеу әрекеті:** Лего/кубиктен үй құрастыру Мақсаты: Құрастыру дағдысын, қиялын дамыту.	**Үстел үсті ойыны:** «Түстерді тап» Мақсаты: Негізгі түстерді ажырату. Барысы: Тәрбиеші

қарау және т. б.)	Барысы: Балалар шеңберге тұрады, тәрбиеші бір баланы қуады. Қуып жетсе, рөл ауысады.	жетілдіру. Барысы: Балаларға бөлшектенген суреттер беріледі. Олар суретті құрастырып, не екенін айтады.	Барысы: Балаларға әртүрлі пішін карточкалары беріледі. Тәрбиеші «дөңгелекті тап», «үшбұрышты көрсет» дейді.	Барысы: Балалар кубиктерден немесе лего бөлшектерінен шағын үй құрастырады.	түрлі-түсті карточкаларды көрсетеді. Балалар сәйкес түсті тауып айтады.
Балалардың үйге қайтуы	. Баланың тәрбиесі туралы Баланы сүйіспеншілікпен, мейіріммен тәрбиелеу – оның өзін-өзі бағалауын арттырады. Баламен сөйлескенде жылы үн, жай сөз қолданыңыз. Жақсы қылықтарын мадақтап, үлгі болуға тырысыңыз. 2. Үйде оқу дағдысын қалыптастыру Баламен бірге кітап оқуға уақыт бөліңіз. Әріптер мен сандарды ойын арқылы қайталаңыз. Баланың жасаған суреті, мүсіні, құрастырған затын мақтап, қабырғаға іліп қойыңыз. 3. Денсаулық пен тәртіп Балаға дұрыс күн тәртібін қалыптастырыңыз: ұйқы, тамақ, ойын, оқу уақыты. Таңертеңгілік жаттығуға дағдыландырыңыз. Көкөніс пен жемісті жиі пайдаланыңыз, тәттіні шектеңіз.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2-апта 06-10 қазан 2025-2026 оқу жылы
Қырқүйек-Құндылық: Тәуелсіздік және отаншылдық **Апта дәйексөзі:** «Туған жердің топырағы да ыстық, елі де қасиетті.»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 06.10.25**	**Сейсенбі 07.10.25**	**Сәрсенбі 08.10.25**	**Бейсенбі 09.10.25**	**Жұма 10.10.25**
Балаларды қабылдау	**«**Балаларды жылы қарсы алу, ата-аналарымен амандасу Балалардың сыртқы келбетін, денсаулық жағдайын бақылау (көңіл-күйі, тазалығы, дене температурасы, т.б.) Ата-аналардан баланың денсаулығы туралы қысқаша ақпарат алу Балаларды жеке-жеке ойынға бағыттау, таңғы тыныш ойындарды ұйымдастыру Әлеуметтік қарым-қатынасын дамытуға жағдай жасау (құрдастарымен амандасу, әңгімелесу) Қауіпсіздікті қамтамасыз ету (заттарын дұрыс орнына қою, тәртіп сақтау) **Қауіпсіз,жайлы дамытушы білім беру ортасын құру** Қазақ халқының мәдени мұрасы домбыра күйлерін қосу **Күй күмбірі «Қосалқа»**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналардың педагогикалық мәдениетін арттыру; әр тәрбиеленушінің отбасымен әріптестік қарым-қатынасын орнату; балаларды дамыту мен тәрбиелеу үшін отбасы мен педагогтың күш-жігерін біріктіру;ата-аналардың, тәрбиеленушілері мен педагогтерінің қарым-қатынасына оң көзқарас, ортақ мүдделер, өзара түсіністік атмосферасын құру. **Ата-аналармен жұмысты ұйымдастыру** Балаңызға өздігінен киінуге мүмкіндік беріңіз, аздап уақыт қалдырыңыз. Баланың таңғы асын дәруменге бай етіп дайындаңыз. Жылы тілектер айтып шығарып салыңыз, бұл сенімділік береді. Киімін өзі таңдауына мүмкіндік беріңіз, бірақ ауа райына сай нұсқалар ұсыныңыз.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**Адалдық әліппесі** «Достық көмек» мақсаты:балаларды зейін қоюға, мейірімділікке, досына көмектесуге тәрбиелеу.Балалар шеңберге тұрып, қолдарын артына қояды, тәрбиеші балалардың бірінің қолына	**Ерте кәсіптік бағдар беру «Менің арманым»** **Мақсаты:** Балалардың өз болашақ мамандығын армандап айтуына жағдай жасау, сөйлеу мәдениетін дамыту. **Құрал-жабдықтар:** Қағаз, түрлі түсті қарындаштар, мамандық суреттері.	**Құқықтық сауаттылық «Мен және менің құқығым»** **Мақсаты:** Балаларды өз құқықтарын тануға және оны дұрыс қолдануға баулу. **Құрал-жабдықтар:** Балалардың құқығын көрсететін суреттер	**Ұлттық ойын – ұлт қазынасы «Теңге алу» (жеңілдетілген нұсқа)** **Мақсаты:** Балаларды ұлттық ойындарға қызықтыру, ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Құрал-жабдықтар:** Арнайы белгіленген орынға қойылған «теңге» (қағаз	**Қаржылық сауаттылық«Отбасылық бюджет»** **Мақсаты:** Балаларды ақшаны дұрыс жұмсауға, үнемшілдікке тәрбиелеу. **Құрал-жабдықтар:** Ойыншық ақша, суреттер (азық-түлік, киім, ойыншық, кітап).

	«қауырсынды» тигізеді Қолына қауырсын тиген бала өзінің арманы туралы айтады. Тәрбиеші қалған қатысушылардан осы арманды қалай іске асыруға болатынын ойластыруды және айтып беруді сұрайды.	**Ойын барысы:** Балаларға әртүрлі мамандық суреттері көрсетіледі (дәрігер, мұғалім, полицей, жүргізуші т.б.). «Өскенде кім болғың келеді?» деген сұрақ қойылады. Балалар қалаған мамандығын қағазға суреттеп салады. Әр бала суретін көрсетіп, «Мен дәрігер болғым келеді, өйткені адамдарға көмектесемін» деп түсіндіреді.	(ойнау, оқу, демалу, тамақтану). **Ойын барысы:** Тәрбиеші суреттерді көрсетіп: «Бұл қандай құқық?» деп сұрайды. Балалар: «Бұл – ойнауға құқым бар», «Бұл – оқуға құқым бар» деп жауап береді. Кейін әр бала өзіне маңызды бір құқығын атап айтады.	немесе пластмасса дөңгелектер). **Ойын барысы:** Тәрбиеші ортаға «теңгені» қояды. Балалар кезекпен белгіленген жерден жүгіріп келіп, еңкейіп «теңгені» алады. Жеңімпаздар анықталады	**Ойын барысы:** Балаларға «отбасыға қажетті заттарды сатып алу» тапсырмасы беріледі. Әр балаға белгілі мөлшерде ойыншық ақша беріледі. Балалар өз ақшасына қажетті заттарды таңдап алады. Кейін бірге талқылайды: «Сен не сатып алдың? Неге осыны таңдадың?»
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**<u>Қ.Р әнұранын айту</u>** «Менің отбасым» «Отбасым – алтын қазынам» тақырыбында әңгіме. Суреттер арқылы «Кім	«Жыл мезгілдері» «Жыл мезгілдері» тақырыбында әңгіме. Карточка арқылы «Қай мезгіл?» ойыны.	«Көліктер әлемі» «Көліктер» суреттерін көрсету, әңгімелеу. Дидактикалық ойын: «Бұл қандай көлік?»	«Туған жерім – алтын бесігім» Қазақстан картасымен таныстыру. Ұлттық ою-өрнектерді бояу.	«Денсаулық – зор байлық» Суреттер арқылы «Дұрыс пен бұрыс» әдеттерін ажырату.

	қайда?» ойыны.				
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Шаштараз **Міндеті:** Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді, синонимдер мен антонимдерді қолдану, белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу. 1.Жұмбақтар: Ертемен күнде сен, Қолыңды сүйкесең, Кетіп кір, ласың, Тап-таза боласың.Бұл не? (Сабын) Шомылған баланы Аймалап алады. Сүртеді қолын да, Сүртеді жонын да. Бұл не? (Сүлгі) 2. «Шаштараз»өлеңін оқып беру 3. Қимылды ойын «Тарақ пен шаш» Мақсаты: Қимыл-қозғалыс белсенділігін дамыту. Ойын барысы: Балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші «Тарақ!» дегенде балалар қолымен тарақтайды, «Шаш!» дегенде шаштарын ұстайды, «Шаштараз!» дегенде бір-біріне қарап	**1 .Сауат ашу негіздер** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті**: Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету **1. «Қай дыбысты естідің?»** Мақсаты: Дыбысты естіп, ажырату. Барысы: Тәрбиеші сөздерді айтады: алма, ара, ат, бақа. Балалар естіген алғашқы дыбысты атайды: а, а, а, б. **2. «Дыбысты ұста»** Мақсаты: Дауысты мен дауыссыз дыбысты тыңдау арқылы ажырату. Барысы: Тәрбиеші әртүрлі сөздерді атайды. Егер сөз дауыстыдан басталса – балалар қолдарын көтереді, Дауыссыздан басталса – алақандарын соғады. **3. «Қайда жасырынып қалды?»** Мақсаты: Сөз ішіндегі дыбыстың орнын табу. Барысы: Тәрбиеші сөз айтады: бал, алма, ара. Балалар белгілі дыбыс қай жерде тұрғанын айтады: а	**1 Математика негіздері** 7 саны және цифры **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 7 санының пайда болуымен таныстыру 1. «Жеті қадам» қимылды ойыны Барысы: Балалар сыныпта қатарға тұрады. Тәрбиеші: «7 қадам алға жүр!» дейді. Балалар бірге санап, 7 қадам жасайды. Қайтып келіп, тағы басқа бағытта 7 рет секіреді, 7 рет шапалақтайды. 2. «Жеті гүл» Құралдар: 7 гүлдің суреті. Барысы: Балаларға гүл суреттері көрсетіледі. Тәрбиеші: «Бұл қанша гүл?» – дейді. Балалар дауыстап санайды, соңғысын ерекше атап: «Бұл жетінші гүл!» дейді. 3. «Жеті үйрек» Құралдар: Су бетінде жүзген 7 үйректің суреті. Барысы:	**1.Тіл дамыту** Ең тәтті нәрсе **Міндеті:** Байланыстырып сөйлеу Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу **1."Ең тәтті нәрсе»** ертегісін оқып беру **2. Ертегі кейіпкерлері** кімдер екенін,ертегі мазмұнын сұрау 3.Балалардың өздерінен ең тәтті не нәрсе екенін сұрау,жауаптары бойынша қызығушылық танытып,ойларын жеткізуге дағдыландыру 4.Балалардың пікірі бойынша тәтті нәрсенің суретін салғызу **Күтілетін нәтиже:** **2.Математика негіздері** 8саны және цифры **Міндеті:** 8 цифрымен таныстыру **1. «8-ге дейін сана»** Мақсаты: Санау дағдысын	**1.Сауат ашу негіздері** Буын **Міндеті:** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау **1. «Сөзді буынға бөл»** Мақсаты: Сөзді дұрыс буынға бөлу. Барысы: Тәрбиеші сөз айтады (ал-ма, қа-рыс, ба-ла). Балалар қол соғып немесе шапалақтап буынға бөледі. **2. «Қанша буын?»** Мақсаты: Сөздегі буын санын табу. Құралдар: Суреттер (алма, мысық, қоян, мектеп). Барысы: Балалар суретті таңдайды. Атаған сөзін буынға бөліп, санын атайды: ал-ма – 2 буын, мек-теп – 2 буын. **3. «Буындардан сөз құрастыр»** Мақсаты: Буындарды қосып сөз жасау. Құралдар: Буындар жазылған карточкалар (ба, ла, ан, на, шы т.б.).

	қимылдайды **Күтілетін нәтиже:** Тұрмыстық кәсіп түрімен танысады,сөздің қорлары қалыптасады **2.Математика негіздері** 7 саны және цифры **Міндеті:** 7 цифрымен таныстыру **1. «Цифрды тап»** Мақсаты: 7 цифрын басқа сандардан ажырату. Құралдар: 1–9 сандары жазылған карточкалар. Ойын барысы: Карточкалар араластырылып қойылады. Балалар ішінен «7» цифрын тауып көрсетеді. **2. «Жеті гүл» ойыны** Мақсаты: 7 санының құрамын меңгерту. Құралдар: 7 күлтесі бар гүл. Ойын барысы: Балалар әр күлтеге бір-бірден дөңгелек қояды. Соңында бәрі бірге санайды: «1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 – жеті гүл күлтесі». 3. **«Кім тез 7 зат табады?»** Мақсаты: 7 затты ажыратып, санау	– басында, ортасында, соңында. **Күтілетін нәтиже:** Дыбыстардың дауысты,дауыссыз түрлерін ажыратады **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Өсімдіктердің көбеюі **Міндеті:** Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару,түбін қопсыту,жапырақтың шаңын сүрту. **1. «Өсімдікті құрастыр»** Мақсаты: Өсімдік бөліктерін ажырата білу. Құралдар: Өсімдік бөліктерінің қиынды суреттері (тамыр, сабақ, жапырақ, гүл, жеміс). Барысы: Балалар бөліктерден өсімдікті құрастырып, қай бөлігінен жаңа өсімдік шығатынын айтады. **2. «Өс, өсімдік!» қимылды ойыны** Мақсаты: Қимыл-қозғалыс арқылы өсімдік өсуін бейнелеу. Барысы: Балалар тұқым сияқты бүгіледі. Тәрбиеші: «Күн шықты, жаңбыр жауды» дегенде балалар қолдарын жайып, баяу өсе бастайды.	Тәрбиеші суретті көрсетеді. 1 үйрек кетіп қалса, қанша қалады? Балалар есеп шығарып айтады: 7 – 1 = 6. Басқа нұсқалар да беріледі (7 – 2, 7 – 3...) **Күтілетін нәтиже**: 7 санының пайда болуын түсінеді **2.Сауат ашу негіздері** **Дыбыстар әлемі** Міндеті: Үш-төрт дыбыстардан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасау **1. «Артық дыбысты тап»** Мақсаты: Дыбыстарды салыстыра білу. Барысы: Тәрбиеші дыбыстарды тізбектеп айтады: б, б, б, п. Балалар артық дыбысты табады: п. **2. «Дыбыстан сөз құра»** Мақсаты: Дыбыстарды сөз ішінде қолдануға үйрету. Барысы: Тәрбиеші белгілі дыбыс береді: м. Балалар сол дыбыстан басталатын сөздер айтады: мама, мысық, машина.	дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Бірінші бала «1» дейді, екіншісі «2», осылай жалғасады. 8 санына жеткенде бала қолын жоғары көтеріп, «Сегіз!» деп айтады. **2. «Сегіз затты ата»** Мақсаты: Сөздік қорын байыту, санау. Балаларға тапсырма беріледі: – 8 жануар ата – 8 ойыншық ата – 8 жеміс ата **3. «Кімнің қолында 8?»** Мақсаты: Зейінді дамыту. 1–9 сандар жазылған карточкалар үлестіріледі. «Кімнің қолында 8 саны бар?» дегенде бала орнынан тұрып, санын көрсетеді **Күтілетін нәтиже:** 8 санының пайда болуын түсінеді **3.Қазақ тілі** Бүлдірген **Міндеті:** Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. **1.Шағын өлең жаттату:** Тәп-тәтті қырдағы бүлдірген, Таңдайға балдай боп жағатын.	Барысы: Балалар екі буынды қосып сөз құрайды: ба-ла, ана, на-ша. **Күтілетін нәтиже:** Буын туралы ұғым қалыптасады **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Заттардың адам өміріндегі маңызы Заттар неден жасалады? **Міндеті:** Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау,олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау. **1. «Неден жасалған?»** Мақсаты: Балалардың ойлауын, байқағыштығын дамыту. Тәрбиеші суреттер немесе нақты заттар көрсетеді: орындық, үстел, киім, кесе, доп. Балалар жауап береді: – Орындық – ағаштан. – Кесе – әйнектен. – Киім – матадан. – Қасық – металдан. **2. «Артық затты тап»**

	дағдысын бекіту. Ойын барысы: Балаларға сынып ішінде 7 затты (ойыншық, қарындаш, кітап, т.б.) табу тапсырмасы беріледі. Тапқан бала заттарды санап көрсетеді. **Күтілетін нәтиже:** 7 цифрын ажырата алады **3.Қазақ тілі** Қарбыз **Міндеті:** Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. **1.Жұмбақ** Жасыл ала,дөңгелең Бақшада жатыр дөңгелеп **2.«Дәмді қарбыз»** Мақсаты: Сын есімдерді қолдану. Құралдар: Қарбыз суреті. Ойын барысы: Тәрбиеші: «Қарбыз қандай?» – деп сұрайды. Балалар жауап береді: Тәтті, қызыл, үлкен, домалақ. **3.Шағын өлең:** Теңбіл-теңбіл қарбызды, Тентек Серік жарғызды. Сонан соң оны жеді, Жеді де, былай деді: – Сүйегі болмаса, еті	Соңында гүл сияқты «ашылады». **3.Бөлмедегі гүлдерді** суғару,шаңын сүрту,түбін қопсыту сияқты жұмыстар жасату **Күтілетін нәтиже:** Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау дағдылары қалыптасады **3.Көркем әдебиет** Еріншек егінші мен еңбекқор құмырсқа **Міндеті**: Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау **1.Жұмбақ** Екі басы,жұдырықтай, Ортасы қылдырықтай.Ол не? (Құмырсқа) **2.Әңгімені оқып** беру,мазмұнын ашуға балаларға сұрақтар қою **3.Дидактикалық ойын:«Суреттер сөйлейді»** Тақтаға дақылдардың суреттері ілінеді.Балалар көзін жұмған кезде бір суретті алып тастайды. Қай суреттің жоқ екенін табады. **Мақал жаттау**	**3. Дыбыстық талдау жаса»** Мақсаты:3-4 дыбыстан тұратын сөздерге талдау жасайды Барысы:доп,алма,ана,қап сөздеріне дыбыстық талдау жасайды **Күтілетін нәтиже:**Сөздерге дыбыстық талдау жасап үйренеді **3.Көркем әдебиет** Шаруа мен аю **Міндеті**: Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау 1.Ертегіні мәнерлеп оқып беру 2.Ертегі кейіпкерлеріне мінездеме беру 3.Ертегіні рөлдерге бөліп саханалату 4. «Аюға берме!» қимылды ойыны Мақсаты: Шапшаңдық	Бүлдірген тереміз бір-бірден, Біреуі ауызды табатын. **2.Жаңылтпаш:** Бүлдіргенді бүлдірген, Бүлдірмей тердім бүлдірген. **3.Бүлдіргеннің суретін салып бояу** **Күтілетін нәтиже:**жалытпаш айту дағдылары қалыптасады **4.Музыка** «Күз–жомарт» **Міндеті:** Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту **Ән айту** **Ән: «Күз жомарт»** (балаларға жеңіл, шат көңілді ән) Алдымен тәрбиеші орындайды. Балаларға буынға бөліп үйретеді. Әнді орындағанда балалар қимыл жасайды: – «Жапырақтар ұшты» – қолдарын жайып төмен түсіреді. – «Жеміс-жидек толды» – қолдарын себетке жинағандай қимыл жасайды. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:**«Жеңіл би»(Т. Ломова). Балалар шеңбер бойында	Мақсаты: Топтастыруға үйрету. 3 ағаштан жасалған зат (орындық, үстел, есік) және 1 темір зат (қасық) көрсетіледі. Балалар артық затты табады**.** **3. «Не сынғыш? Не сынбайды?»** Мақсаты: Материалдардың қасиеттерін түсіну. Балаларға суреттер көрсетіледі: әйнек стакан, темір қасық, пластмасса доп, ағаш таяқ. Сұрақ: «Қайсысы сынғыш? Қайсысы сынбайды?» **Күтілетін нәтиже:** Заттардың қандай материалдардан жасалғанын біледі **3. Шығармашылық** **Сурет/мүсіндеу/ жапсыру/құрастыру** Жидектер **Сурет салу**. Бейнелеу әдістерін (штрихтар, бояуларды араластырып, кляксография, жіппен және т. б.) қолдану. **Мүсіндеу:** Шынайы бейнесіне қарап және ойдан пішіндері мен

	Неткен тәтті еді **4. «Қарбызды боя»** Мақсаты: Түстерді ажырату, сөйлеуін дамыту. Құралдар: Қарбыздың ақ-қара суреті. Ойын барысы: Балалар қарбыздың сыртын жасыл, ішін қызыл түске бояйды. **Күтілетін нәтиже:** **4.Дене тәрбиесі** Жаттығулар **Міндеті:** Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау.Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру.Түзу бағытта адымдап жүру.Жұбымен шеңбер бойымен жүру **1. «Қимылды қайтала»** Мақсаты: Жаттығуларды дұрыс орындауға үйрету. Барысы: Тәрбиеші бір қимылды көрсетеді (қолды көтеру, еңкею, секіру). Балалар дәл сол қимылды қайталайды. «Кім дұрыс жасады?» деп тексеріледі. **2. «Жаттығуды тап»** Мақсаты: Сөзді естіп, сәйкес қимылды	Еңбектің наны тәтті, Жалқаудың жаны тәтті. **Күтілетін нәтиже:**Әңгіме мазмұнын түсінеді **4.Музыка** «Күз–жомарт» **Міндеті:** Музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз жеке ән айту дағдыларын дамыту **1. «Әуенді таны»** Мақсаты: Музыканы есту қабілетін дамыту. Тәрбиеші таныс әндерден қысқа әуен ойнайды. Балалар қай ән екенін табады (мысалы, «Біз өмірдің гүліміз», «Әрқашан күн сөнбесін»). **2. «Аспапты тап»** Мақсаты: Музыкалық аспаптардың үнін ажырату. Тәрбиеші әртүрлі аспапта дыбыс шығарады (барабан, сылдырмақ, үшбұрыш). Балалар қай аспап екенін табады. **Ән айту** **Ән: «Күз жомарт»** (балаларға жеңіл, шат көңілді ән) Алдымен тәрбиеші орындайды. Балаларға буынға бөліп үйретеді. Әнді орындағанда балалар қимыл жасайды:	пен қимыл дағдысын дамыту. Балаларға «шаруа» мен «аю» рөлдері беріледі. «Жер асты жемісі» дегенде балалар отырып қолдарын төмен көрсетеді. «Жер үсті жемісі» дегенде қолдарын жоғары көтереді. Аю шатасып қимылды қайталаса – ойыннан шығады. **Күтілетін нәтиже:** Ертегі мазмұнын түсінеді,рөлдерге бөліп ойнайды **4.Дене тәрбиесі** Жаттығулар **Міндеті**: Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау.Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру.Түзу бағытта адымдап жүру.Жұбымен шеңбер бойымен жүру **1. «Жаттығу пойызы»** Мақсаты: Ұжымдық қимыл-қозғалысқа үйрету. Барысы: Балалар бір-бірінің	аяқтың ұшымен жүгіреді де, тоқтайды. Орындарында тұрыпсеріппежасап,шеңбердіңортасынажиналып,қолдарыншапалақтайдыда, артқа шегінгенде аяқты топылдатып қимылдар жасайды. **Күтілетін нәтиже:**жеңіл ән айту дағдылары қалыптасады	өлшемі әртүрлі таныс заттарды: көкөністерді, жемістерді, ойыншықтарды, ыдыстарды мүсіндеу **Жапсыру:** Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию. **Құрастыру** Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану. Сурет салу Балалар гуашь немесе фломастермен түрлі түсті жидектер (бүлдірген, қарақат, таңқурай) салады. Шаршы немесе дөңгелек түрінде штамп әдісімен де бейнелеуге болады (мақта таяқшасымен бояу батыртып). Мүсіндеу Балалар пластилиннен кішкентай дөңгелек шар жасап, жидектерді мүсіндейді. Әр түрлі түсті (қызыл –

	орындау. Барысы: Тәрбиеші айтады: «Қолды соз!», «Тізені бүк!», «Секір!» Балалар тез орындауы керек. Жаңа қимылдар қосылып, ойын күрделене түседі. **3. «Қимылдарды шатастырма»** Мақсаты: Зейінін дамыту. Барысы: Тәрбиеші «Қолды көтер!» деп айтып, бірақ өзі басқа қимылды көрсетеді. Балалар сөзге қарап орындауы тиіс. **Күтілетін нәтиже**: Таныс дене жаттығуларын жасайды	– «Жапырақтар ұшты» – қолдарын жайып төмен түсіреді. – «Жеміс-жидек толды» – қолдарын себетке жинағандай қимыл жасайды. **Күтілетін нәтиже:** ән айту дағдылары қалыптасады	артынан тұрып, «пойыз» болады. Әр аялдамада бір жаттығу жасайды (қолды созу, еңкею, секіру). «Пойыз» келесі аялдамаға қозғалады. **2. «Кім тез орындайды?»** Мақсаты: Шапшаңдықты дамыту. Барысы: Тәрбиеші жаттығуды атайды. Балалар оны тез және дұрыс орындап шығуы тиіс. Ең жылдам орындаған бала мақтау алады. Күтілетін нәтиже: Таныс дене жаттығуларын		бүлдірген, қара – қарақат, көк – көкжидек). Құрастыру қағаздан жидек пішіндерін қиып, жіпке тізіп «жидек бұтағын» құрастырады. Жапсыру Әртүрлі түсті дөңгелек пішіндер (қызыл, қара, көк) қиып, себеттің ішіне жапсырады. Қосымша жасыл жапырақтар жапсырып әсемдеуге болады. **Күтілетін нәтиже:** Жидектердің түсін, пішінін ажыратады; Ұсақ моторикасы дамиды; Шығармашылық қабілеті артады. **<u>4.Дене тәрбиесі</u>** Жүгіру **Міндеті:** Кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру; жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықтажүгіру; белгіленген жерге дейін жылдамдыққа (ұзындығы 20метр) жүгіру 1**. «Жылдам – баяу –**

					орташа» Мақсаты: Әртүрлі қарқынмен жүгіруге үйрету. Тәрбиеші ысқырық немесе барабан дыбысын қолданады. 1 соққы – баяу жүгіру, 2 соққы – орташа, 3 соққы – жылдам жүгіру. Балалар дыбысқа сәйкес жылдамдықты өзгертіп жүгіреді (1,5–2 минут тоқтамай). 2**. «Кедергілерден өт»** Мақсаты: Шапшаңдық пен икемділікті дамыту. Жолға кедергілер қойылады (секіргіш, конус, таяқшалар). Балалар баяу, орташа, жылдам қарқынмен жүгіру арқылы кедергілерден өтеді. **3. «Жүгіру мен жүру»** Мақсаты: Жүру мен жүгіруді алмастыру. Балалар алаңды айнала жүгіреді. Белгі берілгенде жүрумен ауыстырады. 100–120 метр арақашықтық бойы осылай жалғасады. Мақсаты: Жылдамдыққа жүгіруді жетілдіру. Белгіленген қашықтық

					(20 м) сызылады. Балалар сызықтан сызыққа дейін жарысады. 2–3 рет қайталанады. **Күтілетін нәтиже:** Жылдамдыққа жүгіру дағдылары қалыптасады.
Серуенге дайындық	Көрсету бойынша киімдерін киюді, қимыл белсенділігіне жағымды эмоциялық қарым-қатынас білдіруді, бұрын игерген қимылдарды өздігінен орындауды жетілдіру. Киім шкафтарын тануды қалыптастыру **өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ұсақ мотористі дамыту** Серуен алдында және барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау: топтан бөлінбеу, ойын алаңын дұрыс пайдалану, қауіпті заттарды ұстамау, ауызға салмау ережелеріне үйрету **Тәрбиеленушілер үшін қауіпсіз, жайлы,дамытушы білім беру ортасын құру**				
Серуен	**Бақылау:** Қоңыр күзді бақылау, салыстыру **Мақсаты:** Қоңыр күзді, алғашқы күзбен салыстыру, табиғат ерекшеліктерін ажырату. **Балалардың дербес әрекеті:** Балалар күзгі табиғатты аралап, ағаштардың жапырақтарының түсін байқай отырып, өзгерістерді сөйлесіп талдайды. **2.Қимылды ойын: «Үрпек төбет», «Жасырынбақ»** «Үрпек төбет»: Балалар жүгіру мен тепе-теңдікті дамытатын ойын	**Бақылау:** Құмдағы іздерді бақылау **Мақсаты:** Құмдағы іздердің қайсысы кімнің екенін ажыратуға үйрету. **Балалардың дербес әрекеті:** Балалар құмдағы әртүрлі іздерді мұқият зерттеп, салыстырады, өздерінің іздерін анықтайды. **Қимылды ойын: «Іздермен жарыс»** Балалар белгіленген іздерді іздеп, жылдам табу жарысын өткізеді. Бұл ойын зейін мен жылдамдықты дамытады. **Бақылау-зерттеу:** Балалар іздердің пішіні мен өлшемін салыстырып, олардың қай	**Бақылау:** Жерге түскен жапырақтарды бақылау **Мақсаты:** Жапырақтардың жерге түсу себептері мен түс ерекшеліктерін түсіндіру. **Балалардың дербес әрекеті:** Балалар жапырақтарды жинап, олардың түсін, пішінін және күйін зерттейді. **Қимылды ойын: «Ақ серек, көк серек»** Балалар ойын барысында жылдамдық пен зейінін дамытып, бір-бірін іздеп жүгіреді. **Бақылау-зерттеу:** Балалар жапырақтардың құрғап, түсі өзгергенін және неге түскенін	**Бақылау:** Құстардың қысқа дайындалуы **Мақсаты:** Құстардың қысқа қалай дайындалатынын, жем іздеу әрекеттерін бақылау. **Балалардың дербес әрекеті:** Балалар балабақша ауласындағы құстарды қарап, олардың қалай жем іздейтінін, бір-бірімен қалай қарым-қатынас жасайтынын байқайды. **Қимылды ойын: «Құс ұшуы»** Балалар құстар секілді қолдарын қағып, топ болып ұшу	**Бақылау:** Күзгі ауа райының өзгеруі **Мақсаты:** Күннің суықтап, желдің күшеюін бақылау, ауа райының өзгерісін сезіну. **Балалардың дербес әрекеті:** Балалар далада отырып, желдің күшін сезініп, өзара әңгімелеседі. Ағаш жапырақтарының желмен қалай тербелетінін бақылайды. **Қимылды ойын: «Жел соғып тұр»** Балалар желдің күшін сезінгендей қолдарын желпіп, жапырақтар секілді желмен ұшып

	ойнайды. «Жасырынбақ»: Балалар белгіленген жерде жасырынып, бірін-бірі іздейді. **Бақылау-зерттеу:** Балалар жапырақтардың түсінің өзгеруін, ағаштардың жапырақсыз қалуын салыстырады, күздің суық екендігін түсінеді. **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, еңбекке баулу	жануарға немесе адамға тиесілі екенін талқылайды. **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, жұмыс істейді.	талқылайды. **Еңбек:** Құмсалғыштың ішіндегі жапырақтарды жинап, тазалайды	қозғалыстарын қайталайды, топпен үйлесімді қозғалысты дамытады. **Бақылау-зерттеу:** Балалар құстардың жем іздеу және азық жинау әрекеттерін бақылайды, олардың қысқа қалай дайындалатынын түсіндіреді. **Еңбек:** Мектепа ауласындағы құстарға жем салып, қоректенуге көмектесу.	жүргенін көрсетеді. **Бақылау-зерттеу:** Ағаштардың жапырақтарының желмен қалай ұшып, түскенін мұқият қарап, ауа райының өзгерісін талдайды. **Еңбек:** Шашылған жапырақтарды жинап, бір жерге топтастыру.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай педагогтің артынан жүру, жұптасып жүруді үйрету. Өз шкафтарын тану дағдысын қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (**дербес қимыл әрекеті).**				
Жеке жұмыс	..... ою-өрнектерінің түрлерін таныстыру	..... құстарды ажыратуға, пайдасы туралы айтуға, қамқорлық жасауға баулу	..... салыстыру тәсілдерін қолдануға үйрету	..... әңгімелесушіні мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюды және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруді үйрету	..... заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыра алуына көмектесу
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	Серуенде жинап алып келген жапырақтарын лупамен , жарық түсіру арқылы зерттеру. **(зерттеу іс-әрекеті)** Балалардың қалауы бойынша жапырақтарды бастыру әдісі арқылы суретін салу. Ермексаздан ағаштар мен жапырақтар жасап, әр баланың ағашын жинап ортаға қойып, күзгі	Көкөністер мен жемістердің айырмашылығы. Дәмі, көлемі түсі туралы өздігінен зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру. **(зерттеу іс-әрекеті)** Балалардың қалауы бойынша ермексазбен, түрлі түсті қағазбен шығармашылық	Өз өзіңе көмектес бастамасымен топтағы тазалық жұмыстары. **(еңбек іс-әрекеті)** Қандай тазалық жұмысын жасағанын бейнелеу. **(бейнелеу іс-әрекеті)**	Балаларға қалауы бойынша орталықтарға бөлініп жұмыс жасауын ұйымдастыру. Серуен кезіндегі бақылаудан кейін - ағаштың күзгі жапырақтардан алған әсерлерін суретте бейнелеу; қылқаламмен қағазға басып салу тәсілдерін қолдануға;	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп жұмыс жасауы. Терезеге карап, күзгі табиғатты бейнелеу. **(Бейнелеу іс-әрекеті)** Табиғи және қалдық материалдардың түрлерімен таныстыру. Табиғи материалдардан экибано құрастыру **(Шығармашылық,**

	бақты жасау. Түрлі түсті қағаздарды қиып жапырақтар жасап, ағаштардың арасына салу. **(Шығармашылық іс-әрекет), (бейнелеу іс-әрекеті)**	жұмыстар **(Шығармашылық іс-әрекет),**		қағаздың ортасын, бұрыштарын, жоғарғы, төменгі, оң және сол жақтарын ажыратуға үйрету. **(бейнелеу іс-әрекеті)** Ертегілерді үтел үсті театры арқылы бір біріне айтып беруін ұйымдастыру. **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)**	**танымдық іс-әрекет)**
Балалардың үйге қайтуы	Балаларды ата-анасына жылы қарсы алып, тапсыру.Ата-аналарға баланың күн ішіндегі көңіл-күйі, жетістігі, іс-әрекеті туралы қысқаша ақпарат беру.Балалардың жеке заттарын (киім, аяқ киім) дайындап беру.Ата-анамен бала тәрбиесіне байланысты қысқа кеңес беру.Балалардың қауіпсіздігін қадағалау (ата-анасына немесе сенімді адамға ғана тапсыру). Қоштасу дәстүрін қалыптастыру (амандасу, «сау болыңыз» деп айту)**Өнегелі 15 минут**				

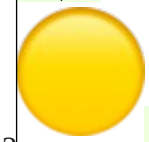
Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:3-апта 13 -17 қазан 2025-2026 оқу жылы
Қазан: Құндылық – Тәуелсіздік және отаншылдық Апта дәйексөзі: «Отанды сүю – отбасынан басталады!»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 13.10.25**	**Сейсенбі 14. 10.25**	**Сәрсенбі 15.10.25**	**Бейсенбі 16.10.25**	**Жұма 17.10.25**
Балаларды қабылдау	Балаларды қарсы алу «Көңіл күй доминосы» ойыны: бала көңіл күйін бет әлпетімен көрсетеді, тәрбиеші немесе басқа бала қайталайды. Әр баланы жеке қарсы алып, жылы сөздермен еркелету. Эмоциялық күйін бақылау. **«Жезкиік» күйін таңертең тыңдату. Мақсаттары:** **Мақсаты:**Баланың ішкі жан дүниесін тыныштандыру, эмоциялық жайлылық орнату.Ұлттық музыкаға қызығушылығын ояту. **Қолдану жолы:**Музыка төмен дыбыспен, тыныш фон ретінде ойнауы керек — бұл баланың психикасына жағымды әсер етеді, әрі мазаламайды. Күй ойнап тұрған кезде тәрбиеші кейбір балалардан: -«Қандай көңіл-күй сыйлайды бұл күй?» -«Қай жануарды елестеттің?» — деген сынды ашық сұрақтар арқылы балалардың елестету қабілетін де дамыта алады **Тәрбиелік мәні:**«Жезкиік» күйі — табиғатпен үндестік, еркіндік, тазалық пен сұлулықтың бейнесі. Балалар күйді тыңдай отырып, ішкі тыныштықты, ұлттық рухты, музыканың сұлулығын сезіне бастайды.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналарға кеңес:** **Тақырып:** Таңғы қабылдау кезінде баланың эмоциялық жай-күйіне көңіл бөліңіз **Мақсаты:** Баланың бір күнін жақсы көңіл-күймен бастауына жағдай жасау **Кеңес мазмұны:** Құрметті ата-аналар! Балаңызды мектепке әкелген кезде жылы шыраймен қоштасуға тырысыңыз. Мысалы, құшақтап, жылы сөз айтып шығарып салыңыз. Таңғы көңіл-күй – баланың бүкіл күніне әсер етеді. Сондай-ақ, кешке баладан: «Бүгінгі күнің қалай өтті?» – деп сұрауды ұмытпаңыз. Бұл – сіздің балаңызға деген қызығушылығыңызды көрсетеді және балада сенімділік пен қауіпсіздік сезімін тудырады				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және	Қимылдық ойын: «Кім тез?» Мақсаты: Балалардың жылдамдық,ептілік және реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: Балалар шеңберге тұрады.	2. Ұлттық ойын: «Сақина тастау» Мақсаты: Дәстүрлі ұлттық ойын арқылы байқампаздық пен зейінді дамыту. Барысы: Балалар шеңберге отырады. Бір	3. Сюжетті-рөлдік ойын: «Дәрігер» Мақсаты: Балалардың рөлдік қиялын, тіл байлығын және адамгершілік қасиеттерін дамыту. Барысы: Бір бала дәрігер,	4. Үстел үсті-баспа ойыны: «Лото» Мақсаты: Балалардың назарын, есте сақтауын және сәйкестендіру дағдыларын дамыту. Барысы: Балаларға лото тақталары және суреттер	5. Бейнелеу іс-әрекеті: «Саусақпен сурет салу» Мақсаты: Саусақ моторикасын, түстерді ажырату және шығармашылық қабілетін дамыту.

басқалары)	Тәрбиеші белгі бергенде бәрі белгілі бір қозғалысты (мысалы, 3 рет секіру, 2 рет айналу) орындайды. Қай бала тез және дұрыс орындайды – сол жеңімпаз болады.	бала сақинаны қолында ұстап, алақандарын жаба отырып, айналып жүреді. Сақинаны біреудің қолына тастайды. Сол бала орнынан тұрып, қуып жетуге тырысады.	қалғандары – науқастар немесе ата-аналар рөлінде болады. Балалар «емхана» ойынын ойнайды: дәрігер кеңес береді, «укол» салады, кеңестер жазады.	немесе сандар бар карточкалар беріледі. Сәйкес суреттерді өз тақтасына қойып отырады. Қай бала бірінші толтырса – сол жеңеді.	Барысы: Балалар саусақтарын бояуға батырып, қағаз бетіне сурет салады (мысалы, ағаш, гүл, күн т.б.).
Ертеңгілік жаттығу	I. Бір саппен жүру. Денені тік ұстау. Дабыл бойынша балалар кері айналып әрі қарай жүреді. Тізесін жоғары көтеріп жүру, жүгіру. Үш сапқа бөлініп тұру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тіке тұру, жалауша алда, 1 – жалаушаны жоғары көтереміз, 2 – жалаушаны екі жанымызға түсіреміз, 3 – төменге түсіру, 4 – б.қ келу. 5 – 6 рет 2. Б.қ. Аяқ алшақ,оң қолымыз жоғары, сол қолымыз төменде 1 -2 алға, 3-4 артқа қозғаймыз, сол қолымызды көтеріп, оң қолды төмен түсіріп қайталаймыз 5 – 6 рет 3. Б.қ.жалаушаны алға ұстап,1– тізе бүгіп отыру-тұру. 4. Б.қ. еденге отыру, 1–жалаушаны жоғары көтеріп, 2-еңкейіп төмен түсіру, 3-жалаушаны жоғары көтеріп,төмен түсіру. 5-6рет. 5. Шалқамыздан жатып, жалаушаны рул етіп велосипед тебеміз III. Тыныс алу жаттығуы Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу «Насос» с – с – с				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	Әнұран орындау 1. Зейінді шоғырландыру ойыны: «Тыңда және жаса!» Мақсаты: Баланың зейінін, тыңдау және орындау дағдысын дамыту. Барысы: Тәрбиеші түрлі нұсқаулар береді. Мысалы: – Қолыңды көтер! – Екі рет шапалақта! – Алақаныңмен бетіңді жаб! – Бір аяқпен тұр! Балалар тек «Тыңда!» деген сөзден кейін ғана орындайды. Қалған кезде	2. Артикуляциялық ойын: «Айна алдындағы жаттығу» Мақсаты: Тіл бұлшықеттерін жаттықтыру, дұрыс дыбыстауға дайындау. Қажет құрал: Айна (жеке немесе ортақ) Барысы (әр жаттығу 5–7 секунд): «Ат шаптырады» – тілді таңдайға тигізіп «цок-цок» ету «Сағат» – тілді оңға-солға жылжыту «Тәтті тосап» – тілді шығарып, ерінді жалау	*3. Психологиялық дайындық: «Күн сәулесі»* *Мақсаты: Баланың эмоционалды күйін тұрақтандыру, көңіл-күйін көтеру.* *Барысы:* *Балалар шеңберге тұрады.* *Тәрбиеші айтады:* *«Бүгін күн жарқырап тұр! Қолымызды жоғары созып, күннің жылуын ұстайық! (қимыл жасайды)* *Сол жылуды жүрегімізге апарып басайық... (қолды жүрекке қою)* *Күлімдейік, біз бәріміз*	4. Дыбыстық ойын: «Не естідің?» Мақсаты: Тыңдау және дыбысты ажырату қабілетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші көзін жұмған балаларға әртүрлі дыбыстар шығарады: қоңырау, шапалақ, қағаздың сылдыры, қасықтың тықылы. Балалар: «Қандай дыбыс естідің?» деп жауап береді. Дұрыс жауап – 1 жұлдызша	5. Қимылды-артикуляциялық жаттығу: «Кішкентай айна» Мақсаты: Зейінді және сөйлеу мүшелерін дамыту. Барысы: Балалар тәрбиешіге қарап, оның қимылдары мен артикуляциясын айнадағыдай дәл қайталайды (мысалы, ерінді шығару, тіл шығару, бетті қисайту).

	қозғалыс жасамауы керек.	«Кесе» – тілді төмен түсіріп, аузын ашық ұстап тұру «Жаңбыр» – тілмен таңдайды жылдам ұру	*доспыз!»*		
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыт**у Әжесін кім жақсы көреді **Міндеті:** Байланыстырып сөйлеу Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру, әңгімелесушіні мұқият тыңдап, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау, әдепті және сабырлы болу **Тәрбиеші түсіндіруі :** – Балалар, сендер әжелеріңді жақсы көресіңдер ме? – Әже бізге не үйретеді? (Жақсылыққа, қамқорлыққа, еңбекке үйретеді.) – Әже немересін қалай еркелетеді? – Әжеміз бізге тәтті тағамдар пісіреді, ертегі айтып береді. – Біз де әжемізге көмектесеміз, жақсы сөз айтамыз. -Қазір «Әжесін кім жақсы көреді?» әңгімесін мәнерлеп оқып беремін.	**1 .Сауат ашу негіздер** Буынды сызба түрінде көрсетіп үйренеміз **Міндеті:** Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. Жазу парағында бағдарлай білу **Тәрбиешінің түсіндіруі** – **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, бүгін біз **сөзді буынға бөліп**, оны **сызба түрінде** көрсетуді үйренеміз. – Алдымен «буын» деген не екенін еске түсірейік. **Түсіндіру:** – Сөз айтылғанда, біз дауысты дыбыстарды естиміз. – Әр **дауысты дыбыс** – бір **буын** құрайды. **Мысалы:** **ба-ла** – екі буын. **ал-ма** – екі буын. **мы-сық** – екі буын. **күн** – бір буын. – Демек, сөздің буын саны – **онда қанша дауысты дыбыс бар екеніне байланысты.** **Сызба түрінде**	**1 Математика негіздері** 9 саны және цифры **Міндеті:** 9 цифрымен таныстыру **Тәрбиешінің түсіндіруі** – Балалар, өткен сабақта біз қай санмен таныстық? (8) – Дұрыс! Ал бүгін біз жаңа санмен танысамыз. Ол – **9 саны.** **Тәрбиеші заттарды көрсетеді:** – Мына үстелде 9 алма бар. Қане, бірге санайық: **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.** – Егер бір алманы алсақ, неше қалады? (8) – Ал біреуін қосқанда, неше болады? (9) **Түсіндіру:** – Демек, 9 саны – 8-ден кейін, 10-нан бұрын келеді. – 9 саны 8-ге 1-ді қосқанда пайда болады: **8 + 1 = 9** – Ал 9-дан 1-ді алсақ, 8 қалады: **9 – 1 = 8** **Цифрды таныстыру:** – Бұл – **9 цифры.** – Ол дөңгелек және сызықтан тұрады. – 9 цифрын жазу үшін алдымен кішкене дөңгелек, одан кейін төменге түскен	**1.Тіл дамыту** Үлгілі бала **Міндеті** Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдану білуді дамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу **Тәрбиешінің түсіндіруі** – Балалар, «үлгілі бала» деген кім деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары тыңдалады: «жақсы оқитын», «ұқыпты», «сәлемдесетін» т.б.) – Дұрыс айтасыңдар. Үлгілі бала – үлкенді сыйлайды, кішіні құрметтейді, өтірік айтпайды, тәртіпті болады. – Ол мектепке, балабақшаға уақытында келеді, тапсырмасын орындайды, достарына көмектеседі. – Үлгілі баланың жүзінен күлкі кетпейді, сөзі сыпайы, киімі таза болады. Мен сендерге «Нағыз дос» деп аталатын әңгіме оқып беремін.	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** Көшедегі қауіпсіздік **Міндеті:** Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін,жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау. **Тәрбиешінің түсіндіруі** Балалар, біз күн сайын көшеге шығамыз: мек тепке келеміз, дүкенге барамыз, ата-анамызбен серуендейміз. Көшеде **жаяу адамдар**, **көліктер**, **велосипедтер** жүреді. Сондықтан көшеде әркім **қауіпсіздік ережесін** сақтау керек. Көшеде бізге **бағдаршам** көмектеседі. Ол үш түстен тұрады:

	1. «Әже не істеп жатыр?» **Мақсаты:** Балалардың сөйлеу тілін дамыту, қимылдарды сипаттап айтуға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші суреттер көрсетеді (әже қамыр илеп жатыр, әже жіп иіріп отыр, әже немересін сипап отыр). Балалар: – Әже қамыр илеп жатыр. – Әже жіп иіріп отыр. – Әже немересін жақсы көріп отыр **«Жақсы сөз айт!»** **Мақсаты:** Балаларды мейірімді сөз айтуға, жағымды қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **Барысы:** Балалар допты бір-біріне лақтырып, «Әжеме айтамын...» деп жақсы сөз айтады: – «Әжеме рахмет!» – «Әжеме гүл берем!» – «Әжем мейірімді!» **Күтілетін нәтиже**: сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап береді **<u>2.Математика негіздері</u>** 8саны және цифры **<u>Міндеті:</u>** Көрнекілік арқылы 8 санының пайда болуымен таныстыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – **Тәрбиешінің түсіндіруі:**	**көрсету:** **Тәрбиеші тақтада көрсетеді:** Сөз Буынға бөлу Сызбасы Алма ал-ма○–○ балаба-ла○–○ гүл гүл○ қоян қо-ян○–○ кітап кі-тап○–○ **Дидактикалық ойындар:** **1. «Буынға бөл де, сыз!»** **Мақсаты:** Сөзді буынға бөлу және сызба жасау дағдысын қалыптастыру. **Барысы:** Тәрбиеші сурет көрсетеді (алма, қоян, гүл, кітап). Балалар сөзді атайды, буынға бөледі, тақтаға сызбасын салады. Мысалы: – «Ал-ма» – ○–○ – «Гүл» – ○ **2. «Қанша буын бар?»** **Мақсаты:** Дауысты дыбыстарды ажырата білу. **Барысы:** Тәрбиеші сөздер айтады: «Ана», «Бала», «Күн», «Құс», «Алма». Балалар қол соғып немесе шапалақтап буын санын көрсетеді.	сызық сызамыз. **Дидактикалық ойындар:** **1. «Сана да ата»** **Мақсаты:** 9 санына дейінгі заттарды санауға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші түрлі суреттер көрсетеді (алма, гүл, доп). Балалар санайды: – «1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.» – «Барлығы – 9 гүл.» **2. «Көршісін тап!»** **Мақсаты:** 9 санының көршілерін анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші сұрайды: – 9-дың алдындағы сан қандай? (8) – 9-дың кейінгі саны қандай? (10) Балалар сан қатары бойынша көрсетіп айтады. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже: 9 цифрымен танысады** **<u>2.Сауат ашу негіздері</u>** Буынға бөлейік **<u>Міндеті:</u>** Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балалар, бүгін біз сөздерді **буынға бөліп үйренеміз**. Буын — бұл сөздің **дыбыстар тобы**, яғни **бір дауысты дыбысы бар бөлшек**. Мысалы: **Ана** — 2 буыннан тұрады	-Балалар, Ерлан мен Дидардың оқиғасын өз ойыңмен жалғастырыңдар. Әрі қарай не болды деп ойлайсыңдар? Оқиға қалай аяқталуы мүмкін? -Дидардың орнында болсаң, сен не істер едің? **1. «Жақсы – жаман»** **Мақсаты:** Жақсы және жаман қылықтарды ажырата білуге үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші түрлі суреттер көрсетеді (баланың қоқыс тастауы, гүлге су құюы, ұрып жатқаны т.б.) Балалар айтады: – Бұл жақсы қылық. – Бұл жаман қылық. Ойын соңында жақсы қылық жасаған бала бейнесін мадақтайды. **2. «Мен үлгілі баламын»** **Мақсаты:** Баланың өзін-өзі дұрыс бағалауын дамыту. **Барысы:** Балалар кезекпен айтады: – Мен үлгілі баламын, өйткені… (мысалы: «Мен бөлмемді жинаймын», «Мен үлкендерге көмектесемін», «Мен	 **Қызыл** – тоқта! **Сары** – дайындал! **Жасыл** – жүруге болады! Тәрбиеші үлкен сурет немесе макет арқылы **бағдаршамды, жолды, жаяу жүргінші жолын** көрсетіп, әр түстің мағынасын түсіндіреді. Сондай-ақ, тәрбиеші сұрақтар қояды: Бағдаршамның түсін кім біледі? Қай кезде жүреміз, қай кезде тоқтаймыз? Жолдан қалай өтеміз? Балалар жауап береді, тәрбиеші дұрыс жауапты нақтылап, әр ережені іс жүзінде көрсетеді. **Мысалы:**"Жолдан өтпес бұрын екі жаққа қараймыз: алдымен

	– Балалар, бүгін біз жаңа санмен танысамыз. Ол — **8 саны**. – Қане, бәріміз бірге 1-ден 8-ге дейін санайық: **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.** – 7-ден кейін қандай сан келеді? (8) – Дұрыс, 8 саны – жетіден кейін келеді, ал 9 санынан бұрын тұрады. **Цифрды көрсету:** – Бұл – **8 цифры.** Ол екі шеңберден тұрады: үсті кіші, асты үлкен. – 8 цифрын жазғанда байқа, ол «қарындаштың ізімен айналған жылан» сияқты. **1«Сана да ата»** **Мақсаты:** 8 санына дейінгі заттарды санауға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші түрлі суреттер (алма, гүл, ойыншық) көрсетеді. Балалар санайды: – «Бір, екі, үш, төрт, бес, алты, жеті, сегіз!» – «Барлығы – 8 алма.» **2. «Сандарды ретімен қой»** **Мақсаты:** 1-ден 8-ге дейінгі сандарды дұрыс ретімен орналастыру. **Барысы:** Балаларға аралас сандар беріледі (2, 5, 1, 8, 3 т.б.) Балалар ретімен	Мысалы: – «Ана» – екі шапалақ 👏👏 – «Күн» – бір шапалақ 👏 **3. «Буынды тап!»** **Мақсаты:** Сөзден берілген буынды табу. **Барысы:** Тәрбиеші айтады: – Қай сөзде «ма» буыны бар? (алма, мама) – Қай сөзде «ба» буыны бар? (бала, бауырсақ) Балалар қол көтеріп, дұрыс сөзді атайды. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:**Сөзді буынға бөліп үйренеді **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Менің мекен жайым **Міндеті:** Үй-жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу. **Тәрбиешінің түсіндіруі** Балалар, әрқайсымыздың өз **үйіміз** бар. Біз сол үйде **ата-анамызбен,**	(А-на) **Бала** — 2 буыннан тұрады (Ба-ла) **Қарбыз** — 2 буыннан тұрады (Қар-быз) **Алма** — 2 буыннан тұрады (Ал-ма) **Мектеп** — 2 буыннан тұрады (Мек-теп) Тәрбиеші буындарды **қол шапалақтап**, **сөйлемей, ырғақпен айту** арқылы түсіндіреді. Мысалы: «А-на» — екі рет шапалақтаймыз. «Балапан» — үш рет шапалақтаймыз (Ба-ла-пан). **Дидактикалық ойындар:** **1. «Қанша буын бар?»** **Мақсаты:** Сөздің буын санын анықтау. **Ойын барысы:** Тәрбиеші суреттер көрсетеді (мысалы, алма, қоян, қарға, мектеп). Балалар сөзді атайды және шапалақ арқылы буынға бөледі. Кім дұрыс және тез айтады, сол жеңімпаз. **2. «Буындарды тап!»** **Мақсаты:** Сөзді құрайтын буындарды сәйкестендіру. **Көрнекілік:** Карточкаларда жазылған буындар: (ба, ла, ма, на, ме, ке, теп, пан, тық т.б.) **Ойын барысы:** Балалар буындардан сөз	амандасамын») **3. «Кім не істейді?»** **Мақсаты:** Еңбекке баулу және тәртіптілікке үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші айтады: – Үлгілі бала не істейді? Балалар жауап береді: – Үлгілі бала үстелін жинайды. – Үлгілі бала достарына көмектеседі. – Үлгілі бала сабырлы болады. **Күтілетін нәтиже:** сөздерді мағынасына сәйкес қолданады **2.Математика негіздері** 9 саны және цифры **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 9 санының пайда болуымен таныстыру **Тәрбиешінің түсіндіруі әрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, өткен сабақта біз қандай санмен таныстық? (9) – 9 саны неден кейін, ненің алдында келеді? (8-ден кейін, 10-ның алдында.) – Қане, бәріміз бірге 1-ден 9-ға дейін санайық! **Балалар:** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9! – Дұрыс! Ал енді 9 цифрын есімізге түсірейік.	солға, кейін оңға!" **Дидактикалық ойындар:** **1. «Бағдаршам не дейді?»** **Мақсаты:** Бағдаршам түстерін дұрыс ажыратуға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші бағдаршам суретін көрсетеді. Түстерді ауыстырып көрсеткен сайын балалар қимылмен жауап береді: Қызыл жанса – тоқтайды (қолын созып тоқтайды) Сары жанса – дайындалады (қолын беліне қояды) Жасыл жанса – жүреді (жүру қозғалысын жасайды) **2«Кім дұрыс айтады?»** **Мақсаты:** Балалардың сөйлеу тілін дамыту, қауіпсіздік ережесін бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші сұрақ қояды: Жолдан қалай өтеміз? Бағдаршам не үшін керек? Қай түсте жүруге болмайды? Балалар жауап береді, дұрыс жауап айтқан балаларға жұлдызша

	орналастырады: **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.** Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже** 8 саны мен цифрын біледі **<u>3.Қазақ тілі</u>** Еліме саяхат **<u>Міндеті:</u>** Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Қазақ халқының аң аулаудақажетті құрал жабдықтары, туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру **Тәрбиешінің түсіндіруі** Балалар, бүгін біз «**Еліме саяхат**» атты қызықты сабақ өтеміз. – Саяхатқа шыққыларың келе ме? (Балалардың жауабы: «Иә!») – Біз өз Отанымыз — **Қазақстан** елімен саяхат жасаймыз. – Қазақстан — біздің туған жеріміз, сүйікті еліміз. – Біздің елде көптеген	**бауырларымызбен** тұр амыз. Біздің үйіміз белгілі бір **көше мен елді мекенде** орналасады. Міне, осының бәрін бірге «**мекенжай**» деп атаймыз. **Мысалы:** Менің мекенжайым: Қала — Алматы қаласы Көше — Достық көшесі Үй — №10 үй Пәтер — №5 Тәрбиеші тақтадан немесе сурет арқылы **қала, ауыл, көше, үй** суреттерін көрсетеді. Балалардан сұрайды: Сен қай көшеде тұрасың? Үйің қандай? (бір қабатты, көп қабатты) Үйіңнің жанында не бар? (ағаш, дүкен, мектеп, балабақша т.б.) Тәрбиеші балалардың жауаптарын мақтап, әрқайсысының өз мекенін атай алуына көмектеседі. **1. «Менің үйім қайда орналасқан?»** **Мақсаты:** Балаларды өз мекен-жайын атауға	құрайды: Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындайды **Күтілетін нәтиже:** Сөздерді буынға бөлуді меңгереді **<u>3.Көркем әдебие</u>** Түлкі мен қоян **<u>Міндеті:</u>** Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балалар, бүгін біз өте қызықты **«Түлкі мен қоян»** ертегісін тыңдаймыз. Бұл ертегіде **айлакер түлкі** мен **момын қоянның** бастан кешкен оқиғасы баяндалады. **Ертегінің қысқаша мазмұны:** Бір күні түлкі мен қоян үй салыпты. Қоян өзіне **ағаштан жылы үй** тұрғызады, ал түлкі **мұздан үй** жасайды. Күн жылынып, **түлкінің мұз үйі еріп кетеді**, сонда ол қоянның үйіне келіп: – Үйіңнен шық! – деп қуып жібереді. Қоян орманға қашып, ренжіп жүреді. Кейін оған ит, аю, бұқа көмекке келеді, бірақ түлкіден қорқып, **ешқайсысы көмектесе алмайды**. Соңында **кішкентай**	– 9 цифрының үсті дөңгелек, асты сызық түрінде жазылады. **Тәрбиеші:** – менде 9 шар бар. Біреуін алып тастасам, неше қалады? (8) – Біреуін қосып қойсам, неше болады? **1. «Сандарды орнына қой»** **Мақсаты:** 1-ден 9-ға дейінгі сандарды ретімен орналастыру. **Барысы:** Тәрбиеші аралас цифр карточкаларын таратады. Балалар оларды дұрыс ретімен орналастырады: **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.** **2. «9 санының көршілері»** **Мақсаты:** 9 санының көршілерін бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші сұрақ қояды: – 9-дың алдында кім тұр? (8) – Кейін ше? (10) Балалар сан қатары арқылы көрсетеді. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** 9 ға дейін санайды ,9 цифрын таниды **<u>3.Қазақ тілі</u>** Күз **Міндеті** Балалардың қоршаған ортаға өзінің	немесе стикер беріледі. **3. «Қауіпсіз және қауіпті»** **Мақсаты:** Дұрыс және қате әрекеттерді ажырату. **Көрнекілік:** Суреттер (балалар жолда ойнап жүрген, жолдан дұрыс өтетін, бағдаршам алдында тоқтаған т.б.) **Барысы:** Тәрбиеші суреттерді көрсетеді. Балалар айтады «Бұл дұрыс» немесе «Бұл қауіпті». Мысалы: – Балалар жаяу жүргінші жолымен өтсе → дұрыс – Балалар жолда доп ойнаса → қауіпті **Күтілетін нәтиже:**жол ережесін сақтаудың маңызын түсінеді **<u>Сауат ашу негіздері</u>** Ойнай отырып оқимыз **<u>Міндеті</u>** Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балалар, бүгін біз сөздерді **буынға бөліп үйренеміз**. Буын — бұл сөздің **дыбыстар тобы**, яғни **бір дауысты дыбысы бар бөлшек**.

	әдемі қалалар бар: **Астана**, **Алматы**, **Шымкент**, **Түркістан**, **Қарағанды** және т.б. – Ал елордамыз қай қала? (Балалар: «Астана!») – Дұрыс, Астана — еліміздің жүрегі. **Тәрбиеші картадан көрсетеді:** – Міне, бұл – біздің еліміздің картасы. – Көрдіңдер ме, Қазақстан өте үлкен, әдемі ел. – Біз елімізді жақсы көруіміз керек, өйткені ол біздің үйіміз, Отанымыз. . **«Менің Отаным»** **Мақсаты:** Балалардың тілдік қорын байыту, Отан туралы сөздерді бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші доп лақтырып сұрақ қояды, кімге түссе сол жауап береді: – Сенің елің қай ел? – Елорда қай қала? – Қазақстанның туы қандай түсті? **Күтілетін нәтиже:** туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты туралы біледі **4.<u>Дене тәрбиесі</u>** Жүгіру	және бағытты түсінуге үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға түрлі суреттер көрсетеді (қала, ауыл, көше, үй, мектеп). Балалар өз үйлерінің суретіне ұқсас суретті таңдайды және былай дейді: «Мен ауылда тұрамын», «Менің үйім биік үй», «Біздің көше таза және кең». **2. «Жол ережесін есіңде сақта»** **Мақсаты:** Мекен-жайға бару жолында қауіпсіздік ережелерін үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды: Үйден мектепке қалай келесіңдер? Жолдан қалай өтесіңдер? Балалар жауап береді, тәрбиеші суретпен толықтырып түсіндіреді: «Жолдан тек жаяу жүргінші өткелінен өтеміз»,	**әтеш** келіп, қоянды қорғап, түлкіні қуып шығады. Қоян өз үйіне қайта оралады. **Тәрбиеші қорытындылайды:** – Міне, балалар, түлкі айлакер, бірақ өтірік пен зұлымдық жеңіске жетпейді. Ал батыл, әділ, мейірімді жан – әрқашан жеңімпаз болады! **Тәрбиешінің түсіндіруі (сұрақ-жауап арқылы):** Ертегіде кімдер бар? Түлкі қандай? Қоян не істеді? Қоянға кім көмектесті? Сендерге ертегі ұнады ма? Тәрбиеші балалардың жауаптарын толықтырып, мінез-құлықтарды салыстырады: Түлкі – айлакер, жаман әрекет жасады. Қоян – момын, адал, бірақ қорқақ. Әтеш – батыл, достықты бағалай білетін жан. **Дидактикалық ойындар:** **1. «Кім не істеді?»** **Мақсаты:** Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін есте сақтау. **Барысы:** Тәрбиеші айтады: – Кім мұздан үй салды? – Кім ағаштан үй салды? – Кім түлкіні қуды?	қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. Балалар, жылдың неше мезгілі бар? (Балалар: «Төрт мезгіл!») – Дұрыс айтасыңдар! Олар: **қыс, көктем, жаз және күз.** – Ал бүгін біз **күз мезгілімен** танысамыз. **Тәрбиеші сурет көрсетеді:** – Мына суретке қараңдаршы. Табиғатта қандай өзгерістер болып жатыр? (Балалар: «Жапырақтар сарғайған», «Жаңбыр жауады», «Құстар жылы жаққа ұшады».) – Дұрыс! Күзде күн салқындап, жел соғады. – Ағаштардың жапырақтары сарғайып, түседі. – Адамдар егін жинайды, бақшадан көкөніс, жеміс тереді. – Күз айларын кім айтады?	Мысалы: **Ана** — 2 буыннан тұрады (А-на) **Бала** — 2 буыннан тұрады (Ба-ла) **Қарбыз** — 2 буыннан тұрады (Қар-быз) **Алма** — 2 буыннан тұрады (Ал-ма) **Мектеп** — 2 буыннан тұрады (Мек-теп) Тәрбиеші буындарды **қол шапалақтап**, **сөйлемей, ырғақпен айту** арқылы түсіндіреді. Мысалы: «А-на» — екі рет шапалақтаймыз. «Балапан» — үш рет шапалақтаймыз (Ба-ла-пан). **«Буындар әлеміне саяхат»** **Мақсаты:** Буыннан сөз құрау қабілетін жетілдіру. **Барысы:** Тәрбиеші әр балаға түрлі буын жазылған шарик немесе карточка береді. Балалар жұптасып, өз буындарынан мағыналы сөз құрастырады. Мысалы: «ал» және «ма» — «алма». **4. «Кім тез бөледі?»** **Мақсаты:** Сөзді тез және дұрыс буынға

	Міндеті Кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру; жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықта жүгіру;белгіленген жерге дейін жылдамдыққа (ұзындығы20метр) жүгіру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, бүгін біз «**Жүгіру**» жаттығуын орындаймыз. Жүгіру – денемізді шымыр, аяқтарымызды мықты етеді. Бірақ жүгірудің де түрлері бар: **Баяу қарқынмен жүгіру** – дем алып, тыныс алу үшін. **Орташа қарқынмен жүгіру** – төзімділікті арттыру үшін. **Жылдам жүгіру** – күш пенептілікті дамыту үшін. – Жүгіру кезінде неге назар аудару керек? Арқаны тік ұстау; Алға қарау; Қолды дұрыс сермеу; Бір-біріне соғылмау; Белгі бойынша бастау және тоқтату. **Дайындық бөлімі (жылыну):** (2–3 минут) Қолды жоғары-төмен сермеу;	«Бағдаршамның жасыл түсі жанғанда жүреміз» **Күтілетін нәтиже:**өз тұратын мекен -жайы туралы түсінік қалыптасады **3.Көркем әдебиет** Отан **Міндеті**. Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **Тәрбиешінің түсіндіруі** -Біздің Отанымыз қалай аталады? -Бізқай елде тұрамыз? -Біздің ұлтымыз қалай аталады? -Біз қай тілде сөйлейміз? Біздің туған еліміз, Отанымыз – кең-байтақ Қазақстан. Отан дегеніміз – туған жеріміз, Отан өз отбасыңнан басталады. Сен алысқа кетсең, үйіңді сағынасың. Туған жердің топырағы, гүлдері, ойнаған жерлерің есіңе түседі. Туған жерсіз адамның күні жоқ.Қазақстанның жері кең, табиғаты бай, ормандары, таулары мен	Балалар жауап береді: Түлкі – мұздан үй салды. Қоян – ағаштан үй салды. Әтеш – түлкіні қуды. **2. «Ертегі кейіпкерлері»** **Мақсаты:** Кейіпкерлерді ажырату, мінездерін сипаттау. **Барысы:** Тәрбиеші суреттер (түлкі, қоян, аю, ит, әтеш) таратады. Балалар суретке қарап, айтады: «Бұл түлкі – айлакер», «Бұл қоян – момын», «Бұл әтеш – батыл» **3. «Кім көмектесті?»** **Мақсаты:** Жақсылық пен достықты түсіндіру. **Барысы:** Тәрбиеші кейіпкерлердің атын атап, балалар «иә» немесе «жоқ» деп жауап береді: – Ит көмектесті ме? (жоқ) – Аю көмектесті ме? (жоқ) – Әтеш көмектесті ме? (иә!) **4. «Ертегіні сахналау»** **Мақсаты:** Балалардың сөйлеу және шығармашылық қабілетін дамыту. **Барысы:** Балалар түлкі, қоян, әтеш рөлдерін бөлісіп алады. Тәрбиеші жеңіл костюм немесе маска береді. Балалар қысқа диалогтар арқылы ертегіні	(Балалар: **қыркүйек, қазан, қараша**.) – Жарайсыңдар! Күз – береке, молшылық мезгілі. **«Ауа райын тап!»** **Мақсаты:** Күз мезгіліндегі ауа райын ажырата білу. **Барысы:** Тәрбиеші түрлі суреттер көрсетеді (күн, жаңбыр, қар, жел). – Қай сурет күзге тән? Балалар жауап береді: – «Жаңбырлы», «Желді», «Бұлтты». **«Күзгі сөздер»** **Мақсаты:** Күз туралы сөздік қорды бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші доп лақтырады, бала күзге қатысты бір сөз айтады: – Жапырақ, жаңбыр, жел, егін, алма, күз, суық т.б. **4.Музыка** «Күзгі жаңбыр» **Міндеті** Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу **Күтілетін нәтиже:** Күз мезгілінің ерекшелігін	бөлуге үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші сөз айтады, балалар жарысып буынға бөледі Қарбыз – Қар-быз Терезе – Те-ре-зе Құмырсқа – Құ-мырс-қа Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже**:Буыннан сөз құрай алады,сөздерді буынға бөле алады **3.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/ жапсыру/құрастыру** Су көліктері **Сурет салу** **Міндеті:** Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде). **Мүсіндеу:** **Міндеті**. Оларға тән ерекшеліктерді беру, қолдың және саусақтардың қимылдарын жетілдіру, қарапайым пропорцияларды сақтай отырып, адам мен жануардың пішіндерін мүсіндеу **Жапсыру:** **Міндеті:** Жапсырудың

	Иықты айналдыру; Белге айналмалы қозғалыс жасау; Тізені, табанды қыздыру; Жеңіл жүріс → баяу жүгіру. **Тәрбиешінің сөзі:** – Денеміз қызды, енді кедергілерден өтеміз! **1-тапсырма: «Кедергілерден өту арқылы жүгіру»** **Мақсаты:** Ептілік пен үйлесімділік дамыту. **Барысы:** Балалар кезекпен: Шеңбердің ішінен секіріп өтеді; Таяқшадан аттайды; Төсеніштен жүгірумен өтеді. Барлығы 1,5–2 минут тоқтамай орындайды. **Тәрбиешінің нұсқауы:** – Бірде баяу, бірде жылдам жүгіріңдер. – Кедергіден өтсең, тепе-теңдікті сақта! **2-тапсырма: «Жүгіру мен жүруді алмастыру»** **Мақсаты:** Төзімділік пен тыныс алу ырғағын дамыту. **Барысы:** Балалар 100–120 метр арақашықтықты жүгірумен және жүрумен алмастыра өтеді. Мысалы: 20 м – жүгіру → 10 м –	көлдері, шексіз даласы,қалалары–біздіңмақтанышымыз.25 қазан–Қазақстан Республикасының құрылған күні. Бұл – біз үшін үлкен мереке, қуанышты күн! Бүгін ақын Мұқағали Мақатаевтың«Отан»өлеңімен танысамыз. М.Мақатаев «Отан» өлеңін оқып беру Мен оның түнін сүйем, күнін сүйем, Ағынды өзен, асқар тау, гүлін сүйем, Мен оның қасиетті тілін сүйем, Мен оның құдіретті үнін сүйем. Бар жәндігін сүйемін қыбырлаған, Бәрі маған: «Отан!» деп сыбырлаған Жаным менің, Кеудемді жарып шық та, Бозторғайы бол оның шырылдаған! Отан! Отан! Бәрінен биік екен. Мен оны мәңгілікке сүйіп өтем Қазақстан	сахналайды. **Күтілетін нәтиже:**Ертегінің мазмұнын түсінеді,рөлдерге бөліп сахналайды **4.Дене шынықтыру** : Ұлттық қимылды ойындарды **Міндеті:** Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балалар, біздің халқымыз ежелден ойынға бай. Қазақ халқы **ұлттық ойындар** арқылы балаларды батылдыққа, ептілікке, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа үйреткен. Бүгін біз осындай қызықты ұлттық ойындарды ойнап көреміз. Ойын кезінде бір-бірімізге **сыйластық танытамыз**, ережені **сақтаймыз**, және **адал ойын көрсетеміз**. **1 «Асық ату» (жеңілдетілген нұсқасы)** **Мақсаты:** Көз мөлшерін, қол дәлдігін дамыту. **Барысы:**	біледі **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балалар, күз мезгілінде күн салқындайды, ағаштардың жапырақтары сарғайып жерге түседі, көбінесе **жаңбыр жауады**. Бүгін біз **күзгі жаңбырдың әуенін тыңдап**, оның **ырғақтарын қимыл арқылы көрсетеміз**. Музыкада жаңбыр кейде баяу тамшылап, кейде қатты жауып тұрғандай әсер береді. Сендер соны қимылдарыңмен, қолдарыңмен, дене қимылыңмен бейнелейсіңдер. **1.«Бұлттар мен күн»** **Мақсаты:** Музыкаға сай қозғалыс жасауға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші балаларды екі топқа бөледі: бір топ – **«бұлттар»**, екіншісі – **«күн»**. Музыка баяу болса — бұлттар жүзіп өтеді. Музыка көңілді болса —	түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. **Құрастыру:** **Міндеті:**. Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру 1.Т**әрбиешінің түсіндіруі:** Балалар, бүгін біз теңізде жүзіп жүрген **кемелер мен қайықтарды** сурет саламыз. Кеме судың бетімен жүреді, оның **корпусы**, **трубасы**, **желкені**, **терезелері** болады. Алдымен көк түспен су мен аспанды саламыз, сосын кеме пішінін сызамыз. Қаласаңдар, айналасына толқын мен күн де қосуға болады. **Жұмыс түрі:** Балалар **гуашь немесе түрлі-түсті қарындашпен** сурет

	жүру → 20 м – жүгіру → 10 м – жүру. **Тәрбиеші:** – Тыныс алыңдар, дем шығаруды ұмытпаңдар. – Баяу жүгіріп, кейін жылдамдық қосыңдар. **3-тапсырма: «20 метрге дейін жылдамдыққа жүгіру»** **Мақсаты:** Жылдамдық пен күшті дамыту. **Барысы:** Балалар белгіленген сызықтан бастап ысқырық белгісімен 20 метрге дейін жарыса жүгіреді. **Тәрбиеші:** – Кім бірінші жетеді? – Бірақ қауіпсіздікті сақтаймыз, итерісу болмайды! **Күтілетін нәтиже:** Кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен жүгіредң	Республикасы,көрікті жерлері туралы кітаптар көрсету **Күтілетін нәтиже:** Өлеңнің бір-екі шумағын жаттайды,кітаптардағы суреттерді тақырыппен байланыстырады **4.Музыка** «Күзгі жаңбыр» **Міндеті:**. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу **Тәрбиешінің түсіндіруі** Балалар, күз мезгілінде күн салқындайды, ағаштардың жапырақтары сарғайып жерге түседі, көбінесе **жаңбыр жауады**. Бүгін біз **күзгі жаңбырдың әуенін тыңдап**, оның **ырғақтарын қимыл арқылы көрсетеміз**. Музыкада жаңбыр кейде баяу тамшылап, кейде қатты жауып тұрғандай әсер береді. Сендер соны қимылдарыңмен, қолдарыңмен, дене қимылыңмен бейнелейсіңдер. **Музыкалық**	Балалар шеңберге отырып, кезекпен асық атады. Кім дәл тигізсе — сол жеңімпаз. Тәрбиеші қауіпсіздік ережесін түсіндіреді: «Асықты тек белгіленген жерден атамыз.» **2. «Арқан тарту»** **Мақсаты:** Күш пен бірлікті дамыту. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Белгі бойынша арқанды екі жаққа тартады. Қай топ қарсыласты өз жағына тартып әкелсе — сол жеңеді. Бұл ойын бірлікті, күшті, батыл болуды үйретеді. **Күтілетін нәтиже:** Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысады .	күн шығып, балалар қолдарын жайып, секіреді. **2. Дыбыс тыңдау ойыны «Тамшының үні»** **Мақсаты:** Музыкалық дыбысты ажырата білу. **Барысы:** Тәрбиеші әртүрлі аспаптан немесе таяқшамен үстелге соғып, дыбыстар шығарады. Балалар «бұл қандай жаңбыр?» деп табуы керек: баяу дыбыс — **«жай жаңбыр»**, қатты дыбыс — **«нөсер жаңбыр»**. **3. «Жаңбыр биі»** **Мақсаты:** Би арқылы табиғат құбылысын сезінуге үйрету. **Барысы:** Музыка ырғағымен балалар жаңбыр тамшыларындай баяу қозғалып, қолдарын жоғары-төмен сермейді, айналады. Кейін музыка баяулап, балалар «күн шыққандай» күлімдеп тұрады.	салады; Кемелерді өз қиялымен безендіреді. 2. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Қайықтың пішіні ұзынша, екі ұшы үшкір келеді. Біз пластилиннен қайық жасап, үстіне кішкентай желкен орнатамыз. Алдымен қайықтың денесін домалақтап, кейін ұзынша созамыз. Ортасын саусақпен басып, ішін шұңқыр қыламыз. Қаласаңдар, үстіне кішкентай **адам**, **жалау**, немесе **ескі таяқ** қосуға болады. 3. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Кемені **тік төртбұрыш, үшбұрыш, шеңбер** сияқты пішіндерден жасауға болады. Мысалы: корпусы — тік төртбұрыш, желкені — үшбұрыш, терезесі — кішкентай шеңбер. Біз алдымен пішіндерді қиып аламыз, сосын дұрыс ретпен жабыстырамыз. Судың түсі көк, аспан ашық, ал кеме қызыл

		тыңдау: *П. Чайковскийдің «Жаңбыр» әуені* (немесе басқа жеңіл, баяу жауын әуені). **Тәрбиеші:** «Музыка қандай көңіл күйде?» «Жаңбырдың дыбысы қандай?» «Қай кезде жаңбыр жай жауады, ал қай кезде қатты жауады?» Балалар музыка тыңдай отырып, **саусақтарымен жаңбыр тамшыларын бейнелейді**: «Тып-тып-тып...» — деп саусақтарымен үстелге немесе алақандарына тықылдатады. **Қимылды ойындар:** **1. «Жаңбыр жауды»** **Мақсаты:** Қимыл үйлесімділігін дамыту. **Барысы:** Музыка ойнағанда балалар алақандарымен тып-тып қағады (жаңбыр жауғандай). Музыка күшейгенде — қолдарын жоғары көтеріп, қатты жаңбырды көрсетеді. Музыка бәсеңдесе — жаңбыр басылып, балалар «күн шыққандай» қуана		**Күтілетін нәтиже:** Музыка жанрында күз мезгілінің сипатын түсінеді	немесе сары түсті болуы мүмкін. 4. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Кеме мен қайық бірнеше бөліктен тұрады. Біз бүгін сол бөліктерден өз кememізді құрастырамыз. Кім конструктордан, кім қағаздан, ал кім картоннан жасайды — өз еріктеріңде. Кеме су бетінде жүзіп тұру үшін төменгі бөлігі жалпақ, үсті жеңіл болуы керек. Ендеше, өз кememізді берік, әдемі етіп құрастырайық. **Жұмыс түрі:** Балалар жеке немесе шағын топпен жұмыс жасайды. Конструктор, LEGO немесе түрлі түсті қағаз пайдаланылады **Күтілетін нәтиже**:Балалар қалауы бойынша шығармашылық жұмысты қызыға орындайды **<u>4. Дене шынықтыру</u>** Ұлттық қимылды ойындарды **<u>Міндеті:</u>** Ынта мен шығармашылық таныта

		билейді. Тәрбиеші: «Жаңбыр жауып тұр... енді тоқтады... күн шықты!» — деп бағыт береді. **Күтілетін нәтиже:**Музыка жанрында күз мезгілінің сипатын түсінеді			отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балалар, біздің халқымыз ежелден ойынға бай. Қазақ халқы **ұлттық ойындар** арқылы балаларды батылдыққа,ептілікке, жылдамдыққа, ұйымшылдыққа үйреткен. Бүгін біз осындай қызықты ұлттық ойындарды ойнап көреміз. Ойын кезінде бір-бірімізге **сыйластық танытамыз**, ережені **сақтаймыз**, және **адал ойын көрсетеміз**. **1.«Соқыр теке»** **Мақсаты:**Ептілік пен кеңістікте бағдар табуды дамыту. **Барысы:** Бір бала «соқыр теке» болады, көзі байланады. Қалғандары шеңбер

					құрып айнала қашады. «Соқыр теке» бір баланы ұстап, атын табуы керек Балалар айқайлап: «Соқыр теке, кімді ұстайсың?» – деп қызықтырады **2. «Ақ серек, көк серек»** **Мақсаты:** Шапшаңдық пен топтық ойын дағдысын дамыту. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Топтар бір-біріне қарап тұрып, әндетіп айта ды: «Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек?» Сонда қарсы топ бір баланың атын айтады, ол жүгіріп келіп, тізбекті бұзуға тырысады. Бұза алса – өз тобына жеңіс ұпайы келеді 3. **«Кім жылдам?» (жарыс ойыны)** **Мақсаты:** Жылдамдық, тепе-теңдік, қимыл үйлесімділігін дамыту. **Барысы:** Балалар қатарға тұрады. Белгі бойынша жүгіреді, кедергіден өтеді немесе белгіленген жерге дейін секіреді.

					Кім бірінші жетсе — сол жеңімпаз. **Күтілетін нәтиже:** Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысады
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	№31 серуен картотекасы Бақылау: Құстардың қысқа дайындалуы Мақсаты: Құстардың қысқа қалай	№32 серуен картотекасы Бақылау: Күзгі ауа райының өзгеруі Мақсаты: Күннің суықтап, желдің	№33 серуен картотекасы Бақылау: Күзгі жәндіктер мен олардың тіршілігі Мақсаты: Күзде жәндіктердің қалай	№34 серуен картотекасы Бақылау: Күзгі күннің түсу уақыты мен ұзақтығы Мақсаты: Күзде күннің	№35 серуен картотекасы Бақылау: Ағаштардың қоңыр күздегі ерекшеліктері

	дайындалатынын, жем іздеу әрекеттерін бақылау. 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар балабақша ауласындағы құстарды қарап, олардың қалай жем іздейтінін, бір-бірімен қалай қарым-қатынас жасайтынын байқайды. 2. Қимылды ойын: «Құс ұшуы» Балалар құстар секілді қолдарын қағып, топ болып ұшу қозғалыстарын қайталайды, топпен үйлесімді қозғалысты дамытады. 3. Бақылау-зерттеу: Балалар құстардың жем іздеу және азық жинау әрекеттерін бақылайды, олардың қысқа қалай дайындалатынын түсіндіреді. 4. Еңбек: Балабақша ауласындағы құстарға жем салып, қоректенуге көмектесу.	күшеюін бақылау, ауа райының өзгерісін сезіну. 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар далада отырып, желдің күшін сезініп, өзара әңгімелеседі. Ағаш жапырақтарының желмен қалай тербелетінін бақылайды. 2. Қимылды ойын: «Жел соғып тұр» Балалар желдің күшін сезінгендей қолдарын желпіп, жапырақтар секілді желмен ұшып жүргенін көрсетеді. 3. Бақылау-зерттеу: Ағаштардың жапырақтарының желмен қалай ұшып, түскенін мұқият қарап, ауа райының өзгерісін талдайды. 4. Еңбек: Шашылған жапырақтарды жинап, бір жерге топтастыру.	ұйықтайтынын, азықтарын қалай жинайтынын түсіндіру. 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар жәндіктерді іздеп, олардың қалай қозғалғанын, не істегенін бақылайды. 2. Қимылды ойын: «Жәндіктер жүгіруі» Балалар кішкентай жәндіктердей жылдам, ұшып жүгіреді, дене икемділігін дамытады. 3. Бақылау-зерттеу: Жәндіктердің құмға, жапырақ астына кіріп, қысқы ұйқыға қалай дайындалатынын талқылайды. 4. Еңбек: Жәндіктерге арналған жасанды паналаулар жасау немесе жапырақтарды жинау	қысқаруын сезіну, табиғаттағы өзгерістерді байқау. 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар күннің түсу уақытын бақылап, бір-бірімен осы туралы әңгімелейді. 2. Қимылды ойын: «Күн батқанға дейін жүгіру» Балалар белгіленген уақыт ішінде жарыса жүгіреді, бұл ойын жылдамдық пен төзімділікті дамытады. 3. Бақылау-зерттеу: Күннің ұзарғаны мен қысқарғанын табиғатта байқайды, өз бақылауларын сөз етеді. 4. Еңбек: Балаларға күннің ұзаруын көрсететін уақыт белдеулерін суреттеп, плакат жасау.	Мақсаты: Ағаштардың күзде қалай өзгеретінін бақылап, түсін түсіндіру. 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар қоңыр күздегі ағаштарға қарап, жапырақтардың түсін, пішінін талқылайды. 2. Қимылды ойын: «Ағаш болып тұрғандар» Балалар ағаштар ролін алып, қозғалмай тұрады, жел соққанда қозғалып тұрғандай әрекет жасайды. 3. Бақылау-зерттеу: Ағаштардың қоңыр, сары түске айналуын және жапырақтардың түсіп жатқанын бақылау. 4. Еңбек: Қоңыр жапырақтарды жинап, қаптарға салып, аула тазалығына үлес қосу.
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Жұмыс** **Бала: Айару**	**Жұмыс** **Бала: Мадияр**	**Жұмыс** **Бала: Әминә**	**Жұмыс** **Бала: Данияр**	**Жұмыс** **Бала: Арулан**

	Жұмыс түрі: Сюжетті сурет бойынша әңгімелеу Құрал: «Серуенге шыққан балалар» суреті Мақсаты: Баланың оқиға желісін сурет арқылы баяндау қабілетін дамыту	**Жұмыс түрі: Сюжетті сурет бойынша әңгімелеу Құрал: «Жануарларды тамақтандыру» суреті Мақсаты: Зейін мен байланыстырып сөйлеуін дамыту**	**Жұмыс түрі: Сюжетті сурет бойынша әңгімелеу Құрал: «Ас бөлмесіндегі отбасы» суреті Мақсаты: Отбасы мүшелері туралы сөздік қорын дамыту, сөйлеммен жауап беруге үйрету**	**Жұмыс түрі: Сюжетті сурет бойынша әңгімелеу Құрал: «Жолдағы қауіпсіздік» тақырыбындағы сурет Мақсаты: Сөйлеу арқылы ойлау мен еске сақтау дағдыларын дамыту**	**Жұмыс түрі: Сюжетті сурет бойынша әңгімелеу Құрал: «Балалардың ойын алаңындағы әрекеті» Мақсаты: Сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, эмоцияны сөзбен жеткізе білуге үйрету .**
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	***Үнемді тұтыну*** «Су» тақырыбы бойынша тәжірибе жүргізу Тақырыбы: «Мөлдір су» Балалардың алдына біреуіне су, екіншісіне сүт құйылған екі стакан қойылады. Екі стаканға таяқшалар немесе қасықтар салу ұсынылады. Қай стакандағы заттар көрінеді, ал қайсысындакөрінбейді? Неліктен? Су құйылған стақанның ішінен таяқшаны көріп тұрмыз, ал сүт құйылған стақаннан ештеңе көрінбейді. Қорытынды:сумөлдіронын ішіндегізатанықкөрінеді,ал сүттіңтүсі ақ, сол себепті ішіндегі зат көрінбейді.	**Қаржылық сауаттылық «Ақша жинақтайтын сандықша»дидактикалық ойын Мақсаты:**балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту. **Материалдар:** ақша жинайтын сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиешібалаларға жұмбақтар жасырады,дұрыс жауап берген балаға монета	**Адалдық әліппесі** «Құпия заттар» Ойынның мақсаты: қарым-қатынас дағдыларын дамыту, құрдастарымен ортақ тіл табыса білуге үйрету. Жүргізуші барлық қатысушыларға әдемі қобдишадан (түйме, моншақ, сағат) «құпия заттарды» таратады, оны алақандарының арасына салып, ешкімге көрсетпеуін сұрайды. Құпия затты таратып болғаннан кейін ойынға қатысушылар бөлмені аралап жүреді, олар қызығушылық	**Ұлттық ойын «Асық ату» (жеңілдетілген нұсқасы) Мақсаты:** Көз мөлшерін, қол дәлдігін дамыту. **Барысы:** Балалар шеңберге отырып, кезекпен асық атады. Кім дәл тигізсе — сол жеңімпаз. Тәрбиеші қауіпсіздік ережесін түсіндіреді: «Асықты тек белгіленген жерден атамыз.»	**Ұлттық ойын «Арқан тарту» Мақсаты:** Күш пен бірлікті дамыту. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Белгі бойынша арқанды екі жаққа тартады. Қай топ қарсыласты өз жағына тартып әкелсе — сол жеңеді. Бұл ойын бірлікті, күшті, батыл болуды үйретеді

		беріледі, оны жинақ сандықшаға салады. Жұмбақтардың шешуін тауып болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды	танытып, бір-бірін құпия затын көрсетуге көндірудің жолын табуға тырысады. Тәрбиеші балалардың әрекетін бақылайды, ұялшақ балалардың басқалармен ортақ тіл табысуына көмектеседі.		
Балалардың үйге қайтуы	**Ата-аналарға кеңес:** **Тақырып:** Таңғы қабылдау кезінде баланың эмоциялық жай-күйіне көңіл бөліңіз **Мақсаты:** Баланың бір күнін жақсы көңіл-күймен бастауына жағдай жасау **Кеңес мазмұны:** Құрметті ата-аналар! Балаңызды мектепке әкелген кезде жылы шыраймен қоштасуға тырысыңыз. Мысалы, құшақтап, жылы сөз айтып шығарып салыңыз. Таңғы көңіл-күй – баланың бүкіл күніне әсер етеді. Сондай-ақ, кешке баладан: «Бүгінгі күнің қалай өтті?» – деп сұрауды ұмытпаңыз. Бұл – сіздің балаңызға деген қызығушылығыңызды көрсетеді және балада сенімділік пен қауіпсіздік сезімін тудырады			

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:4-апта 20-24 қазан 2025-2026 оқу жылы
Қазан: Құндылық – Тәуелсіздік және отаншылдық Апта дәйексөзі: «Отан алтын ұя,ұлттың рухани белгісі!»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 20.10.25**	**Сейсенбі 21. 10.25**	**Сәрсенбі 22.10.25**	**Бейсенбі 23.10.25**	**Жұма 24.10.25**
Балаларды қабылдау	Балаларды жылы қарсы алу, ата-аналарымен амандасу Балалардың сыртқы келбетін, денсаулық жағдайын бақылау (көңіл-күйі, тазалығы, дене температурасы, т.б.) Ата-аналардан баланың денсаулығы туралы қысқаша ақпарат алу Балаларды жеке-жеке ойынға бағыттау, таңғы тыныш ойындарды ұйымдастыру Әлеуметтік қарым-қатынасын дамытуға жағдай жасау (құрдастарымен амандасу, әңгімелесу) Қауіпсіздікті қамтамасыз ету (заттарын дұрыс орнына қою, тәртіп сақтау) **Қауіпсіз,жайлы дамытушы білім беру ортасын құру** Қазақ халқының мәдени мұрасы домбыра күйлерін қосу **Күй күмбірі**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Тақырыбы: Өнегелі ата-ана – өнегелі ұрпақ Мақсаты: Ата-аналарға баланың тұлғалық дамуына отбасының ықпалын түсіндіру; баланы жақсы қасиеттерге баулуда ата-ананың үлгі, сөз, іс-әрекетінің маңызын көрсету; отбасы мен балабақша арасындағы ынтымақтастықты нығайту. Кеңес мазмұны: — Құрметті ата-аналар! Бала – ата-ананың айнасы. Бүгін біз өнегелі ата-ана қандай болу керек, баламызға қандай үлгі көрсетіп жүрміз – осы туралы қысқаша әңгімелесеміз. Тәрбиешінің түсіндіруі: Бала – естігенін емес, көргенін қайталайды. Үйдегі жылы сөз, мейірім, сыйластық – баланың мінезінің іргетасы. «Не ексең, соны орасың» — бұл тәрбиеге де қатысты. Балаға қатты сөйлеу, қорқыту – сенімін жоғалтады. Керісінше, мақтау, сенім білдіру – жақсы қасиетті күшейтеді. Сұрақтар: Сіз балаңызбен бірге не істеуді ұнатасыз?Баланы жақсы іс жасауға қалай баулисыз?Күн сайын айтатын жылы сөзіңіз қандай? – Баламыздың бақытты, мейірімді, адал болып өсуі – бәріміздің ортақ еңбегіміз.– Өнегелі ата-ана болу үшін көп нәрсе қажет				

	емес: жақсы сөз, жылы көзқарас, ортақ уақыт, өз ісіңмен үлгі болу. Тәрбиешінің кеңестері: Баламен күн сайын 5–10 минут жеке сөйлесіңіз.Балаңызды тыңдаңыз, сөзін бөлмей.Мақтаңыз, бірақ шынайы				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	Үстел үсті-баспа ойыны: «Не артық?» Мақсаты: Ойлау, салыстыру, талдау қабілеттерін жетілдіру. Бейнелеу іс-әрекеті: Сурет салу – «Менің сүйікті ойыншығым» Мақсаты: Өз ойын бейнелеу арқылы жеткізу. Кітап қарау: «Мақта қыз бен мысық» ертегісін қарау.	Үстел үсті ойыны: «Пішіндерді тап» Мақсаты: Геометриялық пішіндерді ажырату. Бейнелеу іс-әрекеті: Құрастыру – «Машина» Мақсаты: Құрылыс материалдарымен жұмыс істеу арқылы ой-қиялын дамыту. Кітап қарау: «Бауырсақ» ертегісін тыңдап, суреттерін қарау.	Үстел үсті ойыны: «Сандарды сәйкестендір» Мақсаты: 1–10 аралығындағы сандарды бекіту. Кітап қарау: Табиғат туралы суретті кітапшаларды қарау	Үстел үсті ойыны «Жұбын тап» Мақсаты: Зейін мен есте сақтау қабілетін дамыту. Кітап қарау: «Қызыл телпек» ертегісін сурет бойынша әңгімелеу.	Үстел үсті ойыны: «Түстерді сәйкестендір» Мақсаты: Түстер мен олардың реңктерін ажырата білу. Кітап қарау: «Менің Отаным – Қазақстан» суретті кітапшасын қарау.
Ертеңгілік жаттығу	I. Бір саппен жүру. Денені тік ұстау. Дабыл бойынша балалар кері айналып әрі қарай жүреді. Тізесін жоғары көтеріп жүру, жүгіру. Үш сапқа бөлініп тұру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тіке тұру, жалауша алда, 1 – жалаушаны жоғары көтереміз, 2 – жалаушаны екі жанымызға түсіреміз, 3 – төменге түсіру, 4 – б.қ келу. 5 – 6 рет 2. Б.қ. Аяқ алшақ,оң қолымыз жоғары, сол қолымыз төменде 1 -2 алға, 3-4 артқа қозғаймыз, сол қолымызды көтеріп, оң қолды төмен түсіріп қайталаймыз 5 – 6 рет 3. Б.қ.жалаушаны алға ұстап,1– тізе бүгіп отыру-тұру. 4. Б.қ. еденге отыру, 1–жалаушаны жоғары көтеріп, 2-еңкейіп төмен түсіру, 3-жалаушаны жоғары көтеріп,төмен түсіру. 5-6рет. 5. Шалқамыздан жатып, жалаушаны рул етіп велосипед тебеміз III. Тыныс алу жаттығуы Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу «Насос» с – с – с				
Ұйымдастырылған іс-					

	Әнұран орындау 1-күн – Дүйсенбі Тақырыбы: «Жаңа апта – жаңа қуаныш!» Мақсаты: Балаларды жаңа аптаға жағымды көңілмен бастауға бейімдеу. Өлең: Күн күліп шықты аспаннан, Бізге нұр шашып тұр таңнан. Қайырлы таң, достарым, Күлімдейік баршамыз! Тәрбиеші: – Балалар, бүгінгі күніміз сәтті болсын! Бір-бірімізге жылы сөз айтайық.	2-күн – Сейсенбі Тақырыбы: «Менің ойыншығым» Мақсаты: Баланың сүйікті ойыншығына деген қызығушылығын ояту, достық сезімін дамыту. Өлең: Менің сүйікті ойыншық, Күлімдеп қарайды маған. Достарыммен бірге ойнап, Күнім өтеді шат-шадыман! Тәрбиеші: – Қане, балалар, кімнің сүйікті ойыншығы бар, айтып көрейікші!	3-күн – Сәрсенбі Тақырыбы: «Туған жерім – Қазақстан» Мақсаты: Отанға деген сүйіспеншілік пен мақтаныш сезімін ояту. Өлең: Қазақстан – Отаным, Туған елдің баласым. Елімді мен сүйемін, Байрағымды көтеремін! Тәрбиеші: – Балалар, еліміздің рәміздерін білесіңдер ме? Қане, атап көрейікші.	4-күн – Бейсенбі Тақырыбы: «Табиғатты қорғаймыз» Мақсаты: Табиғатқа қамқор болу, оны сүю сезімін қалыптастыру. Өлең: Ағаш, гүл мен көк шөпті, Су мен жерді қорғаймыз. Табиғат – біздің досымыз, Әрқашан қамқор боламыз! Тәрбиеші: – Табиғатты қалай қорғаймыз, балалар? Кім айтып береді?	5-күн – Жұма Тақырыбы: «Достық пен мейірім» Мақсаты: Балалар арасындағы достық, сыйластық сезімдерін нығайту. Өлең: Біз бақытты баламыз, Бір-бірімізге қамқормыз. Дос болайық, балалар, Мейірімге толы жанбыз! Тәрбиеші: – Достық деген не, балалар? Бір-бірімізге жақсы тілек айтып
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Кітап- білім бұлағы Міндеті: Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдану білуді дамыту. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, бүгін біз кітап туралы сөйлесеміз. Кітап — біздің ең жақын досымыз. Кітап арқылы біз көп нәрсені үйренеміз:	**1 .Сауат ашу негіздер** Дыбыстық талдау Міндеті: Салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; Тәрбиешінің түсіндіруі Балалар, біздің халқымызда көптеген әдемі салт-дәстүрлер бар. Салт-дәстүр дегеніміз – ата-бабамыздан келе жатқан жақсы әдеттер	**1 Математика негіздері** 10 саны және цифры Міндеті: 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру Тәрбиешінің түсіндіруі – Балалар, бүгін біз 1-ден 10-ға дейін және 10-нан 1-ге дейін санап үйренеміз. Тура санау дегеніміз – кішіден үлкенге қарай, кері санау – үлкеннен кішіге қарай санау. Мысалы: Тура санау: 1, 2, 3, 4, 5, 6,	**1.Тіл дамыту** Мен білімді баламын Міндеті Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру Тәрбиешінің түсіндіруі әрбиешінің түсіндіруі: – Балалар, бүгін біз «Мен білімді баламын»	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** Менің Отаным-Қазақстан Міндеті: Қазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлерімен тарихи орындарының, мәдени мұрасының маңыздылығын түсіну. Тәрбиешінің түсіндіруі: — Балалар, біздің Отанымыз қалай аталады? (Балалар: Қазақстан!)

	жануарлар, табиғат, елдер мен адамдар туралы білеміз. Кітап бізге ақыл, білім, тәрбие береді. Кітап дүкенінен немесе кітапханадан алуға болады. Кітапты ұқыпты ұстау керек: жыртпау, шимайламау, таза ұстау — әр баланың міндеті. Мақал бар: «Кітап — білім бұлағы, Білім — өмір шырағы.» Сұрақ-жауап (балалармен әңгіме) Кітап деген не? Кітаптан не үйренеміз? Кітапты қалай ұстау керек? Сенің сүйікті кітабың бар ма? Дидактикалық ойындар: 1. «Кітапхана» Мақсаты: Кітап түрлерін ажырату, есте сақтау қабілетін дамыту. Ойын барысы: Тәрбиеші түрлі кітаптарды (ертегі, өлең, әліппе, суретті кітап) көрсетеді. Балалар кітаптың атауын айтып, қандай кітап екенін табады.	мен ғұрыптар. Мысалы: Шілдехана – бала туғандағы қуаныш. Ат қою – жаңа туған балаға ат беру. Тұсау кесу – бала жүре бастағанда жасалатын дәстүр. Бесікке салу – сәбиді бесікке бөлеу рәсімі. Бұлардың бәрі халқымыздың мейірімі мен даналығын көрсетеді. Дыбыстық талдау бөлімі: Бүгін біз «дәстүр» сөзін талдаймыз. Қане, бірге айтайық: дәстүр. Сөзде неше буын бар? → Екі буын: дә – стүр. Ал неше дыбыс бар? → Алты дыбыс: д, ә, с, т, ү, р. Дыбыстарды ажыратып көрейік: Д – дауыссыз Ә – дауысты С – дауыссыз Т – дауыссыз Ү – дауысты Р – дауыссыз Қорытынды:	7, 8, 9, 10 Кері санау: 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 Тәрбиеші саусақпен, санау таяқшалармен немесе кубиктермен көрсетіп түсіндіреді. Дидактикалық ойындар: 1. «Сандар поезды» Мақсаты: Сандардың ретін дұрыс орналастыруға үйрету. Барысы: Тәрбиеші үстелге 1–10 дейінгі сандар жазылған карточкаларды араластырып қояды. Балалар оларды ретімен тізіп, «поезд вагондары» сияқты орналастырады. Кері бағытта да орналастырып көреді. 2. «Кім тез санайды?» Мақсаты: Тура және кері санауды бекіту. Барысы: Тәрбиеші белгі береді: – «Алға!» дегенде балалар 1-ден 10-ға дейін санайды. – «Артқа!» дегенде 10-нан 1-ге дейін кері санайды. Кім қателеспей, тез айтса – сол жеңімпаз. 3. «Санның көршісін тап»	деген тақырыпта әңгімелесеміз. – Білімді бала қандай болады? – Ол не істейді, қандай сөздер айтады? Балалар жауап береді (мысалы: оқиды, үйренеді, сұрайды, көмектеседі, тыңдайды, жазады). Тәрбиеші жалғастырады: – Дұрыс айтасыңдар! Білімді бала — ізденімпаз, әдепті, ұқыпты. – Енді біз заттарды сипаттайық. Мысалы: Кітап — пайдалы, түрлі түсті, білім көзі. Дәптер — ақ, жолды, оған жазамыз. Қалам — көк түсті, жазады. Балалар тәрбиешіге ілесіп, өздері де сипаттайды. Сөздік жұмыс: Жаңа сөздер: білімді, ұқыпты, әдепті, еңбекқор, ізденімпаз. Түсіндіру: Білімді – көп білетін	— Дұрыс айтасыңдар! Қазақстан – өте әдемі, кең байтақ ел. Мұнда әсем таулар, өзендер, ормандар мен дала бар. Мысалы, Алатау – биік тау, Бурабай – әсем көл, Астана – біздің елордамыз. Біздің елімізде еңбекқор, қонақжай, мейірімді адамдар тұрады. Отанымызды қорғау, оның табиғатын аялау – бәріміздің борышымыз. 1. «Менің елім» Мақсаты: Балалардың Қазақстан туралы білімін бекіту. Шарты: Тәрбиеші сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Біздің елордамыз қалай аталады? Қазақстанның табиғаты қандай? Біз қай елде тұрамыз? Мемлекеттік рәміздерімізді ата. 2. «Туған жерді тап» Мақсаты: Картамен жұмыс дағдысын дамыту. Шарты: Балалар

	Мысалы: – Бұл қандай кітап? – Бұл ертегі кітабы. 2. «Жоғалған бет» Мақсаты: Назар мен ойлау қабілетін дамыту. Ойын барысы: Тәрбиеші кітаптың суретін немесе бетін көрсетіп, бір бетті "жоғалтқандай" етіп жабады. Балалар сол бетте не болғанын еске түсіріп айтады. Күтілетін нәтиже:Сөздерді мағынасына қарай қолдану дағдылары дамиды ***2.Математика негіздері*** 0 саны және цифры Міндеті: 0 цифрымен таныстыру Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, бүгін біз 0 саны мен оның цифрымен танысамыз. Қане, бәріміз бірге 1-ден 10-ға дейін санайық: 1, 2, 3, 4, 5,6,7,8,9,10 Ал енді егер заттар мүлде болмаса, нешеу болады? – Ештеңе жоқ! Міне, осындайда біз 0 дейміз. Яғни, 0 саны — ештеңе	Сөзде 6 дыбыс, 2 буын бар. Буындар: дәс-түр 2.«Дыбысты тыңда» Мақсаты: Дыбыстық талдау дағдыларын бекіту. Ойын барысы: Тәрбиеші сөздер айтады: дәстүр, салт, той, бала, бесік. Балалар әр сөздің бірінші дыбысын атайды. Мысалы: Дәстүр – д Салт – с Той – т 3. «Буынға бөл» Мақсаты: Буын санын анықтауды үйрету. Ойын барысы: Тәрбиеші дәстүрлердің аттарын айтады: Шіл-де-ха-на (4 буын), Тұ-сау (2 буын), Бе-сік (2 буын). Балалар буынға бөліп шапалақтайды. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау Күтілетін нәтиже:Дыбыстық талдау жасайды,салт-	Мақсаты: Көрші сандарды анықтау дағдысын қалыптастыру. Барысы: Тәрбиеші айтады: – 5 санының көршілері кімдер? Балалар жауап береді: – 4 және 6! Осылай басқа сандармен де жалғастырылады. Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау Күтілетін нәтиже: 1-ден 10 ға дейін тура және кері санайды **<u>2.Сауат ашу негіздері</u>** Дыбыстық талдау Міндеті: Сөздегі дыбыстардың ретін, дауыссыз дыбыстарды анықтау Тәрбиешінің түсіндіруі: – Балалар, әрбір сөз дыбыстардан тұрады. Біз сөзді айтқанда дыбыстарды естиміз, ал жазғанда – әріптермен белгілейміз. Дыбыстар екіге бөлінеді: Дауысты дыбыстар – созылып, әуенмен айтылады (мысалы: а, о, е, і). Дауыссыз дыбыстар –	бала. Ұқыпты – заттарын ретпен ұстайтын бала. Ізденімпаз – білгісі келетін, сұрайтын бала. Дидактикалық ойындар: 1. «Затты сипатта» Мақсаты: Сипаттаушы сөздерді белсенді қолдануға үйрету. Барысы: Тәрбиеші суретті көрсетеді (мысалы: кітап, қалам, сөмке). Бала сипаттайды: Бұл — кітап. Ол үлкен, әдемі, ішінде әріптер бар. 2. «Қай зат білім әкеледі?» Мақсаты: Білімге қатысты заттарды ажырата білу. Барысы: Тәрбиеші түрлі суреттерді (доп, кітап, дәптер, қасық, телефон) араластырып көрсетеді. Балалар білімге қатысы бар заттарды таңдайды. 3. «Мен білімді баламын» (рөлдік ойын) Барысы:	картадан Астананы, Алматыны, Каспий теңізін, Алатауды тауып көрсетеді. 3. «Табиғатты сипатта» Мақсаты: Табиғат көріністерін сипаттап айту дағдысын қалыптастыру. Шарты: Балаларға суреттер (тау, өзен, орман, гүл) көрсетіліп, олар 1-2 сөйлеммен сипаттайды. Мысалы: – Бұл — тау. Ол биік, басында қар жатыр. – Бұл — көл. Су мөлдір, айналасы әдемі. Сергіту сәті: Ән: «Менің Қазақстаным» (балалармен бірге орындау) Қимыл: Балалар қолдарын жайып, кең дала бейнесін көрсетеді, ту көтеріп жүрген сияқты қимылдар жасайды. Күтілетін нәтиже: Қазақстанның әсем табиғаты, көрнекі жерлерімен тарихи орындарымен танысады

	жоқ дегенді білдіреді. Мысалы: Себетте 3 алма болды. Егер бәрін жесек, себетте не қалады? Дұрыс, 0 алма! Яғни, 0 — ештеңе жоқ, бос деген сөз. Цифр 0 осылай жазылады — 0 (дөңгелек сияқты). Ол әрқашан басқа сандардың жанында да тұра алады: 10, 20, 30 — мұнда 0 бар, бірақ басқа санмен бірге тұрғанда мағынасы өзгереді. Сұрақ-жауап: 0 саны нені білдіреді? Егер ойыншықтар жоқ болса, нешеу дейміз? 0 саны басқа сандардың жанында бола ала ма? 0 қандай пішінге ұқсайды? Дидактикалық ойындар: 1. «Қай себет бос?» Мақсаты: 0 санының мәнін түсіндіру. Көрнекілік: суреттер — ішінде алмасы бар және бос себеттер. Ойын барысы: Тәрбиеші бірнеше сурет көрсетеді: – Бір себетте 3 алма, екіншісінде 1 алма, ал	дәстүрлер туралы біледі **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Менің туған өлкем Міндеті: Туған өлке, ел, Отан, мемлекеттік және халықтық мерекелер,еліміздің рәміздері,оның маңызы туралы білімдерін кеңейту Тәрбиешінің түсіндіруі Балалар, біздің бәріміздің туған жеріміз, Отанымыз бар. Ол — Қазақстан Республикасы. Біздің еліміз кең, әдемі, табиғаты бай, халқы тату. Қазақстанда түрлі ұлт өкілдері тұрады, олар достықта және бірлікте өмір сүреді. Біздің елімізде ерекше мемлекеттік рәміздер бар: Ту — көк түсті, ортасында күн мен қыран бар. Ол бейбітшілік пен еркіндіктің белгісі. Елтаңба — шаңырақ бейнесінде, ол бірліктің нышаны.	кедергі арқылы айтылады, созылмайды (мысалы: м, н, с, т, к). Мысал арқылы түсіндіру: Сөз: «ат» Талдау: 1-дыбыс – [а] (дауысты) 2-дыбыс – [т] (дауыссыз) Сөзде екі дыбыс бар: біреуі дауысты, біреуі дауыссыз. Сөз: «гүл» [г] – дауыссыз [ү] – дауысты [л] – дауыссыз Барлығы үш дыбыс. Дидактикалық ойындар: 1. «Дыбысты тап» Мақсаты: Дауыссыз дыбыстарды ажырату. Барысы: Тәрбиеші бір сөзді айтады: бал, тау, нан, ат. Балалар сол сөздің дауыссыз дыбыстарын атап шығады. Мысалы: бал – [б], [л]. 2. «Дыбыс санын тап» Мақсаты: Сөздегі дыбыс санын анықтау. Барысы: Тәрбиеші сурет көрсетеді (мысалы: күн, гүл, тау). Балалар сөзді дыбыстарға бөледі және қанша дыбыс	Бір бала – мұғалім, басқалары – оқушылар. Мұғалім сұрақ қояды: – Қалам не үшін керек? – Кітаптан не үйренеміз? Балалар жауап береді. Күтілетін нәтиже: қажетті сөздерді қолдану және түсіну дағдылары қалыптасады **2.Математика негіздері** 10 саны Міндеті: Көрнекілік арқылы 10 санының пайда болуымен таныстыру Тәрбиешінің түсіндіруі – Балалар, бүгін біз жаңа санмен – 10 санымен танысамыз. – Ал енді 9-ға тағы бір зат қоссақ, не болады екен? Тәрбиеші тақтаға 9 алма қояды, кейін тағы 1 алма қосады: – Ендеше, 9-дың қасына тағы 1 алма қосқанда 10 алма болды. – Демек, жаңа сан – 10 саны.	**2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау Міндеті Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау Тәрбиешінің түсіндіруі: — Балалар, біз сөйлегенде сөз айтамыз. Әр сөз бірнеше бөліктен тұрады. Сол бөліктерді буын деп атаймыз. Мысалы: Ана – (А-на) – екі буын. Ат – бір буын. Ал-ма – екі буын. Ба-ла-пан – үш буын. Буын дегеніміз — дауысты дыбыспен айтылатын сөздің бөлшегі. Сөзде неше дауысты дыбыс болса, сонша буын болады. Дыбыстық талдау үлгісі: Сөз: алма 1-бөлім: А – дауысты 2-бөлім: Л – дауыссыз 3-бөлім: М – дауыссыз 4-бөлім: А – дауысты Буынға бөлеміз: ал-ма (2 буын)

	үшіншісі бос. Балалар сұраққа жауап береді: – Қай себетте 0 алма бар? – Бос себетте! 2. «Сана да айт» Мақсаты: 0-ге дейінгі кері санауды үйрету. Ойын барысы: Балалар 10-нан бастап 0-ге дейін кері санайды:10,9,8,7,6, 5, 4, 3, 2, 1, 0! (Соңында бәрі бірге айтады: «Ештеңе жоқ!») Мысалы, ойыншықтар «жасырынып қалғандай» көрсетіледі. 3. «Жоғалған ойыншық» Мақсаты: 0 санының мағынасын тәжірибе арқылы бекіту. Ойын барысы: Үстелде бірнеше ойыншық тұрады. Тәрбиеші оларды біртіндеп алып тастайды: – Ал енді нешеу қалды? – Біреу қалды. – Ал енді ше? – 0! (Ештеңе қалмады.) Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау Күтілетін нәтиже 0 саны мен цифрын біледі	Әнұран — еліміздің басты әні, ол орындалғанда бәріміз тік тұрып құрмет көрсетеміз. Сондай-ақ елімізде жыл сайын атап өтетін мерекелер бар: Тәуелсіздік күні (16 желтоқсан) Жеңіс күні (9 мамыр) Наурыз мерекесі (22 наурыз) Бірлік күні (1 мамыр) Конституция күні (30 тамыз) Бұл мерекелерде халық шаттанып, елге деген сүйіспеншілік сезімін білдіреді. Сұрақ-жауап: Біздің еліміз қалай аталады? Туымыздың түсі қандай? Елтаңбада не бейнеленген? Әнұран айтылғанда не істеу керек? Қай мерекені жақсы көресің? Дидактикалық ойындар: 1. «Рәмізді тап!» Мақсаты: Мемлекеттік	барын саусақпен немесе текшелермен көрсетеді. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау Күтілетін нәтиже:дыбыстық талдау жсайды **3.Көркем әдебиет** Арыстан мен тышқан Міндеті: Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру Тәрбиешінің түсіндіруі: – Балалар, бүгін біз «Арыстан мен тышқан» атты тамаша ертегіні тыңдаймыз. Бұл ертегіде үлкен мен кішінің достығы, жақсылықтың қайтарымы болатыны туралы айтылады. Тәрбиеші ертегіні мәнерлеп оқып береді немесе бейнежазбасын көрсетеді. Тәрбиешінің түсіндіруі:	Тоғыздан кейін – он! Дидактикалық ойындар: 1. «Сана және тап» Мақсаты: 10 санына дейін тура және кері санау дағдысын қалыптастыру. Барысы: Тәрбиеші үстелге түрлі ойыншықтар қояды. – «10 доп санап көрейік!» Балалар санайды: 1, 2, 3... 10. Сосын кері: 10, 9, 8... 2. «Кімде 10 зат бар?» Мақсаты: 10 санының нақты мағынасын ұғындыру. Барысы: Балаларға түрлі заттар таратылады (түстер, пішіндер, кішкентай ойыншықтар). Тәрбиеші: – «Кімде 10 зат бар? Санап көр!» Бала санайды, көрсетеді. – «Дұрыс! Бұл – 10!» Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау Тәрбиеші балалардан	1.«Буын санын тап» Мақсаты: Сөздегі буын санын анықтау. Шарты: Тәрбиеші сөз айтады, балалар алақандарымен буын санын шапалақтайды. Мысалы: ба-ла (2 шапалақ) ат (1 шапалақ) ал-ма (2 шапалақ) ме-ке (2 шапалақ) 2. «Буындарды құрастыр» Мақсаты: Буыннан сөз құрастыру дағдысын дамыту. Шарты: Тәрбиеші буындарды айтады: ба, ла, ма, са, на Балалардан осы буындардан сөз құрастыру сұралады. Мысалы: ба-ла, ма-ма, са-на Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау Күтілетін нәтиже:Сөздерге дыбыстық талдау жасайды,буынға бөледі 3.**Шығармашылық** Сурет/мүсіндеу/

	3.Қазақ тілі Арыстан Міндеті: Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, бүгін біз жыртқыш аң — арыстанмен танысамыз. Арыстан — ормандағы жануарлардың патшасы деп аталады. Ол өте күшті, батыл, әрі ержүрек аң. Арыстанның үлкен жалы бар, дауысы қатты ақырады.	рәміздерді ажырата білу. Көрнекілік: Ту, Елтаңба, Әнұран суреттері. Ойын барысы: Тәрбиеші суреттерді көрсетеді, балалар рәміз атауын және мағынасын айтады. Мысалы: – Бұл не? – Бұл Ту. – Тудың түсі көк, ол бейбіт аспанды білдіреді. 2. «Менің Отаным – Қазақстан» Мақсаты: Балалардың туған ел туралы білімін бекіту. Ойын барысы: Тәрбиеші сұрақтар қояды, балалар жауап береді: – Біздің елдің аты кім? (Қазақстан) – Астанамыз қай қала? (Астана) – Президент кім? – Біз қандай халықпыз? (Қазақ халқы, қонақжай, мейірімді) 3. «Мерекені тап!» Мақсаты: Мемлекеттік және халықтық	– Балалар, бүгін біз «Арыстан мен тышқан» атты тамаша ертегіні тыңдаймыз. Бұл ертегіде үлкен мен кішінің достығы, жақсылықтың қайтарымы болатыны туралы айтылады. Тәрбиеші ертегіні мәнерлеп оқып береді немесе бейнежазбасын көрсетеді. Тәрбиеші сұрақтары: Ертегіде кімдер болды? Тышқан Арыстанға қалай көмектесті? Бұл ертегі бізге не үйретеді? (Жақсылықты ұмытпау, кішкентайдың да көмегі болатынын білу.) Дидактикалық ойындар: 1. «Кім тез табады?» Мақсаты: Кейіпкерлерді есте сақтау, зейінді дамыту. Барысы: Тәрбиеші суреттер көрсетеді (Арыстан, Тышқан, тор, орман). Балалар ертегіге қатысты суретті табады және оның рөлін айтады. 2. «Ертегіні жалғастыр»	сұрайды: 9-дан кейін қай сан келеді? 10 саны нешеден пайда болады? 10 саны қандай сандардан тұрады? Күтілетін нәтиже: 10 санымен танысады **3.Қазақ тілі** Қасқыр Міндеті Аңшылық кәсіпке (аң,аңшы,орманшы,қорықшы),мал өсіруге байланысты(қора,жайлау,қыстау,жем,астау,соғым,сыбаға), сөздермен толықтыру Тәрбиешінің түсіндіруі: – Балалар, бүгін біз орман жануары — қасқырмен танысамыз Қасқыр – жыртқыш аң. Ол орманда, тауда, далада өмір сүреді. Қасқыр өте айлакер, жылдам және күшті аң. Тәрбиеші қасқыр суретін көрсетеді. – Қасқыр нені жейді? – Қасқырдан кім қорқады? Балалар жауап береді (қой, ешкі, бұзау т.б.).	жапсыру/құрастыру Менің ойыншығым Сурет салу Міндеті: Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде). Мүсіндеу Мідеті: Оларға тән ерекшеліктерді беру, қолдың және саусақтардың қимылдарын жетілдіру, қарапайым пропорцияларды сақтай отырып, адам мен жануардың пішіндерін мүсіндеу Жапсыру Міндеті Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. Құрастыру

	Ол өз отбасы мен мекенін қорғайды. Сөздікпен жұмыс: Арыстан — жыртқыш аң. Жалы — мойнындағы ұзын түгі. Батыл — қорықпайтын. Патша — бәріне басшылық ететін. Балалар, менің артымнан қайталаңдар: арыстан, ары-стан, арыстан – жыртқыш аң. Ертегі кіріктіру: «Арыстан мен тышқан» (қысқаша нұсқасы) Бір күні арыстан ұйықтап жатқанда, бір кішкентай тышқан үстінен жүгіріп өтеді. Арыстан оны ұстап алып, ашуланады. Тышқан жалбарынады: – Мені жібер, мен де бір күні саған көмектесермін! — дейді. Арыстан күліп, оны босатады. Бір күні аңшылар арыстанды торға түсіреді. Тышқан келіп, торды кеміріп, арыстанды босатады. Сонда арыстан:	мерекелерді ажырата білу. Ойын барысы: Тәрбиеші мерекенің сипаттамасын айтады, балалар оның атын табады. Мысалы: – Бұл күні адамдар дастарқан жайып, наурыз көже ішеді. → Бұл – Наурыз мерекесі! – Бұл күні еліміздің тәуелсіздігі туралы айтамыз. → Бұл – Тәуелсіздік күні! Күтілетін нәтиже: Мемлекеттік рәміздер туралы біледі **<u>3.Көркем әдебиет</u>** Елордамыз–Астана Міндеті. Балалардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару Тәрбиешінің түсіндіруі – Балалар, біздің сүйікті Отанымыз – Қазақстан Республикасы. Қазақстанның бас қаласы – Астана деп аталады.	Мақсаты: Оқиға желісін еске түсіріп, байланыстырып сөйлеуге үйрету. Барысы: Тәрбиеші ертегіден бір сөйлем айтады, балалар жалғастырады. Мысалы: – «Бір күні Арыстан…» – «Тышқан не істеді?» – «Соңында не болды?» 3. «Жақсылық қайтарымы» Мақсаты: Балаларға мейірімділік пен ризашылық сезімін түсіндіру. Барысы: Тәрбиеші: – «Біреу саған көмектесті, сен не істейсің?» Балалар түрлі жауап айтады: Рақмет айтамын, мен де көмектесемін, қуантамын т.б. 4. «Кімнің даусы?» (дыбыстық ойын) Мақсаты: Есту және елестету қабілетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші жануарлардың дыбысын салады: – «Аррр!» (Арыстан), – «Ти-ши-ши!» (Тышқан). Балалар дыбысты тыңдап,	Жаңа сөздермен таныстыру: Аңшылық кәсіпке байланысты сөздер: Аң – орманда өмір сүретін жабайы жануар. Аңшы – аң аулайтын адам. Орманшы – орманды күтіп-баптайтын адам. Қорықшы – табиғатты, жануарларды қорғайтын адам. Мал шаруашылығына байланысты сөздер: Қора – мал ұстайтын орын. Жайлау – жаз айында малды жайып баққан жер. Қыстау – қыста тұратын ауыл, қорасы бар жер. Жем – малға арналған азық. Астау – малға су не жем салатын ыдыс. Соғым – қысқа арналған ет. Сыбаға – құрметті қонаққа берілетін ет үлесі. Сөздік жұмыс: Балалармен бірге қайталау	Міндеті Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. Тәрбиешінің кіріспе әңгімесі: — Балалар, сендердің сүйікті ойыншықтарың бар ма? (Балалар жауап береді: қуыршақ, машина, доп, аю және т.б.) — Дұрыс айтасыңдар! Әр ойыншық бізге қуаныш сыйлайды. Бүгін біз өз ойыншықтарымызды түрлі тәсілмен бейнелейміз: сурет саламыз, мүсіндейміз, жапсырамыз және құрастырамыз. 1.Балалар өз ойыншығын елестетіп немесе суретке қарап бейнелейді. – Тәрбиеші: «Ойыншығың қандай түсті?», «Қай материалдан жасалған?» деп сұрайды. – Балалар суретті бояп, атын жазады

	– Рахмет, кішкентай досым, енді мен саған әрқашан сенемін! — дейді. Тәрбиешінің қорытынды сөзі: Кішкентай болса да, әркімнің көмегі пайдалы болуы мүмкін. Адамды да, жануарды да құрметтеу керек. Дидактикалық ойындар: 1. «Кім қалай дыбыстайды?» Мақсаты: Жануарлардың атауын және олардың дыбыстарын ажырату. Ойын барысы: Тәрбиеші суреттерді көрсетеді: арыстан, ит, мысық, құс, сиыр. Балалар дыбыстап көрсетеді: Арыстан — «р-р-р» Ит — «ау-ау» Мысық — «мяу» 2. «Арыстанның орманында» Мақсаты: Сөздік қорын дамыту, сөз тіркесі құрастыру. Ойын барысы: Тәрбиеші: «Арыстан орманда не істейді?» Балалар жауап береді: – Арыстан жүреді.	Астана – әсем де көрікті қала. Мұнда әдемі ғимараттар, биік үйлер, саябақтар, Бәйтерек, «Бейбітшілік пен келісім сарайы», Президент резиденциясы сияқты көптеген маңызды нысандар бар. Астана – еліміздің жүрегі, барлық мемлекеттік мерекелер осы жерде аталып өтеді. Балаларға суреттер немесе қысқа бейнеролик көрсетуге болады (Бәйтерек, Ақорда, т.б.). Көркем әдебиет бөлімі: Өлең: Елордам – Астана Ару қала, әсем ел, Сәніңе көз тоймайды. Бәйтерегің биік боп, Аспанменен бойлайды. Астанам – жүрегім, Болашаққа сенемін! Туған елдің бақыты, Жарқыраған келбетің! Балалармен бірге өлеңді қайталап, мәнерлеп оқыту. Дидактикалық ойын: 1.«Мен Астананы	қай кейіпкер екенін табады. Күтілетін нәтиже:Ертегі мазмұнын мазмұндай алады **4.Дене шынықтыру :** Жүгіру Міндеті: Кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру; жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықта жүгіру; белгіленген жерге дейін жылдамдыққа (ұзындығы 20 метр) жүгіру Жаттығулар: Бас пен иықты айналдыру; Қолды айналдыра сермеу; Тізені жоғары көтеріп жүру; Өкшемен жүру; Жай секіру. 1 -тапсырма: Әртүрлі жылдамдықпен жүгіру (1,5–2 минут) Балалар алаңның айналасын баяу, орташа, жылдам қарқынмен жүгіріп өтеді. Тәрбиеші белгі беріп тұрады: «Баяу!» – баяу жүгіру	Қасқыр – аң. Аңшы – аң аулайды. Қорықшы – аңды қорғайды. Мал – қорада тұрады. Жайлау – жазғы мекен. Қыстау – қыстағы мекен 1. «Кім немен айналысады?» Мақсаты: Кәсіп пен адамды сәйкестендіру. Барысы: Тәрбиеші суреттер көрсетеді. Балалар сәйкестендіреді: Аңшы – мылтық ұстайды. Орманшы – ағаш күтеді. Қорықшы – аң мен құсты қорғайды. Малшы – мал бағады. 2. «Қорада не бар?» Мақсаты: Мал шаруашылығына байланысты сөздерді бекіту. Барысы: Тәрбиеші: – Қорада не бар? Балалар: – Қорада сиыр, қой, жылқы бар.	2. Балалар пластилиннен өз ойыншығының бейнесін мүсіндейді (мысалы, доп, аю, қоян, машина). – Дайын жұмыстардан көрме ұйымдастырылады. 3. Балалар қағаздан ойыншықтардың пішіндерін қиып, қағаз бетіне жапсырады. – Әр бала өз ойыншығын таныстырады: «Бұл – менің допым, ол секіреді.» «Бұл – менің аюым, ол жұмсақ.» 4. Балалар кубиктер мен конструкторлардан ойыншықтарға арналған үй, гараж немесе алаңша құрастырады. – Құрастырған соң, өз жұмыстары жайлы әңгімелейді. 4**. Дене шынықтыру** Жүгіру Міндеті:. Кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру;

	– Арыстан ұйықтайды. – Арыстан ақырады. – Арыстан аң ұстайды. 3. «Кімнің көлеңкесі?» Мақсаты: Зейін мен қиялды дамыту. Көрнекілік: Аңдардың көлеңке суреттері (арыстан, қоян, аю, түлкі). Балалар көлеңкеге қарап, қай аң екенін табады. – Бұл қай аң? – Бұл — арыстан! Күтілетін нәтиже: Ертегіммазмұны бойынша жабайы жануарлар тіршілігімен танысады **4.Дене тәрбиесі** Ұлттық қимылды ойындар Міндеті ЫІнта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, бүгін біз қазақ халқының ұлттық	білемін» Мақсаты: Балалардың елорда туралы білімін бекіту, есте сақтау қабілетін дамыту. Ойын шарты: Тәрбиеші сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Сұрақтар үлгісі: Қазақстанның елордасы қай қала? Астанада қандай әсем ғимараттар бар? Бәйтерек неге ұқсайды? Астанада кімдер тұрады? «Суретті сәйкестендір» Тәрбиеші Астананың ғимараттары мен рәміздердің суреттерін көрсетеді (Бәйтерек, Ту, Елтаңба, Ақорда). 3.астанның көрікті жерлері бейнеленген кітаптар,фотолра көрсету Күтілетін нәтиже: Елорда туралы біледі,кітапр мен суреттерден астананың бейнесін көреді **4.Музыка** «Елтаңбасы елімнің» Міндеті:. Музыкалық	«Орташа!» – орташа «Жылдам!» – тез қарқынмен Уақыт: 1,5–2 минут тоқтамай. 2-тапсырма: Кедергілер арқылы жүгіру (100–120 метр) Тәрбиеші жолды белгілейді: Конустардан айналу, Таяқшаның үстінен секіру, Арқадан еңкейіп өту. Балалар жүгіру мен жүруді алмастыра отырып, кедергілерден өтеді. Мақсат — жылдам және дәл өту. 3-тапсырма: 20 метрге жылдамдыққа жүгіру Белгіленген сызықтан екінші сызыққа дейін қысқа қашықтыққа жарыс ұйымдастырылады. Балалар 3–4 баладан кезекпен жүгіреді. Тәрбиеші: «Кім бірінші жетеді?» деп қызықтырады. Қимылды ойын: «Кім жылдам?» Мақсаты: Жылдамдық пен ептілікті дамыту. Барысы: Алаңда түрлі түсті	– Мал астаудан су ішеді. – Малға жем береміз. Күтілетін нәтиже:Сөздік қорлары дамиды **4.Музыка** «Елтаңбасы елімнің» Міндеті Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. «Елтаңбаны сипатта» Мақсаты: Балалардың сөйлеу дағдысын дамыту, ел рәміздерінің бөліктерін ажырата білуге үйрету. Барысы: Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Елтаңбада не бейнеленген? Шаңырақ нені білдіреді? Пырақ қандай жануар? «Қазақстан» деген жазу қайда орналасқан? Жауап берген балаға шағын жұлдызша не туша сыйланады. 2. «Кім жылдам табады?» Мақсаты: Назарын	жүрумен алмастыра отырып, 100-120 метр арақашықтықта жүгіру; белгіленген жерге дейін жылдамдыққа (ұзындығы 20 метр) жүгіру Тәрбиешінің түсіндіруі: Шеңберге тұрып, жеңіл жүру, Денені қыздыру жаттығулары (қол, иық, тізе, аяқ). Тәрбиеші: «Бүгін біз нағыз спортшылар сияқты жарысамыз!» 1. “Жарыс жолы” эстафетасы Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші бала конустар арасымен жүгіреді, шеңбер ішіне секіреді, арқаннан өтеді → келесі балаға қол соғады. Жеңімпаз – бірінші болып келген топ. 2. 20 метрге жылдамдыққа жүгіру Әр бала жеке жүгіреді, тәрбиеші секундомермен уақыт өлшейді. Кім тез —

	қимылды ойындарын ойнаймыз. Біздің ата-бабаларымыз бұл ойындарды денені шынықтыру, күш пен ептілікті арттыру үшін ойнаған. Ұлттық ойындар тек көңіл көтеру емес, сонымен бірге тәрбие мен денсаулықтың көзі. Ұлттық қимылды ойындар: 1. «Теңге ілу» Мақсаты: Ептілік пен иілу, қолдың қимыл-қозғалысын дамыту. Ойын барысы: Балалар қатармен тұрады. Еденге немесе жерге «теңге» (дөңгелек қағаз, таспа) қойылады. Белгі берілгенде әр бала «жылқы мініп келе жатқандай» жүгіріп барып, еңкейіп теңгені іледі. Кім тез және дәл ілсе – сол жеңімпаз. 2. «Қой қуу» Мақсаты: Шапшаңдық пен қимыл үйлесімділігін дамыту. Ойын барысы:	шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету. Тәрбиешінің түсіндіруі – Балалар, біздің Отанымыз – Қазақстан Республикасы. Оның өз мемлекеттік рәміздері бар: Туы, Елтаңбасы және Әнұраны. Бүгін біз солардың бірі — Елтаңба туралы сөйлесеміз. Елтаңба — елдің айшығы, нышаны. Онда шаңырақ бейнеленген, ол — отбасының, бірліктің белгісі. Оның екі жағында қанатты пырақтар (аттар) бейнеленген — бұл ерлік пен тәуелсіздікті білдіреді. Жоғарғы жағында жұлдыз, төменгі жағында «Қазақстан» деген жазу бар. Балаларға елтаңбаның суретін көрсетіп, бөліктерін ажыратуға үйрету.	шеңберлер немесе таяқшалар қойылады. Тәрбиеші: – «Қызылға жет!» – «Жасылға жүгір!» Балалар белгіленген түске қарай жүгіріп, тиіп қайтады. Қорытынды бөлім Мақсаты: Денені тыныштандыру, жаттығудан кейін дем алу. Барысы: Терең дем алу, баяу жүру. Күтілетін нәтиже: Кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен жүгіреді .	дамыту, есте сақтау қабілетін жетілдіру. Барысы: Үстелге әртүрлі суреттер қойылады (Бәйтерек, Елтаңба, Ту, табиғат, гүл, кітап т.б.). Тәрбиеші: — «Маған елтаңбаны көрсет!» – дейді. Бала тез тауып, ұстап көрсетеді. Кім бірінші тапса, сол жеңімпаз атанады. 3. «Рәміздер әуені» Мақсаты: Музыканы есту, рәміздік әндерді ажырату. Барысы: Тәрбиеші түрлі әуендер қосады (мысалы: Әнұран, «Елім менің», «Атамекен»). Балалар тыңдап, қай ән екенін табады. Тапқан соң – сол әннің қайырмасын бірге орындайды. Күтілетін нәтиже:Мемлекеттік рәміздерді біледі	марапатталады (жұлдызша, мадақ сөздер). 3. Қимылды ойын: «Жел мен көбелек» Бір бала – «жел», екіншісі – «көбелек». «Жел» артынан қуып жетуге тырысады, «Көбелек» кедергілер арасымен қашады. Қорытынды бөлім Баяу жүру, тыныс алу жаттығулары. Күтілетін нәтиж баяу, жылдам, орташа қарқынмен жүгіруді меңгереді

	Бір бала – «қой», қалғандары – «қойшылар». «Қой» белгіленген аумақ ішінде қашады, ал «қойшылар» оны ұстауға тырысады. Ұстаған бала келесі «қой» болады. 3. «Арқан тарту» Мақсаты: Күш пен ұйымшылдықты дамыту. Ойын барысы: Балалар екі топқа бөлінеді. Тәрбиеші белгі береді – топтар арқанды өз жағына тартады. Қай топ арқанның белгілеген сызығын өз жағына өткізіп алса, сол топ жеңеді. Күтілетін нәтиже: жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысады	Ән: «Елім менің» (Ә. Еспаевтың әні) Сөздері: Н. Назарбаевтан Әні: Ә. Еспаев Желбірейді туымыз, Жарқырайды таңымыз. Болашаққа бастайды, Біздің елдің даңқы біз. Қайырмасы: Елім менің – Қазақстан, Жерім менің – Қазақстан! Балалармен бірге әнді тыңдау, кейін қайырмасын қосылып айту. Қимылмен сүйемелдеуге (қолды көкке көтеру, жүректі ұстап ән айту) болады. 1. «Рәміздерді тап» Мақсаты: Ел рәміздерін ажырату, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші Ту, Елтаңба, Әнұран суреттерін араластырып қояды. Балалар әрқайсысын атап, не білдіретінін айтады. 2. «Елтаңбаны құрастыр» Мақсаты: Елтаңбаның бөліктерін тану,			

		ұқыптылыққа тәрбиелеу. Барысы: Елтаңбаның суретін бөлікке бөліп қиып, балаларға тарату. Олар бөліктерді біріктіріп, толық Елтаңба бейнесін құрастырады. Күтілетін нәтиже: Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратады			
Серуенге дайындық	1.Ауа райын бақылау: Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. 2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау: Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. 3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы: Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. 4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	Бақылау: Күзгі ауа райының өзгеруі Мақсаты: Күннің суықтап, желдің күшеюін бақылау, ауа райының өзгерісін сезіну. Балалардың дербес әрекеті: Балалар далада отырып,	Бақылау: Күзгі жәндіктер мен олардың тіршілігі Мақсаты: Күзде жәндіктердің қалай ұйықтайтынын, азықтарын қалай жинайтынын түсіндіру. Балалардың дербес	Бақылау: Күзгі күннің түсу уақыты мен ұзақтығы Мақсаты: Күзде күннің қысқаруын сезіну, табиғаттағы өзгерістерді байқау. Балалардың дербес әрекеті: Балалар күннің түсу уақытын бақылап, бір-	Бақылау: Ағаштардың қоңыр күздегі ерекшеліктері Мақсаты: Ағаштардың күзде қалай өзгеретінін бақылап, түсін түсіндіру. Балалардың дербес әрекеті:	№ 4 ТАҚЫРЫП. «ЛИФТІ (ЖЕДЕЛ САТЫ) МЕН КІРЕБЕРІСТЕГІ (ПОДЪЕЗД) МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ ҚАҒИДАЛАРЫ» Мақсаты:қауіпті жағдайлардыңалдын алу

	желдің күшін сезініп, өзара әңгімелеседі. Ағаш жапырақтарының желмен қалай тербелетінін бақылайды. Қимылды ойын: «Жел соғып тұр» Балалар желдің күшін сезінгендей қолдарын желпіп, жапырақтар секілді желмен ұшып жүргенін көрсетеді. Бақылау-зерттеу: Ағаштардың жапырақтарының желмен қалай ұшып, түскенін мұқият қарап, ауа райының өзгерісін талдайды. Еңбек: Шашылған жапырақтарды жинап, бір жерге топтастыру.	әрекеті: Балалар жәндіктерді іздеп, олардың қалай қозғалғанын, не істегенін бақылайды. Қимылды ойын: «Жәндіктер жүгіруі» Балалар кішкентай жәндіктердей жылдам, ұшып жүгіреді, дене икемділігін дамытады. Бақылау-зерттеу: Жәндіктердің құмға, жапырақ астына кіріп, қысқы ұйқыға қалай дайындалатынын талқылайды. Еңбек: Жәндіктерге арналған жасанды паналаулар жасау немесе жапырақтарды жинау.	бірімен осы туралы әңгімелейді. Қимылды ойын: «Күн батқанға дейін жүгіру» Балалар белгіленген уақыт ішінде жарыса жүгіреді, бұл ойын жылдамдық пен төзімділікті дамытады. Бақылау-зерттеу: Күннің ұзарғаны мен қысқарғанын табиғатта байқайды, өз бақылауларын сөз етеді. Еңбек: Балаларға күннің ұзаруын көрсететін уақыт белдеулерін суреттеп, плакат жасау.	Балалар қоңыр күздегі ағаштарға қарап, жапырақтардың түсін, пішінін талқылайды. Қимылды ойын: «Ағаш болып тұрғандар» Балалар ағаштар ролін алып, қозғалмай тұрады, жел соққанда қозғалып тұрғандай әрекет жасайды. Бақылау-зерттеу: Ағаштардың қоңыр, сары түске айналуын және жапырақтардың түсіп жатқанын бақылау. Еңбек: Қоңыр жапырақтарды жинап, қаптарға салып, аула тазалығына үлес қосу.	үшін балаларға лифтідегі және кіре берістегі қауіпсіз мінез-құлықтың негізгі қағидаларын үйрету. Міндеттері: балаларды лифті мен кіреберістегі мінез-құлықтың негізгі қағидаларымен таныстыру; балаларды қауіпті жағдайларды тануға және сол уақытта дұрыс әрекет етуге үйрету; төтенше жағдайларда өз бетінше шешім қабылдау дағдыларын дамытуға ықпал ету. Лифті мен кіреберістегі қауіпсіздік қағидаларын сақтау маңыздылығын талқылау.
					Лифтімен пайдалану ережелерінталқылау:Лифтіні күту:лифті келгенше есіктерінен алыс тұр.Кіру және шығу: лифт есіктері ашылғанда тез кіріп, тез шығу, табалдырықта тұрмау.Түймемен (кнопка) ойнамау: тек қажетті түймені басу, барлықтүймені басудың

					қажетіжоқ.Лифтіге жалғыз кірмеу: ең дұрысы, лифтіге ересектермен немесе үлкенбалаларменбірге кіру.Егер лифті тоқтап қалса: қорықпау, саспау, диспетчерді шақыру түймесін басып,көмек күту.Кіреберістегімінез-құлық қағидаларынталқылау:« Кіре берісте»бейнеролигін қарау.Бейнероликті талқылау:егер кіре берісте бөтен адам болса,не істеу керек? Қоңырау түймесін қандай жағдайда басу керек?Кіре берісте: бейтаныс адамдармен сөйлеспеу, бейтаныс адамдарға есік ашпау, баспалдақ пен қоршауларда ойнамау, ата-аналармен/ересектер мен бірге болу
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: "Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"				

Жеке жұмыс	..... ою-өрнектерінің түрлерін таныстыру	..... құстарды ажыратуға, пайдасы туралы айтуға, қамқорлық жасауға баулу	..... салыстыру тәсілдерін қолдануға үйрету	..... әңгімелесушіні мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюды және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруді үйрету	..... заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыра алуына көмектесу
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	Әшекей заттарға қарап отырып бейнелеу, мүсіндеу, қиып жапсыру (**Шығармашылық іс-әрекеті) біртұтас тәрбие**	пазлдарды жинау, логикалық ойын тапсырмалары бар ойындар ойнату (**Танымдық іс-әрекет)** Ойыншықтар арасынан жануарлар мен олардың төлдерін тауып атау. Тіршіліктерін сипаттау. **(зерттеу іс-әрекеті)**	«Ұр тоқпақ» ертегісін оқып беру.Эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Кейіпкерлерді сомдау арқылы ойындар (**Қарым-қатынас іс-әрекеті**) «Бестемше» ойынын ойнату. бір тұтас тәрбие	Табиғи және қалдық материалдардан, қағаздардан нан өнімдерін жасау (Танымдық, іс-әрекеті)экологиялық мәдениет Қалаған нан өнімдерінің суретін салу (**Бейнелеу іс-әрекеті)** Ою өрнектермен нан салынған астауды сәндеу **(Шығармашылық іс-әрекеті) біртұтас тәрбие**	Зергерлік бұйымдардан ұжымдық шығармашылық жұмыс. (**Шығармашылық іс-әрекеті)** Құрастыру материалдарынан әр түрлі заттар құрастыру. (**Танымдық, іс-әрекеті)**
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға кеңес: Тақырыбы: Өнегелі ата-ана – өнегелі ұрпақ Мақсаты: Ата-аналарға баланың тұлғалық дамуына отбасының ықпалын түсіндіру; баланы жақсы қасиеттерге баулуда ата-ананың үлгі, сөз, іс-әрекетінің маңызын көрсету; отбасы мен балабақша арасындағы ынтымақтастықты нығайту. Кеңес мазмұны: — Құрметті ата-аналар! Бала – ата-ананың айнасы. Бүгін біз өнегелі ата-ана қандай болу керек, баламызға қандай үлгі көрсетіп жүрміз – осы туралы				

	қысқаша әңгімелесеміз. Тәрбиешінің түсіндіруі: Бала – естігенін емес, көргенін қайталайды. Үйдегі жылы сөз, мейірім, сыйластық – баланың мінезінің іргетасы. «Не ексең, соны орасың» — бұл тәрбиеге де қатысты. Балаға қатты сөйлеу, қорқыту – сенімін жоғалтады. Керісінше, мақтау, сенім білдіру – жақсы қасиетті күшейтеді. Сұрақтар: Сіз балаңызбен бірге не істеуді ұнатасыз?Баланы жақсы іс жасауға қалай баулисыз?Күн сайын айтатын жылы сөзіңіз қандай? – Баламыздың бақытты, мейірімді, адал болып өсуі – бәріміздің ортақ еңбегіміз.– Өнегелі ата-ана болу үшін көп нәрсе қажет емес: жақсы сөз, жылы көзқарас, ортақ уақыт, өз ісіңмен үлгі болу. Тәрбиешінің кеңестері: Баламен күн сайын 5–10 минут жеке сөйлесіңіз.Балаңызды тыңдаңыз, сөзін бөлмей.Мақтаңыз, бірақ шынайы

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 1-апта, 03-07 қараша 2025-2026 оқу жылы
Құндылық – Әділдік және жауапкершілік
Апта дәйексөзі: «Әділ болу –адамгершіліктің ең биік шыңы»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 03.11.25	Сейсенбі 04. 11.25	Сәрсенбі 05.11.25	Бейсенбі 06.11.25	Жұма 07.11.25
Балаларды қабылдау	**Күй күмбірі: Табиғат күйі** **Мақсаты: Халқымыздың күй өнеріне қызығушылығын арттыру ,баяу қойылған күй әуенін баланың бойына сіңіру.** **“Күн сәулесін сыйлайық”** **Мақсаты:** Достық қарым-қатынас орнату. **Барысы:** Бір бала “күн” рөлінде. Ол “күн сәулесін” (алақанымен жеңіл тигізіп) басқа балаға береді: – Мен саған жылуымды сыйлаймын! Келесі бала да ары қарай жалғастырады.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15минут** “Бала құқығы – басты назарда” Мақсаты: Құқықтық сауаттылық қалыптастыру. Мазмұны: Бала – жеке тұлға. Ол өз пікірін айтуға, демалуға, ойын білдіруге құқылы. Кеңес: Тәрбиеші ата-аналарға баланың пікірін сыйлауды, шешім қабылдауда оған аздап еркіндік беруді ұсынсын.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**Қимылдық ойын** **Тақырыбы:** «Қарлы тауға шығайық» **Мақсаты:** Қимыл, тепе-теңдік,ептілікті дамыту. **Барысы:** Балалар «тауға» (жолақтармен) өрмелеп, секіреді, төмен сырғанайды. «Жел соқты», «Қар ұшты» — қимылмен	**Бейнелеу іс-әрекеті Кітап қарау** **Тақырыбы:** «Менің сүйікті ертегім» **Мақсаты:** Эстетикалық талғам мен есте сақтау қабілетін дамыту. **Барысы:** Балалар кітаптағы суреттерді қарап, таныс кейіпкерлерді табады. Бір	**Тәжірибе:«Эко-қуат»** Мақсаты:мектеп жасына дейінгі балаларда күн батареялары,олардың ішкі құрылымы, пайдалану салалары туралы түсінік қалыптастыру. Сипаттамасы:күн батареясы бекітілген көлік құралын орнату,батарея күннен	**Ұлттық ойын** **Тақырыбы:** «Арқан тартыс» **Мақсаты:** Күш, бірлік, ұлттық дәстүрге қызығушылықты арттыру. **Барысы:** Екі топқа бөлініп, арқан тартысады. Тәрбиеші әділ қазы болады. Жеңген топты мадақтау.	**«**Мақтау сөздер айту» *Ойынның мақсаты:* достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды

	бейнелейді.	көріністі өздері сурет салады.	қуат алғаннан кейін көлік қозғала бастайды. (қаржылық сауаттылық)		(Адалдық әіппесі)
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені № 5** **(құралсыз)** **I.** Бір саппен тұру. Денені тік ұстау. Аяқтың ұшымен жүру, қол жоғарыда.Өкшемен жүру, қол белде. Жүгіру.Үш топқа бөлініп тұру. **II.** 1. Б.қ. Тік тұру, қол белде.Қолды екі жанынан жоғары көтеру. Созылу,орнына келу. 5рет. 2**.** Б.қ. Аяқ иық деңгейінде. Қол артта.1 – қол екі жаққа созу, 2 – оңға иілу, қолды жоғары созу. 3 – тік тұру, қолды екі жаққа созу. 4 – орнына келу. Сол жаққа қайталау 4 –5 рет. 3.Б.қ қолымызды алдымызға ұстап қайшылаймыз 4 – 5 рет 4. Б.қ. Аяқ алшақ,қолды екі жаққа созу. Бір,екі терең отырып,тізені құшақтау,басты түсіру.үш,төрт орнына келу.5-6 5. Б.қ аяғымыз сәл ашамыз оң қолымызды сол аяққа тигіземіз, сол қолымызды оң жаққа тигіземіз б.қ келу 5-6 рет 6**.**Б.қ. Тік тұру ,қол белде. Орнында қос аяқтап секіру. 7-8 рет III. Бір саппен жүріп, терең демалу. «Шар үру» уф – уф – уф				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	ҚР Ән ұранын айту «Досының жақсы қасиеттерін атап бер» *Ойынның мақсаты:*адамныңжақсыжақтарынкөребілуге тәрбиелеу. Педагог өз қалауы бойынша бір баланы таңдап алып, оны шеңбердің ішіне отырғызады жәнебасқа балаларөзінеосыбаланыңқандайқасиеттеріұнайтынын сұрайды.	**1. “Тыңда да тап!”** **Мақсаты:** Есту назарын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші үстел астына ойыншық тығады. Дыбыс шығарады (мысалы, қоңырау, тықылдату). Балалар дыбыс қай жақтан шыққанын табады. ✳ *Тәрбиеші:* «Кім бірінші табады екен, құлағын тігіп тыңдайық!»	**«Қателеспе»дидактикалық ойын** **Мақсаты:** балалардың азық-түлік өнімдерін сатып алу реті туралы білімдерін кеңейту; бір сюжетпен байланысты әрекеттердің заңды тізбегін анықтай білуін қалыптастыру. **Материал:**сюжетті суреттер. Барысы: балаға сюжеттік суреттер ұсынылады, соған	**2. “Сиқырлы сөз”** **Мақсаты:** Назар мен есте сақтауды дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші бірнеше сөз айтады: «Күн, бұлт, жаңбыр, қар». Алдын ала келіседі: “Күн” дегенде — қол шапалақтау, “қар” дегенде — иық қағу. Балалар шатаспай орындауға тырысады.	**Тәжірибе:«Электр разрядтары туралы түсінік»** Мақсаты:екі түрлі зат арасындағы байланыс нәтижесінде электр разрядтарын бөлуге болатынын көрсету. Құралдар: Шар. Жүннен жасалған жейде. Тәжірибе: кішкене шарды үрлеу. (Эл үнемдеу)

	айтынын айтады.Педагогбалала рғажауаптарыныңқайт аланбауынескертедіжә неөзіүлгі ретінде осы баланың жағымды қасиеттерінің бірін әңгімелеп береді. Ойын осылай жалғасады. (Адалдық әліппесі)		сәйкес реттілікті сақтай отырып, әңгіме құрастыру қажет «қаржылық сауаттылық		
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Отбасым- бақыт мекенім **Міндеті:** Алуан түрлі заттарды сипаттауға, қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну, оларды сөйлегенде белсенді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: Балаларға «Отбасы» ұғымын түсіндіреді. Әр баланың өз отбасында әкесі, анасы, ата-әжесі, бауырлары бар екенін айтады. Отбасы — бір-бірін жақсы көретін, көмектесетін, қамқор болатын адамдар тобы екенін түсіндіреді. Балалар өз отбасы туралы әңгімелейді, сурет немесе фотосурет	**1 .Сауат ашу негіздер** Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздегі дыбыстардың ретін, дауыссыз дыбыстарды анықтау .Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. 1.Тәрбиеші балалармен амандасып, сабақтың мақсатымен таныстырады. Артикуляциялық жаттығу: «Дыбысты дұрыс айту» (мысалы, *м-м-м, с-с-с*). «Қай дыбыс?» ойыны: тәрбиеші дыбыс айтады, балалар сол дыбыстан басталатын сөз табады. 1-тапсырма: – Берілген сөзді (мысалы: *қала*) дыбыстық талдау: Қ– дауыссыз, а– дауысты, л– дауыссыз, а– дауысты. Дыбыстардың ретін	**1 Математика негіздері** Қанша? Реті бойынша нешінші? **Міндеті:** Қанша?", "Нешінші?" сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, егер біз заттың **санын** білгіміз келсе, «**Қанша?**» деп сұраймыз. Мысалы: Үстелде **4 қарындаш** бар. – Ал егер заттың **ретін** білгіміз келсе, «**Нешінші?**» деп сұраймыз. Мысалы: Бірінші қарындаш, екінші қарындаш, үшінші алма **Қимылды ойын: «Кім бірінші жүгіріп келеді?»**	**1.Тіл дамыту** Нағыз дос **Міндеті** Сөйлемдердегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Бүгін біз “Нағыз дос” туралы сөйлесеміз. Дос дегеніміз кім? Дос – бірге ойнайтын, көмектесетін адам. Біз сөйлемдерде сөздерді дұрыс үйлестіріп, дос туралы сөйлем жасаймыз. Мысалы: «Менің жақсы досым бар» – мұнда «жақсы» сын есімі «дос» зат есімімен үйлескен». **Ойындар:** **Ойын 1: “Сөздерді жұптау”** **Мақсаты:** Зат есімдерді сын есімдермен, сан есімдермен үйлестіруді жаттықтыру. **Барысы:**	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** Ауаның қасиеттері **Міндеті:** «Өлі табиғат» ұғымымен таныстыру (су,ауа,мұз сұңгілері,күн,бұлт,қар,тастар, жел,жаңбыр); өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу.Тірі және өлі табиғат,табиғат құбылыстары **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз ауа мен оның қасиеттері туралы үйренеміз. Табиғатта тірі заттар (өсімдіктер, жануарлар) және өлі заттар бар (су, тастар, жел, жаңбыр). Кейде заттар бізге ұқсайды, бірақ олар тірі емес. Мысалы, желді көре алмаймыз, бірақ оны сеземіз, ал су мен мұзды көре аламыз». Ойындар / әрекеттер: Ойын 1: «Өлі және тірі табиғатты тап»

	бойынша отбасы мүшелерін сипаттайды. Ойындар: 1-**ойын: «Кімнің даусы?»** **Мақсаты:** Отбасы мүшелерінің рөлін есте сақтап, тыңдау және сөйлеу дағдысын дамыту. Барысы: Тәрбиеші әртүрлі отбасы мүшелерінің атын атайды (әже, әке, ана, бала). Бір бала сол рөлді ойнап, оның дауысын немесе сөзін салады (мысалы, «балам, тамақ ішейік!»). Қалғандары «Кім сөйлеп тұр?» деп табады. **2-ойын: «Менің отбасым»** **Мақсаты**: Өз отбасы туралы әңгімелеуге, сөйлем құрауға үйрету. Барысы: Балаларға түрлі суреттер беріледі (ана, әке, бала, әже, ата). Әр бала өз суретіне қарап, «Бұл — менің анам. Ол мейірімді, әдемі, дәмді тамақ пісіреді» сияқты сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже**:	анықтау. 2-тапсырма: – Дауыссыз дыбыстарды қызыл текшемен, дауыстыларды көк текшемен белгілеу. 3-тапсырма (жазуға дайындық): – Тәрбиеші қарындашты дұрыс ұстау, арқаны тік, дәптерді сәл көлбеу қою ережесін көрсетеді. – Балалар жол мен жоларалық кеңістікті ажыратып, сызық бойымен қысқа сызықтар сызады. **Күтілетін нәтиже:** Дауыссыз дыбыстарды ажырата біледі; Жазу кезінде дұрыс отыру және қарындашты дұрыс ұстау ережелерін меңгереді; 2.**Қоршаған әлеммен таныстыру** Ағаш, бұта және өсімдіктер **Міндеті:**. Туған өлкенің өсімдіктері (ағаштар, бұталар, гүлдер, шөпті өсімдіктер)туралы түсініктерін кеңейту, «орман», «шалғын» және «бақша» ұғымдарымен таныстыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:**– Балалар, табиғатта өсімдіктер көп. Олар ағаштар, бұталар	**Мақсаты:** Реттік санауды бекіту, қозғалыс белсенділігін арттыру. **Барысы:** Балалар сызықтың артына тұрады. Тәрбиеші белгі береді: – «Бірінші болып кім келеді?» – «Екінші кім?» Балалар жүгіріп келеді, ал тәрбиеші немесе басқа бала оларды реттік нөмірімен атап отырады: – «Бірінші Айша келді, екінші Данияр, үшінші Әли!» Соңында балалар бірге санайды: «Бірінші, екінші, үшінші…» **Дидактикалық ойын: «Сана да, ата!»** **Мақсаты:** Заттардың санын анықтап, «Қанша?» сұрағына дұрыс жауап беру. **Барысы:** Тәрбиеші үстелге әртүрлі заттар қояды (қалам, кубик, қарындаш, ойыншық т.б.). Бірнеше секундқа көрсетеді, содан соң жасырады. Балалар сұраққа жауап	Балаларға карточкалар таратылады: зат есімдер, сын есімдер, сан есімдер. Тәрбиеші: «Балалар, әр зат есімге дұрыс сын есімді немесе сан есімді табыңдар». Мысалы: «дос – жақсы дос», «кітап – екі кітап». Барлық жұптар дайын болған соң, балалар өз сөйлемдерін айтып көрсетеді. **Ойын 2: “Менің досым кім?”** **Мақсаты:** Сөйлем құру арқылы тіл дамыту және достықты насихаттау. **Барысы:** Балалар шеңберде отырады. Тәрбиеші: «Әр бала өз досы туралы сөйлем айтады: «Менің досым ... (зат есім) ... (сын есім) ...». Мысалы: «Менің досым алишер.Ол мейірімді Алишер . Күтілетін нәтиже:Барлық балалар сөйлем құрады, сосын бірге сөздерді өзгертіп, жаңа сөйлем жасайды. **2.Математика негіздері** Дөңгелек,шаршы,тіктөртбұрыш,үшбұрыш **Міндеті:** Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш)	Мақсаты: Тірі және өлі табиғатты ажырата білу. Барысы: Тәрбиеші балаларға суреттер немесе ойыншықтар көрсетеді: ағаш, гүл, тас, жел, жаңбыр, ойыншық, кішкентай машина. Балалар суреттерді екі топқа бөледі: Тірі табиғат және Өлі табиғат. Әр бала өз таңдауын айтып, неге солай бөлгенін түсіндіреді. Ойын 2: «Ауаның қасиеттерін сез» Мақсаты: Ауаның қасиеттерін тәжірибе арқылы көрсету. Барысы: Балаларға желдің, жаңбырдың немесе су ағысының әсерін сездіретін тәжірибелер ұйымдастырылады: Желді желдеткішпен сездіру. Суға қалам немесе қағаз салу арқылы су қозғалысын көрсету. Мұздың ерігенін байқату. Балалар тәжірибеден кейін әр құбылыстың сипаттамасын айтып, сұрақтарға жауап береді: «Су суық па? Жел жылдам ба?» Күтілетін нәтиже: Балалар өлі табиғат заттарын және тірі табиғатты ажырата алады.

	Балалар «отбасы», «ана», «әке», «әже», «ата» сияқты сөздерді дұрыс қолданады; Өз отбасы туралы қарапайым сөйлемдермен әңгімелей алады; **2.Математика негіздері** Қанша? Реті бойынша нешінші? **Міндеті:** Қанша?", "Нешінші?" сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. **Тәрбиешінің түсіндіруі :** – Балалар, «Қанша?» деп сұрасақ, біз заттың **санына** жауап береміз. Мысалы: Үстелде **3 алма** бар. – Ал «Нешінші?» деп сұрасақ, біз заттың **ретін** айтамыз. Мысалы: Бірінші алма, екінші алма, үшінші алма. **Ойын 1: «Санайық та табайық»** **Мақсаты:** Заттардың санын анықтап, «Қанша?» сұрағына жауап беру. **Барысы:** Тәрбиеші үстелге бірнеше	және шөптесін өсімдіктер болып бөлінеді. **Ағаштың** діңі жуан, биік өседі (мысалы: терек, қайың, алма ағашы). **Бұта** – аласа, бірнеше сабағы бар (мысалы: итмұрын, қарақат). **Шөптесін өсімдік** – жұмсақ сабақты, аласа болып келеді (мысалы: гүлдер, жоңышқа, шөп). Орманда ағаштар көп өседі, шалғында шөптер мен гүлдер, ал бақшада жеміс ағаштары мен көкөністер өседі. **Ойын 1: «Өсімдікті тап»** **Мақсаты:** Ағаш, бұта, шөпті ажыратуға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші суреттер көрсетеді. – «Бұл не?» Балалар: «Ағаш!» / «Бұта!» / «Гүл!» деп жауап береді. **Ойын 2: «Қайда өседі?»** **Мақсаты:** Өсімдіктерді мекеніне қарай топтастыру. **Барысы:** Тәрбиеші айтады: – «Қайың қайда өседі?» (Балалар: «Орманда!») – «Қызанақ ше?» (Балалар: «Бақшада!») – «Жоңышқа ше?»	береді: – «Қанша қарындаш болды?» – «Қанша кубик көрдің?» Тәрбиеші жауаптарды тексеріп, дұрыс санаған балаларды мадақтайды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар реттік санауды іс жүзінде қолданады, қозғалыс дағдысы дамиды. **2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау және буынға бөлу **Міндеті:** Сөздегі дыбыстардың ретін, дауыссыз дыбыстарды анықтау **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, әр сөз әр түрлі дыбыстардан тұрады. Біз оларды тыңдап, **дауысты** және **дауыссыз** деп бөлеміз. – Мысалы: «Бала» сөзі — **Ба-ла** деп екі буынға бөлінеді. – Дауыссыз дыбыстар: «б», «л». **Ойын 1: «Дыбыс кім?»** **Мақсаты:** Дауыссыз дыбысты анықтауға үйрету. **Барысы:**	мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз әр түрлі фигуралар мен денелерді үйренеміз. Мысалы: дөңгелек – домалақ, шаршы – төрт бұрышты, үшбұрыш – үш бұрышты. Әр фигураның өзіндік ерекшелігі бар. Енді біз оларды танып, ажырата білуді үйренеміз». **Ойындар:** **Ойын 1: “Фигураны таб”** **Мақсаты:** Балаларды геометриялық фигураларды тануға үйрету. **Барысы:** Балаларға түрлі фигуралар салынған карточкалар беріледі. Тәрбиеші бір фигураны атап, балалар сол фигураны карточкалардан табады. Мысалы: «Дөңгелекті көрсетші», «Тіктөртбұрышты көрсетші». Барлық балалар дұрыс фигураны көрсеткен соң, фигураларды бір-бірімен салыстырады: «Дөңгелек пен шаршының айырмашылығы неде?»	**2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау және буынға бөлу **Міндеті** Буындардан сөздер құрастыруға(ауызша)үйрету Тәрбиешінің түсіндіруі: «Балалар, бүгін біз сөздерді дыбыстарға және буындарға бөлуді үйренеміз. Мысалы, «бала» сөзін айтайық. Бұл сөзде екі буын бар: «ба-ла». Ал «үй» сөзінде бір буын бар. Енді біз бірге әр сөзді бөліп, жаңа сөздер құрамыз». **Ойындар / әрекеттер:** **Ойын 1: «Сөзді буынға бөл»** Мақсаты: Сөздерді буындарға бөліп айту. Барысы: Тәрбиеші балаларға сөздер айтады: «кітап», «сабақ», «дос», «гүл». Балалар әр сөзді буындарға бөліп айтады: «кітап» → «кі-тап» «сабақ» → «са-бақ» Балалар өздері таңдап алған сөздерді буындарға бөліп, бірге тексереді. **Ойын 2: «Сан мен буынды сәйкестендір»** **Мақсаты:** Балаларды буын санын зат есімдермен сәйкестендіруге үйрету. Дыбыстық талдау дағдыларын нығайту. Барысы: Балаларға 1, 2, 3 және 4 буынды көрсететін

	ойыншық қояды. Сұрақ: «Үстелде қанша ойыншық бар?» Балалар санайды: «Бес ойыншық!» **Ойын 2: «Кім нешінші тұр?»** **Мақсаты:** Реттік сандарды бекіту, «Нешінші?» сұрағына жауап беру. **Барысы:** Балалар қатарға тұрады. Тәрбиеші сұрайды: «Айша нешінші тұр?» Балалар: «Айша – үшінші!» Жұмыс дәптерден тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** Балалар «Қанша?» және «Нешінші?» сұрақтарын ажыратады; Заттардың санын және ретін дұрыс анықтай алады; **З.Қазақ тіл** Түлкі **Міндеті:**. Таныс немесе бейтаныс ертегілер мен шағын көркем шығармалардың мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма	(Балалар: «Шалғында!») **Күтілетін нәтиже:** Балалар ағаш, бұта және шөптесін өсімдіктердің айырмашылығын біледі;«Орман», «шалғын», «бақша» ұғымдарын меңгереді **З.Көркем әдебиет** Алтын астық **Міндеті**. Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** – Балалар, нан оңайлықпен келмейді. Алдымен диқандар жер жыртып, тұқым себеді, астық өсіреді. Сол астықтан ұн тартып, ұннан нан пісіріледі. – Халық «Нан – өмірдің символы» дейді. Сондықтан әр дәнді бағалай білу керек. **Ойын 1: «Дәннен – нанға дейін»** **Мақсаты:** Астықтың нанға айналу кезеңдерін ретімен айтуға үйрету.	Тәрбиеші сөзді айтады, мысалы: «Үй» Балалар дыбыстарды бір-бірден айтады: «у», «й» Дауыссыз дыбысты атап көрсетеді: «й» **Ойын 2: «Буындарға бөл»** **Мақсаты:** Сөздерді буынға дұрыс бөлу дағдыларын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші сөзді көрсетеді: «Мектеп» Балалар бірге буынға бөледі: «Мек-теп» Әр буынға қол соғып, дауыссыз дыбыстарды атап шығады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар сөздегі дыбыстардың ретін дұрыс анықтайды; Дауыссыз дыбыстарды айыра алады; **З.Көркем әдебиет** Бәрі де риза **Міндеті:** Баланың басқа құрдастарымен және ересектермен түрлі дереккөздерден: ғаламтордан, теледидардан, жақындарының әңгімесінен алған ақпараттарымен, әсерлерімен бөлісуіне мүмкіндік беру **Тәрбиешінің**	**Ойын 2: “Денелер мен фигураларды сәйкестендіру”** **Мақсаты:** Фигураларды денелермен байланыстыра білу. **Барысы:** Балаларға фигуралар мен денелердің ойыншықтары немесе суреттері беріледі. Тәрбиеші: «Дөңгелек қай денеге ұқсайды?» – шар. «Шаршыдан қандай дене шығады?» – текше. Балалар жұптар жасап, дұрыс сәйкестендірген соң, өз таңдауын түсіндіреді. Күтілетін нәтиже: Балалар фигураларды және денелерді атауды меңгереді. **З.Қазақ тілі** Бұғы **Міндеті** Аңшылық кәсіпке (аң,аңшы,орманшы,қорықшы),мал өсіруге байланысты(қора,жайлау,қыстау,жем,астау,соғым,сыбаға), сөздермен толықтыру Тәрбиеші қысқаша Бұғы-Аңдар туралы қосымша тоқталып, бұғы туралы ақпарат береді Атауын айтап, буындап, қазақ тіліне тән «Ұ», «Ғ» дыбысының орнын, жетіспей тұрған әріптерді толықтыру жолдары көрсетіледі	карточкалар беріледі. Тәрбиеші әр балаға заттың суретін көрсетеді (мысалы, «кітап», «гүл», «дос», «үй»). Балалар заттың атауын буындарға бөліп, содан кейін сан карточкасымен сәйкестендіреді: «Үй» → 1 буын → 1 саны «Гүл» → 1 буын → 1 саны «Бала» → 2 буын → 2 саны «Кітап» → 2 буын → 2 саны Барлық балалар өз жұптарын тексеріп, дұрыс сәйкестіктерін көрсетеді. Күтілетін нәтиже: Балалар сөздерді дыбыстарға және буындарға дұрыс бөле алады. **З. Дене шынықтыру** Өрмелеу **Міндеті:** Гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу; бірнеше заттардан еңбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғамен өрмелеу және бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелеу **Тәрбиешінің түсіндіруі**: «Балалар, біз бүгін өрмелеуді үйренеміз. Бұл жаттығулар біздің қолымызды, аяқтарымызды және бүкіл денемізді күшті етеді. Біз скамейка бойымен

	мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге, кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге баулу, шығарманы еркін талқылауға мүмкіндік беру. **Ойын:**Атауын айту, буындау, қазақ тіліне тән «Ү», «І» дыбысының орнын, жетіспей тұрған дыбыстарды толықтыру жолдары көрсетіледі **Сюжетті рөлді ойын:»Ертегіні сахналайық»** Барысы:Балаларға ертегінің мазмұнын түсіндіріп рөлдерге бөліп сахналауға үйрету, ертегі кейіпкерлерінің жағымды немесе жағымсыз қасиеттерін ажыратып көруге, олардың іс-әрекеттерін бағалауға үйрету, әсіресе ертегілерде түлкі қандай? Оны қалай атайды? Жұмыстары жасалады;	**Барысы:** Тәрбиеші суреттерді көрсетеді: *дән – егін – астық – ұн – нан.* Балалар ретімен орналастырады және айтып шығады: «Дән себілді → Өсті → Орылды → Ұн тартылды → Нан пісірілді». **Ойынның атауы: «Білдім, көрдім, естідім»** **Мақсаты:** Балалардың өз ойларын еркін жеткізуге, алған әсерлері мен ақпараттарын (теледидардан, ғаламтордан, әңгімеден) басқалармен бөлісуге үйрету. **Барысы:** Балалар шеңберге отырады. Тәрбиеші қолына *астық бейнеленген допты* алып, былай дейді: – «Кім астық, нан туралы не білді, не естіді немесе көрді?» Допты бір балаға лақтырады. Ол жауап береді: – «Мен теледидардан диқаншылардың егін орып жатқанын көрдім.» – «Әжем маған нанның қадірі туралы айтты.» Әр бала допты алып, өз	**түсіндіруі:** – Балалар, бүгін біз «Бәрі де риза» атты әңгімені тыңдаймыз. Бұл әңгімеде адамдардың бір-біріне көмектесіп, ризашылық білдіруі туралы баяндалады. – Әрқайсымыз әңгімені тыңдап, өзімізге ұнаған жерлерді айтып, алған әсерімізбен бөлісеміз. **Ойын: «Мен де ризамын»** **Мақсаты:** Балалардың алған әсерлерімен бөлісу дағдыларын дамыту. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші сұрақ қояды: – «Әңгімеде кімге көмек көрсетілді?» – «Сізді қандай жағдай риза етті?» Балалар бір-бірімен кезекпен бөліседі: – «Мен де риза болдым, өйткені...» Әр бала өз ойын айтады, тәрбиеші қосымша түсіндіру жасайды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар әңгіменің мазмұнын түсінеді;	Бұғылар қайда кездеседі, бұғының баласы атауымен танысады Өтілген тақырыптар бойынша танысқан аңдар туралы, бұғы туралы әңгіме құрастыра білуге үйрету, балалардың ой-өрісін, есте сақтау қабілетін, сөздік қорын дамыту бағытында жұмыс жасалады Күтілетін нәтиже:Балаларды ұқыптылыққа, табиғатты аялауға баулиды 4.<u>Музыка</u> ««Гүлдене бер,Астана» Міндеті Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. **Тәрбиешінің түсіндіруі: «Балалар, қазір біз «Гүлдене бер, Астана»** деген әнді тыңдаймыз. Бұл ән біздің қаламыз – Астананың әсемдігін, гүлдей гүлденгенін суреттейді. Музыканы тыңдап, оның қандай көңіл-күй сыйлайтынын ойлаймыз. Біз әнге сәйкес қимыл жасап, өз ойымызды айтып көрсетеміз». **Ойындар / әрекеттер:** **Ойын 1: «Көңіл-күйді тап»**	қолымызбен тартылып, иық пен тіземізге сүйене отырып өрмелейміз, құрсаудың ішінен еңбектеп өтеміз және гимнастикалық қабырғадан бір қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелейміз. Барлығын қауіпсіздік ережесін сақтай отырып жасаймыз». **Жаттығулар / ойындар:** **Жаттығу 1: «Скамейка бойымен өрмелеу»** Мақсаты: Қол мен иық бұлшықеттерін дамыту. Барысы: Балалар гимнастикалық скамейка бойымен қолмен тартылып, иық пен тізелеріне сүйене отырып өрмелейді. Тәрбиеші әр балаға дұрыс әдісті көрсетеді: иықтарды көтеру, қолмен тірелу, тіземен скамейкаға сүйену. Барлық балалар кезекпен өтеді, қауіпсіздікке ерекше көңіл бөлінеді. **Жаттығу 2: «Құрсаудан еңбектеп өту»** Мақсаты: Дененің икемділігін және тепе-теңдігін дамыту. Барысы: Балалар құрылысқа арналған құрсаудың ішінен еңбектеп өтеді. Тәрбиеші әртүрлі тәсілдерді көрсетеді: ішпен, бүйірмен немесе арқамен өту. Балалар кезекпен өтіп, әр тәсілді тәжірибелейді. Жаттығу 3: «Гимнастикалық

	Тәрбиеш:Қандай орман тұрғындары бар екенін түсіндіріледі; **Күтілетін нәтиже**:Ертегі арқылы балаларды қайырымдылыққа, адамгершілікке ұғымдарын түсінеді **4.Дене тәрбиесі** Еңбектеу **Міндеті** Еңбектеу, өрмелеу: жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен **Барысы:** **1.(жылыну жаттығулары – 3–5 мин)** Қол, аяқ, иық, мойын бұлшықеттерін қыздыру жаттығулары. «Күн шықты» ойыны: балалар күнге қарап созылып, алақандарын жайып жылытады. **2.1-тапсырма:** – Балалар төрттағандап еңбектеп, шеңбердің ішінен өтіп шығады. **2-тапсырма:** – Арқаннан ұстап, орындықтың үстімен өрмелеп өтеді. **3-тапсырма:** – Конустардың арасымен жүреді, соңында жеңіл	ойын айтады. Тәрбиеші балалардың жауаптарын мақтап, қорытындылайды: – «Көрдіңдер ме, әркім астық пен нан туралы түрлі дереккөзден біледі. Ең бастысы – еңбекті бағалау!» **Күтілетін нәтиже:** Балалар астықтың қайдан келетінін біледі; Нан мен еңбектің қадірін түсінеді; **4.Музык** «Гүлдене бер,Астана» **Міндеті** Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту. Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Балалар, бүгін біз әсем де әдемі Астанамыз туралы ән тыңдаймыз. Бұл әнде еліміздің көркейіп, гүлденіп келе жатқаны туралы айтылады. – Ән көңілді ме, сабырлы ма? Қандай сезім тудырады? Тыңдайық та талқылайық. Музыкалық шығарма: Ән: «Гүлдене бер, Астана!» (Балалар тыңдайды, кейін бірге орындайды.) Ойын: «Музыка не дейді?»	Өз ойларын, алған әсерлерін еркін жеткізеді; **4.Дене шынықтыру** Еңбектеу **Міндеті:** «Жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 метр); **1-ойын: «Жыланша» төрттағандап еңбектеу** **Мақсаты:** Балалардың төрттағандап еңбектеуін дамыту, тепе-теңдік пен үйлестіруді жетілдіру. **Жабдықтар:** Ешқандай, тек кедергілер ретінде жастықтар, қораптар немесе конустар. **Жаттығу барысы:** Балалар «жыланша» болып сызыққа тұрады. Мұғалім «Жыланша бастаймыз!» деп команданы береді. Балалар төрттағандап еңбектеп, кедергілер арасынан өтеді. Қозғалыс кезінде қол мен тізені үйлестіріп,	Мақсаты: Музыканы тыңдап, оның көңіл-күйін анықтау. Барысы: Балалар шеңберде отырады. Тәрбиеші әнді қосады. Балалар музыканы тыңдап, оның көңіл-күйін мимика немесе қимыл арқылы көрсетеді: мысалы, қолдарын жайып, күліп, би жасау. Әр бала өз сезімін сөзбен сипаттайды: «Бұл ән қуанышты», «Бұл ән мейірімді». **Ойын 2: «Музыкалық қимылдар»** Мақсаты: Музыканы сезіну және қимылмен көрсету. Барысы: Балаларға әннің әр бөліміне сәйкес қимылдар жасау ұсынылады: Жоғары ноталарда қолды жоғары көтеру. Жайлап қозғалу баяу әуенге. Қуанышты ритмге секіру немесе қол соғу. Тәрбиеші әр қимылды әнмен сәйкестендіріп, балалармен бірге орындайды. **Күтілетін нәтиже**: Балалар музыканы тыңдап, оның сипатын (көңілді, баяу, мерекелік) ажырата алады;	қабырғадан өрмелеу» Мақсаты: Қол күшін, икемділікті және қозғалыс үйлесімділігін дамыту. Барысы: Балалар бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелейді. Тәрбиеші әр балаға қол мен аяқтардың дұрыс орналасуын көрсетеді. Барлық балалар кезекпен өтіп, әр қозғалысты қайталап, дұрыс техникасын бекітеді. **Күтілетін нәтиже:** Балалар гимнастикалық скамейка мен қабырғалардан өздігінен өрмелеп өте алады. **4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру/ құрастыру** **Сурет салу** Менің досым **Міндеті:**. Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. **Мүсіндеу:** Менің досым **Міндеті**. Оларға тән ерекшеліктерді беру, қолдың және саусақтардың қимылдарын жетілдіру, қарапайым пропорцияларды сақтай отырып, адам мен жануардың пішіндерін мүсіндеу **Жапсыру:** Менің досым

	жүгіріске көшеді. – Тәрбиеші: «Жүру – жүгіру – еңбектеу – өрмелеу» қимылдарын алмастырып орындатады. **3. Қорытынды бөлім** Терең дем алу, баяу жүру. Қимылды ойын: «Кім тез еңбектейді?» Тәрбиеші балаларды мадақтайды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар еңбектеу мен өрмелеу тәсілдерін меңгереді; Заттардың арасымен жүру мен жүгіруді алмастыра біледі;	Мақсаты: Музыканың сипаты мен көңіл-күйін ажыратуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші екі түрлі музыканы қосады – баяу және көңілді. Балалар музыкаға сай қимылдайды: Баяу әуенде — жай жүреді, қолын жайлап бұлғайды; Көңілді әуенде — секіріп, шапалақтайды. Содан кейін тәрбиеші сұрайды: – «Қай әуен саған көбірек ұнады? Неліктен?» Балалар өз пікірін айтады. Күтілетін нәтиже: Балалар музыканы тыңдап, оның сипатын (көңілді, баяу, мерекелік) ажырата алады; Өз көзқарасын еркін білдіреді;	асықпай жүру керек. Бірнеше айналымнан кейін, қашықтықты 3-4 метрге дейін арттыруға болады. **Ереже:** Кедергілерге тиіп кетпеу. Бір-бірінен қауіпсіз қашықтық сақтау. **2-ойын: «Допты баспен итеріп еңбектеу»** **Мақсаты:** Балалардың басын пайдаланып допты итеру дағдысын қалыптастыру, төрттағандап еңбектеуді жетілдіру. **Жабдықтар:** Жұмсақ доп (балаларға қауіпсіз), кедергілер (қораптар, конустар). **Жаттығу барысы:** Балалар төрттағандап еңбектеп, алдына қойылған допты басымен итеріп жүреді. Кедергілер арасынан өтіп, белгіленген орынға допты жеткізеді. Қашықтық 3-4 метр. Ойын кезінде допты қолмен ұстамау керек, тек баспен итеру қажет. **Ереже:** Тек төрттағандап		**Міндеті:** Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. **Құрастыру:** Менің досым **Міндеті:**. Түзу, ирек, жіңішке, жалпақ сызықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жақпаларды, нүктелерді ырғақты орналастыра отырып, қарапайым пішінді өрнектерді құрастыра білуді бекіту, түрлі өлшемді өрнектерді біріктіру, ақ және түрлі-түсті фондарды қолдана отырып, түсті таңдау **Тәрбиешінің түсіндіруі: «Балалар, қазір біз «Нағыз дос» тақырыбында сурет саламыз**. Мен сіздерге дос туралы өлең оқып беремін. Содан кейін өз достарыңды ойлап, сол достарыңды суретке түсіресіңдер. Суреттің бетіне ермексабын қолданып, әдемілеп тегістеп жабыстырамыз. Бұл біздің суретті әсем әрі ерекше етеді». Іс-әрекет барысы: 1. Достық туралы өлең тыңдау Тәрбиеші балаларға достық туралы қысқа өлең оқып береді. Балалар өлең мазмұнын түсініп, өз ойларын қысқаша

			еңбектеу. Доп кедергілерге тимесе жеткізу керек. Күтілетін нәтиже:Жыланша еңбектей алу		айтып береді: «Менің досым кім?» 2. Досыңды суретке салу Балалар өз достарын немесе ойдағы достарын қағазға бейнелейді. Қажет болса, тәрбиеші қарапайым сызбаларды көрсету арқылы көмек береді (адам фигурасы, бет-әлпет). 3. Ермексабын қолдану Сурет салғаннан кейін балалар ермексабын пайдаланып, суреттерін әдемілеп жабыстырады. Тәрбиеші қадам-қадам көрсетеді: ермексабын қалай тегістеп, фигураны бөлшектеп жапсыруға болады. 4. Суретті қорғау және таныстыру Балалар өз суреттерін қорғайды, сыныптағы балаларға көрсетеді. Әр бала өз достары туралы айтып, неге сол достары ерекше екенін түсіндіреді. **Күтілетін нәтиже:** Балалар өз достарын суретте бейнелей алады. Ермексабын пайдаланып, шығармашылық техникамен суретін әдемілеп береді.
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын				

	түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	№40 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Жапырақтарды түсіне қарай сұрыптап, топтау. 2. Қимылды ойын: «Жапырақтар сайысы» — жапырақ секілді билеу, желде ұшу қозғалысын жасау. 3. Бақылау-зерттеу әрекеті: Ағаш жапырақтарының түстерін салыстыру және түсін өзгертуін бақылау. 4. Еңбекке баулу: Жапырақтарды жинап, таза жерге қою, реттеу.	№41 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар табиғаттағы тұман құбылысын бақылап, бүгінгі ауа райының ерекшеліктерін салыстырады. Сондай-ақ, таныс дыбыстар негізінде сөздер ойлап, өз ойын білдіреді. 2. Қимылды ойын: «Кетіп қалған кім?» және «Қояндар мен қасқырлар» — балалар рөлдерді қабылдап, ойнау арқылы кеңістікті бағдарлауды және байқағыштықты дамытады. 3. Бақылау-зерттеу әрекеті: Табиғаттағы тұманды және ашық күнді салыстыра отырып, ауа райының өзгерісін бақылайды. 4. Еңбекке баулу: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер жасап, шығармашылықпен айналысады.	№42 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Күзгі саябақтағы ағаштардың жапырақтарын жинап, әр ағаштың жапырағын ажырата біледі. 2. Қимылды ойын: «Құстар мен мысық», «Аққу – қаздар» — балалар өздерінің қозғалыстарын табиғаттағы жануарларға ұқсату арқылы ойнайды. 3. Бақылау-зерттеу әрекеті: Саябақтағы күзгі өзгерістерді бақылап, адамдардың не үшін саябаққа келетінін талқылайды. 4. Еңбекке баулу: Жиналған жапырақтарды тәртіппен орналастырып, тазалыққа баулиды.	№43 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Құстардың атауларын атап, олардың дауыстарын тыңдап, жұмбақтар шешеді. 2. Қимылды ойын: «Қайтқан құстар», «Құстар мен мысық» — балалар құстардың қозғалысын қайталап, жылдамдық пенептілікті дамытады. 3. Бақылау-зерттеу әрекеті: Құстардың топпен ұшуын және күздегі мінез-құлықтарын бақылау. 4. Еңбекке баулу: Құстарға арналған жем салатын тақтай жасап, олардың тамағын қамтамасыз етеді.	№44 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Желдің бағытын сезініп, күзгі жапырақтарды жел бағытына сәйкес жинау. 2. Қимылды ойын: «Жел көбік» және «Кім жылдам?» — балалар желдің қозғалысын сезініп, жылдамдық пен кеңістікті бағдарлауды үйренеді. 3. Бақылау-зерттеу әрекеті: Күзгі желдің бағытын және жапырақтарға әсерін бақылау. 4. Еңбекке баулу: Жиналған жапырақтарды жинап, ауаны таза ұстауға тәрбиелеу.
Серуеннен оралу	**Серуен соңындағы жұмыс:** **Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру)**				

	Киімдерін шешуге көмектесу **Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру.** **Қысқаша серуен бойынша сұрақ:** **"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"**				
Балалармен жеке жұмыс	Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Қолданылған құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Бақылау:** Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.	Математикалық түсініктерін қалыптастыру **Жұмыс түрі:** Санап айту, салыстыру **Қолданылған құрал:** Кубиктер, санау таяқшалары **Бақылау:** 10-ға дейін санайды, бірақ кері санауға қиналады.	Ұсақ моторикасын дамыту **Жұмыс түрі:** Қағаз қию, жапсыру **Қолданылған құрал**: Түрлі-түсті қағаз, қайшы, желім **Бақылау**: Қағазды қия алады, бірақ ұқыпты жапсыруға қиналады.	Әлеуметтік дағдыларын жетілдіру **Жұмыс түрі**: «Менің досым» тақырыбында әңгімелесу **Қолданылған құрал:** Балалардың суреттері, смайликтер **Бақылау:** Досының атын айта алады, бірақ сөйлем құрауда қысқа жауап береді.	**Математикалық түсініктерін қалыптастыру** Жұмыс түрі: **Санап айту, салыстыру** Қолданылған құрал: **Кубиктер, санау таяқшалары** Бақылау: **10-ға дейін санайды, бірақ кері санауға қиналады.**
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық,комуникативтік шығармашылық,экспериментальдық,еңбек қимыл,бейнелеу,дербес және басқаларыт. б.)	**3. Сюжетті-рөлдік ойын** **Тақырыбы:** «Дүкенде» **Мақсаты:** Сөйлесу, келісу, рөлге ену дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Бірі — сатушы, бірі — сатып алушы. «Нан сатамын», «Маған алма беріңізші» деп сөйлеседі. Ақша алмасады.	**4. Үстел үсті-баспа ойыны** **Тақырыбы:** «Пішіндерді құрастыр» **Мақсаты:** Ұсақ моторика мен логикалық ойлауды дамыту. **Барысы:** Балалар түрлі түсті фигуралардан үй, гүл, күн бейнелерін құрастырады. Соңында не жасағанын айтып береді.	**“Асық ату”** **Мақсаты:** Көз дәлдігін, қол икемін дамыту. **Барысы:** Балалар кезекпен асық атады. Кім көбірек түсірсе, сол жеңімпаз. Қауіпсіздік ережесі ескертіледі.	**Ақша жинақтайтын сандықша»дидактикалық ойын** Мақсаты:балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту. Материалдар: ақша жинайтын сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиешібалаларға жұмбақтар жасырады,дұрыс жауап берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады.	**“Түйе, түйе – түйеші”** **Мақсаты:** Ұлттық жануарлармен таныстыру, ептілікке баулу. **Барысы:** Бір бала – “түйеші”, қалғандары – “түйе”. Тәрбиеші «Түйеші келді!» десе, түйелер жүреді, «Тоқта!» десе, бәрі тізерлеп отыра қалады.

				Жұмбақтардың шешуін тауып болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды	
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15минут** **“Бала құқығы – басты назарда”** **Мақсаты:** Құқықтық сауаттылық қалыптастыру. **Мазмұны:** Бала – жеке тұлға. Ол өз пікірін айтуға, демалуға, ойын білдіруге құқылы. **Кеңес:** Тәрбиеші ата-аналарға баланың пікірін сыйлауды, шешім қабылдауда оған аздап еркіндік беруді ұсынады				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 1-апта, 10-14 қараша 2025-2026 оқу жылы
Құндылық – Әділдік және жауапкершілік
Апта дәйексөзі: «Тура сөз – туғаннан биік тұрады»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 10.11.25**	**Сейсенбі 11. 11.25**	**Сәрсенбі 12.11.25**	**Бейсенбі 13.11.25**	**Жұма 14.11.25**
Балаларды қабылдау	Табиғат,Бұлбұл, Көңіл ашар,Адай Күй баяу дыбыспен, фоном ретінде ойнап тұрады (қатты емес, жағымды дыбыста). Балалар үстел басында тыныш ойнап немесе бейбіт әрекетпен айналысып отырады (мысалы, кітап қарау, құрастыру, сурет салу). Тәрбиеші қаласа, күй туралы қысқаша түсінік береді **"Қолмен амандасу бұрышы"** **Мақсаты:** Баланы жылы қарсы алу, таңғы ритуал қалыптастыру. Есіктің қасына "амандасу постері" ілінеді, онда 4 түрлі амандасу түрі болады: Қолмен ұстасу Жүрекке қол қойып бас изеу "Құсша" қанат қағу (екі қолды көтеріп) Құшақ «ауалы құшақ» (ауада құшақтау) **Бала өзі қалаған амандасу түрін таңдап, тәрбиешімен немесе досымен амандасады.**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	«Қоғамдық мүлікті қорға» Әңгімелесу **Ата-аналарға кеңес: «Қоғамдық мүлікті қорғауға үйретейік»** Балаларды ерте жастан қоғамдық мүлікті қадірлеуге үйрету — олардың жауапкершілік пен ұқыптылық сезімін дамытуда маңызды рөл атқарады. **1. Үлгі көрсетіңіз.** Балалар ересектердің іс-әрекетін қайталайды. Ауладағы ойыншықтарды, кітапхананың кітаптарын, балабақшадағы құралдарды ұқыпты пайдалану арқылы үлгі көрсетіңіз. **2. «Бұл — бәріміздің ортақ дүниеміз» деп түсіндіріңіз.** Мысалы: *«Бұл ойыншық – барлық балалардың ойнауы үшін. Егер сынса, басқа балалар ойнай алмай қалады»* деген сияқты түсінікті тілде айтып отырыңыз. **3. Қарапайым ережелер енгізіңіз.** – Ойыншықты орнына қою. – Сындырып, бүлдірмеу. – Басқаның затын рұқсатсыз алмау. Бұл ережелерді күн сайын еске түсіріп отырыңыз.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-	**Қимылдық ойын: "Кім жылдам?"** **Мақсаты:**	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Дүкен"** **Мақсаты**:	**Бейнелеу өнері: "Менің армандаған үйім"** **Мақсаты:**	**Үстел үсті-баспа ойыны: "Пішіндер патшалығы"**	**Кітаптарды қарау бұрышы: "Суреттен ертегі ойлап тап"**

рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	Баланың қимыл-қозғалысын, жылдамдығын, үйлесімділігін дамыту. Ойын барысы: Балаларға түрлі тапсырмалар беріледі: «Қызыл затты тап», «Жүгіріп барып, шеңбердің ішіне тұр», «Секіріп бара жатқандай қозғал» т.б.Әр бала өз бетінше әрекет етеді. Қай бала тапсырманы жылдам әрі дұрыс орындаса – сол жеңімпаз (Дене тәрбиесі**)	Әлеуметтік рөлдерді меңгерту, қарым-қатынас пен сөйлеу дағдысын дамыту. Ойын барысы: Балалар біреуі — сатушы, біреуі — сатып алушы рөлін алады. «Дүкен» ішінде түрлі заттар (ойыншық көкөніс, киім, кітап т.б.) қойылады. Әр бала өз рөлін ойнайды: затты сатады, бағасын сұрайды, төлейді. Ойын өздігінен жалғасады, мұғалім тек бақылаушы. (Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	Шығармашылық ойлау мен қиялды дамыту, түстермен жұмыс істеу дағдысын жетілдіру. Ойын барысы: Әр бала ақ қағаз бен түрлі-түсті қарындаштар алады. Тапсырма: өз армандаған үйін салып, оған кімдермен бірге тұратынын да көрсетеді (ата-анасы, достары, жануарлар). Кейін балалар өз суреті туралы айтып бере алады. (іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	Мақсаты: Геометриялық пішіндерді тану, салыстыру, логикалық ойлауды дамыту. Ойын барысы: Балаларға пішіндер бейнеленген карточкалар мен сәйкес келетін пішіндер (кесілген қатты қағаз, пластик фигуралар) беріледі. Бала карточкаға қарап, сәйкес пішінді тауып, дұрыс орынға қояды. Қалауы бойынша түстерді де сәйкестендіреді. (Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)	**Мақсаты:** Қиялды дамыту, тіл байлығын арттыру, кітапқа қызығушылық қалыптастыру. Ойын барысы: Балалар тыныш ортада әрқайсысы өзіне ұнаған суретті кітапты таңдайды. Суретке қарап отырып, өз ертегісін ойлап табады. Қаласа, бір-біріне немесе тәрбиешіге әңгімелеп береді. (Қарым-қатынас іс-әрекеті,
Ертеңгілік жаттығу	**Қараша** **Таңғы жаттығу кешені № 5** **(құралсыз)** **I.** Бір саппен тұру. Денені тік ұстау. Аяқтың ұшымен жүру, қол жоғарыда.Өкшемен жүру, қол белде. Жүгіру.Үш топқа бөлініп тұру. **II.** 1. Б.қ. Тік тұру, қол белде.Қолды екі жанынан жоғары көтеру. Созылу,орнына келу. 5рет. 2**.** Б.қ. Аяқ иық деңгейінде. Қол артта.1 – қол екі жаққа созу, 2 – оңға иілу, қолды жоғары созу. 3 – тік тұру, қолды екі жаққа созу. 4 – орнына келу. Сол жаққа қайталау 4 –5 рет. 3.Б.қ қолымызды алдымызға ұстап қайшылаймыз 4 – 5 рет 4. Б.қ. Аяқ алшақ,қолды екі жаққа созу. Бір,екі терең отырып,тізені құшақтау,басты түсіру.үш,төрт орнына келу.5-6 5. Б.қ аяғымыз сәл ашамыз оң қолымызды сол аяққа тигіземіз, сол қолымызды оң жаққа тигіземіз б.қ келу 5-6 рет 6**.**Б.қ. Тік тұру ,қол белде. Орнында қос аяқтап секіру. 7-8 рет III. Бір саппен жүріп, терең демалу. «Шар үру» уф – уф – уф				

Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**"Көңіл-күйім қандай?"ойыны (ыммен көрсет)** Мақсаты: Эмоцияны тану, мимика мен қимыл арқылы көңіл-күйді білдіру Тәрбиеші: «Қуанған кезде қалай көрінеміз?», «Шаршағанда ше?» — деп сұрайды. Балалар тек ыммен көрсетеді, сөйлемейді. 4-5эмоциядан көрсту	«Мақтау сөздер айту» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.(Адалдық әліппесі)	«Мейірімді адамдар» Ойынның мақсаты: «мейірімді адамдар» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау процестерін дамыту. Балалар шеңберге тұрады. Педагог кезекпен әрқайсысына доп лақтырады. Допты ұстаған бала кез-келген мейірімді адамды атайды және оның неге мейірімдіекенінтүсіндіреді (жауаптыңүлгісі:меніңәпкеммейірімді,өйткеніол менімен күнде ойнайды, маған көмектеседі). Барлық балалар айтып болғаннан кейін, педагог олардың әрқайсысы атап берген барлық мейірімді адамдарды толық айтып беруді сұрайды. .(Адалдық әліппесі)	**Тапқыр сұрақ ойыны** **Мақсаты:** Тіл мен логикалық ойлауды дамыту. **Нұсқаулық:** Педагог әр түрлі сұрақтар қояды, мысалы: «Қандай жануарлар үреді?», «Қандай көлік жүреді?». Балалар сұрақтарға жауап береді.	«Құрметтеуді үйренеміз» Ойынның мақсаты:құрдастарына құрметпен қарауға тәрбиелеу. Педагог балалардан қандай адамгершілік қасиеттер құрметке лайық болып көрінетінін ойлануды және айтуды сұрайды. Содан кейін балалар шеңберге тұрып,бір-біріне допты беріп,доп берген баланы не үшін құрметтейтінін айтады. Ойын барлық қатысушылар айтып болғанша жалғасады. .(Адалдық әліппесі)
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Біздің қанатты достарымыз **Міндеті:** Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру Тәрбиешінің түсіндіруі:	**1 .Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау және буынға бөлу Міндеті: Буындардан сөздер құрастыруға(ауызша)үйрету Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, сөз дыбыстардан және буындардан құралады. Әр сөздің ішінде	**1 Математика негіздері** Дөңгелек пен сопақша **Міндеті:** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, бүгін біз жаңа пішінмен – сопақшамен танысамыз. Сопақша пішін дөңгелекке ұқсайды, бірақ	**1.Тіл дамыту** Судың да сұрауы бар **Міндеті** Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, сөйлеу әдебін, жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру;	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** Көлік **Міндеті:** Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, көлік біздің өмірімізде маңызды рөл атқарады. Көліктердің

	Балалар, құстар – біздің қанатты достарымыз. Олар табиғатты көркейтеді, ұясын салып, балапанын асырайды. Құстарды қорғау керек. Бүгін біз құстар туралы әңгімелеп, түбірлес сөздер жасап үйренеміз (құс – құстар, құсшы, құсхана), сөйлем құраймыз. Ойындар: 1. «Құс қалай сайрайды?» Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс айту, сөйлеуге қызығушылық ояту. Барысы: Тәрбиеші түрлі құстардың атауын атайды, балалар сол құстардың дауысын келтіреді: – Торғай – «шиқ-шиқ», – Қарға – «қар-қар», – Әтеш – «кукареку». Кейін сөйлем құрайды: «Торғай сайрайды», «Қарға қарқылдайды». 2. «Қанатты достарды тап» Мақсаты: Түбірлес сөздерді табу, қолдану. Барысы: Тәрбиеші суреттер көрсетеді: құс, құсшы, ұя, балапан. Балалар түбірлес сөздерді атайды және сөйлеммен қолданады. Күтілетін нәтиже: Балалар құстар туралы әңгімелеп айта алады, түбірлес сөздерді	дыбыстар бар, біз оларды естіп, бөліп айта аламыз. Мысалы: «Ана» деген сөзде екі буын бар: а-на. Ал «доп» сөзінде бір буын бар. Бүгін біз сөздерді буынға бөліп, буындардан жаңа сөздер құрауды үйренеміз. Ойындар: 1. «Қанша буын бар?» Мақсаты: Сөздерді буынға бөлуге үйрету. Барысы: Тәрбиеші сөздер айтады: ата, бала, мысық, гүл, қоян. Балалар сөздерді буынға бөліп шапалақтайды. Мысалы: ба-ла (2 шапалақ), мысық (1 шапалақ). 2. «Буыннан сөз құра» Мақсаты: Буындардан сөз құрауға дағдыландыру. Барысы: Тәрбиеші буындарды айтады: ба–ла, ме–ктеп, гүл–дер. Балалар буындарды қосып, толық сөзді айтады. Күтілетін нәтиже: Балалар сөздерді буынға бөле алады, буындардан сөз құрастырады, дыбыстық талдауға қызығушылық танытады. 2.Қоршаған әлеммен	созылыңқы болады. Мысалы, жұмыртқа немесе қауын сопақша пішінді. Ал дөңгелек – домалақ, мысалы, доп сияқты. Кәне, бірге салыстырайық: дөңгелек пен сопақша пішіндердің айырмашылығы неде? Ойындар: 1. «Тап та салыстыр» Мақсаты: Дөңгелек пен сопақшаны ажыратуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші балаларға түрлі пішіндегі суреттер (доп, жұмыртқа**,** тәрелке, қауын, сағат) көрсетеді. Балалар әр суреттің пішінін анықтап айтады: «Бұл дөңгелек», «Бұл сопақша». 2. «Пішіндер дүкені» Мақсаты: Геометриялық пішіндерді есте сақтау және салыстыру. Барысы: Балалар «дүкенге» келіп, тәрбиеші айтқан пішінді «сатып алады»: – «Маған дөңгелек керек!» – «Маған сопақша керек!» Тәрбиеші балалардан неге сол пішінді таңдағанын сұрайды. Күтілетін нәтиже: Балалар дөңгелек пен сопақша пішіндерді ажырата алады; қоршаған ортадан осы пішіндерге ұқсас заттарды таба біледі.	**Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балалар, су — тіршіліктің көзі. Су болмаса, өсімдік те, адам да, жануар да өмір сүре алмайды. «Судың да сұрауы бар» деген мақал суды үнемдеп, таза ұстау керектігін білдіреді. Бүгін біз су туралы сөйлесіп, , сөйлем құраймыз. Ойындар: 1. «Су туралы сөздер» Мақсаты: Түбірлес сөздерді табуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші «су» сөзінен түбірлес сөздер шығартқызады: су, суық, сулу, суару, сусын, суат. Балалар әр сөзбен сөйлем құрайды: – «Суық су ішпе!» – «Анам гүлдерді суарды.» 2. «Судың пайдасы» Мақсаты: Сөйлеу мәдениетін дамыту, жай және жайылма сөйлемдер құрау. Барысы: Балалар суреттерге қарап, судың не үшін керек екенін айтады: су ішуге, жуынуға, егін	түрлері көп: жер көлігі (автобус, машина, пойыз), әуе көлігі (ұшақ, тікұшақ), су көлігі (кемелер, қайықтар), арнайы көліктер (жедел жәрдем, өрт сөндіру, полиция көлігі). Әр көлік белгілі бір жұмыс атқарады. Ойындар: 1. «Көлік түрін тап» Мақсаты: Көліктердің түрлерін ажырата білуге үйрету. Барысы: Тәрбиеші көліктің атын немесе дыбысын айтады, балалар қандай көлік екенін табады. Мысалы: «Ву-ву!» – өрт сөндіру көлігі, «пиу-пиу» – ұшақ. 2. «Кім жылдам?» Мақсаты: Көліктердің қызметін есте сақтауға, ойлау қабілетін дамыту. Барысы: Балалар шеңбер бойымен тұрады. Тәрбиеші көліктің атын атайды, балалар сол көліктің не үшін керек екенін айтады: – «Жедел жәрдем» – науқастарды тасиды, – «Өрт сөндіру» – өртті сөндіреді. Күтілетін нәтиже: Балалар көлік түрлерін ажырата алады, олардың қызметін түсінеді, арнайы көліктердің маңызын біледі.

	жасайды, сөйлемді дұрыс құрайды. **2.Математика негіздері** Дөңгелек,шаршы,тіктөртбұрыш,үшбұрыш **Міндеті:** Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, заттардың пішіні әртүрлі болады. Мысалы, доп – дөңгелек, терезе – тік төртбұрыш, кітап – шаршы, үйдің шатыры – үшбұрыш. Бүгін біз осы фигураларды ажыратуды үйренеміз. Ойындар: 1. «Пішінін тап» Мақсаты: Геометриялық пішіндерді тану және атау. Барысы: Тәрбиеші сипаттап айтады: «Бұл пішінде төрт бұрыш бар, барлығы тең» – балалар: «Шаршы!» деп жауап береді. Осылай барлық пішінді сипаттап табады. 2. «Пішінді тап та көрсет» Мақсаты: Қоршаған ортадан фигураларды табу. Барысы: Балалар бөлмеден пішінге ұқсас заттарды табады: сағат – дөңгелек,	таныстыру Қазақстанда өсетін өсімдіктер Міндеті:. Өсімдіктердің өсуі үшін ылғалдың,жарықтың,жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды,суықты,күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі,олардың өсуі және көбеюі. Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, біздің елімізде түрлі өсімдіктер өседі: ағаштар, гүлдер, бұталар, шөптер. Өсімдіктерге өсу үшін су, жарық, жылу және күтім қажет. Егер өсімдікке су құймасақ, ол солып қалады. Күн түссе – өсіп, гүлдейді. 2. «Өсімдіктер әлеміне саяхат» Мақсаты: Өсімдіктердің атауларын ажырату, байқағыштықты дамыту. Барысы: Балалармен бірге дала немесе бөлме өсімдіктерін қарап, атауларын айтады: гүл, ағаш, шөп, кактус, раушан. Тәрбиеші сұрайды: «Қайсысы суда өседі?», «Қайсысы күнді жақсы көреді?» Күтілетін нәтиже: Балалар өсімдіктердің	**2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, әр сөз дыбыстардан тұрады. Дыбыстарды тыңдап, олардың ретімен айта білу керек. Кейбір дыбыстар – дауысты (созылып айтылады), ал кейбірі – дауыссыз (қысқа айтылады). Мысалы: күн сөзінде 3 дыбыс бар: [к]-дауыссыз, [ү]-дауысты, [н]-дауыссыз. Ойындар: 1. «Дыбысты тап» Мақсаты: Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату. Барысы: Тәрбиеші сөз айтады (мысалы: алма, тас, гүл, үй). Балалар сол сөздегі дауысты дыбысты атап, оны қол көтеріп көрсетеді. 2. «Қай дыбыс бірінші?» Мақсаты: Сөздегі дыбыстардың ретін анықтау. Барысы: Тәрбиеші сөз айтады (мысалы: доп, үй, бала). Балалар сөздің бірінші дыбысын айтады: «д», «ү», «б». Күтілетін нәтиже:	суаруға, табиғатқа. Тәрбиеші балаларды толық сөйлеммен жауап беруге бағыттайды. Күтілетін нәтиже: Балалар түбірлес сөздерді дұрыс таба алады, судың маңызын түсінеді, жай және жайылма сөйлем құрай алады, сөйлеу әдебін сақтайды **2.Математика негіздері** **Дөңгелек пен сопақша** **Міндеті:** Шеңбермен және тіктөртбұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, біз дөңгелек пішінді жақсы білеміз. Ал бүгін сопақша пішінмен танысамыз. Сопақша дөңгелекке ұқсайды, бірақ сәл ұзындау. Мысалы, жұмыртқа – сопақша, ал доп – дөңгелек. Ойындар: 1. «Тап та ата» Мақсаты: Дөңгелек	**2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау **Міндеті** Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау 2. Сауат ашу негіздері Тақырыбы: Дыбыстық талдау Тәрбиешінің түсіндіруі: Сөз дыбыстардан тұрады. Дыбыстарды дұрыс естіп, ажырата білу — дұрыс сөйлеудің негізі. Кей дыбыстар — дауысты (созылып айтылады), ал басқалары — дауыссыз (қысқа айтылады). Мысалы: күн – [к] дауыссыз, [ү] дауысты, [н] дауыссыз. Ойындар: 1. «Дыбысты тап» Мақсаты: Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату. Барысы: Тәрбиеші сөздер айтады: гүл, алма, тас, үй. Балалар сөздің ішінде қандай дауысты дыбыс бар екенін айтады және оны қолмен көрсетеді. 2. «Қай дыбыспен басталады?» Мақсаты: Сөздің басындағы дыбысты анықтау. Барысы: Тәрбиеші суреттер

	тақта – тік төртбұрыш, кітап – шаршы, үй шатыры – үшбұрыш. Күтілетін нәтиже: Балалар геометриялық пішіндерді дұрыс атайды, ажырата біледі, өмірден мысал келтіре алады. **3.Қазақ тіл** Күшік пен мысық **Міндеті:**. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Күшік ненің төлі екенін тәрбиеші сұрайды. Ал мысық ше? Қандай жануар екенін еске түсіреміз -Күшік пен мысық қандай әрекет жасап тұрғанын сұрау Күтілетін нәтиже: Көзбен көргенді сөзбен жеткізу дағдысын бақылаймын. **4.Дене тәрбиесі** Өрмелеу	тірі табиғатқа жататынын біледі; олардың өсуіне жарық, су, жылу керек екенін түсінеді. 3.Көркем әдебиет Ақымақ қасқыр Міндеті. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну. Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, бүгін біз «Ақымақ қасқыр» ертегісін тыңдаймыз. Бұл ертегіде айлакер, ақылды кейіпкерлер мен ақымақ қасқыр бейнеленген. Біз кейіпкерлердің не істегенін және олардың ісі дұрыс па, бұрыс па екенін бірге талқылаймыз. Ойындар: 1. «Кім не істеді?» Мақсаты: Кейіпкерлердің іс-әрекетін есте сақтап, өз сөзімен айтуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші сұрақ қояды: «Қасқыр не істеді?», «Оның ісі дұрыс па?» Балалар қысқаша жауап береді. 2. «Кейіпкерге көмек	Балалар сөздерді дыбыстық талдай алады; дауысты мен дауыссыз дыбыстарды ажыратады; сөздегі дыбыстардың ретін анықтайды. **3.Көркем әдебие** Жұлдызды сәт **Міндеті:** Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну Балалар, бүгін біз «Жұлдызды сәт» атты әңгіме тыңдаймыз. Бұл шығармада кейіпкерлер өз еңбегі мен өнерін көрсетеді. кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылап, олардың неге солай жасағанын түсінеміз. Ойындар: 1. «Кім қандай кейіпкер?» Мақсаты: Әдеби кейіпкерлердің әрекетін түсіну, есте сақтау. Барысы: Тәрбиеші кейіпкерлердің іс-әрекетін сипаттайды, ал балалар қай кейіпкер екенін табады. Мысалы: «Ол еңбекқор, ән айтады, достарын қуантады» – «Бұл Әли!» 2. «Менің жұлдызды сәтім» Мақсаты: Өз ісіне баға беріп, ойын еркін жеткізуге үйрету. Барысы: Әр бала өздері бір кейіпкерлді таңдап сол	пен сопақша пішіндерді ажырату. Барысы: Тәрбиеші әртүрлі суреттер көрсетеді (доп, жұмыртқа, сағат, қауын, тәрелке). Балалар қандай пішінге ұқсайтынын айтады. 2. «Пішіндер әлемінде» Мақсаты: Қоршаған ортадан пішіндерді табуға үйрету. Барысы: Балалар сыныптан немесе бөлмеден дөңгелек және сопақша пішінді заттарды іздейді: сағат – дөңгелек, айна – сопақша, т.б. Күтілетін нәтиже: Балалар дөңгелек пен сопақшаны ажырата алады, заттардың пішінін салыстырады, пішіндерді қоршаған ортадан таба біледі. **3.Қазақ тілі** Әнұран **Міндеті** Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді,	көрсетеді (үй, бала, алма, мысық). Балалар әр сөздің бірінші дыбысын атайды: ү, б, а, м. Күтілетін нәтиже: Балалар сөзді дыбыстық талдауға үйренеді, дыбыстардың ретін анықтайды, дауысты мен дауыссыз дыбыстарды ажырата алады. **3. Дене тәрбиесі** Секіру **Міндеті:** Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру; қос аяқпен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр), Тәрбиешінің түсіндіруі: Секіру – денемізді шынықтыратын, күш пен ептілікті дамытатын қимыл. Бүгін біз екі аяқпен алға секіреміз, кедергілерден өтеміз және ойын арқылы секіруді жаттығамыз. Ойындар: 1. «Қояндар секірісі» Мақсаты: Қос аяқпен секіру дағдысын дамыту. Барысы: Балалар қоян болып бейнеленеді, екі аяқпен қатар секіріп, сәбізге «жетеді». Қай бала алысқа секірсе, сол

	Міндеті Гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу; бірнеше заттардан еңбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғамен өрмелеу және бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелеу. Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, бүгін біз өрмелеуді және еңбектеуді үйренеміз. Өрмелеу денемізді шынықтырады, күш пен тепе-теңдікті дамытады. **Ойындар:** **1. «Тосқауылдан өт»** Мақсаты: Ептілік пен батылдықты дамыту. Барысы: Тәрбиеші түрлі кедергілер (скамейка, құрсау, орындық) қояды. Балалар кезекпен еңбектеп, өрмелеп өтеді. 2. «Жануарлар қалай қозғалады?» Мақсаты: Қимыл-қозғалыс дағдыларын жетілдіру. Барысы: Тәрбиеші айтады: «Аю сияқты жүр», «Қоян сияқты секір», «Мысық сияқты еңбекте». Балалар қимылды орындайды	бер» Мақсаты: Әдеби кейіпкердің ісіне өз көзқарасын білдіру. Барысы: Тәрбиеші: «Егер сен қасқыр болсаң, не істер едің?» – деп сұрайды. Балалар өз ойларын айтады. Күтілетін нәтиже: Балалар ертегі мазмұнын түсінеді; кейіпкерлердің ісіне баға бере алады; өз ойын еркін айта алады. **4.Музыка** **«Жомарт өлкем»** **Міндеті Қазақ** халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен таныстыру, **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балалар, біздің жеріміз – кең, әсем, бай өлкеміз. Қазақ халқы өз жерін, табиғатын, өнерін қадірлейді. Қазақтың ұлттық аспаптары – домбыра мен қобыз. Домбыраның үні – нәзік, көңілді; қобыздың үні – терең, мұңды. Бүгін осы аспаптардың үнін тыңдап, ән айтамыз. **Ойындар:** **1. «Қай аспаптың үні?»**	кейіпкерді ссомдайды. Күтілетін нәтиже: Балалар кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалай алады; өз ойларын еркін жеткізеді; әдеби кейіпкердің жасырын ойын түсіне бастайды. **4.Дене тәрбиесі** Көңіл күйім **Міндеті:** Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету. Балаларды дені сау адамның мүмкіндіктері мен таныстыру,олардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру. Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, адамның көңіл-күйі әртүрлі болады: қуанышты, көңілді, сабырлы, кейде мұңды. Денсаулық пен жақсы көңіл-күй – адамның ең үлкен байлығы. Егер біз денемізді шынықтырсақ, таза ауада ойнасақ, жақсы көңіл-күйде боламыз. Бүгін біз денемізді жаттықтырып, эмоцияны қозғалыс арқылы білдіреміз. Ойындар: 1. «Көңілді қимылдар» Мақсаты: Эмоцияны қимылмен көрсетуге, қимыл-қозғалыс үйлесімін дамыту. Барысы: Тәрбиеші көңіл-күйді атайды (қуанышты, мұңды, көңілді, таңданған).	көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру ӘНҰРАН жайында ақпарат беу; - Әнұран– Қазақстан -Республикасы рәміздерінің бірі екенін түсіндіру -әнұранның маңызы мен қасиетін түсіндіру Кел шырқайық ойыны: Әуенге қосылып ырғағымен айтып көрсету Ойын:Кім зейінді Әнұранның сөздерін бөліп-бөліп, әр балаға беріп, ойнап отырып жаттатамын **4.Музыка**«Жомарт өлкем» **Міндеті**. Қазақ халық аспаптары: домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен таныстыру Тәрбиешінің түсіндіруі: Балалар, біздің жеріміз – кең, бай, жомарт өлке. Қазақ халқы табиғатты, жерін, елін сүйген. Бүгін біз «Жомарт өлкем» әнін тыңдап, қазақтың ұлттық аспаптары – домбыра	жеңімпаз. 2. «Қапшықпен жарыс» Мақсаты: Тепе-теңдік пен ептілікті дамыту. Барысы: Балалар екі тізесінің арасына қапшық қысып алып, белгіленген сызыққа дейін қос аяқпен секіреді. **Күтілетін нәтиже:** Балалар секірудің әртүрлі түрін орындай алады (орнынан, алға, кедергіден), дене қимылдарын үйлестіреді, ептілік пен батылдық танытады. **4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/ жапсыру/құрастыру** **Сурет салу** Үй құсы (балапандар) **Міндеті:**. Түзу, ирек, жіңішке, жалпақ сызықтарды, түрлі көлемдегі дөңгелектерді, жақпаларды, нүктелерді ырғақты орналастыра отырып, қарапайым пішінді өрнектерді құрастыра білуді бекіту, түрлі өлшемді өрнектерді біріктіру, ақ және түрлі-түсті фондарды қолдана отырып, түсті таңдау. **Мүсіндеу** Үй құсы (балапандар) **Міндеті**. Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу,

		Мақсаты: Домбыра мен қобыз үнін ажырату. Барысы: Тәрбиеші кезекпен домбыра мен қобыздың үнін қосады (жазба не аспап). Балалар тыңдап, қай аспап екенін табады. 2**. «Домбыра мен қобыз»** **Мақсаты**: Музыкалық ырғақ пен есту қабілетін дамыту. Барысы: Балалар шеңбермен тұрады. Домбыраның үні естілсе – қолдарын шапалақтайды, қобыздың үні естілсе – баяу тербеледі. Күтілетін нәтиже: Балалар қазақтың ұлттық аспаптарын таниды; олардың үнін ажырата алады; музыкаға қызығушылық танытады.	Балалар сол көңіл-күйге сай қимыл көрсетеді: секіру, қол сермеу, күлу, баяу жүру т.б. 2. «Көңіл-күй айнасы» Мақсаты: Эмоцияны түсіну және бейнелеу. Барысы: Бір бала – «айна», екіншісі – «көрініс көрсетуші». Бірі түрлі көңіл-күй қимылын көрсетеді, екіншісі оны қайталайды. Күтілетін нәтиже: Балалар өз көңіл-күйін қимыл және мимика арқылы жеткізе алады; салауатты өмір салтының маңызын түсінеді; белсенді қозғалысқа қызығушылық танытады.	мен қобыздың үнін ажыратуды үйренеміз. Домбыраның үні — жеңіл, көңілді, ал қобыздың үні — терең, мұңды. Ойындар: 1. «Қай аспаптың үні?» Мақсаты: Музыкалық есту қабілетін дамыту, аспаптардың үнін ажырату. Барысы: Тәрбиеші домбыра мен қобыздың үнін тыңдатады. Балалар тыңдап, қай аспап екенін айтады және қимылмен бейнелейді. 2. «Домбыра мен қобыз биі» Мақсаты: Музыкалық ырғақ сезімін дамыту. Барысы: Домбыра үні естілгенде – балалар шапалақтайды, қобыз үні естілгенде – жай тербеліп билейді. Күтілетін нәтиже: Балалар қазақтың ұлттық аспаптарын таниды; олардың үнін ажырата алады; музыкаға қызығушылық танытады; ән мен қимылды үйлестіре біледі.	пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану **Жапсыру:** Үй құсы (балапандар) Менің досым **Міндеті:**. Композиция ережелеріне, перспективаға сәйкес бейнелерді құрастыру. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. **Құрастыру:** Үй құсы (балапандар) **Міндеті:**. Өзінің құрастырған құрылысын талдау арқылы тиімді конструктивті шешімдерді табу, оларды құрастыруда қолдану. Дербестікті, шығармашылықты, бастаманы қолдау. **Тәрбиешінің түсіндіруі**: Балапандар – кішкентай, сүйкімді үй құстарының балалары. Бүгін біз балапандардың суретін саламыз. Оны түрлі түсті салфеткаларды қиып,шиыршықтап жапсырамыз.Ал көзін аяғын ермексаздан жасап жапсырамыз. Дөңгелек, сызық, нүкте Ойындар: «Қай балапан?» Мақсаты: Түсті және пішінді ажыратуға

					үйрету.барлық дағды бойынша жұмыс жасап,қиялдарын дамыту Барысы: Тәрбиеші түстерді атайды, балалар сол түспен балапанды әдемілейді,қияды,жапсырады,мүсіндейді(сары, қоңыр, ақ).
Серуенге дайындық	**Жинақтау ойыны:** – Қысқа қимылды ойын ("Қолым қайда?") арқылы балаларды жинақтау. **Киінуге бағыт:** – Балалар ретпен киінеді. – Мұғалім ұқыптылыққа, дұрыс киінуге бағыт береді. **Үнемділік туралы тәрбие:** – «Киімді жерге тастама – ол тез тозады», – «Жоғалтпа — ол шығын», – «Суды үнемдеп қолдану – табиғатты қорғау» деген сияқты қысқа ескерту, бағыт беру. **Серуенге шығу:** – Балалар тыныш түрде, ретпен сыртқа шығады.				
Серуен	№45 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Қайтып келген құстарды бақылап, олардың дауыстарын тыңдайды және жұмбақтар шешеді. 2. Қимылды ойын: «Қайтқан құстар», «Құстар мен мысық» — балалар құстардың қимылдарын қайталап, қозғалыс пен үйлесімділікті дамытады. 3. Бақылау-зерттеу әрекеті: Құстардың топ болып ұшуын және күзгі табиғаттағы өзгерістерді	№46 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Өзге топ балалардың іс-әрекетін бақылап, олардың қалай ойнайтынын, өзін-өзі ұстауын талдайды, үлгі алады. 2. Қимылды ойын: «Жай жүгіріп өт», «Аюлар мен аралар» – ойын ережесін сақтап, икемділік пен ұйымшылдықты дамытады. 3. Бақылау-зерттеу: Өзге топтағы балалардың іс-әрекетін	№47 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Қоңыр күздің табиғат ерекшеліктерін салыстырып, күзге тән өзгерістерді айтады. 2. Қимылды ойын: «Үрпек төбет», «Жасырынбақ» — шапшаңдық пенептілікті дамытады. 3. Бақылау-зерттеу: Қоңыр күздің алғашқы күзден айырмашылығын бақылау, жапырақтардың түс өзгерісін зерттеу.	№48 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Өзге топ балалардың іс-әрекеттерін бақылап, олардың ойындарын талқылайды. 2. Қимылды ойын: «Жай жүгіріп өт», «Аюлар мен аралар» – ойын ережесін сақтап, икемділікті дамытуға бағытталған. 3. Бақылау-зерттеу: Басқа топтағы балалардың	№49 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Қайтқан құстарды бақылап, олардың аттарын айтады, жұмбақтар шешеді. 2. Қимылды ойын: «Қайтқан құстар», «Құстар мен мысық» – құстардың қозғалысын қайталау арқылы жылдамдық пенептілікті дамытады. 3. Бақылау-зерттеу: Құстардың топ болып ұшуын және дауыстарын тыңдау арқылы күзгі құстардың мінезін зерттеу. 4. Еңбекке баулу: Құстарға жем салатын

	зерттеу. 4. Еңбекке баулу: Құстарға арналған жем салатын тақтай жасап, оларды қоректендіруге көмектесу. 4. Еңбекке баулу: Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен жинап, тәртіп пен еңбекқорлыққа баулу.	мұқият қарап, олардың ойын стилі мен мінез-құлқын бақылау. 4. Еңбекке баулу: Ауладағы ағаш сынықтары мен жапырақтарды жинау арқылы тазалыққа баулиды.		ойыны мен әрекетін мұқият қадағалап, қырағылыққа үйрету. 4. Еңбекке баулу: Ауладағы сынықтар мен жапырақтарды жинау арқылы таза орта қалыптастыру	тақтай жасап, оларды қоректендіруге қатысу.
Серуеннен оралу	**Қауіпсіздік ережесін еске салу:** Жүгірмейміз Есікке итермелемей, бір-бірімізге жол береміз Киім ілгіште реттілік сақтаймыз **Киімді шешу және орналастыру:** – Киімді жерге тастамау, бас киімді жоғалтпау – Киімді ілгішке дұрыс ілу **Гигиеналық дағды:** – Қолды сабынмен жуу – Суды үнемдеп қолдану				
Балалармен жеке жұмыс	Зейін мен есте сақтау **Мақсаты:** Баланың зейіні мен есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточка **Тапсырма:** *«Қап, қап, қара қап,* *Қара қапта нелер бар?»* — Мұғаліммен бірге 3 рет қайталап, соңында жатқа айту.	Қимыл-қозғалыс (моторика) **Мақсаты:** Қимыл үйлесімділігі мен дене икемділігін дамыту **Жұмыс түрі:** Қимылды сергіту ойыны **Құрал:** Музыка, орындықтар **Тапсырма:** «Орныңды тап» ойыны — музыкамен жүреді, музыка тоқтағанда бос орындыққа отыру керек	Сөйлеу және тіл **Мақсаты:** Сөздік қорын және байланыстырып сөйлеуін дамыту **Жұмыс түрі:** Сурет бойынша әңгіме құрау **Құрал:** Сурет карточкасы (мысалы, ауыл көрінісі) **Тапсырма:** — Суретке қарап, не болып жатқанын әңгімелеп айту (3-4 сөйлем).	Шығармашылық **Мақсаты:** Қиялын және бейнелеу қабілетін дамыту **Жұмыс түрі:** Ермексазбен жұмыс **Құрал:** Түрлі түсті ермексаз **Тапсырма:** — "Менің сүйікті жануарым" тақырыбында ермексаздан мүсін жасау.	Танымдық (логикалық ойлау) **Мақсаты:** Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту **Жұмыс түрі:** Сан мен пішін ойындары **Құрал:** Геометриялық пішіндер **Тапсырма:** — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту
Балалардың іс-әрекеті (ойын,	***«Неліктен шам жарқырайды?»***	«Арқан тартыс» (Сынып ішінде)	**«Ойдан шығарып,суретін**	**«Сақина салу» Мақсаты**:	Тақия тастамақ Мақсаты: Балаларды жалықтырмай

танымдық,комуникативтік шығармашылық,экспериментальдық,еңбек қимыл,бейнелеу,дербес және басқаларыт. б.)	**Мақсаты:электр құрылғысының жұмыс істеуін түсіндіру. Материал:қолшамға арналған батарея(4,5В),жұқасым,дәнекерленген сымдары бар кішкентай шам, қағаздан жасалған «үкі» ойыншығы.** Тәжірибе жүргізу. Балалар ішінде жасырылған батареясы бар ойыншықты қарастырады. Педагог бұл ойыншықтың көздері неге жарқырап тұрғанын табуды ұсынады	Мақсаты: Балалардың күшін тексеріп, командалық рухты дамыту. Құралдар: Ұзын арқан немесе жіп. Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді. Топтар өздері тартып тұрған арқанның белгілеген сызықтан өтуіне жол бермей, қарсыластарын сызықтың арғы жағына тартуы керек. Балалар сыныптың ішінде қауіпсіз түрде орын ауыстыра алады.	**сал»дидактикалық ойын Мақсаты:**балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту; валюталарды ойлап табуға және олардың суретін салуға үйрету. **Материалдар:**қарындаштар,фломастерлер,қағаз. Барысы: балаларға валюталарды ойдан шығару және олардың суретін салу ұсынылады. Суретін салу процесінде балалар валютаның атауын және оны қайда қолданатынын айтады	Балалардың көзбе-көз қабілетін дамытып, ойын арқылы шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Құралдар**: Кішігірім сақина немесе дөңгелек зат. **Ережелер**: Бір бала сақинаны немесе басқа дөңгелек затты ұстап тұрады, ал қалған балалар сыныпта жүріп, сақинаны жасырын түрде бір-біріне береді. Балалар сақина кімде екенін табуы керек. Тақырыпты өзгерту арқылы қазақтың ұлттық ойындарын жандандырып, балаларға қызықтыруға болады.	ойын ережесін сақтап , жылдамдыққа , шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа баулу. Сөздік қорларын молайту. Шарты: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. Ал, егер бала орнына тұрмай ұсталса немесе тақияны өзінде екенін сезбеген жағдайда, айыбы ретінде өз өнерін көрсетеді.
Балалардың үйге қайтуы	«Қоғамдық мүлікті қорға» Әңгімелесу **Ата-аналарға кеңес: «Қоғамдық мүлікті қорғауға үйретейік»** Балаларды ерте жастан қоғамдық мүлікті қадірлеуге үйрету — олардың жауапкершілік пен ұқыптылық сезімін дамытуда маңызды рөл атқарады. **1. Үлгі көрсетіңіз.** Балалар ересектердің іс-әрекетін қайталайды. Ауладағы ойыншықтарды, кітапхананың кітаптарын, балабақшадағы құралдарды ұқыпты пайдалану арқылы үлгі көрсетіңіз. **2. «Бұл — бәріміздің ортақ дүниеміз» деп түсіндіріңіз.** Мысалы: *«Бұл ойыншық – барлық балалардың ойнауы үшін. Егер сынса, басқа балалар ойнай алмай қалады»* деген сияқты түсінікті тілде айтып отырыңыз. **3. Қарапайым ережелер енгізіңіз.** – Ойыншықты орнына қою.				

	– Сындырып, бүлдірмеу. – Басқаның затын рұқсатсыз алмау. Бұл ережелерді күн сайын еске түсіріп отырыңыз

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:3-апта 17 -21 қараша 2025-2026 оқу жылы
_Құндылық – Әділдік және жауапкершілік
Апта дәйексөзі: «Жауапкершілікті сезіну – үлкен азаматтық қасиет»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 17.11.25	Сейсенбі 18. 11.25	Сәрсенбі 19.11.25	Бейсенбі 20.11.25	Жұма 21.11.25
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі: Көңіл ашар күйі.Ойын «Ырғақты езін» асықтармен күйдің ырғағымен ойнату. Балаларды қарсы алу «Көңіл күй доминосы» ойыны: бала көңіл күйін бет әлпетімен көрсетеді, тәрбиеші немесе басқа бала қайталайды. Әр баланы жеке қарсы алып, жылы сөздермен еркелету. Эмоциялық күйін бақылау. **«Жезкиік» күйін таңертең тыңдату. Мақсаттары:** **Мақсаты:**Баланың ішкі жан дүниесін тыныштандыру, эмоциялық жайлылық орнату.Ұлттық музыкаға қызығушылығын ояту. **Қолдану жолы:**Музыка төмен дыбыспен, тыныш фон ретінде ойнауы керек — бұл баланың психикасына жағымды әсер етеді, әрі мазаламайды. Күй ойнап тұрған кезде тәрбиеші кейбір балалардан: -«Қандай көңіл-күй сыйлайды бұл күй?» -«Қай жануарды елестеттің?» — деген сынды ашық сұрақтар арқылы балалардың елестету қабілетін де дамыта алады **Тәрбиелік мәні:**«Жезкиік» күйі — табиғатпен үндестік, еркіндік, тазалық пен сұлулықтың бейнесі. Балалар күйді тыңдай отырып, ішкі тыныштықты, ұлттық рухты, музыканың сұлулығын сезіне бастайды.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Тақырып:** Әділ болу – жауапкершілікті сезіну **Мақсаты:** Ата-ананың балаға әділ қарым-қатынас жасап, жауапкершілік сезімін қалыптастыруына ықпал ету **Кеңес мазмұны:** Әділдік – ата-ананың бала тәрбиесіндегі ең маңызды құндылықтарының бірі. Балалар ересектердің іс-әрекеті мен шешімдерін үнемі бақылап отырады, сондықтан ата-ананың әділ болуы – олардың ішкі сенімін қалыптастырады. Балаңызға қатысты шешім қабылдағанда оның пікірін ескеріңіз. Егер ол қателессе де, әділ баға беруге тырысыңыз. Қатаң сөгістен гөрі, түсіндіру мен бірге талдау балаға өзінің іс-әрекетіне жауап беруді үйретеді. Мысалы: *«Сенің бұл әрекетің дұрыс болмады, себебі ол басқаға зиян келтірді. Келесі жолы қалай істеуге болатынын бірге ойлайық»* деген сөздер баланың жауапкершілігін арттырады. Әділдік пен мейірімділік қатар жүрсе, бала өз қателігін мойындаудан қорықпайды және әр әрекетіне жауап беруді үйренеді.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-	Қимылдық ойын: «Кім тез?» Мақсаты: Балалардың	2. Ұлттық ойын: «Сақина тастау» Мақсаты: Дәстүрлі ұлттық ойын арқылы	3. Сюжетті-рөлдік ойын: «Дәрігер» Мақсаты: Балалардың рөлдік қиялын, тіл	4. Үстел үсті-баспа ойыны: «Лото» Мақсаты: Балалардың назарын, есте сақтауын	5. Бейнелеу іс-әрекеті: «Саусақпен сурет салу» Мақсаты: Саусақ моторикасын, түстерді ажырату және

рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	жылдамдық,ептілік және реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші белгі бергенде бәрі белгілі бір қозғалысты (мысалы, 3 рет секіру, 2 рет айналу) орындайды. Қай бала тез және дұрыс орындайды – сол жеңімпаз болады.	байқампаздық пен зейінді дамыту. Барысы: Балалар шеңберге отырады. Бір бала сақинаны қолында ұстап, алақандарын жаба отырып, айналып жүреді. Сақинаны біреудің қолына тастайды. Сол бала орнынан тұрып, қуып жетуге тырысады.	байлығын және адамгершілік қасиеттерін дамыту. Барысы: Бір бала дәрігер, қалғандары – науқастар немесе ата-аналар рөлінде болады. Балалар «емхана» ойынын ойнайды: дәрігер кеңес береді, «укол» салады, кеңестер жазады.	және сәйкестендіру дағдыларын дамыту. Барысы: Балаларға лото тақталары және суреттер немесе сандар бар карточкалар беріледі. Сәйкес суреттерді өз тақтасына қойып отырады. Қай бала бірінші толтырса – сол жеңеді.	шығармашылық қабілетін дамыту. Барысы: Балалар саусақтарын бояуға батырып, қағаз бетіне сурет салады (мысалы, ағаш, гүл, күн т.б.).
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені № 6** **(кубикпен)** **I.**Сапта екі – екіден жүру. Денені тік ұстау. Тәрбиешінің белгісі бойынша «тырна» дегенде бір аяқты жоғары көтеріп тұру. «Қоян» дегенде, қос аяқтап алға секіру. Жүгіру, үш сапқа тұру. **II.**1. Б.қ. Аяқ алшақ,кубик оң қолда. 1 – қолды екі жаққа созу. 2 – қол алға, кубикті сол қолға ауыстыру. 3 – қолды екі жаққа созу. 4- орнына келу. 5 рет. **2.** Б.қ. Аяқ алшақ, кубик оң қолда.1 – алға еңкею, кубикті аяқ арасына қою. 2 – орнына келу,қол белде,3-алға еңкейіп кубикті сол қолмен алу, 4-орнына келу. 5-6 рет **3.** Б.қ.. Аяқ алшақ,кубик оң қолда,кубик түсірулі, 1 – отыру, қолды алға созып,сол қолға кубикті ауыстыру. 2 – тұру. Сол қолмен қайталау. 5 – 6 рет. **4.** Б.қ. Аяқ алшақ, кубик оң қолда.1- қолды екі жанға созу.2-қол артта,кубикті сол қолға ауыстыру.3-қолды екі жанға созу.4-орнынан келу. 5-6 рет. **5.** Б.қ. Аяқ алшақ,кубикті еденге қою,айналып секіру. 5-6 рет. **III.** Саппен жәй жүру. Қолымызды екі жанға созып,терең демалып жоғары көтеріп демді шығарып төмен түсіру. Уф-уф-уф				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	Әнұран орындау 1. Зейінді шоғырландыру ойыны: «Тыңда және жаса!» Мақсаты: Баланың зейінін, тыңдау және	2. Артикуляциялық ойын: «Айна алдындағы жаттығу» Мақсаты: Тіл бұлшықеттерін жаттықтыру, дұрыс дыбыстауға дайындау.	*3. Психологиялық дайындық: «Күн сәулесі»* *Мақсаты: Баланың эмоционалды күйін тұрақтандыру, көңіл-күйін көтеру.*	4. Дыбыстық ойын: «Не естідің?» Мақсаты: Тыңдау және дыбысты ажырату қабілетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші көзін жұмған	5. Қимылды-артикуляциялық жаттығу: «Кішкентай айна» Мақсаты: Зейінді және сөйлеу мүшелерін дамыту. Барысы: Балалар тәрбиешіге қарап, оның қимылдары мен

	орындау дағдысын дамыту. Барысы: Тәрбиеші түрлі нұсқаулар береді. Мысалы: – Қолыңды көтер! – Екі рет шапалақта! – Алақаныңмен бетіңді жаб! – Бір аяқпен тұр! Балалар тек «Тыңда!» деген сөзден кейін ғана орындайды. Қалған кезде қозғалыс жасамауы керек.	Қажет құрал: Айна (жеке немесе ортақ) Барысы (әр жаттығу 5–7 секунд): «Ат шаптырады» – тілді таңдайға тигізіп «цок-цок» ету «Сағат» – тілді оңға-солға жылжыту «Тәтті тосап» – тілді шығарып, ерінді жалау «Кесе» – тілді төмен түсіріп, аузын ашық ұстап тұру «Жаңбыр» – тілмен таңдайды жылдам ұру	*Барысы:* *Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші айтады:* *«Бүгін күн жарқырап тұр! Қолымызды жоғары созып, күннің жылуын ұстайық! (қимыл жасайды)* *Сол жылуды жүрегімізге апарып басайық... (қолды жүрекке қою)* *Күлімдейік, біз бәріміз доспыз!»*	балаларға әртүрлі дыбыстар шығарады: қоңырау, шапалақ, қағаздың сылдыры, қасықтың тықылы. Балалар: «Қандай дыбыс естідің?» деп жауап береді. Дұрыс жауап – 1 жұлдызша	артикуляциясын айнадағыдай дәл қайталайды (мысалы, ерінді шығару, тіл шығару, бетті қисайту).
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Алматы-әсем қала **Міндеті:** Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балаларға Алматы қаласы туралы қысқаша әңгімелеп береді. Суреттер көрсетеді: биік ғимараттар, әсем табиғат, тау бөктері. Сурет бойынша	**1 .Сауат ашу негіздер** Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға дыбыс пен әріптің айырмашылығын түсіндіреді. Мысалы: Ана сөзіне дыбыстық талдау жасайды: А – дауысты, Н – дауыссыз, А – дауысты. Ойындар: **«Дыбысты тап!»** **Мақсаты**: сөздің	**1 Математика негіздері** Заттардың өлшемі бойынша салыстыру **Міндеті:** Заттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу Тәрбиешінің түсіндіруі: Балаларға әртүрлі өлшемдегі заттар көрсетіледі (қарындаштар, ленталар, кубиктер, таяқшалар). Тәрбиеші сұрақ қояды: – Қайсысы ұзын? Қайсысы қысқа?	**1.Тіл дамыту** Қонақ келсе құт **Міндеті** Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балалармен әңгіме жүргізеді: – Қонақ келгенде не істейміз? Қалай қарсы аламыз? Сурет бойынша қонақ күту мәдениетін талқылайды. Сөйлем түрлерін мысалмен түсіндіреді:	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** Қазақстанда мекендейтін жануарлар **Міндеті:** Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: құстар, балықтар, жануарлар,аңдар, жәндіктер, мекендеу орны (орман, шалғын, су айдыны, бақша, бақ, алаң);қозғалу тәсілі(жүгіру,ұшу,секіру,жүзу); табиғи-климаттық аймақтар(ақ аю, итбалық,пингвин,жираф,піл,маймыл)бойынша топтастыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға Қазақстанның табиғатында кездесетін жануарлардың суреттерін немесе ойыншықтарын көрсетеді: қоян, түлкі, аю, қасқыр, бүркіт, аққу, шортан, жылан т.б.

	сөйлемдер құрастырады. Мысалы: – Бұл – Алматы қаласы. (хабарлы сөйлем) – Алматы қай қала? (сұраулы сөйлем) – Қараңдаршы, қандай әдемі қала! (лепті сөйлем) **Ойындар:** **«Қай сөйлем?»** Мақсаты: сөйлемнің түрлерін ажыратуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші сөйлем айтады, балалар оның қандай сөйлем екенін анықтайды (хабарлы, сұраулы, лепті). Мысалы: «Бүгін күн жылы.» – хабарлы «Бүгін күн қандай?» – сұраулы «Күн қандай керемет!» – лепті **«Сөйлем құрастыр»** **Мақсаты: сөздерді байланыстырып, сөйлем құрауға дағдыландыру.** Барысы: Тәрбиеші бірнеше сөз айтады (мысалы: қала, әсем, үлкен), балалар сол сөздермен сөйлем құрастырады.	басындағы немесе соңындағы дыбысты анықтау. Барысы: Тәрбиеші сөз айтады (мысалы: алма, бала, гүл), балалар сол сөздің алғашқы дыбысын атайды. – «Алма» – қандай дыбыстан басталады? – «А!» **«Дауысты мен дауыссызды бөл»** **Мақсаты**: дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажыратуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші әріптер жазылған карточкаларды көрсетеді, балалар дауысты болса – қол шапалақтайды, дауыссыз болса – тізесін ұрады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар сөзді дыбыстық талдауға үйренеді; Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырата алады; Сөздегі дыбыстардың ретін дұрыс анықтайды. **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Жеті ата **Міндеті:**. Туыстық байланыстарды түсіну(өз жұрты,атасы мен әжесі,жақын туыстары, нағашы жұрты), өзінің жеті атасын білу **Тәрбиешінің түсіндіруі:**	– Бұл мұнара биік пе, әлде аласа ма? Балалар салыстырып, жауап береді. Ойындар: «Кімнің мұнарасы биік?» Мақсаты: заттардың биіктігін салыстыруға үйрету. Барысы: Балалар кубиктерден мұнара құрастырады. Тәрбиеші салыстырады: – Кімнің мұнарасы биік? Кімнің мұнарасы аласа? «Ұзын мен қысқаны тап» Мақсаты: ұзындықты анықтау және салыстыру дағдыларын бекіту. Барысы: Тәрбиеші түрлі ұзындықтағы ленталарды көрсетеді. Балалар «ұзын», «қысқа» деп ажыратады және бір-бірімен салыстырады. Күтілетін нәтиже: Балалар заттарды өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, жуан-жіңішке) салыстыра алады; Заттардың айырмашылығын сөзбен сипаттайды;	Қонақ келді. (хабарлы) Кім келді? (сұраулы) Қош келдіңіздер! (лепті) Ойындар: **«Қай сөйлем түрі?»** Мақсаты: сөйлем түрлерін ажырату және дұрыс интонациямен айту. Барысы: Тәрбиеші сөйлем айтады, балалар оның түрін (хабарлы, сұраулы, лепті) анықтайды. **«Қонақ күтеміз»** (рөлдік ойын) Мақсаты: сөйлеу мәдениетін, сыпайылықты және дұрыс интонацияны қалыптастыру. Барысы: Балалар топпен қонақ күту көрінісін ойнайды (қонақ, үй иесі, бала). Сәлемдесу, шақыру, қоштасу сөздерін қолданады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар сөйлем түрлерін ажырата алады; Интонацияны дұрыс қолданады; Сыпайы сөйлесіп, қонақ күту мәдениетін меңгереді. **2.Математика негіздері** **Заттардың өлшемі бойынша салыстыру**	Тәрбиеші: – Балалар, мына жануарлардың бәрі қайда өмір сүреді екен? – Қоян мен түлкі орманда, ал шортан суда өмір сүреді. – Ал аққу ше? – Ол көлде өмір сүреді. Тәрбиеші олардың қозғалысын да көрсетеді: – Аю қалай жүреді? (балалар аюша жүріп көрсетеді) – Құс қалай ұшады? (қанат қағады) – Балық қалай жүзеді? (қолдарын балықтың жүзу қимылымен көрсетеді). Осылайша, балалар жануарларды белгілеріне қарай топтастырады. Ойындар: **Ойын 1. «Кім қайда тұрады?»** Мақсаты: Жануарларды мекендеу ортасына қарай ажыратуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші үстелге «орман», «су», «далалық» суреттер қояды. Балаларға жануарлардың суреттері беріледі. Әр бала өз жануарының мекенін табуы керек. Мысалы: – Аю – орманда, – Шортан – суда, – Түлкі – орманда, – Түйе – далада. Ойын 2. «Қалай қозғалады?» Мақсаты: Жануарлардың қозғалыс түрін ажырата білу (жүгіреді, ұшады, секіреді, жүзеді). Барысы: Тәрбиеші жануардың атын айтады, ал балалар оның қимылын салып көрсетеді.

	Күтілетін нәтиже: Балалар сөйлем түрлерін ажырата алады; Интонацияны дұрыс қолданады; Алматы қаласы туралы 2–3 сөйлеммен әңгімелей алады. **2.Математика негіздері** Бүтін мен фигуралардың бөліктері **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балалармен бірге шеңбер, үшбұрыш, төртбұрыш, шаршы пішіндерін қайталау. Қоршаған ортадан ұқсас заттарды табады (мысалы: доп – шеңбер, терезе – төртбұрыш). **Ойындар:** **«Қай пішінге ұқсайды?»** Мақсаты: пішіндерді тану және қоршаған заттармен сәйкестендіру. Барысы: Тәрбиеші фигура көрсетеді, балалар сол пішінге ұқсас затты атайды. Мысалы: шеңбер – күн, үшбұрыш – шатыр, төртбұрыш – кітап.	Балаларға жеті ата ұғымын түсіндіреді: әке, ата, баба, арғы ата, ұлы ата, т.б. Туыстық атауларды суреттер мен үлгілер арқылы көрсетеді. Мысалы: мен – баламын, менің әкем – Асқар, менің атам – Ержан. Ойындар: «**Кім кімге кім болады?»** **Мақсаты:** туыстық байланыстарды дұрыс атауға үйрету. Барысы: Тәрбиеші сұрақ қояды: – Әкеңнің әкесі кім? (Ата) – Анаңның анасы кім? (Әже) – Әкеңнің інісі кім? (Аға/көке) **«Туыстар шеңбері»** **Мақсаты**: балаларды өз отбасын тани білуге, сыйлауға тәрбиелеу. Барысы: Балалар шеңбер құрып тұрады. Әр бала өз туысының атын атап, шеңбер ортасындағы суретке (отбасы ағашы) орналастырады. **Күтілетін нәтиже**: Балалар туыстық байланыстарды біледі; Өз отбасындағы мүшелерді атай алады; Жеті атасын білуге қызығушылық танытады, үлкенге құрметпен қарайды.	Өлшем ұғымдарын іс жүзінде қолдана алады. **2.Сауат ашу негіздері** Сызба бойынша сөздерді буынға бөлу **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру Тәрбиешінің түсіндіруі: Балаларға сурет пен сызбалар көрсетіледі (мысалы: алма – екі буын, балапан – үш буын). Тәрбиеші сөзді буынға бөліп көрсетеді: – Ал-ма, ба-ла, ба-ла-пан. Буын санына қарай шеңбер не таяқшалармен белгі қойылады. **Ойындар:** **«Қанша буын?»** Мақсаты: сөздерді дұрыс буынға бөлу дағдысын қалыптастыру. Барысы: Тәрбиеші сурет көрсетеді, балалар сөзді буынға бөліп, буын санына қарай қол шапалақтайды. – Ал-ма (2 рет шапалақ). «**Суреттен сөз**	**Міндеті: З**аттардың (5 және одан артық) ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу **Ойын 1. «Қай таяқша ұзын?»** Мақсаты: Заттардың ұзындығын анықтап, салыстыруға үйрету; «Ұзын – қысқа», «ұзындау – қысқалау» ұғымдарын меңгерту; Көзбен мөлшерлеу және салыстыру дағдысын дамыту. Барысы: Тәрбиеші үстелге бірнеше таяқша қояды: біреуі ұзын, біреуі қысқа, біреуі орташа. Тәрбиеші сұрайды: – Балалар, қай таяқша ең ұзын? Қайсысы ең қысқа? Балалар жауап береді, таяқшаларды қатарлап қояды. Кейін тәрбиеші жеке тапсырма береді: – Мына ұзын таяқшаға ұқсасын тап. – Қысқасын тауып, жанына қой. Балалар өз бетімен салыстырып, қорытынды жасайды. Нәтиже: Балалар заттардың	– Қоян! (балалар секіреді) – Құс! (қанат қағады) – Балық! (жүзгендей қимыл жасайды). **Күтілетін нәтиже:** Балалар жануарларды түрі, мекен ортасы, қозғалысы бойынша топтастырады; Табиғатты қорғау және жануарларға қамқорлық сезімі қалыптасады. **2.Сауат ашу негіздері** Сызба бойынша сөздерді буынға бөлу **Міндеті** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру Тәрбиешінің түсіндіруі: **Кіріспе әңгіме:** Тәрбиеші балаларды жылы шеңберге жинайды: – Балалар, сендер сөйлегенде сөздер айтасыңдар, иә? Ал сөздер неден тұрады деп ойлайсыңдар? – Дыбыстардан! – Дұрыс! Бірақ дыбыстар буындарға бірігеді. Бүгін біз сөздерді буынға бөлуді үйренеміз. Сызба арқылы түсіндіру: Тәрбиеші тақтаға буын сызбасын салады: бір дөңгелек – бір буын. Мысалы: «Құс» — ○ (бір буын), «Тү-лкі» — ○ ○ (екі буын), «Ба-лық» — ○ ○ (екі буын). Тәрбиеші: – Мына сызбадағы әрбір дөңгелек – бір буын. Біз сөздерді осылай бөліп үйренеміз.

	«**Бөлшектерден бүтін құрастыр»** Мақсаты: бөлшектерді біріктіріп тұтас фигура жасау. Барысы: Балалар түрлі түсті фигуралар бөліктерінен бүтін сурет (үй, ағаш, гүл т.б.) құрастырады. **Күтілетін нәтиже**: Балалар геометриялық пішіндерді таниды және атайды; Фигуралардың бөліктерін ажырата алады; Қоршаған ортадағы заттарды пішініне қарай сипаттай алады. **Міндеті:** қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау. **3.Қазақ тіл** Туған күн **Міндеті:**. Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру,-өзінің тәжірибесіне сүйеніп,суреттер бойынша әңгіме	**3.Көркем әдебиет** Әдептілік әлемі **Міндеті**. Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балалармен бірге әдептілік туралы өлең, әңгіме оқиды (мысалы: «Сәлемдесу» немесе «Жақсы бала»). Мақал-мәтелдер талданады: – «Әдепті бала – арлы бала, әдепсіз бала – сорлы бала». Балалар өз ойларын айтады: «Әдепті бала қандай болады?» **Ойындар:** **«Жақсы мен жаман қылық»** Мақсаты: жақсы және жаман іс-әрекеттерді ажыратуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші жағдаят айтады, балалар дұрыс не бұрыс екенін айтады. – Баланы итеріп жіберді. (Бұрыс) – Үлкенге сәлем берді. (Дұрыс) **«Мақалдың жалғасын тап»** **Мақсаты**: мақал-мәтелдерді есте сақтап, сөйлеуде қолдануға үйрету.	**құрастыр»** **Мақсат**ы: сөздің мағынасын түсіну және дыбыстық есту қабілетін дамыту. Барысы: Балалар сызбадағы суреттерге қарайды (мысық, гүл, орындық) және әрқайсысын буынға бөліп атайды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар сөздің мағынасын түсінеді; Сөздерді буынға дұрыс бөледі; Буын ұғымын қолдана алады. **3.Көркем әдебиет** Әкесі мен балалары **Міндеті:** Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау **Тәрбиешінің түсіндіруі**: Тәрбиеші алдымен шығарманы (мысалы, «Әкесі мен балалары» ертегісі немесе әңгімесі) мәнерлеп оқиды. Кейіпкерлердің мінезін талқылайды:	ұзындығын ажырата біледі, салыстырып, дұрыс сөз тіркестерімен сипаттайды. **Ойын 2. «Қайсысы биік, қайсысы аласа?»** Мақсаты: Заттардың биіктігін салыстыруға үйрету; «Биік – аласа», «биіктеу – аласадау» ұғымдарын қолдануға дағдыландыру; Бақылағыштық пен сөздік қорды дамыту. Қажетті құралдар: Әртүрлі биіктіктегі ойыншықтар (қуыршақ, аю, піл, қоян т.б.) немесе тұрмыстық заттар. Барысы: Тәрбиеші үстелге бірнеше ойыншық қояды. – Мына жерде аю, қоян және қуыршақ тұр. Қайсысы биік, қайсысы аласа? Балалар салыстырады: – Аю биік, қоян аласа. Кейін тәрбиеші ойыншықтардың орнын ауыстырады: – Енді қарап көріңдер, қайсысы биіктеу, қайсысы аласадау? Балалар жеке немесе жұппен жұмыс істейді: өз ойыншықтарын	**Жеке және топтық жұмыс**: Балаларға жеке суреттер таратылады. Әр бала өз сөзін айтып, буынға бөліп, сызба бойынша көрсетеді. Мысалы: «Ал-ма» – екі буын, «Қа-лам» – екі буын, **2. Ойын: «Кім жылдам?»** Мақсаты: Сөздің буындық құрылымын тез әрі дұрыс анықтауға дағдыландыру, зейін мен ептілікті дамыту. Барысы: Тәрбиеші үстелге бірнеше сурет қояды: құс, балық, кітап, алма, ит, машина. Белгі берілгенде (шапалақ немесе қоңырау үні) балалар кезекпен бір суретті таңдап алып, сөзді буынға бөледі. Мысалы: – «Кі-тап» (екі буын), – «Ма-ши-на» (үш буын). Кім бірінші әрі дұрыс атаса, сол бала жұлдызша алады. Күтілетін нәтиже: Балалар сөздің мағынасы бар екенін түсінеді; Сөздерді буынға дұрыс және анық бөледі; Буынмен айту кезінде қол соғу, сызба пайдалану тәсілдерін меңгереді; **3. Дене тәрбиесі** Секіру **Міндеті:** Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып,

	құрастыруға,ойыншы қтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттау Балалардың туған күндері жайлы ойларын тыңдау; «Сенің туған күніңде ойыны Болған оқиғаны айту дағдыларын байқау «Тілек айту» ойыны Мақсаты:Сөйлегенде толықтырып сөйлеу керек екенін түсіндіру «Бұл мен» ойыны Өзі жайында қаншалықты сөйлей алатынын бақылау **Күтілетін нәтиже:** Балалар қарапайым диалог жүргізе алады; Сурет бойынша 5–6 сөйлеммен әңгіме құрастырады;Сөздік қоры кеңейеді. **4.Дене тәрбиесі** Секіру **Міндеті** Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру; қос аяқпен	Барысы: Тәрбиеші мақалдың басын айтады, балалар жалғасын табады. –«Кішіпейілділіктен...» (үлкендік туады). – «Жақсы сөз...» (жарым ырыс). **Күтілетін нәтиже:** Балалар әдептілік ұғымын түсінеді; Мақал-мәтелдерді қолдана алады; Өз пікірін еркін білдіреді. **4.Музыка** **«Біздің рәміздер»** **Міндеті** Таныс әндерді өз бетінше музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз орындайды; **Тәрбиешінің түсіндіруі**: Тәрбиеші балалармен бірге әдептілік туралы өлең, әңгіме оқиды (мысалы: «Сәлемдесу» немесе «Жақсы бала»). **Мақал-мәтелдер талданады**: – «Әдепті бала – арлы бала, әдепсіз бала – сорлы бала». Балалар өз ойларын айтады: «Әдепті бала қандай болады?» **Ойындар:** **«Жақсы мен жаман қылық»** Мақсаты: жақсы және жаман іс-әрекеттерді ажыратуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші жағдаят айтады, балалар дұрыс не	– Әке қандай? Балалар ше? Содан кейін балаларға рөлдер бөлініп беріледі және шағын сахналық көрініс қойылады. Ойындар: «Кімнің дауысы?» Мақсаты: дауыс ырғағы мен интонацияны дұрыс қолдануға үйрету. Барысы: Балалар өз рөлін ойнап, кейіпкердің даусымен сөйлеуге тырысады (мысалы: әке – байсалды, бала – қуанышты). «Кейіпкердің көңіл-күйін тап» Мақсаты: мимика мен қимыл арқылы көңіл күйді жеткізу. Барысы: Тәрбиеші кейіпкердің мінезін айтады, балалар сол бейнені қимылмен, бет-әлпетпен көрсетеді. **Күтілетін нәтиже:** Балалар шығарманы түсініп, кейіпкерлердің рөлін орындай алады; Интонация, қимыл және мимиканы дұрыс қолданады; Өзін сахнада еркін ұстайды	әкеліп салыстырады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар заттардың ұзындығы мен биіктігін көзбен салыстыра алады; «ұзын – қысқа», «биік – аласа» ұғымдарын дұрыс қолданады; **3.Қазақ тілі** Қарлығаш **Міндеті** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). «Қарлығаштың құйрығы неге айыр» ертегісін көру ,балалар ертегіні айтып береді; «Буынға бөлу» ойыны Атауын айтып, буынға бөліп,әріптерді толықтырып, дыбыстарды белгілейді; «Ертегі кейіпкерін ата» ойыны Маса,айдahар,бесік кітапшаға неге	түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру; қос аяқпен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр), **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балаларға секіру ережесі түсіндіріледі: – Секірер алдында екі аяқ иық деңгейінде, қол белде; – Қолды артқа сермеп, алға қарай итерілу керек; – Түскенде екі аяқпен бірге жерге түсу. **Ойын 1. «Қояндар мен түлкі»** Мақсаты: Секіру дағдысын дамыту, шапшаңдық пен қимыл үйлесімін қалыптастыру. Барысы: Балалар – қояндар, ал тәрбиеші – түлкі. Қояндар шеңбер ішінде секіріп жүреді. «Түлкі келеді!» деген белгіде қояндар орындарына секіріп қашады. **Ойын 2. «Кім тез өтеді**?» Мақсаты: Қос аяқпен кедергілер арасынан секіріп өту арқылы төзімділікті дамыту. Барысы: Еденге шеңберлер немесе жолақтар қойылады. Балалар кезекпен қос аяқтап секіріп өтеді. **Күтілетін нәтиже:** Балалар секірудің дұрыс техникасын меңгереді; Қимыл шапшаңдығы, ептілігі артады; Тепе-теңдікті сақтай біледі. **4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру/ құрастыру**

	заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр), Тәрбиешінің түсіндіруі: Балаларға секірудің дұрыс тәсілін көрсетеді: екі аяқ бірге, қолмен сермеп, жұмсақ жерге түсу. **Ойындар:** **«Қояндар жарысы»** **Мақсаты**: қимыл-қозғалысты жетілдіру, жылдамдық пен тепе-теңдік сақтау. Барысы: Балалар қоян болып секіріп, мәреге дейін (6 м) жарысады. «**Қапшықпен секіру»** **Мақсаты**: тепе-теңдік пен үйлесімді қимыл жасауға үйрету. Барысы: Балалар екі тізенің арасына қапшық қысып, белгіленген аралықты қос аяқтап секіріп өтеді. Күтілетін нәтиже: Балалар секірудің бірнеше түрін орындай алады; Тепе-теңдікті сақтайды, қимылдарды	бұрыс екенін айтады. – Баланы итеріп жіберді. (Бұрыс) – Үлкенге сәлем берді. (Дұрыс) **«Мақалдың жалғасын тап»** Мақсаты: мақал-мәтелдерді есте сақтап, сөйлеуде қолдануға үйрету. Барысы: Тәрбиеші мақалдың басын айтады, балалар жалғасын табады. –«Кішіпейілділіктен...» (үлкендік туады). – «Жақсы сөз...» (жарым ырыс). **Күтілетін нәтиже:** Балалар әдептілік ұғымын түсінеді Мақал-мәтелдерді қолдана алады; Өз пікірін еркін білдіреді. **Тәрбиешінің түсіндіруі**: Балаларға Қазақстан Республикасының Туы, Елтаңбасы, Әнұраны туралы қысқаша түсінік береді. Ту түсін, бейнелерін сипаттайды, Әнұранды тыңдату және бірге орындау. Ойындар: **«Рәміздерді таны»** **Мақсаты:** мемлекеттік рәміздерді тану және атауға үйрету. Барысы: Тәрбиеші суреттерді көрсетеді,	**4.Дене тәрбиесі** Секіру **Міндеті:** Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру; қос аяқпен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр), **Тәрбиешінің түсіндіруі**: Балаларға секіру ережесін көрсетеді: екі аяқ бірге, қолмен сермеп, алға қарай секіру. Қауіпсіздік ережесін еске салады: бір-бірін итермеу, ретімен орындау. Ойындар: «**Қояндар жарысы»** Мақсаты: қимыл белсенділігін арттыру, секіру техникасын жетілдіру. Барысы: Балалар қоян бейнесінде алға қарай қос аяқтап секіріп, мәреге дейін жарысады. **«Қапшықпен секіру»**	қойылғанын айтылады; “ Һ” дыбысының орнын анықтайды. **4.Музыка** «Біздің рәміздер» **Міндеті**. Таныс әндерді өз бетінше музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз орындайды; **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балаларға Қазақстан Республикасының Туы, Елтаңбасы және Әнұраны туралы қысқаша мәлімет беріледі. Әр рәміздің мағынасы түсіндіріледі. Әнұран тыңдалады, кейін балалар бірге айтады. **Ойындар:** **«Рәміздерді таны»** Мақсаты: мемлекеттік рәміздерді тану және атау. Барысы: Тәрбиеші суреттерді көрсетеді, балалар қай рәміз екенін айтады. – Бұл не? – Ту. – Бұл не? – Елтаңба. «Әнұранды орындаймыз» Мақсаты: музыкалық есту қабілетін дамыту, Әнұранды құрметпен орындауға баулу. Барысы: Балалар	**Сурет салу** Дала құсы (торғай) **Міндеті:**. Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға батыру, қағазға жуан сызықтарды сызарда қылқаламды көлденең, ал жіңішке сызықтар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай, қиғашынан жүргізу. **Мүсіндеу** Дала құсы (торғай) **Міндеті**. Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану **Жапсыру:** Дала құсы (торғай) **Міндеті:**. Композиция ережелеріне, перспективаға сәйкес бейнелерді құрастыру **Құрастыру:** Дала құсы (торғай) **Міндеті:**. Өзінің құрастырған құрылысын талдау арқылы тиімді конструктивті шешімдерді табу, оларды құрастыруда қолдану. Дербестікті, шығармашылықты, бастаманы қолдау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балаларға торғайдың суреті немесе бейнежазба көрсетіледі. Тәрбиеші әңгімелейді: – Торғай – ең кішкентай, мейірімді дала құсы. Ол адамдарға жақын өмір сүреді, қыста ұшып кетпейді. Торғайдың дене бөліктерін талқылайды: басы, қанаты,

	үйлестіреді; Дене сымбаты мен төзімділігі дамиды.	балалар қай рәміз екенін айтады: – «Бұл не?» – «Бұл Ту!» – «Бұл не?» – «Бұл Елтаңба!» **«Әнұранды орындайық»** Мақсаты: Әнұранды құрметпен орындауға баулу, музыкалық есту қабілетін дамыту. Барысы: Балалар шеңберде тұрып, музыка сүйемелдеуімен Әнұранды немесе патриоттық әнді бірге айтады. **Күтілетін нәтиже**: Балалар Қазақстан рәміздерін біледі және ажырата алады; Әнді сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз орындай алады; Рәміздерге құрметпен қарауға тәрбиеленеді.	Мақсаты: тепе-теңдікті сақтау және үйлесімді қимыл жасауға үйрету. Барысы: Балалар тізелерінің арасына қапшық қысып, белгіленген аралықты қос аяқтап секіріп өтеді. **Күтілетін нәтиже:** Балалар секірудің бірнеше түрін орындай алады; Тепе-теңдікті сақтайды, жылдамдық пенептілікті көрсетеді; Қозғалыс дағдылары дамиды.	шеңберге тұрып, музыка сүйемелдеуімен Әнұранды немесе патриоттық әнді орындайды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар Қазақстанның мемлекеттік рәміздерін біледі және ажыратады; Әнді сүйемелдеумен және сүйемелдеусіз орындай алады; Рәміздерге құрметпен қарайды.	тұмсығы, құйрығы. Сурет салғанда немесе мүсіндеуде пішінді дұрыс бейнелеуді көрсетеді. **Ойын 1. «Торғайды тап!»** **Мақсаты:** Құстарды ажырата білу, бақылағыштықты дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші әртүрлі құстардың суреттерін көрсетеді (торғай, қарға, көгершін). Балалар торғайды көрсетіп, сипаттайды: – Бұл торғай, ол кішкентай, сұр түсті, секеңдеп жүреді.
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	№50 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Өзге	№51 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Терезеден күннің қатты жауған жаңбыры	№52 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Қар	№53 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Қатты жел кезінде табиғаттағы	№54 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Қарлы күннің ерекшеліктері туралы әңгімелесу, қардың суықтығын

	топ балалардың іс-әрекеттерін бақылап, олардың ойын дағдыларын зерттейді. 2. Қимылды ойын: «Жай жүгіріп өт», «Аюлар мен аралар» – ережеге сай ойын арқылы икемділік пен ұйымшылдыққа тәрбиелеу. 3. Бақылау-зерттеу: Өзге топтағы балалардың ойын әрекеттерін мұқият бақылау және талдау. 4. Еңбекке баулу: Ауладағы ағаш сынықтары мен жапырақтарды жинап, орта тазалығын қамтамасыз ету	мен желді бақылау, табиғаттағы өзгерістер туралы өз ойын айту. 2. Қимылды ойын: «Желмен ұшатын жапырақтар» – балалар кеңістікте еркін қозғалып, желдің күші туралы сезімін дамытады. 3. Бақылау-зерттеу: Қатты желдің, жаңбырдың және күннің қалай ауысатынын терезеден бақылау, ауа райының ерекшеліктерін анықтау. 4. Еңбекке баулу: Топ ішінде сыныпты жинақтау, ойыншықтарды орнына қою арқылы тәртіп пен жауапкершілікке үйрету.	ұшқындарын бақылап, олардың қалай құлайтыны туралы әңгімелеу. 2. Қимылды ойын: «Қар ұшқындары» – ақшақардай шапшаң қозғалыстар арқылы дене белсенділігін арттыру. 3. Бақылау-зерттеу: Терезеден қардың қарқынды жаууын бақылап, оның қардың түсі мен құрылымы туралы әңгімелесу. 4. Еңбекке баулу: Қардың түсуінен кейін сынып ішін және ауладағы ойын аймағын тазалап, ретке келтіру.	өзгерістер туралы өз пікірін айту, желдің ағаштарға әсерін бақылау. 2. Қимылды ойын: «Желмен ұшқан жапырақтар» – желдің әсерімен жапырақтарды ұстап алу ойындары. 3. Бақылау-зерттеу: Терезеден желдің бағытын және қар ұшқындарының қозғалысын зерттеу. 4. Еңбекке баулу: Сыныптағы орындықтарды ретке келтіру, орындарын ауыстыру арқылы ұқыптылыққа тәрбиелеу	сезіну. 2. Қимылды ойын: «Ақ қарлы шабандоздар» – қарлы даладағы жылдам қозғалыстарды еске түсіретін ойын. 3. Бақылау-зерттеу: Терезеден қардың түсу жылдамдығын және қардың жерге түскен соңғы күйін бақылау. 4. Еңбекке баулу: Сынып ішіндегі кітаптар мен ойыншықтарды жинап, орындарына қою
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Жұмыс** **Бала: Айару** **Жұмыс түрі:**	**Жұмыс** **Бала: Мадияр** **Жұмыс түрі:**	**Жұмыс** **Бала: Әминә** **Жұмыс түрі:**	**Жұмыс** **Бала: Данияр** **Жұмыс түрі:**	**Жұмыс** **Бала: Арулан** **Жұмыс түрі: Сюжетті сурет**

	Сюжетті сурет бойынша әңгімелеу Құрал: «Серуенге шыққан балалар» суреті Мақсаты: Баланың оқиға желісін сурет арқылы баяндау қабілетін дамыту	**Сюжетті сурет бойынша әңгімелеу Құрал: «Жануарларды тамақтандыру» суреті Мақсаты: Зейін мен байланыстырып сөйлеуін дамыту**	**Сюжетті сурет бойынша әңгімелеу Құрал: «Ас бөлмесіндегі отбасы» суреті Мақсаты: Отбасы мүшелері туралы сөздік қорын дамыту, сөйлеммен жауап беруге үйрету**	**Сюжетті сурет бойынша әңгімелеу Құрал: «Жолдағы қауіпсіздік» тақырыбындағы сурет Мақсаты: Сөйлеу арқылы ойлау мен еске сақтау дағдыларын дамыту**	**бойынша әңгімелеу Құрал: «Балалардың ойын алаңындағы әрекеті» Мақсаты: Сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, эмоцияны сөзбен жеткізе білуге үйрету** .
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	«Шеңбердегі ойын» (Жұмбақтар) Мақсаты: Балалардың зейінін, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдар: Қағаз парақтарындағы жұмбақтар. Ережелер: Балалар шеңберге тұрып, бір-біріне қазақша жұмбақтар айтады. Жұмбақты дұрыс шешкен бала келесі жұмбақты айтады. Ойын балалардың қазақтың дәстүрлі жұмбақтарын білулеріне мүмкіндік береді.	«Сақина салу» Мақсаты: Балалардың көзбе-көз қабілетін дамытып, ойын арқылы шапшаңдыққа тәрбиелеу. Құралдар: Кішігірім сақина немесе дөңгелек зат. Ережелер: • Бір бала сақинаны немесе басқа дөңгелек затты ұстап тұрады, ал қалған балалар сыныпта жүріп, сақинаны жасырын түрде бір-біріне береді.	**Адалдық әліппесі** «Құпия заттар» Ойынның мақсаты: қарым-қатынас дағдыларын дамыту, құрдастарымен ортақ тіл табыса білуге үйрету. Жүргізуші барлық қатысушыларға әдемі қобдишадан (түйме, моншақ, сағат) «құпия заттарды» таратады, оны алақандарының арасына салып,	**Қаржылық сауаттылық «Ақша жинақтайтын сандықша»дидактикалық ойын Мақсаты:** балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту. **Материалдар:** ақша жинайтын сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиешібалаларға жұмбақтар жасырады,дұрыс жауап	***Үнемді тұтыну*** «Су» тақырыбы бойынша тәжірибе жүргізу Тақырыбы: «Мөлдір су» Балалардың алдына біреуіне су, екіншісіне сүт құйылған екі стакан қойылады. Екі стаканға таяқшалар немесе қасықтар салу ұсынылады. Қай стакандағы заттар көрінеді, ал қайсысындакөрінбейді? Неліктен? Су құйылған стақанның ішінен таяқшаны көріп тұрмыз, ал сүт құйылған стақаннан ештеңе көрінбейді. **Қорытынды:сумөлдіроныңішіндегізатанықкөрінеді,алсүттіңтүсіақ, сол себепті ішіндегі зат көрінбейді.**

	Балалар сақина кімде екенін табуы керек. Тақырыпты өзгерту арқылы қазақтың ұлттық ойындарын жандандырып, балаларға қызықтыруға болады.		ешкімге көрсетпеуін сұрайды. Құпия затты таратып болғаннан кейін ойынға қатысушылар бөлмені аралап жүреді, олар қызығушылық танытып, бір-бірін құпия затын көрсетуге көндірудің жолын табуға тырысады. Тәрбиеші балалардың әрекетін бақылайды, ұялшақ балалардың басқалармен ортақ тіл табысуына көмектеседі.	берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады. Жұмбақтардың шешуін тауып болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды	
Балалардың үйге қайтуы	**Тақырып:** Әділ болу – жауапкершілікті сезіну **Мақсаты:** Ата-ананың балаға әділ қарым-қатынас жасап, жауапкершілік сезімін қалыптастыруына ықпал ету **Кеңес мазмұны:** Әділдік – ата-ананың бала тәрбиесіндегі ең маңызды құндылықтарының бірі. Балалар ересектердің іс-әрекеті мен шешімдерін үнемі бақылап отырады, сондықтан ата-ананың әділ болуы – олардың ішкі сенімін қалыптастырады. Балаңызға қатысты шешім қабылдағанда оның пікірін ескеріңіз. Егер ол қателессе де, әділ баға беруге тырысыңыз. Қатаң сөгістен гөрі, түсіндіру мен бірге талдау балаға өзінің іс-әрекетіне жауап беруді үйретеді. Мысалы: *«Сенің бұл әрекетің дұрыс болмады, себебі ол басқаға зиян келтірді. Келесі жолы қалай істеуге болатынын бірге ойлайық»* деген сөздер баланың жауапкершілігін арттырады. Әділдік пен мейірімділік қатар жүрсе, бала өз қателігін мойындаудан қорықпайды және әр әрекетіне жауап беруді үйренеді.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:4-апта 24 -28қараша 2025-2026 оқу жылы
Құндылық – Әділдік және жауапкершілік
Апта дәйексөзі: «Әділдікке берік адам- сүрінбейтін тұлға»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 24.11.25**	**Сейсенбі 25 11.25**	**Сәрсенбі 26.11.25**	**Бейсенбі 27.11.25**	**Жұма 28.11.25**
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме оны не қызықтырады,баланың жеке пікірін білдіруге қатысады. **«Күй күмбірі»:«Жастар күйі»** **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **9. “Сөйлей білейік, тыңдай білейік”** **Мақсаты:** Коммуникативтік дағдыны дамыту. **Мазмұны:** Бала ересектерді тыңдап, өз ойын анық жеткізуді үйренуі керек. **Кеңес:** Әр күні балаңызбен сөйлесуге 10 минут арнаңыз – “бүгін не үйрендің?”, “кіммен ойнадың?” деп сұраңыз.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**«Құрастыр да, әңгімеле»** Материал: Лего, кубик, түрлі пішіндер. Тапсырма: Бала өзі қалаған затты (үй, көлік, жануар) құрастырады.	**«Өз суретім»** Материал: Қағаз, бояу, қарындаш. Тапсырма: «Менің арманым», «Менің отбасым», «Табиғат» тақырыбында сурет салады.	**«Жұмбақ іздеуші»** Материал: Суреттер, бөлмеге жасырылған ұсақ ойыншықтар. Тапсырма: «Қызыл ойыншықты тап», «Дөңгелек затты тап» деп бағыт беріледі.	**«Менің көңіл-күйім»** Материал: Әртүрлі көңіл-күйді бейнелейтін смайликтер. Тапсырма: Бала өзінің көңіл-күйін таңдап, неге солай екенін әңгімелейді.	**«Кімнің көлігі?»** Материал: Машина, автобус, ұшақ, кеме ойыншықтары. Тапсырма: Әр көліктің қайда жүретінін айту (жолда, әуеде, суда).
Ертеңгілік жаттығу	Қараша 3-4 апта Таңғы жаттығу кешені № 6				

	(кубикпен) I.Сапта екі – екіден жүру. Денені тік ұстау. Тәрбиешінің белгісі бойынша «тырна» дегенде бір аяқты жоғары көтеріп тұру. «Қоян» дегенде, қос аяқтап алға секіру. Жүгіру, үш сапқа тұру. II.1. Б.қ. Аяқ алшақ,кубик оң қолда. 1 – қолды екі жаққа созу. 2 – қол алға, кубикті сол қолға ауыстыру. 3 – қолды екі жаққа созу. 4- орнына келу. 5 рет. 2. Б.қ. Аяқ алшақ, кубик оң қолда.1 – алға еңкею, кубикті аяқ арасына қою. 2 – орнына келу,қол белде,3-алға еңкейіп кубикті сол қолмен алу, 4-орнына келу. 5-6 рет 3. Б.қ.. Аяқ алшақ,кубик оң қолда,кубик түсірулі, 1 – отыру, қолды алға созып,сол қолға кубикті ауыстыру. 2 – тұру. Сол қолмен қайталау. 5 – 6 рет. 4. Б.қ. Аяқ алшақ, кубик оң қолда.1- қолды екі жанға созу.2-қол артта,кубикті сол қолға ауыстыру.3-қолды екі жанға созу.4-орнынан келу. 5-6 рет. 5. Б.қ. Аяқ алшақ,кубикті еденге қою,айналып секіру. 5-6 рет. III. Саппен жәй жүру. Қолымызды екі жанға созып,терең демалып жоғары көтеріп демді шығарып төмен түсіру. Уф-уф-уф				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	Әңұран орындау «Адалдық алаңы» Мультфильм қарау **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**	**Артикуляциялық жаттығулар** Мақсаты: Дыбыстарды анық айту, сөйлеу мүшелерін жаттықтыру. «А-а-а» – ауызды кең ашып айту. «И-и-и» – ерінді жымию. «У-у-у» – ерінді түтікше етіп жиыру. «Ла-ла-ла», «Ра-ра-ра» – тіл ұшын көтеріп айту	**«Пішіннен сурет сал»** – текше, дөңгелек, үшбұрыш арқылы сурет құрастыру. **(Шығармашылық,таным іс-әрекет)** .	**“Сиқырлы сөз”** **Мақсаты:** Назар мен есте сақтауды дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші бірнеше сөз айтады: «Күн, бұлт, жаңбыр, қар». Алдын ала келіседі: “Күн” дегенде — қол шапалақтау, “қар” дегенде — иық қағу. Балалар шатаспай орындауға тырысады.	**Жылулық сәті:** Достар бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Ойыншықтар дүкенінде **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс,	**1 .Сауат ашу негіздері** Дыбыстың сөздегі орны **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыруТәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Бүгін біз сөздің тек дыбыстардан тұрмай, өз мағынасы болатынын	**1 Математика негіздері** Шартты өлшеуішті пайдаланып,заттарды ұзындығы бойынша салыстыру **Міндеті:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру.	**1.Тіл дамыту** Жануарлар қайда тұрады? **Міндеті** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету.	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** Байланыс құралдары **Міндеті:** Ұялы телефон,смартфон,компьютер,ғаламтор,теледидардың қолданылуын білу,оларды қолдануда қауіпсіздікті сақтау. Тәрбиешінің

	анық айтуды үйрету. Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Бүгін біз «Ойыншықтар дүкеніне» барамыз. Дүкендегі ойыншықтардың атын дұрыс, анық айтуға үйренеміз. Кейбір дыбыстар бір-біріне ұқсайды, сондықтан оларды таза айту маңызды. Ойын 1: «Қай дыбыспен басталады?» Мақсаты: Дыбыстарды ажырату, сөз басындағы дыбысты дұрыс айту. Барысы: Тәрбиеші ойыншық көрсетеді (піл, қоян, барабан, шана). Балалар ойыншықтың атын атап, оның қандай дыбыстан басталатынын айтады. Ойын 2: «Дұрыс дүкенге сал» Мақсаты: Ұқсас дыбыстарды дұрыс айту (б-п, ж-ш, р-л). Барысы: Үш «сөре» (мысалы: б-п, ж-ш, р-л). Балалар суреттегі ойыншықтарды дұрыс дыбысы бар сөреге орналастырады.	үйренеміз. Сондай-ақ сөздегі дыбыстың орны – басында ма, ортасында ма, әлде соңында тұрғанын анықтаймыз. Ойын 1: «Қай дыбыстан басталады?» Мақсаты: Сөздің басындағы дыбысты анықтау. Барысы: Тәрбиеші суреттер көрсетеді (алма, кітап, нан). Балалар сол сөздің бастапқы дыбысын атайды. Ойын 2: «Орнын тап!» Мақсаты: Дыбыстың сөздегі орнын (басы, ортасы, соңы) ажырату. Барысы: Тәрбиеші сөз айтады: төсек, дала, орын. Балалар қандай дыбысты естігенін және қай жерінде тұрғанын көрсетеді. Күтілетін нәтиже: Балалар сөздің мағынасы болатынын түсінеді. Сөздегі дыбыстың орнын дұрыс ажыратады. Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Кезекші болу –	Міндеті: Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және оларды салыстыру. Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Балалар, бүгін біз ұзындықты өлшеуді үйренеміз. Шынайы сызғыш емес, шартты өлшеуіш қолданамыз. Мысалы, бірдей таяқша, кубик немесе жіп. Осы өлшеуішпен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеп, салыстырамыз. Ойын 1: «Қанша өлшеуіш сыяды?» Мақсаты: Шартты өлшеуішпен заттың ұзындығын өлшеу. Барысы: Балаларға бірдей ұзындықтағы таяқша беріледі. Үстелдегі әртүрлі затты (китап, қорап, жолақ) таяқшамен өлшеп, «3 таяқша», «5 таяқша» деп айтады. Ойын 2: «Ұзын – қысқа – биік – аласа» Мақсаты: Өлшенген нәтижелерді салыстыру. Барысы: Балалар екі-үш затты өлшейді. Сосын оларды: ең ұзын, қысқарақ, ең қысқа, биік, аласа деп реттеп орналастырады. Күтілетін нәтиже: Балалар заттарды шартты өлшеуішпен өлшейді. Өлшем нәтижесі бойынша бірнеше затты салыстыра алады.	Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Балалар, жануарлардың өз үйлері болады: қасқыр – інде, қоян – қуыста, құс – ұяда тұрады. Біз олардың аттарын дұрыс айтуға және дыбыстарды анық айтуға үйренеміз. Ойын 1: «Қай дыбыспен басталады?» Мақсаты: Жануарлардың атауларындағы бастапқы дыбысты дұрыс айту. Барысы: Тәрбиеші суреттер көрсетеді (қой, қасқыр, піл, барыс, арыстан). Балалар бастапқы дыбысты атап, сөзді анық айтады. Ойын 2: «Жануарды үйіне орналастыр» Мақсаты: Ұқсас дыбыстарды (ж–ш, р–л, н–ң, б–п) дұрыс айту. Барысы: Үш «үй» беріледі: орман, дала, қора. Балалар жануар атауын анық айтып, тиісті орнына орналастырады.	қысқаша түсіндіруі: – Бүгін біз байланыс құралдарымен танысамыз. Телефон, компьютер, теледидар – адамдар бір-бірімен сөйлесу, ақпарат алу үшін қолданатын құралдар. Бірақ оларды қауіпсіз пайдалану өте маңызды. Ойын 1: «Қай құрал не үшін?» Мақсаты: Байланыс құралдарының қызметін ажырату. Барысы: Тәрбиеші суреттер көрсетеді: телефон, компьютер, теледидар. Балалар олардың не үшін қолданылатынын айтады: – Телефон – қоңырау шалу – Компьютер – ақпарат іздеу – Теледидар – бағдарлама көру Ойын 2: «Қауіпсіз – қауіпті» Мақсаты: Қауіпсіздік ережелерін түсіну. Барысы: Тәрбиеші жағдайларды айтады: – Телефонды ұзақ уақыт қарау

	Күтілетін нәтиже: Балалар ұқсас дауыссыз дыбыстарды анық, дұрыс айтады. Сөздің басындағы дыбысты ажыратып, оны дұрыс дыбыстайды. **2.Математика негіздері** Ұзындық.Заттарды ұзындығы бойынша салыстырУ **Міндеті:** Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Бүгін біз заттарды ұзындығына қарап салыстыруды үйренеміз. Ол үшін «ұзын», «қысқа», «биік», «аласа» деген сөздерді қолданамыз. Ойын 1: «Қайсысы ұзын?» Мақсаты: Екі затты ұзындығы бойынша салыстыру. Барысы: Балаларға екі таяқша, қарындаш немесе жолақ беріледі. Олар қайсысының	маңызды міндет. Кезекші үстелді дайындайды, ыдыстарды қояды, тәртіп сақтауға көмектеседі. Біз бүгін кезекші болуды үйренеміз және өз жауапкершілігімізді сезінеміз. Ойын 1: «Кім не істейді?» Мақсаты: Кезекші жұмыстары туралы түсінік қалыптастыру. Барысы: Тәрбиеші әртүрлі жағдайларды айтады: «Қонақтар келді», «Ас уақыты», «Ойыншықтар шашылды». Балалар осы кезде кезекші не істеу керегін айтады. Ойын 2: «Үстел дайындаймыз» Мақсаты: Жауапкершілік пен тәртіпті қалыптастыру. Барысы: Балалар рөлге бөлініп, үстелге тәрелке, қасық, кесе қоюды ретімен орындайды. Күтілетін нәтиже: Балалар кезекшілік міндеттерін атап, оларды жауапкершілікпен орындайды. Өзінің және топтың	**2.Сауат ашу негіздері** Ойнай отырып оқимыз **Міндеті:** Балалардың заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуге баулу; **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** – Бүгін біз ойын арқылы сөйлеуді үйренеміз. Айналамыздағы заттарды, жағдайды сипаттап, өз ойымызды дұрыс жеткізуге тырысамыз. Ойын 1: «Суретті сипатта» Мақсаты: Заттарды сипаттап айту. Барысы: Тәрбиеші сурет көрсетеді. Балалар: «Бұл не? Қандай? Не істеп тұр?» деген сұрақтарға толық жауап береді. Ойын 2: «Мен не ойладым?» Мақсаты: Ойды толық әрі түсінікті жеткізу. Барысы: Тәрбиеші бір затты сипаттайды, атын айтпайды. Мысалы: «Бұл дөңгелек, қызыл, жылдам жүреді». Балалар қандай зат екенін табады (доп, машина). Сосын балалар өздері сипаттайды. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым тұжырымдар жасап, сөйлеммен сипаттай алады. Өз ойын анық, түсінікті түрде	**Күтілетін нәтиже:** Балалар жануар атауларын анық айтып, дыбыстарды дұрыс айтады. **2.Математика негіздері** Шартты өлшеуішті пайдаланып,заттарды ұзындығы бойынша салыстыру **Міндеті:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Бүгін біз заттарды өлшеуді үйренеміз. Сызғыш емес, шартты өлшеуіш қолданамыз: таяқша, кубик, таспа. Солар арқылы заттың қанша өлшеуішке тең екенін анықтап, салыстырамыз. Ойын 1: «Неше өлшеуіш болды?» Мақсаты: Ұзындықты шартты өлшеуішпен анықтау. Барысы: Балалар	– Компьютер алдында дұрыс отыру – Желіге бөтен адаммен сөйлесу Балалар «қауіпсіз» немесе «қауіпті» деп көрсетеді. Күтілетін нәтиже: Балалар байланыс құралдарын атайды және олардың не үшін қолданылатынын түсінеді. Қолдану кезіндегі басты қауіпсіздік ережелерін біледі. **2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау **Міндеті** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Дыбыстық талдау – сөзді дыбысқа бөліп, әр дыбыстың түрін анықтау. Дауысты дыбыстар – созылып айтылады, дауыссыз дыбыстар – кедергімен айтылады. Ойын 1: «Сөзді бөліп үйренейік» Мақсаты: Сөзді дыбыстарға бөлу. Барысы: Тәрбиеші сөз айтады: аспан, кітап,

	ұзын/қысқа екенін айтады. Ойын 2: «Ұзындығы бойынша ретте» Мақсаты: 3–4 затты ұзындығына қарай ретімен орналастыру. Барысы: Балаларға бірнеше түрлі ұзындықтағы лента немесе жолақ таратылады. Балалар оларды «ең қысқа – қысқалау – ұзындау – ең ұзын» ретімен қояды. Күтілетін нәтиже: Балалар заттарды ұзындығына қарап салыстырады. «Ұзын», «қысқа», «биік», «аласа» сияқты терминдерді дұрыс қолданады. **3.Қазақ тілі** Түйе **Міндеті:**. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән қ, ү, і дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі	жұмысына көмектесуге дағдыланады. **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Мен кезекшімін **Міндеті:**. Кезекшілік міндеттерін жауапкершілікпен атқаруға,жоспарланған нәтижеге жетуге баулу ***«Қай кезекшінің орны дұрыс?»*** **Мақсаты:** заттарды дұрыс орналастыруға, кеңістікті бағдарлауға және ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Қажетті құралдар:** тәрелке, қасық, кесе макеттері (қағаздан да болады). **Ойын барысы:** Тәрбиеші үстел суретін немесе макетін көрсетеді. Бірақ онда кей заттар *дұрыс қойылмаған* (қасық орындыққа қойылған, кесе төңкерілген т.б.). Балалар қателерді тауып, дұрыс орналастырып шығуы керек. **Жеңімпаз:** қателікті бірінші және дұрыс түзеген бала. **«Кезекші не істейді?»** **Мақсаты:** балалардың	жеткізеді. **3.Көркем әдебиет** Алматы метросы **Міндеті:** Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Бүгін біз «Алматы метросы» туралы өлең оқимыз. Өлеңді тек жаттау емес, оны мәнерлеп, дауысты дұрыс қойып айту да маңызды. Ойын 1: «Дұрыс дауыс табайық» Мақсаты: Мәнерлеп оқуды үйрету. Барысы: Балаларға екі түрлі дауыс ырғағымен өлеңнің бір жолы оқылады (жай – көңілді, жылдам – баяу). Балалар дұрыс интонацияны таңдап, өзі қайталайды. Ойын 2: «Әр бала – бір жол» Мақсаты: Өлеңді бөліп-бөліп жатқа айту. Барысы: Өлең жолдары балаларға бөлініп беріледі. Әр бала өз жолын мәнерлеп айтады. Соңында бәрі бірігіп толық өлеңді айтады. Күтілетін нәтиже: Балалар өлеңді жатқа айтады. Мәнерлеп, дұрыс екпінмен айту дағдысы қалыптасады. **4.Дене тәрбиесі** Секіру **Міндеті:** Алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, оң және сол аяқты алмастыра отырып,	үстелдегі заттарды (жолақ, кітап, қорап) таяқшамен өлшеп, нәтижесін айтады: «4 өлшеуіш», «2 өлшеуіш». Ойын 2: «Кім ең ұзын?» Мақсаты: Өлшеу нәтижесін салыстыру. Барысы: Балалар үш затты өлшейді. Содан соң: ең ұзын, орташа, ең қысқа деп ретке қояды. Күтілетін нәтиже: Балалар заттарды шартты өлшеуішпен өлшейді (ұзындық, биіктік, ен). Бірнеше затты өлшем нәтижесі бойынша салыстырады. **3.Қазақ тілі** Қой **Міндеті** Сөздік қор. Мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға)сөздермен толықтыру Тақырыбы: «Қой» Міндеті: Мал шаруашылығына қатысты сөздермен сөздік қорды толықтыру (қора, жайлау, жем, астау,	бота. Балалар әр дыбысты созып айтады және санын көрсетеді. Ойын 2: «Дауысты ма, дауыссыз ба?» Мақсаты: Дыбыстардың түрін ажырату. Барысы: Тәрбиеші бір дыбыс айтады (а, н, қ, о, р). Балалар қол шапалақтап: – Дауысты болса – екі рет – Дауыссыз болса – бір рет шапалақтайды. Күтілетін нәтиже: Сөзді дыбыстарға бөліп, дыбыс ретін анықтай алады. Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажыратады. **3. Дене тәрбиесі** Секіру **Міндеті:** Алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктіктен секіру,20 сантиметр дейінгі биіктіктікке секіру. Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:

	дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы) Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Бүгін біз түйе туралы әңгімелесеміз. Қазақ тіліндегі қ, ү, і дыбыстарын дұрыс айтуға үйренеміз және сөздегі дыбыстың орнын анықтаймыз. Ойын 1: «Қай жерде дыбыс естіледі?» Мақсаты: қ, ү, і дыбыстарының сөздегі орнын анықтау. Барысы: Тәрбиеші сөз айтады: түйе, құм, ірімшік, қант. Балалар дыбыс басы, ортасы, соңы екенін көрсетеді. Ойын 2: «Дыбысты тап!» Мақсаты: Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айту. Барысы: Балаларға суреттер таратылады (қой, күміс, ит, үтік). Балалар суретті атап, ішіндегі ерекше дыбысты тауып айтады. Күтілетін нәтиже: Балалар қ, ү, і дыбыстарын дұрыс айтады. Сөздегі дыбыстың орнын (басы, ортасы,	ойлау қабілетін дамыту, кезекші міндеттерін есте сақтау. **Қажетті құралдар:** суретті карточкалар (гүл суару, үстел жинау, ойыншықтарды реттеу, орындық қою, қол сүрткіш тарату). **Ойын барысы:** Тәрбиеші карточкаларды араластырып, балаларға кезекпен көрсетеді. Балалар суретте не бейнеленгенін және оның кезекші міндетіне кіретін-кірмейтінін айтуы керек. **Мысалы:** *– Гүл суару – кезекшінің міндеті ме?* *– Иә!* *– Доп тебу – міндеті ме?* *– Жоқ!* **Жеңімпаз:** дұрыс жауап саны көп бала. –**<u>3.Көркем әдебиет</u>** Айтыс **<u>Міндеті</u>**. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. ***тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:*** – Айтыс – қазақтың сөз өнері. Онда адамдар	арқаннан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктіктен секіру,20 сантиметр дейінгі биіктіктікке секіру. Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Бүгін біз секіріп жаттығамыз: арқаннан, сызықтан, биіктіктен. Дұрыс секіргенде дене жеңіл болады, аяқтарымыз шынығады. Ойын 1: «Арқаннан атта!» Мақсаты: Ұзын және қысқа секіргіштен секіру. Барысы: Арқан жерге қойылады немесе екі бала ұстап тұрады. Балалар кезекпен оң және сол аяқпен алмастыра секіреді. Ойын 2: «Биіктен секіреміз» Мақсаты: 20 см биіктіктен қауіпсіз секіруді үйрету. Барысы: Төмен биіктіктегі төсеніш немесе қорап қойылады. Балалар кезекпен үстіне шығып, екі аяқпен жерге секіреді. Күтілетін нәтиже: Балалар әртүрлі әдіспен секіруді орындайды (арқаннан, сызықтан, биіктен). Оң–сол аяқты алмастырып секіреді, биіктен дұрыс қона біледі.	қыстау, соғым, сыбаға). Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Бүгін біз қой туралы айтамыз. Қазақ халқы үшін қой – өте бағалы мал. Қойға байланысты көптеген сөздер бар, біз оларды дұрыс қолданып үйренеміз. Ойын 1: «Қай сөз қойға қатысты?» Мақсаты: Малға қатысты жаңа сөздерді меңгерту. Барысы: Тәрбиеші суреттер мен сөздер көрсетеді: қора, үй, машина, жайлау, қыстау, қалам. Балалар қойға қатысты сөздерді таңдайды. Ойын 2: «Сөзді орнына қой» Мақсаты: Жаңа сөздерді сөйлем ішінде қолдану. Барысы: Тәрбиеші сөйлем айтады, балалар сөзді тауып қояды: – «Қой __ тұрады» (қорада). – «Жазда біз қойды __ көреміз» (жайлауда). – «Қойдың жемі __» (астауда).	– Бүгін біз әртүрлі тәсілмен секіруді үйренеміз: арқаннан секіру, сызықтан өту, биіктіктен секіру. Бұл қозғалыстар денені шымыр әрі икемді етеді. Ойын 1: «Арқаннан атта!» Мақсаты: Ұзын және қысқа секіргішпен секіру. Барысы: Арқанды балалар айналдырып тұрады, қалғандары кезекпен арқаннан оң және сол аяқпен секіреді. Ойын 2: «Биіктікке секір» Мақсаты: Биіктіктен (20 см) секіруді дұрыс орындау. Барысы: Төмен биікшелік қойылады. Балалар үстіне шығып, екі аяқпен жерге секіреді. Қонғанда тізені бүгу ережесі ескертіледі. Күтілетін нәтиже: Балалар арқаннан, сызықтан, биіктіктен дұрыс секіреді. Секірудің әртүрлі әдістерін орындай алады (оң/сол аяқ, айналып, жоғары). **<u>4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/</u>**

	соңы) анықтай алады. **4.Дене тәрбиесі** Жеке гигиена **Міндеті** Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол-аяғын жуу, тістерін мұқият тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл сүлгімен сүртіну. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Деніміз сау болуы үшін жеке тазалық керек. Қолды жуу, тісті тазалау, ауыз шаю, сүлгі қолдану – бәрі де өз денемізді күту үшін қажет. Ойын 1: «Дұрыс — бұрыс» Мақсаты: Гигиена ережелерін ажырату. Барысы: Тәрбиеші суреттер көрсетеді: қолын жуып тұрған бала, кір қолмен тамақ жеп тұрған бала.	өлеңмен сөйлейді. Біз бүгін жаңылтпаш айтып, жұмбақ шешіп, шағын айтыс құрастырып көреміз. Ойын 1: «Жаңылтпашты жалғастыр» Мақсаты: Тілдің анықтылығын, сөзді дұрыс айту дағдысын дамыту. Барысы: Тәрбиеші қысқа жаңылтпаш айтады, балалар оны қайталайды. Сосын балалар өздері жылдам айтып көреді. Ойын 2: «Кім жылдам айтады?» (шағын айтыс) Мақсаты: Суырыпсалмалықты дамыту. Барысы: Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топ тақырып бойынша (ойыншық, жануар, табиғат) екі жол өлең айтады. Екінші топ жауап береді. Күтілетін нәтиже: Балалар жаңылтпаш, санамақ, жұмбақ айтады. Сөз өнеріне қызығып, қысқа айтысқа қатысады. **4.Музыка** «Егеменді елім» **Міндеті** «Күй» жанрымен, күйші-		**4.Музыка** «Егеменді елім» **Міндеті**. «Күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазының, Қорқыттың, Тәттімбеттің, Дина Нұрпейісованың, Дәулеткерей Шығайұлының, Ықылас Дүкенұлының шығармаларымен таныстыру.; тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Қазақ халқының ерекше мұрасы – күй. Күйді домбыра немесе қобызбен орындайды. Бүгін біз атақты күйшілердің шығармаларын тыңдап, олардың ерекшелігін сезінеміз. Ойын 1: «Күйді таны» Мақсаты: Күйлердің әуендік ерекшелігін ажырату. Барысы: Тәрбиеші қысқа күй үзінділерін қояды. Балалар суреттен күйшінің атын таңдайды немесе қол көтеріп атайды.Ойын 2: «Әуенмен қимылда»Мақсаты: Музыканы сезініп, ырғақпен	**жапсыру/құрастыру** **Сурет сал** Орман құсы(Үкі) **Міндеті:**. Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға батыру, қағазға жуан сызықтарды сызарда қылқаламды көлденең, ал жіңішке сызықтар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай, қиғашынан жүргізу. **Мүсіндеу** Орман құсы(Үкі) **Міндеті**. Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу, пішіннің бетін дымқыл шүберекпен тегістеу және кескішті пайдалану **Жапсыру** Орман құсы(Үкі) **Міндеті:**. Қайшы мен желімді дұрыс қолдану, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтау. **Құрастыру:** Орман құсы(Үкі) **Міндеті:**. Өзінің құрастырған құрылысын талдау арқылы тиімді

	Балалар «дұрыс» немесе «бұрыс» деп айтады. Ойын 2: «Құралды тап!» Мақсаты: Гигиена заттарын тану және дұрыс қолдануды білу. Барысы: Тіс пастасы, сүлгі, сабын, тарақ суреттері қойылады. Тәрбиеші жағдай айтады: «Тамақтан кейін не қолданамыз?» Балалар қажетті затты көрсетеді. Күтілетін нәтиже: Балалар жеке гигиена ережелерін атайды және сақтайды. Гигиеналық заттарды дұрыс қолдана біледі.	композиторлар: Құрманғазының, Қорқыттың, Тәттімбеттің, Дина Нұрпейісованың, Дәулеткерей Шығайұлының, ЫқыласДүкенұлының шығармаларымен таныстыру.; **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** – Қазақта «күй» деген ерекше музыка түрі бар. Күйді домбырамен, қобызбен ойнайды. Бүгін біз атақты күйшілердің шығармаларымен танысамыз және ұлттық әуенді тыңдап, сезінеміз. Ойын 1: «Кімнің күйі?» Мақсаты: Күйді тыңдау арқылы ерекшелігін ажырату. Барысы: Тәрбиеші қысқа күй үзінділерін қосады. Балалар күйшінің атын (Құрманғазы, Дина, Қорқыт) табады немесе таңдаудан көрсетеді. Ойын 2: «Әуенді сез» (қимыл ойыны) Мақсаты: Музыканы сезініп, ырғақпен қозғалу. Барысы: Күй ойнағанда		қозғалу.Барысы: Күй ойналады. Балалар әуеннің ырғағына қарай баяу немесе тез қимыл жасайды (қолды жай қозғау, жай жүріс, жеңіл секіру). Күтілетін нәтиже:Балалар «күй» жанрын таниды және 5–6 күйші-композитордың атын біледі.Музыка ырғағына сәйкес дұрыс қимыл жасайды.	конструктивті шешімдерді табу, оларды құрастыруда қолдану. Дербестікті, шығармашылықты, бастаманы қолдау. тақырыбы: «Сурет сал – Орман құсы (Үкі)» Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: – Үкі – түнде ұшатын ерекше құс. Оның үлкен көздері, үлпілдек қауырсындары болады. Бүгін біз үкінің бейнесін салып үйренеміз. Ойын 1: «Пішіндерді тап» Мақсаты: Үкінің дене бөліктерін геометриялық пішіндер арқылы тану. Барысы: Тәрбиеші сұрайды: – Үкінің көзі қандай пішінде? (дөңгелек) – Денесі? (сопақ) – Қанаты? (үшбұрыш) Балалар пішіндерді құрастырып көрсетеді. (Бояйды пішіндерді,құрастырып жапсырады,мүсіндейді.

		балалар сол әуеннің көңіл-күйіне сәйкес баяу, жылдам немесе би қимылдарын жасайды. Күтілетін нәтиже: Балалар күйдің ұлттық музыка екенін біледі және белгілі күйшілермен танысады. Музыканы тыңдап, ырғақпен қозғалады.			
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	№56 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар интерактивті тақтамен жұмыс істейді. Тақтада ауа райы құбылыстары (жел, жаңбыр, қар) бейнеленген мультимедиалық көріністер көрсетіледі. Балалар олардың	№57 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар интерактивті тақтадағы ауа райы суреттерін қарап, күннің қалай өзгеретінін сипаттайды. Әр бала ауа райының суық, қарлы немесе жаңбырлы күн екенін айтып, өз сезімін жеткізеді. 2. Қимылды ойын:	№58 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар интерактивті тақтадағы қыс мезгілінің белгілерін өздері суреттеп, сипаттайды. Әрқайсысы қыс мезгілінде көрген құбылыстар туралы айтып береді. 2. Қимылды ойын: «Қарды ұстап ал» — балалар қардың ұшып түсетінін ойнап, бір-бірін жеңіл ұстап,	№59 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар интерактивті тақтадағы қысқы желдің жылдамдығын бақылап, сипаттайды. Әр бала желдің қандай дыбыс шығаратынын айтқызады. 2. Қимылды ойын: «Желмен жарыс» — балалар желдің бағытын	№60 серуен картотекасы 1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар интерактивті тақтадан қарлы жаңбыр мен ұсақ жаңбырдың айырмашылығын анықтап, сипаттайды. Өз ойларын бөліседі. 2. Қимылды ойын: «Жаңбыр тамшылары» — балалар жаңбырдың

	қайсысы қатты, қайсысы жұмсақ екенін таңдап, сипаттайды. Әр бала өз ойын қысқаша айтады. 2. Қимылды ойын: «Ауа райы элементтері» — балалар жел, жаңбыр, қар рөлдерінде қозғалады, қолдары мен денелерімен ауа райын бейнелейді. Бұл ойын кеңістікті сезіну мен қимыл-әрекет үйлесімін дамытады. 3. Бақылау-зерттеу (эксперимент): Интерактивті тақтада виртуалды эксперимент жүргізіледі: • Балалар түрлі температурадағы суды қарастырады (ыстық, суық), • Сол суға түрлі түсті бояулар қосылып, қалай таралатынын бақылау. • Бұл тәжірибе арқылы ауа райының температураға қалай әсер ететінін түсіндіреді. • Сонымен қатар, қардың қалай түсуі мүмкін екенін виртуалды түрде көреді.	«Жел мен қар билері» — балалар жел мен қарды бейнелей отырып, қолдарын желдей желбіретіп, қардың ұшып түсуін аяқпен немесе қолмен көрсету арқылы қимылды ойын ойнайды. 3. Бақылау-зерттеу (эксперимент): Интерактивті тақтада температураны өзгертіп, суық және жылы ауа массаларының қалай әрекет ететінін виртуалды түрде бақылау. Мысалы, суық ауа төмен түссе, жылы ауа қалай көтеріледі — балаларға бейнелеп түсіндіру. 4. Еңбекке баулу: Балалар топпен сыныпта қар бөлшектерінің суретін салу немесе қағаздан қар ұшқындарын қиып, терезеге іледі. Бұл балалардың ұсақ моторикасын дамытады	қимылдарын үйлестіреді. 3. Бақылау-зерттеу (эксперимент): Балалар суық температурадағы су мен жылы суды салыстырып, екі түрлі температурадағы суға қардың қалай әсер ететінін интерактивті тақтадағы модель бойынша көреді. 4. Еңбекке баулу: Балалар қар ұшқындарын қағаздан қиып, желдеткішпен ауада ұшырады, сосын бөлшектерді жинап, таза ұстауды үйренеді.	сезініп, жеңіл қозғалыспен жарысады, желдің күшін қол қимылымен көрсетеді. 3. Бақылау-зерттеу (эксперимент): Интерактивті тақтадағы жел жылдамдығын өзгертумен бірге, жапырақтардың қалай ұшып бара жатқанын бақылау. Бұл арқылы желдің әсерін түсіндіру. 4. Еңбекке баулу: Балалар топ болып желдеткішпен қағаздан жасалған желқұрттарды желге ұшыруға көмектеседі.	әртүрлі түрін қолмен және дене қимылымен бейнелейді. 3. Бақылау-зерттеу (эксперимент): Интерактивті тақтада жаңбыр тамшыларының жерге қалай түсетінін модельдеу. Жаңбыр тамшыларының пішіндері мен қозғалысын бақылау арқылы жаңбырдың түрлерін үйрету. 4. Еңбекке баулу: Балалар жаңбырдың әртүрлі түрлері туралы суреттерді жинап, плакат жасайды, топ ішінде жұмыс істей отырып, ұйымшылдыққа тәрбиеленеді

	4. Еңбекке баулу: Балалар топ болып сыныпта «Ауа райы бұрышы» дайындайды: суреттер салып, қылқаламмен бояйды, жаңбыр мен қар моделін жасайды. Бұл арқылы жауапкершілік пен ұжымшылдыққа тәрбиеленеді.				
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Мақсаты:** Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Қолданылған құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Бақылау:** Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.	**Мақсаты:** Математикалық түсініктерін қалыптастыру **Жұмыс түрі:** Санап айту, салыстыру **Қолданылған құрал:** Кубиктер, санау таяқшалары **Бақылау:** 10-ға дейін санайды, бірақ кері санауға қиналады.	**Мақсаты:** Ұсақ моторикасын дамыту **Жұмыс түрі:** Қағаз қию, жапсыру **Қолданылған құрал**: Түрлі-түсті қағаз, қайшы, желім **Бақылау**: Қағазды қия алады, бірақ ұқыпты жапсыруға қиналады.	**Мақсаты:** Әлеуметтік дағдыларын жетілдіру **Жұмыс түрі**: «Менің досым» тақырыбында әңгімелесу **Қолданылған құрал:** Балалардың суреттері, смайликтер **Бақылау:** Досының атын айта алады, бірақ сөйлем құрауда қысқа жауап береді.	**Мақсаты:**Сөйлеу дағдысын дамыту **Жұмыс түрі**: Сурет бойынша әңгімелеу **Қолданылған құрал:** Сюжетті сурет **Бақылау:** Сөздік қоры жақсы, бірақ сөйлеммен айтуға қиналады.
Балалардың өзіндік іс-	Соқыр теке	Асық ойыны (кәдімгі	Қуыр-қуыр, қуырмаш	Тақия тастамақ	Бес тас

әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	Мақсаты: Зейінін,ептілігін, сезімталдығын дамыту. Ойнау барысы: Бір баланың көзі байланады. Ол «соқыр теке» болып, басқа балаларды ұстайды	иіру немесе «алшы» ойнау) Мақсаты: Ұсақ мотериканы, көз мөлшерін дамыту. Ойнау барысы: Балалар асық иіреді немесе «алшы» түсіруге тырысады.	Мақсаты: Саусақ моторикасын дамыту, тілдік қарым-қатынасқа үйрету. Ойнау барысы: Саусақпен ойнайтын ұлттық санамақ ойыны.	Мақсаты: Шапшаңдық, қырағылық, ойнақы көңіл-күй қалыптастыру. Ойнау барысы: Балалар шеңбер жасап отырады. Бір бала сыртынан айналып жүріп, тақияны біреудің артына тастайды. Ол байқап қалса – қуып жетеді.	Мақсаты: Қол икемділігін, ептілікті дамыту. Ойнау барысы: Балалар тастарды кезекпен лақтырып, қайта қағып алу арқылы ойнайды
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер 9. “Сөйлей білейік, тыңдай білейік” Мақсаты: Коммуникативтік дағдыны дамыту. Мазмұны: Бала ересектерді тыңдап, өз ойын анық жеткізуді үйренуі керек. Кеңес: Әр күні балаңызбен сөйлесуге 10 минут арнаңыз – “бүгін не үйрендің?”, “кіммен ойнадың?” деп сұраңыз.				

«Егеменді елім»	«Күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазының, Қорқыттың, Тәттімбеттің, Дина Нұрпейісованың, Дәулеткерей Шығайұлының, Ықылас Дүкенұлының шығармаларымен таныстыру.;	1	25.11
«Егеменді елім»	«Күй» жанрымен, күйші-композиторлар: Құрманғазының, Қорқыттың, Тәттімбеттің, Дина Нұрпейісованың, Дәулеткерей Шығайұлының, Ықылас Дүкенұлының шығармаларымен таныстыру.;	1	27.11

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:1-апта 01-05-желтоқсан 2025-2026 оқу жылы
Желтоқсан:Құндылық Бірлік пен ынтымақ айы
Апта дәйексөзі: «Бірлігі бар ел- берекеге жетеді

Күн тәртібі	**Дүйсенбі** **01.12.25**	**Сейсенбі** **02.12.25**	**Сәрсенбі** **03.12.25**	**Бейсенбі** **04.12.25**	**Жұма** **05.12.25**
Балаларды қабылдау	Балаларды қарсы алу Тәрбиеші балаларды есіктен қарсы алады, жылы шырайлы амандасады. Балаларды жеке танып, көңіл-күйін сұрау: «Қалай келдің? Кеше көңілің қалай болды?» Балалардың өз заттарын (портфель, куртка, аяқ киім) белгілі орынға қоюын қадағалау. **Күй күмбірі**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен “Өнегелі 15 минут” өткізу **1. Ақпарат беру** Баланың жалпы дамуы: сөйлеу, моторика, қимыл-қозғалыс, шығармашылық, әлеуметтік дағдылар. Балалардың күнделікті іс-әрекеті: өзіндік ойындар, ұйымдастырылған іс-әрекеттер, оқу-бейнелеу жұмыстары. Қауіпсіздік пен денсаулық ережелері. **2. Кеңес беру / практикалық ұсыныстар** Үйде баланың сөйлеуін, сөздік қорын дамыту әдістері. Достық пен сыйластықты қалыптастыру ойындары. Баланың өзіндік іс-әрекетін қолдау: пазл, сурет, қимыл ойындары. **3. Сұрақ-жауап** Ата-аналар өз сұрақтарын қояды. Педагог қысқа әрі нақты жауап береді, тәжірибелік кеңестер ұсынады.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және	*«Біздің көңілді күніміз»* **Мақсаты:** Балаларды белсенді қимылға тарту,	*«Достық күні»* **Мақсаты:** Достық, өзара көмек және	*«Табиғатты аяла»* **Мақсаты:** Табиғатқа қамқорлық сезімін ояту, экологиялық мәдениет	*«Мен – батыр баламын!»* **Мақсаты:** Батылдыққа, ерлікке,	*«Қуаныш күні»* **Мақсаты:** Көңілді көңіл-күй қалыптастыру,

басқа ойындар, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	көңіл күйін көтеру, өз бетінше әрекет етуге баулу. **Үстел үсті-баспа ойыны:** «Түстерді тап!» – Түстерді ажырату және есте сақтау. **Бейнелеу іс-әрекеті:** «Күн мен бұлт» – Саусақ бояу арқылы сурет салу. **Кітап қарау:** «Мақта қыз бен мысық» – Халық ертегісі арқылы мейірімділікке тәрбиелеу.	ынтымақтастық сезімін қалыптастыру. **Қимылдық ойын:** «Кім жылдам?» – Жылдамдық пенептілікті дамыту. **Үстел үсті-баспа ойыны:** «Пішіндерді сәйкестендір» – Геометриялық ұғымдарды бекіту.	қалыптастыру. **Қимылдық ойын:** «Жел мен ағаштар» – Табиғат құбылыстарын қимылмен **Үстел үсті-баспа ойыны:** «Жануарларды тап!» – Жануарларды сурет **Кітап қарау:** «Табиғат – біздің досымыз».	достарын қорғауға тәрбиелеу.. **Ұлттық ойын:** «Ақсерек – Көксерек» – Топтық күш пен ұйымшылдықты дамыту. **Үстел үсті-баспа ойыны:** «Жұмбақ шешу» **Кітап қарау:** «Ер Төстік» ертегісі.	достармен жақсы қарым-қатынас орнату. **Қимылдық ойын:** «Күн мен жаңбыр». – Қимыл шапшаңдығын дамыту. **Үстел үсті-баспа ойыны:** «Сандарды ретімен қой». – Сан ұғымын дамыту. **Кітап қарау:** «Қуанышты ертегілер».
Ертеңгілік жаттығу	**Жүру:** ұшымен, өкшемен, тізені көтеріп **Жүгіру:** қатармен, ұшымен, шашылып **ЖДЖ:** 1. Қол жоғары, жан-жаққа 2. Тізені көтеру 3. Аяқты көтеру (отырып) 4. Отыру, тізені құшақтау 5. Секіру, шапалақ **Тыныс алу:** «Реттеуші» – қолды ауыстырып, "Р-р-р" деп дем шығару				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	ҚР гимн орындау				
	Қайырлы таң, балалар, Қайырлы күн, достарым! Күлімдесін таң нұры, Күлімдесін аспаным.	Күн күлімдеп нұр төгіп, Жерге жылу сыйлайды. Біз де күліп, шаттанып, Жақсылықты ойлаймыз	Бүгін біздер қуаныш, Бір-бірімізге жылылық. Күндей шуақ сыйлайық, Жақсылыққа құмарлық!	Білім алып, үйренем, Кітап – менің досым мен. Күнде жаңа ой табам, Ақылды боп өсем мен!	Жаңа күнге сәлем бер, Жақсылықты тіле дер! Ойнап-күліп, үйреніп, Күн өткізейік өнермен!

Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** **Қысқа дайындық** **Міндеті:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру Тәрбиешінің түсіндіруі: – Балалар, жылдың төрт мезгілі бар: көктем, жаз, күз, қыс. Қазір қай мезгіл келе жатыр? (Қыс.) Қыста ауа райы қандай болады? (Суық, боран соғады, қар жауады.) Қыста біз қалай киінеміз? (Жылы киінеміз.) Нені киеміз? (Пальто, тон, қолғап, етік, бас киім.) Тәрбиеші қыс суреттерін көрсетіп, балалармен әңгімелеседі: – Балалар шана теуіп жүр, аққала жасап жатыр. – Қыста жануарлар немен қоректенеді? (Адамдар дайындаған шөп, жеммен.) Дидактикалық ойындар: 1. “Қысқы киімді тап” Мақсаты: Қысқы және басқа маусымдық киімдерді ажырата білу. Ойын шарты: Тәрбиеші әртүрлі киімдердің суреттерін көрсетеді.	**1 .Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **1. «Қай дыбысты жоғалттым?»** Мақсаты:* Сөз ішіндегі дыбысты анықтап айтуға үйрету. Ойын барысы: Тәрбиеші сөзді айтады, бірақ бір дыбысты әдейі тастап кетеді. Мысалы: А_па (қай дыбыс жоқ?) Н_н Г_л Балалар жетіспейтін дыбысты табады: а – а-па, а – нан, ү – гүл. 2. «Дыбыс тыңдайық, сурет табайық» Қажетті құралдар:Суреттер жиынтығы (алма, арба, ит, гүл, нан, кітап т.б.) Мақсаты: Белгілі бір дыбысты естіп, сол дыбыстан басталатын суретті табу. Барысы: Тәрбиеші айтады: "Балалар, мен «Г» дыбысын айтамын. Қай сурет осы дыбыстан	**1 Математика негіздері** Шар.Текше.Цилиндр **Міндеті:** Денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау Дене пішіндерін түсіндіру (тәрбиешіге арналған): Шар Сипаттамасы: Барлық жағынан бірдей дөңгелек, ешбір бұрышы жоқ. Мысалдар: Футбол добы, апельсин, глобус. Сұрақтар: «Бұл қандай пішін? Барлық жағы бірдей ме? Бұрышы бар ма?» Текше Сипаттамасы: Барлық беті квадрат,12 қабырғасы, 8 төбесі бар. Мысалдар: Лего блогы, кірпіш, сыйлық қорабы. Сұрақтар: «Бұл пішінде қанша беті бар? Бетінің пішіні қандай?» Цилиндр Сипаттамасы: Екі дөңгелек беті және бір қисық бүйір беті бар. Мысалдар: Қағаз рулоны, шыныаяқ, балмұздақ қорабы. Сұрақтар: «Тек төбелері дөңгелек пе? Бұл пішін қалай жылжиды?» . Дидактикалық ойындар	**1.Тіл дамыту** **Алғашқы қар** **Міндеті:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру Тәрбиешінің түсіндіруі: – Балалар, қыс мезгіліне арнап көптеген ақын жазушылыр өлеңдер, тақпақтар, әңгімелер жазған. М.Жаманбалинов ағамыздың даҚазір біз "Алғашқы қар " өлеңімен танысамыз. Педагог мәнерлеп оқиды. О, керемет, керемет! Бейне аппақ көбелек. Ақша қар жай көлбеңдеп, Қонып жатыр жерге кеп. Қонып жатыр жерге кеп, Бақшаға кеп, бауға кеп. Қонып жатыр көлге кеп – Кетті ұласып жер мен көк. Шыр көбелек айналып, Қонып жатыр жайланып: – Енді қайтып ұшпаймыз, Осы жерде қыстаймыз. 2.Педагог балаларға сұрақтар қояды. – Өлеңді тыңдағанда көз алдыларыңа не елестеді?	**1. Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау 1.«Дыбыстан сөз құрастыр» Мақсаты: Берілген дыбыстардан сөз жасауға үйрету. Барысы: Тәрбиеші тақтаға дыбыстар жазады немесе айтады: а, т, л Балалар: тал, ат деген сөздер ойлап табады. 2 «Дыбысты аңды» Мақсаты:Белгілі дыбысты сөйлем ішінен табу. Барысы: Тәрбиеші сөйлем айтады: Алиса алма алды. Балалар «А» дыбысы неше рет кездескенін санайды (3 рет). 3«Кім жылдам?» Мақсаты: Берілген дыбыстан басталатын сөздерді көп айту. Барысы: Тәрбиеші дыбыс айтады: М. Балалар кезекпен: мысық, машина, мектеп, маман, май т.б. Кім көп сөз айтады — сол

	Балалар тек қысқа тән киімдерді таңдайды (мысалы, етік, қолғап, пальто). 2.– Балалар, біз М.Зверевтің "Су торғайы" әңгімесімен таныспыз. Бұл кісінің балаларға арналған әңгімелері көп. Соның ішінде «Қысқа дайындық» әңгімесімен танысамыз. Әңгімені мәнерлеп оқып береді. Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар: – Балалар, әңгіме нелер туралы айтылған? – Бал арасы не істеді? – Балды қанша жинады? – Сарышұнақ не жинайды? – Ал тоғайдағы жирен Тиін не істеді? – Барлық аңдар қысқа азық жинап жатқанда, Ит не істеп жүрді? – Ит ойлағандай қыс келмей қалды ма? – Қыстағы Иттің жағдайын кім айтады? – Жаз келгенде Ит өзіне-өзі берген сертті орындады ма? – Балалар, берген сертті орындамаған дұрыс па? – Әңгімеде жағымды кейіпкерлерге нелер жатады? – Жағымсыз кейіпкерлерді атаңдаршы? – Бал арасын, тиінді,	басталады?" Балалар гүл суретін табады. 3. «Сиқырлы қап» Мақсаты: Дыбысты естіп, сөзді ойша айтуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші қаптан бір зат алып, атын айтпайды. Тек алғашқы дыбысын айтады: – Бұл зат «А» дыбысынан басталады, жеуге болады. Балалар: Алма! Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтайды **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Арнайы көліктер.Жүк және жолаушы көліктері **Міндеті:** Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну 1. Арнайы көліктер туралы түсіндіру Өрт сөндіру көлігі – өртті сөндіреді. Жедел жәрдем көлігі – науқас адамдарға көмек көрсетеді. Пошта көлігі – хат, посылка жеткізеді. Қоқыс көлігі – қоқыс	1. «Пішіндерді табу» Материал: Нақты шар, текше, цилиндр немесе суреттері. Қалай ойнайды: Балаларға бірнеше денені береді, тәрбиеші сипаттайды: «Бұл пішін дөңгелек, бұрышы жоқ. Қайсысы?» Мақсаты: Түсіндіру арқылы пішіндерді ажырата білу. 2. «Қай пішін жылжиды?» Материал: Дене пішіндері Қалай ойнайды: Тәрбиеші әр пішінді үстелге қойып, айналдырады немесе сүйреп жүреді. Мақсаты: Балалар цилиндрдің сырғанағанын, шардың домалағанын, текшенің сырғалмайтынын байқайды. Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** Денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атайды **2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау 1.«Дыбысты естіп, секір!» Мақсаты: Есту арқылы дыбысты тез ажырату. Барысы:Тәрбиеші ережені түсіндіреді:	– Бір сөзбен айтқанда, қысқы табиғат. Бұны сурет жанрында «пейзаж» деп айтады. – Өлеңде автор қарды неге теңейді? – Қарды түсі мен түріне қарап тағы неге теңеуге болады? – Сендерге өлең ұнады ма? – Мен қазір өлең жолдарын қайталап оқимын, сендер қайталап айтыңдар. Ойын 1. “Қар қандай?” Мақсаты: Сын есімдерді қолдануға үйрету. Тәрбиеші: “Қар қандай?” — деп сұрайды. Балалар: “Ақ”, “Суық”, “Жұмсақ”, “Таза”, “Жарқыраған” т.б. Ойын 2. “Қар түйіршігін тап” Мақсаты: Заттың қасиетін ажырату. Балалар түрлі пішіндегі қағаз қиындыларынан қар тәрізділерін таңдайды. **Күтілетін нәтиже:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе біледі **2.Математика негіздері** Шар.Текше.Цилиндр **Міндеті:** Денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата	жеңімпаз. Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтайды **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** Қазақстанның байлықтары мен жетістіктері **Міндеті:** Қазақстанның әсем табиғаты,көрнекі жерлері мен тарихи орындарының маңыздылығын түсіну Тәрбиеші түсіндіруі Қазақстанның табиғаты: Таулар, өзендер, көлдер, далалар туралы айтып беру. Мысалы: Алатау тауы, Көкшетау, Балқаш көлі. Көрнекі жерлері: Шарын шатқалы, Бурабай, Астана көрікті жерлері. Тарихи орындары: Ұлы Жібек жолы, Алматыдағы Медеу, Түркістандағы Қожа Ахмет Ясауи кесенесі. Жетістіктері: Ғарыш саласындағы жетістіктер (Байқоңыр ғарыш айлағы). Спорттағы жеңістер, мәдени жетістіктер. Дидактикалық ойындар

	Сарышұнақты неге жағымды кейіпкерлерге жатқыздыңдар? – Ит неге жағымсыз кейіпкер? **Күтілетін нәтиже:** әңгімені бірізді айтып, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастырады ***2.Математика негіздері*** **Мен не істей аламын?** **Міндеті:** Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолдана отырып, заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу. Тәрбиеші түсіндіреді: «Балалар, біз бүгін заттарды салыстыруды үйренеміз. Кей заттар бірдей, ал кейбірі басқа.» Көрнекі құралдарды көрсетеді: «Мысалы, мына екі шар бірдей түсті, бірақ бірі үлкен, бірі кіші» Балаларды қызықтыру үшін бірнеше затты салыстырып көрсетеді Ойын 1: «Сәйкестік табу» (беттестіру) Мақсат: бірдей қасиеттері бар заттарды жұптастыру Қалай ойнайды: Балаларға карточкалар	жинайды. 2. Жүк және жолаушы көліктерін таныстыру Жүк көліктері: Камаз, Газель, трактор – тауар немесе жүк тасымалдау. Жолаушы көліктері: Автобус, троллейбус, такси – адамдар тасымалдау. 3. Көрнекі материалдар Ойыншық көліктерді көрсету. Суреттер арқылы көліктердің жұмысын көрсету. Дидактикалық ойындар (Кім не тасиды?» Балаларға жүк пен жолаушы көліктерінің суреттері беріледі. Сұрақ: «Бұл көлік не тасиды?» Жауап: жүк немесе адамдар. «Көлікті таңда» Тәрбиеші кейіпкерлердің тапсырмасын айтады: «Науқасты ауруханаға жеткізу керек» → балалар «жедел жәрдемді» таңдайды. «Қоқысты жинау керек» → «қоқыс көлігін» таңдайды. «Көлік жарысы» Балаларға арнайы және жүк-жолаушы көліктерін	– Егер дауысты дыбыс естілсе – қол соғамыз. – Егер дауыссыз дыбыс естілсе – орыннан секіреміз. Мысалы: а, м, о, к, е, т... Балалар тыңдап, тиісті қимыл жасайды. 2. «Дыбыс жолы» Мақсаты: Дыбыстарды бірізділікпен айту арқылы сөз құрау. Барысы: Тәрбиеші әр балаға бір дыбыстан береді (мысалы: «б», «а», «л»). – Балалар, қатарға тұрып, сөз құрайық. Қандай сөз шықты? Балалар: бал! Ойын басқа дыбыстармен жалғасады. 3. «Құлақ түр!» Мақсаты: Есту арқылы дыбысты есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші 3–4 дыбысты ретімен айтады: м, а, н. Балалар қайталайды. Кейін тәрбиеші бір дыбысты алып тастайды: м, н – балалар жоғалған дыбысты атайды (а). Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтайды	білуге жаттықтыру 1. Тапсырма: «Дұрыс пішінді таңда» Нұсқау: Балалар суреттен көрсетілген пішінді белгілейді. Суреттер Сұрақ ✿ ▤ «Дөңгелек пішінді табыңыз» (шар – ✿) ▤ ✿ «Шарды табыңыз» (✿) ▤ ✿ «Цилиндрді табыңыз» ( ) 2. Тапсырма: «Қайсысы домалайды?» Нұсқау: Балалардан сұрау: «Бұл пішін қалай қозғалады?» ✿ → домалайды (шар) ▤ → сырғалмайды (текше) → айналады немесе сырғиды (цилиндр) Балалар әр пішінді қозғалысымен сәйкестендіреді (қолмен көрсетуге болады). 3. Тапсырма: «Сипаттама бойынша тап» Нұсқау: Тәрбиеші сипаттайды, бала пішінді көрсетеді. «Бұл пішіннің барлық беті бірдей, бұрышы жоқ» → шар «Бұл пішіннің 6 беті бар, әр беті квадрат» → текше	“Сәйкестендір” ойыны: Балаларға суреттер мен атаулар беріледі, сәйкесін тауып жабыстыру керек. “Қайда?” ойыны: Балалар Қазақстан картасында көрсетілген табиғат және тарихи орындардың қайда екенін табады. “Мен кіммін?” ойыны:Тәрбиеші немесе бала белгілі бір тарихи немесе көрікті орын туралы сипаттайды, қалғандар ол нені білдіретінін табады. **Күтілетін нәтиже:** Қазақстанның әсем табиғаты,көрнекі жерлері мен тарихи орындарының маңыздылығын түсінеді **3.Шығармашылық** Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру Ормандағы қоян **Сурет салу** Бояумен сурет салу кезінде қылқаламды бояуға батыру, қағазға жуан сызықтарды сызарда қылқаламды көлденең, ал жіңішке сызықтар мен нүктелерді сызу үшін тігінен ұстап, суреттерді бояғанда бір бағытта солдан оңға қарай, жоғарыдан төмен қарай,

	беріледі. Тәрбиеші: «Сол түстегі барлық заттарды жұптастырыңдар» деп нұсқау береді. Балалар бірдей түс немесе пішін бойынша карточкаларды топтайды. Мысал:3 қызыл шар, 2 көк шар → қызыл шарларды бірге қою Ойын 2: «Қайсысы басқаша?» (2–3 белгі бойынша сәйкессіздікті табу) Мақсат: сәйкессіз затты табуҚалай ойнайды: 3–4 зат көрсетіледі (мысалы: 2 қызыл шар, 1 көк шар). Тәрбиеші: «Қайсысы басқаша?» деп сұрайды. Балалар сәйкессіз затты көрсетеді және неліктен басқа екенін түсіндіреді. Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** Беттестіру, тұстастыру және жұппен салыстыру тәсілдерін қолданады **3.Қазақ тілі** **Сиыр** **Міндеті:** Сөздік қор. Мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға)сөздермен толықтыру.	бөліп, жарыс ұйымдастыру (сурет арқылы немесе ойыншық көліктерді кезекпен жылжыту). **Күтілетін нәтиже:** Арнайы көлік құралдарының түрлерін ажыратады **3.Көркем әдебиет** **Қыс** **Міндеті:** Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. Тәрбиеші слайдтан суреттер көрсетеді. – Мына суреттерден не көріп тұрсыңдар? – Қыс мезгілінде қандай өзгерістер болады? – Қыста адамдар қалай киінеді? Қыс мезгілі ұнай ма? – Қар қандай? (Әдемі, кішкентай, нәзік, жеңіл, үлпілдек, суық, ақ) – Кейде қар өте қалың жауады. Қарды үйіп, сырғанақ жасаймыз. Шанамен сырғанаймыз. – Бүгін біз ақын Абдрахман Асылбековтың «Қыс» өлеңімен танысамыз. Қандай қызық қыс деген, Бәрін шебер істеген. Бақша-бауды, тауды да Бояған ақ түспенен.	**3.Көркем әдебиет** **Жантөре мен ақ қоян** **Міндеті:** Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау Педагог жұмбақ жасырады. Өзі ақ, Өзі қорқақ. Ол не? (Қоян) – Балалар, қыс мезгілінде қояннның түсі қардың түсі сияқты ақ болады. Бүгін біз осы ақ қоян туралы Бағдат Мәжитовтың «Жантөре мен ақ қоян» деген қызықты әңгімесімен танысамыз. Педагог әңгімені мәнерлеп оқып береді, мазмұнын түсіндіреді Сұрақ-жауап: – Әңгіме қалай аталады? Жантөре қардан не жасағысы келді? – Жантөре досы екеуі нені көрді? Жантөре досына не айтты? – Қардың арасынан ақ қоянды көргенде Жантөре не деді? – Қоянды не үшін жібере салды? **Тіл ұстарту жаттығуы:** Ян-ян – балалардан қашты қоян.	«Бұл пішіннің екі дөңгелек беті және бір қисық бүйірі бар» → цилиндр Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** Денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап **3.Қазақ тілі** **Жылқы** **Міндеті:** Қазақ халқының мәдениеті үй жануарлары жылқы,сиыр,түйе қой,ешкі малдарын бағып қарауға баулу. **Түсіндіру кезеңі** Жылқының сыртқы ерекшеліктерін көрсету: «Жылқының құйрығы, табаны, мұртшасы бар» Жылқының тіршілік ортасын сипаттау: «Жылқы жайылымда, қорада тұрады» Жылқының адамға пайдасы: көлік, ет, сүт, спорт, ойын-сауық Б) Дидактикалық ойындар «Дұрыс-бұрыс» Балаларға жылқы туралы қысқа мәліметтер айту: «Жылқы суда өмір сүреді» – дұрыс/бұрыс? «Жылқының төрт аяғы бар» – дұрыс/бұрыс? «Жылқының бөлшектері»	қиғашынан жүргізу. Қадамдар Қағазға жеңіл қарындашпен қоянның контурын сызады (дөңгелек бас, үлкен құлақтар, кішкентай көздер). Орман элементтерін қосады: ағаштар, бұталар, гүлдер, шөптер. Бояумен бояйды: қоян ақ, сұр немесе қоңыр түсте болуы мүмкін, орман жасыл, қоңыр, сары реңктерде. **Мүсіндеу** Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау Қоянның денесін сопақша формада жасап,құлақтарын бөлек жасап, денеге жабыстырады. Көз, мұрын және аяқтарын қосады **Жапсыру** Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру,

	Тәрбиеші: – Балалар, бүгін біз үй жануарларының бірі – сиырмен танысамыз. (Сиырдың суретін немесе ойыншық моделін көрсетеді.) 2. Түсіндіру бөлімі Тәрбиеші түсіндіреді: – Сиыр – үй жануары. – Сиырды адамдар бағып-өсіріп, одан көп пайда көреді. – Сиыр сүт береді. Сүттен қаймақ, ірімшік, май, айран, құрт жасаймыз. – Сиырдың төлі – бұзау. – Сиыр шөп жейді, су ішеді, қорада тұрады. Сұрақ-жауап арқылы бекіту: Бұл не? (Сиыр.) Сиыр қайда тұрады? (Қорада.) Не береді? (Сүт.) Төлі қалай аталады? (Бұзау.) 3. Дидактикалық ойын: «Төлін тап» Мақсаты: Үй жануарлары мен олардың төлдерін ажырата білуге үйрету. Керек құралдар: жануарлардың және төлдерінің суреттері (сиыр – бұзау, қой – қозы, жылқы – құлын, т.б.) Ойынның барысы: Тәрбиеші суреттерді араластырып қояды.	Қыс дегенің ақ қана, Үлбіреген мақта ма? Тыным таппай күнұзақ, Тұрғызады аққала. (Абдрахман Асылбеков) Тіл ұстарту жаттығуы: Ыс-ыс-ыс – келіп жетті қыс. Яз-яз-яз – сақылдаған сары аяз. 3-4 балаға өлеңді жатқа айтқызады. Үлестірмелі материалмен жұмыс 1. Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген? Қыста табиғатта қандай өзгерістер болады? Сурет бойынша қыс туралы әңгіме құра. Балалардың көңіл күйі қандай? Қыс мезгілінде қандай ойындарды ойнайсың? 2. Кім қайда ойнайды? Сызып қос. 3. Жұмбақты шеш . Ақ көрпесін тұйықтап, Қыстай жатар ұйықтап. (Қар) Дидактикалық ойын: «Кімге не керек?» (ойлау қабілетін дамыту) Шарты: қыста киетін қыздар мен ұлдардың киім түрлерін іріктейді. **Күтілетін нәтиже:** Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп айтады	Ян-ян-ян – жүгіріп жүр ақ қоян. Үлестірмелі материалмен жұмыс Оқиғаның жүйесін сурет бойынша баянда. Жантөре досымен не жасағысы келді? 2. **Жұмбақты шеш:** Шелек қалпақ басында, Сәбіз екен танауы. Қыста қардан туады, Тауып көрші сен оны. (Аққала) Ертегіні рөлдерге бөліп сахналату **Күтілетін нәтиже:** Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналайды **4.Дене шынықтыру :** **Секіру** **Міндеті:** Алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктіктен секіру,20 сантиметр дейінгі биіктіктікке секіру. 1. Ойын: «Секір де, тоқта!» **Мақсаты:** Балаларды ырғақпен секіруге, тепе-теңдікті сақтауға және нұсқауды тез орындауға үйрету. **Ойын барысы:** Мұғалім «Секір!» дегенде балалар арқанмен немесе	(пазл ойыны) Суретті бөліктерге бөліп, балаларға құрастыруды ұсыну. «Сөйлеу жаттығуы» Балаларға жылқы туралы қысқаша сөйлем құрастыруды үйрету: Мысалы: «Жылқы шапшаң жүгіреді», «Жылқының құйрығы ұзын». «Жылқы дыбысы» Балалар жылқының дыбысын қайталау: «И-го-го!» Дыбысты естігенде жылқы суретін көрсету «Жылқыны қоршау» (қозғалыс ойыны) Балалар жылқы болып, «жүгіру», «тамақ жеу», «текендеу» сияқты әрекеттерді жасайды **Күтілетін нәтиже:** үй жануарлары жылқы,сиыр,түйе қой,ешкі малдарын бағып қараудың мәнін түсінеді **4.Музыка** **Қысқы орманда** **Міндеті:** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау;	жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. Қоянның денесін, құлақтарын, көздерін бөлек қағаздан қиып алады Оларды қағазға жабыстырады **Құрастыру** Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту Қоянның негізгі пішінін картон немесе қағаздан құрастырады **Күтілетін нәтиже:**Қоянның суретін салып,мүсіндеп,жапсырады,құрастырады **4. Дене шынықтыру** Ұлттық қимылды ойындар **Міндеті:** Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық

	Балаларға тапсырма береді: – Балалар, мен сендерге жануарлардың суретін көрсетемін. Сендер оның төлін тауып, қатар қоюларың керек. Мысалы: Тәрбиеші: Бұл не? Бала: – Сиыр. Тәрбиеші: – Ал оның төлі қайсысы? Бала: – Бұзау. Тақпақ жаттау Сиыр мөңіреп, сүтін берер, Шөпті жейді, суын ішер. Біз де сиырды жақсы көреміз, ❤ Қамқор болып, бағып жүреміз! **Күтілетін нәтиже:** Мал өсіруге байланысты қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға сөздері арқылы сөздік қорлары молаяды **4.Дене тәрбиесі** **Секіру** **Міндеті:** Алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру, оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сызықтан секіру, тұрған орнында айналып секіру; биіктіктен секіру,20 сантиметр дейінгі биіктіктікке секіру. **Дидактикалық ойын: “Кім**	**4.Музыка** **Қысқы орманда** **Міндеті:** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. Тәрбиеші түсіндіруі: «Бүгін біз қысқы орманға саяхат жасаймыз» деп балаларға қызықты әңгімені бастау. Қысқы табиғат ерекшеліктерін сипаттау: қар жауып тұр, жел соғып тұр, ағаштар тоңып тұр. Музыканың сипатын түсіндіру: Музыканың ритмі мен көңіл-күйін сипаттау (мысалы: баяу, жеңіл, күлкілі, қатты жел сияқты). Балаларға музыка тыңдатып, оның сипатымен байланыстырылған қимылдарды көрсету. Дидактикалық ойындар: «Қар жапырағы» ойыны: Балалар «қар» болып билейді: баяу музыкада ақырын жерге түседі, тез музыкада желмен ұшып	сызықтан секіреді. «Тоқта!» дегенде бәрі қимылсыз тұрып қалады. Кім қозғалып кетсе, бір ұпай жоғалтады. Соңында ең тәртіпті әрі дәл секірген бала жеңеді. . Ойын: «Кім көп секіреді?» **Мақсаты:** Арқанмен секіру жылдамдығын және төзімділікті дамыту. **Барысы:** Белгі берілгенде балалар арқанды алға айналдырып, үздіксіз секіреді. 30 секунд ішінде кім көп рет секірсе — сол жеңімпаз. Ересектер үшін нұсқа: оң және сол аяқты алмастырып секіру. 3. Ойын: «Құстай қон!» **Мақсаты:** Биіктіктен секіріп, дұрыс қонуға дағдыландыру. **Барысы:** Балалар кезекпен шағын биіктіктен секіреді. Мұғалім «Құстай қон!» дегенде, балалар тізесін сәл бүгіп, жұмсақ қонуды үйренеді. Дұрыс қонған балаға жұлдызша беріледі. **Күтілетін нәтиже:** Биіктікке секіруді меңгереді	шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. Тәрбиеші түсіндіруі: «Бүгін біз қысқы орманға саяхат жасаймыз» деп балаларға қызықты әңгімені бастау. Қысқы табиғат ерекшеліктерін сипаттау: қар жауып тұр, жел соғып тұр, ағаштар тоңып тұр. Музыканың сипатын түсіндіру: Музыканың ритмі мен көңіл-күйін сипаттау (мысалы: баяу, жеңіл, күлкілі, қатты жел сияқты). Балаларға музыка тыңдатып, оның сипатымен байланыстырылған қимылдарды көрсету. Дидактикалық ойындар: «Қар жапырағы» ойыны: Балалар «қар» болып билейді: баяу музыкада ақырын жерге түседі, тез музыкада желмен ұшып кете береді. Таныс би қимылдарын қолдану: Тәрбиеші таныс қимылдарды көрсетеді: қолдарды көтеру, айналу, секіру. Балалар музыкаға сәйкес	ойындарға қатысуға баулу. **1. «Ақсерек–Көксерек»** **Мақсаты:** Күш, ептілік және топтық ұйымшылдықты дамыту. **Ойын барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топ «Ақсерек», екіншісі «Көксерек». Бірі-бірінің баласын шақырып, тарту арқылы өз жағына өткізуге тырысады. Бұл ойын қол, иық, бел бұлшықеттерін дамытады. **2. «Арқан тарту»Мақсаты:** Күштілік пен топтық үйлесімділікке тәрбиелеу. **Қажетті құрал:** Арқан **Ойын барысы:** Екі топ арқанның екі жағын ұстап, белгі берілгенде өз жағына қарай тартады. Белгіленген сызықтан қарсылас топты өткізген команда жеңеді. **3. «Асық ату»** **Мақсаты:** Мергендік, көз мөлшерін, дәлдікті дамыту. **Құрал:** Асықтар. **Барысы:** Асықтар шеңберге қойылады. Балалар кезекпен сызықтан асық

	жылдам әрі дәл секіреді?” Балалардың секіру дағдыларын (арқанмен, сызықтан, биіктіктен) дамыту; **Ойын барысы:** **Мұғалімнің нұсқауы:** Балалар шеңбер жасап тұрады. Мұғалім: – «Кім арқанды алға айналдыра отырып, қателеспей 5 рет секіреді?» – деп тапсырма береді. Әр бала кезекпен орындап, ұпай алады. **Келесі кезең:** – «Оң және сол аяқты алмастырып секір!» – «Сызықтан секір де, артқа қайта орал!» – «Орныңда айналып секір!» Әр тапсырма 10–15 секунд ішінде орындалады. **Қиындату деңгейі:** Соңында балалар 20 см биіктіктен секіреді. Дұрыс қонған балаға жұлдызша немесе ұпай беріледі .**<u>Күтілетін нәтиже:</u>**Биіктікке секіруді меңгереді	кете береді. Таныс би қимылдарын қолдану: Тәрбиеші таныс қимылдарды көрсетеді: қолдарды көтеру, айналу, секіру. Балалар музыкаға сәйкес осы қимылдарды өзгертіп, ойдан би қимылдарын шығарады. Әнді сахналау: Мәтінге сәйкес әнді балалар орындап, әр ән жолына сәйкес қимылды қосады. Мысалы: «Аяз соғып тұр» — қолдарды желге ұқсатып тербету. Шығармашылық тапсырмалар: Балаларға өз идеяларын қосуға мүмкіндік беру: «Қысқы орманда сен қандай жануарсың, қандай қимылдар жасайсың?» Әр бала өз қимылын көрсетіп, топпен біріктіріп сахналық көрініс жасау. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Таныс би қимылдарын жасайды		осы қимылдарды өзгертіп, ойдан би қимылдарын шығарады. Әнді сахналау: Мәтінге сәйкес әнді балалар орындап, әр ән жолына сәйкес қимылды қосады. Мысалы: «Аяз соғып тұр» — қолдарды желге ұқсатып тербету. Шығармашылық тапсырмалар: Балаларға өз идеяларын қосуға мүмкіндік беру: «Қысқы орманда сен қандай жануарсың, қандай қимылдар жасайсың?» Әр бала өз қимылын көрсетіп, топпен біріктіріп сахналық көрініс жасау. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Таныс би қимылдарын жасайды _	атады. Кім көп асық ұтса — жеңімпаз. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысады
Серуенге дайындық	1.Ауа райын бақылау: Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. 2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау: Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. 3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы: Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын				

	түсіндіреді. 4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	Тақырып: Құстар қыс мезгілінде Қимылды ойын: «Құстар мен мысық» Барысы: Балалар құс рөлінде жүгіреді, тәрбиеші мысық болып ұстамақ болады. Бақылау: Торғайларды бақылау. Олардың жем іздеуін, қозғалысын, дыбысын бақылау. Еңбек әрекеті: Құстарға жем шашу.	Тақырып: Жел күшейді Қимылды ойын: «Жел және жапырақ» Барысы: Тәрбиеші жел рөлінде болады, балалар жапырақ сияқты жан-жаққа шашырап қашады. Бақылау: Жел бағыты. Балалар жеңіл қағаз немесе шарф арқылы желдің бағытын анықтайды. Еңбек әрекеті: Алаңды тазалау	Тақырып: Аязды күн Қимылды ойын: «Аяз бен балалар» Барысы: Аяз болып тәрбиеші қуады. Балалар белгіленген орынға тығылады. Бақылау: Тыныстан шыққан бу. Балалар ауызынан шыққан буды қарап, «неге бу шығады?» деген сұраққа жауап іздейді. Еңбек әрекеті: Алаңды тазалау	Тақырып: Қысқы аспан Қимылды ойын: «Бұлтты тап» Барысы: Тәрбиеші бұлттардың атын (ақ, сұр, қою) айтады, балалар аспаннан тауып көрсетеді. Бақылау: Аспанның түсі, бұлттардың қозғалысы. Балалар көздерін аспанға қадап, қозғалысын, түсін салыстырады. Еңбек әрекеті: Алаңды тазалау	Тақырып: Жел күшейді Қимылды ойын: «Жел және жапырақ» Барысы: Тәрбиеші жел рөлінде болады, балалар жапырақ сияқты жан-жаққа шашырап қашады. Бақылау: Жел бағыты. Балалар жеңіл қағаз немесе шарф арқылы желдің бағытын анықтайды. Еңбек әрекеті: Алаңды тазалау
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезегін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: "Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"				
Жеке жұмыс	Тіл дамыту және сөйлеу мәдениеті **Мақсаты:** Сөздік қорды байыту, сөйлем құрау дағдысын жетілдіру. **Жеке жұмыс түрлері:** Сурет бойынша әңгіме құрау («Менің отбасым» «Не артық?» ойыны (сөздік қорды дамыту)	Математикалық ұғымдарды дамыту **Мақсаты:** Сан және пішін туралы түсінікті бекіту, санау дағдыларын дамыту. **Жеке жұмыс түрлері:** 1-ден 10-ға дейін тура және кері санау Пішіндерді сәйкестендіру («дөңгелек – күн»,	Бейнелеу және шығармашылық іс-әрекет **Мақсаты:** Баланың қиялын, қол қимылдарын, түстерді ажырату қабілетін дамыту. **Жеке жұмыс түрлері:** «Менің үйім» суретін салу «Түстер әлемі» (түстерді сәйкестендіру ойыны)	**Тіл дамыту және сөйлеу мәдениеті** **Мақсаты: Сөздік қорды байыту, сөйлем құрау дағдысын жетілдіру.** **Суретпен жұмыс: Педагог жануарлардың суреттерін көрсетеді. Сұрақтар арқылы**	**Бағыты:** Танымдық және әлеуметтік-эмоциялық даму **Мақсаты:** Баланың қоршаған ортамен қарым-қатынасын, өзін-өзі таныту қабілетін дамыту. **Жеке жұмыс түрлері:** «Мен кіммін?» (өзін таныстыру ойыны)

	Дыбыстарды ажырату (қ–ғ, с–ш)	«үшбұрыш – шатыр») «Кім тез табады?» ойыны (пішіндермен жұмыс)	Саусақпен сурет салу («Жаңбыр жауды»)	**баланың ойын жетелейді: Бұл қандай жануар? Ол қайда өмір сүреді? Адамдарға қандай пайдасы бар?**	«Жақсы сөз айтайық» (эмоциялық қарым-қатынас дамыту) «Жануарларды тап» (логикалық ойлау) .
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	***«Орамал тастамақ».*** Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақайтыпнемесебилепберуікерек. Балаларшеңбербойындакөздерінжұмыптұруыкерек. Ойыносылайжалғасабереді.	***Ақсерек-көксерек***. Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқ абөлінеді, қолдарынан ұстап тұрады. Ара қашықтық 20-30 қадам. 1-ші топ. Ойынды бастайды: Ақсерек-ау ақсерек Бізден сізге кім керек. 2-ші топ Ақсерек –ау ақсерек Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек. Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады, өте алмаса сол топта қалады. Ойын осылай жалғаса береді.	***Қуыр-қуыр қуырмаш.*** Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға: ортаңғы саусағымды тапшы, – дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, -деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса, ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.	***«Асық ойыны»*** . Бұл – балалардың ежелгі спорттық ойыны. Тақыр алаңға көлденеңінен түзу сызық сызады да, соны бойлай тігілген кенейді кезектесіп сақамен ату арқылы мергендік сынасады	***«Орамал тастамақ».*** Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақайтыпнемесебилеп беруікерек. Балаларшеңбербойындак өздерінжұмыптұруыкерек . Ойыносылайжалғасабере ді.
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен “Өнегелі 15 минут” өткізу **1. Ақпарат беру** Баланың жалпы дамуы: сөйлеу, моторика, қимыл-қозғалыс, шығармашылық, әлеуметтік дағдылар.				

	Балалардың күнделікті іс-әрекеті: өзіндік ойындар, ұйымдастырылған іс-әрекеттер, оқу-бейнелеу жұмыстары. Қауіпсіздік пен денсаулық ережелері. **2. Кеңес беру / практикалық ұсыныстар** Үйде баланың сөйлеуін, сөздік қорын дамыту әдістері. Достық пен сыйластықты қалыптастыру ойындары. Баланың өзіндік іс-әрекетін қолдау: пазл, сурет, қимыл ойындары. **3. Сұрақ-жауап** Ата-аналар өз сұрақтарын қояды. Педагог қысқа әрі нақты жауап береді, тәжірибелік кеңестер ұсынады.

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:2-апта 08-12-желтоқсан 2025-2026 оқу жылы
Желтоқсан:Құндылық :Бірлік пен ынтымақ

Апта дәйексөзі: Татулық-табыстың кілті

Күн тәртібі	Дүйсенбі 08.12.25	Сейсенбі 09.12.25	Сәрсенбі 10.12.25	Бейсенбі 11.12.25	Жұма 12.12.25
Балаларды қабылдау	**Ойын атауы: «Көңіл-күйді тап!»** **Мақсаты**: Баланы күннің басында жақсы көңіл күйге бөлеу Ойынның барысы: Таңертең балаларды есік алдында күлімдеп қарсы аласыз. Оларға:«Қош келдің! Сен бүгін қандай көңіл-күймен келдің? Кел, эмоция таңдап көр!» — дейсіз. Арнайы себетке немесе қабырғаға ілінген эмоция карточкаларынан бала өзі таңдағанын көрсетеді. Ол эмоцияны таңдап болған соң, тәрбиеші: -Керемет! Ал енді осы көңіл-күйді көрсетіп көрші! -Қуансаң — секіріп көрсет! -Таңғалған кейіп көрсет! -Ренжіп қалсаң, не істер едің?» — деп ойынды жалғастырады. Соңында:Бала өзі қалаған амандасу түрін таңдап, тәрбиешімен немесе досымен амандасады. **(Адал азамат) Күй күмбірі:** «Кеңес» күйі. Мақсаты:Қазақ халқының өнеріне деген сүйіспеншілік ояту Балалар, бұл әуен — күй деп аталады. – Қазір сіздер тыңдап отырған күй — «Кеңес» деп аталады. – Бұл күйді атақты күйші Құрманғазы атамыз шығарған. – «Кеңес» деген сөз — ақыл айту, жақсы ой бөлісу деген мағына береді. – Бұл күйде бір-бірімен кеңесіп отырған адамдар сияқты сабырлы, байсалды, терең ой бар. – Тыңдап көріңдер, күйдің әуені тыныш, жай жүріп отырады. Бұл — адамға ой салады, жүрегіне тыныштық береді.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Бала ата-анадан үлгі алады • Ата-ананың өз жұмысына деген құрметі, кәсіби мәдениеті балаға кәсіпке сүйіспеншілікпен қарауды үйретеді. • Баламен өз жұмысыңыз туралы бөлісіңіз: «Мен дәрігермін, адамдарға көмектесемін», «Мен құрылысшымын – үйлер саламын» деген секілді. Мектепке дейінгі ұйыммен бірлесе әрекет етіңіз • Бала тәрбиесінде тәрбиеші мен ата-ана – бір команда болуы керек. • Мекемеде өтетін шараларға қатысу, үй тапсырмаларына көңіл бөлу – баланың тәрбие мен білімге деген				

	қызығушылығын арттырады. Баланы мақтау мен қолдаудан аямайық • Әрбір кішкентай жетістік – баланың болашақтағы үлкен қадамдарына бастар жол. Еңбекке тәрбиелеу кезінде «Сен істей аласың», «Жарайсың!» деген жылы сөздермен мотивация беріңіз.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**«Игі істер қоржыны»** Түрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қиып алуға болады. Әр күннің соңында балаға «қоржынға» бүгін қанша игі істер жасаса, соншадөңгелексалуұсын ылады.Балақиналғанжағдайда,оғанкөмектесукерек. Мұндай ойын баланы игі істер жасауға ынталандырады	**Қимылды ойын: «Ұшады – ұшпайды»**Мақсаты: Құстар мен заттардың айырмашылығын табу Барысы: Тәрбиеші балалардың алдына шығып, әртүрлі заттар мен жануарлардың атын атайды. Егер айтылған нәрсе ұшатын болса – балалар қолдарын жайып «ұшқандай» етіп қимылдайды. Егер ұшпайтын нәрсе айтылса – қозғалмай тұрады. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)	**«Абай бол» ойыны** Мақсаты: Жол ережелерін үйрету, қауіпсіздік ережелерін меңгерту Барысы: Ойын алаңына жол белгілерінің суреттері (светофор, жолақ, т.б.) қойылады. Балалар бағдаршам түстеріне байланысты әрекет жасайды: Жасыл – жүреді Сары – орнында тұрады Қызыл – тоқтайды	**Жұмбақтар: «Р, Ш, Д»** дыбыстарынан басталатын Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс тану және сөздік қорын байыту Барысы: Тәрбиеші әріптерге байланысты жұмбақтар жасырады, балалар жауабын табуға тырысады. Мысалдар: қызыл, аузы бар, бірақ сөйлемейді. (Раушан) Ш: Шырылдайды жаз бойы, тыным таппай бір қойды. (Шегіртке)	**Дидактикалық ойын: «Түстерді анықта?»** Мақсаты: Балаларды түстерді тануға және ажыратуға үйрету Барысы: Тәрбиеші түрлі-түсті заттарды көрсетеді немесе түрлі карточкалар ұсынады. Балалар түстерді атап, сол түске сай ойыншық немесе зат табады.)
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу.				

	«Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***Қ.Р әнұранын айту*** **«Сиқырлы таяқша»** *Ойынның мақсаты:*балаларды зейін қоюға,мейірімділікке,досына көмектесуге тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрып, өздеріне көмек қажет болған жағдайды кезек-кезек айтып береді, мысалы: тісім ауырды, біреу ренжітті, көңіл-күйім болмады жәнет.б.Қатысушылар жағдайларын айтып болғаннан кейін,педагог«сиқырлы таяқшаны» қолына алып, былай дейді: «Сиқырлы таяқша,досыңа көмектес!».	«Мақтау сөздер айту» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.(Адалдық әліппесі)	Тек жақсы қасиеттерді ата» Педагог қолына доп алып, балалардың алдына тұрады да, олардың әрқайсысына допты лақтырады. Балалар допты кез-келген «жақсы қасиет» (адалдық, мейірімділік, ұқыптылық) айтылған кезде ғана ұстап алуы тиіс. Бұл жағдайдаоларпедагогкеқара йқадамжасайды (Адалдық әліппесі)	Адалдық шеңбері» Ойынның мақсаты:балаларды адалдыққа тәрбиелеу,зейінді дамыту. Педагог балаларды екі командаға бөледі. Бір команданың қатысушылары қолдарынан ұстап,«адалдық шеңберін» құра отырып,қолдарын жоғары көтереді.Екінші команданың мүшелері бірінің Артынан бірі сапқа тұрып,көңілді музыкамен«адалдық шеңберінің»ішіне кіріп, шығады	«Адал досқа арналған ашық хат» Ойынның мақсаты:достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балаларға достық туралы мақал айтып береді, содан кейін өзінің адал досы деп санайтын адамды атауды және оның себебін түсіндіруді сұрайды. Әңгіме соңында балаларға адал досы үшін ашық хат дайындау ұсынылады
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Менің Отаным **Міндеті:** Ойыншықтарды, заттарды, сюжеттік суреттер, табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау, сын есімдер мен үстеулерді қолдану Балалар, біз бір-бірімізді	**1 .Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау Тәрбиеші түсіндіреді: * Дыбысты **айтамыз және естиміз**. * Дыбыстың	**1 Математика негіздері** Таңертең,күндіз,кеш,түн. Кеше,бүгін ,ертең **Міндеті:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау. Тәулік деген не?** Тәрбиеші түсіндіреді:	**1.Тіл дамыту** Тәуелсіз елдің ұланымыз **Міндеті:** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** Әдептілік-әдемілік **Міндеті:** Балаларды адамгершілік құндылықтарға,өзіс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге баулу Тәрбиеші түсіндіруі Ізгі сөздер –

	түсіну үшін не істейміз? Әрине, сөйлесеміз, тілдесеміз. Сөйлемдердің үш түрі болады. Біріншісі – *хабарлы сөйлем*, бір нәрсені хабарлап айтады.Сөйлем соңынан нүкте қойылады. Мысалы: Менің Отаным – Қазақстан. Ал енді сендер хабарлы сөйлемге мысал келтіріңдер. Сөйлем соңына не қойылады? Сөйлемнің екінші түрі – *лепті сөйлем*. Ол адамның түрлі көңіл күйін – қуану, ренжу, өкіну, таңдану т.б. білдіреді. Мысалы: Жасай бер, Қазақстан! Желбіре, желбіре, көк туым! Лепті сөйлем көтеріңкі сезіммен айтылады. Ал енді лепті сөйлемге мысал келтіріңдер. – Сөйлемнің үшінші түрі – *сұраулы сөйлем*.Сұраулы сөйлемдер бір нәрсені сұрап тұрғанын білдіреді. Соңынан сұрақ белгісі қойылады. Мысалы: Сен Алматыға бардың ба? Рәміздерді білесің бе?	таңбаланған түрі – **әріп**. * Дауысты дыбыстар — созылып айтылады, кедергісіз шығады. * Дауыссыз дыбыстар — айтқанда кедергі болады. 1. «Дыбыс тыңда!» Тәрбиеші дыбысты айтады, балалар оның ауысты ма, дауыссыз ба екенін айтады. Мысалы: «о» → дауысты, «м» → дауыссыз. 2. «Сөзді бөліп айт» Балалар сөзді бөліп айтады: «қол» → қ – о – л «күн» → к – ү – н «ас» → а – с Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** сөздегі дыбыстардың ретін және дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтайды **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері	«Тәулік — бұл 24 сағат. Бір тәулік төрт бөліктен тұрады: таңертең → күндіз → кеш → түн Балаларға суреттер көрсетіледі. Тәулік бөліктері: Таңертең Күн шығады Балалар оянады Таңғы ас ішеміз Күндіз Күн жоғары Балалар ойнайды, сабақ оқиды Кеш Күн батады Үйге қайтамыз, кешкі ас Түн Ай туады Демаламыз, ұйықтаймыз Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды: — «Сен таңертең не істейсің?» — «Кешке не істейміз?» Бұл диалог жүргізу дағдысын дамытады. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындайды **Күтілетін нәтиже:** Тәулік бөліктерінің ауысуынбіледі	**Тәрбиешінің түсіндіру** Балалар, бүгін біз Тәуелсіз Қазақстан, біздің Отанымыз, еліміз, жеріміз туралы сөйлесеміз. Қазақстан – кең байтақ, тәуелсіз мемлекет. Біз осындай азат елде өмір сүретін еліміздің болашағы – ұланымыз.Тәуелсіздік дегеніміз – еркіндік, өз жерімізде өз тілімізді, дәстүрімізді сақтау. Біз өз елімізді жақсы көріп, құрметтейміз. Қазақстанның рәміздері: Туы, Елтаңбасы, Әнұраны бар. Әрқайсысының мағынасы ерекше.Біз бүгін осы тақырыпта шағын әңгімелер құрап, ойымызды ретімен, түсінікті айтып үйренеміз. **Әңгіме құрастыруға бағыттайтын сұрақтар** Балаларға бірізді монолог құрастыру үшін: **Қазақстан қандай мемлекет?** **Неліктен біз өз елімізді жақсы көреміз?** **Қандай мемлекеттік рәміздерді білесің?**	сыпайылықты, мейірілімділікті, мәдениеттілік білдіретін сөздер. Әдептілік деген сөзді қалай түсінесіңдер? .– Әдепті баланың қандай қасиеттері болу керек? – Ұқыпты, тілалғыш, қайырымды, еңбекқор, адал, мейірімді, сыпайы. – Әдепті бала барлық адамдармен амандасып жүреді. Ата-анасының айтқанын орындайды. Өтірік айтпайды, достарын жақсы көреді, ешкімді ренжітпейді. **Сюжетті суреттермен жұмыс:** 1. Әр суреттегі жағдаят бойынша балалар не деуі мүмкін Бір-бірімізді көргенде не айтамыз? Қоштасқанда не айтамыз? Ас ішкенде не айтамыз? Ойыншықтармен бөліскенде не айтамыз? 2. Екі дос бір-біріне қандай сөздер айтты? Ойланып, жауап бер. 3. Баланың іс-әрекетін ата. Қалай ойлайсың,

	Ал енді сұраулы сөйлемге мысал келтіріңдер. **Сөздік жұмысы:** хабарлы, лепті, сұраулы. Балалар, мен өлең жолдарын оқимын. Өлең жолдары арасынан сөйлемнің қандай түрін естігеніңді табасыңдар. Менің Отаным Әйнегі – Күн, Шатыры – аспан, Кең далам асқақ. Төсі толған егін, Көлдері күміс шашқан, Қазақстан Республикам менің! ***Дидактикалық ойын: «Қажетті тыныс белгілерін қой»*** Шарты: берілген суреттің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемнің тыныс белгісін қою. Педагог балаларға әртүрлі суреттер таратып береді. **Үлестірмелі материалмен жұмыс** Сұрақтарға жауап бер. Отанымыздың табиғаты қандай? Еліміздің халқы туралы әңгімеле. Еліміздің бас қаласын ата. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Өленді жаттап,сөйлем түрлерін	**<u>Міндеті:</u>** Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсету. Тәрбиешінің түсіндіру Мемлекеттік рәміздер дегеніміз не? «Мемлекеттік рәміздер — елдің тұтастығын, тәуелсіздігін, болмысын көрсететін арнайы белгілер. Қазақстанның үш рәмізі бар: Ту, Елтаңба, Әнұран.» -Қазақстан Туы Тәрбиеші Тудың суретін көрсетіп түсіндіреді: Тудың түсі көк — бейбітшілік пен ашық аспан белгісі. Ортасында алтын күн — өмір, жылулық. Күн астында қыран — еркіндік белгісі. Жиегіндегі өрнек — қазақтың ұлттық ою-өрнегі. Елтаңба Пішіні — шеңбер. Ортасында — шаңырақ, бірліктің белгісі. *Екі жағында — қанатты пырақтар, ерлік пен жүйріктіктің нышаны.	**<u>2.Сауат ашу негіздері</u>** Сөйлем **<u>Міндеті:</u>** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. Тәрбиешінің түсіндіруі Сөйлем деген не? (қарапайым деңгей) Тәрбиеші балаларға түсіндіреді: * «Сөйлем — айтылған ой.» * «Сөйлемде бір нәрсе туралы айтылады.» * «Сөйлем сөздерден құралады.» Мысалы: **«Мысық ойнайды.» Бұл — сөйлем. Өйткені бір ойды білдіреді. Сөйлем сөздерден тұрады Мысал: «Балалар ойнайды. Тәрбиеші сөздерді бөлек көрсетеді: Балалар / ойнайды. «Екі сөз бірігіп бір сөйлем болды» деп түсіндіреді. Сөйлемнің ерекшеліктері:	**Өзің Қазақстанның ұланы ретінде не істей аласың?** (оқимын, еңбек етемін, табиғатты қорғаймын, үлкендерді құрметтеймін) Дидактикалық ойындар **1. «Сөйлемді аяқта»** **Тәрбиеші бастапқы бөлігін айтады, балалар аяқтайды:** Қазақстан – …Мен елімді … Тәуелсіздік – … Мен елімнің ұланымын, өйткені … 2. «Сурет бойынша әңгіме құрастыру» Рәміздер, туған жер, табиғат, балалар бейнеленген суреттер ұсынылады. Балалар бірізді, байланысты әңгіме құрайды. 3. «Қай рәмізді айттым?» Тәрбиеші сипаттама береді, бала рәмізді табады. Мысалы: ***«Көк аспан түсті, ортасында алтын күн...»*** — Ту. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Негізгі ойды дұрыс жеткізе біледі	әжей балаға не айтты? **<u>Күтілетін нәтиже:</u>**Әдептілік сақтаудың мәнін түсінеді **<u>2.Сауат ашу негіздері</u>** Сөйлем сызбасы **<u>Міндеті:</u>** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. Тәрбиешінің түсіндіруі Балалар, біз бүгін **сөйлем** туралы танысамыз. Сөйлем дегеніміз – **бір толық ойды білдіретін сөздер тізбегі**. Мысалы:*Балалар ойнайды.* Бұл сөйлемде бір ой бар және ол **екі сөзден** тұрады. Сөйлем әрқашан:Бірнеше сөзден тұрады.Толық ойды білдіреді. Дауысты көтеріп, анық айтылып аяқталады. Енді сөйлемнің сызбасын қарастырайық.

	ажыратады ***2.Математика негіздері*** Жазық фигура мен көлемді фигура **Міндеті:** Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. 1. Жазық фигуралармен таныстыру Тәрбиеші балаларға түрлі-түсті фигураларды көрсетеді: Дөңгелек — домалақ, бұрышы жоқ. Сопақша — созылыңқы дөңгелек сияқты. Үшбұрыш — үш қабырғасы, үш бұрышы бар. Шаршы— төрт қабырғасы тең, төрт бұрышы бар. Тік төртбұрыш— қарапайым төртбұрыш, екі ұзын, екі қысқа қабырғасы бар. Тәрбиешінің сөзі: «Мынау — жазық фигуралар. Олар — жалпақ. Қолмен ұстасақ	Үстінде — жұлдыз, жарқын болашақ белгісі. «QAZAQSTAN» деген жазуы бар. Әнұран Әнұран — еліміздің басты музыкалық белгісі. Әнұран орындалғанда қолды жүрек тұсына қою керек Әнұранды құрметпен тыңдау — әр азаматтың парызы. Дидактикалық ойындар 1. «Қай рәміз?» Тәрбиеші сипаттама айтады, балалар қай рәміз екенін табады. Мысалы: — «Көк аспан, күн, қыран» → Ту — «Шаңырақ, пырақ» → Елтаңба — «Орындалады, тыңдаймыз» → Әнұран 2. «Жинап құрастыр» (пазл ойыны) Тәрбиеші Ту, Елтаңба, қыран, күн, оюлар кескіндерін бөлек береді. Балалар бөліктерден Туды немесе Елтаңбаны құрастырады.	Мағынасы бар; Бір ойды білдіреді; Сөздер тәртіппен орналасады; *Ауызша айтқанда дауыс ырғағы өзгереді; Жазғанда бас әріптен басталып, соңында нүкте қойылады (қысқа түсіндіру) Дидактикалық ойындар 1. «Сөйлем құра» Тәрбиеші сөз карточкаларын береді: мысалы: *алма, қыз, жеді.* Балалар оларды сөйлем етіп құрайды: «Қыз алма жеді.» 2. «Қайсысы сөйлем?» Тәрбиеші мысал келтіреді: * *Ойыншық.* (сөйлем емес) * *Ойыншық жерде жатыр.* (сөйлем) Балалар айырмашылығын айтады. Жұмыс дәптеріндегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптасады **3.Көркем әдебиет** Тәуелсіздігіміз мәңгілік **Міндеті:** Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог	**2.Математика негіздері** Таңертең,күндіз,кеш,түн.Кеше,бүгін ,ертең **Міндеті:** Тәулік бөліктерінің ауысуын ("кеше", "бүгін", "ертең"), оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау. Тәрбиеші түсіндіруі Кеше – бүгін – ертең Бүгін— дәл қазір жүріп жатқан күн. Кеше — бүгіннен бір күн бұрын. Ертең — бүгіннен кейінгі күн. Мысалы: «Бүгін — дүйсенбі болса, кеше — жексенбі, ертең — сейсенбі.» Оқиғалардың ретін анықтау Алдымен таңертең тұрамыз, Содан кейін күндіз ойнаймыз, Бұрын күн шыққан, кейінірек батады. Дидактикалық ойын 1. «Қай кезде болады?» Тәрбиеші әрекеттерді	Сөйлемдегі әр сөзді біз **дөңгелекпен (●)** немесе **сызықшамен (—)** белгілейміз. Сызба бойынша жұмыс Тәрбиеші сөйлем айтады, балалар сызбасын құрайды: **Алма қызыл.** → ● ● **Жел баяу соқты.** → ● ● ● **Гүл ашылды.** → ● ● **Айнұр мектепке келді.** → ● ● ● ● Дидактикалық ойындар 1. «Сөйлемді тап» Тәрбиеші сөздер айтады: *алма, жүгірді, қыз, әдемі, кітап оқиды* Балалар осы сөздерден **толық ой білдіретін сөйлем** құрап айтады. Мысалы: *Қыз кітап оқиды.* 2. «Сөздерден сөйлем құрастыр» Тәрбиеші араластырып береді: *Ойнайды — балалар* *Ұшты — құс* *Күн — шықты* Балалар оларды дұрыс ретке келтіріп сөйлем жасайды. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды

	та, қалыңдығы жоқ.» 2. Көлемді денелермен таныстыру Нақты ойыншықтар немесе пластикалық фигураларды көрсету: Шар — домалақ, домалап кетеді. Текше (куб) — барлық қыры бірдей. *Цилиндр — екі жағы дөңгелек, ортасы ұзынша. Тәрбиешінің сөзі: «Бұл — көлемді фигуралар немесе денелер. Бұлардың биіктігі, ені, қалыңдығы бар. Қолымызбен ұстасақ, көлемін сеземіз.» 3. Салыстыру жұмысы Шар мен дөңгелекті салыстыру → шар домалайды, кейін қозғалады; дөңгелек – жалпақ. Текше мен шаршыны салыстыру → текшенің 6 шаршысы бар. *Цилиндр мен дөңгелекті салыстыру → цилиндрдің екі дөңгелегі бар. Дидактикалық ойындар 1. «Тап та ата!» Мақсаты: фигураларды	3. «Рәміздерді ата» Үш карточка: Ту – Елтаңба – Әнұран. Тәрбиеші біреуін көтереді, балалар хормен атайды. 4. «Құрмет көрсет»Әнұран әуені қосылады. Балалар: Түзу тұрады Қолдарын жүрек тұсына қояды Тыныштық сақтайды **Күтілетін нәтиже:** Қазақстан мемлекетінің рәміздеріне құрмет көрсетеді **3.Көркем әдебиет** **Тәуелсіздік** **Міндеті:** Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; Тәрбиешінің түсіндіруі «Балалар, біздің еліміз – **Қазақстан. Қазақстан — тәуелсіз мемлекет. Тәуелсіздік деген — еркіндік, азаттық, өз жерің мен еліңді қорғау, оған ие болу. Бүгін біз Тәуелсіздік туралы әдемі өлең тыңдаймыз.»	жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; – Қазақстан қандай мемлекет? – Қазақстанның бас қаласы қалай аталады? – Астананың көрікті жерлерін ата. – Қазақстанның жері кең-байтақ, табиғаты бай, егемен мемлекет. Қазақстанның бас қаласы – Астана Сарыарқа даласында, Есілдің жағасында орналасқан (картадан көрсету). Біз – Қазақстан азаматы екендігімізді мақтан етеміз. Педагог «Тәуелсіздік күні» слайдын көрсетіп, әңгімелейді. 16 желтоқсан – Тәуелсіздік күні. Өткенді еске алып, батырларымызға тағзым етеміз. Тәуелсіздік монументіне гүл шоғын қоямыз. – Бүгін Әлия Дәулеткелдінің «Тәуелсіздігіміз мәңгілік» атты әңгімесімен танысамыз. Әңгіме – болған оқиғаның желісі бойынша жазылады. Педагог әңгімені оқиды,	айтады, балалар қай уақытта болатынын анықтайды: Ұйықтаймыз → Түн Оянамыз →Таңертең Ойын ойнаймыз → Күндіз Кешкі ас ішеміз → Кеш Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** Тәулік бөліктерінің ауысуын түсінеді **3.Қазақ тілі** Төрт түлік төлі **Міндеті:** - Сөздік қор. Мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға)сөздермен толықтыру Тәрбиешінің түсіндіру жұмысы Төрт түлік туралы әңгіме Тәрбиеші балаларға төрт түлікті сурет арқылы көрсетіп, түсіндіреді: **Түйе – ботасы** **Жылқы – құлыны** **Сиыр – бұзауы**	орындау **Күтілетін нәтиже:** сөйлем сөздерден тұратынын түсінеді **3.Шығармашылық Жайлаудағы құлыншақ** **Сурет** Қазақ ою-өрнектерінің сипатын, колоритін жеткізе отырып, көлемді пішіндерді бояу, парақтың ортасын, бұрыштарын, жоғарғы, төменгі, оң және сол жақтарын ажырату, тік сызықтардың әртүрлі үйлесуімен құрылған қазақ ою-өрнегінің элементтерін салу **Мүсіндеу** Адамның бейнесін, жануарлардың қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау **Жапсыру** Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді

	дұрыс атау. Тәрбиеші фигураларды араластырып үстелге қояды. Балалар кезекпен біреуін алып атайды: — «Мен шаршы алдым», «Мен цилиндр таңдадым» т.б. 2. «Жазық па, көлемді ме?» Мақсаты: фигураларды екі топқа бөлу. Балаларға әртүрлі фигуралар беріледі. Екі себет: «Жазық фигуралар» «Көлемді фигуралар» Балалар фигураны дұрыстап тиісті себетке салады. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Геометриялық фигураларды ажырата алады **<u>3.Қазақ тілі</u>** Ешкі **<u>Міндеті:</u>** Қазақ халқының мәдениеті үй жануарлары жылқы,сиыр,түйе қой,ешкі малдарын бағып қарауға баулу. Тәрбиешінің түсіндіруі	Өлеңді оқу Тәрбиеші өлеңді мәнерлеп оқиды. Тәуелсіздік Өзіңдікі елің де, Өзіңдікі жерің де. Өзіңді өзің еткен бақ, Тәуелсіздік төрінде. Өзіңдікі туың да, Отпенауа,суыңда. Жаса,Қазақстаным, Белді бекем буын да. Тәрбиеші балалардан сұрайды: — «Өлеңде не туралы айтылған?» — «Тәуелсіз болу деген не деп ойлайсың?» Балалардың жауаптары тыңдалады, диалог жүргізіледі. -Дидактикалық ойындар 1. «Жұбын тап» (Суреттер ойыны) Суреттер беріледі: * Ту * Елтаңба * Қазақстан картасы * Бейбіт көгершін * Балалар Балалар бір-бірімен байланысты суреттерді жұптайды. Мысалы: Ту → Тәуелсіздік. 2. «Сөз жалғастыр»	мазмұнын түсіндіреді Сөздік жұмысы: еркіндік – ешкімге тәуелді емес, еркін ел теңге – біздің ұлттық төл ақшамыз Сұрақ-жауап: – Әңгіме қалай аталады? Авторы кім? Әңгіме не туралы? – Тәуелсіздік күні қандай мереке? – Қазақстан халқы бұл мерекені қалай тойлайды? – Тәуелсіздік мерекесін сен қалай сезінесің? Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?» (баланың ойлау қабілетін дамыту) Шарты: мақалдың басын педагог айтады, балалар жалғастырады. – Туған жерге туыңды ... . (тік) Үлестірмелі материалмен жұмыс 1. Біздің Отанымыз қалай аталады? Картадан Астана, Алматы қалаларын көрсет. Тәуелсіздік күні қашан тойланады? Сен тұратын жерде оны қалай өткізеді? 2. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туын белгіле.	**Қой – қозысы** **Ешкі – лақ** Мал шаруашылығына қатысты сөздер Тәрбиеші жаңа сөздерді түсіндіреді: **Қора** – мал тұратын орын **Жайлау** – жазда мал жайылатын кең жер **Қыстау** – қыста мал ұстайтын орын **Жем** – малға берілетін тағам **Астау** – малға су, жем салатын ағаш не темір ыдыс **Соғым** – қысқа арнап соятын мал **Сыбаға** – арнайы үлестірілетін ет, кәде Балаларға әр сөзді қайталатып, суретпен сәйкестендіреді. 2. Сөздік жұмыс ✓ Балалар жаңа сөздерді тірек суреттер арқылы айтады. ✓ «Бұл не?» деген сұраққа жауап береді. ✓ «Түйенің төлі қалай аталады?» сияқты сұрақтар қойылады. 3. Дидактикалық ойындар	бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. **<u>Құрастыру</u>** Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту 1. **Сурет салу тапсырмалары** Жайлауда жүрген құлыншақты табиғат аясында бейнеле: шөп, гүлдер, тау, аспан қосу.Құлыншақтың қозғалысын көрсетуге тырыс: жүгіріп бара жатқаны, секіріп ойнағаны немесе анасымен бірге жүргені.Бояу түрін таңдату: гуашь, акварель, түрлі-түсті қарындаштар.«Құлыншақ қандай түсті болады?» деген сұрақ арқылы қиялын дамыту. 2.Мүсіндеу тапсырмалары Пластилиннен

	Тәрбиеші балаларға суреттер немесе ойыншық жануарларды көрсетеді. — Бүгін біз үй жануарларының бірі — ешкімен танысамыз. — Қазақ халқы мал өсіруді өте ертеден бастаған. Біздің ата-бабаларымыз жылқы, түйе, сиыр, қой, ешкі сияқты үй жануарларын бағып, сүтін, етін, жүнін, терісін қажетіне пайдаланған. Ешкі туралы түсінік * Ешкі — кішкентай, шапшаң қозғалатын үй жануары. * Оның төлі — лақ * Ешкінің сүті өте пайдалы, емдік қасиеті бар. * Жүнінен киім тоқылады. * Ешкі тазарған, шөпті жақсы жейтін мал. Тәрбиеші: «Ешкіні бағып-қағу үшін оған таза су беру, қорасын тазалау, жем-шөбін уақытында беру керек.» Үй жануарлары туралы ұлттық таным Тәрбиеші қазақтың төрт түлік туралы мақал-	Тәрбиеші сөз айтады, балалар жалғастырады: Тәуелсіздік — … Отан — … Ту — … Қазақстан — … Бұл диалогты дамытуға өте тиімді. 3. «Сұраққа жауап бер» Тәрбиеші 3–4 қысқа сұрақ қояды: «Біздің еліміз қалай аталады? «Тәуелсіздік деген не?» «Туған жеріңді жақсы көресің бе?» Балалар толық сөйлеммен жауап беруге ынталандырылады. 4. «Мен Отанымды жақсы көремін, өйткені…» Балалар кезекпен сөйлемді жалғастырады. Мысалы: — «Мен Отанымды жақсы көремін, өйткені ол әдемі.» — «... өйткені мұнда отбасым бар.» **Күтілетін нәтиже:** өз пікірін айтуға үйренеді **4.Музыка** **Орманда серуендейміз** **Міндеті:** Ән айтуда	**Күтілетін нәтиже:** , диалог жүргізеді, өз пікірін айтады **4.Дене шынықтыру :** Лақтыру **Міндеті:** Лақтыру,қағыпалу,домалату:доптыжоғары,жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу; допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату,допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу **Жылыну жаттығулары** Қол, иық, алақан бұлшықеттерін қыздыру Жеңіл жүгіру, секіру Қолды айналдыру, денені бұру 2.**Допты жоғары лақтыру** Оқушы допты жоғары лақтырып, екі қолымен қағып алады. Кейін бір қолымен қағып алу жаттығулары орындалады. **Жіптің үстінен лақтыру** Белгілі бір биіктікте созылған жіптің үстінен допты дәл және жеткілікті күшпен лақтыру.	Ойын 1: «Төлін тап» Тәрбиеші төрт түліктің суреттерін және төлдерінің суреттерін бөлек қояды. Балалар түлікті төлмен жұптастырады. Мысалы: «Жылқы – құлын», «Қой – қозы». Ойын 2: «Қайда тұрады?» Балаларға суреттер көрсетіледі: қора, жайлау, қыстау. Малдың суретін сәйкес орынға орналастырады. Мысалы: «Жазда сиыр қайда болады?» — **Жайлауда**. Ойын 3: «Не үшін керек?» Тәрбиеші сөз айтады, бала оның не үшін керегін түсіндіреді: **Жем** – малға беру үшін. **Астау** – жем салу үшін. **Қора** – мал тұратын орын. Ойын 4: «Дыбыстап айт» Тәрбиеші сөзді баяу айтады, балалар толық және дұрыс қайталайды: «Жа-й-лау», «Қыс-тау», «Сы-ба-ға». **Күтілетін әтиже:** Мал өсіруге байланысты	құлыншақтың дене бөліктерін (дене, бас, құлақ, аяқ, құйрық, жалы) жеке жасап, кейін біріктіру. Денесін жуан, аяқтарын жіңішке жасауға назар аударту. Жайлау мен шөпті де мүсіндеп, шағын композиция құрастыру. Қалауынша құлыншаққа өрнек, айғырша жалы, әшекей қосуға мүмкіндік беру. Жапсыру Түрлі түсті қағаздан құлыншақтың дене бөліктерін қиып, ретімен жапсыру. Фон ретінде жайлау көрінісін жасау: көк шөп, күн, бұлт, тау қиып жапсыру. Дайын шаблондар беруге немесе өздері еркін пішін ойлап табуына жағдай жасау. Құлыншақтың құйрығын жіп, мақта немесе жүннен жасау

	мәтелдерін айтады: «Төрт түлік – ел қамы». «Қойдың сүті – қорғасын, ешкінің сүті – ем». «Түйе — көштің көркі». Балаларға төрт түліктің қазақ өміріндегі маңызы түсіндіріледі. Сөздік жұмысы Ешкі — үй жануары Лақ — ешкінің төлі Қора— мал тұратын орын Жем-шөп— малға берілетін ас Сауу — сүт алу Балаларға сөздерді қайталатып, сөйлем құрату: «Ешкі төлін лақ дейді.» «Ешкі сүтінен құрт, май жасайды.» Дидактикалық ойындар 1. «Төрт түлікті тап» Тәрбиеші әр түрлі жануарлардың суретін көрсетеді. Балалар үй жануарларын бөледі: — Жылқы, сиыр, қой, ешкі, түйе. 2. «Ешкі мен лағын тап» Қорадағы жануарлар суреттерінен ешкі мен лақты табу. — «Лақ қайда?»	дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру Тәрбиешінің түсіндіруі «Балалар, бүгін біз орманға серуенге барғандай боламыз. Орманда құстар дауысы, жапырақ сыбдыры, аңдардың қимылдары бар. Біз сол табиғаттағы дыбыстарды тыңдап, әнімізбен жеткіземіз.» Тәрбиеші балаларға орман суретін, құстардың дыбысын немесе табиғат әуенін қосып, көңіл күй қалыптастырады. Вокалдық жаттығулар (дауысты жылыту) Ку-ку» жаттығуы (көкек дауысы) Биік дыбыстан төменге қарай айтады. Дауыс жұмсақ, жеңіл шығуы керек. «Жел сыбыры» жаттығуы Терең дем аламыз, ұзақ «с-с-с» деп шығарамыз. Дыбыс тұрақты, тыныс бірқалыпты болуы керек. «Құстардың әні»	Лақтырғаннан кейін допты екі қолымен қағып алу. **Допты қабырғаға лақтыру** Допты қабырғаға лақтырып, жерге түсірмей қағып алу. Екі қолымен, кейін бір қолымен орындауға болады. Ә) Қағып алуДопты жоғары лақтырыстан кейін екі қолымен қағып алу. Бір қолымен қағып алу (оң және сол қолды алмастырып). Допты жақын қашықтықтан бір-біріне лақтырып, серіктесінен қағып алу. Б) Домалату Тура бір сызық бойына немесе қатар қойылған кедергілер арасымен допты домалату. Доптың бағытын бақылау, дәлдікке үйрету. 3. Босаңсыту жаттығулары Тыныс алу жаттығулары Сабақтың нәтижесін талқылау: қай жаттығуда қиындық болды, не үйренді **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Лақтыру,қағыпалу,домалату дағдылары қалыптасады	(қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға)сөздермен толықтыру **<u>4.Музыка</u>** **<u>Орманда серуендейміз</u>** **<u>Міндеті:</u>** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру Вокалдық дайындық (алдыңғы сабақтағы жаттығуларды қайталау) «Жел соғады» — «с-с-с» «Құстар» — «пи-пи-пи» «Көкек» — «ку-ку» Бұл сабақта дыбысты таза айтуға ерекше көңіл бөлінеді. Әнді үйрету Тәрбиеші ән жолдарын бөліп оқытады: 1. Алдымен бірінші жолды балаларға қайталатады; 2. Әр жолды жеке-жеке айту; 3. Бүкіл шумақты бірге айтуға көшу. Музыкалық-ырғақтық қимылдар «Орманда серуен»	(көлемді аппликация). Құрастыру Лего, таяқша, кубик немесе табиғи материалдардан құлыншақ пішінін құрастыру. Денесін сопақша, аяқтарын таяқша түрінде орналастыруға бағыттау. Жайлау макетін жасау: көк шөп (қағаз немесе жасанды шөп), тас, гүлдер қою. Құлыншаққа арналған шағын қора немесе қоршау жасатып, сюжет құру. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Бала құлыншақтың бейнесін әртүрлі тәсілмен (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру) орындай отырып, оның негізгі пішінін дұрыс беріп, шығармашылық қиялын көрсете алады. **<u>4. Дене шынықтыру</u>** Лақтыру **<u>Міндеті:</u>** Лақтыру,қағыпалу,домалату:доптыжоғары,жіпті ң үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу; допты бір

	— «Ешкі қандай?» — деген сұрақтар қойылады. 3. «Нені пайдаланады?» Ешкі — сүт Қой — жүн Жылқы — қымыз Түйе — шұбат Балалар жануарды өніммен сәйкестендіреді. **Күтілетін нәтиже:** Қазақ халқының мәдениеті үй жануарларын ажырата біледі **4.Дене тәрбиесі** Гигиена **Міндеті:** Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру. Тәрбиешінің түсіндіруі Гигиена деген не? Тәрбиеші балаларға қарапайым тілмен түсіндіреді: «Гигиена — бұл тазалық сақтау. Тазалық – денсаулық кепілі. Біз өзімізді таза ұстау арқылы ауырмаймыз және басқа адамдарға да зиян келтірмейміз.» -Қоғамдық орында өзін-өзі ұстау ережелері: Тәрбиеші әр ережеге қысқа мысалдар келтіре	* «Чирик-чирик», «пи-пи-пи» сияқты қысқа дыбыстарды ырғақпен айту. «Орманда серуендейміз» әнін үйрету Ән: «Орманда серуендейміз» (үОрманда біз жүреміз, Құстар әнін тыңдаймыз. Жел сыбдырын сеземіз, Әнмен бірге жырлаймыз. Қ/сы: Орман іші көңілді, Ән айтамыз бәріміз. Табиғаттың әуені Сүйсіндіреді жанымыз. 1. «Құстар ұшады» Ән ырғағына сай қолдарын қанат сияқты жайып, жеңіл қозғалу. 2. «Жел соқты» Жұмсақ музыкаға баяу, толқын сияқты қимылдар жасау. 3. «Аяқтың ұшымен жүру» Орманда тыныш жүруді бейнелеу: жұмсақ, баяу қадамдар. Дидактикалық ойындар 1. «Әуенді тап» Тәрбиеші үш дыбыс		қимыл композициясы: Жәй жүріс → орманға кіру Құстарды тыңдау → қолды құлаққа қою Қанат қағу → құстар сияқты Жел соғу → толқын тәрізді қимыл Орынға оралу Дидактикалық ойын — «Әнді жалғастыр» Тәрбиеші әннің басын айтады: — «Орманда біз жүреміз...» Балалар жалғастырады. Ойын балалардың есте сақтауын және музыкалық естуін дамытады. **Күтілетін нәтиже:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілеті дамиды -	қатарға қойылған заттардың арасымен домалату,допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу Қозғалысқа дайындау жаттығулары Қолды жоғары көтеру, төмен түсіру. Иықты айналдыру. Қолды жан-жаққа созып, жеңіл секіру. 1. Допты жоғары лақтырып, қағып алу Тәрбиеші көрсетеді: — Допты екі қолмен жоғары лақтыру → екі қолмен қағып алу. — Сол қимылды оң қолмен, кейін сол қолмен орындау. Балалар кезекпен қайталайды. Қауіпсіздік ережесін ескерту: допты тым биік тастамау, жан-жағына қарау. 2. Допты жіптің үстінен лақтыру Жіп 1–1,2 м биіктікте тартылады. Балалар допты **төменнен жоғары бағыттап**, жіптің үстінен асырып лақтырады. Жұмыс: — Екі қолмен лақтыру

	отырып түсіндіреді: Қолды жиі жуу: далаға шыққаннан кейін, дәретханадан соң, тамақ алдында. Жөтелгенде немесе түшкіргенде ауызды қолмен емес, шынтақпен жабу Қоқысты жерге тастамау, тек қоқыс жәшігіне салу. Ойыншықтарды, заттарды ауызға салмау Біреудің затын рұқсатсыз алмау (гигиена және мәдениет). Тазалықты сақтау: киімнің, қолдың, бет-жүздің таза болуы. Дене жаттығулары (гигиеналық бағытта) 1. «Таза қол» жаттығуы Балалар қолдарын жоғары көтеріп, саусақтарын ашып-жұмады. — «Қолымызды таза ұстаймыз!» деген ұранмен жасалады. «Таза ауа» тыныс жаттығуы Балалар терең дем алып, жай шығарады. Ойын түрінде: — Дем аламыз → гүл иіскеу	жасайды: * Құстың үні * Желдің дыбысы * Аюдың ауыр қадамы Балалар қай дыбыс екенін ажыратады. Есту қабілеті дамиды. 2. «Дауысты қайтала» Тәрбиеші қысқа әуендік фраза айтады: «Ла-ла-ла», «ли-ли-ли», «лу-лу-лу». Балалар дәл сол биіктікте қайталайды. Бұл — вокал-есту үйлесімділігін дамытатын негізгі жаттығу. 3. «Әнді жалғастыр» Тәрбиеші әннің басын айтады, балалар соңын жалғастырады. Мысалы: Тәрбиеші: «Орманда біз жүреміз...» Балалар: «Құстар әнін тыңдаймыз...» **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілеті дамиды			— Бір қолмен лақтыру 3. Допты домалату Бір қатарға **кегли, кубик немесе конустар** қойылады. Балалар допты заттардың арасымен дәл бағыттап **домалатады**. Мақсат: доптың бағытын дұрыс таңдау, қол күшін реттеу. 4. Допты қабырғаға лақтырып, қағып алу Балалар қабырғаға 1–1,5 м қашықтықта тұрады. Тәрбиеші көрсетеді: — Допты қабырғаға лақтыру — Қайтып келген допты **екі қолмен қағып алу** Балалар кезекпен орындап көреді. Босаңсыту жаттығулары Тыныс алу: «Дем алып – дем шығару» Қолды, белді, иықты созу жаттығулары. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Лақтыру,қағыпалу,домалату дағдылары қалыптасады

	— Дем шығарамыз → үрлеу 3. «Жөтелді жап» жаттығуы Тәрбиеші көрсетеді: – Жөтелгенде қалай жабамыз? Балалар шынтақпен жабуды үйренеді. 4. «Қоқысты себетке сал» қозғалыс ойыны Залда қағаз «қоқыстар» мен қоқыс жәшігі тұрады. Балалар әр қоқысты көтеріп, жәшікке апарып салады. Дидактикалық ойындар 1. «Дұрыс – бұрыс» Тәрбиеші әрекеттер айтады: * Қол жуу ✓ * Қоқысты жерге тастау ✘ * Жөтелгенде ауызды жабу ✓ * Біреудің орамалын қолдану ✘ Балалар қол көтеріп дұрыс әрекетті таңдайды. 2. «Қай жерде тазалық керек?» Суреттер: ойын алаңы, асхана, дәретхана, саябақ, сынып. Балалар қай жерде қандай гигиена қажет екенін				

	айтады. **Күтілетін нәтиже:** Қоғамдық орындарда гигиена ережелерін сақтауды біледі				
Серуенге дайындық	1.Ауа райын бақылау: Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. 2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау: Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. 3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы: Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. 4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**Тақырып:** Қардың қасиеттері **Қимылды ойын:** «Қар лақтыру» Мақсаты: Балалардың дәлдік пен қол бұлшық етін дамыту. Барысы: Балалар қардан түйір жасап, белгілі нысанаға лақтырады. **Бақылау:** Қардың түсі мен қасиетін бақылау — Қардың суық, жұмсақ, еритінін айту. — Қарды алақанға салып көру. **Еңбек әрекеті:** Алаңдағы қарды күрекпен тазалау	**Тақырып:** Аяз және тыныс алу **Қимылды ойын:** «Аю мен аңдар» Мақсаты: Шапшаңдық пен қимыл үйлесімділігін дамыту. Барысы: Балалар «аңдар», тәрбиеші «аю» болып қуады. **Бақылау:** Аязды сезіну — Дем шығарғанда «бу» пайда болатынын бақылау. — Суын сезу, беттегі аязды сезіну. **Еңбек әрекеті:** Құстарға жем салғышқа жем салу	**Тақырып:** Қардың қалыңдығын анықтау **Қимылды ойын:** «Аққала құрастыру» (эстафета) Мақсаты: Жылдамдық, ұйымшылдық пен күшті дамыту. Барысы: Топқа бөлініп, қарды домалатып тезірек аққала жасау. **Бақылау:** Қардың қалыңдығын таяқшамен өлшеу — Таяқшаны қарға батырып, тереңдігін қарау. — Қардың жұмсақ және қатты жерін салыстыру. **Еңбек әрекеті:** Ақ-қала жасауға арналған қарды жинау	**Тақырып:** Қысқы жел **Қимылды ойын:** «Жел соқты» Мақсаты: Балалардың қимылын үдету, тоқтауды меңгерту. Барысы: Тәрбиеші «жел соқты» десе — жүгіреді, «тыныштальды» десе — тоқтайды. **Бақылау:** Желдің бағытын бақылау — Ағаш бұтақтарының қалай қозғалатынын қарау. — Желдің қатты не әлсіз екенін сезу. **Еңбек әрекеті:** Жауып қалған жолды тазалау	**Тақырып:** Құстардың қыстағы тіршілігі **Қимылды ойын:** «Ұш, ұш, Торғай!» Мақсаты: Зейін мен қимылдың сәйкестігін дамыту. Барысы: Тәрбиеші айтқан құстың атын таңдауға байланысты қол қимылы жасайды. **Бақылау:** Қыстағы құстарды бақылау — Торғай, сауысқан, қарға. — Олардың жем іздеуін байқау. **Еңбек әрекеті:** Құстарға тағы жем шашу, жем салғышты

					тазалау
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: "Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"				
Жеке жұмыс	**Сөйлеу дағдысы** **Мақсаты**: Сөздік қорын және сөйлеу қабілетін дамыту Жұмыс түрі: Сурет бойынша әңгіме құрату Құрал: Сурет карточкасы (мысалы: балалар бақшасында ойнап жүрген көрініс) Тапсырма: Баламен бірге суретті қарап, "Не болып жатыр?", "Кім не істеп жатыр?" деген сұрақтар қойылады Баладан 3-4 сөйлеммен әңгіме құрау сұралады Сөйлем құрауы, байланыстырып сөйлеуі бағаланады	**Қиялды дамыту** **Мақсаты:** Қиял мен шығармашылық қабілетті дамыту Жұмыс түрі: «Суретті аяқта» ойыны Құрал: Жартылай салынған сурет (мысалы: тек бұлт, немесе тек аяқтар бейнеленген) Тапсырма: Баладан суретті толықтырып салуын сұрау Суретке атау беріп, қысқаша не салғанын айтып беру Қиялы мен түсінігі бағаланады	**Логикалық ойлау** **Мақсаты**: Баланың ойлау қабілетін, салыстыру мен талдау дағдысын дамыту Жұмыс түрі: Ұқсастықты табу Құрал: Сурет немесе зат карточкалары (мысалы: алма, доп, банан, шеңбер) Тапсырма: «Қайсысы артық? Неге?» сұрағы қойылады Баланың логикалық дәлелі тыңдалады Ұқсас/айырмашылығын түсіндіруді сұрау	**Есту арқылы қабылдау** **Мақсаты: Естіп түсіну мен есте сақтауын дамыту** Жұмыс түрі: «Кім не істеп жатыр?» ойыны Құрал: Сөздік тапсырма (ауызша) Тапсырма: Мұғалім мынадай сөйлем айтады: «Асан доп ойнап жүр. Айгүл кітап оқып отыр. Арман гүл суарып жатыр.» Сұрақ қойылады: «Кім кітап оқып отыр?», «Гүл суарып жатқан кім?» Есту арқылы ақпаратты есте сақтау тексеріледі	Танымдық (логикалық ойлау) **Мақсаты:** Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту **Жұмыс түрі:** Сан мен пішін ойындары **Құрал:** Геометриялық пішіндер **Тапсырма:** — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**«Шеңбердегі ойын» (Жұмбақтар)** Мақсаты: Балалардың зейінін, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдар: Қағаз парақтарындағы жұмбақтар. Ережелер:	**«Түлкі мен қоян»** **Мақсаты: Балаларды жылдамдық пен ептілікке үйрету**. Құралдар: Жердегі сызық немесе белгіленген орын.	**«Қазақша күрес»** **Мақсаты: Балалардың денесін шынықтырып, күш-жігерін арттыру.** Құралдар: Жұмсақ кілем немесе кішігірім төсеніш. Ережелер:	**«Арқан тартыс» (Сынып ішінде)** **Мақсаты: Балалардың күшін тексеріп, командалық рухты дамыту**. Құралдар: Ұзын арқан	**«Ақша жинақтайтын сандықша»дидактикалық ойын** **Мақсаты:балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту.** **Материалдар: ақша**

	Балалар шеңберге тұрып, бір-біріне қазақша жұмбақтар айтады. Жұмбақты дұрыс шешкен бала келесі жұмбақты айтады. Ойын балалардың қазақтың дәстүрлі жұмбақтарын білулеріне мүмкіндік береді .	Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді: біреуі түлкі, екіншісі қоян болады. Түлкі мен қоян белгіленген сызық бойында жүреді. Түлкі қоянды қуып жетіп, ұстап алуы керек. Қоян түлкіден қашып, өз сызығынан өтіп кетпеуі керек. Ойын сынып ішінде орындалады.	Балалар жұпқа бөлініп, бір-бірімен «қазақша күрес» ойнайды. Ойынның мақсаты — қарсыласты төселген кілемге немесе жерге құлату. Балалар бір-біріне ешқандай жарақат келтірмей, тек жеңіл әрі қауіпсіз қозғалыстар жасайды.	немесе жіп. Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді. Топтар өздері тартып тұрған арқанның белгілеген сызықтан өтуіне жол бермей, қарсыластарын сызықтың арғы жағына тартуы керек. Балалар сыныптың ішінде қауіпсіз түрде орын ауыстыра алады	**жинайтын** сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиешібалаларға жұмбақтар жасырады,дұрыс жауап берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады. Жұмбақтардың шешуін тауып болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды.
Балалардың үйге қайтуы	Бала ата-анадан үлгі алады • Ата-ананың өз жұмысына деген құрметі, кәсіби мәдениеті балаға кәсіпке сүйіспеншілікпен қарауды үйретеді. • Баламен өз жұмысыңыз туралы бөлісіңіз: «Мен дәрігермін, адамдарға көмектесемін», «Мен құрылысшымын – үйлер саламын» деген секілді. Мектепке дейінгі ұйыммен бірлесе әрекет етіңіз • Бала тәрбиесінде тәрбиеші мен ата-ана – бір команда болуы керек. • Мекемеде өтетін шараларға қатысу, үй тапсырмаларына көңіл бөлу – баланың тәрбие мен білімге деген қызығушылығын арттырады. Баланы мақтау мен қолдаудан аямайық • Әрбір кішкентай жетістік – баланың болашақтағы үлкен қадамдарына бастар жол. Еңбекке тәрбиелеу кезінде «Сен істей аласың», «Жарайсың!» деген жылы сөздермен мотивация беріңіз.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:3-апта 15-19-желтоқсан 2025-2026 оқу жылы
Желтоқсан:Құндылық :Бірлік пен ынтымақ

Апта дәйексөзі: «Бірлік бар жерде тірлік бар»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 15.12.25**	**Сейсенбі 16.12.25**	**Сәрсенбі 17.12.25**	**Бейсенбі 18.12.25**	**Жұма 19.12.25**
Балаларды қабылдау	Балаларды жылы қарсы алу, ата-аналарымен амандасу Балалардың сыртқы келбетін, денсаулық жағдайын бақылау (көңіл-күйі, тазалығы, дене температурасы, т.б.) Ата-аналардан баланың денсаулығы туралы қысқаша ақпарат алу Балаларды жеке-жеке ойынға бағыттау, таңғы тыныш ойындарды ұйымдастыру Әлеуметтік қарым-қатынасын дамытуға жағдай жасау (құрдастарымен амандасу, әңгімелесу) Қауіпсіздікті қамтамасыз ету (заттарын дұрыс орнына қою, тәртіп сақтау) **Қауіпсіз,жайлы дамытушы білім беру ортасын құру** Қазақ халқының мәдени мұрасы домбыра күйлерін қосу **Күй күмбірі «Еркесылқым»**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналарды қарсы алу, шағын амандасу.** **Кеңестер:** **Мейірімділік тарихы:** Күн сайын балаңызға мейірімділік туралы қысқа әңгіме айтып беріңіз. Оған әлемдегі мейірімді адамдардың тарихын мысал ретінде келтіріңіз. "Кеше мектепте немесе ойында мейірімділік жасаған кезің болды ма?" деп сұраңыз. Кеңестер: **Үй шаруасына жауапкершілік:** Балаңызға жауапкершілік туралы айту үшін үй шаруасындағы бір міндетті бірге орындаңыз. Оған осы міндеттің маңызын түсіндіріңіз. **"Құндылықтар ағашы"** Бұл ойында балаңызбен бірге қағаздан ағаш жасап, оның әрбір жапырағына жағымды қасиеттер мен құндылықтарды жазып шығыңыз. Мысалы: мейірімділік, жауапкершілік, адалдық. Осы жапырақтарды жапсырып, бірге талқылаңыз. Бұл баланың құндылықтар туралы ой- өрісін кеңейтеді.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті,	**«Ойдан шығарып,суретін сал»дидактикалық ойын** **Мақсаты:**балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту;		***«Досыңды тауып ал»*** *Ойынның мақсаты:* достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу, зейін, есте сақтау қабілеттерін	***«Мақтау сөздер айту»*** *Ойынның мақсаты:* достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре	**«Мамандық»дидактикалық ойын** **Мақсаты:** балаларды еңбектің нәтижелері мен адамның мамандығы арасында байланыс

кітаптарды қарау және басқалары)	валюталарды ойлап табуға және олардың суретін салуға үйрету. **Материалдар:**қарындаштар,фломастерлер,қағаз. Барысы: балаларға валюталарды ойдан шығару және олардың суретін салу ұсынылады. Суретін салу процесінде балалар валютаның атауын және оны қайда қолданатынын айтады (Қаржылық сауаттылық)		дамыту. Балаларды екі топқа бөледі, бір топтағы балалардың көздерін орамалмен байлайдыда,оларға бөлменің ішінде жүруді ұсынады және көздері байланбаған құрдастарын тануы қажет екендігі айтылады. Балалар досының қолын, шашын, киімін ұстап тануына болады. Балалар достарын тапқаннан кейін ойыншылар рөлдермен алмасады. (Адалдық әліппесі)	білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды. (Адалдық әліппесі)	орнатуға үйрету. Балалардың әртүрлі мамандықтарға және олардың адам өміріндегі маңызын білуге қызығушылығын ояту. **Материал:** әртүрлі мамандықтар және мамандық иелері қолданатын құралдармен заттар бейнеленген карточкалар. Барысы: бала мамандықты сол мамандық иесі қолданатын заттармен және құралдармен сәйкестендіреді. Карточкаларды сәйкестендіре отырып, бала осы мамандықтың маңыздылығы туралы немесе осы мамандық бойынша жұмыс істейтін ата-аналары туралы айтады. (Қаржылық сауаттылық)
Ертеңгілік жаттығу	«Бой жазу» Қолды жоғары көтер Терең дем алу Қолды төмен түсіру, дем шығару Иық, мойынды айналмалы қимылмен қыздыру «Күнге қараймыз» Қолды екі жаққа созып, жоғары көтеру Алақанды күнге қарай созу Оңға–солға бұрылу Басты жоғары-төмен қозғау **«Құстар сияқты»**				

	Қолды қанат сияқты жайып, баяу тербелу Жеңіл секіру «Қанат қағып» 3–4 қадам жасау «Аю мен қоян» **Аю:** тізені бүгіп, ауыр жүріспен 3–4 қадам **Қоян:** аяқпен жеңіл секіру (5–6 рет) Қозғалысты 2 рет ауыстыру «Қар домалақтаймыз» Қолды алға созып, айналмалы қозғалыспен қар домалақтағандай қимыл Тізені сәл бүгіп, төмен-төмен еңкею 3–4 рет қар «домалақтап», жоғары лақтырған қимыл жасау «Созылу» – Қолды жоғары созу Қолды аяққа жеткізуге тырысып еңкею (2–3 рет) Бір аяқпен тұрып тепе-теңдік ұстап көру (әр аяққа 5 секунд				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***Қ.Р әнұранын айту*** **Артикуляциялық жаттығулар** Баланың сөйлеу мүшелерін (ерін, тіл, жақ) жаттықтыру үшін. **«Ат шаптырады»** – Тілді тіс үстіне қойып, «тқ-тқ-тқ» дыбысын шығару. **«Сағат»** – Тілді оңға-солға кезекпен жылжыту: «тік-так». **«Дәмді тосап»** – Ерінді жалау (жоғары–төмен, оң–сол). **«Күлімдеу – ренжу»** – Ерінді кезекпен кең созып күлімдеу, кейін «түтіктеу».		**Дыбысты дұрыс айтуға арналған жаттығулар** (мысалы: С, Ш, Р, Л, Ж дыбыстары) **«Сықырлаған есік» – С дыбысы** – Суретке қарап: «С-с-с» дыбысын созып айту. **«Шаңғы» – Ш дыбысы** – «Ш-ш-ш» дыбысын ұзақ айту. **«Арыстан» – Р дыбысы** – «Р-р-р» ырылдату жаттығуы. **«Ла-ла-ла» – Л дыбысы** – Буындарды ырғақпен айту.	**Буындау және сөз құрау** **«Үзілген сөзді жалғастыр»** Тәрбиеші буынды айтады, бала жалғастырады: «ме…» → «ме-ке», «ме-ре», «ме-ші» **«Буыннан сөз құрастыр»** – «ба», «ла», «пан» → «балпан» емес, «бал-пан», «балапан». **«Қай буын естідің?»** Тәрбиеші сөз айтады, бала бастапқы немесе соңғы буынды анықтайды.	**Сөйлем құрату жаттығулары** **«Бір сөзден – сөйлем»** Мысалы: *Қоян* → «Қоян орманда секіреді». **«Не істеді?»** Сурет бойынша: бала → жүгірді, секірді, ойнады. **«Сөйлемді толықтыр»** – «Аян доппен…» → ойнайды, тебеді, лақтырады.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** **Қыс** **Міндеті:** Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын		**1 Математика негіздері** Апта күндері **Міндеті:** Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. Апта күндерімен байланысты оқиғалар Тәрбиеші	**1.Тіл дамыту** Ажарлы қыс Міндеті: Дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын дамыту және жетілдіру, дауыссыз г – ғ, л –р,ж–з,с–з,ж–ш,н–ң,х–һдыбыстарды есту бойынша ажыратуға	1.**Қоршаған әлеммен таныстыру** Су–тіршілік көзі/ Өнеркәсіптегі адам еңбегі Міндеті: Адам өмірі үшін судың, құмның, күн, ай сәулесінің, саздың, тастардың маңызын түсіну./

	ойдан шығару, бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру, өзара байланысты бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану Шығармашылық әңгіме бастамасы (балалар жалғастыруы үшін) **Әңгіме бастамасы:** Қыс келді. Айнала аппақ қарға оранды. Ауа салқын, бірақ күн сәл ғана жарқырап тұр. Айдар есімді бала терезеден далаға қарап отырып, қардың бетінде жылт еткен бір әдемі ізді байқайды. Бұл қандай із болуы мүмкін? Айдар қызығып, сыртқа жүгіріп шығады. Ол іздің соңынан жүре бастайды. Бір кезде із ағаш түбіне барып тоқтады… Сонымен, Айдар ағаш түбінен не көрді деп ойлайсыңдар? Балалардың әңгіме жалғастыруына арналған сұрақтар: Бұл із кімге немесе ненің ізіне ұқсайды? Ағаш түбінде не болуы		түсіндіреді:Балалар аптаның әр күнінде әртүрлі іс-әрекет жасайды: **Дүйсенбі** – балабақшаға барамыз, жаңа апта басталады. **Сәрсенбі** – дене шынықтыру, сурет салу сияқты сабақтар болуы мүмкін. **Жұма** – апта қорытындысы. **Сенбі, жексенбі** – серуен, демалыс күні. **«Апталық жоспар»** **Мақсаты:**Апта күндерін күнделікті әрекеттермен байланыстыру**.** **Барысы:** Тәрбиеші суреттер береді**:** спорт,кітап оқу,сурет салу,серуен,демалыс Балалар суреттерді өздеріне сәйкес күндерге қояды. Мысалы: — Сәрсенбі — сурет салу күні. — Жұма — спорт күні. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау <u>Күтілетін нәтиже:Апта күндерін біледі,ретімен атайды</u> **<u>2.Сауат ашу негіздері</u>**	жаттықтыру **Тәрбиешінің кіріспе түсіндіруі** Балалар, бүгін біз «Ажарлы қыс» туралы әңгімелесеміз. Қыс мезгілі келгенде ауа салқынданып, қар жауады, аяз болады. Табиғат аппақ көрпе жамылғандай әдемі күйге енеді. Адамдар жылы киінеді, жан-жануарлар қыстан қорғану үшін терең індерінде жатады немесе азықтарын жинап алады. Қыс мезгілінде біз нені көреміз? — Қар, аяз, боран, мұз. Қыста қандай ойындар ойнаймыз? — Шана тебу, шаңғы тебу, аққала жасау, қар лақтыру. Сабақ барысында біз қыс туралы сөздерді айтамыз және арнайы дыбыстарды ажыратуға жаттығамыз **Дидактикалық ойындар** **1. «Дыбысты тыңда**	Әртүрлі мамандықтар, еңбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын,түсіну және бағалау. (кірікт 16.12) **Тәрбиешінің түсіндіруі** **І. Су – тіршілік көзі** Балалар, бүкіл тіршілік атаулыға ең қажетті нәрсе – **су**. Су болмаса адам да, жануар да, өсімдік те өмір сүре алмайды. **Судың маңызы:** Адамдар су ішеді, тамақ пісіреді. Өсімдіктер су арқылы өседі. Жануарлар да суды қажет етеді. Өзен, көлдер – табиғаттың байлығы Өнеркәсіптегі адам еңбегі Өнеркәсіп – адамдар көптеген заттарды өндіретін орын. Мысалы: Нан зауыты;Ет-сүт комбинаты;Киім фабрикасы;Құрылыс материалдары зауыты;Шыны, кірпіш зауыты. Тәрбиеші түсіндіреді:

	мүмкін? Айдар ары қарай не істейді? Оқиға қалай аяқталады? Дидактикалық ойын: «Қысқы оқиғаны құра» Мақсаты: Балалардың қиялын дамыту, сөйлеуін жетілдіру, қыс туралы білімдерін бекіту. Құралдар: Қысқа байланысты суреттер (қар, қоян, ағаш, із, шана, құс ұясы, боран, күн, балық аулау т.б.) Ойын барысы: Тәрбиеші суреттерді үстелге араластырып қояды. Балалар ішінен 2–3 суретті таңдайды. Таңдаған суреттер бойынша қыс туралы шағын әңгіме құрайды. Тәрбиеші балалардың сөйлем құрауын басқарып, қажет жерде сұрақтармен бағыттайды: Бұл оқиға қашан болды? Не болып жатыр? Кейіпкерлер не істеді? Оқиға қалай аяқталады? **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығаруға дағдыланады ***<u>2.Математика негіздері</u>*** Апта күндері		Сөйлем құрау/Ойнай отырып оқимыз **<u>Міндеті:</u>** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз), сөйлем сөздерден тұратынын түсіну./ Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру(кірікт 16.12) **Тәрбиешінің түсіндіруі** Тәрбиеші балаларға жеңіл әрі түсінікті түрде түсіндіреді: 1) Сөйлем деген не? Балалар, біз бір ойды айтқан кезде ол **сөйлем** деп аталады. Сөйлем арқылы біз бір нәрсені айтамыз**,** сұраймыз**,** немесе қуанамыз. 2) Сөйлем сөздерден тұрады**Мысалы:** **«**Мысық жүгірді» — бұл сөйлем. Бұл сөйлем **екі сөзден** тұрады: ***мысық*** + ***жүгірді***. Ойын 1: «Сөйлемді жина» Мақсаты: Сөйлемнің сөздерден	**да көрсет»** **Мақсаты:** берілген дыбысты есту арқылы ажырату. **Өткізуі:** Тәрбиешінің алдында 7 дыбыстың карточкалары болады. Ол сөз айтады, балалар сөзде қандай дыбыс бар екенін карточкамен көрсетеді. Мысалы: ***қар, шана, мұз, ғажап, жол, рең, тоң, ғарыш.*** **2. «Дыбысын тап» (Қыс суреттері арқылы)**Суреттер: **шана, қар, аяз, мұз, шырша, жол, тон, қарға**. Тәрбиеші бір суретті көрсетеді: — Бұл сөздің басында қандай дыбыс естіп тұрсың? Балалар: ***шана – ш***, ***қар – қ***, ***жол – ж***, ***мұз – з***, ***қарға – қ*** 3.«Дұрыс-бұрыс» ойыны Тәрбиеші сөзді бұрмалап айтады: — *Жол → зол*	— Әр мамандықтың өз еңбегі бар. — Әр адам өз еңбегімен қоғамға пайда әкеледі. — Заттар еңбек арқылы жасалады, сондықтан еңбекті қадірлей білу қажет **Дидактикалық ойындар** **1. «Судың пайдасы»** Балаларға суреттер беріледі: өсімдік, адам, жануар, үй, кір жуушы, дәрігер, өзен. Тапсырма: — Қайсысы суға мұқтаж? — Суды не үшін пайдаланады? «Не қайдан келді?» Жұмбақ-тапсырма: — Нан қайдан келеді? (наубайшы, ұн, диірмен) — Кірпіш ше? (саздан, зауыттан) — Шыны ше? (құмнан) — Көйлек ше? (фабрикадан) Балалар әр өнімнің қалай жасалатынын әңгімелейді. <u>Күтілетін нәтиже:</u> Адам өмірі үшін судың, әртүрлі мамандықтардың қажеттілігін түсінеді

	Міндеті: Әртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы **білімді бекіту.** 1. Тәрбиешінің түсіндіру бөлімі Апта күндері туралы түсіндіру Балалар, бір аптада **7 күн бар**. Олар белгілі ретпен қайталанып отырады: **Дүйсенбі**, **Сейсенбі**, **Сәрсенбі**, **Бейсенбі**, **Жұма**, **Сенбі**, **Жексенбі**. Дүйсенбі – аптаның **алғашқы жұмыс күні**, Жексенбі – аптаның **демалыс күні**. **Тәрбиеші сұрақтары:** Бүгін аптаның қай күні? Ертең қай күн болады? Бүгіннен кейін қай күн келеді? Жексенбіден кейін не болады? Ойын 1: «Апта поезды» Мақсаты:Апта күндерінің ретін бекіту. Ойын барысы: Тәрбиеші 7 вагон суретін қояды.Әр вагонға апта күндерінің атаулары жазылады.Балалар вагондарды дұрыс ретпен орналастырады.Тәрбиеші сұрайды:«Дүйсенбіден кейін қай күн келеді?»«Жұмадан кейін		құралатынын түсіндіру. Барысы: Тәрбиеші сөздері аралас карточкалар береді: *мысық, сүт, іште* Балалар сөйлем құрайды: → «Мысық сүт ішті.» Басқа мысалдар: *құс, ұшты* *қыз, ойнайды, далада* **«Сөйлемді аяқта»** Мақсаты: Балалардың қиялын және сөйлеуін дамыту. Тәрбиеші бастайды: «Алаңда балалар…» Балалар аяқтайды: → «ойнап жүр.» → «жүгіруде.» → «аққала жасап жатыр.» Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптасады **3.Көркем әдебиет** Жыл басына таласқан жануарлар/Торғайлар қуанышы **Міндеті:** Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес	— *қарға → ғарға* — *шана → жана* Балалар қате болса — *қол шапалақтамайды*, дұрыс болса — *шапалақтайды* Күтілетін нәтиже Дыбыстарды дұрыс айту дағдылары қалыптасады **2.Математика негіздері** Жыл мезгілдері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау. 1.«Мезгілдерді салыстыр» Балаларға суреттер беріледі: қар, күн, гүл, жапырақ. Тапсырма: — Қай сурет қай мезгілге сәйкес? — Қай мезгіл суық? — Қай мезгіл жылы? — Қай мезгілдің айлары көп есте қалады?	**2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау Міндеті: Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **Тәрбиешінің түсіндіруі** Балалар, әр сөз дыбыстардан тұрады. Дыбыстар айтылады, естілетін тілдік бірлік. **Дыбыстардың екі түрі бар:** Дауысты дыбыстар – а, ә, о, ө, ы, і, е, и, ұ, ү – ауыз қуысында кедергі жоқ, еркін айтылады. Дауыссыз дыбыстар – с, м, н, т, р, л, ж, ш, қ, к, г, б т.б. – айтылғанда кедергі бар. ***1. «Сөзді тыңда – дыбысты тап»*** Тәрбиеші сөз айтады, балалар: — бірінші дыбыс; — соңғы дыбыс; — дауысты дыбысты; — дауыссыз дыбысты табады. ***2. «Буын бөл»*** *Сөздер:* **ата, апа, шана, құс, гүл, арба, су, тоң, қант**

	ше?»«Аптаның қай күні демалыс?» Ойын 2: «Тәулік бөлігін тап» Мақсаты: Тәулік бөліктерін ажырата білу. Ойын барысы: Тәрбиеші суреттерді көрсетеді (мысалы: күн шығуы, таңғы ас, түсте алаңда ойнау, кешкі ас, түнгі аспан). Балалар суретті дұрыс тәулік бөлігімен сәйкестендіреді. **Сұрақтар:**Бұл қай уақыт? Бұл кезде не істейміз? Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін нәтиже:** , апта күндерінің реті туралы біледі **3.Қазақ тілі** Мысық пен тышқан Міндеті**:** Тілдің грамматикалық құрылымы Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру**.** Әңгіме : «Мысық пен тышқан»		орындау/Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; (кірікт 16.02) **Ертегіні сахналау** **Төреші:** — Жануарлар жыл басы кім болатынын талқылауға жиналды. **Түйе:** — Мен үлкенмін, күштімін! Жыл басы мен боламын! (Баяу, сенімді дауыс) **Аю:** — Мен одан да мықтымын! Қыста ұйықтаймын, жазда жұмыс істеймін! **Қасқыр:** — Мен жылдаммын! Батылмын! Жыл басы болу маған лайық! **Қоян:** — Мен тезмін, бірақ… (қорқақ сөйлеп) сәл қорқамын… **Жылқы:** — Мен ең жүйрікпін! Адамға да, табиғатқа да көмектесемін! **Тышқан (айлакер):** — Мен кішкентай болсам да, ақылым көп! (жіңішке дауыспен) Мен бірінші боп шықтым, демек жыл басы — менмін! (Барлық жануарлар	«Суретті тап» Тәрбиеші: — Маған күзге тән суретті көрсетіңдер: *сарғайған жапырақ, жаңбыр, жел*. — Ал жазға тән қандай? *күн, гүл, жидек*. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау Күтілетін нәтиже: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастасады **3.Қазақ тілі** Тауық Міндеті: Байланыстырып сөйлеу. Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу Тәрбиешінің түсіндіруі Балалар, бүгін біз үй құстарының бірі — тауық туралы сөйлесеміз.	*Балалар буын санын айтады.* 3.«Қызыл – көк» Дауысты дыбыс естісе – қолын көтереді, Дауыссыз естісе – алақанын шапалақтайды. 4. «Дыбыстық үйшік»Үйшікке екі есік салынады:«Дауысты дыбыстар» есігі «Дауыссыз дыбыстар» есігі Балалар дыбыстарды дұрыс есікке орналастырады. Күтілетін нәтиже: Сөздерге дыбыстық талдау жасайды **3.Шығармашылық** Сүйкімді қошақан СуретҚазақ ою-өрнектерінің сипатын, колоритін жеткізе отырып, көлемді пішіндерді бояу, парақтың ортасын, бұрыштарын, жоғарғы, төменгі, оң және сол жақтарын ажырату, тік сызықтардың әртүрлі үйлесуімен құрылған қазақ ою-өрнегінің элементтерін салу Мүсіндеу Адамның бейнесін, жануарлардың

	Тәрбиеші әңгімені бастайды, балалар жалғастырады: Бір күні **мысық** ас үйдің бұрышынан **кішкентай тышқанды** байқап қалды.Мысық жаймен басып оған қарай жақындай бастады. Ал тышқан болса қорқып: — *«Мен қайда қашамын?»* – деп ойлады. Тышқан тез жүгіріп, кішкентай інге тығылды. Мысық: — *«Тышқан қайда кетті?»* – деп қарап қалды. **Балаларға сұрақ:** — Оқиға әрі қарай қалай жалғасады? — Мысық не істейді? Тышқан не істейді? Балалар өз нұсқасын айтады. Ойын 1: «Сөйлем түрін анықта» Мақсаты: Хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдерді ажырата білу. **Барысы:** Тәрбиеші сөйлемдерді оқиды: Мысық тышқанды көрді. Тышқан қайда		таңданады.) **Төреші:** — Осылайша, ақылының арқасында **тышқан** жыл басы болып таңдалды. Ойын 1: «Кейіпкерді тану» Мақсаты: Интонация мен мимиканы түсіндіру. Барысы:Тәрбиеші әртүрлі дауыс ырғағымен сөйлемдер айтады: — «Мен ең мықтымын!» (батыл) — «Мен кішкентаймын, бірақ ақылдымын!» (жіңішке) — «Мен қорқамын…» (күмән) **Балалар қай кейіпкер екенін табады.** Ойын 2: «Қимыл бойынша тап!» Барысы:**Тәрбиеші жануардың қимылын көрсетеді (секіру – қоян, ауыр жүру – аю, баяу қадам – түйе).** **Балалар қай жануар екенін айтады.** Күтілетін нәтиже: **Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналайды** 4.Дене шынықтыру: **Салауатты өмір салты** Міндеті: Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су	Тауық – адамға өте пайдалы құс. Ол жұмыртқа салады, ет береді. Тауықтың денесі қауырсынмен қапталған. Құйрығы, қанаты, тұмсығы, екі аяғы бар. Тауық жем жейді: бидай, шөп, жәндіктер.. Әтеш таңертең «кү-кә-ри-ку!» деп айқайлап, ауылды оятады. Ал балапан – тауықтың баласы. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, олар қысқа және толық жауап береді: — Тауық қайда өмір сүреді? — Ол немен қоректенеді? — Тауықтың балапанын қалай атайды? — Әтеш қалай дыбыстайды? «Дұрыс – бұрыс» Тәрбиеші сөйлем айтады, балалар дұрыс не бұрыс екенін айтады. — «Тауық суда жүреді.» (Бұрыс) — «Әтеш таңертең оятады.» (Дұрыс) — «Балапан —	қимылдарын, қол-аяқтардың қалпын дұрыс мүсіндеу. Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау Жапсыр Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару Құрастыру Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Шығармашылық ойлауды және қиялды дамыту. Қағаздан құрастыру әдістерін қолданып, жазық материалды көлемді пішінге өзгерте білуді бекіту 1.Қошақанның бейнесін салу Балалар дөңгелек және сопақ пішіндерден қошақан салады: Бас – дөңгелек.Денесі – үлкен сопақ.Құлағы –

	жасырынды? Тышқан тез қашып кетті! Балалар: «хабарлы», «сұраулы», «лепті» деп көрсетеді. Шығармашылық тапсырма: Мысқ пен тышқанның суретін салу **Күтілетін нәтиже:** хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдерді ажыратып, сөйлегенде қолдана біледі **4.Дене тәрбиесі** Салауатты өмір салты **Міндеті:** Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс тамақтану, қимылдар, ұйқы және күн, ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту **Тәрбиешінің түсіндіру бөлімі** **1) Дұрыс тамақтану** Тәрбиеші балаларға түсіндіреді: Денсаулығымыз мықты болуы үшін біз түрлі пайдалы ас ішеміз. Тамақтану тәртібі – күніне 3–4 рет уақытында тамақтану. Біздің денеміз дұрыс өсуі үшін күнде қимылдау керек. Таңертеңгілік жаттығу		және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту Тәрбиешінің кіріспе түсіндіруі Балалар, денсаулық — адамның ең қымбат байлығы. Деніміз сау болу үшін біз салауатты өмір салтын сақтауымыз керек. Салауатты өмір салтына не кіреді? 1. Күн Күн сәулесі біздің ағзамызға қуат береді, D дәруменін береді, көңіл күйді жақсартады. — Күнге ұзақ шыққанда бас киім кию қажет екенін ескерту. 2. Ауа Таза ауада серуендеу — денені шынықтырады, өкпені нығайтады. — Күн сайын таза ауада ойнау, жүгіру, қозғалу маңызды. 3. Су Су – тазарудың, шынығудың және сергектіктің көзі. — Қолды жиі жуу, суға шомылу, су ішуді ұмытпау. Дидактикалық ойындар 1. «Пайдалы – зиянды» **Мақсаты:** пайдалы әдеттерді ажырата білу. **Өткізуі:** Тәрбиеші суреттерді көрсетеді (қол жуу, спорт,	тауықтың баласы.» (Дұрыс) «Жоғалған сөз»Тәрбиеші сөйлем айтады, бір сөзін тастап кетеді. Балалар толықтырады: — «Тауық … салады.» (жұмыртқа) — «Әтеш … оятады.» (таңертең) — «Балапан … жүреді.» (анасының соңынан) Күтілетін әтиже: Байланыстырып сөйлеу дағдысы қалыптасады 4.Музыка «Қысқы әуен сыңғырлайды» Міндеті: Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. (кірікт 16.12) **Музыка тыңдау жұмысы** **1. «Қардың сыңғыры» (жеңіл, баяу әуен)** Тәрбиеші: — Бұл әуенді тыңдағанда қандай сезім туады? Балалар: *жұмсақ,*	кішкене сопақ.Тұяқтары – төрт кішкентай тіктөртбұрыш.Жүнін көрсететін шиыршықтар – спираль сызықтар Балалар жүнін үлпілдек ету үшін атлас сызықтар, қысқа доғалар салады 2. **Ермексаздан қошақан жасау** Қарапайым бөліктер: Денесі – жұмырланып домалақ.Басы – кіші шар.Төрт аяғы – төрт кішкентай таяқша.Құлақтары – екі кішкентай сопақша Балалар жүнін көрсету үшін кішкентай пластилин шариктерін қабаттап жапсырады 3. **Қошақан» (дайын пішіндерден құрастыру)** Балалар дайын геометриялық пішіндерді жапсырады:Денесі – сопақ.Бас – дөңгелек.Аяқтар – 4 белдеуше.Құлақ – сопақша.Жүн – мақта немесе гофра қағазы 4. **«3D-қошақан»**

	жасау – денені шынықтырады. **Жылыту жаттығулары** Бас айналдыру Қолды жоғары созып, төмен түсіру Иықты көтеру-түсіру Орындарында жүгіру Секіру **Негізгі қимылдар** «Биік тауға шығайық» – қолды жоғары созып көтерілу «Үйрекше жүрейік» – тізені бүгіп жүру «Құстардай қанат қағайық» – қолды екі жаққа жайып сермеу «Қарлығаштай ұшайық» – бір аяқпен тепе-теңдік сақтау Тыныс алу жаттығулары «Гүлдің иісін иіске» – мұрынмен терең дем алу «Шамды үрле» – ауызбен баяу дем шығару **Дидактикалық ойындар** **Ойын 1: «Пайдалы – Пайдасыз»** **Мақсаты:** Балалар пайдалы және зиян тағамдарды ажыратуды үйренеді. **Барысы:** Тәрбиеші суреттерді көрсетеді: алма, сәбіз, шоколад, газды сусын, ботқа, шырын.		тәтті жеу, қоқыс тастау, жеміс-жидек, теледидарды ұзақ қарау). Балалар суреттерді екі топқа бөледі: **пайдалы** және **зиянды**. 2. «Күн – ауа – су» қимыл ойыны Тәрбиеші сөз айтады, балалар сәйкес қимыл орындайды: **Күн** – қолды жоғары созу **Ауа** – терең тыныс алу **у** – жүзу қимылдарын жасау **3. «Не жетіспейді?»** Тәрбиеші салауатты өмір салтына қатысты суреттер тізбегін көрсетеді, біреуі жоқ болады. Балалар қай компонент жетіспейтінін табады: күн / ауа / су / дұрыс тамақ / қозғалыс. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Салауатты өмір салтының маңызды компоненттерін біледі	*тыныш, ақырын қар жауып тұрғандай, сыңғырлаған мұз, аяздың үніндей*. 2. «Ойыншық шаналар» (көңілді, тез әуен) Балалар: *шанамен сырғанау, күліп ойнау, желдің дыбысы, жүгіріп келе жатқан бала* деп сипаттайды. 3. «Боран» (күшті, қарқынды әуен) Балалардан сұрақ: — Музыка дауыл сияқты ма? — Қалай қимылдар едің? Олар қатты жел соққандай қимылмен көрсетеді. «Музыкаға сай қимыл» Әуен өзгергенде балалар қимылын да өзгертеді: Баяу әуен — *тыныш жүру* Тез әуен — *жүгіру, секіру* Күшті әуен — *желдің дауылын көрсету* 3. «Қандай қыс көрінісі?» Тәрбиеші музыка қосады, балалар музыкаға қарап сөзбен суреттейді: — «Мен қардың баяу жауғанын елестеттім» — «Мен боран	**(конструктордан құрастыру)** Балалар:Денеге үлкен дөңгелек.Басқа кіші дөңгелек.Төрт аяққа цилиндр.Құлақ пен құйрыққа кішкентай бөлшектер пайдаланып құрастырады. <u>Күтілетін нәтиже:Қошақанның супетінсалады,мүсіндейді,жапсырады,құрастырады.Шығармашылық дағдылары қалыптасады</u> **<u>4. Дене шынықтыру</u>** Допты лақтыру **<u>Міндеті</u>**: 2–2,5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты,асықты лақтыру,допты екі қолымен бір-біріне(арақашықтығы1,5–2метр) басынан асыра лақтыру,допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5метр).

	Балалар «пайдалы» және «пайдасыз» деп екі топқа бөледі. **Ойын 2: «Қимылды тап!»** **Мақсаты:** Қимыл дағдыларын жетілдіру. **Барысы:** Тәрбиеші сөз айтады: «жүгіру», «секіру», «отыру», «қарғып өту», «теңселу». Балалар сол қимылды орындайды. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>**			тыңдағандай болдым» — «Мен мұздың сыңғырын сездім» Балалардың байланыстырып сөйлеуі дамиды. <u>Күтілетін нәтиже:</u> Музыканың сипатын ажыратады -	**Қыздыру жаттығулары (5 минут)** Жеңіл жүгіру – шеңбер бойымен. «Қарлығаш» – екі қолды созып жүру. Қол, иық, тізе, бел буындарын айналдыру. «Доп сияқты секіреміз» – төменнен жоғары секіру. **Қапшық пен асықты нысанаға лақтыру (2–2,5 м)** Тәрбиеші түсіндіреді:Аяқ сәл ашық, дене түзу.Лақтырғанда қолды артқа апарып, алға серпу керек. Балалар нысанаға кезекпен құм салынған қапшықты, кейін асықты лақтырады. **Мақсат:** дәлдік, көз мөлшерін дамыту.2. Допты басынан асыра екі қолмен лақтыру (1,5–2 м)Балалар жұптасады. Допты екі қолымен басынан артқа алып, Денені сәл иіп,Допты серігіне жоғары траекториямен лақтырады. Серігі допты ұстап

					қайта береді. **Қателерді түзету:** – Доп бүйірден емес, тек екі қолмен жоғарыдан лақтырылады. – Аяқтың арасы кең, тепе-теңдік сақталады.Допты заттардың арасымен жүргізу (4 м) Еденге 4–5 конус/кесілген пластик бөтелкелер қойылады. Балалар допты екі қолымен жерге соғып, заттардың арасымен жүргізеді. Тәрбиеші: — «Допты алға қарай серпіп, көзбен бақылап, қолмен басқарып жүргіземіз».4.Допты лақтырып, алға жылжып екі қолмен қағып алу (4–5 м) Балалар кезекпен: Допты алға жоғары лақтырады.Доп ұшып жатқанда 2–3 қадам алға жүреді.Доп жерге түспей екі қолымен қағып алады.Бастапқы орынға қайтады.Қимылды ойындар1. «Дәл тигіз»Нысанаға қапшық

					немесе асық лақтыру. Кім бірінші 3 рет дәл түсірсе – жеңімпаз.2. «Допты бер – қағып ал»Балалар шеңберге тұрады. Доп шеңбер ішінде жоғарыдан лақтырылады, келесі бала қағып алып жалғастырады.3. «Кедергіден өт»Балалар допты жүргізіп кедергілер арасымен өтіп, соңында нысанаға лақтырады. **тыныс жаттығулары** Терең тыныс алу, дем шығару. «Қол бұлғау», «Созылу» жаттығулары.Тәрбиеші балаларды мақтап, дұрыстап орындағандарын атап өтеді <u>Күтілетін нәтиже:</u> қағып алу дағдылары қалыптасады
Серуенге дайындық	1.Ауа райын бақылау: Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. 2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау: Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. 3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы: Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. 4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды.				

	Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	Қыс мезгілінің белгілері **Қимылды ойын: *«Қар лақтырамыз»*** (нысанаға қар домалақтарын дәл тигізу) **Бақылау:** Ауаның суықтығын сезіну Ағаштардың жапырақсыз қалуы Қардың қасиеттерін (жұмсақ, жеңіл, суық) бақылау **Еңбек әрекеті:** Алаңдағы қарды тазалау Қардан кішкентай үйінді жасауға көмектесу		**Тақырып**: Құстарды қыста бақылау **Қимылды ойын: *«Қарлы соқпақ»*** (қысқа аралықты жүгіріп өту, секіру) **Бақылау:** Ұшып жүрген немесе жерде жем іздеген құстарды қарау Тұмсығы, түсі, қимылы туралы әңгімелеу **Еңбек әрекеті:** Құстарға арналған жем салғышқа дән, нан қиқымдарын салу Салғышты қардан тазалау	Қар жамылғысының өзгеруі **Қимылды ойын: *«Қарлы жолақтан секіру»*** **Бақылау:** Қардың қалыңдығын өлшеу (таяқшамен белгі қою) Қар бетінде қалатын іздерді бақылау (аяқ ізі, құс ізі) **Еңбек әрекеті:** Серуен аумағындағы жолды таптау Ойын алаңын тазалауға көмектесу	Аяз және мұз **Қимылды ойын: *«Мұздаққа тиме!»*** (мұзды жерді айналып өту, ептілікке тапсырмалар) **Бақылау:** Аяздың ауадағы әсері (түтіннің көтерілімі, демнің буы) Мұздың қалай пайда болатынын түсіндіру **Еңбек әрекеті:** Мұзды қауіпсіз аймаққа ысыру Ағаш түбін қардан аршу
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: "Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"				
Жеке жұмыс	**тіл дамыту** **Мақсаты:** Дыбыстарды дұрыс айтуға дағдыландыру Сөздерді буынға бөлу Қысқа сөйлем құрау **Жеке жұмыс мазмұны:** Баламен әріптерді жеке қайталау (мысалы, А, М, Н).		**Математика** **Мақсаты:** 1–10 сандарын тану, ретімен орналастыру Заттарды пішіні және өлшеміне қарай салыстыру **Жеке жұмыс мазмұны:** Сан қатарымен жұмыс: жоғалған санды табу. Пішіндерді сәйкестендіру:	**Қоршаған ортамен таныстыру** **Мақсаты:** Қыс мезгілінің ерекшеліктерін түсіндіру Табиғи объектілерді сипаттау дағдысын қалыптастыру **Жеке жұмыс**	**Жазу дағдысы (дайындық жазуы)** **Мақсаты:** Қол моторикасын дамыту Жазуға дайындық элементтерін дұрыс жүргізу **Жеке жұмыс мазмұны:** Жол бойымен сызық

	Сурет бойынша 2–3 сөзден сөйлем құрату. Берілген сөзді буынға бөлу: *ал-ма, қо-яс, ме-кеп*.		*дөңгелек, шаршы, үшбұрыш*. «Ұзын–қысқа», «үлкен–кіші» ұғымдарын салыстырту.	**мазмұны:** «Қыс қандай?» тақырыбына әңгіме құрау. Қар, мұз, аяз туралы суреттермен жұмыс. Құстарды ажырату: *қарға, торғай, сауысқан.*	жүргізу: *тік, көлденең, ирек, шеңбер.* Дәптерде үлгі бойынша бастыру. Көркем жазуға дайындық — қарындашты дұрыс ұстау.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	Әшекей заттарға қарап отырып бейнелеу, мүсіндеу, қиып жапсыру (**Шығармашылық іс-әрекеті) біртұтас тәрбие**	пазлдарды жинау, логикалық ойын тапсырмалары бар ойындар ойнату (**Танымдық іс-әрекет)** Ойыншықтар арасынан жануарлар мен олардың төлдерін тауып атау. Тіршіліктерін сипаттау. **(зерттеу іс-әрекеті)**	«Ұр тоқпақ» ертегісін оқып беру.Эмоционалды-бейнелік мазмұнын қабылдауға, баяндау сипатын сезінуге баулу. Кейіпкерлерді сомдау арқылы ойындар (**Қарым-қатынас іс-әрекеті**) «Бестемше» ойынын ойнату. бір тұтас тәрбие	Табиғи және қалдық материалдардан, қағаздардан нан өнімдерін жасау (Танымдық, іс-әрекеті)экологиялық мәдениет Қалаған нан өнімдерінің суретін салу (**Бейнелеу іс-әрекеті)** Ою өрнектермен нан салынған астауды сәндеу **(Шығармашылық іс-әрекеті) біртұтас тәрбие**	Зергерлік бұйымдардан ұжымдық шығармашылық жұмыс. **(Шығармашылық іс-әрекеті)** Құрастыру материалдарынан әр түрлі заттар құрастыру. (**Танымдық, іс-әрекеті)**
Балалардың үйге қайтуы	**Ата-аналарды қарсы алу, шағын амандасу.** **Кеңестер:** **Мейірімділік тарихы:** Күн сайын балаңызға мейірімділік туралы қысқа әңгіме айтып беріңіз. Оған әлемдегі мейірімді адамдардың тарихын мысал ретінде келтіріңіз. "Кеше мектепте немесе ойында мейірімділік жасаған кезің болды ма?" деп сұраңыз. Кеңестер: **Үй шаруасына жауапкершілік:** Балаңызға жауапкершілік туралы айту үшін үй шаруасындағы бір міндетті бірге орындаңыз. Оған осы міндеттің маңызын түсіндіріңіз. **"Құндылықтар ағашы"**				

	Бұл ойында балаңызбен бірге қағаздан ағаш жасап, оның әрбір жапырағына жағымды қасиеттер мен құндылықтарды жазып шығыңыз. Мысалы: мейірімділік, жауапкершілік, адалдық. Осы жапырақтарды жапсырып, бірге талқылаңыз. Бұл баланың құндылықтар туралы ой- өрісін кеңейтеді.

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 4-апта 22 -26қараша 2025-2026 оқу жылы
Қараша -Құндылық: Бірлік және ынтымақ .Апта дәйексөзі: «Ынтымақ –ел тыныштығының тірегі »

Күн тәртібі	**Дүйсенбі** **22.12.25**	**Сейсенбі** **23 12.25**	**Сәрсенбі** **24.12.25**	**Бейсенбі** **25.12.25**	**Жұма** **26.12.25**
Балаларды қабылдау	**Жақсы тілектер" ойын** әдісі - мейірімділікке эмоционалды жауап беру, сөздікті кеңейту **((Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ойын барысы:** 1. Балалар шеңберге тұрады (немесе отырады). 2. Тәрбиеші ойын шартын түсіндіреді: әр бала қасындағы балаға (немесе шеңбер бойынша) **жақсы тілек** айтады. 3. Тілек қысқа әрі нақты болуы керек (мысалы: *«Саған бүгін көңілді күн тілеймін», «Сабақта сәттілік тілеймін», «Әрқашан күлімдеп жүр»*). 4. Тілек айтылған кезде көзбен байланыс орнату және жылы интонация қолдану ұсынылады. **Күй күмбірі** Кероғлы -балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер Ата-аналарға кеңестер:** Отбасылық бірлікті үлгі етіңіз Балалар ата-ананың өзара сыйластығын, түсіністігін көріп өссе, олар да айналасына мейірімді, ашық болады. Бірлескен іс-әрекетке көңіл бөліңіз Үй шаруасын, демалысты, мерекелерді бірге ұйымдастыру — баланың жауапкершілігін арттырып, ынтымаққа тәрбиелейді. Баланы тыңдай біліңіз Баланың пікірін ескеріп, ойын еркін айтуына мүмкіндік беру — өзара сенімді күшейтеді. Келіспеушілікті мәдениетті шешуді үйретіңіз Даулы жағдайда сабыр сақтап, келісімге келу жолдарын көрсету — бала үшін өмірлік сабақ. Жақсы сөз — жан азығы Үйде жылы сөздер мен қолдауды жиі қолдану баланың эмоционалдық дамуына оң әсер етеді. Қорытынды: Бірлік пен ынтымақ бар жерде — береке мен тыныштық бар. Отбасындағы осы құндылықтар баланың тұлға болып қалыптасуына берік негіз қалайды.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**Дидактикалық ойын «Ненің** жұбы болады» дидактикалық ойыны. Мақсаты:Балаларға қандай заттардың жұпсыз болуы мүмкін емес екендігін көрсету, «жұп» ұғымын бекіту. (**Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті**)	**«Өсімдіктер тыныс алады.»** **Мақсаты:**Балалардың бөлме өсімдіктері туралы білімдерін кеңейту. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**Зерттеу жұмысы** Ұқыпты үй шаруасы болып өсеміз Адамға су және электрсіз өмір сүру мүмкін емес екенін түсіндіру. Су мен электрді үнемдеп отыру қажеттілігін түсіндіру. Билеп тұрған фольга. Киімдегі электр. (**Таным**	**Д/о: «Ғажайып магнит»** Мақсаты: Балаларды магнит деген ұғыммен таныстыру.Магниттің қасиеті туралы түсініктерін қалыптастыру. **(Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)**	**«Паровоз»** Ойынның мақсаты:ұжымда үйлесімділікті,бірлікті қалыптастыру. Тәрбиеші балаларға өз тобының балалары тату, мейірімді, адал болуын тілейтінін айта отырып,паровоз ойынын ойнауды ұсынады,онда«вагондар»бір-

			іс-әрекет зерттеу)		бірін шынтағынан ұстайтынын көрсетеді.Паровоз әртүрлі қарқынмен,ырғақпен, Кедергілер арқылы жүреді. Балалардың ырғақты ән айтуларына болады. Ойынның шарты қолдарынан жібермей, біртұтас команда ретінде әрекет ету.
Ертеңгілік жаттығу	**I.**Сапты екі – екіден жүру. Денені тік ұстау. Тәрбиешінің белгісі бойынша бір аяқты жоғары көтеріп тұру. «Қоян» дегенде,қос аяқтап алға секіру. Жүгіру, үш топқа тұру. **II.1.** Б.қ. Аяқ алшақ, жіп оң қолда. 1 – қолды екі жаққа созу. 2 – қол алға, кубикті сол қолға ауыстыру. 3 – қолды екі жаққа созу. 4 – орнына келу. 4 – 5 рет. **2.** Б.қ.Аяқ алшақ, жіп оң қолда.1–алға еңкею, жіп аяқ арасына қою. 2 – орнына келу,қол белде, 3-алға еңкейіп жіп сол қолмен алу, 4 – орнына келу. 5 – 6 рет **3.** Б.қ. Жіп екі қолға жоғары көтеріп, оң жаққа қисаю, сол жаққа ауысып қисаю. **4.** Б.қ. еденге отырып екі қолға жоғары көтеріп алға еңкейіп, қайтадан б.қ келу. 4 – 5 рет. **5.** Б.қ. Жіпті жерге қойып алға,артқа секіру. 5 – 6 рет **III.** Жәй жүріс демалу жаттығулары.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	«Жолда абайла" әңгімелесу. Мақсаты: жол ережелері туралы білімді дамыту: жолды тек бағдаршамның жасыл сигналына өтіп, айналаңызға қарап, скутермен немесе жол арқылы велосипедпен жүрмеңіз. Қоғамдық көлікте сыпайы мінезқұлық дағдыларын тәрбиелеу (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті**)	**«Қайда?», Кеңістіктегі бағдар.** Мақсаты: балалардың бірлесе отырып есептеу дағдыларын жетілдіру. Санды объектілер санымен байланыстыруды үйрену. Геометриялық фигураларды, назарды, қиялды, кеңістіктік көріністерді тануда ойлау әрекеттерін дамыту (**Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекеті**).	**"Мерекеге топты безендіреміз"** Мақсаты: дөңгелек пішінді заттарды салу қабілетін және пішінді ескере отырып, қарындашпен бояу дағдыларын бекіту, композицияда сурет салу қабілетін дамыту, заттардың өлшемдерін азайту (**Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті).**	**М.Әлімбаевтың "Сыпайылық сабақтары" өлеңін оқу.** Мақсаты: балалардың "өлең" әдеби жанры туралы білімдерін бекіту. Ақындардың шығармашылығы туралы білімдерін бекіту. Қазақ ақыны М.Әлімбаевтың шығармашылығымен таныстыру. Балаларға әдептілік пен мінез-құлық мәдениетінің қарапайым дағдыларын үйрету. Қазақ тіліндегі таныс сөздерді бекіту (рахмет, сәлеметсіз бе, қайырлы таң, сау болыңыз). Балалардың сөйлеу, ойлау, есте сақтау,	**Саусақ гимнастикасы:** Жалғыз саусақ тіпті де, (сұқ саусақты ашып жұмамыз) Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, (бас бармақ пен сұқ саусақты қосамыз) Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, (бас бармақ пен сұқ саусақты және ортанғынықосып қимыл жасаймыз) Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! (он саусақты көрсетеміз) (**Адалдық әліппесі)**

				қиялын дамыту. Тұрақты қызығушылықты тәрбиелеу (**Қарым-қас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет**).	
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Қаңтар **Міндеті:** Дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын дамыту және жетілдіру, дауыссыз г – ғ, л –р,ж–з,с–з,ж–ш,н–ң,х–һдыбыстарды есту бойынша ажыратуға жаттықтыру; **Тәрбиешінің түсіндіруі:**Тәрбиеші балаларға «Қаңтар» айының ерекшеліктерін сурет арқылы көрсетеді: қар, суық, қысқы ойындар. «Қаңтарда не болады?» «Қандай дыбыстарды естиміз?» Тәрбиеші дыбыстарды дұрыс айту үлгілерін көрсетеді, балаларды қайталауға шақырады. **1-ойын: «Дыбыс аңшысы»** **Мақсаты:** Балаларды **берілген дыбыстарды ажыратуға және айтуға** үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші әр балаға карточкаларды немесе суреттерді береді (мысалы: қар, қоян, жылқы). Балалар суретті атайды және оның құрамындағы **дыбысты бөліп көрсетеді**: – Қар – [қ] дыбысы – Қоян – [қ], [я]	**1 .Сауат ашу негіздер** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті:** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларды үстел басына отырғызып, қалам мен қарындашты қалай дұрыс ұстау керектігін көрсетеді. Тәрбиеші: – Қаламды үш саусақпен ұстаймыз: бас бармақ, сұқ саусақ, ортаңғы саусақ. – Қатты қыспаймыз, қолымыз еркін болады. – Көзімізбен жазуды бақылап отырамыз. Тәрбиеші тақтада немесе үлгі парағында жоғарыдан төменге, солдан оңға сызық салып көрсетеді. Балалар ауада саусақтарымен қимылды қайталайды, содан кейін дәптерге сызады. 1**-ойын-жаттығу: «Әдемі сызықтар»**	**1 Математика негіздері** «Алдымен-содан кейін», «болды-бар-болады», «бұрын-кейінірек» **Міндеті:**. Оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, суреттерді көрсетеді. **Тәрбиеші:** – Балалар, қазір біз оқиғалардың қалай ретімен болатынын үйренеміз. – Мысалы, **алдымен** тұқым себеміз, **содан кейін** гүл өседі. Тәрбиеші «болды – бар – болады» ұғымдарын түсіндіреді: – **Болды** – бұрын өткен іс; – **Бар** – қазір болып жатқан іс; – **Болады** – алда болатын іс. **1-ойын: «Ретін тап»** **Мақсаты:** Оқиғалардың **дұрыс ретін анықтауға** үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші 3–4 суреттен тұратын топтама көрсетеді. Балалар суреттерді ретімен орналастырады.	**1.Тіл дамыту** Қыс мезгілінің қызықтары **Міндеті**. Дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын дамыту және жетілдіру, дауыссыз г – ғ, л –р,ж–з,с–з,ж–ш,н–ң,х–һдыбыстарды есту бойынша ажыратуға жаттықтыру; **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, қыс мезгіліндегі көріністер туралы әңгімелейді: қар, қарлы ойын, шанамен сырғанау, аққала жасау. Тәрбиеші: – Балалар, қазір біз қыс мезгіліндегі сөздерді айтып, дыбыстарды дұрыс айтуға жаттығамыз. – Мысалы, «қар», «шана», «аққала». Бірге дыбыстарды бөліп айтайық: «қ–а–р». Тәрбиеші әр дыбысты айқын, анық айтуға назар аударады және балалардан қайталауды сұрайды. 1-ойын: «Дыбысты тап» Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс ажырата білуге және айтуға үйрету; **Сөздерді дыбыс бойынша** талдауға жаттықтыру. Барысы: Тәрбиеші қысқы сөздерді айтады: қар, шан, қақа, мұз.	**1.Қоршаған әлеммен таныстыр** Біздің табиғаттағы достарымыз **Міндеті:** Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу,оларды күтіп-баптау,жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға төрт түлік (сиыр, қой, жылқы, ешкі) суреттерін немесе ойыншықтарын көрсетеді. **Тәрбиеші:** – Балалар, бұл біздің табиғаттағы достарымыз – төрт түлік. – Олар бізге не береді? (сүт, ет, жүн, жұмыс) – Қандай жағдайда оларға қамқорлық көрсету керек? – Жылдың әр мезгілінде олардың сыртқы түрі қалай өзгереді? Балалар өз ойларын айтып, тәжірибесін бөліседі. Тәрбиеші дұрыс жауаптарды толықтырып, нақтылайды. **1-ойын: «Төрт түлікті сәйкестендір»** **Мақсаты:** Балаларды төрт түліктің пайдасы мен ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға төрт

	Тәрбиеші дұрыс айтылуын бақылап, кері байланыс береді. **2-ойын: «Қай дыбыс?»** **Мақсаты:** Балаларды **дауыссыз дыбыстарды естуге және ажыратуға** үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға сөз айтады: «қыс», «жарқ», «шаңғы», «нөсер» Балалар сұраққа жауап береді: – Қандай дауыссыз дыбыс бар? (мысалы: «қыс» – [қ], [с]) Кейін балалар өздері қысқа сөздер ойлап, дыбыстарын бөліп көрсетеді. **Күтілетін нәтиже:** Дыбыстарды дұрыс айта алады; Дауыссыз дыбыстарды ажыратып, тыңдай алады; **2.Математика негіздері** Жыл мезгілдері **Міндеті:** Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау, циферблат бойынша уақытты анықтау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, әңгіме бастайды. **Тәрбиеші:** – Балалар, бір жылда неше жыл мезгілі бар? (Балалардың жауаптары: 4) – Олар қалай аталады? **Қыс, көктем, жаз, күз** Тәрбиеші әр мезгілдің	Мақсаты: Сызықтарды үзбей, біркелкі салу, қол қимылын үйлестіру. Барысы: Балаларға сызықтары бар жұмыс парағы таратылады. **Тәрбиеші:** **–** «Сызықты жоғарғы нүктеден бастап, төмен қарай үзбей жүргіземіз» – деп нұсқау береді. Балалар үлгі бойынша сызықтарды салады. Тәрбиеші жеке көмек көрсетеді. **2-ойын-жаттығу:** **«Саусақ жолы»** Мақсаты: Саусақ қимылын дамыту, солдан оңға бағытты меңгерту. Барысы: Тәрбиеші парақтағы жолақтарды көрсетеді. Балалар алдымен саусақпен, кейін қарындашпен жолды бойлай жүргізеді. Қолға күш түсірмей, асықпай орындауға **көңіл бөлінеді.** Балалар: Қаламды немесе қарындашты дұрыс әрі еркін ұстайды; Жазуды көзбен қадағалап орындайды**;** **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Жол белгілері **Міндеті:**. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяужүргіншілер өткелі,	Әр бала: – «Алдымен…», – «Содан кейін…» деп айтып шығады. **Мысалы:** Алдымен бала қолын жуады, содан кейін тамақ ішеді. **2-ойын: «Болды – бар – болады»** **Мақсаты:** Уақыттық ұғымдарды **дұрыс қолдануға** үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші жағдайды айтады: – «Бала бақшаға келді». Балалар айтады: – Болды: үйде оянды; – Бар: бақшада ойнап жүр; – Болады: үйіне қайтады. **Күтілетін нәтиже:** Оқиғалардың ретін дұрыс анықтайды; «Алдымен – содан кейін», «бұрын – кейінірек» сөздерін орынды қолданады; «Болды – бар – болады» ұғымдарын ажыратады **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, әңгіме бастайды. Тәрбиеші:	Балалар әр сөздегі белгілі дыбысты бөліп айтады: – Мысалы: «қ – қ – қ…», «ш – а – н – а». Тәрбиеші сөздегі дауыссыз дыбыстарға назар аударады: г – ғ, л – р, ж – з және т.б. Балалар әр сөзді бірнеше рет қайталап, дыбысты дұрыс айтуға жаттығады. **2-ойын: «Қай дыбыс өзгеше?»** Мақсаты: Балалардың дыбысты есту және ажырату қабілетін дамыту; Сөздерді салыстыра отырып дұрыс дыбыс таңдай білуге үйрету. **Барысы:** **Тәрбиеші 3–4 сөз тізбегін** айтады, мысалы: «қара – сақа – шаң – сиқыр». Балалар сөздердің ішінен өзгеше дыбысы бар сөзді табады. – Мысалы, «шан» – басқа сөздерге қарағанда «ң» дыбысы бар. Тәрбиеші әр дұрыс жауапты мақтап, түзету жүргізеді. Міндет бойынша күтілетін нәтиже: Балалар: Дыбыстарды дұрыс және анық айта алады; Дауыссыз дыбыстарды ажырата біледі: г – ғ, л – р, ж – з, с – з, ж – ш, н – ң, х – h; **2.Математика негіздері** «Алдымен-содан кейін», «болды-бар-болады», «бұрын-кейінірек»	түліктің суреттерін немесе ойыншықтарын береді. Әр баладан сұралады: – Бұл қандай мал? – Бізге не береді? – Оны қалай күтеміз? Балалар дұрыс жауапты тауып, суреттерді немесе ойыншықтарды сәйкес орынға қояды. **2-ойын: «Қамқоршы бол»** **Мақсаты:** Балаларды **малдарға қамқорлық көрсетуге**, олардың тіршілігін бақылауға үйрету. **Барысы:** Балалар «қамқоршы» болып ойнайды. Тәрбиеші әр баладан сұрайды: – Қай малға су береміз? – Қай малға азық береміз? – Қай малды қыста жылы ұстау керек? Балалар қимыл арқылы көрсетеді: мысалы, «сиырға су бер» немесе «қойға жүн шауып беру». **Күтілетін нәтиже:** Балалар: Төрт түліктің **пайдасын біледі**; Оларды **күтіп-баптауға** қабілетті болады; **2.Сауат ашу негіздері** Біз сөйлем құрай аламыз **Міндеті** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға қысқа сөйлемдер айтады:

	суреттерін көрсетіп, қысқаша сипаттайды: Қыста – қар жауады, суық болады Көктемде – күн жылынады, гүлдер шығады Жазда – ыстық, демаламыз Күзде – жапырақтар сарғаяды Әр мезгілде **3 айдан** бар екенін түсіндіреді. Сағат макетін көрсетіп, тілдердің қызметін таныстырады (үлкен тіл – минут, кіші тіл – сағат). Бүтін сағатты анықтауға үйретеді. **1-ойын: «Жыл мезгілін тап»** **Мақсаты:**Жыл мезгілдерін ажырата білуге, дұрыс атауға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші әртүрлі суреттерді көрсетеді (қар, гүл, күн, жапырақ). Балалар сурет қай жыл мезгіліне тиесілі екенін айтып, сол мезгілді атайды. Дұрыс жауап берген бала бір қадам алға шығады. **Мысалы:** – Бұл суретте қар жауып тұр. Бұл қай мезгіл? – Қыс. **2-ойын: «Сағат неше болды?»** **Мақсаты:** Циферблат бойынша уақытты (бүтін сағатты) анықтауға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші сағат макетінде уақытты көрсетеді	тротуар, велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвейге арналған жол)білу,бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, жол белгілерінің макеттерін немесе суреттерін көрсетеді. Тәрбиеші: – Балалар, көшеде жүргенде біз нені сақтауымыз керек? – Жол ережесін. Тәрбиеші әр белгіні жеке таныстырады: Жүру бөлігі – көліктер жүретін жол; Тротуар – жаяу адамдар жүретін жол; Жаяужүргіншілер өткелі – жолдан өтетін арнайы орын; Велосипед, электросамокат, гироскутер, сигвей жолы – осы көліктерге арналған жол. Бағдаршам түстерін еске түсіреді: Қызыл – тоқта Сары – дайындал Жасыл – жүр **1-ойын: «Дұрыс белгіні тап»** Мақсаты: Жол белгілерін ажырата білуге және дұрыс атауға үйрету. Барысы: Тәрбиеші жол көрінісі	– Балалар, біз сөйлескенде сөздерді қолданамыз. – Әрбір сөздің өз мағынасы бар. Мысалы, «күн» деген сөз нені білдіреді? Балалар жауап береді. Тәрбиеші бірнеше сөз айтып, олардың мағынасын түсіндіреді (үй, ойыншық, ана, су). **1-ойын: «Сөз нені білдіреді?»** **Мақсаты:** Сөздің мағынасын түсінуге және айтуға үйрету. Барысы: Тәрбиеші бір сөз айтады. Балалар сол сөздің нені білдіретінін айтады немесе суретін табады**.** **Мысалы:** **–** «Алма» – жеміс, оны жейміз. **2-ойын: «Дұрыс таңда»** Мақсаты: Сөз бен мағынаны сәйкестендіре білуге баулу. Барысы: Үстелге бірнеше сурет қойылады. Тәрбиеші сөзді айтады, балалар соған сәйкес суретті таңдайды. Кейін балалар өздері сөз айтып, суретті табуды ұсынады. **Күтілетін нәтиже:** **Балалар:** Әрбір сөздің мағынасы бар екенін түсінеді; Сөздің мағынасын	**Міндеті:** Оқиғалардың ретін ("алдымен – содан кейін", "бұрын – кейінірек") анықтау 1**-ойын: «Оқиға тізбегі»** Мақсаты: Балаларды оқиғалардың ретін логикалық түрде орналастыруға үйрету. Барысы: Тәрбиеші балаларға әртүрлі қысқы немесе күнделікті әрекеттер суреттерін береді (мысалы: қар жауады, бала сыртқа шығады, шанамен сырғанайды). Балалар суреттерді ретімен орналастырады. Әр бала өз ойымен айтып шығады: – «Алдымен қар жауды, содан кейін бала шанамен сырғанады». 2**-ойын: «Қайсысы болды, қайсысы болады?»** Мақсаты: Балаларды «болды – бар – болады» ұғымдарын ойнақы түрде қолдануға үйрету. Барысы: Тәрбиеші қысқа оқиғаларды айтады, мысалы: – «Бала таңғы ас ішті, қазір ойын ойнап отыр, кешке кітап оқиды». Балалар әр әрекетті болды, бар, болады деп бөліп атайды: – Болды: таңғы ас ішті – Бар: ойын ойнап отыр – Болады: кешке кітап оқиды Кейін балалар өздерінің мысалдарын айтып, топпен	– «Бала ойнап жүр» – «Мысық ұйықтап жатыр» **Тәрбиеші:** – Қане, балалар, осы сөйлемдерді сөздерге бөлейік. – Қанша сөз бар? Алғашқы сөз қандай? Екінші сөз қандай? – Енді берілген сөздерден өзіміз сөйлем құрайық. Балалар жауап береді, тәрбиеші дұрыс сөйлем құрастыруға және сөздердің ретімен айтуға бағыттайды. **1-ойын: «Сөздерді ретке қой»** **Мақсаты:** Балаларды сөйлемдегі **сөздердің ретін және санын анықтауға** үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші қарапайым сөйлемді қағазға немесе карточкаға бөліп көрсетеді: мысалы, «Бала доппен ойнап жүр». Балалар сөздерді **өз ретімен орналастырады**. Тәрбиеші сұрақ қояды: – Сөйлемде қанша сөз бар? – Қай сөз бірінші, қайсысы соңғы? **2-ойын: «Сөйлемді мен құрамын»** **Мақсаты:** Балаларды берілген сөздерден **сөйлем құрауға** үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші бірнеше сөзді таратпай айтады: мысалы, «Мысық», «терезе», «қарады». Балалар осы сөздерден **дұрыс сөйлем құрады**: – «Мысық терезеге қарап тұр». Кейін балалар өздерінің сөздерін қосып жаңа сөйлемдер ойлап табады.

	(мысалы: 3:00, 5:00). Балалар сағат неше болғанын айтады. Кейін балалар өздері тілдерді қозғап, берілген уақытты қояды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар: Жыл мезгілдерін дұрыс атайды және ретімен орналастыра алады; Әр жыл мезгіліне тән белгілерді **ажыратады**; **3.Қазақ тіл** Үйрек **Міндеті:**. Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, үйректің суретін немесе ойыншығын көрсетеді. **Тәрбиеші:** – Балалар, мынау не? – Үйрек. – Үйрек қайда өмір сүреді? – Суда, көлде. Тәрбиеші үйректің сыртқы келбетін, қимылын түсіндіреді: – Үйректің тұмсығы жалпақ, аяқтары жүзуге ыңғайлы, жүні бар.	бар сурет көрсетеді. Балалар сұраққа жауап береді: – Жаяу адам қай жолмен жүреді? – Велосипед қай жолмен жүреді? Балалар сәйкес белгіні таңдап көрсетеді. **2-ойын: «Бағдаршам не дейді?»** Мақсаты: Бағдаршам белгілеріне сәйкес дұрыс әрекет етуге үйрету. Барысы: Тәрбиеші бағдаршам макетін немесе түсті дөңгелектерді көрсетеді. Қызыл – балалар тоқтайды; Сары – дайын тұрады; Жасыл – жаяу жүргіншілер өткелімен жүреді. Ойын қимылмен орындалады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар: Негізгі жол белгілерін таниды және атайды; Жүру бөлігі, тротуар, жаяужүргіншілер өткелінің айырмашылығын біледі; **3.Көркем әдебиет** Орман емшілері **Міндеті**. Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; Тәрбиеші балаларды жайлы отырып тыңдауға шақырады.	ажырата алады; **3.Көркем әдебиет** Жаңа жыл келді **Міндеті:** Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. *Тәрбиешінің түсіндіруі:* Тәрбиеші балаларды шеңберге отырғызып, мерекелік көңіл-күй қалыптастырады. **Тәрбиеші:** – Балалар, қандай мереке жақындап келеді? – Жаңа жыл! Тәрбиеші қысқаша әңгімелеп, «Жаңа жыл келді» өлеңін **мәнерлеп оқып береді**. Өлеңдегі көңілді, қуанышты сәттерге назар аударады. **1-ойын-жаттығу: «Қайталап айт»** **Мақсаты:** Өлең жолдарын **дұрыс, анық айтуға** үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші өлеңнің бір жолын айтады. Балалар қайталап айтады. Интонациясы мен дауыс ырғағына көңіл бөлінеді. **2-ойын-жаттығу: «Өлеңді мәнерлеп айт»** **Мақсаты:** Өлеңді **жатқа, сезіммен айтуға** баулу. **Барысы:** Балалар өлеңді жеке-жеке немесе топпен айтады. Тәрбиеші қимыл, мимика қолдануға бағыттайды. Дұрыс интонациямен	талқылайды. Нәтиже: Балалар уақыт ұғымдарын жақсы меңгереді, логикалық ойлау және сөйлеу қабілеттері дамиды. **3.Қазақ тілі** Көгершін **Міндеті** Балалардың түрлі әрекеттерінде бір-бірімен еркін диалог құруға мүмкіндік беру, өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға көгершіннің суретін көрсетеді. **Тәрбиеші:** – Балалар, бұл не? (Көгершін) – Көгершін не істеп тұр? – Көгершіннің өмірі қалай өтеді? Балалар өз ойларын айтып, әңгіме құрады. Тәрбиеші **сұрақтар қойып**, балалардың сөйлеуін дамытады. **1-ойын: «Әңгіме құрастыр»** **Мақсаты:** Балаларды **сурет бойынша әңгіме құруға** үйрету. **Барысы:** Балаларға көгершіннің суреті беріледі. Тәрбиеші сұрақтар қояды:	**Нәтиже:** Балалар берілген сөздерден сөйлем құрастыра алады, сөйлеу дағдылары дамиды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар: Сөйлемді ауызша **талдай алады**; Жай сөйлемдерді **сөздерге бөледі**; **3. Дене тәрбиесі** Асханадағы дағдым **Міндеті:** Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға асхана құралдарын көрсетеді: табақ, шанышқы, қасық, стакан. **Тәрбиеші:** – Балалар, біз асханада **қалай дұрыс тамақтану керегін** үйренеміз. – Қасықпен сорпаны қалай ішуге болады? – Табақты қалай ұстау керек? – Шанышқыны қалай қолданамыз? Балалар тәжірибелерін айтып, тәрбиеші дұрыс қолдану ережелерін көрсетеді. **1-ойын: «Асханаға дұрыс отыру»** **Мақсаты:** Балаларды **асханада дұрыс отыруға** және мәдениетті тамақтануға үйрету. **Барысы:** Балалар асхана үстелінің жанында «дұрыс отыру» қалыптарын көрсетеді. Тәрбиеші тапсырма береді: – Қасықпен сорпа ішу, табақты

	– Үйрек суда жүзіп, құрлықта да жүре алады. Балаларға үйрек туралы өз ойларын айтуға мүмкіндік беріледі. **1-ойын: «Сурет бойынша әңгіме құрастыр»** **Мақсаты:** Суретке қарап, **5–6 сөйлемнен тұратын қысқа әңгіме құрастыруға** үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші үйрек бейнеленген суретті көрсетеді. Балалар суретте не көріп тұрғанын айтады. Әр бала 1–2 сөйлем қосып, ортақ әңгіме құрастырады. **Мысалы:** – Бұл – үйрек. Ол көлде жүзіп жүр. Үйректің балапандары бар. Ол балапандарын қорғайды. **2-ойын: «Бұрын не болды? Кейін не болады?»** **Мақсаты:** Оқиғаның **ретін сақтап сөйлеуге**, ой қиялын дамытуға баулу. **Барысы:** Тәрбиеші үйрек туралы бір сурет көрсетеді. Балалар сол суретке қарап: Бұған дейін не болғанын; Бұдан кейін не болатынын ойлап айтады. **Мысалы:** – Бұрын үйрек балапандарымен ұядан шықты. – Кейін олар суға түсіп,	**Тәрбиеші:** – Балалар, қазір біз «Орман емшілері» атты әңгімені тыңдаймыз. – Әңгімені мұқият тыңдап, соңында сұрақтарға жауап бересіңдер. Тәрбиеші әңгімені мәнерлеп оқып береді. Оқу барысында дауыс ырғағын сақтайды, кейіпкерлердің көңіл күйін жеткізеді. **1-ойын: «Сұрақ – жауап»** **Мақсаты:** Әңгіменің мазмұнын **түсініп тыңдауға**, диалог құруға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші әңгіме бойынша сұрақтар қояды: – Әңгімеде қандай кейіпкерлер болды? – Орман емшілері деп неліктен аталды? Балалар кезекпен жауап береді, бір-бірінің сөзін тыңдайды. **2-ойын: «Мен қалай ойлаймын»** **Мақсаты:** Өз пікірін айтуға, кейіпкер әрекетін бағалауға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға ой тастайды: – Егер сен орманда болсаң, не істер едің? Балалар өз ойларын еркін айтады. Тәрбиеші балаларды толық сөйлеммен сөйлеуге бағыттайды. **Күтілетін нәтиже:**	айтуға көмектеседі. **Күтілетін нәтиже:** Балалар: Өлеңді зейін қойып тыңдайды; Өлеңді жатқа айта алады; **4.Дене тәрбиесі** Сап түзеу **Міндеті:** Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру Тәрбиеші сапқа тұруды көрсетеді: Бір қатарға жанына тұру; Бірінің артынан бірі тұру; «Оңға бұрыл!», «Солға бұрыл!», «Орнында айнал!» пәрмендерін орындау. Балалар қимылды тәрбиешінің көрсетуімен қайталайды. **Ойын: «Саптағы ағаштар мен жел»** **Мақсаты:** Саптағы қозғалысты қызықты етіп, оңға, солға бұрылу, орнында айналу қимылдарын қайталау; Балаларға ыңғайлы қашықтық сақтауды үйрету; Қимылды есте сақтап орындау дағдысын дамыту. **Барысы:** Балалар сапқа тұрады,	– Көгершін қайда ұшып бара жатыр? – Кімге жолықты? Балалар **суретке сүйене отырып**, 5–6 сөйлемнен тұратын әңгіме құрайды. **2-ойын: «Бұрын және кейін»** **Мақсаты:** Балаларды **оқиғаларды логикалық ретімен айтуға** үйрету. **Барысы:** Балалардан сұралады: – Көгершін ұшпас бұрын не істеді? – Ұшқаннан кейін не болады? Балалар өз ойларын айтып, **«бұрын – кейін»** ұғымын қолданады. Тәрбиеші балалардың ойларын толықтырып, сөйлемдердің дұрыс құрылуына көмектеседі. **Күтілетін нәтиже:** Балалар: Бір-бірімен еркін диалог құрады; Сурет бойынша өз ойларын айтып, әңгіме құрастырады; Ойыншықтар мен заттарды 5–6 сөйлеммен сипаттай алады; **4.Музыка** «Қыс қызығы» **Міндеті** Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру **1-ойын: «Қысқы дыбыстар»** Мақсаты:	дұрыс ұстау, шанышқыны қолдану. Балалар қимылдарын көрсетеді, тәрбиеші түзетіп, қимылдарды дұрыс орындауды бақылайды. **2-ойын: «Құралдарды дұрыс қолдан»** **Мақсаты:** Балаларды **асхана құралдарын дұрыс қолдануға** үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші әр балаға асхана құралдарын таратады (қасық, шанышқы, табақ). Балалар тапсырманы орындайды: – Қасықпен сұйық тамақты алу; – Табақты ұстау; – Шанышқымен тағамды алу. Тәрбиеші балалардың қимылдарын бақылайды, түзетеді және мақтайды. **Міндет бойынша күтілетін нәтиже:** Балалар: Асханада **дұрыс отыра алады**; Қасық, шанышқы, табақ сияқты құралдарды **еркін және дұрыс қолданады**; Тамақтану мәдениетін **сақтайды**; **4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру/ құрастыру** **Сурет сал** Киіз үй **Міндеті:**. Қазақ халқының өмірін, еңбегін, тұрмысын көрсете отырып, қазақ ертегілерінің желісі бойынша сурет салу. Ұжымдық жұмыстарға, өзбетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **Мүсіндеу**

	жүзе бастайды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар:Бір-бірімен еркін диалогқа түседі;Сурет бойынша байланысты әңгіме құрастыра алады; **4.Дене тәрбиесі** Сап түзеу **Міндеті** Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру: сапқа бір, екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру. **Тәрбиеші сапқа тұруды көрсетіп түсіндіреді:** Бір қатарға жанына тұру; Бірінің артынан бірі тұру; «Оңға бұрыл!», «Солға бұрыл!» пәрмендерін орындау; Орнында айналу. Балалар тәрбиешінің көрсетуімен қимылдарды қайталайды. **1-ойын-жаттығу: «Сапты дұрыс құр»** **Мақсаты:** Сапқа **дұрыс және жылдам тұру**, қатар санын ажырата білуге үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші пәрмен береді: – «Бір қатарға сапқа тұр!» – «Екі қатарға сапқа тұр!» – «Үш қатарға сапқа тұр!» Балалар көрсетілген пәрменге сәйкес тез сапқа тұрады. Тәрбиеші балалардың **қатарды дұрыс**	Балалар: Әңгімені зейін қойып тыңдайды; Сұрақтарға жауап беріп, диалогқа қатысады; **4.Музыка** «Қыс қызығы» **Міндеті** Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларды музыка залына жинап, әңгіме бастайды. **Тәрбиеші:** – Балалар, қазір біз «Қыс қызығы» атты музыканы тыңдаймыз. – Музыка қандай көңіл-күй сыйлайды, соны тыңдап көрейік. Тәрбиеші балаларға қыс мезгілін еске түсіреді: қар, шана, аққала, ойын. Музыка тыңдатылады. **1-ойын: «Музыка не айтады?»** **Мақсаты:** Музыканың сипатын және көңіл-күйін анықтай білуге үйрету. **Барысы:** Музыка тыңдалғаннан кейін тәрбиеші сұрақтар қояды: – Музыка көңілді ме, әлде баяу ма? – Бұл музыка қысқы қандай ойынды еске түсіреді? Балалар өз ойларын айтады.	әрқайсысын ағаш ретінде елестетеміз. Тәрбиеші «жел соғып тұр!» деп айтады. Балалар оңға немесе солға бұрылып, ағаш сияқты еңкейеді, қимыл жасайды. Тәрбиеші «орнында айнал!» дегенде балалар өз орнында бір айналады. Кейін «жер қайта қалпына келсін!» деп сапқа қайта тұрады, бір-бірінің арасын сақтайды. Ойын әр түрлі пәрмендермен бірнеше рет қайталанады, қимылды музыкамен үйлестіруге болады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар: **Сапқа тұруды және сап түзетуді** біледі; **Бір, екі, үш қатармен** сапқа тұра алады;	Музыканы тыңдай отырып, дыбыстарға сәйкес қимыл жасауға үйрету. Барысы: Тәрбиеші қысқы табиғатқа арналған қысқа музыка ойнайды. Балалар музыкаға қарап қимылдар жасайды: Қар жауып тұрса – қолдарын жоғары көтеріп, ақ қардай шайқайды; Жел соғып тұрса – денесін желге сәл еңкейтіп, сілкілеу қимылдары; Суық болса – өздерін жылыту үшін қимыл жасау. Тәрбиеші балалардың қимылдарын музыкаға сәйкестендіруін қадағалайды. **2-ойын: «Қысқы әуен бойынша әңгіме»** Мақсаты Музыканы тыңдау арқылы оқиғаларды ойлап, қимылмен көрсетуге үйрету. Барысы: Тәрбиеші қысқа музыканы қосады. Балалар музыкаға сәйкес қысқы оқиғаны ойлап табады: Аққала жасайды Шанамен сырғанайды Көгершін ұшып барады Балалар өз оқиғаларын қимыл, мимика және дауыспен көрсетеді. Әр бала немесе топ музыканы тыңдай отырып,	Киіз үй **Міндеті**. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану. **Жапсыру** Киіз үй **Міндеті** киіз үйдің жабдықтарымен (кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық, басқұр және т.б.) таныстыру, аталған Заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру.. **Құрастыру:** Киіз үй **Міндеті:**. Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, тұрмыстық заттарымен, ыдыстарымен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу **Балаларды қызықтыру**: Тәрбиеші балаларға киіз үйдің суретін немесе макетін көрсетеді. Сұрақтар қояды: – Балалар, бұл не? – Киіз үйде кімдер тұрады? – Онда қандай заттар болады? **Қызығушылық тудыру**: Тәрбиеші қысқаша ертегі немесе оқиға айтып береді: – «Бірде кішкентай бала киіз үйге келіп, ата-анасына көмектескісі келді…» Балалар ертегіге байланысты өз

	сақтағанын бақылайды. **2-ойын-жаттығу: «Бұрыл да, қайта тұр»** **Мақсаты:** **Оңға, солға бұрылу**, орнында айналу және сапты сақтап қалу дағдыларын дамыту. **Барысы:** Балалар бір қатарға сапқа тұрады. Тәрбиеші пәрмен береді: – «Оңға бұрыл!» – «Солға бұрыл!» – «Орнында айнал!» Кейін «Екі қатарға қайта тұр!» деген пәрмен беріледі. Балалар сапты бұзбай қайта тұруға тырысады. **Күтілетін нәтиже:** Сапқа тұруды және сап түзетуді біледі; Бір, екі, үш қатармен сапқа және қайта сапқа тұра алады; Оңға, солға бұрылу, орнында айналу қимылдарын дұрыс орындайды; Сапта арақашықтықты сақтайды;	**2-ойын-қимыл: «Қысқы көңіл-күй»** **Мақсаты:** Музыканы **қимыл арқылы бейнелеу**, көңіл-күйді жеткізе білу. **Барысы:**Музыка қайта қосылады. Балалар музыкаға сәйкес қимылдар жасайды: – Қар лақтыру – Шана тебу – Аққала жасау Музыканың өзгерісіне сай қимыл да өзгереді. **Күтілетін нәтиже:** Музыканы зейін қойып тыңдайды; Музыканың сипатын және көңіл-күйін ажыратады;		қысқа сахналық көрініс жасайды. **Нәтиже**: Музыканы мазмұнмен байланыстыру дағдысы дамиды, шығармашылық қабілеті артады.	ойларын бөліседі. Нәтиже: Балалардың назарын сабаққа аудару, шығармашылыққа деген қызығушылықты ояту, еркін ойлануға және ұжымдық жұмысқа дайындау.
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				

Серуен	**№16 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар қарды уыстап алып, пішіндер жасауға тырысады. **Қимылды ойын:** «Пішінді тап» **Барысы:** Тәрбиеші атаған пішінді көрсету. **Мақсаты:** Логикалық ойлауды дамыту. **Бақылау (эксперимент):** Қардың пішінге оңай келетінін бақылау. **Еңбек:** Құралдарды жинап, орнына қою.	**№17 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар қар үстінде жүгіріп, секіреді. **Қимылды ойын:** «Кім жылдам?» **Барысы:** Белгі бойынша жүгіріп барып қайту. **Мақсаты:** Шапшаңдық пен төзімділікті дамыту. **Бақылау:** Суықта қозғалғанда жылынатынын сезіну. **Еңбек:** Балалардың киімдерін реттеуге көмектесу.	**№18 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар қарды қорапқа салып ойнау. **Қимылды ойын:** «Жылдам жеткіз» **Барысы:** Қарды төкпей жеткізу. **Мақсаты:** Ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Бақылау (эксперимент):** Жылы бөлмеде қардың тез еритінін бақылау. **Еңбек:** Ыдыстарды жууға көмектесу.	**№19 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар қардан қамал тұрғызады. **Қимылды ойын:** «Қамалды қорға» **Барысы:** Белгі бойынша қозғалу. **Мақсаты:** Бірлесе әрекет етуге үйрету. **Бақылау:** Қардың бірігіп тұруын бақылау. **Еңбек:** Қамалды бірге жасау.	**№20 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар аққаланы әшекейлеуге қатысады. **Қимылды ойын:** «Аққалаға жинал» **Барысы:** Белгі бойынша жиналу. **Мақсаты:** Ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Бақылау (эксперимент):** Аққаланың күн жылынса еріп кететінін бақылау. **Еңбек:** Алаңды тазалап, құралдарды жинау.
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**1. Сөйлеу дағдысы** **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Мақсаты:** Дыбыстарды анық айту, сөйлеу ырғағын сақтау **Құралдар:** Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Жұмыс барысы:** – Алдымен жаңылтпашты тәрбиеші баяу оқиды – Бала қайталайды – Сөйлем бөліктерге бөлініп жаттатылады **Күтілетін нәтиже:** Сөздерді анық айтып, сөйлемді шатастырмай жеткізеді	**2. Танымдық дағды** **Жұмыс түрі:** Сурет бойынша әңгіме құрау **Мақсаты:** Ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту **Құралдар:** Мазмұнды суреттер **Жұмыс барысы:** – Суретті қарау – «Бұл не? Не істеп жатыр?» сұрақтарына жауап беру – 2–3 сөйлем құрау **Күтілетін нәтиже:** Ойды жүйелі жеткізе алады	**3. Әлеуметтік дағды** **Жұмыс түрі:** «Жақсы сөз айт» ойыны **Мақсаты:** Қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру **Құралдар:** Айна немесе ойыншық **Жұмыс барысы:** – Бала айнаға немесе ойыншыққа жақсы тілек айтады – «Рахмет», «өтінемін» сөздерін қолдану **Күтілетін нәтиже:** Сыпайы сөздерді қолданады	**4. Эмоционалдық дағды** **Жұмыс түрі:** «Көңіл күйді таны» **Мақсаты:** Эмоцияларды ажырату және атау **Құралдар:** Көңіл күй бейнеленген карточкалар **Жұмыс барысы:** – Карточканы көрсету – «Бұл қандай көңіл күй?» деп сұрау – Өзі сол көңіл күйді көрсету **Күтілетін нәтиже:** Эмоцияларды таниды, атайды	**5. Ұсақ қол моторикасы** **Жұмыс түрі:** Саусақ жаттығулары **Мақсаты:** Қол қимылын дамыту, жазуға дайындау **Құралдар:** Моншақ, ермексаз **Жұмыс барысы:** – Моншақты жіпке тізу – Ермексаздан қарапайым пішін жасау **Күтілетін нәтиже:** Саусақ қимылдары еркін дамиды
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық	**1. «Келді қонақтар»** **Мақсаты:**	**2. «Достар және мен»** **Мақсаты:**	**«Ақша жинақтайтын сандықша»**дидактикалық	**Тақия тастамақ** **Мақсаты:** Шапшаңдық,	**Бес тас** **Мақсаты:** Қол икемділігін,

ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	Сюжетте қарапайым мағыналы байланыстарды және заттардың кеңістіктік қатынастарын (алдында, артында, қасында) бейнелей білу. **Іс-әрекет түрі:** Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті **Ойын барысы:** Балалар қонақ күту көрінісін салады. Суретте адамдар мен заттардың орналасуын көрсетеді.	Сюжет арқылы өзара байланыстарды және заттар мен адамдардың кеңістіктік қатынастарын жеткізу. **Іс-әрекет түрі:** Шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті **Ойын барысы:** Балалар өзін және достарын бейнелеп, бірге ойнап жатқан сәтті суретке түсіреді.	ойын Мақсаты:балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту. Материалдар: ақша жинайтын сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиешібалаларға жұмбақтар жасырады,дұрыс жауап берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады. Жұмбақтардың шешуін тауып болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды**.** **(Қаржылық сауаттылық)**	қырағылық, ойнақы көңіл-күй қалыптастыру. **Ойнау барысы:** Балалар шеңбер жасап отырады. Бір бала сыртынан айналып жүріп, тақияны біреудің артына тастайды. Ол байқап қалса – қуып жетеді.	ептілікті дамыту. **Ойнау барысы**: Балалар тастарды кезекпен лақтырып, қайта қағып алу арқылы ойнайды
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер: Отбасылық бірлікті үлгі етіңіз Балалар ата-ананың өзара сыйластығын, түсіністігін көріп өссе, олар да айналасына мейірімді, ашық болады. Бірлескен іс-әрекетке көңіл бөліңіз Үй шаруасын, демалысты, мерекелерді бірге ұйымдастыру — баланың жауапкершілігін арттырып, ынтымаққа тәрбиелейді. Баланы тыңдай біліңіз Баланың пікірін ескеріп, ойын еркін айтуына мүмкіндік беру — өзара сенімді күшейтеді. Келіспеушілікті мәдениетті шешуді үйретіңіз Даулы жағдайда сабыр сақтап, келісімге келу жолдарын көрсету — бала үшін өмірлік сабақ. Жақсы сөз — жан азығы Үйде жылы сөздер мен қолдауды жиі қолдану баланың эмоционалдық дамуына оң әсер етеді. Қорытынды: Бірлік пен ынтымақ бар жерде — береке мен тыныштық бар. Отбасындағы осы құндылықтар баланың тұлға болып қалыптасуына берік негіз қалайды.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:1-апта 8-9қаңтар 2025-2026 оқу жылы
Қаңтар -Құндылық: Заң мен тәртіп . Апта дәйексөзі: «Тәртіпке бас иген- жеңіске жетеді»

Күн тәртібі				**Бейсенбі 8.01.26**	**Жұма 9.01.26**
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармалышық іс-әрекет) Сәлемдесу Қол алысып, қәне, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу **«Күй күмбірі»:«** Бөзінген» **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Құндылық: Заң мен тәртіп** **Апта дәйексөзі:** *«Тәртіпке бас иген – жеңіске жетеді»* **Ата-анаға кеңес:** • Балаға тәртіпті **қорқыту арқылы емес, түсіндіру арқылы** үйретіңіз. • Үйде қарапайым ережелер болсын (ойыншықты жинау, үлкенді тыңдау, кезек күту) және оларды **үнемі сақтауға өзіңіз үлгі болыңыз**. • Жақсы тәртіп көрсеткен кезде міндетті түрде **мақтап, қолдап отырыңыз**. • Ережелерді ойын арқылы түсіндіріңіз (рөлдік ойындар, ертегі, сурет салу). • Бала қателессе, ұрыспай, **неліктен дұрыс емес екенін сабырмен айтып беріңіз**.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)				Мақал-мәтелді жаттау жаттығуы. Қыс мезгілі (танымдық іс-әрекет, қарым-қатынас іс-әрекет) Мақсат-міндеттері. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. Балалардың мақал-мәтелдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа	Еңбек: "Сөрелер үстін сүрту " (еңбек іс-әрекеті, қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Шамасы келетін еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге баулу; сумен

				қызығушылыққа баулу. Тыңдалған өлеңдерді (мақал-мәтелдерді) жаттауда, оларды есте сақтауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға баулу. Жазда жайлауды же, Қыста қойнауды же. Биік таудың басы қыс, Баурайы жаз. Қыстағы қар, жаздағы жаңбыр- Жерге жауған нұр. Қыстың көзі қырау..	жұмыс істегенде келесі ережелерді сақтауды үйрету: жеңді түру, шүберекті сулау және құрғатып сығу, кірлегенде сумен шаю, таза күйінде кептіруге ілу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.
Ертеңгілік жаттығу	**Жаттығу картотекасы** **I**. Бір саппен тұру және жүгіру. Тәрбиешінің дабылы бойынша тоқтау. Әр жануарлардың қимылдарын жасау. **II.**1.Б.қ. н.т. 1 – қол алда, қол жоғары, 3–қол жанда 4–б.қ. 4-5рет 2.Б.қ. н.т. 1-4 екі қолды айналдыру алға, 5-8 артқа айналдыру. 3.Б.қ Аяқ иық деңейінде 1-оң қолды сол аяққа тигізу. 2-б.қ. 3-сол қолды оң аяққа тигізу. 4 – б.қ. 4 – 5 рет 4.Б.қ. Аяқ иық деңгейінде, қол белде, 1 – оңға бұрылу, оң қол жанда. 2 – б.қ. 3 – 4 сол қолмен. 4 – 5 рет 5.Б.қ. Аяқ иық деңгейінде, қол белде. 1-оң жаққа бұрылу. 2- б.қ. 3 – сол жаққа бұрылу. 4 – б.қ. 5 – 6 рет. 6.Б.қ. Қол белде 1 – секіріп аяқты екі жанға созу. 2 – б.қ. **III**.Саппен жүру тыныс алу жаттығулары. Гүл иіскеу				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
			.	Көркемсөзді мәнерлеп оқу жаттығуы. (қарым-қатынас іс-әрекеті) Мақсат-міндеттер. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, есте сақтауға баулу. Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айтуға баулу. Кітапқа деген қызығушылығын дамыту. "Қыс" Қадыр Мырза Әли Әдемі әнші құстар кеп қонатын, Ауылдың айналасы бақ болатын. Қыс өзі бүрсеңдеген бала талға Кигізді үстіндегі ақ халатын. Алқаптан бір де қара дақ көрінбей,	**Жылулық сәті:** Достар бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**

				Ақша қар төңіректі жапты ерінбей. Әлі де із түспеген әппақ дала Басталмаған оқушы дәптеріндей.	
Кестеге сәйкес ҰІӘ	.			**1.Тіл дамыту** Суықторғай мерекесі **Міндеті**. Дыбыстардың сөздегі орнын, сөздегі буындардың санын,сөйлемдегі сөздердің санын анықтау дағдыларын қалыптастыру; сөздерді дыбысталуы бойынша салыстыра білуді, берілген дыбысқа сөздерді таңдау, сөздерге дыбыстық талдау жасау дағдыларын дамыту. **Тәрбиешінің түсіндіруі :** Балалар, бүгін біз сөздермен жұмыс жасаймыз. Сөздегі дыбыстардың орнын, буын санын анықтаймыз, сөйлемдегі сөздерді санаймыз. Суықторғай туралы сөздерді тыңдап, дыбыстарды ажыратуды үйренеміз. **1-ойын: «Дыбысты тап»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыстың орнын анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші «суықторғай» сөзін айтады. Балалар берілген дыбыстың (с, т, а) сөздің басында, ортасында немесе соңында тұрғанын айтады. **2-ойын: «Буынға бөл»** **Мақсаты:** Сөздегі буын санын анықтау. **Барысы:** Балалар «құс», «суық», «торғай» сөздерін алақандарын соғып, буынға бөледі және буын санын айтады. **2.Математика негіздері**	**1.Қоршаған әлеммен таныстыр** Әлем жануарлары **Міндеті:** Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша табиғи-климаттық аймақтар(ақ аю, итбалық,пингвин,жираф, піл,маймыл)бойынша топтастыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Балалар, бүгін біз әлемде өмір сүретін жануарлармен танысамыз. Жануарларды олардың мекендейтін жеріне қарай топтастырамыз: суық аймақ, ыстық аймақ. **1-ойын: «Қай жерде өмір сүреді?»** **Мақсаты:** Жануарларды табиғи-климаттық аймақтарға бөлу. **Барысы:** Тәрбиеші жануар суреттерін көрсетеді. Балалар оларды «суық аймақ» (ақ аю, итбалық, пингвин) және «ыстық аймақ» (жираф, піл, маймыл) деп бөліп орналастырады. **2-ойын: «Жануарды тап»** **Мақсаты:** Жануарлардың ерекшелігін ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші жануардың бір

				10 көлемінде тура және кері санау **Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды салыстыру, саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару **Тәрбиешінің түсіндіруі :** Балалар, біз 1-ден 10-ға дейін тура және кері санаймыз. Заттарды салыстырып, артық немесе кем екенін анықтаймыз. **1-ойын: «Қанша торғай?»** **Мақсаты:** Заттар санын салыстыру. **Барысы:** Екі топ суреттегі торғайларды санайды. Қайсысы көп, қайсысы кем екенін айтады. Кем топқа бір торғай қосып, теңестіреді. **2-ойын: «Артық-кем»** **Мақсаты:** Теңдік пен теңсіздікті шығару. **Барысы:** 10 таяқша беріледі. Біреуін алып тастап, қанша қалғанын айтады. Қай кезде тең, қай кезде тең емес екенін түсіндіреді. **3.Қазақ тілі** Бөдене **Міндеті** Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу. **Тәрбиешінің түсіндіруі :** Балалар, біз бөдене туралы сөйлесеміз. Заттың түсін, көлемін, санын сипаттаймыз. Сөйлемді дұрыс бастап, соңын аяқтауға үйренеміз. **1-ойын: «Сипаттап айт»**	белгісін айтады (үлкен, ұзын мойынды). Балалар қай жануар екенін табады. **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету **Тәрбиешінің түсіндіруі :** Балалар, біз буын деген не екенін қайталаймыз. Сөздерді буынға бөліп, буын санын анықтаймыз және буындардан сөз құраймыз. **1-ойын: «Буынға бөл»** **Мақсаты:** Сөздерді буынға бөлу. **Барысы:** Балалар «а-ю», «пар-та», «жи-һаз» сөздерін алақандарын соғып буынға бөледі, санын айтады. **2-ойын: «Сөз құрастыр»** **Мақсаты:** Буындардан сөз құрастыру. **Барысы:** Тәрбиеші буындарды айтады (ал – ма). Балалар буындарды қосып, сөзді атайды. **3. Дене тәрбиесі** Жаттығулар **Міндеті:** Таныс дене жаттығуларын музыка

				Мақсаты: Зат, сын, сан есімдерді қолдану. **Барысы:** Балалар суретке қарап: «Бір кішкентай бөдене бар. Ол қоңыр түсті» деп сипаттайды. **2-ойын: «Әңгімені жалғастыр»** **Мақсаты:** Мәтіннің басы мен соңын құрастыру. **Барысы:** Тәрбиеші әңгімені бастайды, балалар кезекпен жалғастырып, соңын ойлап табады. **4.<u>Музыка</u>** «Бұл қай кезде болады? **<u>Міндеті</u>** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. **Тәрбиешінің түсіндіруі :** Балалар, біз әнді тыңдап, музыкалық аспаптарда ойнаймыз. Әуенді сезініп, бірге орындауға үйренеміз. **1-ойын: «Әуенді тап»** **Мақсаты:** Музыканы тыңдап ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші әуен ойнайды. Балалар қай мезгіл екенін айтады және сәйкес қимыл жасайды. **2-ойын: «Оркестр»** **Мақсаты:** Топпен музыка орындау. **Барысы:** Балаларға сылдырмақ, дабыл беріледі. Әуенді бірге, тәртіппен орындайды.	әуенімен әсем және ырғақты орындау.Қимылдардыңы рғағынмузыкалықсүйеме лдеуменүйлестіру.Түзу бағытта адымдап жүру.Жұбымен шеңбер бойымен жүру . **Тәрбиешінің түсіндіруі :** Балалар, біз жаттығуларды музыка ырғағымен орындаймыз. Түзу жүруді, жұбымызбен шеңбер бойымен қозғалу үйренеміз. **1-ойын: «Әуенмен жүр»** **Мақсаты:** Қимылды музыкамен үйлестіру. **Барысы:** Музыка қосылады. Балалар түзу бағытта ырғақпен адымдап жүреді. **2-ойын: «Жұбымен жүр»** **Мақсаты:** Шеңбер бойымен жұптасып жүру. **Барысы:** Балалар жұптасып, музыка әуенімен шеңбер бойымен жүреді, тоқтағанда қимыл жасайды. **<u>4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/ жапсыру/құрастыру</u>** **<u>Сурет салу</u>** Аңдар **<u>Міндеті:</u>**. Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу, бейнелеу, түсті қанық беру үшін қағаздың

					фонын таңдау және бояуларды үйлестіру, өз жұмысының нәтижелерін бағалау. **<u>Мүсіндеу</u>** Аңдар **<u>Міндеті</u>**. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану **<u>Жапсыру</u>** Аңдар **<u>Міндеті</u>** Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану **<u>Құрастыру:</u>** Аңдар **<u>Міндеті:</u>**. Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. **Тақырыбы:** *Аңдар* **1-ойын: «Орман жаса»** **Мақсаты:** Сюжеттік композиция құрастыру. **Барысы:** Балалар аңдар мекендейтін орта жасайды.

					2-ойын: «Бірге құрастыр» **Мақсаты:** Топпен жұмыс істеу. **Барысы:** Балалар міндеттерді бөлісіп, бір композиция жасайды.
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. Киюді үйрену https://cdn.onlinebalabaqsha.kz/inside2020/storage/media/videos/video_file/12/uchimsya-odevatsya.mp4 «Қауіпсіздік». Балалардың жеке бас қауіпсіздігі және денсаулықты сақтау қауіпсіздігі, табиғатты сақтауға қатысты қарапайым ережелерді қайталау, белгілеу; "дұрыс" не "дұрыс емес" үшін жауапкершілікті сезіне білуге көмектесу; зеректікке, сыпайылыққа тәрбиелеу.				
Серуен				№23 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар бір-бірімен келісіп, тату ойнайды, өзара сөйлесу арқылы қарым-қатынас орнатады. Қимылды ойын: «Кім жүйрік?» Барысы: Белгі бойынша жүгіріп барып, кері қайтады. Мақсаты: Жылдамдық пен бірлесіп ойнау дағдысын дамыту. Бақылау: Терезеден аяз суреттерін бақылау. Өрнектердің әдемілігін, әртүрлі пішінде болатынын байқау. Еңбек: Ойын құралдарын тазалау, өз заттарына ұқыпты болуға дағдыландыру.	№24 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар киім шкафтарын жинастырып, киімдерін реттеп қояды. Қимылды ойын: «Ұшты – ұшты» Барысы: Ұшатын зат айтылғанда қол көтеру. Мақсаты: Шапшаңдық пен тыңдай білу қабілетін дамыту. Бақылау: Қарғаның тамақтануын бақылау. Құстарға жемді жерге емес, жемсауытқа салу керектігін түсіндіру. Еңбек: Кіші топ балаларына серуен кезінде көмектесу, қамқорлыққа баулу.
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ:				

	"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"				
Жеке жұмыс			.	Жыл мезгілі туралы әңгіме. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет) Мақсат-міндеттері. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, әңгімелер құрастыруға, құбылыстар туралы ақпаратты талқылауға баулу. Қарапайым сұрақтарға егжей-тегжейлі жауап беру қабілеттерін жетілдіру.	Қызықты логикалық есептерді шығару. (танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Балаларды логикалық жаттығуларды орындауға машықтандыру. .
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)				Сюжетті-рөлдік ойын. "Отбасы". (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері. Балалардың отбасы мүшелері жөнінде ұғымдардын нығайту; отбасының әр мүшесінің рөлі туралы ойларын пысықтау; үлкенге құрмет, жақынына сүйіспеншілік сезімдеріне тәрбиелеу. Құралдар. Отбасы мүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыс-аяқ, алжапқыш, ойыншық саймандар, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен сүлгі, ойыншықтар, ойыншық тұрмыстық техника тағы басқа заттар мен киім үлгілері.	Қазақ халқының ұлттық ойындары. Омпы. (дене тәрбиесі) Мақсат-міндеттері. Ұлттық ойындарға тарту. Балалардың құрдастарымен қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруына жағдай жасау; шапшаңдыққа, мергендікке, достыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік. Ойын барысында қауіпсіздік ережелерін сақтауға үйрету.
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **1 Құндылық: Заң мен тәртіп** **Апта дәйексөзі:** *«Тәртіпке бас иген – жеңіске жетеді»* **Ата-анаға кеңес:** • Балаға тәртіпті **қорқыту арқылы емес, түсіндіру арқылы** үйретіңіз. • Үйде қарапайым ережелер болсын (ойыншықты жинау, үлкенді тыңдау, кезек күту) және оларды **үнемі сақтауға өзіңіз үлгі болыңыз**.				

	• Жақсы тәртіп көрсеткен кезде міндетті түрде **мақтап, қолдап отырыңыз**. • Ережелерді ойын арқылы түсіндіріңіз (рөлдік ойындар, ертегі, сурет салу). • Бала қателессе, ұрыспай, **неліктен дұрыс емес екенін сабырмен айтып беріңіз**.

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:2-апта12 -16қаңтар 2025-2026 оқу жылы
Қаңтар -Құндылық: Заң мен тәртіп . Апта дәйексөзі: «Тәртіп- тәрбиенің өзегі»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 12.01.26**	**Сейсенбі 13 01.26**	**Сәрсенбі 14.01.26**	**Бейсенбі 15.01.25**	**Жұма 16.01.26**
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме оны не қызықтырады,баланың жеке пікірін білдіруге қатысады. **«Күй күмбірі»:«** Шалқыма, » **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, **10. “Көңіл-күй гүлі”** **Мақсаты:** Эмоция мен жақсы қарым-қатынасты білдіру. **Көрнекілік:** Үлкен гүл макеті (қағаздан), ортасында “күлімдеген күн”. **Барысы:** Әр бала гүлге жақындап: – Менің көңіл-күйім тамаша, себебі мен достарымды көрдім! деп бір жапырақ жабыстырады. Гүл толған сайын бәрі қуанып, “күніміз ашылды!” дейді				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **17. “Жолда абай бол!”** **Мақсаты:** Жол қауіпсіздігі ережесін меңгеру. **Ата-аналарға ұсыныс** • **Баламен бірге жүргенде жол ережесін үнемі айтып, түсіндіріп отырыңыз.** • **Бағдаршам түстерінің мағынасын күнделікті қайталап, есте сақтауға көмектесіңіз.** • **Көшеден өтер кезде баланың қолынан ұстап, қауіпсіздікті бірінші орынға қойыңыз.** • **Жаяу жүргіншілер жолағымен ғана өтуді әдетке айналдырыңыз.** • **Үйде жол белгілерін сурет, ойыншық немесе сурет арқылы таныстырыңыз.** • **Өз әрекетіңізбен үлгі болыңыз, себебі бала ересектерді қайталайды.**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті,	**«Құрастыр да, әңгімеле»** Материал: Лего, кубик, түрлі пішіндер. Тапсырма: Бала өзі қалаған затты (үй, көлік, жануар)	**«Өз суретім»** Материал: Қағаз, бояу, қарындаш. Тапсырма: «Менің арманым», «Менің отбасым», «Табиғат» тақырыбында сурет	**«Жұмбақ іздеуші»** Материал: Суреттер, бөлмеге жасырылған ұсақ ойыншықтар. Тапсырма: «Қызыл ойыншықты тап», «Дөңгелек затты тап» деп бағыт беріледі.	**«Менің көңіл-күйім»** Материал: Әртүрлі көңіл-күйді бейнелейтін смайликтер. Тапсырма: Бала өзінің көңіл-күйін таңдап, неге солай екенін әңгімелейді.	**«Кімнің көлігі?»** Материал: Машина, автобус, ұшақ, кеме ойыншықтары. Тапсырма: Әр көліктің

кітаптарды қарау және басқалары)	құрастырады.	салады.			қайда жүретінін айту (жолда, әуеде, суда).
Ертеңгілік жаттығу	I. Бір саппен тұру және жүгіру. Тәрбиешінің дабылы бойынша тоқтау. Әр жануарлардың қимылдарын жасау. II.1.Б.қ. н.т. 1 – қол алда, қол жоғары, 3–қол жанда 4–б.қ. 4-5рет 2.Б.қ. н.т. 1-4 екі қолды айналдыру алға, 5-8 артқа айналдыру. 3.Б.қ Аяқ иық деңейінде 1-оң қолды сол аяққа тигізу. 2-б.қ. 3-сол қолды оң аяққа тигізу. 4 – б.қ. 4 – 5 рет 4.Б.қ. Аяқ иық деңгейінде, қол белде, 1 – оңға бұрылу, оң қол жанда. 2 – б.қ. 3 – 4 сол қолмен. 4 – 5 рет 5.Б.қ. Аяқ иық деңгейінде, қол белде. 1-оң жаққа бұрылу. 2- б.қ. 3 – сол жаққа бұрылу. 4 – б.қ. 5 – 6 рет. 6.Б.қ. Қол белде 1 – секіріп аяқты екі жанға созу. 2 – б.қ. III.Саппен жүру тыныс алу жаттығулары. Гүл иіскеу				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	«**<u>Құпия заттар»</u>** Ойынның мақсаты: қарым-қатынас дағдыларын дамыту, құрдастарымен ортақ тіл табыса білуге үйрету. Жүргізуші барлық қатысушыларға әдемі қобдишадан (түйме, моншақ, сағат) «құпия заттарды» таратады, оны алақандарының арасына салып, ешкімге көрсетпеуін сұрайды. Құпия затты таратып болғаннан кейін ойынға қатысушылар бөлмені аралап жүреді, олар қызығушылық танытып, бір-бірін құпия затын көрсетуге көндірудің жолын табуға тырысады. Тәрбиеші балалардың әрекетін бақылайды, ұялшақ балалардың басқалармен ортақ тіл	**«Мамандық»дидактикалық ойын** Мақсаты: балаларды еңбектің нәтижелері мен адамның мамандығы арасында байланыс орнатуға үйрету. Балалардың әртүрлі мамандықтарға және олардың адам өміріндегі маңызын білуге қызығушылығын ояту. Барысы: бала мамандықты сол мамандық иесі қолданатын заттармен және құралдармен сәйкестендіреді. Карточкаларды сәйкестендіре отырып, бала осы мамандықтың маңыздылығы туралы немесе осы мамандық бойынша жұмыс істейтін ата- аналары туралы айтады.(Қаржылық	**“Қимылды қайтала”** **Мақсаты:** Қимыл назарын шоғырландыру. **Барысы:** Тәрбиеші қолын көтереді, шапалақтайды, иығын қозғайды. Балалар дәл солай қайталайды. Бір кезде “шатастыру” үшін басқа қимыл қосады. Балалар назарды жоғалтпай орындауы керек.	**“Тыныштық тыңдайық”** **Мақсаты:** Зейінді тыныштықта ұстау, ішкі жинақталуды қалыптастыру. **Барысы:** Барлығы көзін жұмып, 20 секунд тынышталады. Тәрбиеші: «Не естіп тұрсыңдар?» — дейді. Балалар «сағат тықылы, жел дыбысы» деп айтады.	*Тәжірибе:«Жылу қайда тұрады?»* Мақсаты: жылу көздері (күннің көзі, батарея, қолдар, шамның жалыны және т.б.) туралы түсінікті бекіту; жылуға байланысты заттың агрегаттық күйініңөзгеруін көрсету. Материал:балалар санына жеткілікті ермексаз,майшам,металл тәрелке. Әрекеттер: тәжірибе жүргізудің алдында ермексазды салқын жерге қою қажет. Балаларға ермексаздан бір зат мүсіндеу ұсынылады, олар ермексаздан не мүсіндеуге болатынын айтады. Педагог оларға ермексазды жылытудың бірнеше нұсқасын (күннің көзінде,

	табысуына көмектеседі. (Адалдық әліппесі)	сауаттылық)			батареяда, қолға ұстау арқылы, майшам жалынының үстінде) жасап көруді ұсынады
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** *Ақсақ құлан* **Міндеті:** Сөздерді түрлендіруге сыни көзқарасын және қызығушылықты, дұрыс сөйлей білуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға «Ақсақ құлан» аңызының мазмұнын түсіндіреді, кейіпкерлердің іс-әрекетіне назар аудартады. Сұрақтар қою арқылы балаларды өз ойын толық, анық айтуға жетелейді. Сөздерді өзгертіп, дұрыс қолдануға үйретеді. **Ойын 1: «Сөзді өзгертіп айт»** **Мақсаты:** Сөздерді түрлендіру, сөйлеу мәдениетін дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші бір сөз айтады (құлан, хан, бала). Балалар сол сөздегі кейіпкерлер жайлы өз ойларын айтып береді. Мысалы: *құлан – қандай, хан,бала қандай?* **Ойын 2: «Әңгімені жалғастыр»** **Мақсаты:** Ойлау қабілетін және	**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы**: Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға сөздің дыбыстардан тұратынын, дыбыстардың дауысты және дауыссыз болып бөлінетінін түсіндіреді. Үлгі ретінде бірнеше сөзді алып, дыбыстық талдау жасайды. **Ойын 1: «Дыбысты тап»** **Мақсаты:** Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырата білуге үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші бір дыбысты айтады. Балалар оның дауысты не дауыссыз екенін анықтап, қол көтереді. Дұрыс жауап берген бала мадақталады. **Ойын 2: «Сөзді бөл»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыстардың ретін анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші сөз айтады (мысалы: *күн*).	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Заттармен әрекет **Міндеті:** Әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға әртүрлі заттарды (ойыншық, текше, доп) көрсетіп, оларды санау, топтастыру және салыстыру жолдарын түсіндіреді. «Қай топта көп?», «Қай топта аз?» деген сұрақтар арқылы балалардың ойлауын дамытады. **Ойын 1: «Санап көр»** **Мақсаты:** Заттарды дұрыс санауға және санын анықтауға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші әр балаға немесе үстелге бірнеше зат қояды. Балалар заттарды бір-бірлеп санап, санын айтады. Тәрбиеші дұрыс санауға назар аударады (әр затты бір рет санау). **Ойын 2: «Қай топта көп?»** **Мақсаты:** Заттар санын салыстыруды үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші екі түрлі топтағы заттарды көрсетеді. Балалар санап, қай топта көп немесе аз екенін анықтайды. Балалар жауаптарын толық	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы**: Күшік пен мысық **Міндеті:** Сөздерді түрлендіруге сыни көзқарасын және қызығушылықты, дұрыс сөйлей білуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға «Күшік пен мысық» туралы әңгіме немесе қысқа мәтін оқып береді. Кейіпкерлердің әрекеттерін талқылай отырып, балаларды өз ойларын толық, дұрыс сөйлеммен айтуға бағыттайды. Сөздерді өзгертіп, сипаттап айтуға үйретеді. **Ойын 1: «Қалай дыбыстайды?»** **Мақсаты:** Сөздік қорды байыту, жануарлардың атауын және әрекетін дұрыс айтуға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші күшік пен мысықтың суретін көрсетеді. Балалар олардың қалай дыбыстайтынын, не істейтінін айтады. Мысалы: *Күшік үреді, мысық мияулайды.* Балалар сөйлемді толық	**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы**: Кеңістікті бағдарлау **Міндеті:** Үй-жайларда, балабақша ауласында, жақын маңдағы шағын ауданда еркін бағдарлай білу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға «алдында–артында», «оң жақта–сол жақта», «жақын–алыс» ұғымдарын түсіндіреді. Балабақша ішіндегі және ауладағы таныс орындарды еске түсіріп, кеңістікте дұрыс бағдарлауға үйретеді. **Ойын 1: «Қайда орналасқан?»** **Мақсаты:** Кеңістіктік бағыттарды дұрыс анықтауға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші бөлмедегі заттарды атайды (үстел, орындық, есік). Балалар заттың орналасуын айтады: *үстелдің оң жағында, алдында, артында*. Балалар өз денесіне қатысты бағыттарды қолданады. **Ойын 2: «Жолды тап»** **Мақсаты:** Кеңістікте еркін қозғалуға

	байланыстырып сөйлеуді дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші әңгіменің бір бөлігін айтады, балалар кезекпен жалғастырады. Балалар толық сөйлеммен жауап беруге тырысады. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** 10 көлемінде тура және кері санау **Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші 1-ден 10-ға дейінгі сандарды көрсетіп, тура және кері санауды қайталайды. Балалар хормен және жеке санайды. **Ойын 1: «Сандар тізбегі»** **Мақсаты:** Тура санауды бекіту. **Барысы:** Балалар бір-біріне допты лақтырып, 1-ден 10-ға дейін кезекпен санайды. **Ойын 2: «Кері санап көр»** **Мақсаты:** Кері санауды меңгерту. **Барысы:** Тәрбиеші 10 санын айтады, балалар 10-нан 1-ге дейін кері санайды. Дұрыс санаған бала мадақталады.	Балалар сөзді дыбыстап айтып, әр дыбысты ретімен атайды. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Табиғаттағы маусымдық құбылыстар **Міндеті:** Табиғат құбылыстары (маусым, өсімдік, адам еңбегі) арасындағы себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және түсіну. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші жыл мезгілдері, ауа райының өзгеруі, өсімдіктер мен адамдар еңбегі туралы әңгімелейді. Балалар табиғаттағы өзгерістерді бақылап, қорытынды жасауға үйренеді. **Ойын 1: «Қай мезгіл?»** **Мақсаты:** Жыл мезгілдерін ажырата білу. **Барысы:** Тәрбиеші табиғат құбылысын сипаттайды. Балалар қай мезгіл екенін атайды. **Ойын 2: «Не өзгереді?»** **Мақсаты:** Себеп-салдарлық байланысты түсіну. **Барысы:** Тәрбиеші сұрақ қояды: – Көктемде не өзгереді? – Қыста адамдар қалай еңбек етеді? Балалар жауап береді.	сөйлеммен айтады. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы**: Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші дыбыстардың дауысты және дауыссыз болып бөлінетінін түсіндіреді. Бір сөзді мысалға алып, дыбыстық талдау жасап көрсетеді. **Ойын 1: «Дыбысты ажырат»** **Мақсаты:** Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырата білу. **Барысы:** Тәрбиеші дыбысты айтады. Балалар егер дауысты болса – қол шапалақтайды, дауыссыз болса – қолын көтереді. Ойын бірнеше дыбыспен қайталанады. **Ойын 2: «Сөзді талда»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыстардың ретін анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші сөз айтады (мысалы: *қоян*). Балалар сөзді буынға, дыбысқа бөліп, ретімен айтады. Тәрбиеші дұрыс айтылуын қадағалайды. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы**: Қоянның үйшігі **Міндеті:** Әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда	айтуға тырысады. **Ойын 2: «Сөйлем құрастыр»** **Мақсаты:** Сөздерді түрлендіру және байланыстырып сөйлеуді дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші сөздер береді (күшік, мысық, ойнады, жүгірді). Балалар осы сөздерді пайдаланып сөйлем құрастырады. Дұрыс және анық айтқан балалар мадақталады. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы**: Заттармен әрекет **Міндеті:** Әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға әртүрлі заттарды ұсынып, оларды санау, топтарға бөлу және салыстыру жолдарын түсіндіреді. «Көп–аз», «тең» ұғымдарын бекітеді. **Ойын 1: «Заттарды санайық»** **Мақсаты:** Заттарды дұрыс санау дағдысын қалыптастыру. **Барысы:** Әр балаға бірнеше зат беріледі. Балалар заттарды бір-бірлеп санап, санын айтады.	дағдыландыру. **Барысы:** Тәрбиеші бағыт береді: *алға екі қадам, оңға бұрыл.* Балалар нұсқауды орындап, белгіленген жерге жетеді. Ойын бірнеше рет қайталанады. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы**: Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші дыбыстарды анық, дұрыс айтуға үйретіп, бір сөзге дыбыстық талдау жасап көрсетеді. Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату жолын түсіндіреді. **Ойын 1: «Дыбысты анықта»** **Мақсаты:** Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші дыбысты айтады. Балалар егер дауысты болса – алақанын шапалақтайды, дауыссыз болса – қолын көтереді. **Ойын 2: «Сөзді бөлшекте»**

	3. Қазақ тілі **Тақырыбы:** Жетіген **Міндеті:** Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші жетіген аспабы туралы әңгімелейді, оның дыбысы мен маңызын түсіндіреді. Балаларды өз пікірін айтуға ынталандырады. **Ойын 1: «Мақалды тап»** **Мақсаты:** Мақал-мәтелдерді есте сақтап, сөйлеуде қолдануға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші мақалдың басын айтады, балалар жалғастырады. Мысалы: *Өнер алды – ...* (қызыл тіл). **Ойын 2: «Көркем сөз айт»** **Мақсаты:** Көркем сөздер арқылы ойды жеткізу. **Барысы:** Балалар жетіген, музыка, табиғат туралы әдемі сөздер айтып шығады. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:**	**3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы**: «Бірлік» өлеңі **Міндеті:** Өлеңдерді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші өлеңді мәнерлеп оқып береді, интонациясына назар аударады. Балаларға өлеңнің мағынасын түсіндіреді. **Ойын 1: «Кім әсерлі айтады?»** **Мақсаты:** Мәнерлеп оқу дағдысын дамыту. **Барысы:** Балалар өлеңді кезекпен айтып шығады. Тәрбиеші дауыс ырғағына, сезіммен айтуына көңіл бөледі. **Ойын 2: «Жалғастыр»** **Мақсаты:** Өлең жолдарын есте сақтау. **Барысы:** Тәрбиеші өлеңнің бір жолын айтады, балалар жалғастырады. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Бұл қай кезде болады?» **Міндеті:** Балаларды музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету,	шығармашылық дербестікті дамыту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші «Қояннның үйшігі» ертегісін оқып береді, кейіпкерлердің мінезін түсіндіреді. Балаларға қоян, түлкі, басқа кейіпкерлердің қимылын көрсету ұсынылады. **Ойын 1: «Кейіпкерді бейнеле»** **Мақсаты:** Шығармашылық қабілетті және қиялды дамыту. **Барысы:** Балалар ертегі кейіпкерін таңдап, оның қимылын, дауысын салып көрсетеді. Қимылдар ән немесе музыкамен сүйемелденеді. **Ойын 2: «Ертегіні сахналау»** **Мақсаты:** Көркем бейнені жасауға, өз ойын еркін жеткізуге үйрету. **Барысы:** Балалар шағын топтарға бөлініп, ертегінің бір бөлігін сахналайды. Тәрбиеші бағыт-бағдар береді. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Жаттығулар **Міндеті:** Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау. Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдап жүру, жұбымен шеңбер бойымен жүру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші жаттығуларды өзі көрсетіп, балаларды музыка ырғағымен орындауға үйретеді. Қозғалыстың дұрыс орындалуына	Тәрбиеші санау ретіне назар аударады. **Ойын 2: «Қайсысы артық?»** **Мақсаты:** Топтарды салыстыруды үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші екі топ затты қояды. Балалар қай топта зат көп немесе аз екенін анықтайды. Жауаптарын толық сөйлеммен айтады. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** *Қыс* **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту; қазақ тіліне тән **ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h** дыбыстарын және осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші қыс мезгілі туралы әңгімелейді, қысқа тән сөздерді анық, дұрыс айтуға үйретеді. Артикуляциялық жаттығулар жасатады. **Ойын 1: «Дұрыс айт»** **Мақсаты:** Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. **Барысы:** Тәрбиеші қысқа байланысты сөздерді айтады (*қар, қыста, аяз*).	**Мақсаты:** Сөздегі дыбыстардың ретін анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші сөз айтады (*ата, үй, мал*). Балалар сөзді дыбыстап, әр дыбысты ретімен атайды. Дыбыстардың саны анықталады. **3. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы**: Шанамен сырғанау **Міндеті:** Шанамен сырғанау; бір-бірін шанамен сырғанату; төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші шанамен сырғанау кезіндегі қауіпсіздік ережелерін түсіндіреді. Қалай отыру, қалай итеру және кезекпен сырғанау жолдарын көрсетеді. **Ойын 1: «Кезекпен сырғанаймыз»** **Мақсаты:** Қауіпсіздік ережесін сақтай отырып шанамен сырғанауды үйрету. **Барысы:** Балалар бір-бірлеп төбешіктен шанамен сырғанайды. Тәрбиеші кезек сақтауды қадағалайды. **Ойын 2: «Досыңды жеткіз»**

	Жаттығулар **Міндеті:** Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау. Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру. Түзу бағытта адымдап жүру, жұбымен шеңбер бойымен жүру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші жаттығуларды көрсетіп, балаларды музыка ырғағымен орындауға бағыттайды. Түзу және шеңбер бойымен жүруді үйретеді. **Ойын 1: «Музыка ырғағымен жүр»** **Мақсаты:** Қимылды музыкамен үйлестіру. **Барысы:** Музыкамен балалар түзу бағытта жүреді, музыка тоқтағанда тоқтайды. **Ойын 2: «Жұбымен шеңберде»** **Мақсаты:** Жұппен қозғалу дағдысын қалыптастыру. **Барысы:** Балалар жұптасып, музыка әуенімен шеңбер бойымен жүреді.	шығармашылығын дамыту, белсенділікке, дербестікке баулу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші музыкалық аспаптарды таныстырып, әуенді орындау тәсілін көрсетеді. Балалар музыка арқылы жыл мезгілдерін сезінеді. **Ойын 1: «Әуенді таны»** **Мақсаты:** Музыканы тыңдап, мазмұнын түсіну. **Барысы:** Тәрбиеші әуен ойнайды. Балалар бұл қай мезгілді білдіретінін айтады. **Ойын 2: «Орындап көр»** **Мақсаты:** Музыкалық аспапта ойнау дағдысын дамыту. **Барысы:** Балалар жеке немесе топпен аспапта қарапайым әуенді орындайды.	назар аударады. **Ойын 1: «Музыкамен қозғалу»** **Мақсаты:** Қимыл мен музыканың үйлесімділігін дамыту. **Барысы:** Музыка қосылғанда балалар түзу бағытта адымдап жүреді. Музыка баяуласа – қозғалысты баяулатады, тоқтаса – тоқтайды. **Ойын 2: «Жұптасып жүрейік»** **Мақсаты:** Жұппен қозғалу және шеңбер бойымен жүру дағдысын қалыптастыру. **Барысы:** Балалар жұптасып, шеңбер бойымен музыка әуенімен жүреді. Тәрбиеші қозғалыс бағытын өзгертіп, балалардың зейінін арттырады.	Балалар сөздерді қайталап, дыбыстарды анық айтуға тырысады. **Ойын 2: «Сөзді жалғастыр»** **Мақсаты:** Сөйлеу тынысын және дикцияны дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші сөйлемнің басын айтады: *Қыста қар…* Балалар сөйлемді жалғастырады. Дұрыс тыныс алып, анық сөйлеу талап етіледі. **4. Музыка** **Тақырыбы**: «Қыс келді» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші «Қыс келді» әнін тыңдатып, әуенін, ырғағын түсіндіреді. Балаларды әнді таза, біркелкі дауыспен айтуға бағыттайды. **Ойын 1: «Әуенді қайтала»** **Мақсаты:** Музыкалық есту қабілетін дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші әннің бір жолын айтады. Балалар дәл сол әуенмен қайталайды. Дауыс биіктігіне назар аударылады. **Ойын 2: «Қысқы ән»** **Мақсаты:** Ән айтуға қызығушылықты арттыру. **Барысы:**	**Мақсаты:** Бір-біріне көмектесуді және күшті үйлестіруді дамыту. **Барысы:** Балалар жұптасып, біреуі шанаға отырады, екіншісі итереді. Сосын рөлдері ауысады. **4. Шығармашылық** **Тақырыбы**: Сурет салу – «Төрт түлік» **Міндеті:** Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және орналасуына сүйене отырып түстер мен реңктерді беру, негізгі пішінді және бөліктерінің пропорцияларын мәнерлеп жеткізу, түстерді өз қалауы бойынша таңдау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші төрт түлік малды (жылқы, сиыр, қой, түйе) таныстырып, олардың пішінін, дене бөліктерін көрсетеді. Түстерді таңдау еркіндігі беріледі. **Ойын 1: «Қай түлік?»** **Мақсаты:** Төрт түлік туралы білімді бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші сипаттайды: *төрт аяқты, мүйізді, сүт береді*. Балалар қай мал екенін айтады, кейін соны салады.

				Балалар шағын топпен немесе жеке-жеке әннің бір бөлігін орындайды. Тәрбиеші қолдау көрсетіп, мадақтайды.	**Ойын 2: «Суретті аяқта»** **Мақсаты:** Қиял мен шығармашылықты дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші малдың негізгі пішінін салып береді. Балалар өз қалауы бойынша бөліктерін, түстерін толықтырып салады. **Мүсіндеу** – «Төрт түлік» **Міндеті**. Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). Затқа қарап мүсіндеуде ойыншықтарды, пішіні шағын мүсіндерді, халық шеберлерінің бұйымдарын қолдану. **Жапсыру** – «Төрт түлік» **Міндеті** Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қию үшін қайшыны қолдану **Құрастыру:** – «Төрт түлік» **Міндеті:**. Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді

					бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару.
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**№25 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар шаштарын реттеп, өз-өзіне қызмет етуге дағдыланады. **Қимылды ойын:** «Паровоз» **Барысы:** Балалар саппен жүріп, бір-бірінен қалмай қозғалады. **Мақсаты:** Ұйымшылдыққа, ынтымақтастыққа тәрбиелеу. **Бақылау:** Көліктерді бақылау. Түрлерін, түстерін ажырату. **Еңбек:** Айналаны таза ұстауға	**№26 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар өз беттерімен тақпақ айтып, бір-бірін тыңдайды. **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен қоян» **Барысы:** Қояндар қашып, қасқыр ұстап алуға тырысады. **Мақсаты:** Шапшаңдық пен сезімталдықты дамыту. **Бақылау:** Қыста күннің қысқарып, түннің ұзаратынын бақылау. **Еңбек:** Жүретін жолды қардан тазалау	. **№27 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар белгіленген нысанаға қар лақтырып ойнайды. **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен қоян» **Барысы:** Белгі бойынша қозғалу. **Мақсаты:** Қозғалыс белсенділігін арттыру. **Бақылау:** Күн мен түннің ауысуын бақылау. **Еңбек:** Жолды қардан аршу.	**№28 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар өз киімдерін реттеп, ұқыптылық танытады. **Қимылды ойын:** «Паровоз» **Барысы:** Бір бағытта саппен жүру. **Мақсаты:** Бірлесіп әрекет етуге үйрету. **Бақылау:** Көліктердің қозғалысын бақылау. **Еңбек:** Айналаны таза ұстау.	**№29 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар бір сызық бойымен ирелеңдеп жүреді. **Қимылды ойын:** «Түлкі мен тырналар» **Барысы:** Белгі бойынша қозғалу. **Мақсаты:** Бірігіп ойнауға үйрету. **Бақылау:** Боранды күнді бақылау, қардың ұшуын байқау. **Еңбек:** Жаңа түскен қарды аршу.

	үйрету, қоқысты жинау				
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Мақсаты:** Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Қолданылған құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Бақылау:** Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.	**Мақсаты:** Математикалық түсініктерін қалыптастыру **Жұмыс түрі:** Санап айту, салыстыру **Қолданылған құрал:** Кубиктер, санау таяқшалары **Бақылау:** 10-ға дейін санайды, бірақ кері санауға қиналады.	**Мақсаты:** Ұсақ моторикасын дамыту **Жұмыс түрі:** Қағаз қию, жапсыру **Қолданылған құрал**: Түрлі-түсті қағаз, қайшы, желім **Бақылау**: Қағазды қия алады, бірақ ұқыпты жапсыруға қиналады.	**Мақсаты:** Әлеуметтік дағдыларын жетілдіру **Жұмыс түрі**: «Менің досым» тақырыбында әңгімелесу **Қолданылған құрал:** Балалардың суреттері, смайликтер **Бақылау:** Досының атын айта алады, бірақ сөйлем құрауда қысқа жауап береді.	**Мақсаты:**Сөйлеу дағдысын дамыту **Жұмыс түрі**: Сурет бойынша әңгімелеу **Қолданылған құрал:** Сюжетті сурет **Бақылау:** Сөздік қоры жақсы, бірақ сөйлеммен айтуға қиналады.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**Соқыр теке** **Мақсаты:** Зейінін, ептілігін, сезімталдығын дамыту. **Ойнау барысы:** Бір баланың көзі байланады. Ол «соқыр теке» болып, басқа балаларды ұстайды	**Асық ойыны** (кәдімгі иіру немесе «алшы» ойнау) **Мақсаты:** Ұсақ мотериканы, көз мөлшерін дамыту. **Ойнау барысы:** Балалар асық иіреді немесе «алшы» түсіруге тырысады.	**Қуыр-қуыр, қуырмаш** **Мақсаты:** Саусақ моторикасын дамыту, тілдік қарым-қатынасқа үйрету. **Ойнау барысы:** Саусақпен ойнайтын ұлттық санамақ ойыны.	**Тақия тастамақ** **Мақсаты:** Шапшаңдық, қырағылық, ойнақы көңіл-күй қалыптастыру. **Ойнау барысы:** Балалар шеңбер жасап отырады. Бір бала сыртынан айналып жүріп, тақияны біреудің артына тастайды. Ол байқап қалса – қуып жетеді.	**Бес тас** **Мақсаты:** Қол икемділігін, ептілікті дамыту. **Ойнау барысы**: Балалар тастарды кезекпен лақтырып, қайта қағып алу арқылы ойнайды
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **17. “Жолда абай бол!”** **Мақсаты:** Жол қауіпсіздігі ережесін меңгеру. **Ата-аналарға ұсыныс** • **Баламен бірге жүргенде жол ережесін үнемі айтып, түсіндіріп отырыңыз.** • **Бағдаршам түстерінің мағынасын күнделікті қайталап, есте сақтауға көмектесіңіз.** • **Көшеден өтер кезде баланың қолынан ұстап, қауіпсіздікті бірінші орынға қойыңыз.** • **Жаяу жүргіншілер жолағымен ғана өтуді әдетке айналдырыңыз.** • **Үйде жол белгілерін сурет, ойыншық немесе сурет арқылы таныстырыңыз.**				

	• **Өз әрекетіңізбен үлгі болыңыз, себебі бала ересектерді қайталайды.**

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 3-апта 19-23 қаңтар 2025-2026 оқу жылы
Қаңтар Құндылық: «Заң және тәртіп» Дәйексөз «Әділетті заң –қоғамның тірегі»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 19.01.2026**	**Сейсенбі 20.01.2026**	**Сәрсенбі 21.01.2026**	**Бейсенбі 22.01.2026**	**Жұма 23.01.2026**
Балаларды қабылдау	**Жақсы тілектер" ойын** әдісі - мейірімділікке эмоционалды жауап беру, сөздікті кеңейту **((Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Ойын барысы:** 1. Балалар шеңберге тұрады (немесе отырады). 2. Тәрбиеші ойын шартын түсіндіреді: әр бала қасындағы балаға (немесе шеңбер бойынша) **жақсы тілек** айтады. 3. Тілек қысқа әрі нақты болуы керек (мысалы: *«Саған бүгін көңілді күн тілеймін», «Сабақта сәттілік тілеймін», «Әрқашан күлімдеп жүр»*). 4. Тілек айтылған кезде көзбен байланыс орнату және жылы интонация қолдану ұсынылады. **Күй күмбірі** Кероғлы -балаларды қабылдау барысында үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау,ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестерАта-аналарға кеңестер:** Отбасылық бірлікті үлгі етіңіз Балалар ата-ананың өзара сыйластығын, түсіністігін көріп өссе, олар да айналасына мейірімді, ашық болады. Бірлескен іс-әрекетке көңіл бөліңіз Үй шаруасын, демалысты, мерекелерді бірге ұйымдастыру — баланың жауапкершілігін арттырып, ынтымаққа тәрбиелейді. Баланы тыңдай біліңіз Баланың пікірін ескеріп, ойын еркін айтуына мүмкіндік беру — өзара сенімді күшейтеді. Келіспеушілікті мәдениетті шешуді үйретіңіз Даулы жағдайда сабыр сақтап, келісімге келу жолдарын көрсету — бала үшін өмірлік сабақ. Жақсы сөз — жан азығы Үйде жылы сөздер мен қолдауды жиі қолдану баланың эмоционалдық дамуына оң әсер етеді.				

	Қорытынды: Бірлік пен ынтымақ бар жерде — береке мен тыныштық бар. Отбасындағы осы құндылықтар баланың тұлға болып қалыптасуына берік негіз қалайды.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**«Игі істер қоржыны»** Түрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қиып алуға болады. Әр күннің соңында балаға «қоржынға» бүгін қанша игі істер жасаса, соншадөңгелексалуұсын ылады.Балақиналғанжағ дайда,оғанкөмектесукере к. Мұндай ойын баланы игі істер жасауға ынталандырады	**Қимылды ойын: «Ұшады – ұшпайды»**Мақсаты: Құстар мен заттардың айырмашылығын табу Барысы: Тәрбиеші балалардың алдына шығып, әртүрлі заттар мен жануарлардың атын атайды. Егер айтылған нәрсе ұшатын болса – балалар қолдарын жайып «ұшқандай» етіп қимылдайды. Егер ұшпайтын нәрсе айтылса – қозғалмай тұрады. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)	**«Абай бол» ойыны** Мақсаты: Жол ережелерін үйрету, қауіпсіздік ережелерін меңгерту Барысы: Ойын алаңына жол белгілерінің суреттері (светофор, жолақ, т.б.) қойылады. Балалар бағдаршам түстеріне байланысты әрекет жасайды: • Жасыл – жүреді • Сары – орнында тұрады • Қызыл – тоқтайды	**Жұмбақтар: «Р, Ш, Д»** дыбыстарынан басталатын Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс тану және сөздік қорын байыту Барысы: Тәрбиеші әріптерге байланысты жұмбақтар жасырады, балалар жауабын табуға тырысады. Мысалдар: • қызыл, аузы бар, бірақ сөйлемейді. (Раушан) • Ш: Шырылдайды жаз бойы, тыным таппай бір қойды. (Шегіртке)	**Дидактикалық ойын: «Түстерді анықта?»** Мақсаты: Балаларды түстерді тануға және ажыратуға үйрету Барысы: Тәрбиеші түрлі-түсті заттарды көрсетеді немесе түрлі карточкалар ұсынады. Балалар түстерді атап, сол түске сай ойыншық немесе зат табады.)
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу.				

	4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***Қ.Р әнұранын айту*** **«Сиқырлы таяқша»** *Ойынның мақсаты:*балаларды зейін қоюға,мейірімділікке,досына көмектесуге тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрып, өздеріне көмек қажет болған жағдайды кезек- кезек айтып береді, мысалы: тісім ауырды, біреу ренжітті, көңіл-күйім болмады жәнет.б.Қатысушылар жағдайларын айтып болғаннан кейін,педагог«сиқырлы таяқшаны» қолына алып, былай дейді: «Сиқырлы таяқша,досыңа көмектес!».	Мақтау сөздер айту» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды. (Адалдық әліппесі	«Тек жақсы қасиеттерді ата» Педагог қолына доп алып, балалардың алдына тұрады да, олардың әрқайсысына допты лақтырады. Балалар допты кез-келген «жақсы қасиет» (адалдық, мейірімділік, ұқыптылық) айтылған кезде ғана ұстап алуы тиіс. Бұл жағдайдаолардпедагогке қарайқадамжасайды (Адалдық әліппесі)	«Адалдық шеңбері» Ойынның мақсаты:балаларды адалдыққа тәрбиелеу,зейінді дамыту. Педагог балаларды екі командаға бөледі. Бір команданың қатысушылары қолдарынан ұстап,«адалдық шеңберін» құра отырып,қолдарын жоғары көтереді.Екінші команданың мүшелері бірінің Артынан бірі сапқа тұрып,көңілді музыкамен«адалдық шеңберінің»ішіне кіріп, шығады.	Адал досқа арналған ашық хат» Ойынның мақсаты:достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балаларға достық туралы мақал айтып береді, содан кейін өзінің адал досы деп санайтын адамды атауды және оның себебін түсіндіруді сұрайды. Әңгіме соңында балаларға адал досы үшін ашық хат дайындау ұсынылады
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту**	**1 .Сауат ашу негіздер**	**1 Математика**	**1.Тіл дамыту**	**1.Сауат ашу негіздері**

	Кеме **Міндеті:** Сөздік қор:жалпылаушы сөздерді қолдана білуді жаттықтыру, түрлі логикалық топтарға жататын заттарды атай білуге үйрету; Педагог жұмбақ жасырады. Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ, Май жейді,Су ішеді. Бұл не екен балалар? *(Мәшине)* *Ас*панда жүзеді, Қанатын қақпайды. Жерде де жүреді, Бауырлап жатпайды. *(Ұшақ)* Үтікке міндім, Мұхитта жүздім. *(Кеме)* Бір біріне қара үйлер тіркесіп, Қара тұлпар жүр әрі-бері көшіп.*(Пойыз)* *А*рқасында ауыл жүр, Ала тайым шауып жүр. *(Автобус)* Әртүрлі көліктердің түрін көрсетіп,әңгімелеу	Сөздің дыбыстық сызбасы **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу **«Қызыл – көк»** **Мақсаты:** Дауысты мен дауыссызды тез ажырату. **Барысы:**Балаларда екі түсті белгі болады:Қызыл – дауыстыКөк – дауыссыз Тәрбиеші дыбыс айтады, балалар тиісті түсті көтереді. **Көрнекілік:** Қызыл және көк түсті белгілер. **«Сөзді тыңда – дыбысты тап»** **Мақсаты:** Сөз ішінен дауысты, дауыссыз дыбысты табу. **Барысы:** Тәрбиеші сөз айтады: **ана, доп, бала**. Балалар сөздегі **дауысты**	**негіздері** Артық,кем,тең **Міндеті:**. Теңдік туралы түсінік қалыптастыру Тәрбиеші түсіндіруі: Балалар, қазір біз заттарды **салыстыруды** үйренеміз. Екі топтағы заттарды санап қараймыз. Егер бір топта зат **көп** болса, ол — **артық** деп аталады. Егер бір топта зат **аз** болса, ол — **кем** деп аталады. Ал егер екі топтағы заттар саны **бірдей** болса, онда олар **тең** болады. **«Теңестір»дид.ойын** Барысы: Тәрбиеші екі қатарға әртүрлі санды таяқша қояды. Балалар қай қатарда көп екенін айтады. Тәрбиеші: «Қалай тең қыламыз?» – деп сұрайды. Балалар артық затты алып немесе кеміне	Кім ақылды? **Міндеті**. Сөздік қор:жалпылаушы сөздерді қолдана білуді жаттықтыру, түрлі логикалық топтарға жататын заттарды атай білуге үйрету -Балалар, сендердің достарың бар ма? -Достық дегенді қалай түсінесіңдер? -Достық – адамдардың бір-бірімен жақсы ниетпен араласуы, бірге ойнауы. Достар – бір-біріне жақын, тату адамдар. -Балалар, бүгін біз Мәдіхат Төрежановтың «Кім ақылды?» әңгімесімен танысамыз. Әңгімені оқып беру. **Үлестірмелі материалмен жұмыс** Суреттерді қара. Қай баланың іс-әрекеті дұрыс? Өз таңдауыңды түсіндір. Жаңылпаш жаттау 1.Ақыл азбайды,	Дыбыстық талдау **Міндеті** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **«Сөзді дыбыстарына бөл»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыстардың ретін анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші сөз айтады (мысалы: **ана**). Балалар дыбыстарды ретімен атайды: а – н – а. Әр дыбысқа бір текше немесе дөңгелек қояды. **«Қай дыбыс бірінші, қайсысы соңғы?»** **Мақсаты:** Дыбыстардың орнын анықтау. **Барысы:**Сөз айтылады (**доп**).Балалар бірінші дыбысты, соңғы дыбысты атайды. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау

	Бүгін ақын Ермек Өтетілеуұлының «Кеме» өлеңімен танысамыз. Міне, кеме, Мінем мен де. Сапарға алыс шығамын, Теңіздің сырын ұғамын. Жолсеріктей, жан достардай бізден қалмай, Шағалалар шаршамастан шарқ ұрады. Сағымданған, бұлдыраған түзде шалғай Кememізді жағалаулар шақырады **Үлестірмелі материалмен жұмыс** Көліктерді жолымен сызып қосу 2.**Математика негіздері** Артық,кем,тең **Міндеті:** Теңдік туралы түсінік қалыптастыру Тәрбиеші түсіндіруі:	**дыбыстарды** қызыл дөңгелекпен, **дауыссыз дыбыстарды** көк дөңгелекпен белгілейді. **Көрнекілік:** Сөз суреттері, қызыл-көк дөңгелектер. Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **2.Қоршаған ортамен таныстыру** Қоректену тізбегі **Міндеті:** Өсімдіктердің өсуі үшін ылғалдың, жарықтың,жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды,суықты,күнді немесе бұлтты ауа-райын сезуі,олардың өсуі және көбеюі. **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** «Балалар, өсімдіктер тірі табиғатқа жатады. Өсімдік өсу үшін оған су, жарық, жылу және топырақтағы қорек керек. Күн шықса –	қосып, теңестіреді **Дидактикалық ойын:** «Артық затты тап». **Барысы:** Тәрбиеші екі қатар зат қояды (6 қарындаш, 5 дәптер). Балалар санап, қай қатарда **артық** зат бар екенін айтады. Артық затты алып тастайды. Соңында екі қатардың **тең** болғанын анықтайды Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік,нені білдік? **Міндеті:** Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; **«Дыбыстық талдау жаса»** **Барысы:** Тәрбиеші сөзді айтады, балалар дыбыстық талдау жасайды. **ана** → а – н – а (3	Білім тозбайды 2. Білім - бұлақ, Ақыл - жағалай біткен құрақ. **2.Математика негіздері** Артық,кем,тең **Міндеті:** Теңдік туралы түсінік қалыптастыру Дидактикалық ойын: **«Қай қатар тең?»** **Барысы:** Тәрбиеші үш қатар зат қояды (бірі тең, екеуі тең емес). Балалар әр қатарды санап, **тең** қатарды табады. Неге тең екенін түсіндіреді. **Дидактикалық ойын: «Дүкен»** **Барысы:** Балалар «дүкенші» және «сатып алушы» болады. Сатып алушыға 3 алма керек, ал дүкенде 5 алма бар. Балалар: «Алма артық па, кем бе?» – деп жауап	**2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Жыл мезгілдері: қыс, көктем. Белгілері **Міндеті:** Табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән,сипаттамалық белгілерін бақылау,талдау,салыстыру,ажырату. **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** «Балалар, жыл мезгілдері ауысып отырады. Қыс мезгілінде ауа суық, қар жауады, күн қысқа болады. Ал көктемде күн жылынады, қар ериді, жер көгереді, құстар оралады. Әр мезгілдің өзіне тән белгілері бар. Біз оларды бақылап, салыстырып үйренеміз.» **Дидактикалық ойындар** **1. «Қай мезгіл?»**

	Балалар, қазір біз заттарды **салыстыруды** үйренеміз. Екі топтағы заттарды санап қараймыз. Егер бір топта зат **көп** болса, ол — **артық** деп аталады. Егер бір топта зат **аз** болса, ол — **кем** деп аталады. Ал егер екі топтағы заттар саны **бірдей** болса, онда олар **тең** болады. *«Қайсысы көп, қайсысы аз?»* **Ойын барысы:** Тәрбиеші үстел үстіне екі топ зат қояды (мысалы, бір жаққа 3 доп, екінші жаққа 5 доп). Балалар заттарды санап, қай топта **көп**, қай топта **аз** екенін айтады. Тәрбиеші: «Қайсысы көп? Қаншаға артық?» – деп сұрақ қояды. Кейін екі топты теңестіру ұсынылады (бір зат қосу немесе алу). Соңында «тең» ұғымы бекітіледі.	өсімдік жақсы өседі, ал суық пен сусыз болса – ол баяу өседі. Өсімдіктер де ауа райын сезеді. Олар өсіп, гүлдеп, кейін тұқым шашып көбейеді. Табиғатта барлығы бір-бірімен байланысты, оны қоректену тізбегі деп атаймыз.» **Қоректену тізбегінің қарапайым үлгісі:** Күн → Өсімдік → Жәндік → Құс **Дидактикалық ойындар** **1. «Қоректену тізбегін құрастыр»** **Мақсаты:** Табиғаттағы байланысты түсіну. **Барысы:** Балаларға күн, өсімдік, жәндік, жануар суреттері беріледі. Балалар суреттерді ретімен орналастырады. 2.«Өсімдікке не керек?»	дыбыс, 2 дауысты, 1 дауыссыз) **ата** → а – т – а **доп** → д – о – п **үй** → ү – й **«Сөзді буынға бөл»** **Барысы:** Балалар сөзді қол шапалақтау арқылы буынға бөледі. **ба-ла а-на о-рын-дық қа-ла** Жұмыс дәптеріндегі тапсырмалрды орындау **<u>Күтілетін нәтиже:</u>**Дыбыстық талду жасайды,сөздерді буындайды **<u>3.Көркем әдебиет</u>** Алтын балта **<u>Міндеті:</u>** Әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. -Суреттен нені көріп тұрсыңдар?*(Балта)* -Ол не үшін керек? Мұндай затты көргендерің бар ма? -Балалар,бүгін «Алтын балта»орыс халық	береді. Қажеттісін алған соң, қалғанын анықтайды. **Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау** **<u>3.Қазақ тілі</u>** Бестемше **Міндеті** Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді,көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету,ынталандыру Тәрбиеші түсіндіруі: Бестемше ойыны — **Математикалық есеп ойыны**. Жүрістерді алдын-ала ойлау, есептеу, қиялдау — оның негізгі өзегі. «Бестемше» сөзі «бес» санынан шыққан, яғни бес бөліктен, бес элементтен тұратын нәрсе дегенді білдіреді.Балаларға сан санауды, заттарды топтастыруды, салыстыруды үйрету үшін қолданылады.	**Мақсаты:** Мезгілді ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші сурет көрсетеді. Балалар қай мезгіл екенін айтады (қыс немесе көктем). **Көрнекілік:** Қыс пен көктем суреттері. **«Салыстыр да айт»** **Мақсаты:** Салыстыру қабілетін дамыту. **Барысы:** Қыс пен көктемнің суреттері қатар ілінеді.Балалар айырмашылықтарын атайды. **«Артық затты тап»** **Мақсаты:** Белгілерді ажырату. **Барысы:**Қысқа және көктемге тән заттар араластырып көрсетіледі.Балалар артық затты табады. **Көрнекілік:** Зат суреттері (шана, гүл, қолғап, құс). **<u>3. Дене тәрбиесі</u>** Сырғанау.

	«Кім тез теңестіреді?» Барысы: Балаларға екі топ зат беріледі (7 және 5). Белгі бойынша балалар заттарды теңестіреді. Қай бала бірінші дұрыс теңестірсе, сол жеңімпаз атанады. **Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау** **<u>3.Қазақ тіл</u>** Асық **<u>Міндеті:</u>**. Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді,көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету,ынталандыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** **Асық** – қазақтың ұлттық ойынына арналған кішкентай сүйек немесе тастан жасалған зат. Балалар оны ойнауға, санауға, үйренуге пайдаланады.Асық ойыны балаларға шапшаңдық,ептілік,	**Мақсаты:** Өсімдікке қажетті жағдайларды ажырату. **Барысы:**Тәрбиеші заттарды атайды (су, тас, күн, ойыншық). Балалар өсімдікке қажет заттарды таңдайды. 3.«Қай өсімдікке не жетіспейді?» **Мақсаты:** Себеп–салдар байланысын түсіну. **Барысы:** Суретте бір өсімдік солған, бірі жайқалған. Балалар не себептен екенін айтады (су жоқ, жарық жоқ). **<u>3.Көркем әдебиет</u>** Бексұлтанның Айға саяхаты **<u>Міндеті</u>**. Әндер мен билерді қолдана отырып, көркем бейнені құруда шығармашылық дербестікті дамыту. Педагог жұмбақ жасырады. Құрама темір, Қолғабысы көп ғұлама	ертегісімен танысамыз. Ертегіні оқып, мазмұнын ашу **Сөздік жұмысы:** *диірмен*–дәнді дақылдарды ұнға айналдыратын орын *балта*–ағаш кесетін құрал Ертегінің мазмұны бойынша ***сұрақ-жауап:*** -Ертегі қалай аталады? Балта не үшін қажет? -Кедей қайда барды? Балта қайда түсіп кетті? -Судан балтаны алуға кім көмектесті? Диірменші қандай балталар ұсынды? -Диірменші неліктен кедейге алтын балтаны берді?Бай не істеді? Ертегі қалай аяқталды? *Балта* сөзіне сөйлем құра. **Үлестірмелі материалмен жұмыс** Ертегінің жүйесін сурет бойынша әңгімеле. Ертегі кейіпкерлерінің қимыл-әрекетін және	**«Санау және топтастыру»** **Мақсаты:** 1-5 дейін санауды, заттарды топтастыруды үйрету. **Барысы:** Балаларға бестемше бөліктері беріледі. Балалар бөліктерді сан бойынша 1-ден 5-ке дейін топтарға бөлейді. **Көрнекілік:** Бестемше заттары немесе суреттер. **«Артық, кем, тең»** **Мақсаты:** Салыстыру қабілетін дамыту. **Барысы:** Екітопқа бестемше бөлшектері беріледі. Балалар әр топтағы бөлшектерді салыстырады: қай топта көп, қай топта аз немесе тең екенін анықтайды. **«Бестемшені құру»** **Мақсаты:** Логикалық ойлау, моторика. **Барысы:** Балаларға бестемшенің бөліктерін береді. Олар көрсетілген үлгі бойынша бестемшені жинайды немесе өз үлгілерін ойлап құрады. **4.<u>Музыка</u>**	**<u>Міндеті:</u>** Сырғанау. Өз бетінше мұзды жолмен сырғанау, жүгіріп келіп сырғанау **«Өз бетінше сырғанау»** **Мақсаты:** Тепе-теңдікті және өз бетінше қозғалу дағдыларын дамыту. **Барысы:** Балалар мұзды жол бойымен өз бетінше сырғанайды. Тәрбиеші қауіпсіздік ережесін түсіндіреді: аяқты дұрыс қою, қолмен тепе-теңдікті сақтау. **«Жүгіріп келіп сырғанау»** **Мақсаты:** Жылдамдық пен қозғалысты үйлестіру. **Барысы:** Балалар белгіленген орыннан жүгіріп келеді де, мұзды жолда сырғанайды. Әр бала кезекпен қатысады. **«Таңдалған нүктеге сырғанау»** **Мақсаты:** Бағытты дәл сақтау және концентрацияны

	дәлдік береді. Сонымен қатар, асықпен ойнау арқылы сабырлылық, есептеу қабілеті, топта жұмыс жасау дағдылары дамиды. **«Асықпен сана»** **Мақсаты:** Балаларға **сандар мен санауды** үйрету; Асықтарды дұрыс санау арқылы сөйлем құруға дағдыландыру. **Барысы:** Балаларға 5–10 асық беріледі. Тәрбиеші: «Неше асық бар?» – деп сұрайды. Балалар санына қарай: «Менде 7 асық бар» деп айтып, сөйлемді толық айтады. **Ойын:** «Асықтың түсі» Мақсаты: Түстерді ажыратуды, салыстыруды дамыту; Сөйлем құру қабілетін жетілдіру. **Барысы:** Әр балаға түрлі түсті асықтар беріледі (қызыл, жасыл, көк).	темір.*(Робот)* Робот қандай болады? Қимылын көрсетейік. Түнгі аспанда не болады? Бүгін біз Бағдат Мәжитовтың«Бексұлтанның Айғас аяхаты»деген қызықты әңгімесімен танысамыз. Педагог әңгімені мәнерлеп оқып береді(соңындағықосымшанықараңыз)Сөздік жұмысы:*ғарыш* – аспан әлемі *ғарышкеме* – ғарыш көлігі *скафандр*– ғарышкердің киімі ***Сұрақ-жауап:*** Әңгіме қалай аталады? Апасы Бексұлтанға қандай ойыншық сыйлады? Бексұлтан досы екеуі сиқырлы роботпен қайда барды? Бастарына не киді? Ғарышта ауа райы	эмоциясын келтір. Жұмбақты шеш. Әдегеннен тап береді, Тап бергеннен қақ бөледі.*(Балта)* Ескегі бар– жүзбейді, Ұшудан үміт үзбейді. *(Желдіірмен)* **Күтілетін нәтиже:**Ертегі мазмұнын мазмұндайды **4.Дене тәрбиесі** Шанамен сырғанау **Міндеті**: Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау. **«Сырғанау жарысы»** **Мақсаты:** Жылдамдық пен қозғалысқа икемділікті дамыту. **Барысы:** Белгіленген қашықтыққа балалар шанамен жарыса сырғанайды. Қауіпсіздік ережелерін сақтау міндетті. **«Шанамен дөңгелекке жүгіру»**	«Айнала ақшақар» **Міндеті** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. **Тәрбиешінің кіріспе сөзі:**«Балалар, қазір біз ақшақардай жеңіл билейміз. Музыканы мұқият тыңдап, әуен қалай өзгерсе, біздің қимылымыз да **солай өзгереді.»** **Музыкалық-ырғақты жаттығу «Ақшақар ұшады»** **Мақсаты:** Қимылды музыка ырғағына сәйкестендіру. **Барысы:** Жай әуенде – ақшақардың баяу түсуін қолмен көрсету; Жылдам әуенде – жеңіл	дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші мұзды жол бойына бірнеше нүкте белгілейді. Балалар әр нүктеге жетуді мақсат етіп, сырғанайды. Жеткен соң кері қайтады. **4.Шығармашылық** **Сурет/мүсіндеу/ жапсыру/құрастыру** Әжемнің асханасында (ыдыстар) **Сурет салу** **Міндеті:** Қазақ халқының өмірін, еңбегін, тұрмысын көрсете отырып, қазақ ертегілерінің желісі бойынша сурет салу. Ұжымдық жұмыстарға, өзбетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **Мүсіндеу** **Міндеті**. Қазақ халқының түрлі ыдыс-аяқтарын (қазан, астау, табақ, тостаған, керсен, ожау, күбі торсық және т.б.), тұрмыстық заттарын (керует, үстел,

	Тәрбиеші: «Қай түс артық? Қай түс кем?» – деп сұрайды. Балалар «Қызыл асық артық» немесе «Көк асық кем» деп жауап береді **Мақал-мәтел жаттау** 1.Оқығанның асығы алшысынан түседі. 2. Асығын ата алмаған, Сақасынан көреді. Сөзін сөйлей алмаған, Атасынан көреді.. **4.Дене тәрбиесі** Шанамен сырғанау **Міндеті:** Шанамен сырғанау. Бір-бірін шанамен сырғанату, төбешіктен бір-бірлеп және екі-екіден шанамен сырғанау. **«Төбешіктен сырғанау»** **Мақсаты:** Балаларды тепе-теңдікті сақтап сырғанауға үйрету. **Барысы:** Балалар бір-бірлеп төбешіктен сырғанайды. Әр бала сырғанап төмен түскен соң келесі бала бастайды. Тәрбиеші	қандай болады?Олар Айда кімнің ізін көрді? ***Тіл ұстарту жаттығуы:*** Ға-ға-ға– біз ұштық Айға. ***Дидактикалық ойын:«Жұлдызды аспан»*** Шарты: аспан әлемінің денелерін атау. *(Ай, Күн, жұлдыздар)* **4.Музыка** «Қыс келді» **Міндеті** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, қыста айнала аппақ қарға оранады. Қыс – әдемі, көңілді мезгіл. Біз бүгін “Қыс келді” әнін айтып, ойын арқылы даусымызды жаттықтырамыз.» **1. Дауыс жаттығуы «Қар ұшады»**	**Мақсаты:** Координация және бағытты өзгерту қабілетін дамыту. **Барысы:** Балалар шанамен дөңгелек сызық бойымен сырғанайды. Қашықтық ұзындығы әр балаға бірдей. **«Таңдалған суретті сырғанау»** (қосымша, шығармашылық) **Мақсаты:** Қимылдар мен ойлау қабілетін дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші алдын ала белгіленген суретке немесе нүктеге балалар шанамен сырғанайды. Кім тез әрі дәл жетсе, сол жеңеді.	айналу, секіру; Музыка тоқтағанда – қимылды тоқтату. **«Ақшақар биі»** **Мақсаты:** Би элементтерін еркін орындау. **Барысы:** Қолды жоғары-төмен сермеу; Айналу, жеңіл қадамдар; Қимылдарды бірізділікпен орынды	ер-тұрман, ошақ, кебеже, диірмен және т.б), **Жапсыру** **Міндеті** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (кілем, алаша, сырмақ, ши, көрпе, жастық және т.б.), таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **Құрастыру:** **Міндеті:.** Қағаздан құрастыру. Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (тақия, сәукеле, кимешек және т.б.) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-өрнектермен және т.б. безендіру Тәрбиешінің кіріспе әңгімесі: «Балалар, әжемнің асханасында түрлі ыдыстар болады. Олар

	қозғалысты қадағалайды, қауіпсіздікті ескертеді. **«Екі-екіден сырғанау»** **Мақсаты:** Командалық әрекет және координацияны дамыту. **Барысы:** Балалар жұп болып, бір шанамен екі-екіден сырғанайды. Бір-бірімен үйлесімді қозғала білуге үйрету. **«Бір-бірін сырғанату»** **Мақсаты:** Достық, сенім және күш жұмсауды дамыту. **Барысы:** Балалардың біреуі шанамен отырса, екіншісі артынан итеріп сырғанатады. Содан соң ролін ауыстырады.	**Мақсаты:** Дыбысты дұрыс, таза айтуға үйрету. **Барысы:**Тәрбиеші: «С-с-с» – қардың сыбдыры;«У-у-у» – боранның үні; Балалар тәрбиешіге еліктеп қайталайды. **Ән айту: «Қыс келді»** **Мақсаты:** Әуенді дұрыс тыңдап, дауыспен дәл қайталау. **Барысы:** Әнді тәрбиеші үлгі ретінде айтады; Балалар бірге, кейін жеке жолдарын айтады; Әуеннің биік-төмен жерлерін сезінуге көңіл бөлінеді. Дидактикалық ойын: «Музыкалық қар ұшқыны» **Мақсаты:** Вокалдық-есту қабілетін дамыту, дауысты үйлестіру. **Барысы:**			тамақ ішуге, шай құюға, ас дайындауға арналған. Мысалы: кесе, табақ, шәйнек, тостаған. Бүгін біз осы ыдыстарды сурет салып, мүсіндеп, жапсырып және құрастырып көреміз.» **Сурет салу** Барысы: Балалар дөңгелек пішінді кесе салады; Ою-өрнекпен безендіреді; Қалаған түспен бояйды. **Мүсіндеу** Барысы: Ермексаздан домалақ, сопақ пішін жасау; Шәйнектің тұтқасын, мұрнын қосу; Біріктіру тәсілін қолдану. **Жапсыру** Барысы: Дайын табақ пішіні беріледі; Балалар дөңгелек «бауырсақтарды» жапсырады

		Балалар шеңберге тұрады. «Қар ұшқыны» (ақ мақта немесе қағаз) бір баладан екіншісіне беріледі. Музыка тоқтағанда, қар кімнің қолында қалса, – сол бала әннің бір жолын жеке орындайды немесе – тәрбиеші айтқан дыбысты (ла-ла-ла, у-у-у) дәл қайталайды.			
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**Дербес әрекет:** Балалар шаштарын реттеп, өз-өзіне қызмет етуге дағдыланады.	**Дербес әрекет** Балалар өз беттерімен тақпақ айтып, бір-бірін тыңдайды.	**Дербес әрекет:** Балалар белгіленген нысанаға қар лақтырып ойнайды.	**Дербес әрекет:** Балалар өз киімдерін реттеп, ұқыптылық танытады.	**Дербес әрекет:** Балалар бір сызық бойымен ирелеңдеп жүреді.

	Қимылды ойын: «Паровоз» **Барысы:** Балалар саппен жүріп, бір-бірінен қалмай қозғалады. **Мақсаты:** Ұйымшылдыққа, ынтымақтастыққа тәрбиелеу. **Бақылау:** Көліктерді бақылау. Түрлерін, түстерін ажырату. **Еңбек:** Айналаны таза ұстауға үйрету, қоқысты жинау	**Қимылды ойын:** «Қасқыр мен қоян» **Барысы:** Қояндар қашып, қасқыр ұстап алуға тырысады. **Мақсаты:** Шапшаңдық пен сезімталдықты дамыту. **Бақылау:** Қыста күннің қысқарып, түннің ұзаратынын бақылау. **Еңбек:** Жүретін жолды қардан тазалау.	**Қимылды ойын:** «Қасқыр мен қоян» **Барысы:** Белгі бойынша қозғалу. **Мақсаты:** Қозғалыс белсенділігін арттыру. **Бақылау:** Күн мен түннің ауысуын бақылау. **Еңбек:** Жолды қардан аршу.	**Қимылды ойын:** «Паровоз» **Барысы:** Бір бағытта саппен жүру. **Мақсаты:** Бірлесіп әрекет етуге үйрету. **Бақылау:** Көліктердің қозғалысын бақылау. **Еңбек:** Айналаны таза ұстау.	**Қимылды ойын:** «Түлкі мен тырналар» **Барысы:** Белгі бойынша қозғалу. **Мақсаты:** Бірігіп ойнауға үйрету. **Бақылау:** Боранды күнді бақылау, қардың ұшуын байқау. **Еңбек:** Жаңа түскен қарды аршу.
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Сөйлеу дағдысы** **Мақсаты**: Сөздік қорын және сөйлеу қабілетін дамыту Жұмыс түрі: Сурет	**Қиялды дамыту** **Мақсаты:** Қиял мен шығармашылық қабілетті дамыту Жұмыс түрі: «Суретті	**Логикалық ойлау** **Мақсаты**: Баланың ойлау қабілетін, салыстыру мен талдау дағдысын дамыту	**Есту арқылы қабылдау** **Мақсаты: Естіп түсіну мен есте сақтауын дамыту** Жұмыс түрі: «Кім не	Танымдық (логикалық ойлау) **Мақсаты:** Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту

	бойынша әңгіме құрату Құрал: Сурет карточкасы (мысалы: балалар бақшасында ойнап жүрген көрініс) Тапсырма: Баламен бірге суретті қарап, "Не болып жатыр?", "Кім не істеп жатыр?" деген сұрақтар қойылады Баладан 3-4 сөйлеммен әңгіме құрау сұралады Сөйлем құрауы, байланыстырып сөйлеуі бағаланады	аяқта» ойыны Құрал: Жартылай салынған сурет (мысалы: тек бұлт, немесе тек аяқтар бейнеленген) Тапсырма: Баладан суретті толықтырып салуын сұрау Суретке атау беріп, қысқаша не салғанын айтып беру Қиялы мен түсінігі бағаланады	Жұмыс түрі: Ұқсастықты табу Құрал: Сурет немесе зат карточкалары (мысалы: алма, доп, банан, шеңбер) Тапсырма: «Қайсысы артық? Неге?» сұрағы қойылады Баланың логикалық дәлелі тыңдалады Ұқсас/айырмашылығын түсіндіруді сұрау	істеп жатыр?» ойыны Құрал: Сөздік тапсырма (ауызша) Тапсырма: Мұғалім мынадай сөйлем айтады: «Асан доп ойнап жүр. Айгүл кітап оқып отыр. Арман гүл суарып жатыр.» Сұрақ қойылады: «Кім кітап оқып отыр?», «Гүл суарып жатқан кім?» Есту арқылы ақпаратты есте сақтау тексеріледі	**Жұмыс түрі:** Сан мен пішін ойындары **Құрал:** Геометриялық пішіндер **Тапсырма:** — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	«Су» тақырыбы бойынша тәжірибе жүргізу Тақырыбы: «Мөлдір су» Балалардың алдына біреуіне су, екіншісіне сүт құйылған екі стакан қойылады. Екі стаканға таяқшалар немесе қасықтар салу ұсынылады. Қай стакандағы заттар көрінеді, ал қайсысындакөрінбейді? Неліктен? Су құйылған стақанның ішінен	Тақырыбы: «Ертегі кітабын қарау» Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін тану, сөйлеуді дамыту Барысы: «Бауырсақ» ертегісінің суреттерін көрсету Кейіпкерлерді атау Оқиға ретін анықтау Қорытынды: Балалар ертегінің мазмұнын түсініп, өз ойларын жеткізеді.	«Пазл құрастыр» Мақсаты: Кеңістікті бағдарлау Сабырлылық пен ұқыптылыққа үйрету Барысы: Балаларға пазл бөлшектері беріледі Суретті құрастырады Дайын суретті атайды, сипаттайды	«Сәйкестендір» Мақсаты: Заттарды топтастыруға үйрету Логикалық ойлауды дамыту Барысы: Үлестірмелі карточкалар таратылады Балалар ұқсас заттарды жұптайды Неге солай таңдағанын түсіндіреді	«Кім не жейді?» Мақсаты: Танымдық қабілетті дамыту Сөйлеу дағдысын жетілдіру Барысы: Жануарлар мен тағам суреттері беріледі Балалар жануарды өз тағамымен сәйкестендіреді Жауабын сөзбен айтады

	таяқшаны көріп тұрмыз, ал сүт құйылған стақаннан ештеңе көрінбейді. Қорытынды:су мөлдір оның ішіндегі зат анық көрінеді,ал сүттің түсі ақ, сол себепті ішіндегі зат көрінбейді. **(зерттеу іс-әрекеті)**				
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер: Отбасылық бірлікті үлгі етіңіз Балалар ата-ананың өзара сыйластығын, түсіністігін көріп өссе, олар да айналасына мейірімді, ашық болады. Бірлескен іс-әрекетке көңіл бөліңіз Үй шаруасын, демалысты, мерекелерді бірге ұйымдастыру — баланың жауапкершілігін арттырып, ынтымаққа тәрбиелейді. Баланы тыңдай біліңіз Баланың пікірін ескеріп, ойын еркін айтуына мүмкіндік беру — өзара сенімді күшейтеді. Келіспеушілікті мәдениетті шешуді үйретіңіз Даулы жағдайда сабыр сақтап, келісімге келу жолдарын көрсету — бала үшін өмірлік сабақ. Жақсы сөз — жан азығы Үйде жылы сөздер мен қолдауды жиі қолдану баланың эмоционалдық дамуына оң әсер етеді. Қорытынды: Бірлік пен ынтымақ бар жерде — береке мен тыныштық бар. Отбасындағы осы құндылықтар баланың тұлға болып қалыптасуына берік негіз қалайды.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:4-апта26 -30қаңтар 2025-2026 оқу жылы
Қаңтар -Құндылық: Заң мен тәртіп . Апта дәйексөзі: «Ел тәртіпке сүйеніп дамиды»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі** **26.01.26**	**Сейсенбі** **27 01.26**	**Сәрсенбі** **28.01.26**	**Бейсенбі** **29.01.25**	**Жұма** **30.01.26**
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. (қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармалышық іс-әрекет) Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (қарым-қатынас іс-әрекеті, шығармалышық іс-әрекет) Сәлемдесу Достарымның барлығын, Сыйлап, жақсы көремін. Алақаным арқылы Жылуымды беремін. **«Күй күмбірі»:«** Кероғлы» **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, **(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналарға кеңес(Өнегелі 15 минут)** **«Қыс мезгілінде баланың иммунитетін көтеру жолдары»** Қыс мезгілінде ауа райының суытуына байланысты балалар жиі суық тиіп, ауырып жатады. Сондықтан баланың иммунитетін күшейту – ата-ананың басты міндеттерінің бірі. **1. Дұрыс және құнарлы тамақтану** Баланың күнделікті ас мәзірінде дәрумендерге бай тағамдар болуы керек. Көкөністер мен жемістер (сәбіз, алма, орамжапырақ), сүт өнімдері, ет пен балық иммунитетті нығайтады. Тәтті мен фастфудты шектеген дұрыс. **2. Таза ауада серуендеу** Күн сайын таза ауада серуендеу баланың ағзасын шынықтырады. Суық күндері де баланы ауа райына сай жылы киіндіріп, серуенге шығару пайдалы. **3. Дене шынықтыру және қимыл-қозғалыс** Таңертеңгі жаттығу, қозғалыс ойындары баланың денсаулығын жақсартады. Қимыл-қозғалыс қан айналымын жақсартып, иммунитетті көтереді. **4. Ұйқы режимін сақтау** Бала жасына сай жеткілікті ұйықтауы керек. Уақытында ұйықтап, уақытында тұру – ағзаның дұрыс жұмыс істеуіне көмектеседі.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық,	"Шатаспай есте сақта" үстел үсті ойыны.	**Тақырыбы: «Алтын бидай»** ойыны.	**Қимылды ойын** «Детектив»	**Ойын:** ***«Үңгірсіз қоян»***	**«Қаржылық** сауаттылық». «Қымбат-арзан» дидактикалық

ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	(қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті) Міндеттер. Балалардың он саны көлеміндегі реттік санау қабілеттерін жетілдіру, санға цифрді сәйкестендіруді жалғастыру. Барысы. Әр баланың алдына әртүрлі заттар бейнеленген 10-15 карточка қойылады (алма, троллейбус, шайнек, ұшақ, қалам, мәшине, ат, әтеш және тағы басқа).	**Мақсаты:** Балаларды тапқырлыққа, қырағылыққа, татулыққа тәрбиелеу. Ептілілік қасиеттерін арттыру. Денсаулықтарын нығайту. **Шарты:** Ойыншылар жүргізушіні таңдап және жұптарға бөлінеді, олар шеңберге тұрып бір жұп басқа жұптан алшақ болмайды. Жүргізуші ойынды бастайды ол әр жұпқа жақындап, айтады; -Қайырлы күн! Сенде не? -Алтын бидай – жұптағы біреу жауап береді. -Ол үшін не?! -Тау қар, көл су! Жауап беріп, тұрғандар жан жаққа жүгіріп, және шеңбер бойынша, ал жүргізуші оның орнына тұрады. Сол ойыншы, қайсысы бірінші тұрса, сол жүргізушінің жұбы болады қалғаны жүргізуші болады, осылай ол осы сұрақты басқа жұпқа қояды.	Ойнаушылар арасынан жетекші таңдалады. Қалған ойыншылар түрлі қалыпта қатып қалады. Жетекші ойнаушылардың қалыптарын, олардың киімдерін есте сақтауы тиіс. Содан кейін жетекші бөлмеден шығады немесе алысқа кетеді де ойнаушыларға арқасымен тұрады. Ойнаушылар өз қалпы мен киімінде бес өзгеріс жасайды (әрқайсысы - бес емес, барлығы бес). Жетекші кіреді. Ол бәрін бастапқы қалпына келтіруі тиіс: мұқият қарап, ойнаушылардың қалыптары мен киімдеріндегі бес өзгерісті табуы тиіс.	**Мақсаты:** Жұптасып үйлесімді түрде ойнауға баулу. Жылдамдыққа жаттықтыру. Батыл, қайсар болып өседі. Ойын шарты: Ойынға қатысушылар бір біріне қарсы жұптасып тұрады, қолдарының байланысын жоғары көтеріп. Бұл «үй» немесе қоян «ұңгірі». Екі жүргізуші таңдалады – «қоян және аңшы». Қоян аншыдан қашуы керек, сонымен қоса ол сол үйде тығыла алады, яғни ойыншылардың арасына тұрады. Қайсысына ол әрқашан тұрса, ол қоян болады және аңшыдан қашады. Егер аңшы қоянды ұстаса, онда олар рольдермен ауысады. .	ойыны. (қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет, еңбек іс-әрекеті) Мақсат-міндеттері: балаларға азық-түлік түрлері туралы түсінік беру; тауарды талдауға, арзан заттан қымбат затқа қарай (немесе керісінше) ретімен орналастыра отырып, арифметикалық әрекеттерді қолдануға үйрету. Материал: азық-түлік өнімдері, монеталар бейнеленген карточкалар. Барысы: 1- нұсқа. Балаларға карточкалар ұсынылады, олар азық-түлік өнімдерін өсу ретімен арзаннан қымбатқа қарай және керісінше орналастыруы қажет**.**
Ертеңгілік жаттығу	**Жаттығу картотекасы** 1.Таспаларды жоғары көтеру, сермелеу Негізгі қалып, таспалар төмен. Таспаларды жоғары көтеріп сермелеу (5-6 рет). 2.Бұрылыс таспалармен Аяқты кең ашып тұрып, таспалар белде. Оңға бұрылыс, таспалар жан-жаққа. Солға бұрылыс, таспалар жан-жаққа (5-6 рет). 3.Жартылай отыру таспалармен Негізгі қалып, таспалар иықта. Жартылай отырып, таспаларды алдында ұстау (5-6 рет). 4.Тізені жоғары көтеріп, қол жан-жаққа Негізгі қалып, таспалар төмен. Тізені жоғары көтеру + қолды жан-жаққа ашу (5-6 рет). 5.Секіру, бұрылу Негізгі қалып, таспалар жан-жақта. Оң-сол жаққа бұрылып секіру.				

	6.Жеңіл жүгіру Бір қатармен жүру. 7.Тыныс алу жаттығуы «Үйректер ұшады» Дем ішке жұту, қолдарды жанына көтеру. Дем шығару, «Г-а-а-а» деп ұзақ айту, қолдарды түсіру. 3-4 рет қайталау.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	Әнұран орындау **Тіл ұстарту жаттығулары:** **«Бізге кім келгенін тауып ал»** **Мақсаты:** айтылуы мен естіруі бірдей сөздерді тауып алады. Дауыс ырғағын қадағалай білуге дағдыланады. **Ойын барысы:** Ыс, ыс, ыс, Келіп қалды қыс. Ар, ар, ар, Қандай аппақ қар. Ша, ша, ша, Жап жасыл шырша!	**Артикуляциялық жаттығулар** Мақсаты: Дыбыстарды анық айту, сөйлеу мүшелерін жаттықтыру. «А-а-а» – ауызды кең ашып айту. «И-и-и» – ерінді жымию. «У-у-у» – ерінді түтікше етіп жиыру. «Ла-ла-ла», «Ра-ра-ра» – тіл ұшын көтеріп айту	**БАЛАНЫҢ ТІЛІН ДАМЫТУҒА АРНАЛҒАН ОЙЫНДАР** «Бес саусақ» ойыны Басбармағым Атам Үйдің данасы. Балаң үйрек Әжем Ошақ анасы. Ортан терек Әкес Отау тынысы, Шылдыр шүмек Шешем Шаңырақ ажары. Кішкентай бөбек Мен Бәрінің базары	**«Менің құқықтарым»суреттер қарау** Мақсаты:Бес жастағы баланың деңгейіне сай өз құқықтары жайлы суреттер арқылы түсінік беру.	**Жылулық сәті:** Достар бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** *Мамандықтың бәрі жақсы* **Міндеті:** Сөйлемде көп мағыналы, синоним, антоним сөздерін қолдануға, белгілі бір затқа белгілерін таңдауға, затпен әрекет етуді және берілген әрекетке заттарды таңдай білуге жаттықтыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға әртүрлі мамандықтар туралы әңгімелейді. Суреттер көрсетіп, «Бұл кім? Ол не істейді?»	**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** *Ойнай отырып оқимыз* **Міндеті:** Балалардың заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуге баулу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға ойын арқылы оқу қызықты әрі жеңіл болатынын түсіндіреді. Суреттер мен карточкаларды пайдаланып, заттарды, жағдайларды сипаттауға үйретеді. Балалардың өз ойларын толық, түсінікті	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** *10-ға дейін санау* **Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балалармен бірге 1-ден 10-ға дейін тура, кейін 10-нан 1-ге дейін кері санайды. Көрнекі құралдар (сан карточкалары, ойыншықтар) пайдаланылады. Балаларға санау ретін сақтаудың маңызын түсіндіреді. **1-ойын**	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** *Өскенде мен кім болам?* **Міндеті:** Сөйлемде көп мағыналы, синоним, антоним сөздерін қолдануға, белгілі бір затқа белгілерін таңдауға, затпен әрекет етуді және берілген әрекетке заттарды таңдай білуге жаттықтыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балалармен әртүрлі мамандықтар туралы әңгімелеседі. Суреттер мен құралдарды көрсетіп, «Бұл маман не істейді?», «Қандай?» деген сұрақтар қояды.	**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** *Ұлттық ойындар* **Міндеті:** Өз құрдастарын тарта отырып, ұлттық ойындар ойнау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға қазақ халқының ұлттық ойындары туралы әңгімелейді. Ұлттық ойындардың балаларды ұйымшылдыққа,ептілікке, достыққа тәрбиелейтінін түсіндіреді. Балаларды бір-бірін ойынға шақырып, бірге ойнауға бағыттайды. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Ақ серек – көк серек* **Мақсаты:** Ұжыммен ойнау, бір-бірімен қарым-қатынас жасау. **Барысы:**

	деген сұрақтар қояды. Балалардың сөздік қорын байыту үшін синоним, антоним сөздерді қолдануға бағыттайды (мысалы: жақсы – керемет, үлкен – кіші). Әр мамандықтың қоғамға пайдасы бар екенін түсіндіреді. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Мамандықты тап* **Мақсаты:** Мамандық атауларын дұрыс айту, сөйлем құрау. **Барысы:** Тәрбиеші мамандыққа байланысты құралдарды көрсетеді (балға, кітап, дәрі). Балалар қай мамандыққа тиесілі екенін айтып, сол мамандық иесінің не істейтінін сипаттайды. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Қарама-қарсы сөзді айт* **Мақсаты:** Антоним сөздерді ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші бір сөз айтады (жақсы, тез, үлкен). Балалар оған қарама-қарсы сөзді табады (жаман, баяу, кіші) және сөйлем құрайды.	сөйлеммен айтуына бағыт береді. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Сурет не дейді?* **Мақсаты:** Затты сипаттап сөйлеу дағдысын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші сурет көрсетеді. Балалар суретте не бейнеленгенін айтып, қарапайым сөйлемдер құрайды. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Ойыңды жалғастыр* **Мақсаты:** Өз ойын еркін жеткізе білу. **Барысы:** Тәрбиеші сөйлемнің басын айтады, балалар оны жалғастырып, мағыналы ой құрайды. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** *Жаяу жүргіншілер ережелері* **Міндеті:** «Жаяу жүргіншілер жолы» жол белгілерімен таныстыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға жолда жүру ережелерін түсіндіреді. «Жаяу жүргіншілер жолы» белгісін көрсетіп, оның маңызын айтады. Қауіпсіздік ережелерін сақтаудың қажеттілігін түсіндіреді.	**Ойын тақырыбы:** *Сандар тізбегі* **Мақсаты:** Тура санауды бекіту. **Барысы:** Балалар сан карточкаларын ретімен орналастырады және дауыстап санайды. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Кері санайық* **Мақсаты:** Кері санау дағдысын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші 10 санын көрсетеді, балалар кері қарай санап шығады. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** *Дыбыстық талдау* **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші сөзді анық, баяу айтып, дыбыстарға бөледі. Дауысты және дауыссыз дыбыстарды түсіндіреді. Балалармен бірге дыбыстардың орнын анықтайды. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Дыбысты тап* **Мақсаты:** Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші дыбыс айтады,	Балалардың сөйлем құрау кезінде синоним, антоним сөздерді қолдануына бағыт береді. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Мамандықты таңда* **Мақсаты:** Мамандық атауларын айту, әрекетпен байланыстыру. **Барысы:** Балалар мамандық суреттерін таңдап, сол мамандық иесінің не істейтінін, қандай құрал қолданатынын айтады. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Қалай аталады?* **Мақсаты:** Сөздік қорды байыту, синоним, антоним қолдану. **Барысы:** Тәрбиеші сөз айтады (жақсы, тез, үлкен), балалар синонимін немесе антонимін айтып, сөйлем құрайды. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** *10-ға дейін санау* **Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші сан карточкаларын пайдаланып, балалармен бірге тура және кері санауды қайталайды. Әр санның орнын дұрыс атауға үйретеді.	Балалар екі топқа бөлініп, бір-бірін кезекпен шақырады. Ойын барысында балалар белсенді қатысып, бірін-бірі қолдайды. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Арқан тарту* **Мақсаты:** Күшті, ептілікті және ұйымшылдықты дамыту. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлініп, арқан тартады. Тәрбиеші қауіпсіздік ережесін қадағалайды. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** *Біз нені үйрендік?* **Міндеті:** Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші жазу парағын көрсетіп, жол, жоларалық кеңістік туралы түсіндіреді. Қаламды дұрыс ұстау, парақта бағдарлау жолдарын көрсетеді. Балалардың ұқыпты жұмыс істеуіне назар аударады. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Жолды тап* **Мақсаты:** Жазу жолын ажырата білу. **Барысы:** Балалар жазу парағындағы жолдарды көрсетіп, қайсысы жазу жолы, қайсысы жоларалық екенін айтады. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Дұрыс орналастыр* **Мақсаты:** Парақта бағдарлау дағдысын бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші нүкте немесе сызық сызады, балалар оны дұрыс жолға орналастырады.

	сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші заттарды көрсетіп, балалармен бірге санайды. «Қанша?» және «Нешінші?» сұрақтарының айырмашылығын түсіндіреді. Балаларға заттарды қатарға қойып, ретін анықтауға үйретеді. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Дұрыс сана* **Мақсаты:** Заттарды санай білу. **Барысы:** Балалар үстел үстіндегі ойыншықтарды санап, «Қанша?» сұрағына жауап береді. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Өз орныңды тап* **Мақсаты:** Реттік санды ажырату. **Барысы:** Балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші «Үшінші кім?», «Бірінші кім?» деп сұрайды. Балалар өз орындарын атайды.	*тап* **Мақсаты:** Жол белгілерін тану. **Барысы:** Балаларға әртүрлі жол белгілері көрсетіледі. Балалар «жаяу жүргіншілер жолы» белгісін тауып көрсетеді. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Дұрыс жүр* **Мақсаты:** Жолда дұрыс жүру ережесін бекіту. **Барысы:** Еденге жол сызықтары бейнеленеді. Балалар жаяу жүргінші жолымен дұрыс өтуді көрсетеді. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** *Бір уыс мақта* **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші шығарманы мәнерлеп оқиды. Балалардың кейіпкерлердің іс-әрекетіне көңіл бөліп, өз әсерлерін айтуына жағдай жасайды. Мәтіннің негізгі ойын түсіндіреді. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Кейіпкерді таны* **Мақсаты:** Кейіпкерлерді ажырату, мазмұнын түсіну. **Барысы:**	балалар оның дауысты не дауыссыз екенін анықтайды. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Сөзді бөл* **Мақсаты:** Дыбыстық талдау жасау. **Барысы:** Балалар берілген сөзді дыбыстарға бөліп, ретімен атайды. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** *Жақсы мен жаман* **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші шығарманы мәнерлеп оқиды. Кейіпкерлердің жақсы және жаман әрекеттеріне назар аударады. Балалармен бірге оқиғаны талқылайды. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Жақсы ма, жаман ба?* **Мақсаты:** Жақсы мен жаманды ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші әрекеттерді айтады, балалар оның жақсы немесе жаман екенін анықтайды. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Кейіпкерге кеңес бер* **Мақсаты:** Мазмұнын	**1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Санап көрейік* **Мақсаты:** Тура санауды бекіту. **Барысы:** Балалар ойыншықтарды санап, 1-ден 10-ға дейін санайды. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Кері санау жарысы* **Мақсаты:** Кері санау дағдысын дамыту. **Барысы:** Балалар 10-нан 1-ге дейін кері санайды. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** *Жеңіл көлік* **Міндеті:** Кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға үйрету. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші көлік туралы шағын мәтінді оқып береді. Кейіпкерлердің сөзін дауыс ырғағымен қалай айту керектігін көрсетеді. Балаларды рөлдерге бөліп, диалогты сомдатқызады. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Көліктер сөйлейді* **Мақсаты:** Диалог арқылы сөйлеу дағдысын дамыту. **Барысы:** Балалар көлік рөлін алып, бір-бірімен диалог құрайды.	**3. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** *Гимнастика* **Міндеті:** Гимнастикалық қабырғада және еденде әртүрлі жаттығуларды дұрыс орындау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші жаттығуларды ретімен көрсетіп, дұрыс орындау тәсілін түсіндіреді. Балалардың денесін тік ұстап, қауіпсіздік ережесін сақтап орындауына назар аударады. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Кім дұрыс орындайды?* **Мақсаты:** Жаттығуларды дәл орындау. **Барысы:** Балалар тәрбиеші көрсеткен қимылдарды қайталайды, дұрыс орындаған балалар мадақталады. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Қимылды жалғастыр* **Мақсаты:** Қозғалыс үйлесімділігін дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші бір қимыл көрсетеді, балалар келесі қимылды өздері жалғастырады. чса. **4.Шығармашылық** **Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру** **Сурет сал** Әжемнің асханасында (ыдыстар **Міндеті:**. Ою-өрнекті өзбетінше ойдан салуға мүмкіндік беру. Ұжыммен бірге жұмыс істеу, міндеттерді өзара келісіп орындау, салынған суретпен түрлі ойындар ойнау. **Мүсіндеу**

	мазмұнын иллюстрациялар бойынша қайталап айтуға, тыңдалған көркем шығарма мазмұнын ретімен жүйелі түрде жеткізуге үйрету. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші құстар туралы әңгіме немесе ертегі оқып береді. Суреттерді көрсете отырып, балалардан мазмұнын ретімен айтуын сұрайды. Құстардың қайда ұшатыны, қалай тіршілік ететіні туралы түсіндіреді. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Сурет сөйлейді* **Мақсаты:** Сөйлеу қабілетін дамыту. **Барысы:** Балалар суретке қарап, көргендерін ретімен әңгімелеп береді. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Құсты таны* **Мақсаты:** Құстарды ажырату, сипаттау. **Барысы:** Тәрбиеші құстың сипаттамасын айтады, балалар қай құс екенін табады.	Тәрбиеші кейіпкердің іс-әрекетін сипаттайды, балалар қай кейіпкер екенін табады. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Қалай сезінді?* **Мақсаты:** Эмоцияны түсіну, айту. **Барысы:** Балалар кейіпкерлердің көңіл күйін айтып, өз сезімдерімен бөліседі. **4. Музыка** **Тақырыбы:** *Айнала ақшақар* **Міндеті:** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші әнді тыңдатып, би қимылдарын көрсетеді. Музыканың ырғағына сай қозғалу керектігін түсіндіреді. Балалардың еркін, әсем қимылдауына бағыт береді. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Ақшақар биі* **Мақсаты:** Музыка ырғағын сезіну. **Барысы:** Балалар ақшақар бейнесін салып, музыкаға сәйкес қимылдайды. **2-ойын**	түсіну, ой қорыту. **Барысы:** Балалар кейіпкердің әрекетіне баға беріп, кеңес айтады. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** *Сырғанау* **Міндеті:** Шаңғымен жүру. Бірінің артынан бірі ауыспалы қадаммен алға жылжу, оң және сол аяқтарымен сырғанау. Бір орнында тұрып оңға, солға бұрылу, айналу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші шаңғымен дұрыс жүру және сырғанау тәсілдерін көрсетеді. Қауіпсіздік ережелерін еске салады. Қимылдарды біртіндеп орындатады. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Шаңғымен жүрейік* **Мақсаты:** Ауыспалы қадаммен жүруді үйрету. **Барысы:** Балалар бірінің артынан бірі шаңғымен алға қозғалады. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Бұрыл да сырғана* **Мақсаты:** Бұрылу және тепе-теңдікті сақтау. **Барысы:** Балалар бір орында тұрып оңға, солға бұрылып, кейін сырғанайды.	**2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Рөлге кір* **Мақсаты:** Интонацияны дұрыс қолдану. **Барысы:** Балалар кейіпкерлердің сөзін әртүрлі көңіл күймен айтып көреді. **4. Музыка** **Тақырыбы:** *«Бесік жыры»* **Міндеті:** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші «Бесік жырын» тыңдатып, әуеннің жай, баяу екенін түсіндіреді. Қимылдарды жұмсақ, еркін орындауды көрсетеді. Музыка ырғағына сай қозғалуын қадағалайды. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Әлди-әлди* **Мақсаты:** Музыканы сезіну, баяу қимылдау. **Барысы:** Балалар бесік тербеткендей қимыл жасап, музыкаға сәйкес қозғалады. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Әуенмен қозғалайық*	Әжемнің асханасында (ыдыстар **Міндеті**. Қазақ халқының түрлі ыдыс-аяқтарын (қазан, астау, табақ, тостаған, керсен, ожау, күбі торсық және т.б.), тұрмыстық заттарын (керует, үстел, ер-тұрман, ошақ, кебеже, диірмен және т.б), Әжемнің асханасында (ыдыстар. **Жапсыру** Әжемнің асханасында (ыдыстар **Міндеті** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (кілем, алаша, сырмақ, ши, көрпе, жастық және т.б.), таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **Құрастыру:** Әжемнің асханасында (ыдыстар **Міндеті:**. Қағаздан құрастыру. Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (тақия, сәукеле, кимешек және т.б.) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-өрнектермен және т.б. безендіру **Мақсаты (жалпы жұмыс бағыты):** Балалар бір ұлттық ыдысты (қазан, тостаған немесе табақ) **мүсіндеу, суретін салу, жапсыру және құрастыру** арқылы жан-жақты бейнелейді, ұжыммен жұмыс істейді. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші балаларға әженің асханасында болатын ұлттық ыдыстарды еске түсіреді (қазан, тостаған, табақ). Бір ыдысты таңдап алып, оны әртүрлі тәсілмен жасауға болатынын түсіндіреді: – алдымен сол ыдыстың **пішінін мүсіндеу**, – кейін **суретін салу**,

	қадаммен алға жылжу, оң және сол аяқтарымен сырғанау. Бір орнында тұрып оңға, солға бұрылу, айналу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Тәрбиеші шаңғымен дұрыс жүру тәсілдерін көрсетеді. Балаларға қауіпсіздік ережелерін түсіндіреді. Қимыл-қозғалысты ретімен орындатқызады. **1-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Шаңғышылар жарысы* **Мақсаты:** Қимыл үйлесімділігін дамыту. **Барысы:** Балалар бірінің артынан бірі шаңғымен алға жылжиды, белгіленген жерге дейін сырғанайды. **2-ойын** **Ойын тақырыбы:** *Бағытты өзгерт* **Мақсаты:** Бұрылу, айналу дағдыларын жетілдіру. **Барысы:** Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар оңға, солға бұрылады, айналады.	**Ойын тақырыбы:** *Музыка қайда апарады?* **Мақсаты:** Қозғалыс бағытын өзгерту. **Барысы:** Музыка ырғағы өзгергенде балалар қозғалыс бағытын ауыстырады. .		**Мақсаты:** Қозғалыс бағытын өзгерту. **Барысы:** Музыка өзгергенде балалар қозғалыс бағытын баяу ауыстырады.	– қағаздан **жапсыру**, – соңында **құрастыру**. Балалар бір-бірімен ақылдасып, бірге жұмыс істейді, дайын жұмыстармен ойын ойнайды. **1-ойын** **Ойын тақырыбы: Бір ыдыс – төрт жұмыс** **Мақсаты:** Бір затты әртүрлі шығармашылық әдіспен бейнелеу. **Барысы:** Балалар бір ұлттық ыдысты таңдайды (мысалы, тостаған). – бір бала оның суретін салады; – бір бала сазбалшықтан мүсіндейді; – бір бала қағаздан жапсырады; – бір бала құрастырады. Соңында барлық жұмыстар біріктіріліп, салыстырылады. **2-ойын** **Ойын тақырыбы: Әжемнің асханасы** **Мақсаты:** Ұжымдық жұмыс пен қиялды дамыту. **Барысы:** Балалар жасаған ыдыстарын бір жерге жинап, «Әжемнің асханасын» құрастырады. Рөлдік ойын ойналады: бірі – әже, бірі – немере, бірі – қонақ. Балалар өз жасаған ыдыстарын пайдаланып ойнайды.
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын				

	түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**№ 31 Серуен Картотекасы** • Дербес әрекет: Балалар ауа райындағы өзгерістерді бақылап, қарды ұстап, оның қасиеттерін (түсі, пішіні, жұмсақтығы) сипаттайды. Бұл әрекет балаларға табиғатқа назар аудара отырып, олардың бақылаушылық қабілеттерін дамытады. • Қимылды ойын: «Алдар көсе» – бұл ойын ұлттық мәдениетті таныстыруға арналған. Балалар Алдар көсенің рөлін ойнайды, бұл арқылы ұлттық сана-сезімдерін қалыптастырады. Ойын барысында балалар өздерінің шығармашылық қабілеттерін қолдана отырып, ұлттық мәдениеттің элементтерін көрсетеді. • Бақылау: Ауа райындағы өзгерістерді бақылау. Балалар қардың қолайлығын, оның түсін, пішінін, жұмсақтығын және қаттылығын зерттейді. Бұл бақылау балалардың табиғатқа деген қызығушылығын	**№ 32 Серуен Картотекасы** • Дербес әрекет: Балалар ауа райындағы өзгерістерді бақылап, қарды ұстап, оның қасиеттерін сипаттайды. Балалардың табиғатқа қызығушылығын дамыту. • Қимылды ойын: «Алдар көсе» – ұлттық мәдениетті көрсететін ойын. Балалар Алдар көсенің рөлінде, ұлттық элементтерді көрсету арқылы ойынға белсене қатысады. • Бақылау: Ауа райындағы өзгерістерді бақылау. Балалар қардың қасиеттерін зерттеп, олардың ерекшеліктерін түсіндіреді. • Еңбек: Аула сыпырушының еңбегіне назар аудару. Балалар оларға көмектесіп, еңбектің қадірін түсінеді.	**№ 33 Серуен Картотекасы** • Дербес әрекет: Балалар жауған қарды алақандарына салып, оның түсі мен пішінін сипаттайды. Олар қардың жұмсақтығы мен қаттылығын да зерттейді. Бұл балалардың табиғатқа назар аударуға, бақылау қабілеттерін дамытуға көмектеседі. • Қимылды ойын: «Күн мен түн» – балалардың ептілігін дамытуға арналған ойын. Балалар күн мен түннің рөлдерін ойнайды, бұл физикалық белсенділікті арттырады. Шана тебу – балалардың қозғалыс белсенділігін арттыруға мүмкіндік береді. • Бақылау: Жауған қарды бақылау. Балалар қардың ерекшеліктерін зерттеп, олардың сипаттамаларын айтады. • Еңбек: Аула сыпырушының еңбегіне араласу. Балалар қарды сыпыруға көмектесіп, еңбекке баулынады.	**№ 34 Серуен Картотекасы** • Дербес әрекет: Балалар қысқы құстарды (қара қарға, сауысқан, торғай, ұзақ қарға, көгершін) бақылап, олардың тіршілігін зерттейді. Олар құстардың ерекшеліктерін айтып береді. • Қимылды ойын: «Аю мен құлпынай» – балалардың ептілігін арттыруға арналған ойын. «Өз үйіңді тап» – балалардың жылдамдық пен зейінін дамытуға көмектеседі. • Бақылау: Қыстап қалған құстарды бақылау. Балалар оларға қамқорлық жасайды, жем шашу арқылы құстарға көмектеседі. • Еңбек: Құстарға жем шашу. Балалар табиғатқа қамқорлық көрсетуге үйретіледі.	**№ 35 Серуен Картотекасы** • Дербес әрекет: Балалар күннің қатты аяз соғуын бақылап, оның әсерін талқылайды. Олар ауа-райының өзгерістерін атап өтеді. • Қимылды ойын: Шанамен ойындар – балалардың ептілігін дамытуға арналған түрлі ойындар. Шаңғы тебуге үйрету – балалардың қозғалыс дағдыларын арттыру. • Бақылау: Күннің қатты аяз соғуын бақылау. Балалар ауа-райының өзгерістерін тәжірибе жүзінде зерттейді. • Еңбек: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. Балалар еңбекке құрмет көрсетуге үйренеді.

	арттырады. • Еңбек: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. Балалар аула сыпырушының жұмысын қарап, оларға көмектеседі. Бұл еңбек балаларға еңбекке құрмет көрсетуге, жауапкершілікті сезінуге үйретеді.				
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Қолданылған құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Бақылау:** Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.	Математикалық түсініктерін қалыптастыру **Жұмыс түрі:** Санап айту, салыстыру **Қолданылған құрал:** Кубиктер, санау таяқшалары **Бақылау:** 10-ға дейін санайды, бірақ кері санауға қиналады.	Ұсақ моторикасын дамыту **Жұмыс түрі:** Қағаз қию, жапсыру **Қолданылған құрал**: Түрлі-түсті қағаз, қайшы, желім **Бақылау**: Қағазды қия алады, бірақ ұқыпты жапсыруға қиналады.	Әлеуметтік дағдыларын жетілдіру **Жұмыс түрі**: «Менің досым» тақырыбында әңгімелесу **Қолданылған құрал:** Балалардың суреттері, смайликтер **Бақылау:** Досының атын айта алады, бірақ сөйлем құрауда қысқа жауап береді.	Сөйлеу дағдысын дамыту **Жұмыс түрі**: Сурет бойынша әңгімелеу **Қолданылған құрал:** Сюжетті сурет **Бақылау:** Сөздік қоры жақсы, бірақ сөйлеммен айтуға қиналады.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	.«Орамал тастамақ». Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды	Ойын: «Оқтау тартыс» Мақсаты: Балалардың денесі шынығады. Спортқа деген қабілеті, қызығушылығы артады,	Музыкалық аспаптармен ойындар. (шығармашылық іс-әрекет, музыка) Міндеттер. Балаларды шығармалардың	Шығармашылық дағдыларды дамытуға арналған ойындар. (шығармышылық іс-әрекет) Өнер бұрышында білім	***Ақшамшық (сақина салу)*** – қазақ халқының ерте заманнан келе жатқан дәстүрлі ойыны. Оны сақина салу, сақина тастау деп те айтады. Ойынға он –он бес адам қатысып, ортаға бір жігітті немесе бір қызды шығарып, қолына сақина ұстатады. Ойын ережесі бойынша қыз-жігіттер үйде дөңгелене отырып, екі

	тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақ айтып немесе билеп беруі керек. Балалар шеңбер бойында көздерін жұмып тұруы керек. Ойын осылай жалғаса береді.	жақсарады. Ойынның шарты:Ортаға екі бала шығады. Ортаға сызық сызып, соның екі жағында тұрады. Енді оқтаудың 2 ұшынан ұстап тартады. Қайсысы сызықтан өтсе, жеңілгені.	эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету. Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айту.	тақырыбында сурет салу, жапсыру, мүсіндеу. (шығармашылық іс-әрекет, бейнелеу іс-әрекеті)	алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Ойынды жүргізушінің ала- қанындағы сақинаны кімге салса да өз еркі. Ол барлық адамдардың алақанына сақина салған болып шығысымен, «Тұр сақинам, тұр», – деп, немесе «Ақшамшығымды бер!» деп дауыстайды. Сол сәт сақина тасталған адам орнынан атып тұруға тиісті, «Сақина менде», – деп. Оны көршісі ұстап алмай қалса, жұрт алдында өз өнерін көрсетеді.
Балалардың үйге қайтуы	**Ата-аналарға кеңес(Өнегелі 15 минут)** **«Қыс мезгілінде баланың иммунитетін көтеру жолдары»** Қыс мезгілінде ауа райының суытуына байланысты балалар жиі суық тиіп, ауырып жатады. Сондықтан баланың иммунитетін күшейту – ата-ананың басты міндеттерінің бірі. **1. Дұрыс және құнарлы тамақтану** Баланың күнделікті ас мәзірінде дәрумендерге бай тағамдар болуы керек. Көкөністер мен жемістер (сәбіз, алма, орамжапырақ), сүт өнімдері, ет пен балық иммунитетті нығайтады. Тәтті мен фастфудты шектеген дұрыс. **2. Таза ауада серуендеу** Күн сайын таза ауада серуендеу баланың ағзасын шынықтырады. Суық күндері де баланы ауа райына сай жылы киіндіріп, серуенге шығару пайдалы. **3. Дене шынықтыру және қимыл-қозғалыс** Таңертеңгі жаттығу, қозғалыс ойындары баланың денсаулығын жақсартады. Қимыл-қозғалыс қан айналымын жақсартып, иммунитетті көтереді. **4. Ұйқы режимін сақтау** Бала жасына сай жеткілікті ұйықтауы керек. Уақытында ұйықтап, уақытында тұру – ағзаның дұрыс жұмыс істеуіне көмектеседі.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:1-апта 02 - 06ақпан 2025-2026 оқу жылы
Ақпан -Құндылық: Жасампаздық және жаңашылдық . Апта дәйексөзі: «Жасампаздық- ұлттың дамуына жолашады»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі** **2.02.26**	**Сейсенбі** **3 02.26**	**Сәрсенбі** **4.02.26**	**Бейсенбі** **5.02.25**	**Жұма** **6.02.26**
Балаларды қабылдау	**Көңіл күйін анықтау** Балалар «Көңіл күй смайликтерінен» өз көңіл күйіне сәйкес суретті таңдайды. Тәрбиеші баланың таңдауын қолдап: – «Өте жақсы, бүгін сенің көңіл күйің керемет екен!» – «Көңілің сәл мұңды ма? Біз бірге көңілді ойын ойнаймыз». **Шығармашылыққа бағыттау** Топта алдын ала дайындалған (құрастыру материалдары, түрлі-түсті қағаз, пазл, лего) балалар өз қалауы бойынша әрекетке кіріседі. Тәрбиеші:– «Бүгін әр бала өз қиялымен бір жаңалық ойлап табады» деп ынталандырады. **«Күй күмбірі»:«АҚСАҚ ҚҰЛАН »** **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **Ата-аналарға кеңес** Құрметті ата-аналар! Қаңтар айындағы басты құндылығымыз – **жасампаздық пен жаңашылдық**. Баланың бойындағы шығармашылық қабілет – оның болашақта ойлай алатын, шешім қабылдайтын тұлға болып қалыптасуына негіз болады. Таңертең балабақшаға келерде балаңызға: «Бүгін қандай жаңа нәрсе үйренгің келеді?» «Қиялыңмен не жасап көргің келеді?» деген сияқты **ашық сұрақтар қойып көріңіз**. Үйде балаңыздың: сурет салуына, құрастыруына, өз ойымен ойын ойнауына мүмкіндік беріңіз. Дайын үлгіні емес, **өз қиялын қолдаңыз**. Есіңізде болсын, **«Жасампаздық – ұлттың дамуына жол ашады»**. Ал сол жасампаз ұлттың бастауы – бүгінгі кішкентай бүлдіршіндер				

	Балаңыздың әрбір жаңа ойына қуанып, қолдау білдірейік!				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	1Қимылдық ойын Ойын атауы: «Жаңашыл қимылдар» Мақсаты: Балалардың қимыл-қозғалыс белсенділігін арттыру, қиялын дамыту. Ойын барысы: Тәрбиеші әртүрлі қимыл түрлерін ұсынады: – «Жаңалық ойлап тапқан бала қалай жүреді?» – «Құрастырушы қалай секіреді?» Балалар өз қиялымен қимыл ойлап тауып, көрсетеді. Нәтиже: Балалар еркін қозғалады, өз ойымен қимыл жасауға үйренеді.	**2Ұлттық ойын** **Ойын атауы:** «Асық құрастыру» **Мақсаты:** Ұлттық ойын арқылы жасампаздықты дамыту, қол икемділігін арттыру. **Ойын барысы:** Балалар асықтарды пайдаланып, өз ойларымен: – үй, – өрнек, – жол немесе пішін құрастырады. Әр бала өз жұмысын таныстырады. **Нәтиже:** Ұлттық құндылыққа қызығушылық артады, шығармашылық ойлау дамиды.	**3Сюжетті-рөлдік ойын** **Ойын атауы:** «Жас өнертапқыштар» **Мақсаты:** Рөлдік ойын арқылы жаңашыл ойлауға баулу. **Ойын барысы:** Балалар «өнертапқыш», «құрастырушы», «шебер» рөлдерін таңдайды. Құрастыру материалдарымен «жаңа зат» ойлап табады. **Нәтиже:** Балалар бір-бірімен еркін қарым-қатынас жасап, өз идеяларын ұсынады.	**4Үстел үсті-баспа ойыны** **Ойын атауы:** «Не өзгерді?» **Мақсаты:** Зейінін, байқампаздығын дамыту. **Ойын барысы:** Үстел үстіне бірнеше зат қойылады. Балалар қарап алады. Бір зат өзгертіледі немесе алынып тасталады. Балалар қандай өзгеріс болғанын айтады. **Нәтиже:** Баланың есте сақтау, салыстыру қабілеті дамиды.	**5Бейнелеу және кітап қарау іс-әрекеті** **Ойын атауы:** «Менің қиялымдағы жаңалық» **Мақсаты:** Сурет салу арқылы жасампаздықты дамыту, ойды бейнелеу. **Ойын барысы:** Балалар сурет салады немесе кітаптағы суреттерді қарап: – «Мен осылай жасап көрер едім» деп өз ойын айтады. **Нәтиже:** Балалар өз қиялын еркін жеткізеді, шығармашылық қабілеті дамиды.
Ертеңгілік жаттығу	**Жаттығу картотекасы** 1.Таспаларды жоғары көтеру, сермелеу Негізгі қалып, таспалар төмен. Таспаларды жоғары көтеріп сермелеу (5-6 рет). 2.Бұрылыс таспалармен Аяқты кең ашып тұрып, таспалар белде. Оңға бұрылыс, таспалар жан-жаққа. Солға бұрылыс, таспалар жан-жаққа (5-6 рет). 3.Жартылай отыру таспалармен Негізгі қалып, таспалар иықта. Жартылай отырып, таспаларды алдында ұстау (5-6 рет). 4.Тізені жоғары көтеріп, қол жан-жаққа Негізгі қалып, таспалар төмен. Тізені жоғары көтеру + қолды жан-жаққа ашу (5-6 рет). 5.Секіру, бұрылу Негізгі қалып, таспалар жан-жақта. Оң-сол жаққа бұрылып секіру. 6.Жеңіл жүгіру Бір қатармен жүру. 7.Тыныс алу жаттығуы «Үйректер ұшады» Дем ішке жұту, қолдарды жанына көтеру. Дем шығару, «Г-а-а-а» деп ұзақ айту, қолдарды түсіру. 3-4 рет қайталау.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге					
	<u>Әнұран орындау</u> **Ойын: «Сиқырлы**	**Ойын: «Жаңалықты тап»**	**Ойын: «Қиялды оят»** **Түрі:** сөздік-ойын	**Ойын: «Жасампаз баланың уәдесі»**	**Ойын: «Қимылды жалғастыр»** **Түрі:** қимылдық ойын

дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**шеңбер»** **Түрі:** психологиялық ойын **Мақсаты:** Балалардың назарын жинақтау, топтық жұмысқа дайындау. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші: – «Қазір біз сиқырлы шеңбердеміз. Әркім бір жақсы ой айтады» дейді. Балалар кезекпен: – «Мен бүгін жаңа нәрсе үйренгім келеді» – «Мен ойлап тапқым келеді» деп айтады. **Нәтиже:** Балалар тынышталады, сабаққа ішкі дайындық қалыптасады.	**Түрі:** зейінді дамыту ойыны **Мақсаты:** Байқампаздықты, есте сақтауды дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші үстелге бірнеше зат қояды. Балалар көздерін жұмғанда, бір заттың орнын өзгертеді. Балалар: «Қандай жаңалық болды?» деп айтады. **Нәтиже:** Балалардың зейіні белсенеді, ойлау іске қосылады.	**Мақсаты:** Шығармашылық ойлауды іске қосу, сөйлеуін дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір затты көрсетеді (қалам, кубик). Сұрақ қояды: – «Бұл зат тағы не бола алады?» Балалар өз ойларын айтады. **Нәтиже:** Балалар еркін ойлайды, қиялы дамиды.	**Түрі:** мотивациялық ойын **Мақсаты:** ҰІӘ-ге жағымды көңіл күй қалыптастыру. **Ойын барысы:** Балалар қолдарын жүрек тұсына қойып: – «Мен тыңдаймын» – «Мен ойланамын» – «Мен жаңа нәрсе үйренемін» деп бірге қайталайды. **Нәтиже:** Балалар ҰІӘ-ге дайын күйге өтеді.	**Мақсаты:** Қозғалыс арқылы сергіту, назарын шоғырландыру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір қимыл көрсетеді. Балалар сол қимылды жалғастырып, өз нұсқасын қосады. **Нәтиже:** Балалар сергиді, белсенділік артады.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.ТІЛ ДАМЫТУ** **Тақырыбы:** *Сүйінші* **Міндеті:** Қажетті сөздерді дұрыс түсінуді және қолдануды қалыптастыру, оларды сөйлегенде белсенді қолдануға үйрету; сөзге қызығушылығы мен зейінін дамыту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, «сүйінші» деген сөзді естідіңдер ме? Бұл – қуанышты хабарды жеткізу. Қазір біз қуанышты хабарды сөзбен дұрыс жеткізуді үйренеміз. **Ойын 1: «Сүйінші айт»**	**1.САУАТ АШУ НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** *Біз нені білдік?* **Міндеті:** Жазу парағында бағдарлай білу, жазу жолымен жол аралық кеңістікті ажырата білуге үйрету. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, жазу парағында әр сызықтың өз орны бар. Біз бүгін жолдың үстімен, жолдың ортасымен, жолдың аралығымен дұрыс жұмыс істеуді үйренеміз. **Ойын 1: «Жолды тап»** **Мақсаты:** Жазу жолын және жол	**1.МАТЕМАТИКА НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** *Заттар тобын санау және салыстыру* **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, бүгін біз заттарды бір-бірден қосып санаймыз. Әр қосылған зат жаңа санды қалай шығаратынын бірге көреміз. **Ойын 1: «Қос та сана»** **Мақсаты:** 6–10 сандарының қалай пайда болатынын	**1.ТІЛ ДАМЫТУ** **Тақырыбы:** *Қос ішекті домбыра* **Міндеті:** Қажетті сөздерді дұрыс түсінуді және қолдануды қалыптастыру, оларды сөйлегенде белсенді қолдануға үйрету; сөзге қызығушылығы мен зейінін дамыту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, домбыра – қазақтың ұлттық аспабы. Біз бүгін домбыраға қатысты сөздерді дұрыс айтып, сөйлегенде қолдануды үйренеміз. **Ойын 1: «Домбыра сөйлейді»**	**1.ҚОРШАҒАН ӘЛЕММЕН ТАНЫСТЫРУ** **Тақырыбы:** *Төрт түлік* **Міндеті:** Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу, оларды күтіп-баптау, жыл мезгілінде сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, біз төрт түліктің әрқайсысын қарап, олардан не пайда келетінін және қалай күтетінін үйренеміз. **Ойын 1: «Кім қалай жүреді?»** **Мақсаты:** Төрт түліктің қозғалысын, мінезін байқап, есте сақтауға үйрету. **Ойын барысы:** Балалар төрт түліктің атын атап, олардың қозғалысын қайталайды

	Мақсаты: Қажетті сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, сөйлеу белсенділігін арттыру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір жағымды жағдай айтады (қуыршақтың туған күні, анасының келуі). Бала: «Сүйінші, …» деп хабарды толық сөйлеммен жеткізеді. **Ойын 2: «Қуанышты сөздер»** **Мақсаты:** Сөздік қорды байыту, зейінді дамыту. **Ойын барысы:** Балаларға суреттер көрсетіледі. Қуанышты білдіретін сөздерді тауып айту тапсырылады (жақсы, керемет, қуаныш). **2.МАТЕМАТИКА НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** *Заттар тобын санау және салыстыру* **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, бүгін біз заттарды санап, олардың қалай көбейетінін бірге көреміз. **Ойын 1: «Қос та сана»** **Мақсаты:** 6–10 сандарының пайда болуын түсіндіру. **Ойын барысы:**	аралық кеңістікті ажыратуға үйрету. **Ойын барысы:** Балаларға жазу парағы таратылады. Тәрбиеші: – «Сызықтың үстін көрсет» – «Жолдың арасын көрсет» деп тапсырма береді. Балалар саусақпен немесе қарындашпен көрсетеді. **Ойын 2: «Сызық бойымен жүр»** **Мақсаты:** Парақта бағдарлай білу дағдысын бекіту. **Ойын барысы:** Балалар жазу жолымен түзу сызық, доға жүргізеді. Тәрбиеші дұрыс бағытты көрсетіп, бағыттайды. **2.ҚОРШАҒАН ӘЛЕММЕН ТАНЫСТЫРУ** **Тақырыбы:** *Бөлме өсімдіктері және оларды күту* **Міндеті:** Өсімдіктердің қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу: оларды суару, түбін қопсыту, жапырақтың шаңын сүрту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Өсімдіктер де тірі. Олар күтімді қажет етеді. Біз бүгін өсімдіктерге қалай дұрыс қарау керектігін үйренеміз. **Ойын 1: «Гүлге көмектес»**	түсіндіру. **Ойын барысы:** Үстелге 5 зат қойылады. Тәрбиеші бір заттан қосып отырады. Балалар әр жолы санап, жаңа санды атап отырады. **Ойын 2: «Қайсысы артық?»** **Мақсаты:** Заттар санын салыстыруға үйрету. **Ойын барысы:** Екі топ зат ұсынылады (мысалы, 7 және 9). Балалар санап, қайсысы көп, қайсысы аз екенін айтады. **2.САУАТ АШУ НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** *Дыбыстық талдау* **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Сөздер дыбыстардан тұрады. Біз бүгін әр дыбысты естіп, оның орнын анықтаймыз. **Ойын 1: «Дыбысты тап»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыстарды анықтауға үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір сөз айтады. Балалар бірінші, ортаңғы немесе соңғы дыбысты атайды. **Ойын 2: «Дауысты ма, дауыссыз ба?»** **Мақсаты:**	**Мақсаты:** Домбыраға қатысты сөздерді дұрыс қолдануға үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші домбыраны немесе суретін көрсетеді. Балалар «қос ішек», «шанағы», «мойны» сияқты сөздерді атап, сөйлем құрайды. **Ойын 2: «Сөзді жалғастыр»** **Мақсаты:** Сөзге қызығушылық пен зейінді дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші сөйлемнің басын айтады: – «Домбыраның ішегі…» Балалар сөйлемді өз ойымен аяқтайды. **2.МАТЕМАТИКА НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** *Фигуралар мен денелер* **Міндеті:** Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды, алдына қойылған міндетті шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, кейбір заттар бірнеше пішіннен тұрады. Біз оларды зерттеп, қалай жасалғанын бірге табамыз. **Ойын 1: «Зертте де тап»** **Мақсаты:** Күрделі формадағы	(сиыр секіреді, қошқар жүріп барады, жылқы жүгіріп, ешкі секіреді). **Ойын 2: «Төрт түліктің қажеті»** **Мақсаты:** Төрт түліктің пайдасын түсінуге үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші суреттер немесе ойыншық төрт түлікті көрсетеді. Балалар: «Сиырдан сүт алады», «Жылқыға мінеді» деп атайды. **2.САУАТ АШУ НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** *Сөйлем құрай білеміз* **Міндеті:** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. Берілген сөзге сөйлем құрастыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, біз сөздерді дұрыс орналастырып сөйлем құрамыз және әр сөздің орнын табамыз. **Ойын 1: «Сөздерді жина»** **Мақсаты:** Сөйлем құру дағдысын дамыту. **Ойын барысы:** Суреттердің шашылып тұрған балалар ретімен орналастырады: «Мен», «кітап», «оқимын». **Ойын 2: «Қай сөз кейін?»** **Мақсаты:** Сөйлемдегі сөздердің ретін және санын анықтауға үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір сөйлемді айтады. Балалар әр сөзді ретімен сөйлемде қпнша сөз ьарын анықтайды. **3.ДЕНЕ ТӘРБИЕСІ** **Тақырыбы:** *Менің күшім* **Міндеті:** Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар. 3–5 м қашықтықта екі қолын

	Тәрбиеші 5 зат қояды, бір-бірден қосады. Балалар әр қосылған затты санап, жаңа санды атайды. **Ойын 2: «Қайсысы көп?»** **Мақсаты:** Салыстыру дағдысын дамыту. **Ойын барысы:** Екі топтағы заттар ұсынылады. Балалар санап, қайсысы көп немесе аз екенін айтады. **3.ҚАЗАҚ ТІЛІ** **Тақырыбы:** *Пойыз* **Міндеті:** Кейіпкерлердің диалогын мәнерлі интонациямен беруге, шығарманы рөлдерге бөліп сомдауға үйрету. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, пойызда әр кейіпкер сөйлейді. Біз сол кейіпкерлердің дауысын салып көреміз. **Ойын 1: «Пойыз сөйлейді»** **Мақсаты:** Диалогты мәнерлі айтуға үйрету. **Ойын барысы:** Балалар машинист, жолаушы рөлдерін алады. Диалогты дауыс ырғағымен айтады. **Ойын 2: «Рөлді таңда»** **Мақсаты:** Рөлдік сомдау дағдысын	**Мақсаты:** Өсімдіктерді күту тәсілдерін меңгерту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші өсімдікті көрсетеді. Балалар кезекпен суарады, жапырағын сүртеді, түбін қопсытады. **Ойын 2: «Дұрыс па, бұрыс па?»** **Мақсаты:** Өсімдікті күтуге қатысты білімді бекіту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші әрекеттерді атайды. Балалар дұрыс болса – қол соғады, бұрыс болса – қолын төмен түсіреді. **3.КӨРКЕМ ӘДЕБИЕТ** **Тақырыбы:** *Мысық, түлкі және әтеш* **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, ертегіні тек тыңдап қана қоймай, оның көңіл күйін сезіну маңызды. **Ойын 1: «Кейіпкердің көңіл күйі»** **Мақсаты:** Кейіпкерлердің эмоциясын түсінуге үйрету. **Ойын барысы:** Балалар кейіпкердің көңіл күйін мимикамен көрсетеді	Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату. **Ойын барысы:** Тәрбиеші дыбысты айтады. Балалар дауысты болса – қолын көтереді, дауыссыз болса – алақанын соғады. **3.КӨРКЕМ ӘДЕБИЕТ** **Тақырыбы:** *Автобуста* **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, әңгімені ретімен айтып беру үшін алдымен не болғанын, кейін не болғанын еске түсіреміз. **Ойын 1: «Ретімен қой»** **Мақсаты:** Сюжеттің бірізділігін сақтау. **Ойын барысы:** Әңгіменің бөліктері бейнеленген суреттер беріледі. Балалар оларды ретімен орналастырады. **Ойын 2: «Көңіл күймен айт»** **Мақсаты:** Мазмұнын эмоциямен жеткізуге үйрету. **Ойын барысы:** Балалар кейіпкердің көңіл күйіне сай дауыспен айтып береді (қуанып, таңданып, ренжіп). **4.ДЕНЕ ТӘРБИЕСІ** **Тақырыбы:** *Менің күшім* **Міндеті:** Қолдың күшін жетілдіруге арналған	заттарды зерттеуге үйрету. **Ойын барысы:** Балаларға әртүрлі пішіндерден құралған заттар беріледі. Балалар қандай фигуралардан тұратынын айтып береді. **Ойын 2: «Қалай жасауға болады?»** **Мақсаты:** Мәселені шешу жолын түсінуге үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір пішін көрсетеді. Балалар оны қандай фигуралардан құрастыруға болатынын айтады. **3.ҚАЗАҚ ТІЛІ** **Тақырыбы:** *Автобус* **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту; тақпақтар жаттау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, тақпақты анық айту үшін дұрыс тыныс алып, сөздерді анық айту керек. **Ойын 1: «Автобус жүріп келеді»** **Мақсаты:** Тыныс алуды және дикцияны дамыту. **Ойын барысы:** Балалар автобус сияқты «ш-ш-ш» деп дыбыс шығарып, тыныс жаттығуын орындайды. **Ойын 2: «Тақпақты анық айт»** **Мақсаты:**	жерге қойып, жүру (бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды). **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, бүгін қолымыздың күшін арттырамыз, бір-бірімізге көмектесіп жүреміз. **Ойын 1: «Арба»** **Мақсаты:** Қол бұлшық еттерін дамыту. **Ойын барысы:** Бір бала екі қолымен жерге тіреліп жүреді, екінші бала оның аяғынан ұстап көмектеседі. 3–5 метр қашықтық. **Ойын 2: «Күшті қолдар»** **Мақсаты:** Қолдың күшін жетілдіру. **Ойын барысы:** Балалар жерге тіреліп, қолды кезектестіріп бүгіп-жазады, қимыл үйлесімділігін сақтайды. **4.ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ** **Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру** **Сурет сал Сыйлық (әшекейлер)** **Міндеті**:. Ою-өрнекті өзбетінше ойдан салуға мүмкіндік беру. Ұжыммен бірге жұмыс істеу, міндеттерді өзара келісіп орындау, салынған суретпен түрлі ойындар ойнау.. **Мүсіндеу** **Сыйлық (әшекейлер) Міндеті.** Зергерлік бұйымдарымен (білезік, сырға, сақина, тұмар, шашбау және т.б.), туған өлкедегі мәдени мұра ескерткіштерімен таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен (моншақ, дән және т.б.) безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді

	дамыту. **Ойын барысы:** Балалар кейіпкерді таңдап, өз рөлін қимылмен, сөзбен көрсетеді. **4.ДЕНЕ ТӘРБИЕСІ** **Тақырыбы:** *Гимнастика* **Міндеті:** Міндеті Гимнастикалық қабырғаға арқасымен сүйеніп тұрып,белінің деңгейіндег ірейкадан ұстап,аяқты кезектестіре бүгу және тік көтеру.Алға еңкейіп,алақанын еденге тигізу.Қолдарын айқастырып желкеге қою, қолды жазып, екі жаққа созу. Алға қарай еңкейіп,алақанды еденге тигізу;артқы жағынан қолды айқастырып көтеру;қолды жоғары көтеріп, жан-жаққа бұрылу. Отырып алға қарай еңкею, тізерлеп тұрып алға еңкею **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, біз бүгін денемізді түзу ұстап, жаттығуларды дұрыс орындауды үйренеміз. **Ойын 1: «Мықты бала»** **Мақсаты:** Гимнастикалық жаттығуларды дұрыс орындауға үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші көрсеткен жаттығуларды балалар	(қуану, қорқу, ренжу). **Ойын 2: «Ертегіні жалғастыр»** **Мақсаты:** Мазмұнын түсінуін тексеру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші ертегінің бір бөлігін айтады. Балалар әрі қарай не болғанын айтады. **4.МУЗЫКА** **Тақырыбы:** *«Бесік жыры»* **Міндеті:** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Музыка бізге қимылды қалай жасау керектігін айтады. Біз әуенге сай баяу, жұмсақ қимыл жасаймыз. **Ойын 1: «Әуенмен тербет»** **Мақсаты:** Музыкаға сай қимыл орындауға үйрету. **Ойын барысы:** Балалар әуенге сәйкес қолын баяу қозғап, тербетеді. Қимыл музыка ырғағына сай орындалады. **Ойын 2: «Музыка қайда апарады?»** **Мақсаты:**	жаттығулар. 3–5 м қашықтықта екі қолын жерге қойып жүру (бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды). **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Балалар, біз бүгін қолымызды мықты ету үшін арнайы жаттығулар жасаймыз. Жаттығуды бір-бірімізге көмектесіп, мұқият орындаймыз. **Ойын 1: «Арба»** **Мақсаты:** Қолдың күшін жетілдіру. **Ойын барысы:** Бір бала екі қолымен жерге тіреліп жүреді, екінші бала оның аяғынан ұстап көмектеседі. 3–5 метр қашықтықта орындау. **Ойын 2: «Күшті қолдар»** **Мақсаты:** Қол бұлшық еттерін дамыту. **Ойын барысы:** Балалар тірекке сүйеніп, қолды бүгіп-жазу жаттығуларын орындайды. Тәрбиеші қимылдың дұрыс орындалуын бақылайды.	Тақпақты таза, анық айтуға үйрету. **Ойын барысы: Автобус жайлы** балалар тақпақты жол-жолымен, баяу және анық айтып шығады. **4.МУЗЫКА** **Тақырыбы:** *«Менің туыстарым»* **Міндеті:** Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** – Музыка бізге қалай қимылдау керектігін көрсетеді. Әуенге сай қадам жасап, жүгіріп, секіреміз. **Ойын 1: «Музыкаға ілес»** **Мақсаты:** Би қимылдарын музыкаға сәйкес орындауға үйрету. **Ойын барысы:** Музыка әуенімен балалар қосалқы, ауыспалы қадам жасайды, бағытты өзгертеді. **Ойын 2: «Көңілді туыстар»** **Мақсаты:** Қимыл үйлесімділігін дамыту. **Ойын барысы:** Балалар туыстардың қимылын бейнелеп, музыкамен жүгіреді, секіреді.	қолдану, олардың бетіне бедерлер жасау. **Жапсыру** **Сыйлық (әшекейлер) Міндеті.** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (кілем, алаша, сырмақ, ши, көрпе, жастық және т.б.), таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **Құрастыру: Сыйлық (әшекейлер) Міндеті:.** Қағаздан құрастыру. Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (тақия, сәукеле, кимешек және т.б.) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-өрнектермен және т.б. безендіру. Осы ҰІӘ терге міндетін мүлде өзгертпе әр сабаққа тәрбиешінің түсіндіруі екі ойын жаз.ойын мақсаты барысы болсын. **Тақырыбы:** *Сыйлық (әшекейлер)* **Барысы:** Балалар қағаз бетіне өз ойындағы әшекейді салады (білезік, сырға, сақина). Суретке ою-өрнек немесе бояу қосып, өз дизайнын толықтырады. Сурет салған әшекейдің бетіне ермексаз немесе пластилиннен үшөлшемді пішін жасап жапсырады. Пішіндерді дәл және дұрыс орналастыруға көңіл бөледі. Әшекейдің бетіне моншақтар, дәндер, қағаз немесе ою-өрнек қосылады. Барлық балалар өз жұмыстарын безендіреді және топқа көрсетеді.

	ретімен орындайды (қабырғаға сүйену, еңкею, қолды көтеру). **Ойын 2: «Қайталашы»** **Мақсаты:** Қимыл үйлесімділігін дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір қимылды көрсетеді. Балалар дәл сол қимылды қайталайды.	Қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. **Ойын барысы:** Музыка әуені өзгергенде балалар қимыл бағытын өзгертеді (алға, артқа, шеңбер бойымен).			
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	№ 36 Серуен Картотекасы Дербес әрекет: Балалар желдің соғу бағытын бақылап, оның ағаштарға әсерін (қисаюы, қозғалысы) зерттейді. Қимылды ойын: «Допты домалат» – балалардыңептілігін арттыруға арналған ойын. «Кегли» – балалардың дәлдік пен шапшаңдықтарын сынайды. Бақылау: Желдің соғу бағытын	**№ 36 Серуен Картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар желдің соғу бағытын бақылап, оның ағаштарға әсерін (қисаюы, қозғалысы) зерттейді. **Қимылды ойын:** **«Допты домалат»** – балалардыңептілігін арттыруға арналған ойын. **«Кегли»** – балалардың дәлдік пен шапшаңдықтарын сынайды. **Бақылау:** Желдің соғу бағытын	**№ 38 Серуен Картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылап, оларды атау. Олар киімдердің түрлерін айтып, қыс мезгіліндегі қажеттіліктерін түсіндіреді. **Қимылды ойын:** **«Доп лақтыру»** – балалардыңептілігін, дәлдігін арттыруға арналған ойын. Олар допты лақтырып, бір-біріне береді.	**№ 39 Серуен Картотекасы** **Дербес әрекет:** Айналадағы қысқы еңбек жайында әңгімелеу. Балалар адамдардың қыста еңбек етуі туралы пікірлерін айтады. **Қимылды ойын:** **Шаңғымен жарыстырып** ойындар ұйымдастыру. Балалар шаңғы тебу арқылы қозғалыс белсенділіктерін арттырады. **Бақылау:**	**№ 40 Серуен Картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар жауған қарды алақандарына салып, оның қасиеттерін (түсі, пішіні, жұмсақтығы) сипаттайды. **Қимылды ойын:** **«Күн мен түн»** – балалардың физикалық белсенділігін арттыруға арналған ойын. **Шана тебу** – балалардың қозғалыс дағдыларын дамытуға көмектеседі. **Бақылау:** Жауған қарды бақылау. Балалар қардың ерекшеліктерін зерттейді.

	бақылау. Балалар желдің әсерін талдап, оның табиғаттағы рөлін түсінеді. Еңбек: Балалармен аулада қар күреу. Бұл еңбек балаларға жауапкершілік пен командалық рухты дамытуға көмектеседі.	бақылау. Балалар желдің әсерін талдап, оның табиғаттағы рөлін түсінеді. **Еңбек:** Балалармен аулада қар күреу. Бұл еңбек балаларға жауапкершілік пен командалық рухты дамытуға көмектеседі.	**Бақылау:** Қысқы киімдерді бақылау. Балалар киімдердің аттарын атап, қысқы ауа-райында қандай киімдердің киілетінін талқылайды. **Еңбек:** Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. Балаларға гүлдерге күтім жасауға үйрету.	Адамдардың қысқы еңбегіне бақылау жасау. Балалар адамның еңбек етуін, олардың жұмысын зерттейді. **Еңбек:** Құстардың тіршілігін бақылау, оларға жем шашу. Балалар табиғатқа қамқорлық көрсетуге үйренеді.	
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Танымдық дағды** **Мақсаты:** Заттарды салыстыру, ажырату, ой қорытуға үйрету. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға әртүрлі пішіндегі және көлемдегі заттар ұсынылады. Тәрбиеші: – «Қайсысы үлкен? Қайсысы кіші?» – «Қай зат артық?» деген сұрақтар қояды. **Күтілетін нәтиже:** Бала заттарды салыстырады, өз ойын айтып үйренеді.	**2Коммуникативтік дағды** **Мақсаты:** Сөйлеу белсенділігін арттыру, сөздік қорын дамыту. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға бір сурет көрсетіліп, – «Бұл не?» – «Ол не істеп жатыр?» деген сұрақтар қойылады. Баланы толық сөйлеммен жауап беруге жетелеу. **Күтілетін нәтиже:** Бала өз ойын еркін жеткізеді, сөйлеу дағдысы дамиды.	**3Шығармашылық дағды** **Мақсаты:** Қиялын дамыту, жасампаздыққа баулу. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға қарындаш, ермексаз немесе құрылыс материалдары ұсынылады. – «Өз ойыңмен бір нәрсе жасап көр» деп бағыт беріледі. **Күтілетін нәтиже:** Бала өз идеясын іске асырады, шығармашылық белсенділігі артады.	**4 Әлеуметтік-эмоциялық дағды** **Мақсаты:** Өзін-өзі танып, эмоциясын білдіруге үйрету. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға «Көңіл күй» суреттері ұсынылады. – «Қазір сенің көңіл күйің қандай?» – «Неге?» деген сұрақтар арқылы әңгімелесу. **Күтілетін нәтиже:** Бала өз сезімін таниды, эмоциясын сөзбен жеткізеді.	**5 Қимыл-қозғалыс дағдысы** **Мақсаты:** Ұсақ және ірі моториканы дамыту. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға: – түймелеу, – жіпке моншақ тізу, – саусақ жаттығулары ұсынылады. **Күтілетін нәтиже:** Бала қол икемділігін дамытады, қимылы нақтыланады.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды	**Ойын атауы:** «Сурет сөйлейді» **Мақсаты:** Сөйлеу дағдысын, қызығушылығын	**Ойын атауы:** «Еркін сурет» **Мақсаты:** Шығармашылық қабілетін дамыту, қиялын бейнелеу.	**Ойын атауы:** «Сәйкесін тап» **Мақсаты:** Логикалық ойлауын, салыстыру қабілетін	**Ойын атауы:** «Жылдам тап» **Мақсаты:** Жылдамдықты, зейінді дамыту.	**Ойын атауы:** «Қуаныш жолы» **Мақсаты:** Балалардың қимыл-қозғалыс белсенділігін арттыру, тепе-теңдікті сақтау.

қарау және т. б.)	арттыру. **Ойын барысы:** Балалар суретті кітаптарды өз бетімен қарайды. Суретке қарап, не болып жатқанын өз сөздерімен айтып көреді.	**Ойын барысы:** Балаларға қағаз, қарындаш, бояу беріледі. Тақырып еркін: «Өз қалағаныңды сал».	дамыту. **Ойын барысы:** Балаларға суретті карточкалар (зат-көлеңке, үлкен-кіші, жұп суреттер) ұсынылады. Балалар өз бетімен сәйкестендіреді.	**Ойын барысы:** Тәрбиеші бір түсті немесе пішінді атайды. Балалар топ ішінен сол затты тауып, қолымен көрсетеді немесе жүгіріп барады.	**Ойын барысы:** Топта әртүрлі кедергілер (шеңбер, жолақ, жұмсақ кубиктер) қойылады. Балалар өз қалауы бойынша жолды таңдап, секіреді, еңбектейді, жүреді.
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **Ата-аналарға кеңес** Құрметті ата-аналар! Қаңтар айындағы басты құндылығымыз – **жасампаздық пен жаңашылдық**. Баланың бойындағы шығармашылық қабілет – оның болашақта ойлай алатын, шешім қабылдайтын тұлға болып қалыптасуына негіз болады. Таңертең балабақшаға келерде балаңызға: «Бүгін қандай жаңа нәрсе үйренгің келеді?» «Қиялыңмен не жасап көргің келеді?» деген сияқты **ашық сұрақтар қойып көріңіз**. Үйде балаңыздың: сурет салуына, құрастыруына, өз ойымен ойын ойнауына мүмкіндік беріңіз. Дайын үлгіні емес, **өз қиялын қолдаңыз**. Есіңізде болсын, **«Жасампаздық – ұлттың дамуына жол ашады»**. Ал сол жасампаз ұлттың бастауы – бүгінгі кішкентай бүлдіршіндер Балаңыздың әрбір жаңа ойына қуанып, қолдау білдірейік!				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:5-апта 09-13 ақпан 2025-2026 оқу жылы
Ақпан -Құндылық: Жасампаздық және жаңашылдық . Апта дәйексөзі: «Жасампаздық- ұлттың дамуына жолашады»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 09.02.26**	**Сейсенбі 10.02.26**	**Сәрсенбі 11.02.26**	**Бейсенбі 12.02.26**	**Жұма 13.02.26**
Балаларды қабылдау	Сәлемдесу Мақсаты: топта сенім атмосферасын құруды жалғастыру; топтық үйлесімділік пен эмоционалды экспрессивтілікті, зейінді, реакция жылдамдығын дамыту. Әр бала өз атын айтады. Барлық басқа балалар, жаңғырық сияқты, оны қайталайды. . (Қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу) Балаларды жылы қарсы алу, ата-аналарымен амандасу Балалардың сыртқы келбетін, денсаулық жағдайын бақылау (көңіл-күйі, тазалығы, дене температурасы, т.б.) «Күй күмбірі» : «Табиғат»күй Қазақ халқының мәдени мұрасы домбыра күйлерін қосу Күй күмбірі				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут»** – ата-аналардың баласымен мінезқұлық және адамгершілік туралы күнделікті 15 минут жеке әңгімелесуі.**:** - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру **Ата –аналарға кеңес** Ата-аналар бұрышында жол жүру ережелері туралы кеңес беру. «Мектеп жасына дейінгі балалардағы сөйлеуді дамыту дағдылары» педагогикалық консультациялар				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	«Балалармен жыл мезгілі, туралы әңгімелесу. Дидактикалық ойын: «Жылдың қай мезгілі екенін тап». Ойын мақсаты: жыл мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін айтады. **(Қоршаған ортамен танысу,экологиялық тәрбие**	«Балалармен жыл мезгілі, туралы әңгімелесу. Дидактикалық ойын: «Жылдың қай мезгілі екенін тап». Ойын мақсаты: жыл мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін айтады. **(Қоршаған ортамен танысу,экологиялық тәрбие**	«Балалармен жыл мезгілі, туралы әңгімелесу. Дидактикалық ойын: «Жылдың қай мезгілі екенін тап». Ойын мақсаты: жыл мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін айтады. **(Қоршаған ортамен танысу,экологиялық тәрбие**	«Балалармен жыл мезгілі, туралы әңгімелесу. Дидактикалық ойын: «Жылдың қай мезгілі екенін тап». Ойын мақсаты: жыл мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін айтады. **(Қоршаған ортамен танысу,экологиялық тәрбие**	«Балалармен жыл мезгілі, туралы әңгімелесу. Дидактикалық ойын: «Жылдың қай мезгілі екенін тап». Ойын мақсаты: жыл мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін айтады. **(Қоршаған ортамен танысу,экологиялық тәрбие**
Ертеңгілік жаттығу	**Жаттығу картотекасы** 1.Таспаларды жоғары көтеру, сермелеу Негізгі қалып, таспалар төмен. Таспаларды жоғары көтеріп сермелеу (5-6 рет). 2.Бұрылыс таспалармен				

	Аяқты кең ашып тұрып, таспалар белде. Оңға бұрылыс, таспалар жан-жаққа. Солға бұрылыс, таспалар жан-жаққа (5-6 рет). 3.Жартылай отыру таспалармен Негізгі қалып, таспалар иықта. Жартылай отырып, таспаларды алдында ұстау (5-6 рет). 4.Тізені жоғары көтеріп, қол жан-жаққа Негізгі қалып, таспалар төмен. Тізені жоғары көтеру + қолды жан-жаққа ашу (5-6 рет). 5.Секіру, бұрылу Негізгі қалып, таспалар жан-жақта. Оң-сол жаққа бұрылып секіру. 6.Жеңіл жүгіру Бір қатармен жүру. 7.Тыныс алу жаттығуы «Үйректер ұшады» Дем ішке жұту, қолдарды жанына көтеру. Дем шығару, «Г-а-а-а» деп ұзақ айту, қолдарды түсіру. 3-4 рет қайталау.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	Әнұран орындау **Ойын: «Сиқырлы шеңбер»** **Түрі:** психологиялық ойын **Мақсаты:** Балалардың назарын жинақтау, топтық жұмысқа дайындау. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші: – «Қазір біз сиқырлы шеңбердеміз. Әркім бір жақсы ой айтады» дейді. Балалар кезекпен: – «Мен бүгін жаңа нәрсе үйренгім келеді» – «Мен ойлап тапқым келеді» деп айтады. **Нәтиже:** Балалар тынышталады, сабаққа ішкі дайындық қалыптасады.	«Табиғатты қорғаймыз» Мақсаты: Табиғатқа қамқор болу, оны сүю сезімін қалыптастыру. Өлең: Ағаш, гүл мен көк шөпті, Су мен жерді қорғаймыз. Табиғат – біздің досымыз, Әрқашан қамқор боламыз! Тәрбиеші: – Табиғатты қалай қорғаймыз, балалар? Кім айтып береді?	«Достық пен мейірім» Мақсаты: Балалар арасындағы достық, сыйластық сезімдерін нығайту. Өлең: Біз бақытты баламыз, Бір-бірімізге қамқормыз. Дос болайық, балалар, Мейірімге толы жанбыз! Тәрбиеші: – Достық деген не, балалар? Бір-бірімізге жақсы тілек айтып	**Ойын: «Жасампаз баланың уәдесі»** **Түрі:** мотивациялық ойын **Мақсаты:** ҰІӘ-ге жағымды көңіл күй қалыптастыру. **Ойын барысы:** Балалар қолдарын жүрек тұсына қойып: – «Мен тыңдаймын» – «Мен ойланамын» – «Мен жаңа нәрсе үйренемін» деп бірге қайталайды. **Нәтиже:** Балалар ҰІӘ-ге дайын күйге өтеді.	**Ойын: «Қимылды жалғастыр»** **Түрі:** қимылдық ойын **Мақсаты:** Қозғалыс арқылы сергіту, назарын шоғырландыру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір қимыл көрсетеді. Балалар сол қимылды жалғастырып, өз нұсқасын қосады. **Нәтиже:** Балалар сергиді, белсенділік артады.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**Тіл дамыту** Қос ішекті домбыра **Міндеті:** Қажетті сөздерді дұрыс түсінуді және қолдануды	**Сауат ашу негіздері** Біз нені білдік? **Міндеті:** Жазу парағында бағдарлай білу,жазу жолымен жоларалық кеңістікті ажырата білуге	**Математика негіздері** Фигуралар мен денелер **Міндеті:** Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды, алдына қойылған міндетті	**Сөйлеуді дамыту** Спорт- денсаулық кепілі **Мақсаты:** Спорт туралы білімін жетілдіру.	**Қоршаған әлеммен таныстыру** Алғашқы телефон **Мақсаты:** Мобильді құрылғыларды дұрыс пайдалану және қауіпсіздік ережелерін сақтау дағдыларын қалыптастыру

	қалыптастыру,оларды сөйлегенде белсенді қолдануға үйрету; Сөзге қызығушылығы мен зейінін дамыту. **«Даусынан таны» ойыны** Ойын шарты бойынша педагог балалардың көздерін жұмғызып, бір музыкалық аспаптың дауысын қояды , балалар қай аспап екенін табуы тиіс. Педагог балаларға домбыра, сыбызғы, қобыз туралы сұрақтар қоя отырып, балалардың нені түсінгендігін анықтайды. Музыкалық шығарма тыңдатады. -Балалар, музыканы жақсы көресіңдер ма? -Қандай музыка тыңдағанды ұнатасыңдар (көңілді, көңілсіз, вальс)? **«Сөйлемді толықтыр» ойын-жаттығуы** Күйді тартатын адам – ... *(күйші)* Би билейтін адам – ... *(биші)* Өлеңге музыка жазатын адам – ...*(композитор)*	үйрету «Көпше түрін айтамыз»ойыны Аю– ... *(аюлар)* Құс– ... *(құстар)* Аң– ... *(аңдар)* Қой – ... *(қойлар)* **Дидактикалық ойын:«Тиісті белгіні көтер»** - Дауысты, дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді араластырып айтамын, сендер тиісті қызыл, көк түсті дөңгелектерді көтеріңдер. Мысалы: *маймыл, ақ аю, ат, жолбарыс, түйе, бұзау, қасқыр, түлкі, қоян, , т.б.* *Дәптердегі тапсырмаларды орындау* Жазу парағында бағдарлай білу,жазу жолымен жоларалық кеңістікті ажырата білуге арналған тапсырмалар орындау **Қоршаған әлеммен таныстыру** Табиғатқа қауіп-қатер төнуде **Міндеті:**Табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білу. Табиғатқа төнген қауіп-қатерлермен танысу Қоршаған орта ластануы: ауа, су, топырақтың ластануы. Климаттың өзгеруі:	шешуде не істеу, қалай істеу керек екенін түсінуге, күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру 1**. «Фигураларды тап» ойыны** Балаларға түрлі фигуралар салынған карточкалар беріледі, олар дұрыс фигураны табуы керек. 2**. «Фигураларды толықтыр» ойыны** Балаларға фигураның бір бөлігін көрсету, олар оны толықтыруы тиіс (мысалы, үшбұрыштың бір бұрышын салып, балаларға қалған бөлігін салуды ұсыну). 3**. «Фигуралардан сурет жасау»** Балаларға түрлі фигуралардан қызықты сурет жасау ұсынылады (мысалы, шаршы мен дөңгелектерден үй құрастыру). **Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау** **Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау «Жалпы атауын ата»ойынын ұйымдастыру Дәрігер,аспазшы,тігінші– ... *(мамандықтар)* Ұшақ,зымыран,тікұшақ,дельтаплан –...*(ұшатын көліктер)*	**Міндеті:** Сөздердегі дұрыс емес дауыс екпініндегі,дауыссыздардың ауысуындағы қателерді байқауды дамыту; **«Қалай аталады?» ойыны** -Спортпен айналысатын адамдарды қалай атаймыз? *(Спортшы)* Хоккей, бокс, футбол және жүгірумен айналысатын спортшыларды қалай атайды? *(Хоккейші, боксшы, футболшы, желаяқ)* Спортшылар жаттығатын жер қалай аталады? Спортшыларды кім жаттықтырады? *(Жаттықтырушы)* **«Сөйлемнің қатесін тап» сөздік ойыны** Педагог сөйлемді бұзып айтады, ал балалар сөйлемнің қатесін тауып айтады. Командада біздің жарыс жеңді.*(Жарыста біздің команда жеңді)* Қоңыз Асанды тауып алды. *(Асан қоңыз тауып алды)* Диван мысықта ұйықтап жатыр. *(Мысық диванда ұйықтап жатыр)* Қоянның үйінде Айнұр бар.	**Міндеті:** Мобильді құрылғыларды қолдану кезінде қарапайым қауіпсіздік ережелерін білу Сабақтың тақырыбымен таныстыру: «Бүгін біз мобильді құрылғыларды пайдалану кезінде қандай қауіпсіздік ережелерін білуіміз керек екенін талқылаймыз» Мобильді құрылғылар дегеніміз не? (ұялы телефон, планшет, компьютер және т.б.) туралы қысқаша әңгіме. **Қауіпсіздік ережелері" викторинасы** Балаларға бірнеше сұрақ қойып, мобильді құрылғыларды қауіпсіз пайдалану ережелерін қайталау. Сұрақтар: 1. Мобильді құрылғыны қалай дұрыс қолдану керек? 2. Интернетте жеке мәліметтерді жариялауға бола ма? 3. Құрылғыны ұзақ уақыт бойы қолданғанда не істеу керек? **2. "Қауіпсіз немесе қауіпті?" ойыны** Мұғалім мобильді құрылғыларға қатысты жағдайлар айтады, ал балалар оларды қауіпсіз немесе қауіпті деп анықтауы керек. Мысалы, "Ұялы телефонды суға түсіріп тастау" (қауіпті), "Құпия сөзді сақтап қалу" (қауіпсіз). Бұл ойын балаларға қауіп-қатерлерді тану және олардан қалай қорғану керектігін **үйретеді.** **Сауат ашу негіздері** Сөйлем құрай білеміз **Міндеті:** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем

	Оркестрді басқаратын адам – ...*(дирижер)* Ән айтатын адам – ... *(әнші)* Домбыра жасайтын адам – ...*(шебер, ұста)* **Домбыраның суретін салу немесе жапсыру** **Математика негіздері** Заттар тобын санау және салыстыру **Міндеті:** Көрнекілік арқылы 6, 7, 8, 9, 10 сандарының пайда болуымен таныстыру **«Санға сәйкес затты тап»ойыны** Балаларға әр санды көрсетіп, сол санға сәйкес заттар санату (мысалы, 7 қарындаш, 9 алма т.б.) **«Қай сан жоқ?» ойыны** Сан қатары көрсетіледі, бір сан алынып тасталады, балалар жетіспейтін санды табуы керек. Жұмыс дәптермен жұмыс **Қазақ тілі** Тақпақтар жаттаймыз! **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту Тақпақтар жаттау Ана тілім М.Мақатаев Ана тілім, туған тілім тірегім Сенсіз қалай адам болып жүремін	жаһандық жылыну, ауа температурасының өзгеруі, табиғи апаттардың көбейуі. Орман өрттері: табиғи өрттердің таралуы, оның салдары. Өсімдіктер мен жануарлардың жоғалуы: адамның әрекеттерінен жануарлар мен өсімдіктердің азаюы. Қоқыс тастау: экологиялық зиянды қоқыс заттардың табиғатқа әсері. б) Экологиялық дағдарысқа жол бермеу үшін не істеу керек? Ағаш отырғызу Қалдықтарды сұрыптау және қайта өңдеу Энергияны үнемдеу Қоршаған ортаға зиян келтірмейтін өнімдер мен материалдарды қолдану Табиғатты қорғау шараларына белсенді қатысу в) Әңгіме және сұрақ-жауап Балаларға табиғатқа төнген қауіп-қатерлер туралы сұрақтар қою «Неліктен ормандарды қорғауымыз керек?» «Климаттың өзгеруі бізге қалай әсер етеді?» «Қоқысты қайда тастауға болмайды?» Балалардың жауаптарын тыңдап, қоршаған ортаны қорғаудың маңыздылығын түсіндіру	Футбол,волейбол,хоккей–...*(спорттүрлері)* Қасқыр,арыстан,қоян,керік –...*(жабайы аңдар)* Көлік,қуыршақ, доп, секіртпе– . . . *(ойыншықтар)* **Дидактикалық жаттығу:«Түсіп қалған буынды жалға»** -Мен сендерге соңғы буынын айтпай сөздер айтамын сендер түсіп қалған буынды жалғап отырасыңдар. Мысалы: *сауын...шы, асқа...бақ, таңқу...рай, құлпы...най* т.б. **Жұмыс дәптерімен жұмыс** **Көркем әдебиет** Автобуста **Мақсаты:** Әдептілік, мәдениеттілік туралы білімін кеңейту. Үлкендерді құрметтеуге тәрбиелеу. **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру **Жұмбақ** Көше бойлап аяңдайды, Адам тасып аялдайды. *(Автобус)* -Бүгін ақын Әбді Шынбатыровтың «Автобуста» әңгімесімен танысамыз ***Сұрақ-жауап:*** Әңгімеде не жайында айтылған?Кім орын берді? Анасы баласына не деді? Сен автобусқа мінгенде	*(Айнұрдың үйінде қоян бар)* Елжас араны шағып алды. *(Ара Елжасты шағып алды)* **Үлестірмелі материалмен жұмыс** Суретте қандай спорт түрі бейнеленген? Жаз мезгілінің ойындарын жаз суретімен, қыс мезгілінің ойындарын қыс суретімен сызып қос. **Математика негіздері** Фигуралар мен денелер **Міндеті:** Күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау. **"Менің пішінімді тап"ойыны** Мұғалім немесе бір бала қолымен немесе дене қимылымен белгілі бір геометриялық фигураны көрсетеді. Қалған балалар оның қандай фигура екенін табуы тиіс. Бұл ойын балалардың пішіндерді тануын және есте сақтауын дамытады **"Фигураларды жина"ойыны** Балаларға түрлі геометриялық фигуралар бейнеленген карталар беріледі (шеңбер, үшбұрыш, квадрат, т.б.).	құрастыру Жалпы атауын ата»дидактикалық ойыны Әке,аға,ана,әпке– .. . Орындық,үстел,сөре,керует–.. . Шалбар,тымақ,шалма,жейде–.. . Кітап,дәптер,қалам,сызғыш –.. . Тығылыспақ»,«Қуаласпақ»,«Мыс ық-тышқан»,«Ақсерек –көк серек»–... **Дидактикалық жаттығу:«Сөйлемге қажетті сөзді қос»** Мен сендерге бір сөзі жетпейтін сөйлем айтамын, ал сендер сөйлем дұрыс құрылу үшін, мағынасы бойынша келетін сөз қосуларың керек Әкем балғамен шегені...*(шегеледі)*. Әжем шұлық ... (*тоқыды*). Көбелек гүлге ... (*қонды*). Бағдаршамда қызыл түс...(*жанды*). Құрылысшы кірпіш ... (*қалады*). Дәрігер науқасты...(*емдеді*). Атам газет ... (*оқыды*). Балалар далада...(*ойнады*). Әпкем ыдысты ... (*жуды*). Ағай күй ... (*тартты*). **Дидактикалықойын:**«**Сөйлемді толықтыр»** ***Мақсаты:***Сурет бойынша сөйлемдерді құрауға,жай сөйлемдерді толықтыруға үйрету. ***Көрнекілігі:***«Аулада»тақырыбындағы мазмұнды сурет. Жұмыс дәптерімен жұмыс **Шығармашылық іс-әрекет** **Сурет салу/** Сыйлық (әшекейлер) **Міндеті:** Ою-өрнекті өзбетінше ойдан салуға мүмкіндік беру. Ұжыммен бірге жұмыс істеу,

	Сені ойламай жүрген әрбір адамға Аурады менің ылғи жүрегім Сенің әрбір тынысыңмен күн кешем Сен арқылы бар ғаламмен тілдесем Бар адамның жағдайын ұғысып Сен арқылы тіл табысып, үндесем Мұғалімнің соңынан қайталап айту (жолмен, шумақпен, толықтай) Ойын арқылы жаттау (қимылмен көрсету, сұрақ-жауап арқылы бекіту) Жұппен немесе топпен айту **Дене тәрбиесі** Гимнастика **Міндеті:** Гимнастикалық қабырғаға арқасымен сүйеніп тұрып,белінің деңгейіндегі рейкадан ұстап,аяқты кезектестіре бүгу және тік көтеру.Алға еңкейіп,алақанын еденге тигізу.Қолдарын айқастырып желкеге қою, қолды жазып, екі жаққа созу. Алға қарай еңкейіп,алақанды еденге тигізу;артқы жағынан қолды айқастырып көтеру;қолды жоғары көтеріп, жан-жаққа бұрылу. Отырып алға қарай еңкею, тізерлеп тұрып алға еңкею. Балаларды сапқа	**Көркем әдебиет** Мысық,түлкі және әтеш **Мақсаты:** Таныс кейіпкердің бейнесін сомдауға ынталандыру **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну Жұмбақ жасыру Бұрап қойған сағаттай, Айғайлайды таң атпай. *(Әтеш)* Жолбарысқа ұқсайды, Тек тышқанды ұстайды. *(Мысық* Өзі айлакер, өзі бірқу, Жүрген жері айғайда шу. *(Түлкі)* -Бүгін біз«Мысық,әтеш және түлкі»деген орыс халық ертегісімен танысамыз Ертегіні мәнерлеп, дауыс интонациясымен оқу Ертеіні мазмұны бойынша ***сұрақ-жауап:*** -Ертегі қалай аталады? Не туралы айтылған?Саған қай кейіпкер ұнады? -Орманда мысықпен бірге не өмір сүрді? -Мысық қайда кетеді? Түлкі әтешті қалай алдады? -Мысық әтешті қалай құтқарды?Түлкінің жасағаны дұрыс па? -Мысық,әтеш,түлкі кейіпкерлерін сипатта. Ертегіні сахналау	өзіңді қалай ұстайсың? Үлкендерге орын бересің бе? Автобусты кім жүргізеді? *Автобус* сөзіне сөйлем құра. ***Дидактикалық ойын:«Қай көлік қайда жүреді»***(баланың зейінін дамыту) Шарты: бұлт, су, жол суреттеріне сәйкес көліктің түрлерін орналастырады. Жасыл түсі жүрдейді, Қызыл түсі тұр дейді. *(Бағдаршам)* **Дене тәрбиесі** Менің күшім **Міндеті:** Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар.3-5метр қашықтықта екі қолын жерге қойып,жүру(бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды Балаларды сапқа тұрғызу, сәлемдесу Дене қыздыруға арналған жеңіл жүгіру (1-2 минут) Қолды жоғары көтеріп, терең дем алу, төмен түсіріп дем шығару Бастапқы жеңіл жаттығулар (қолды айналдыру, иық бұлшықеттерін қыздыру) Жалпы дамыту жаттығулары: Қолды айналдыру – алдыға және артқа 5 реттен Қолды созып, жұдырықты ашу-жұму – 10 рет Қолды алға созып, иық	Мұғалім фигураның атын айтып, балалар сол фигураны тауып, жинауы керек. Ойын қызықтырақ болу үшін уақытша шектеу қойылады Жұмыс дәптердегі тапсырманы орындау **Қазақ тілі** Санамақтар санаймыз! **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту Санамақпен танысу Мұғалім санамақты мәнерлеп оқиды Балалар мұғалімнің соңынан қайталап айтады Санамақтың мағынасын түсіндіру, ондағы сандарды анықтау Санамақтар жаттау Бір – білім ал, Екі – ерлік көрсет, Үш – үлгі тұт, Төрт – тәртіп керек, Бес – бестік баға ал, Алты – алғыс ал, Жеті – жеңіс біздікі, Сегіз – сенім керек. Тоғыз – тоқу керек, Он – оқу керек. **Санамақ жаттау әдістері** Қимылмен көрсету – балалар санамақтағы сандарды саусақпен немесе дене қимылымен көрсетеді Жұппен айту – балалар екі-екіден жұптасып,	міндеттерді өзара келісіп орындау, салынған суретпен түрлі ойындар ойнау. **Жапсыру/** **Міндеті** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен (кілем, алаша, сырмақ, ши, көрпе, жастық және т.б.), таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **Мүсіндеу/** **Міндеті** Зергерлік бұйымдарымен (білезік, сырға, сақина, тұмар, шашбау және т.б.), туған өлкедегі мәдени мұра ескерткіштерімен таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен (моншақ, дән және т.б.) безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану, олардың бетіне бедерлер жасау. **Құрастыру** **Міндеті** Қағаздан құрастыру. Қағаз цилиндрлерден қазақ халқының ұлттық бас киімдерін (тақия, сәукеле, кимешек және т.б.) және ыдыстарын құрастыру, оларды жіппен, ою-өрнектермен және т.б. безендіру **Әшекей салу бойынша жаттығу** Балаларға түрлі пішіндер мен өрнектерді салып үйрету. Түстермен жұмысты бастап, әр бала өз әшекей суретін жасайды. Мысалы, шеңберлерді біріктіріп, олардан гүл немесе басқа да фигуралар жасау. Түрлі өрнектер мен сызықтарды қосып, композиция құрастыру. **Қарапайым әшекей мүсіндерін**

	тұрғызу, сәлемдесу Дене қыздыруға арналған жеңіл жүгіру (1-2 минут) Қолды жоғары көтеріп, терең дем алу, төмен түсіріп дем шығару Жалпы дамыту жаттығулары: Басты оңға-солға еңкейту (5 рет) Иықты жоғары-төмен көтеру (5 рет) Қолды айналдыру (алдыға және артқа 5 реттен) Белді айналдыру (5 рет әр бағытқа) Отыр-қаз тұру (10 рет) Аяқты бірге қойып, қолды созып, жоғары секіру (5 рет) Гимнастикалық әрекеттер: Гимнастикалық қабырғаға арқасымен сүйеніп тұрып,белінің деңгейіндегі рейкадан ұстап,аяқты кезектестіре бүгу және тік көтеру.Алға еңкейіп,алақанын еденге тигізу.Қолдарын айқастырып желкеге қою, қолды жазып, екі жаққа созу. Алға қарай еңкейіп,алақанды еденге тигізу;артқы жағынан қолды айқастырып көтеру;қолды жоғары көтеріп, жан-жаққа бұрылу. Отырып алға қарай еңкею, тізерлеп тұрып алға еңкею.	**Музыка** «Көбелек»әні:М.Әубәкіров сөзі:Ж.Смақов. **Міндеті:** Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу; би қимылдарының элементтерін жеңіл, еркін орындау; қозғалыс бағытын музыкалық фразаларға сәйкес өзгерту. **Музыка тыңдау:** «Балдырғандар маршы» (К.Қуатбаев) **Ән айту:** «Көбелек»әні:М.Әубәкіров сөзі:Ж.Смақов. Біз бақыттыбаламыз» (Ә. Қонысбеков) **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Мерекелік марш»(Б.Дәлденбай) **Билер:**«Еркебұлан» («Билеп үйренейік»жинағынан) **Ойындар,хороводтар:** «Соқыртеке»(Е.Хасанғалиев) **Музыкалық аспапта ойнау:** «Атқа мініп шабамыз» (В.Агафонников)	деңгейінде ұстап тұру – 10 секунд Қолды шынтақтан бүгуді және жазуды қайталау – 10 р Қол күшін дамыту жаттығулары: Жерге отырып, жоғары қол соғу – 10 рет	санамақты бірге айтады **Музыка** «Дос болайық бәріміз»әні:Т.Талғаровсөзі:И.Нүсіпбаев, **Міндеті:** Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру. **Музыка тыңдау:** «Балдырғандар маршы» (К.Қуатбаев) **Ән айту:** «Дос болайық бәріміз»әні:Т.Талғаровсөзі:И.Нүсіпбаев «Балдырғандар әні»(Г.Жотаева) **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Мерекелік марш»(Б.Дәлденбай) **Билер:**«Еркебұлан» («Билеп үйренейік» жинағынан) **Ойындар,хороводтар:** «Соқыртеке»(Е.Хасанғалиев) **Музыкалық аспапта ойнау:** «Атқа мініп шабамыз» (В.Агафонников)	**жасау**: Гүлдер, жапырақтар, жануарлар бейнесі сияқты қарапайым әшекейлерді мүсіндеу. Пластилинді жұмсарту, түстерді таңдау және мүсіннің бөлшектерін біріктіру. Әшекейлердің әртүрлі элементтерін біріктіріп, біртұтас композиция жасау. Қадамдық нұсқаулық: Мысалы, гүл мүсінін жасау үшін, алдымен шеңбер пішінін жасап, оның ішіне жапырақшалар мен сабақтарды қосу арқылы гүлдің пішінін қалыптастыру. Жануарлар немесе басқа әшекей элементтерін жасау кезінде, әрбір бөлшекті дұрыс орналастыруды үйрету. Балаларға әртүрлі пішіндер мен текстураларды қолдануды түсіндіру **Дене тәрбиесі** Менің күшім **Міндеті:** Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар.3-5метр қашықтықта екі қолын жерге қойып,жүру(бір бала екінші баланы аяғынан ұстайды Балаларды сапқа тұрғызу, сәлемдесу Дене қыздыруға арналған жеңіл жүгіру (1-2 минут) Қолды жоғары көтеріп, терең дем алу, төмен түсіріп дем шығару Бастапқы жеңіл жаттығулар (қолды айналдыру, иық бұлшықеттерін қыздыру) Жалпы дамыту жаттығулары: Қолды айналдыру – алдыға және артқа 5 реттен Қолды созып, жұдырықты ашу-

					жұму – 10 рет Қолды алға созып, иық деңгейінде ұстап тұру – 10 секунд Қолды шынтақтан бүгуді және жазуды қайталау – 10 р Қол күшін дамыту жаттығулары: Жерге отырып, жоғары қол соғу – 10 рет Гимнастикалық таяқшаны көтеру және ұстау – 10 секунд
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді.				
Серуен	№ 34 Серуен Картотекасы • Дербес әрекет: Балалар қысқы құстарды (қара қарға, сауысқан, торғай, ұзақ қарға, көгершін) бақылап, олардың тіршілігін зерттейді. Олар құстардың ерекшеліктерін айтып береді. • Қимылды ойын: «Аю мен құлпынай» – балалардың ептілігін арттыруға арналған ойын. «Өз үйіңді тап» – балалардың жылдамдық пен зейінін дамытуға көмектеседі. • Бақылау: Қыстап қалған құстарды бақылау. Балалар оларға қамқорлық жасайды, жем шашу арқылы құстарға көмектеседі.	№ 35 Серуен Картотекасы • Дербес әрекет: Балалар күннің қатты аяз соғуын бақылап, оның әсерін талқылайды. Олар ауа-райының өзгерістерін атап өтеді. • Қимылды ойын: Шанамен ойындар – балалардың ептілігін дамытуға арналған түрлі ойындар. Шаңғы тебуге үйрету – балалардың қозғалыс дағдыларын арттыру. • Бақылау: Күннің қатты аяз соғуын бақылау. Балалар ауа-райының өзгерістерін тәжірибе жүзінде зерттейді. • Еңбек: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. Балалар еңбекке құрмет көрсетуге үйренеді.	№ 36 Серуен Картотекасы • Дербес әрекет: Балалар желдің соғу бағытын бақылап, оның ағаштарға әсерін (қисаюы, қозғалысы) зерттейді. • Қимылды ойын: «Допты домалат» – балалардың ептілігін арттыруға арналған ойын. «Кегли» – балалардың дәлдік пен шапшаңдықтарын сынайды. • Бақылау: Желдің соғу бағытын бақылау. Балалар желдің әсерін талдап, оның табиғаттағы рөлін түсінеді. • Еңбек: Балалармен аулада қар күреу. Бұл еңбек балаларға жауапкершілік пен командалық рухты дамытуға көмектеседі.	№ 37 Серуен Картотекасы • Дербес әрекет: Балалар терезеге салған аяз өрнегін бақылап, оның сұлбасын сипаттайды. Олар аяздың сұлбасындағы ерекшеліктерді айтады. • Қимылды ойын: «Ұшты – ұшты» – балалардың жылдамдық пен ептілігін арттыруға арналған ойын, олар жылдам әрекет етуі керек. • Бақылау: Аяз өрнегін бақылау. Балалар аяздың сұлбасын зерттеп, оның ерекшеліктерін талқылайды. • Еңбек: Топта табиғат бұрышында балықтарды жемдеу. Бұл балаларға табиғатқа қамқорлық көрсетуге үйретеді	№ 38 Серуен Картотекасы • Дербес әрекет: Балалар терезеден адамдардың қысқы қалың киімдерін бақылап, оларды атау. Олар киімдердің түрлерін айтып, қыс мезгіліндегі қажеттіліктерін түсіндіреді. • Қимылды ойын: «Доп лақтыру» – балалардың ептілігін, дәлдігін арттыруға арналған ойын. Олар допты лақтырып, бір-біріне береді. • Бақылау: Қысқы киімдерді бақылау. Балалар киімдердің аттарын атап, қысқы ауа-райында қандай киімдердің киілетінін талқылайды. • Еңбек: Топтағы гүлдерді қопсытып, су құю. Балаларға гүлдерге күтім жасауға үйрету.

	• Еңбек: Құстарға жем шашу. Балалар табиғатқа қамқорлық көрсетуге үйретіледі				
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Танымдық дағды** **Мақсаты:** Заттарды салыстыру, ажырату, ой қорытуға үйрету. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға әртүрлі пішіндегі және көлемдегі заттар ұсынылады. Тәрбиеші: – «Қайсысы үлкен? Қайсысы кіші?» – «Қай зат артық?» деген сұрақтар қояды. **Күтілетін нәтиже:** Бала заттарды салыстырады, өз ойын айтып үйренеді.	**2Коммуникативтік дағды** **Мақсаты:** Сөйлеу белсенділігін арттыру, сөздік қорын дамыту. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға бір сурет көрсетіліп, – «Бұл не?» – «Ол не істеп жатыр?» деген сұрақтар қойылады. Баланы толық сөйлеммен жауап беруге жетелеу. **Күтілетін нәтиже:** Бала өз ойын еркін жеткізеді, сөйлеу дағдысы дамиды.	**3Шығармашылық дағды** **Мақсаты:** Қиялын дамыту, жасампаздыққа баулу. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға қарындаш, ермексаз немесе құрылыс материалдары ұсынылады. – «Өз ойыңмен бір нәрсе жасап көр» деп бағыт беріледі. **Күтілетін нәтиже:** Бала өз идеясын іске асырады, шығармашылық белсенділігі артады.	**4 Әлеуметтік-эмоциялық дағды** **Мақсаты:** Өзін-өзі танып, эмоциясын білдіруге үйрету. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға «Көңіл күй» суреттері ұсынылады. – «Қазір сенің көңіл күйің қандай?» – «Неге?» деген сұрақтар арқылы әңгімелесу. **Күтілетін нәтиже:** Бала өз сезімін таниды, эмоциясын сөзбен жеткізеді.	**5 Қимыл-қозғалыс дағдысы** **Мақсаты:** Ұсақ және ірі мотрикаңы дамыту. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға: – түймелеу, – жіпке моншақ тізу, – саусақ жаттығулары ұсынылады. **Күтілетін нәтиже:** Бала қол икемділігін дамытады, қимылы нақтыланады.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**Мақсаты:** Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Қолданылған құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточкалар	**Мақсаты:** Математикалық түсініктерін қалыптастыру **Жұмыс түрі:** Санап айту, салыстыру **Қолданылған құрал:** Кубиктер, санау таяқшалары **Бақылау:** 10-ға дейін санайды, бірақ кері санауға қиналады.	**Мақсаты:** Ұсақ моторикасын дамыту **Жұмыс түрі:** Қағаз қию, жапсыру **Қолданылған құрал**: Түрлі-түсті қағаз, қайшы, желім **Бақылау**: Қағазды қия алады, бірақ ұқыпты жапсыруға қиналады.	**Мақсаты:** Әлеуметтік дағдыларын жетілдіру **Жұмыс түрі**: «Менің досым» тақырыбында әңгімелесу **Қолданылған құрал:** Балалардың суреттері, смайликтер **Бақылау:** Досының атын айта алады, бірақ сөйлем құрауда қысқа жауап береді.	**Мақсаты:**Сөйлеу дағдысын дамыту **Жұмыс түрі**: Сурет бойынша әңгімелеу **Қолданылған құрал:** Сюжетті сурет **Бақылау:** Сөздік қоры жақсы, бірақ сөйлеммен айтуға қиналады.

	Бақылау: Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.				
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут»** – ата-аналардың баласымен мінезқұлық және адамгершілік туралы күнделікті 15 минут жеке әңгімелесуі.**:** - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру **Ата –аналарға кеңес** Ата-аналар бұрышында жол жүру ережелері туралы кеңес беру. «Мектеп жасына дейінгі балалардағы сөйлеуді дамыту дағдылары» педагогикалық консультациялар				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезең: 3-апта16 -20ақпан 2025-2026 оқу жылы
Қаңтар -Құндылық: Жасампаздық және жаңашылдық . Апта дәйексөзі: «Өнерлі өрен- елдің ертеңі»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 16.02.26**	**Сейсенбі 17 02.26**	**Сәрсенбі 18.02.26**	**Бейсенбі 19.02.25**	**Жұма 20.02.26**
Балаларды қабылдау	**«Көңілді күн сәулесі» ойыны** **Мақсаты:** Балалардың көңіл-күйін көтеру, бір-бірімен еркін қарым-қатынас жасауға үйрету, ұжымда достық атмосфера қалыптастыру. **Қажетті құралдар:** Күннің суреті (плакат) және күн сәулелері (сары қағаз жолақтар). **Ойын барысы:** 1. Тәрбиеші балаларды шеңберге тұрғызады. 2. Ортаға күннің суретін қояды. 3. Әр бала қолына бір «сәуле» алады. 4. Бала өз атын айтып, бүгінгі көңіл-күйін білдіреді:«Менің атым Айару. Мен бүгін қуаныштымын!»Айтқан соң сәулені күннің жанына орналастырады. **«Күй күмбірі»:«** Серпер »күйі **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **Ата-аналарға кеңес:** **Баланың қиялын қолдаңыз.** Сурет салуға, мүсіндеуге, құрастыруға, ертегі ойлап табуға мүмкіндік беріңіз. Оның әр идеясын қолдап, «жарайсың», «өте қызық ой!» деп жігерлендіріңіз. **Қателесуге рұқсат беріңіз.** Жаңашылдық қателік арқылы дамиды. Бала бір нәрсені дұрыс жасамаса, ұрыспай, «тағы да байқап көрейік» деп бағыттаңыз. **Бірге жасаңыз.** Үйде шағын шығармашылық сағат ұйымдастырыңыз: бірге қолөнер бұйымын жасаңыз, кітап оқып, кейіпкерге жаңа оқиға ойлап табыңыз. **Сұрақ қоюына жағдай жасаңыз.** «Неге?», «Қалай?» деген сұрақтарына сабырмен жауап беріңіз. Бұл оның ізденімпаздығын арттырады. **Өнерге баулыңыз.** Ән айту, би билеу, сурет салу – баланың жан-жақты дамуына ықпал етеді. «Өнерлі өрен – елдің ертеңі» екенін ұмытпайық.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық,	**Қимылдық ойын: «Түсті шеңберлер»** **Мақсаты:** Жылдамдықты,	**Ұлттық ойын: «Орамал тастамақ»** **Мақсаты:** Шапшаңдыққа,	**Сюжетті-рөлдік ойын: «Дүкен»** **Мақсаты:** Қарым-қатынас	**Үстел үсті-баспа ойыны: «Суретті құрастыр»** **Мақсаты:** Логикалық	**Бейнелеу және кітап қарау: «Ертегі кейіпкерін сал»** **Мақсаты:** Шығармашылық

ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	зейінділікті дамыту. **Ойын барысы:** Еденге түрлі түсті шеңберлер қойылады. Тәрбиеші бір түсті атайды. Балалар сол түсті шеңберге тез барып тұруы керек. **Дамытады:** Қимыл белсенділігі, тыңдау қабілеті.	байқампаздыққа тәрбиелеу. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге отырады. Бір бала қолына орамал ұстап, шеңберді айналады да, білдіртпей бір баланың артына тастайды. Артына орамал түскен бала оны байқап, қуып жетуі керек. **Дамытады:** Жылдамдық, ұйымшылдық.	мәдениетін қалыптастыру. **Ойын барысы:** Бір бала – сатушы, қалғандары – сатып алушылар. Балалар ойыншық ақша арқылы сауда жасайды. **Дамытады:** Сөйлеу дағдысы, әлеуметтік қарым-қатынас.	ойлау мен ұсақ мотериканы дамыту. **Ойын барысы:** Балалар бөліктерге бөлінген суретті (пазл) құрастырады. **Дамытады:** Зейін, шыдамдылық.	қабілетті дамыту. **Ойын барысы:** Балалар өздері ұнатқан ертегі кейіпкерінің суретін салады. Сурет бойынша қысқаша әңгіме құрайды. **Дамытады:** Қиял, тіл байлығы, шығармашылық.
Ертеңгілік жаттығу	**I**.Сапқа тұру, саппен жүру. Қолды жоғары көтеріп аяқтың ұшымен жүру, қолды белге қойып өкшемен жүру. Үш топқа бөліну. II. «Допты бастан жоғары көтеру» Б.қ. Аяқты алшақ қойып, қолды төмен түсіру. 1. Допты алға созу. 2. жоғары көтеру. 3.алға созу. 4.б.қ. 2. «Екі жаққа иілу» Б.қ. Доп қолда, төменде ұстау. Оң, сол жаққа қарай иілу. Б.қ. 4 – 5 рет. 3. «Алға иілу» Б.қ. Еденге отырып аяқтың арасын сәл ашу, доп қолда. Алға еңкейіп допты кезек оң және сол аяққа тигізу. Бқ.4-5рет. 4. «Отырып тұру» 1.Б.қ. Доп қолда, қолды алдыға созып отыру 2 Б.қ. Тұру. 4-5 рет. 5. «Аяғыңды шынықтыр» Б.қ. Еденге арқамен жату, допты аяқтың ортасына қысып ұстау. 1.Аяқты еденнен көтеру.2 Б.қ.6 рет. III.Саппен жүру тыныс алу жаттығулары Қаз ысылдайды ыс-ыс-ыс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**<u>Әнұран орындау</u>** **Шаттық шеңбері»** **Мақсаты:** Балаларды ҰІӘ-ге психологиялық тұрғыда дайындау. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрып, бір-біріне жылы сөз немесе тілек айтады. **Нәтиже:** Жағымды көңіл-күй, достық атмосфера қалыптасады. **(сөйлеуді дамыту-ойын,**	**Зейінді бол!»** **Мақсаты:** Зейінін шоғырландыру. **Барысы:** Тәрбиеші әртүрлі қимыл көрсетеді (қол шапалақтау, аяқ топылдату). Балалар тек «баста» деген белгіде ғана қимылды қайталайды. **Нәтиже:** Тыңдау, бақылау дағдысы дамиды.	**«Тыныштық сәті»** **Мақсаты:** Балаларды сабырға шақыру, назарын тұрақтандыру. **Барысы:** Жай әуен қосылып, балалар көзін жұмып, терең дем алады. «Гүлдің иісін иіскейміз, шамды үрлейміз» әдісі қолданылады. **Нәтиже:** Өзін-өзі реттеу қабілеті дамиды.	**«Ойлан да, тап!»** **Мақсаты:** Ойлау белсенділігін арттыру. **Барысы:** Тәрбиеші жұмбақ жасырады немесе қысқа логикалық сұрақ қояды. **Нәтиже:** Танымдық қызығушылық оянады.	**«Қимылды қайтала»** **Мақсаты:** Қозғалыс арқылы сергіту және назар аударту. **Барысы:** Тәрбиеші белгілі бір қимылдар тізбегін көрсетеді (қол көтеру, айналу, отыру). Балалар ретімен қайталайды. **Нәтиже:** Есте сақтау, үйлесімділік қабілеті дамиды.

	коммуникативті іс-әрекет)				
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1 «Тіл дамыту»** Спорт – денсаулық кепілі **Міндеті:** Сөздердегі дұрыс емес дауыс екпініндегі, дауыссыздардың ауысуындағы қателерді байқауды дамыту **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, спорт денсаулыққа пайдалы. Бүгін біз спорт ойындары туралы әңгімелеп, сөздерді дұрыс айтуға үйренеміз. Әр сөзді қатесіз айтып, дауысымызды таза етіп шығарамыз.» **Ойын: «Менің сүйікті спорт ойыным»** **Мақсаты:** Дауыссыз дыбыстар мен сөздегі екпінді дұрыс айтуға үйрету, сөздік қорын дамыту **Барысы:** Балалар өздерінің сүйікті спорт ойынын қимыл арқылы көрсетеді. Тәрбиеші әр ойынға қатысты қысқа сөздер айтады: «жүгіру», «секіру», «домалау». Балалар сөздерді қатесіз қайталап,қозғалысымен көрсетеді. **Ойын: «Спортқа байланысты сөздерді тап»** **Мақсаты:** Дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету, екпінді байқау **Барысы:**	**1 .Сауат ашу негіздері** Біз нені білдік? Міндеті: Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. берілген сөзге сөйлем құрастыру.бес жас.екі ойын жаз Ойын 1: «Сөйлемді жинайық» Мақсаты: Сөйлемді сөздерге бөлу, сөздердің ретін және санын анықтау. Құралдар: Сөздер жазылған карточкалар (мысалы: Мен, доп, ойнадым). Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға бір сөйлемді ауызша айтады: - Мен доп ойнадым. Балалар сөйлемде неше сөз барын санайды. Карточкалар аралас күйде беріледі. Балалар сөздерді дұрыс ретімен орналастырады. Соңында сөйлемді бәрі бірге қайталайды. Сұрақтар: – Сөйлемде неше сөз бар? – Қай сөз бірінші тұр? – Соңғы сөз қайсы? Ойын 2: «Сиқырлы сөз» Мақсаты:	**1. Математика негіздері Тақырыбы: «Бүтін және бөлік»** **Міндеті:** Бүтін мен бөлікті салыстыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз бүтін және бөліктерді салыстырамыз. Мысалы, тортты немесе алма бөліктерге бөліп, қанша бүтін және қанша бөлік екенін анықтаймыз.» **Ойын: «Бөліп көрейік»** **Мақсаты:** Бүтін мен бөлік ұғымын дамыту **Барысы:** Тәрбиеші бір алма немесе торттың суретін көрсетеді. Балалар оны қиялдағы бөлшектерге бөліп, қанша бүтін, қанша бөлік екенін айтады. Барлығы бірге дыбыспен қайталайды, қате болса түзетеді. **Ойын: «Қайсысы көп?»** **Мақсаты:** Бүтін мен бөлік арасындағы салыстыру қабілетін дамыту **Барысы:** Тәрбиеші екі сурет көрсетеді: біреуі бүтін, екіншісі бірнеше бөлікке бөлінген. Балалар қайсысы көп екенін, қайсысы бүтін екенін анықтап, сөзбен айтады. Барлығы бірге	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы: «Денсаулық еліне саяхат»** *Міндеті:* ***Сөздердегі дұрыс емес дауыс екпініндегі, дауыссыздардың ауысуындағы қателерді байқауды дамыту*** **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз бүгін Денсаулық еліне саяхат жасаймыз. Саяхат барысында әрбір сөзді дұрыс айтып, дауысымызды таза шығаруымыз керек. Дұрыс айтсақ, саяхатымыз сәтті өтеді.» **Ойын: «Дұрыс тамақтану »** **Мақсаты:** Дауыссыз дыбыстар мен екпінді дұрыс айтуға үйрету, сөздік қорын дамыту **Барысы:** Балалар бөлмеде «саяхат жолымен» жүреді. Тәрбиеші дұрыс тамақ пен зиянды тамақтардың суреттерін көрсетеді.Балалар қайсысы дұрыс тамақ қайсысы дұрыс емес тамақ екенін атайды **Ойын: «Сөздерді жинайық»** **Мақсаты:** Дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету, сөздерді есте сақтау **Барысы:** Тәрбиеші әр түрлі сөздер айтады, мысалы:	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы: «Қазақстанның өзен-көлдеріндегі жануарлар** **Міндеті:** Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша: мекендеу орны (орман, шалғын, су айдыны, бақша, бақ, алаң) бойынша топтастыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз Қазақстандағы өзен мен көлдерде өмір сүретін жануарларды зерттейміз. Қайсысы суда, қайсысы орманда немесе шалғында өмір сүреді, бірге топтастырамыз.» **Ойын: «Жануарларды мекеніне орналастыр»** **Мақсаты:** Жануарларды мекендеу орны бойынша дұрыс топтастыру **Барысы:** Тәрбиеші әртүрлі жануар суреттерін көрсетеді: балық, бүркіт, қоян, бақа, ит. Балалар жануарларды мекеніне қарай орналастырады: су, орман, шалғын, бақша, алаң. Тәрбиеші дұрыс топтауды көрсетеді, балалар бірге қайталайды. **Ойын: «Қайда өмір сүреді?»** **Мақсаты:** Жануарлардың мекенін есте сақтау, сөздік қорын дамыту **Барысы:** Тәрбиеші жануардың атын айтады. Балалар дыбыспен мекенін айтады: «Балық – су», «Қоян –

	Тәрбиеші балаларға қысқа сөздер айтады, Балалар спортқа байланысты сөзді табады Дұрыс тапқан бала мадақталады, қате болса бәрі бірге сөзді дұрыс қайталайды. **Математика негіздері** **«Фигуралар мен денелер»** **Міндеті:** Күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру, қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, қоршаған ортада әртүрлі фигуралар бар. Бүгін біз фигураларды зерттейміз, қай пішінге ұқсайтынын табамыз, тіпті ойын арқылы үйренеміз.» **Ойын: «Фигураларды жинайық»** **Мақсаты:** Фигураларды тану, логикалық ойлауды дамыту **Барысы:** Тәрбиеші бөлмеге немесе алаңға әртүрлі фигуралар орналастырады: шар, текше, конус, үшбұрыш. Балалар фигураларды тауып, атын айтады. Кейбір фигураларды біріктіріп жаңа зат жасауға болады (мысалы, үй немесе ойыншық машинка). **Ойын: «Фигуралармен**	Берілген сөзге сөйлем құрастыру, ауызша сөйлеуді дамыту. Құралдар: Суреттер немесе бір сөз жазылған карточка (ана, мысық, күн, гүл). Ойын барысы: Тәрбиеші бір сөзді көрсетеді немесе айтады: Мысық Әр бала сол сөзге бір сөйлем құрастырады: – Мысық сүт ішті. – Мысық ойнап жүр. Балалар сөйлемді сөздерге бөліп айтады. Сөйлемдегі сөз санын бірге анықтайды. **1.Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы: «Жәндіктер әлемі»** **Міндеті:** Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша жәндіктер, мекендеу орны, қозғалу тәсілі бойынша топтастыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз жәндіктерді зерттейміз. Қандай белгілері бар, қай жерде мекендейді, қалай қозғалады – бәрін бірге білеміз.» **Ойын: «Жәндіктерді топтастырайық»** **Мақсаты:** Жәндіктерді белгілері бойынша топтастыру **Барысы:** Тәрбиеші суреттер немесе	қайталайды. **2.Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы: «Біз нені үйрендік, нені білдік?»** **Міндеті:** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз бүгін сөйлемдерді қалай бөліп, әр сөздің орнын қалай табуға болатынын үйренеміз. Әр сөзді қатесіз айтып, сөйлемді дұрыс құрамыз.» **Ойын: «Сөйлемді бөліп көр»** **Мақсаты:** Сөйлемдегі сөздердің санын және ретін анықтау **Барысы:** Тәрбиеші қысқа сөйлем айтады, мысалы: «Көбелек ұшты». Балалар әр сөзді дауыс шығарып немесе қол қимылымен бөледі. Тәрбиеші дұрыс бөлуді көрсетеді, балалар бірге қайталайды. **Ойын: «Сөйлемді толықтай құра»** **Мақсаты:** Берілген сөзден сөйлем құрастыру **Барысы:** Тәрбиеші бір сөз береді: «Бал». Балалар сол сөзді қосып қысқа сөйлем құрайды: «Мен бал жедім». Барлығы бірге сөздерді қатесіз айтып қайталайды.	«гимнастика», «Құс», «дәрумендер». Балалар сөздерді есту арқылы шапалақтайды., денсаулыққа қатысты айтқан сөзде шапалақтайды. **2.Математика негіздері** **Тақырыбы: «Заттың бірнеше тең бөліктері»** **Міндеті:** Қағаз парағын тең және тең емес бөліктерге бөлу, бүтін мен бөлікті салыстыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз бүгін қағаз парағын тең және тең емес бөліктерге бөліп, бүтін мен бөлікті салыстырамыз. Бұл ойынды орындағанда қиялымызды және есептеу қабілетімізді дамытамыз.» **Ойын: «Парақты бөліп көр»** **Мақсаты:** Бүтін мен бөлікті салыстыру, бөлуді үйрену **Барысы:** Балаларға қағаз парақ беріледі. Тәрбиеші «Парақты тең бөліктерге бөліңдер» дейді. Балалар өздері бөліп, қанша бөлік шыққанын айтып көрсетеді. **Ойын: «Қайсысы бүтін, қайсысы бөлік?»** **Мақсаты:** Бүтін мен бөлікті салыстыру **Барысы:** Тәрбиеші бірнеше қағаз бөліктерін көрсетеді, кейбірі бүтін, кейбірі	шалғын». Барлығы бірге қайталайды, қате болса түзетеді. **2.Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы: «Біз нені үйрендік, нені білдік?»** **Міндеті:** Сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау; берілген сөзге сөйлем құрастыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз бүгін сөйлемдердегі сөздердің орнын және санын үйренеміз. Сондай-ақ берілген сөзден өзіміз сөйлем құрамыз.» **Ойын: «Сөйлем құра»** **Мақсаты:** Сөйлемдегі сөздердің санын және ретін анықтау **Барысы:** Тәрбиеші балаларға сурет береді.Балалар суреттерді таңдап алып олардан сөйлем құрастырады. **Ойын: «Сөйлемді өзіміз құрамыз»** **Мақсаты:** Берілген сөзден сөйлем құрастыру **Барысы:** Тәрбиеші бір сөз айтады мысалы: «тал». Балалар сол сөзді қосып қысқа сөйлем құрайды: «Мен тал ектім». Барлығы бірге сөздерді қатесіз айтып, сөйлемді жалғастырады **3.Дене тәрбиесі** **Тақырыбы: «Арқаға арналған жаттығулар»** **Міндеті:** Арқаға арналған жаттығулар: отырып алға, артқа еңкею (5–6 рет), стретчинг элементтері бар жаттығуларды

	қимылды жасайық» **Мақсаты:** Фигураларды қимыл арқылы тану, қиял мен қозғалысты дамыту **Барысы:** Балаларға фигураларды қолмен немесе аяқпен жасап көрсету ұсынылады. Тәрбиеші «үшбұрышты жаса» дейді, балалар денесімен немесе қолымен фигураны көрсетеді. Барлығы бірге қайталайды, қате болса тәрбиеші түзетеді. **3.Қазақ тілі** **Тақырыбы: «Ұшақ»** **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру; Санамақтар жаттау **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, ұшақ туралы сұрайды.Ол неден жасалады және қандай көлік деп. **Өлең: «Ұшақ»** **Мақсаты:** Дыбыстарды дұрыс айтуға, артикуляциялық аппаратты дамыту **Барысы:** Тәрбиеші өлеңді айтады Балалар сөздерді қатесіз қайталап, қолын көтеріп ұшақты елестетеді.	ойыншық жәндіктер береді: көбелек, шегіртке, ара, маса. Балалар белгілері бойынша топқа бөледі: қанатты, қанатсыз, ұшатын, секіретін. Тәрбиеші дұрыс топтауды көрсетеді, балалар бірге қайталайды. **Ойын: «Жәндіктер атауын жаттаймыз»** **Мақсаты:** Жәндіктердің атауын атап ажарыта білк **Барысы:**Тәрбиеші интерактивті тақтадан жәндіктерді көрсетіп атауын атайды бірге.Содан соң тағы келесі көрсеткеде балалар өздері атау қажет **3.Көркем әдебиет** **Тақырыбы: «Қайтпай қалған қарлығаш»** **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз «Қайтпай қалған қарлығаш» әңгімесін оқып, оқиға қалай өрбігенін еске түсіреміз. Сюжеттің бірізділігін сақтап, эмоциямен қайталаймыз.» **Ойын: «Әңгімені сурет арқылы айтып көр»** **Мақсаты:** Шығарма мазмұнын есте сақтау, сюжетті бірізділікті сақтау	**3.Көркем әдебиет** **Тақырыбы: «Кітап – білім бұлағы»** **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, кітап – білім көзі. Бүгін біз оқыған әңгімелердің сюжетін қайталап айтып, эмоциямен көрсетуге тырысайық.» **Ойын: «Әңгіме бойынша сурет»** **Мақсаты:** Сюжетті бірізділікті сақтау, есте сақтау қабілетін дамыту **Барысы:** Тәрбиеші әңгімеден суреттер көрсетеді. Балалар суреттерді көріп, оқиғаны реттілікпен айтып береді. **Ойын: «Қандай кітап ұнайды?»** **Мақсаты:** Кітапқа қызығушылықтарын арттыру **Барысы:** Балалар өздеріне ұнайтын кітаптарды таңдайды.Кітапта не туралы екенін суреттерге қарап айтып береді **4.Дене тәрбиесі** **Тақырыбы: «Өз бетімізбен жаттығамыз»** **Міндеті:** Іштің бұлшық еттеріне арналған	бөлінген. Балалар қайсысы бүтін, қайсысы бөлік екенін дауысымен айтады. **3.Қазақ тілі** **Тақырыбы: «Ұшақпен саяхат»** **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру; Жаңылтпаштар жаттау **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз ұшақпен саяхатқа шығамыз. Әр дыбысты таза айтуымыз керек. Әр сөзді дұрыс айтсақ, ұшақымыз биікке ұшады. Жаңылтпаштарды да бірге жаттаймыз.» **Ойын: «Ұшақпен қалықта»** **Мақсаты:** Дыбыстарды дұрыс айтуға, артикуляциялық аппаратты дамыту **Барысы:** Балалар қолдарын «ұшақ қанаты» сияқты жайып тұрады. Тәрбиеші дыбыстар мен сөздерді айтады: «құс», «өрмекші», «әже». Балалар сөздерді қатесіз қайталап, қолдарын көтеріп ұшақты елестетеді. **Ойын: «Жаңылтпаштар»** **Мақсаты:**	орындау, қолдың көмегімен етпетінен жатып еңбектеу (3 метр) **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін арқа бұлшықеттерімізді күшейтетін жаттығулар жасаймыз. Отырып алға-артқа еңкейеміз, қолымызбен жатып еңбектейміз. Дұрыс орындасақ, күшіміз артады.» **Ойын: «Алға-артқа еңкей»** **Мақсаты:** Арқа бұлшықеттерін нығайту, тепе-теңдікті дамыту **Барысы:** Балалар орындыққа немесе төсенішке отырып, алдыға және артқа еңкейеді. 5–6 рет қайталады. Тәрбиеші дұрыс орындауды көрсетеді, балалар қателеспей қайталайды. **Ойын: «Еңбектеп жүгіру»** **Мақсаты:** Қол мен арқа бұлшықеттерін дамыту, үйлесімді қимыл **Барысы:** Балалар етпетінен жатып, қолдарын пайдаланып 3 метрге дейін еңбектейді. Тәрбиеші қозғалысты көрсетеді, балалар қателеспей қайталайды. **4.Шығармашылық** (Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру) **Тақырыбы: «Анама әшекей сыйлаймын»** **1 Сурет салу** **Міндеті:** Жануарларды әртүрлі белгілері бойынша, мекендеу орны, қозғалу тәсілі бойынша топтастыру

	Ойын: «Ұшты ,ұшты» **Мақсаты:** Мұқият болу дыбысты айту **Барысы:** Тәрбиеші ұшты ұшты парта ұшты,ұшты ұшты құс ұшты дегенде балалар ұшатын затты естігенде қайталап бір айналып ұшып келеді. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы: «Өз бетімізбен жаттығамыз»** **Міндеті:** Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар: екі бала жұптасып жасайды: бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынан жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (5-6 рет); гимнастикалық қабырғада қолдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеру (5-6 рет) **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз іш бұлшық еттерін күшейтетін жаттығулар жасаймыз. Жұптасып бір-бірімізге көмектесеміз. Дұрыс орындасақ, күшіміз артады.» **Ойын: «Қосарлы күш»** **Мақсаты:** Іш бұлшық еттерін күшейту, үйлесімді қозғалу **Барысы:** Балалар жұптасып тұрады. Бір бала шалқасынан жатып, қолын желкесіне қояды, екінші бала оның аяғына отырады. Бірінші бала денесін	**Барысы:** Тәрбиеші оқиғаның бөліктерін суреттермен көрсетеді. Балалар суреттерді кезек-кезек айтып, оқиғаны толық қайта құрады. **Ойын: «Қарлығаш қозғалысы»** **Мақсаты:** Сюжетті қозғалыс арқылы көрсету, эмоцияны білдіру **Барысы:** Балалар қарлығаштың қимылын жасап көрсетеді: ұшып жүру, ұяға отыру. Тәрбиеші әңгімедегі кейбір сөздерді айтады, балалар қимылмен қайталайды. **4.Музыка** **Тақырыбы: «Менің туыстарым»** Музыка **Міндеті:** Би қимылдарын: қосалқы және ауыспалы қадам жасауды, әртүрлі бағытта жүгіруді және секіруді меңгеру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз туыстарымызбен би жасаймыз. Қимылдарды дұрыс орындау арқылы қосалқы қадамдар жасап, әртүрлі бағытта жүгіреміз, секіреміз.» **Ойын: «Туыстарыммен би»** **Мақсаты:** Қосалқы және ауыспалы қадамдарды меңгеру, қимылды үйлестіру	жаттығулар: екі бала жұптасып жасайды: бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынан жатып, денесін көтереді, екінші бала оның аяғына отырады (5-6 рет); гимнастикалық қабырғада қолдарымен тартылып тұрып, аяқтарын көтеру (5-6 рет) **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, іш бұлшық еттерімізді күшейтетін жаттығулар жасаймыз. Жұптасып бір-бірімізге көмектесеміз. Дұрыс орындасақ, күшіміз артады.» **Ойын: «Қосарлы күш»** **Мақсаты:** Іш бұлшық еттерін күшейту, үйлесімді қозғалу **Барысы:** Балалар жұптасып тұрады. Бір бала шалқасынан жатып, қолын желкесіне қояды, екінші бала оның аяғына отырады. Бірінші бала денесін көтеріп, 5–6 рет жасайды. Кейін орындарын ауыстырады. **Ойын: «Гимнастикалық қабырға»** **Мақсаты:** Қол мен іш бұлшықеттерін дамыту, тепе-теңдікті сақтау **Барысы:** Балалар қабырғаға жақын тұрып, қолдарын тірейді. Аяқтарын көтеріп 5–6 рет ұстайды. Тәрбиеші қозғалысты көрсетіп,	Жаңылтпаштарды жаттау, дыбысты дұрыс айту **Барысы:** Тәрбиеші қысқа жаңылтпаш айтады. Балалар дыбыстық деңгейде қайталайды, қатесіз айтқан бала мадақталады. **4.Музыка** **Тақырыбы: «Ақ әжем»** **Міндеті:** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз әжем туралы әнді сахналап, би қимылдарын жасаймыз. Музыканың ритміне сәйкес қимыл жасап, шығармашылыққа ынталы болайық.» **Ойын: « би»** **Мақсаты:** Би қимылдарын музыканың ритміне үйлестіру **Барысы:** Балалар музыка тыңдайды. Тәрбиеші қимылдарды көрсетеді: қадамдар, қолды көтеру, секіру. Балалар ән мен қимылды бірге қайталайды. **Ойын: «Музыканы сезіп қимылда»** **Мақсаты:** Музыканың сипатын қимылмен көрсету, шығармашылық қабілетті	**Мүсіндеу** Анама әшекей сыйлаймын **Міндеті**. Зергерлік бұйымдарымен (білезік, сырға, сақина, тұмар, шашбау және т.б.), туған өлкедегі мәдени мұра ескерткіштерімен таныстыру, аталған заттардан қалауы бойынша мүсіндеу және оларды ою-өрнектермен және қосымша заттармен (моншақ, дән және т.б.) безендіру, жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану, олардың бетіне бедерлер жасау. **Жапсыру** Анама әшекей сыйлаймын **Міндеті**.. Аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру. **Құрастыру:** Анама әшекей сыйлаймын **Міндеті:**. Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлау дағдыларын жетілдіру, **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз анамызға сыйлық – әшекей жасаймыз. Алдымен сурет салып, кейін оны ермексазбен мүсіндееміз, жапсырамыз және моншақ сияқты элементтермен безендіреміз. Соңында бәрін біріктіріп, әшекей ретінде шығарамыз.» **Ойын: «Суреттен әшекейге дейін»** **Мақсаты:** Сурет салу,

	көтеріп, 5–6 рет жасайды. Кейін орындарын ауыстырады. **Ойын: «Гимнастикалық қабырға»** **Мақсаты:** Қол мен іш бұлшықеттерін дамыту, тепе-теңдікті сақтау **Барысы:** Балалар қабырғаға жақын тұрып, қолдарын тірейді. Аяқтарын көтеріп 5–6 рет ұстайды. Тәрбиеші қозғалысты көрсетіп, дұрыс орындауды қадағалайды.	**Барысы:** Балалар жұптасып тұрады. Тәрбиеші қимылдарды көрсетеді: бір қадам алға, бір қадам артқа, қолдарын көтеру. Балалар қозғалысты дыбыспен бірге қайталайды, қате болса түзетеді. **Ойын: «Бағыт бойынша жүгіру»** **Мақсаты:** Әр бағытта жүгіруді және секіруді дамыту **Барысы:** Балалар бөлмеде немесе алаңда әртүрлі бағытта жүгіреді: алға, артқа, оңға, солға. Тәрбиеші «секір!» деп айтады, балалар секіреді. Барлығы қозғалысты дұрыс қайталап, би қимылдарын орындайды.	дұрыс орындауды қадағалайды.	дамыту **Барысы:** Тәрбиеші әртүрлі музыкалық бөліктерді орындайды. Балалар өз қиялына сай қимыл жасайды: баяу немесе тез қозғалу, қолмен, аяқпен қимылдау. .	мүсіндеу, жапсыру және құрастыру арқылы шығармашылық қабілет пен қол моторикасын дамыту **Барысы:** Балалар алдымен қағазға әшекейдің негізгі суретін салады (мысалы, білезік, сырға). Суреттің үстіне ермексазбен мүсін жасайды, көлем береді. Мүсіннің үстіне түрлі моншақтарды, дәндерді немесе басқа элементтерді жапсырады. Соңында дайын бұйымды қағаздан немесе картоннан жасалған негізге жапсырып, толық құрастырады. Тәрбиеші әр қадамды үлгі көрсетеді, балалар қателеспей қайталайды. **Қорытынды:** Балалар сурет салудан бастап, мүсіндеу, жапсыру және құрастыру арқылы **толық әшекей жасайды**, ол анасына сыйлық ретінде беріледі.
Серуенге дайындық	Көңіл күй қалыптастыру Қысқа әңгіме: «Бүгін далада ауа райы қандай?» Жыл мезгіліне байланысты шағын сұрақ-жауап. «Серуенге шығамыз!» атты көңілді ұран айту. Киіну реттілігін еске түсіру Киімдерді ретімен атау (колготки, шалбар, жемпір, күртеше, бас киім, қолғап). «Қай киімді бірінші киеміз?» ойыны арқылы қайталау. Өз шкафын тауып, киімін ұқыпты алу. Қауіпсіздік ережелерін еске салу Алаңнан алыс кетпеу. Тәрбиешінің рұқсатынсыз жүгірмеу. Бейтаныс заттарды ұстамау.				
Серуен	**№ 50 Серуен Картотекасы** **Дербес әрекет:** Жаңылтпаш жаттау. Балалар	№51 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар аулада еркін	№52 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар қарды бір жерге	№53 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар жауған қарды	№54 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар құстарды бақылап,

	жаңа сөздер мен сөз тіркестерін үйренеді. **Қимылды ойын:** **«Алып қаш»** – балалардың шапшаңдығын, ептілігін арттыру. **Бақылау:** Қыста киетін киімдерді ажырата білу. Балаларға қысқы киімдердің аттарын атауға үйрету. **Еңбек:** Қар тазалау. Балаларды еңбекке баулу, жауапкершілік сезімін дамыту.	қармен ойнайды. Қарды уыстап алып көреді, домалақтайды, қар бетіне із қалдырады. Бір-бірімен сөйлесіп, қардың қасиеттерін өз бетінше зерттейді. Қимылды ойын: «Алдар көсе» Барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір бала – Алдар көсе рөлінде, қалғандары тапсырмаларды орындайды. Мақсаты: Ойын арқылы ұлттық сана-сезімді қалыптастыру, балалардың тілін, қимыл-қозғалысын дамыту. Бақылау (эксперимент): Ауа райындағы өзгерістерді бақылау. Қардың жаууын, түсін, суық екенін сезіну. «Қар қай кезде ериді?» деген сұрақ қою. Еңбек: Аула сыпырушының еңбегін бақылау, балалардың қолынан келгенше қар тазалауға көмектесу.	жинап, шағын үйінді жасайды, бір-бірімен ақылдасып ойнайды. Қимылды ойын: «Алдар көсе» Барысы: Балалар тәрбиеші айтқан қимылдарды қайталайды. Мақсаты: Ұйымшылдыққа, тыңдай білуге тәрбиелеу. Бақылау: Қардың жер бетіне қалай жиналатынын, аяқ астында сықырлауын бақылау. Еңбек: Аула сыпырушыға көмектесу, күрекпен қарды шетке ысыру. .	алақандарына салып, оны ұстап көреді, уыстап сығады. Қимылды ойын: «Күн мен түн», шана тебу Барысы: «Күн» дегенде қозғалып жүреді, «Түн» дегенде тоқтайды. Мақсаты: Шапшаңдық пен зейінді дамыту. Бақылау (эксперимент): Қардың түсін, пішінін, қатты немесе жұмсақ екенін бақылау. Қолда ұзақ тұрса еритінін байқау. Еңбек: Аула сыпырушының еңбегіне араласу, сыпыруға көмектесу.	олардың қозғалысын өз бетімен тамашалайды. Қимылды ойын: «Аю мен құлпынай», «Өз үйіңді тап» Барысы: Белгі бойынша балалар өз «үйлерін» табады. Мақсаты: Зейін мен ептілікті дамыту. Бақылау: Қыстап қалған құстарды (қарға, торғай, сауысқан, көгершін) бақылау, олардың қоректенуін байқау. Еңбек: Құстарға жем шашу, қамқорлық жасау.
Серуеннен оралу	**Ұйымшылдық сәті** Балалар ретімен ішке кіреді. Киімдерін өз орнына іледі. Аяқ киімдерін ұқыпты қояды. Тәрбиеші: «Киімді қалай ілсек, ол ұзақ сақталады?» **Киімді ұқыпты шешу** Түймені жұлқымай ағыту. Сыдырманы баяу түсіру. Түсіндіру: Киімді күтіп кисек – ол ұзаққа шыдайды, бұл да үнемділік. **Су мен жылуды үнемдеу** Қол жуарда суды қатты ағызбау. Сабынды мөлшермен қолдану. Қолды жуған соң кранды толық жабу. «Суды неге үнемдейміз?» – қысқа әңгіме жүргізу.				
Жеке жұмыс	1Сөйлеу дағдысы Мақсаты:	Танымдық дағды Мақсаты:	Қимыл-қозғалыс дағдысы	Әлеуметтік-эмоционалдық	Шығармашылық дағды

	Дыбыстарды дұрыс айту, байланыстырып сөйлеуді дамыту. Жұмыс түрі: Сурет бойынша әңгіме құрастыру. Дыбысты дұрыс айтуға арналған артикуляциялық жаттығу. Күтілетін нәтиже: Бала өз ойын толық сөйлеммен жеткізе алады.	Логикалық ойлау мен зейінді дамыту. Жұмыс түрі: «Артығын тап» ойыны. Пішіндер мен түстерді салыстыру. Күтілетін нәтиже: Заттарды салыстырып, айырмашылығын таба алады.	Мақсаты: Ұсақ және ірі мотериканы жетілдіру. Жұмыс түрі: Моншақ тізу, мозаика құрастыру. Допты дәлдеп лақтыру жаттығулары. Күтілетін нәтиже: Қимыл үйлесімділігі артады.	дағды Мақсаты: Өз сезімін түсіну және жеткізу. Жұмыс түрі: «Көңіл күйді тап» (смайликтер арқылы). Рөлдік жағдаяттарды талқылау. Күтілетін нәтиже: Өз сезімін айтып, достарымен дұрыс қарым-қатынас жасай алады.	Мақсаты: Қиял мен эстетикалық талғамды дамыту. Жұмыс түрі: Ермексаздан бейне жасау. Берілген тақырыпта сурет салу. Күтілетін нәтиже: Өз идеясын шығармашылық жұмыс арқылы көрсете алады.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**Ұтқырлық ойындары** **1«Құпия қазына»** Топ бөлмесіне түрлі түсті белгілер жасырылады. Балалар белгі бойынша (түсі, пішіні) қазынаны іздейді. Зейін, жылдамдық дамиды. **2 «Көңілді бағдаршам»** Тәрбиеші жасыл – жүгіреміз, сары – баяу жүреміз, қызыл – тоқтаймыз дейді. Тыңдау қабілеті, шапшаңдық артады.	**Үстел ойындары«Сиқырлы дорба»** Дорбаның ішіндегі затты сипап сезу арқылы табады. Сезім мүшелері, ойлау қабілеті дамиды. **«Оқиғаны жалғастыр»** Суретті карточкалар беріледі. Бала суретке қарап, оқиғаны жалғастырып айтады. Қиял, сөйлеу дағдысы қалыптасады.	**Бейнелеу әрекеттері «Дақтан сурет»** Қағазға бояу тамызып, бүктеп ашады. Пайда болған пішіннен бейне ойлап табады. Шығармашылық ойлау дамиды. **6«Қиялдағы жануар»** Әртүрлі жануар бөліктерін біріктіріп, жаңа жануар салады және ат қояды. Елестету, тіл байлығы артады.	**Кітап қарау** **«Ертегі кейіпкерін тап»** Кітаптан кейіпкерді көрсетіп, оның іс-әрекетін сипаттайды. Байқағыштық, есте сақтау қабілеті дамиды. **8«Басқаша аяқта»** Ертегіні соңына дейін оқымай тоқтатып, балалар өз нұсқасын ұсынады. Логикалық ойлау, шығармашылық қабілет артады.	**Ұлттық ойын: «Асық»** **Мақсаты:** Балалардың шапшаңдығын, ұқыптылығын, зейінін дамыту. Ойын барысы: Балалар кезекпен отырады немесе тұрмай-ақ орындарында ойнай алады. Бір бала асықты үстелге немесе белгіленген алаңға лақтырады. Қалған балалар асықты ұстамай, өз орындарында бақылайды. Ойынға түрлі нұсқалар бар: Ұпай санау: Асықтарды белгіленген орынға түсірген сайын ұпай қосылады. Топтық ойын: Балалар екі топқа бөлініп, әр топ өз кезегінде лақтырады.
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер : Баланың қиялын қолдаңыз. Сурет салуға, мүсіндеуге, құрастыруға, ертегі ойлап табуға мүмкіндік беріңіз. Оның әр идеясын қолдап, «жарайсың», «өте қызық ой!» деп жігерлендіріңіз. Қателесуге рұқсат беріңіз. Жаңашылдық қателік арқылы дамиды. Бала бір нәрсені дұрыс жасамаса, ұрыспай, «тағы да байқап көрейік» деп бағыттаңыз. Бірге жасаңыз.				

	Үйде шағын шығармашылық сағат ұйымдастырыңыз: бірге қолөнер бұйымын жасаңыз, кітап оқып, кейіпкерге жаңа оқиға ойлап табыңыз. Сұрақ қоюына жағдай жасаңыз. «Неге?», «Қалай?» деген сұрақтарына сабырмен жауап беріңіз. Бұл оның ізденімпаздығын арттырады. Өнерге баулыңыз. Ән айту, би билеу, сурет салу – баланың жан-жақты дамуына ықпал етеді. «Өнерлі өрен – елдің ертеңі» екенін ұмытпайық.

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезең 4-апта 23 -27ақпан 2025-2026 оқу жылы
Ақпан -Құндылық: Жасампаздық және жаңашылдық. Апта дәйексөзі: «Жаңашылдық- уақыт талабы мен ұмтылыстың көрнісі»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 23.02.26**	**Сейсенбі 24 02.26**	**Сәрсенбі 25.02.26**	**Бейсенбі 26.02.25**	**Жұма 27.02.26**
Балаларды қабылдау	**Ойын атауы: «Көңілді сәлемдесу»** **Мақсаты:** Балаларды балабақшаға жылы көңіл-күймен қабылдау, бір-бірімен және тәрбиешімен еркін қарым-қатынас жасауға үйрету, эмоциялық жай-күйін анықтау. **Қажетті құралдар:**бейнеленген **көңіл-күй смайликтері** (немесе түрлі түсті дөңгелектер). **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларды есік алдында немесе топ ішінде күлімдеп қарсы алады. **Тәрбиеші:** – Қайырлы таң, балалар! Бүгін бізде көңілді бір ойын бар. Оның аты – **«Көңілді сәлемдесу»**. Балалар кезекпен тәрбиешіге жақындап: • сәлемдеседі (қол бұлғап, алақан соғып немесе бас изеп), • үстел үстіндегі смайликтердің ішінен **бүгінгі көңіл-күйіне сай** біреуін таңдайды. **«Күй күмбірі»:«** Ата толғау **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру **(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға пайдалы кеңестер: Баланың идеясын қолдаңыз Балаңыздың ойы сізге қарапайым көрінсе де, оны тыңдап, мадақтаңыз. Бұл – оның өзіне деген сенімін арттырады. Қателесуге мүмкіндік беріңіз Жаңашылдық қателік арқылы қалыптасады. Бала қателессе, ұрыспай, бірге шешім табуға үйретіңіз. Үйде шығармашылық орта құрыңыз Сурет салу, құрастыру, ертегі ойлап табу – баланың ойлау қабілетін дамытатын қарапайым, бірақ маңызды әрекеттер. Жаңаны бірге үйреніңіз Балаңызбен бірге жаңа ойын, жаңа кітап, жаңа әдіс байқап көріңіз. Бұл сіздің арақатынасыңызды нығайтады. Сұрақ қоюға ынталандырыңыз «Неге?», «Қалай?» деген сұрақтарға тыйым салмаңыз. Бұл – баланың жаңашыл ойлауының бастауы.				
Балалардың дербес іс-	**Қимылдық ойын**	**2. Ұлттық ойын**	**3. Сюжетті-рөлдік ойын**	**4. Үстел үсті-баспа ойыны**	**5. Бейнелеу іс-әрекеті**

әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**«Көңілді қадамдар әлемі»** **Мазмұны:** Топта түрлі түсті іздер (аяқ, алақан, секіру белгісі) төселеді. Балалар әуенмен жүріп, белгіге сай қимыл жасайды. Аяқ ізі – жүр Алақан – шапалақта Жұлдыз – секір	**«Асықтар сыр шертеді»** **Мазмұны:** Балалар асықтарды түстеріне қарай жинайды, санайды, аттарын атайды (алшы, тәйке, бүк, шік). **Қосымша қызық:** – «Алшы түскен асық маған әңгіме айтады» Бала асыққа қарап қысқа ойдан әңгіме құрастырады.	**«Қиял қалашығы»** **Мазмұны:** Балалар өздері қала ойлап табады: – дәрігер – құрылысшы – аспаз – дүкенші Әр бала рөлін өзі таңдайды, қала өмірін бірге ойнайды. **Тәрбиешінің рөлі:** Бақылаушы, қажет кезде ғана бағыт береді.	**«Сиқырлы суреттерді тап»** **Мазмұны:** Карточкаларда заттардың жартылай суреті беріледі. Бала қай сурет екенін табады және жалғасын айтады. Мысалы: – алма, – қой, – үй.	**«Көңіл күй суретшісі»** **Мазмұны:** Балалар бүгінгі көңіл-күйін сурет арқылы бейнелейді: – қуаныш – күн, гүл – тыныштық – бұлт, көк түс – шаттық – шарлар **Қосымша:** Суретін аяқтаған соң бала өзі түсіндіреді.
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені №12** **(Текшемен) I.**Сапқа тұру, саппен жүру. Қолды жоғары көтеріп аяқтың ұшымен жүру, қолды белге қойып өкшемен жүру. Үш топқа бөліну. **II.**1. «Текшемен шапалақта» Б.қ.Екі аяқ сәл алшақ қойылған,текшені ұстап, қолды төмен түсіріп тұру. 1 .екі қолды екі жаққа созу, 2.текшені жоғары көтеріп бір – біріне тигізу. 3.екі жаққа созу.4.б.қ. 4 – 5рет 2. Б.қ. аяқ иық деңгейінде, қолды жоғары көтеріп, екі жаққа сәл иіліп тербелу. Әр жаққа 4 реттен иілу. 3. «Отыру» Б.қ. н.т. 1. Қолды алға созу, отыру. 2 Б.қ. 4. «Текшелерге қара» Б.қ. Екі аяқ бірге текшені алға ұстап, қолды алға созып, ішпен жату. 1. Аяқты жерден көтермей, қолды түзу ұстаған күйі баспен бірге жоғары көтеріп, текшеге қарау. 4–5 рет 5. «Секірулер» Б.қ. Текшені еденге қойып, үстінен секіру. 6–8 рет **III**. Саппен жүру. Тыныс алу жаттығулары Гүл иіскеу				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**<u>Әнұран орындау</u>** **1. Артикуляциялық ойын** **«Көңілді тілшік»** **Мақсаты:** Тіл, ерін, жақ бұлшықеттерін жаттықтыру. **Ойын барысы:** Айна алдында орындалады.	**2. Тыныс алу + дыбыс «Кім ұзақ үрлейді?»** **Мақсаты:** Дұрыс тыныс алуды, дыбысты анық шығаруды дамыту. **Құрал:** Қауырсын, мақта немесе қағаз. **Ойын барысы:** Балалар «ффф», «ссс»,	**3. Логикалық-сөйлеу ойыны «Артық затты тап»** **Мақсаты:** Логикалық ойлау мен сөйлеуді байланыстыру. **Мазмұны:** Тәрбиеші 4 сурет көрсетеді: 🐱 🐭 Бала: – Артық – көлік, себебі қалғаны жануарлар.	**4. Дыбысты ажырату ойыны «Тыңда да айт»** **Мақсаты:** Фонематикалық естуін дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші дыбыстар айтады: – «С» – жылан – «Ш» – жел – «Р» – мотор	**5. Сөйлем құрау + логика «Сиқырлы үштік»** **Мақсаты:** Сөйлем құрау, байланыстырып сөйлеу. **Мазмұны:** Балаға 3 сурет беріледі: Бала сөйлем құрайды: – Қыз доппен ағаштың жанында ойнап жүр.

	«Тәтті тосап» – тілмен ерінді жалау «Сағат» – тілді оңға-солға қозғау «Жылқы» – тілмен тықылдату **Қызықтыру:** – Тіліміз спортшы болды	«шшшш» дыбыстарын айта отырып үрлейді. **Ереже:** Ауызбен, асықпай үрлеу.		Балалар сол дыбыстан басталатын сөз айтады	
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Он екі мүшең сау болсын **Міндеті:** Сөздерді түрлі әдістермен құрай білу біліктерін бекіту; түбірлес сөздерді жасауды және қолдануды жаттықтыру, жай, күрделі сөйлемдерді, дауыс ырғағына қарай сөйлем түрлерін ажырата білу, оларды сөйлеуде қолдану. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз өзіміздің денсаулығымыз бен дене мүшелеріміз туралы сөйлесеміз. Адамның әрбір мүшесі — көз, қол, аяқ — бізге өте маңызды. Біз тек олардың атын атап қана қоймай, сол сөздерден жаңа сөздер жасап үйренеміз. Мысалы, "көз" деген сөзге "ілдірік" жалғауын қоссақ,	**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Дыбыстық талдау **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, біздің сөйлеген сөздеріміз дыбыстардан тұрады. Дыбыстар екіге бөлінеді: созылып айтылатын — дауысты дыбыстар және кедергіге ұшырайтын — дауыссыз дыбыстар. Біз бүгін сөз ішіндегі дыбыстарды кезекпен тізіп, олардың қандай дыбыс екенін ажыратып үйренеміз. Мысалы, "ана" сөзінде бірінші "а" дыбысы, сосын "н", сосын тағы "а" дыбысы тұрғанын анықтаймыз». **Ойындар:** **1-ойын: «Дыбыстар үйшігі»** **Мақсаты:** Дауысты	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Заттар тобын бөліктерге бөлу және заттар тобын біріктіру **Міндеті:** Заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз заттарды зерттейтін боламыз. Кез келген заттың өзіне тән түсі, пішіні және көлемі болады. Біз бір топта тұрған заттардың ішінен осы белгілеріне қарап, басқаларына ұқсамайтын "артық" затты тауып үйренеміз. Мысалы, егер алдымызда үш қызыл текше және бір көк дөңгелек тұрса, біз түсі мен пішініне қарай дөңгелекті бөліп аламыз». **Ойындар:** **1-ойын: «Үшіншісі артық»** **Мақсаты:** Заттарды белгілеріне қарай топтастыру және айырмашылығын табу. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға үш затты көрсетеді (мысалы: екі үлкен жасыл алма және бір кішкентай қызыл алма). Балалар көлемі мен түсі	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Үлкен қонақ **Міндеті:** Грамматикалық дұрыс сөйлеуді жетілдіру. Етістіктерді дұрыс қолдана білуге, сөздерге көптік, септік, жіктік жалғауларын дұрыс жалғай білуді бекіту. Балаларды зат есім, сын есім, етістіктердің күрделі түрлерін жасауға жаттықтыру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін бізге "Үлкен қонақ" келеді. Қонақты қарсы алғанда біз ойымызды жүйелі, грамматикалық тұрғыдан дұрыс жеткізуіміз керек. Біз сөздерге жалғауларды (көптік: -лар/-лер, септік: -ның/-нің) дұрыс жалғап, іс-қимылды білдіретін етістіктерді орынды қолдануды үйренеміз. Сондай-ақ, бірнеше сөзден тұратын күрделі атауларды құрастырып жаттығамыз».	**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Дәрілік өсімдіктер **Міндеті:** Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, өсімдіктер де біз сияқты тірі тіршілік иесі. Олар тыныс алады, қоректенеді және өседі. Егер біз оларға су құйып, күтсек, олар жайқалып өседі (себеп), ал күтпесек — солып қалады (салдар). Әсіресе, табиғатта адамға көмектесетін "дәрілік" өсімдіктер бар. Олар біз ауырғанда ем болады. Сондықтан оларды қорғап, тірі екенін ұмытпауымыз керек». **Ойындар:**

	"көзілдірік" деген жаңа сөз шығады. Сондай-ақ, сөйлемді айтқанда қуанып немесе сұрап айтуды жаттықтырамыз». **Ойындар:** **1-ойын: «Сөзден сөз тудыр»** **Мақсаты:** Түбірлес сөздерді құрастыру дағдысын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға бір түбір сөзді айтады (мысалы, «ас»). Балалар сол түбірден басталатын жаңа сөздерді табады («асхана», «аспас», «асты»). Кім көп сөз тапса, сол жеңімпаз атанады. **2-ойын: «Көңілді дыбыстар»** **Мақсаты:** Сөйлемдерді дауыс ырғағына (интонацияға) қарай ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші бір жай сөйлемді айтады (мысалы, «Менің денсаулығым жақсы»). Балалар оны кезекпен сұраулы (таңғалып) және лепті (қуанып) дауыспен қайталап шығуы тиіс. **2.**	және дауыссыз дыбыстарды ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші сөз айтады (мысалы, "от"). Балалар сөздегі дыбыстарды атап, дауысты дыбыс болса — қызыл текшені, дауыссыз болса — көк текшені көтереді. **2-ойын: «Дыбысты ұстап ал»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыстардың ретін анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші сөзді баяу айтады. Балалар белгілі бір дыбыс (мысалы, "р") сөздің басында, ортасында не аяғында тұрғанын естігенде шапалақ ұрады. ## 2. Қоршаған әлеммен таныстыру **Тақырыбы:** Табиғатта өзін-өзі ұстау ережелері **Міндеті:** Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Табиғат — біздің ортақ үйіміз. Біз орманда, саябақта немесе өзен жағасында	бойынша сәйкес келмейтін затты тауып, себебін түсіндіруі керек. **2-ойын: «Өз үйіңді тап»** **Мақсаты:** Заттар тобын ортақ белгісі бойынша біріктіру. **Барысы:** Еденде екі шеңбер жатады. Балаларға әртүрлі фигуралар таратылады. Бірінші шеңберге тек "кішкентай және төртбұрышты" заттар, екіншісіне "үлкен және дөңгелек" заттар жиналуы тиіс. ## 2. Сауат ашу негіздері **Тақырыбы:** Біз нені үйрендік? **Міндеті:** Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз қолымызды жазуға жаттықтырамыз. Біз бұған дейін үйренген түрлі сызықтарды еске түсіреміз. Тақтадағы үлгіге қарап, дәптерлеріңе тік, көлденең және ирек сызықтарды саласыңдар. Сондай-ақ, әдемі "тамшылар" мен нүктелерді бір-бірінен алшақ немесе жақын орналастырып, арақашықтықты сақтауды үйренеміз. Бұл бізге болашақта	**Ойындар:** **1-ойын: «Кім не істеді?»** **Мақсаты:** Етістіктерді жіктік жалғауында дұрыс қолдану. **Барысы:** Тәрбиеші суреттер көрсетеді (баланың сурет салғаны, қыздың билегені). Балалар: «Мен сурет салдым», «Ол биледі», «Біз ойнадық» деп іс-қимылды жіктеп айтуы керек. **2-ойын: «Сөзді байыт»** **Мақсаты:** Зат есім мен сын есімнен күрделі сөздер құрау. **Барысы:** Тәрбиеші бір сөз айтады (мысалы, "бас"), балалар оған екінші сөз қосып, күрделі сөз жасайды ("аспаз", "бас киім"). Немесе "қызыл" (сын есім) мен "ала" (сын есім) сөздерінен "қызыл ала" күрделі сөзін құрастырады. ## 2. Математика негіздері **Тақырыбы:** Заттар тобын бөліктерге бөлу және заттар тобын біріктіру **Міндеті:** Заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп	**1-ойын: «Не болар еді?»** **Мақсаты:** Себеп-салдарлық байланыстарды түсіндіру. **Барысы:** Тәрбиеші сұрақ қояды: «Егер өсімдікті қараңғы жерге қойсақ не болады?», «Егер гүлге су құймасақ не болады?». Балалар жауап беріп, өсімдік өміріне қажетті жағдайларды атайды. **2-ойын: «Дәріхана бағы»** **Мақсаты:** Дәрілік өсімдіктерді тану және пайдасын білу. **Барысы:** Үстел үстінде жалбыз (мята), түймедақ (ромашка), бақбақ суреттері тұрады. Балалар әр өсімдіктің ерекшелігін айтып, олардың қай жерін емге қолданатынын сипаттайды. ## 2. Сауат ашу негіздері **Тақырыбы:** Біз нені үйрендік? **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау; балалар әрекетінде

	Математика негіздері **Тақырыбы:** Заттың бірнеше тең бөліктері **Міндеті:** 8-10 бөліктерден пішіндерді жинап, құрастыру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Бүгін біз нағыз құрастырушы боламыз. Кез келген затты кішкентай бөліктерге бөлуге болады, бірақ сол бөліктерді біріктіргенде қайтадан әдемі пішін шығады. Біз бүгін 8-10 бөліктен тұратын күрделі бейнелерді жинап, олардың қалай бүтін затқа айналатынын көреміз. Әр бөліктің өз орны бар екенін ұмытпаңдар». **Ойындар:** **1-ойын: «Кім жылдам құрастырады?»** **Мақсаты:** Көп бөліктен тұратын пішіндерді жылдам әрі дұрыс жинауға үйрету. **Барысы:** Балаларға 8-10 бөлікке бөлінген геометриялық пішіндер (дөңгелек, шаршы) беріледі. Белгі берілгенде балалар	жүргенде өзімізді мәдениетті ұстауымыз керек. Гүлдерді жұлмау, қоқыс тастамау — бұл табиғатты қорғау. Сонымен қатар, бейтаныс жидектерді жемеу, отпен ойнамау арқылы өз қауіпсіздігімізді сақтаймыз. Бүгін біз табиғаттың досы болуды үйренеміз». **Ойындар:** **1-ойын: «Болады — болмайды»** **Мақсаты:** Табиғаттағы тәртіп ережелерін бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші іс-әрекеттерді атайды (мысалы: "ағаш отырғызу", "құс ұясын бұзу"). Егер жақсы іс болса — балалар қол соғады, жаман іс болса — аяқтарымен жерді тебілейді. **2-ойын: «Қауіпсіз соқпақ»** **Мақсаты:** Қауіпсіздік ережелерін сақтауға дағдыландыру. **Барысы:** Еденге "қауіпті" (саңырауқұлақ, өткір бұтақ суреттері) және "қауіпсіз" заттардың суреттері қойылады. Балалар тек қауіпсіз заттардың	әріптерді әдемі жазуға көмектеседі». **Ойындар:** **1-ойын: «Ауадағы суретші»** **Мақсаты:** Сызықтардың пішінін есте сақтау және қол моторикасын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші ауада ирек немесе толқынды сызықты сызады, ал балалар соны қайталап, кейін қағаз бетіне түсіреді. **2-ойын: «Жаңбыр тамшылары»** **Мақсаты:** Нүктелер мен тамшыларды белгілі бір қашықтықта салуды үйрету. **Барысы:** Балаларға "бұлттың" суреті беріледі. Олар бұлттан түскен жаңбырды нүктелермен немесе тамшылармен салады. Шарт бойынша әр тамшының арасы бірдей (тең) болуы керек. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Алдаркөсе мен Шықбермес Шығайбай **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Бүгін біз қазақ халқының өте қызықты ертегісімен танысамыз. Оның кейіпкерлері — тапқыр Алдаркөсе мен сараң Шығайбай. Ертегіні тыңдай отырып, біз неліктен	алу. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, біздің айналамыздағы заттардың түсі, пішіні және көлемі әртүрлі болады. Бүгін біз үлкен топтың ішінен бірден екі немесе үш белгісі бойынша (мысалы, әрі қызыл, әрі кішкентай, әрі дөңгелек емес) басқаларға ұқсамайтын заттарды тауып, бөліп алуды үйренеміз». **Ойындар:** **1-ойын: «Өзгеше затты тап»** **Мақсаты:** Бірнеше белгісі бойынша сәйкес келмейтін затты анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші ортаға 5-6 үлкен көк шаршы қояды және ішіне 1 кішкентай сары дөңгелек араластырады. Балалар түсі, пішіні және көлемі бойынша өзгеше затты тауып алуы керек. **2-ойын: «Топтастыру»** **Мақсаты:** Заттарды белгілеріне қарай бөлу және біріктіру. **Барысы:** Балаларға аралас ойыншықтар беріледі. Олар "тек жұмсақ және қызыл" ойыншықтарды бір себетке, "тек қатты және сары" ойыншықтарды	қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Бүгін біз өткенді қайталап, білімдерімізді тексереміз. Сөз ішіндегі дыбыстарды "сөйлетеміз": қайсысы созылады, қайсысы кедергіге ұшырайтынын табамыз. Сондай-ақ, біздің ата-бабаларымыздан қалған әдемі салт-дәстүрлеріміз туралы айтамыз. Мысалы, "бата", "сүйінші" деген сөздерге дыбыстық талдау жасап, олардың мағынасын түсіндіреміз». **Ойындар:** **1-ойын: «Дыбыс тізбегі»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыстардың ретін анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші салт-дәстүрге байланысты сөз айтады (мысалы, "ат"). Балалар бірінші дыбысты, сосын екінші дыбысты атап, олардың дауысты не дауыссыз екенін түсті

	оны бүтін пішін етіп жинап шығуы керек. **2-ойын: «Сиқырлы пазлдар»** **Мақсаты:** Кеңістікті бағдарлау және логикалық ойлауды дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші үстел үстіне араластырылған 10 бөлікті қояды. Балалар сол бөліктерді пайдаланып, үлгі бойынша белгілі бір заттың (мысалы, үй немесе машина) бейнесін құрастырады. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Көктем **Міндеті:** Тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамыту. Мақал-мәтел жаттау. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, далаға қараңдаршы, күн жылынып, айнала жасыл түске боялуда. Бұл — көктем мезгілі. Көктем туралы әдемі сөйлеу үшін тілімізді жаттықтырып, сөздерді анық айтуды үйренеміз. Сондай-ақ, халқымыздың көктем	жанымен өтіп, мәреге жетуі тиіс. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Бір атаның ұрпағы **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, біз бәріміз бір елдің, бір атаның балаларымыз. Бүгін біз татулық пен бірлік туралы шығармамен танысамыз. Оқиғаны тыңдағанда кейіпкерлермен бірге қуанып, мұңаюды үйренеміз. Сондай-ақ, бұл шығарма ертегі ме, әлде өмірде болған әңгіме ме — соны бірге ажырататын боламыз». **Ойындар:** **1-ойын: «Қандай жанр?»** **Мақсаты:** Ертегі, өлең және әңгіменің айырмашылығын түсіну. **Барысы:** Тәрбиеші үш түрлі үзінді оқиды.	Шығайбайдың осындай күйге түскенін (себебін) және Алдаркөсенің қалай жеңіп кеткенін (салдарын) талқылаймыз. Бұл шығарманың қай жанрға жататынын — ертегі ме, әлде өлең бе — бірге анықтаймыз». **Ойындар:** **1-ойын: «Кім тапқыр?»** **Мақсаты:** Шығарма мазмұнын түсіну және кейіпкерлерді ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші кейіпкерлердің іс-әрекетін айтады (мысалы: "қонақтан тамағын жасырды", "бізден шуаш жасады"). Балалар бұл әрекеттің кімге тән екенін тауып, оның жақсы не жаман екенін айтады. **2-ойын: «Егер мен Алдаркөсе болсам...»** **Мақсаты:** Себеп-салдарлық байланысты құру және қиялды дамыту. **Барысы:** Балалар ертегідегі бір жағдайды таңдап, Шығайбайды алдамай-ақ, оны қалай жомарт болуға көндіруге болатынын айтып көреді. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Арқаға арналған жаттығулар **Міндеті:** Арқаға арналған жаттығулар: отырып алға, артқа еңкею (5–6 рет), стретчинг элементтері бар жаттығуларды орындау,	екінші себетке бөліп жинайды. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Бағдаршам **Міндеті:** Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауызекі сөйлеуде мақал-мәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету, ынталандыру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Жолда жүру ережесін білу — өмірімізді сақтау деген сөз. Бағдаршам — біздің жолдағы басты көмекшіміз. Бүгін біз бағдаршамның әр түсінің мағынасын айтып, көше тәртібі туралы мақалдар мен көркем сөздерді қолданып сөйлесуді үйренеміз. Тәртіпті бала жол ережесін ешқашан бұзбайды». **Ойындар:** **1-ойын: «Бағдаршам көздері»** **Мақсаты:** Түстердің мағынасын көркем тілмен жеткізу. **Барысы:** Тәрбиеші бір түсті көрсетеді (мысалы, қызыл). Бала сол түске сәйкес тыйым сөзді немесе тақпақ жолын	карточкалармен көрсетеді. **2-ойын: «Салт-дәстүрді білесің бе?»** **Мақсаты:** Ауызекі сөйлеуді дамыту. **Барысы:** Балалар шеңбер бойымен допты бір-біріне береді. Доп қолына тиген бала бір қазақы салтты атайды және ол туралы бір сөйлем айтады (мысалы: «Тұсаукесер — бала тез жүріп кетсін деген ырым»). **3. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Аяққа арналған жаттығулар **Міндеті:** Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет); қолды тізеге қойып отырып-тұру; аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Біздің аяқтарымыз мықты әрі епті болуы керек. Бүгін біз аяққа арналған арнайы жаттығулар жасаймыз. Биікке созылып, аяқ ұшына тұрамыз, сергек отырып-тұрамыз. Тіпті

	мен еңбек туралы айтқан асыл сөздерін — мақал-мәтелдерді жаттаймыз». **Ойындар:** **1-ойын: «Гүлді үрле»** **Мақсаты:** Дұрыс тыныс алуды және сөйлеу аппаратын дамыту. **Барысы:** Балалардың алдына қағаздан жасалған жеңіл «көктем гүлдері» қойылады. Балалар терең дем алып, гүлді алысқа ұшыруға тырысып, «п-п-п» немесе «у-у-у» дыбыстарын анық шығарып үрлейді. **2-ойын: «Сөзді жалғастыр»** **Мақсаты:** Жаңа мақал-мәтелдерді есте сақтау және дикцияны жақсарту. **Барысы:** Тәрбиеші жатталған мақалдың бірінші сөзін айтады (мысалы: «Көктемнің...»), ал балалар хормен немесе жеке-жеке анық дыбыстап жалғастырады («...көркі — гүл»). **4. Дене тәрбиесі**	Балалар оның қайсысы ұйқасқа құрылған (өлең), қайсысы қиял-жайы (ертегі), қайсысы шындыққа жақын (әңгіме) екенін табады. **2-ойын: «Кейіпкердің көңіл-күйі»** **Мақсаты:** Шығарманы эмоционалды қабылдауды дамыту. **Барысы:** Шығарманы оқу барысында тәрбиеші тоқтап, "Осы кезде кейіпкер не сезінді?" деп сұрайды. Балалар мимикамен (бет-әлпетімен) сол сезімді көрсетеді. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Ақ әжем» **Міндеті:** Таныс би қимылдарын қолдана отырып, музыканың сипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару, мәтінге сәйкес әнді сахналау; шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Бүгінгі әніміз бізді жақсы көретін мейірімді әжелерімізге арналады. Әннің әуені өте нәзік әрі	қолдың көмегімен етпетінен жатып еңбектеу (3 метр). **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, түзу арқа — бұл денсаулық. Бүгін біз арқа бұлшықеттерін нығайтамыз. Біз кілемшеде отырып, алға және артқа иілеміз. Бұл біздің денешігімізді иілгіш етеді. Сондай-ақ, қолдың көмегімен жер бауырлап еңбектеп жарысамыз. Бұл жаттығулар сендерді күшті әрі епті қылады». **Ойындар:** **1-ойын: «Тербелмелі қайық»** **Мақсаты:** Арқа бұлшықеттерін созу және иілгіштікті дамыту. **Барысы:** Балалар аяқтарын айқастырып отырады. Тәрбиешінің белгісімен олар алға иіліп, қолдарын созады, содан кейін қолдарын арқасына қойып, артқа қарай тербеледі. 5-6 рет қайталанады. **2-ойын: «Партизандар»** **Мақсаты:** Етпетінен жатып еңбектеу дағдысын қалыптастыру. **Барысы:** Балалар етпетінен жатады. Олар қолдарымен жерді тіреп, тартылу арқылы 3 метрлік арақашықтықты өтуі керек. Аяқтарын пайдаланбай, тек қол күшіне сүйенуі қадағаланады.	айтуы керек: «Қызыл жанса — тоқта!». **2-ойын: «Мақал — сөздің мәйегі»** **Мақсаты:** Ауызекі сөйлеуде мақалдарды қолдану. **Барысы:** Тәрбиеші жол, сақтық туралы мақалдар айтады (мысалы: «Сақ жүрсең, сау жүресің»). Балалар осы мақалдың мағынасын бағдаршам ережесімен байланыстырып түсіндіреді. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Ана – өмір шырағы» **Міндеті:** Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның "ре", екінші октаваның "до" диапазонында жеңіл дауыспен ән айту. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Анамызға арналған ән өте нәзік әрі әдемі шырқалуы керек. Бүгін біз дауысымызды қатты шығармай, "жеңіл" дауыспен айтуды жаттықтырамыз. Біз төменгі "ре" дыбысынан бастап, жоғарғы "до" дыбысына дейін еркін жететіндей етіп, тамағымызды қыспай ән	аяқ саусақтарымыздың қаншалықты шебер екенін тексереміз. Бұл біздің тепе-теңдігімізді сақтауға және аяқ бұлшықеттерін шынықтыруға көмектеседі». **Ойындар:** **1-ойын: «Дәулер мен ергежейлілер»** **Мақсаты:** Аяқтың ұшымен тұру және отырып-тұру дағдысын бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші «Дәулер!» дегенде балалар аяқ ұшына тұрып, қолдарын жоғары созады. «Ергежейлілер!» дегенде тізелерін ұстап, жартылай отырады. **2-ойын: «Епті аяқтар»** **Мақсаты:** Аяқ саусақтарының моторикасын дамыту. **Барысы:** Еденде ұсақ заттар (жаңғақтар немесе қарындаштар) шашылып жатады. Балалар аяқ киімсіз, тек аяқ саусақтарының көмегімен бұл заттарды бір жерден екінші жерге жылжытып жинауы керек. **4. .Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/**

	Тақырыбы: Арқаға арналған жаттығулар **Міндеті:** Арқаға арналған жаттығулар: отырып алға, артқа еңкею (5–6 рет), стретчинг элементтері бар жаттығуларды орындау, қолдың көмегімен етпетінен жатып еңбектеу (3 метр). **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Біздің денеміз тік әрі сымбатты болуы үшін арқамыз мықты болуы керек. Бүгін біз арқа бұлшықеттеріне арналған арнайы жаттығулар жасаймыз. Біз иілеміз, созыламыз және еденде қолдың көмегімен епті еңбектеуді үйренеміз. Әр қозғалысты асықпай, дұрыс орындау өте маңызды». **Ойындар:** **1-ойын: «Мысық пен Тышқан» (Стретчинг ойыны)** **Мақсаты:** Омыртқаның иілгіштігін арттыру және арқаны созу. **Барысы:** Балалар төрттағандап тұрады. Тәрбиеші «Мысық	жылы. Біз бұл әнді шырқап қана қоймай, әженің мейірімін көрсететін би қимылдарын ойлап табамыз. Әрқайсың өздеріңше билеп, ән мәтінін сахнадағы актерлер сияқты көрсете аласыңдар». **Ойындар:** **1-ойын: «Менің биім — менің қиялым»** **Мақсаты:** Музыка сипатына сай шығармашылық би қимылдарын ойлап табу. **Барысы:** Музыка ойналғанда балалар шеңберде тұрып, әуен ырғағымен әженің жүрісін, иілуін немесе бауырсақ пісіруін бейнелейтін жаңа би қимылдарын көрсетеді. **2-ойын: «Ән айтатын суреттер»** **Мақсаты:** Ән мәтінін сахналау. **Барысы:** Балалар рөлдерге бөлінеді (әже және немерелер). Ән айтылып жатқанда, балалар мәтінге сәйкес (мысалы: "арқасынан сипау", "шай құю") іс-қимылдарды орындап, шағын көрініс қояды.		айтуды үйренеміз». **Ойындар:** **1-ойын: «Жаңғырық»** **Мақсаты:** Диапазонды сақтай отырып, дыбысты таза қайталау. **Барысы:** Музыка жетекшісі "ре" немесе "до" нотасында бір сөзді айтады. Балалар жаңғырық сияқты дәл сол биіктікте, жеңіл дауыспен қайталауы керек. **2-ойын: «Сатымен жоғары»** **Мақсаты:** Дауыс диапазонын (ре-до) дамыту. **Барысы:** Балалар "баспалдақпен" жоғары көтеріліп бара жатқандай, "ре" нотасынан бастап "до" нотасына дейін дауыстарын біртіндеп көтереді және кері төмендетеді.	**жапсыру/құрастыру** **Сурет сал** Теңіз патшалығында **Міндеті:** Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу. **Мүсіндеу** Теңіз патшалығында **Міндеті**. Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұғырға орналастыру, сюжеттерде пішіннің, қимылдың ерекшеліктерін жеткізе білу, кейіпкерлердің өзіне тән бөлшектерін мүсіндеу **Жапсыру** Теңіз патшалығында **Міндеті**.. Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию. **Құрастыру:** Теңіз патшалығында **Міндеті:**. Табиғи

	ашуланды» дегенде арқаларын жоғары қарай дөңгелетеді, «Мысық мейірімді» дегенде төмен қарай иіліп, алға қарайды. Ойын 5-6 рет қайталанады. **2-ойын: «Епті сарбаздар»** **Мақсаты:** Қол күшін және етпетінен еңбектеу дағдысын қалыптастыру. **Барысы:** Балалар етпетінен жатып, мәре сызығына дейін (3 метр) тек қолдарымен тартылып еңбектейді. Аяқтарын бос ұстап, тек қолдың күшін пайдалануы қадағаланады.				материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлау дағдыларын жетілдіру, **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз су астындағы сиқырлы әлемге — Теңіз патшалығына саяхат жасаймыз. Онда түрлі балықтар, сегізаяқтар мен әдемі бақалшақтар бар. Сурет салсақ — қаламды қатты баспай, алдымен сұлбасын сызамыз. Мүсіндесек — балықтардың қимылын келтіреміз. Жапсыруда — қағазды бүктеп қию арқылы бірдей балықтар жасаймыз. Ал құрастыруда — табиғи тастар мен бақалшақтарды пайдаланып, нағыз теңіз түбін құрамыз». **Ойындар:** **1-ойын: «Теңіз толқиды...»** **Мақсаты:** Теңіз жәндіктерінің пішіні мен қимылын елестету. **Барысы:** Балалар «Теңіз толқиды бір, теңіз толқиды екі... теңіз фигурасы, орныңда

					қал!» дегенде теңіз жәндігінің бейнесінде қатып қалады. Тәрбиеші кімнің қандай пішін (геометриялық ұқсастық) жасағанын сұрайды.
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	№56 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар қарды күрекпен бір жерге жинайды. Қимылды ойын: «Допты домалат», «Кегли» Барысы: Допты белгіленген жерге домалату. Мақсаты: Ептілікке баулу. Бақылау: Желдің бағытын ағаштардың қозғалысынан байқау. Еңбек: Аулада қар күреу.	№57 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар терезедегі аяз өрнектерін өз бетінше қарастырады. Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты» Барысы: Ұшатын зат айтылса қол көтеру. Мақсаты: Зейін мен ойлау қабілетін дамыту. Бақылау: Аяздың терезеге өрнек салуын бақылау. Еңбек: Табиғат бұрышында балықтарға жем беру.	№58 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар қысқы киімдерді атап, бір-біріне көрсетеді. Қимылды ойын: «Доп лақтыру» Барысы: Допты бір-біріне дәл лақтыру. Мақсаты: Қол қимылын дамыту. Бақылау: Адамдардың қалың киінгенін бақылау. Еңбек: Гүлдерге су құю, қопсыту.	№59 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар құстарды бақылап, өз ойларымен бөліседі. Қимылды ойын: Шаңғымен жарыс Барысы: Белгі бойынша қозғалу. Мақсаты: Төзімділікке тәрбиелеу. Бақылау: Қысқы еңбек түрлерін бақылау. Еңбек: Құстарға жем шашу.	№60 серуен картотекасы Дербес әрекет: Балалар аулада қармен еркін ойнайды. Қарды уыстап алып, бір-біріне көрсетеді, қардың салқындығын сезінеді, шағын қар үйінділерін жасайды. Қимылды ойын: «Қарлы доп» Барысы: Балалар бір-біріне қарды домалатып береді. Мақсаты: Қол қимылдарын дамыту, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Бақылау (эксперимент): Қарды қолға ұстап тұрып, оның біртіндеп еритінін бақылау. Қардың суға айналатынын түсіндіру.

					Еңбек: Ойын алаңындағы қарды жинауға, жолды тазалауға көмектесу.
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**«Епті саусақтар мен нық қадам»** Мақсаты: Ұсақ мотериканы дамыту және тепе-теңдікті сақтау. Мазмұны: Баламен бірге «түймелерді қадау» немесе «моншақтарды тізу» жаттығуын жасау. Сонымен қатар, түзу сызықтың бойымен қолды жанға созып, тепе-теңдікті сақтап жүруді жаттықтыру.	**«Сөзден сөйлем құрайық»** Мақсаты: Сөздік қорды байыту және байланыстырып сөйлеуді дамыту. Мазмұны: Балаға 3-4 суреттен тұратын сюжетті желі ұсыну. Бала суреттердің ретін тауып, олардың арасындағы байланысты айтып, шағын әңгіме құрастырады. Жаңа сөздерді (сын есімдерді) қолдануға ынталандыру.	**Тақырыбы: «Пішіндер мен көлемдер әлемі»** Мақсаты: Заттарды салыстыру және логикалық ойлауды дамыту. Мазмұны: Балаға әртүрлі геометриялық пішіндерді беріп, оларды түсіне, пішініне және көлеміне (үлкен-кіші) қарай топтастыруды тапсыру. «Қайсысы артық?» ойыны арқылы логикасын тексеру.	**Тақырыбы: «Қиял әлеміндегі бейнелер»** Мақсаты: Шығармашылық қабілетін және дәстүрден тыс сурет салу техникасын дамыту. Мазмұны: Балаға алақанмен немесе саусақпен сурет салуды ұсыну. Мысалы, алақанның ізін пайдаланып «ғажайып құс» немесе «су асты жәндігін» бейнелеу. Түрлі түстерді араластыру арқылы жаңа түс алуды көрсету.	**Тақырыбы: «Мен және менің достарым»** Мақсаты: Эмоцияны басқару, сыпайылық пен көмек көрсету дағдыларын қалыптастыру. Мазмұны: Рөлдік ойын ұйымдастыру (мысалы, «Қонақ күту» немесе «Дүкенші»). Ойын барысында «кешіріңіз», «рахмет», «өтінемін» сөздерін қолдануды және досымен ойыншықты бө лісуді үйрету.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**1. «Көңілді кескіндеме» (Бейнелеу әрекеті)** **Мақсаты:** Қиялды дамыту және түстерді	**2. «Білімпаз пазлдар» (Үстел ойыны)** **Мақсаты:** Логикалық ойлауды және зейінді	**3. «Епті қояндар» (Ұтқырлық ойыны)** **Мақсаты:** Қозғалыс белсенділігін және ептілікті арттыру.	**4. «Кітаптар әлеміне саяхат» (Кітаптарды қарау)** **Мақсаты:** Кітапқа деген сүйіспеншілікті ояту және	**5. «Сиқырлы құрылысшы» (Құрастыру әрекеті)** **Мақсаты:** Кеңістікті бағдарлау және

	сезіну. **Барысы:** Балаларға бояулар, қылқаламдар және ақ қағаздар беріледі. Тәрбиеші ешқандай шектеу қоймайды. Балалар өз қалауынша «Менің арманым» немесе «Ғажайып әлем» тақырыбында сурет салады. Соңында әр бала өз туындысы туралы айтып береді.	тұрақтандыру. **Барысы:** Балалар үстел басында жеке немесе шағын топпен жұмыс істейді. Оларға 12-24 бөліктен тұратын ертегі кейіпкерлері немесе жануарлар бейнеленген пазлдар беріледі. Балалар өз бетінше бөлшектерді құрастырып, бүтін суретті шығарады.	**Барысы:** Еденге шеңберлер (құрсаулар) қойылады. Балалар «қояндар» болып, шеңберден шеңберге екі аяқпен секіреді. Тәрбиеші «Қасқыр келді!» дегенде, балалар жақын маңдағы «үйшіктерге» (шеңберлерге) тығылуы керек. Ойын балалардың жылдамдығын дамытады.	эстетикалық талғамды қалыптастыру. **Барысы:** Кітап бұрышында балалар өздеріне ұнайтын суретті кітаптарды таңдап алады. Олар суреттерге қарап, оқиғаның желісін өз бетінше болжайды. Бір-біріне көрген қызықты суреттерін көрсетіп, талқылайды.	конструкторлық дағдыларды дамыту. **Барысы:** Балаларға лего немесе ағаш текшелер беріледі. Олар өз бетінше «Болашақтың қаласы», «Биік мұнара» немесе «Көпір» құрастырады. Бұл ойын балалардың инженерлік ойлауын және қол моторикасын жетілдіреді.
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** Ата-аналарға пайдалы кеңестер: Баланың идеясын қолдаңыз Балаңыздың ойы сізге қарапайым көрінсе де, оны тыңдап, мадақтаңыз. Бұл – оның өзіне деген сенімін арттырады. Қателесуге мүмкіндік беріңіз Жаңашылдық қателік арқылы қалыптасады. Бала қателессе, ұрыспай, бірге шешім табуға үйретіңіз. Үйде шығармашылық орта құрыңыз Сурет салу, құрастыру, ертегі ойлап табу – баланың ойлау қабілетін дамытатын қарапайым, бірақ маңызды әрекеттер. Жаңаны бірге үйреніңіз Балаңызбен бірге жаңа ойын, жаңа кітап, жаңа әдіс байқап көріңіз. Бұл сіздің арақатынасыңызды нығайтады. Сұрақ қоюға ынталандырыңыз «Неге?», «Қалай?» деген сұрақтарға тыйым салмаңыз. Бұл – баланың жаңашыл ойлауының бастауы.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 «» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:1-апта 02.03-06.03 наурыз 2025-2026 оқу жылы
Наурыз айы: Құндылық: «Тәуелсіздік және отаншылдық» Апта дәйексөзі: «Нағыз патриот-ата-анасын ардақтай білген жан»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 2.03.26	Сейсенбі 3 03.26	Сәрсенбі 4.03.26	Бейсенбі 5.03.25	Жұма 6.03.26
Балаларды қабылдау	***Көңіл күй шеңбері*** **Мақсаты:** Балалардың эмоционалдық жағдайын бақылау, өз сезімін еркін айтуға үйрету. **Ұйымдастыру барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Ортада түрлі көңіл күй бейнеленген карточкалар жатады (қуанышты, ренжіген, таңғалған, шаршаған). Әр бала өз көңіл күйіне сәйкес карточканы таңдайды. Тәрбиеші қолдау білдіреді: – «Сен бүгін қуанышты екенсің, бұл өте жақсы!» – «Сен сәл шаршаған сияқтысың, демалып алайық.» – «Ренжіп тұрсың ба? Біз саған көмектесеміз.» **Күтілетін нәтиже:** Бала өз эмоциясын таниды, ашық айтуға үйренеді, сенімділік қалыптасады. **«Күй күмбірі»:«Көңіл толқыны»** **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен “Өнегелі 15 минут” өткізу **1. Ақпарат беру** Баланың жалпы дамуы: сөйлеу, моторика, қимыл-қозғалыс, шығармашылық, әлеуметтік дағдылар. Балалардың күнделікті іс-әрекеті: өзіндік ойындар, ұйымдастырылған іс-әрекеттер, оқу-бейнелеу жұмыстары. Қауіпсіздік пен денсаулық ережелері. **2. Кеңес беру / практикалық ұсыныстар** Үйде баланың сөйлеуін, сөздік қорын дамыту әдістері. Достық пен сыйластықты қалыптастыру ойындары.				

	Баланың өзіндік іс-әрекетін қолдау: пазл, сурет, қимыл ойындары. **3. Сұрақ-жауап** Ата-аналар өз сұрақтарын қояды. Педагог қысқа әрі нақты жауап береді, тәжірибелік кеңестер ұсынады.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	«Көктем келді!» **Мақсаты: Көктемнің белгілерін таныстыру, табиғатқа қызығушылық ояту.** Қимылдық ойын: «Жел мен ағаштар» – желді көрсетіп, ағаштарды билету, қимыл-қозғалысты дамыту. Үстел үсті-баспа ойыны: «Көктемгі гүлдерді тап» – гүлдердің суреттерін сәйкестендіру. Бейнелеу іс-әрекеті: «Менің гүл бақшам» – саусақ бояу арқылы **гүлдер салу.** Кітап қарау: «Көктемгі ертегілер» – табиғат туралы қысқаша ертегілерді тыңдау.	«Көктем мерекесі» **Мақсаты: Достық, ынтымақтастық және шығармашылықты дамыту, көңіл-күйді көтеру.** **Қимылдық ойын: «Көктемгі серуен» – балалар топпен серуендеп, әртүрлі қимылдар орындайды (құстар, гүлдер, жел).** **Үстел үсті-баспа ойыны: «Пішіндер мен түстерді сәйкестендір» – логикалық ойлау мен бақылауды дамыту.** **Бейнелеу іс-әрекеті: «Көктемгі шырша мен гүлдер» – шығармашылық жұмыс, бояу немесе аппликация.** Кітап қарау: «Көктемгі ертегілер» – балаларға көңілді, табиғатқа қызығушылықты арттыратын ертегілер**.**	«Көңілді мереке» **Мақсаты: Көңіл-күйді көтеру, музыкалық және қимылдық әрекеттер арқылы достармен қарым-қатынасты дамыту.** **Қимылдық ойын: «Музыкалық шеңбер» – музыканың ырғағына сай қозғалу.** **Үстел үсті-баспа ойыны: «Сандар мен пішіндерді ретте» – логикалық ойлау және сан ұғымын дамыту.** **Бейнелеу іс-әрекеті: «Менің мерекем» – мерекелік көріністі суреттеу.**	«Мен – көмекші досымын» **Мақсаты:** Өзара көмек, достық және ұйымшылдық сезімін қалыптастыру. **Қимылдық ойын:** «Кім көмектеседі?» – тапсырманы бір-біріне көмектесіп орындау. **Үстел үсті-баспа ойыны:** «Тапсырманы бірге орында» – пішіндер немесе суреттер бойынша бірлескен жұмыс. **Кітап қарау:** «Достық ертегілері» – бір-біріне көмектесу арқылы шешілетін оқиғалар.	«Түстер әлемі» Мақсаты: Түстерді тану, есте сақтау және шығармашылық қабілеттерін дамыту. Қимылдық ойын: «Түстерді қуалап жүр» – белгілі түсті затты тауып, қимылмен көрсету. Үстел үсті-баспа ойыны: «Түстерді сәйкестендір» – сурет пен түсті сәйкестендіру. Бейнелеу іс-әрекеті: «Түсті ағаш» – саусақ бояумен немесе қылқаламмен сурет салу.
Ертеңгілік жаттығу	**Жаттығу картотекасы** 1.Таспаларды жоғары көтеру, сермелеу Негізгі қалып, таспалар төмен. Таспаларды жоғары көтеріп сермелеу (5-6 рет). 2.Бұрылыс таспалармен Аяқты кең ашып тұрып, таспалар белде. Оңға бұрылыс, таспалар жан-жаққа. Солға бұрылыс, таспалар жан-жаққа (5-6 рет).				

	3.Жартылай отыру таспалармен Негізгі қалып, таспалар иықта. Жартылай отырып, таспаларды алдында ұстау (5-6 рет). 4.Тізені жоғары көтеріп, қол жан-жаққа Негізгі қалып, таспалар төмен. Тізені жоғары көтеру + қолды жан-жаққа ашу (5-6 рет). 5.Секіру, бұрылу Негізгі қалып, таспалар жан-жақта. Оң-сол жаққа бұрылып секіру. 6.Жеңіл жүгіру Бір қатармен жүру. 7.Тыныс алу жаттығуы «Үйректер ұшады» Дем ішке жұту, қолдарды жанына көтеру. Дем шығару, «Г-а-а-а» деп ұзақ айту, қолдарды түсіру. 3-4 рет қайталау.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	ҚР гимн орындау				
	Қайырлы таң, балалар, Қайырлы күн, достарым! Күлімдесін таң нұры, Күлімдесін аспаным.	Күн күлімдеп нұр төгіп, Жерге жылу сыйлайды. Біз де күліп, шаттанып, Жақсылықты ойлаймыз	Бүгін біздер қуаныш, Бір-бірімізге жылылық. Күндей шуақ сыйлайық, Жақсылыққа құмарлық!	Білім алып, үйренем, Кітап – менің досым мен. Күнде жаңа ой табам, Ақылды боп өсем мен!	Жаңа күнге сәлем бер, Жақсылықты тіле дер! Ойнап-күліп, үйреніп, Күн өткізейік өнермен!
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.ТІЛ ДАМЫТУ** **Тақырыбы:** Дәрумендер **Міндеті** Грамматикалық дұрыс сөйлеуді жетілдіру. Етістіктерді дұрыс қолдана білуге,сөздерге көптік, септік, жіктік жалғауларын дұрыс жалғай білуді бекіту. Балаларды зат есім,сын есім,етістіктердің күрделі түрлерін жасауға жаттықтыру; Дидактикалық ойын **Ойынның мақсаты:** Балалардың дәрумендер туралы білімдерін бекіту,	**1.САУАТ АШУ НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** Біз не білеміз? **Міндеті:** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. «Әріп элементтерінің жолы» **Мақсаты:** Балалардың қарындаш ұстау дағдыларын жетілдіру, әріптерді	**1.МАТЕМАТИКА НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** Заттар тобын бөліктерге бөлу және заттар тобын біріктіру **Міндеті:** Саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару. Міне, «Заттар тобын бөліктерге бөлу және біріктіру» тақырыбына арналған: **1-ойын: «Бөліп, санаймыз»** **Мақсаты:** Балалардың заттарды топқа бөліп, әр топтағы санын санау дағдыларын	**1.ТІЛ ДАМЫТУ** **Тақырыбы:** Асар жасаймыз /Бағдаршам **Міндеті:** Көпше түрдегі зат есімдерді атау, ілік септіктерінде, етістіктерді бұйрық райда,сын есім мен үстеулерді салыстырмалы шақта,септелмейтін зат есімдерді дұрыс қолдануға үйрету/Көпше түрдегі зат есімдерді атау, ілік септіктерінде, етістіктерді бұйрық райда,сын есім мен үстеулерді салыстырмалы шақта,септелмейтін зат есімдерді дұрыс қолдануға үйрету (09.03.кірікт) **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Асар – қазақ халқының ежелгі дәстүрі. Асар кезінде ауыл адамдары бір-	**1. САУАТ АШУ НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті** Геометриялық фигуралардың,көгөністер,жеміс-жидектердің дайын суреттерінің сыртын шетке шығармай бастыру,бояу Тәрбиеші балаларға геометриялық фигуралар мен көкөністер, жемістердің суреттерін көрсетеді. Сұрақтар: Бұл фигура қалай аталады? Бұл көкөніс қандай? Бұл жеміс қандай? 1. Дайын суреттермен жұмыс Балаларға әртүрлі геометриялық фигуралар,

	сөздік қорларын молайту, сөйлем құрау дағдыларын дамыту. **Ойынның барысы:** Ойын «Пайдалы ма, зиян ба?» деп аталады. Тәрбиеші әртүрлі тағамдардың суреттерін көрсетеді (алма, сәбіз, қияр, кәмпит, чипсы т.б.). Балалар тағамды атап, оның пайдалы немесе зиян екенін айтады. Мысалы: – Алма – пайдалы, онда дәрумендер көп. – Сәбіз пайдалы, көзге жақсы әсер етеді. – Чипсы – зиян тағам. 2-ойын: «Қайда болады?» **Ойынның мақсаты:** Балалардың дәрумендер қай тағамда болатынын ажырата білуін дамыту, септік жалғауларын дұрыс қолдануға жаттықтыру. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші тағамдардың суреттерін көрсетеді (алма, лимон, сәбіз, сүт, балық). Сұрақ қояды: – Дәрумендер қайда болады? Балалар толық	дұрыс жазуға үйрету. **Барысы:** Қағаз бетінде әріптердің элементтер тізбегін жазып қою Балалар әріп элементтерін дұрыс және таза жазу арқылы «жол бойымен» жүреді. Мысалы, әріптің үстінен нүктелі жолмен жүріп жазу. Қосымша: әр әріп элементтерін түрлі-түсті қарындашпен жазу. **«Суретке сөйлем құра»** **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлем құрау және ой-өрісін дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға түрлі суреттер көрсетеді (мысалы: мектеп, бала, жануарлар, ойын). Балалар суретке қарап сөйлем құрайды: «Бала мектепке барады» «Мысық ағашта отыр» Әр сөйлемді дауыстап айтып, топ ішінде талқылайды. Дұрыс сөйлем құрғандарға ұпай немесе мадақ беріледі. **2.ҚОРШАҒАН ӘЛЕММЕН ТАНЫСТЫРУ** **Тақырыбы:** Табиғатқа	дамыту. **Барысы:**Балаларға заттар тобын береді (мысалы, 10 алма немесе 10 ойыншық).Тәрбиеші тапсырма береді:«Бұл заттарды екі топқа бөліңдер»«Әр топта қанша зат бар?»Балалар заттарды бөліп, санайды:«Бір топта 3 алма, екінші топта 7 алма» Қорытынды: барлық заттарды қайтадан біріктіріп, жалпы санын тексеру. **2-ойын «Қай топта көп?»** **Мақсаты:** Балалардың салыстыру, санау және топтастыру қабілетін дамыту. **Барысы:**Балаларға түрлі заттар беріледі: қызыл және жасыл доптар, сары және көк блоктар.Тәрбиеші сұрақ қояды: «Қай топта заттар көп?» «Қанша зат айырмашылық бар?» Балалар топтарға бөліп, санап, салыстырады: «Қызыл доптар көп, жасыл доптар аз» Қосымша: балалар өздері заттарды кез келген топқа бөліп, жаңа тапсырма құрастыра алады. **2.САУАТ АШУ НЕГІЗДЕРІ**	біріне көмектесіп, үй салады, шөп жинайды немесе басқа да ауыр жұмыстарды бірігіп атқарады. Бұл – достық пен татулықтың белгісі. 1. Әңгіме оқу **«Асар жасаймыз»** Біздің ауылда жаңа үй салынып жатыр. Көршілер жиналып, асар жасады. Бірі кірпіш тасыды, бірі су әкелді, енді бірі тамақ дайындады. Барлығы бір-біріне көмектесіп, жұмысты тез бітірді. Үй иесі ауыл адамдарына алғысын айтты. 2. Сұрақ-жауап Асар дегеніміз не? Асар кезінде адамдар не істейді? Сен асарға қатысар ма едің? Қалай көмектесер едің? 3. Сөздік жұмыс Жаңа сөздер:Асар Көмек Бірлік Ұйымшылдық Осы сөздермен сөйлем құрастыру. 4. Шығармашылық тапсырма «Біз асарға қатыстық» тақырыбында қысқаша әңгіме құрастыру. Және «Бағдаршам» тақырыбында сюжетті сурет салу **2.МАТЕМАТИКА**	көкөністер мен жеміс-жидектер бейнеленген суреттер беріледі. Тапсырма: суреттің сыртын шетке шықпай бояу. 2. Түс таңдау Мұғалім әр суреттің табиғи түсін көрсетеді (мысалы: алма – қызыл, қияр – жасыл). Балалар сол түсті пайдаланып бояйды. 3. Бақылау және түзету Тәрбиеші балалардың бояуын қарап, егер шетке шықса, ақырын түзетуді көрсетеді. Балалар бір-бірінің жұмыстарын бағалап, жақсы орындағандарын атап шығады. **2.ҚОРШАҒАН ӘЛЕММЕН ТАНЫСТЫРУ** **Тақырыбы:** Алғашқы телефон **Міндеті** Мобильді құрылғыларды қолдану кезінде қарапайым қауіпсіздік ережелерін білу Тәрбиеші балаларға алғашқы телефонның суретін көрсетеді. Сұрақтар: Бұл не? Қазір біз қандай телефондарды қолданамыз? Телефон не үшін қажет? Мобильді құрылғыларды қауіпсіз қолдану ережелері

	сөйлеммен жауап береді: – Дәрумендер алмада болады. – Дәрумендер сәбізде болады. – Дәрумендер балықта болады. «Сөйлемді жалғастыр» **Ойынның мақсаты:** Балаларды сын есім, зат есім, етістіктің күрделі түрлерін қатыстырып сөйлем құрауға үйрету. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші сөйлемнің басын айтады, балалар жалғастырады. Мысалы: – Алма тәтті, себебі… (онда дәрумендер көп.) – Балалар сәбізді жеп отыр, өйткені… (ол пайдалы.) – Мен жемісті жуып… (жатырмын / алдым / жедім.) – Біз көкөністерді… (тазалап жатырмыз / жеп отырмыз.) Балалар жауапты толық, грамматикалық дұрыс айтуы керек. **2.МАТЕМАТИКА НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** Заттар тобын бөліктерге бөлу және заттар тобын біріктіру	қауіп-қатер төнуде **Міндеті:** Табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білу. 1-ойын: «Қауіп-қатерді тап» **Мақсаты:** Балалардың табиғатқа қауіп төндіретін заттар мен әрекеттерді ажырата білуін дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға табиғат суреттерін көрсетеді (таулар, өзендер, ормандар, жануарлар). Суреттерге қосымша «қауіпті» элементтер қосады: қоқыс, өрт, суға ластаушы заттар. Балалар суреттерді қарап, қай жерде қауіп бар екенін айтады: «Бұл жерде қоқыс бар, бұл табиғатқа зиян» «Өрт ормандарға қауіпті» Қосымша: қауіп-қатерлерді азайту үшін не істеу керегін топта талқылау. «Табиғатты қорғаймыз» **Мақсаты:** Балаларға табиғатты қорғаудың нақты әрекеттерін көрсету, экологиялық ойлау дағдыларын дамыту.	**Тақырыбы:** Үйренгендерімізді қайталаймыз **Міндеті:** Геометриялық фигуралардың,көгөністер, жеміс-жидектердің дайын суреттерінің сыртын шетке шығармай бастыру,бояу. 1-ойын: «Сөзді аяқта» **Мақсаты:** Балалардың сөздерді толық айту және дұрыс жазу дағдыларын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға сөздің бір бөлігін айтады немесе тақтаға жазып қояды: «Ба…», «Ме…», «Қ…» Балалар сөзді толықтырады: «Бала», «Мектеп», «Құс» Қосымша: балалар осы сөздерден қысқа сөйлем құрайды: «Бала мектепке барады», «Құс ұшып жүр». 2-ойын: «Суретке сөйлем құра» **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын бекіту, сөйлем құрау және логикалық ойлау дағдыларын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға суреттер көрсетеді (мысалы: бала ойнап жатыр, мысық ағашта отыр).	**НЕГІЗДЕРІ** **Тақырыбы:** Ұзынырақ-қысқа,биік-аласа/Кең-тар,жуан-жіңішке,қалың-жұқа **Міндеті:** Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану **(09.03.кірікт**) Түсіндіру **Ұзынырақ** – ұзындығы көбірек зат. **Қысқа** – ұзындығы аз зат. **Биік** – бойы жоғары зат. **Аласа** – бойы төмен зат. Дидактикалық ойын «Салыстыр» Балаларға әртүрлі суреттер беріледі (ағаштар, үйлер, жолақтар). Тапсырма: Ұзынырақ жолақты тап. Биік ағашты көрсет. Қысқа жолақты ата. Аласа үйді көрсет. Кең-тар,жуан-жіңішке,қалың-жұқа ұғымдарына мысалдар келтіріп түсіндіру **Жеке жұмыс** Дәптердегі тапсырмаларды орындау: Ұзынырақ затты бояу Биік затты белгілеу **3.ҚАЗАҚ ТІЛІ** **Тақырыбы:** Уық **Міндеті:** Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен	Телефонды тек өз қажеттілігі үшін пайдалану.Жеке мәліметтерді (құпия сөз, ата-ана телефоны) бөліспеу.Белгісіз адамдардан қоңырау немесе хабарламаны абай қарау.Ұзақ уақыт телефонға қарамау – көзді қорғау. 3. Практикалық тапсырма Мұғалім оқушыларға әртүрлі ситуациялар ұсынады: «Сен белгісіз адамнан хабарлама алдың. Не істейсің?» «Қауіпсіз түрде телефонды қалай қолдануға болады?» Балалар өз ойларын айтып, дұрыс шешімді табады. **3.ДЕНЕ ТӘРБИЕСІ** **Тақырыбы:** Қол және иық жаттығулар **Міндеті:** Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкеге қою. **Қолды кеуде тұсына қою және екі жаққа созу** – 8–10 рет Арқа тік, аяқ иық деңгейінде Деммен үйлестіру: қолды кеудеге жеткізгенде дем

	Міндеті: Саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару. «Бөліп, біріктіру» **Мақсаты:** Балалардың заттарды топқа бөліп, қайта біріктіру арқылы санау қабілетін, логикалық ойлауын және математикалық сөйлеу дағдыларын дамыту. **Барысы:** **Түсіндіру кезеңі:** Тәрбиеші заттар тобын (мысалы, ойыншықтар, түсті доптар немесе суреттер) көрсетеді.«Бұл заттарды екі топқа бөліп көрейік» – дейді.Балалар заттарды екі немесе бірнеше топқа бөледі. 2-ойын: «Бөліп алып, қайта біріктіру» **Мақсаты:** Балалардың заттарды бөліп, қайта біріктіру арқылы санау, есептеу және математикалық сөйлеу дағдыларын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға	**Барысы:** Балаларға карточкалар беріледі: «қоқыс жинау», «ағаш отырғызу», «суға тазалық сақтау», «от жағуға болмайды» т.б. Тәрбиеші балалардан сұрайды: «Қай әрекет табиғатты қорғайды?» «Қай әрекет қауіпті?» Балалар карточкаларды «Қауіп жоқ» және «Қауіп бар» деп топқа бөледі. Қорытынды: балалар қоршаған ортаны қорғауға арналған өз идеяларын айтып, сөйлем құрайды: «Біз орманда қоқыс тастамаймыз» «Өзенді таза ұстау керек» **3.КӨРКЕМ ӘДЕБИЕТ** **Тақырыбы:** Әже **Міндеті:** Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу 1-ойын: «Әженің әңгімесі» **Мақсаты:**Балалардың шығармашылық	Балалар суретке қарап сөйлем құрайды: «Бала доп ойнап жүр» «Мысық ағашта отыр» **3 ДЕНЕ ТӘРБИЕСІ** **Тақырыбы:** Аяққа арналған жаттығулар **Міндеті:** Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет); қолды тізеге қойып отырып-тұру; аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту. 1. Отыру-тұру –2-3рет Аяқ иық деңгейінде, арқа тік. 2. Алға адым жасап отыру –2-3рет әр аяққа Бір аяқ алға, тізе 90° бұрыш жасайды. 3. Аяқты алға, артқа сермеу – 2-3 рет Тепе-теңдікті сақтау қажет. 4. Орнында секіру – 15–20 рет Екі аяқпен бірге секіру. 5. Бір аяқпен секіру – 5 рет әр аяққа 6. «Қарлығаш» жаттығуы – 5–6 рет Бір аяқта тұрып, екінші аяқты артқа көтеру. Еркін қимылды ойындар **4.КӨРКЕМ ӘДЕБИЕТ** **Тақырыбы:** Құттықтаймын,	жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (кереге, уық, шаңырақ, ағаш керует, кебеже,сандық,кілем,сырмақ,алаша,ши,бау,басқұр,арқан,жіп), сөздермен толықтыру Тәрбишінің түсіндіруі: Қазақтың киіз үйі – халқымыздың дәстүрлі баспанасы. Киіз үйдің негізгі бөліктерінің бірі – **уық**. Сұрақтар: Киіз үйдің қандай бөліктерін білесіңдер? Уық деген не? 1. Түсіндіру **Уық** – киіз үйдің төбесін ұстап тұратын ағаш баған.Киіз үйдің күмбезін көтеріп, үйге мықтылық береді.Уықтың саны мен орны киіз үйдің көлеміне байланысты болады. 2. Сөздік жұмыс Жаңа сөздер:Киіз үй Уық Күмбез Баған Оқушылар бұл сөздермен сөйлем құрастырады: «Киіз үйдің уығы мықты болды.» «Үйдің күмбезін уық көтереді.» **3. Мәтінмен жұмыс** Мәтінді оқу: «Киіз үй – қазақтың дәстүрлі үйі. Оның уығы күмбезді ұстап тұрады.	шығару, созғанда дем алу **Қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу** – 8–10 рет Қолды төбеге көтеріп, бір-бірінен алшақтату Созу кезінде омыртқаны тік ұстау **Қолды желкеге қою** – 5–8 рет Екі қолды желкеге қойып, оңға-солға айналдыру Иық бұлшықеттерін босаңсыту **Қол мен иыққа арналған сергіту жаттығулары** Қолды шеңбер жасап айналдыру Қолды сілкіп алу Баяу жүру, дем шығару Қол мен иық бұлшықеттерін жеңіл созу **4.ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ** **Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру** Сүйікті ертегіміз **Сурет салу** **Міндеті**:Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу, бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу. **Мүсіндеу**

	заттар тобын береді (мысалы, 10 ойыншық немесе 10 сурет). Балалар заттарды екі немесе үш топқа бөледі. Мысалы: 10 алма – 3 және 7 немесе 5 және 5 топқа бөлу. Содан кейін балалар топтарды қайтадан біріктіреді және санайды: «Барлығы 10 зат болды». Қосымша тапсырма: Бір топтан бір зат алып, қайта қосу «Қазір барлық заттар қанша болды?» **3.ДЕНЕ ТӘРБИЕСІ** **Тақырыбы:** Аяққа арналған жаттығулар **Міндеті:** Аяққа арналған жаттығулар: аяқтың ұшына көтерілу, қолды алға созып, жартылай отырып-тұру (2-3 рет); қолды тізеге қойып отырып-тұру; аяқтың ұшымен ұсақ заттарды жылжыту. **Жаттығулар үлгілері:Тік тұрып, аяқ көтеру** Бір аяқты көтеріп, бірнеше секунд ұстап тұру.	ойлауын дамыту, сөйлем құрау және әңгімелеу дағдыларын жетілдіру. **Барысы:**Тәрбиеші әже туралы қысқаша әңгіме айтады немесе сурет көрсетеді.Балалар суретке қарап, әженің іс-әрекеттері мен мінезі туралы сөйлем құрайды: «Әже нан пісіріп жатыр»«Әже гүлдерге су құйып отыр»Әр бала өз ойымен толық сөйлемді қосады. Қосымша: балалар әженің әңгімесін жалғастырып, кішкентай оқиға құрастырады «Әже рөлі» (рөлдік ойын) **Мақсаты:** Балалардың рөлдік ойын арқылы шығармашылық қабілетін және сөйлеу дағдыларын дамыту. **Барысы:** Балаларға «Әже», «Немере», «Гүл», «Пеш» сияқты рөлдер беріледі. Әр топ кішкентай көрініс құрастырады: Мысалы: «Әже нан пісіріп жатыр, немере оны көріп қуануда» Балалар рөлге кіріп,	анашым! **Міндеті:** Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу Мұғалімнің әңгімесі: Ана – әр адамның өміріндегі ең қымбат жан. Ана бізді өмірге әкеліп, тәрбиелеп өсіреді. Сондықтан ананы құрметтеу – әр баланың парызы **1. Өленді мәнерлеп оқу «Құттықтаймын, анашым!»** Анашым менің ақ гүлім, Жанымда жүрер шат күнім. Мейіріміңе бөленіп, Қуаныш табам әр күнім. Құттықтаймын бүгін мен, Мерекеңмен, жан ана! Бақыт, шаттық тілеймін, Ұзақ ғұмыр саған да! **2. Сұрақ-жауап** **Өлең кімге арналған?** Анаға қандай тілектер айтылған? Сен анаңа қандай тілек айтар едің? **3. Шығармашылық тапсырма** Ана туралы жылы сөздер айту «Менің анам» тақырыбында қысқаша	Уықтар мықты болса, киіз үй де берік болады.» Сұрақтар: Киіз үйдің күмбезін не ұстап тұрады? Уықтың қызметі қандай? 4. Шығармашылық тапсырма Киіз үйдің суретін салу **4.МУЗЫКА** **Тақырыбы:** «Домбыра сазы» **Міндеті:** Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Тәрбиеші балаларға домбыра көрсетеді, оның қалай жасалғанын түсіндіреді. Сұрақтар: Бұл қандай аспап? Қандай дыбыс шығарады? Қазақ музыкасына қандай әсері бар? Домбыра туралы түсіндіру Домбыра – екі ішекті қазақ ұлттық аспабы. Қазақтың халық әндерін, күйлерін орындауға арналған. Домбыраның негізгі бөліктері: тақта, мойын, бас, ішек. 2. Күй тыңдау Мұғалім балаларға қысқа	**Міндеті.** Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұғырға орналастыру, сюжеттерде пішіннің, қимылдың ерекшеліктерін жеткізе білу, кейіпкерлердің өзіне тән бөлшектерін мүсіндеу **Жапсыру** **Міндеті.** Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию. **Құрастыру:** **Міндеті:** Табиғи материалдарды дұрыс пайдалануға үйрету. Табиғи және қалдық материалдармен жұмыс жасау кезінде өзінің әрекетін жоспарлау дағдыларын жетілдіру **Сурет салу**Балалар қағазға ертегінің кейіпкерлерін немесе көріністерін салады.Түстерді дұрыс таңдап, кейіпкерлерді ерекшелеу. **Мүсіндеу (пластилин, саздан)** Кейіпкерлерді үш өлшемді етіп жасау.Мүсін жасау кезінде қолдың ұқыптылығын сақтау. **Жапсыру (аппликация)** Қағаздан, матадан немесе

	Әр аяқты 5–10 рет орындау. **Қалпыңды сақтап, тізені көтеру** Тізені кеудеге дейін көтеріп, қайта төмен түсіру. Әр аяқты 10 рет орындау. **Аяқпен шеңбер сызу (икемділікті дамыту)** Бір аяқты көтеріп, ауада шеңбер сызып көрсету. Екінші аяқты да орындау. **Секірмелі жаттығулар** Бір орында секіру (екі аяқпен бірге). Аяқты кезектесіп көтере секіру. **Жүру және жүгіру жаттығулары** Алаңда шеңбер бойымен жүру, артқа жүру, оңға-солға жылжу. Жеңіл жүгіру, жылдамдықты арттыра отырып. Еркін ойындар **4.ҚАЗАҚ ТІЛІ** **Тақырыбы** Кереге **Міндеті:** Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды	сөйлемдермен әрекет жасайды. Қорытынды: әр топ өз көрінісін көрсетеді, сабақ барысында әжеге деген құрмет сезімін қалыптастыру. **4.МУЗЫКА** **Тақырыбы:** «Ана – өмір шырағы» **Міндеті:** Ән айту дағдыларын қалыптастыру, бірінші октаваның "ре", екінші октаваның "до" диапазонда жеңіл дауыспен ән айту Тәрбиеші балаларға ана туралы қысқаша әңгіме айтып береді. Ана – өмірдің шырағы, біздің қамқорымыз деген ойды жеткізу. **Әнді тыңдау және айту:**«Ана – өмір шырағы» атты әнді тыңдату немесе орындау.Балалар әннің сөзін қайталап айтады.Әнді орындау барысында қол қимылдары мен ырғақты қоса қолдану. **Дидактикалық ойын:** **Ойын 1: «Ана туралы сөздер»** Мақсаты: сөздік қорын дамыту, музыкалық ритммен сөйлеу. Барысы:	әңгіме құрастыру Ашықхат жасау	күй орындап көрсетеді. Балалар тыңдап, қайталауға тырысады: «Сарыарқа» күйі «Қара жорға» 3. Музыкалық жаттығулар Қолмен ырғағын жасау (қол соғу) Қысқа әуенді қайталау 4. Талдау Күйді тыңдағаннан кейін сұрақтар: Күй қандай көңіл-күй тудырды? Қай аспап ойнады? Қай бөлігінде жылдам, қай бөлігінде баяу ырғағы болды?	түрлі материалдан кейіпкерлерді қиып, желімдеу.Бейнені толық ертегінің көрінісі ретінде жасау. **Құрастыру** Кейіпкерлерді немесе ғимараттарды бөлек бөліктерден құрастыру. Мысалы: үй, орман, кейіпкерлердің фигуралары. **Шығармашылық қорытынды** Балалар өз жұмыстарын көрсетеді, бір-бірінің шығармашылығын бағалайды. Мұғалім әрбір жұмысты көріп, шығармашылыққа баға береді.

	білдіретін (кереге, уық, шаңырақ, ағаш керует, кебеже,сандық,кілем,сырмақ,алаша,ши,бау,басқұр,арқан,жіп), сөздермен толықтыру 1-ойын: «Кереге мүшелерін таны» **Мақсаты:** Балаларға керегенің бөліктерін (бөрене, шаңырақ, уық) таныту, зат есімдерді дұрыс қолдануға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші керегенің суретін немесе макетін көрсетеді. Балалар әр бөліктің атын айтады: «Бұл – бөрене» «Бұл – шаңырақ» «Бұл – уық» **2-ойын: «Керегені жинаймыз»** **Мақсаты:** Балаларды логикалық ойлауға, сөйлем құрауға және заттарды бөліп біріктіруге үйрету. **Барысы:**Тәрбиеші балаларға керегенің суреттерін немесе макет бөліктерін береді (бөренелер, уықтар, шаңырақ). Балалар керегені дұрыс тәртіппен жинайды:	Балаларға карточкада сөздер беріледі: «мейірімді», «қамқор», «сүйікті», «жылы». Әр бала карточкадағы сөзді ырғақты айтып, қимылмен көрсету: Мысалы: «мейірімді» – қолды кеудеге қою. Барлық сөздерді біріктіріп, қысқа әуезді сөйлем құрастыру: «Анам мейірімді және қамқор». **Ойын 2: «Анаға гүл сыйлаймыз»** Мақсаты: шығармашылық қабілетті дамыту, әнмен байланыстыру. Барысы: Балаларға сурет немесе қағаз гүлдер беріледі. Ән айтып немесе ырғақты тыңдай отырып, гүлді анаға «сыйлау» қимылдарын жасайды. Қимылдар мен әнді үйлестіріп, эмоцияларын көрсету.			

	«Алдымен бөренелерді қоямыз» «Содан соң уықтарды қоямыз» «Шаңырақты үстіне қоямыз» Балалар әрекеттерін сөйлеммен сипаттайды: «Бөренелерді қатарға қойдық» «Уықтарды үстіне қостық» Қорытынды: Керегенің құрылысын түсіну, дұрыс сөйлем құрастыру.				
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**№1 серуен (1-апта)** **Тақырыбы: «Кеш келген көктем белгілері»** **Дербес әрекет:** Балалар аулада қар үстінде еркін ойнайды. Қарды уыстап көріп, оның әлі де суық екенін сезінеді. Қардың үстімен жүріп, із қалдырады.	**№2 серуен (2-апта)** **Тақырыбы: «Суық жел мен қар»** **Дербес әрекет:** Балалар қарды домалатып көреді, бірақ қардың кей жері қатты, домаланбайтынын байқайды. Желдің бетті қарып тұрғанын сезінеді. **Қимылды ойын: «Боран**	**№3 серуен (3-апта)** **Тақырыбы: «Еріген қар – суға айналады»** **Дербес әрекет:** Балалар қарды қолға алып, жылы жерде тезірек еритінін байқайды. Кішкентай жылғаларды тамашалайды. **Қимылды ойын: «Жылға арқылы секір»**	**№4 серуен (4-апта)** **Тақырыбы: «Мұз және тайғақ жол»** **Дербес әрекет:** Балалар мұзды жерді байқап, абайлап жүреді. Мұздың қатты әрі тайғақ екенін сезінеді. **Қимылды ойын: «Абайлап жүр»** **Барысы:** Балалар	**№5 серуен (5-апта)** **Тақырыбы: «Көктем кешіксе де, келеді»** **Дербес әрекет:** Балалар қар арасынан көрінген қара жерді, алғашқы көк шөпті іздейді. Қардың азайғанын байқайды. **Қимылды ойын: «Күн шықты»** **Барысы:** «Күн шықты!» дегенде балалар қолдарын жоғары көтеріп,

	Қардың беті қатты, ал астындағы қардың жұмсақ екенін байқайды. **Қимылды ойын: «Іздерді тап»** **Барысы:** Тәрбиеші қар үстіне әртүрлі іздер салады (дөңгелек, сызық, аяқ ізі). Балалар сол іздерді тауып, үстімен жүріп өтеді. **Мақсаты:** Зейінділікті, тепе-теңдікті сақтау қабілетін дамыту. **Бақылау (эксперимент):** Қардың күн түсетін жерде азайып, көлеңкеде әлі қалың жатқанын бақылау. Қорытынды: Көктем келсе де, суық болса қар ерімей жатады. **Еңбек:** Аула жолдарын қардан тазалауға көмектесу.	**соқты»** **Барысы:** «Боран соқты!» дегенде балалар жан-жаққа жүгіреді. «Боран басылды!» дегенде тоқтап, тізіліп тұрады. **Мақсаты:** Шапшаңдыққа, тәртіп сақтауға үйрету. **Бақылау (эксперимент):** Желдің бағытын анықтау (қолға ұсталған лента арқылы). Лентаның қай жаққа ұшатынын бақылау. **Еңбек:** Жел ұшырып әкелген қағаз, ұсақ қоқыстарды жинау.	**Барысы:** Жерге сызық сызылады (жылға). Балалар одан секіріп өтеді. **Мақсаты:** Секіру дағдыларын жетілдіру,ептілікті дамыту. **Бақылау (эксперимент):** Қарды ыдысқа салып, біраз уақыттан кейін оның суға айналғанын көру. Қорытынды: Қар – бұл қатқан су. **Еңбек:** Жиналған судың жолын ашу үшін кішкене арықша жасауға көмектесу.	белгіленген сызық бойымен баяу жүріп өтеді. Құламай, тепе-теңдікті сақтауға тырысады. **Мақсаты:** Тепе-теңдікті сақтау, сақтыққа үйрету. **Бақылау (эксперимент):** Мұздың күн түскен жерде еріп, көлеңкеде сақталатынын бақылау. **Еңбек:** Тайғақ жерге құм себуге көмектесу	жай жүреді. «Бұлт басты!» дегенде тізіліп тұрады. **Мақсаты:** Қимыл-қозғалысты үйлестіру. **Бақылау (эксперимент):** Қар астындағы жердің дымқыл екенін бақылау. **Еңбек:** Аула тазалығын сақтау, қар еріген жерлерді таптамау
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Танымдық дағды** **Мақсаты:** Түстерді ажыратуға үйрету. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға түрлі түсті заттар ұсынылады. – «Қайсысы қызыл?» – «Сары түсті	**Коммуникативтік дағды** **Мақсаты:** Заттың атауын дұрыс айтуға үйрету. **Мазмұны:** Ойыншық көрсету. – «Бұл не?» – «Онымен не	**Шығармашылық дағды** **Мақсаты:** Саусақпен сурет салу арқылы қиялын дамыту. **Мазмұны:** Бояумен саусақ арқылы сурет салу. **Күтілетін нәтиже:** Өз	**Әлеуметтік-эмоциялық дағды** **Мақсаты:** Жақсы және жаман әрекетті ажырату. **Мазмұны:** Сурет арқылы талқылау. **Күтілетін нәтиже:** Өз пікірін айтады.	**Қимыл-қозғалыс дағдысы** **Мақсаты:** Ұсақ моториканы дамыту. **Мазмұны:** Мозаика құрастыру. **Күтілетін нәтиже:** Қол қимылы дамиды.

	көрсетші?» **Күтілетін нәтиже:** Түстерді ажыратады, атайды.	істейміз?» **Күтілетін нәтиже:** Қарапайым сөйлем құрайды.	бетінше бейне жасайды.		
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**Ойын атауы:** «Сурет бойынша әңгіме» **Мақсаты:** Сөйлеу белсенділігін дамыту. **Ойын барысы:** Балаларға бір үлкен сюжетті сурет көрсетіледі. – «Бұл жерде не болып жатыр?» – «Кімдер бар?» Балалар өз ойымен әңгімелейді..	**Ойын атауы:** «Еркін бояу» **Мақсаты:** Қиялын дамыту. **Ойын барысы:** Балалар дайын суретті өз қалауынша бояйды.	**Ойын атауы:** «Досыма көмектесемін» **Мақсаты:** Қарым-қатынас дағдысын қалыптастыру. **Ойын барысы:** Жұптық тапсырма орындау.	**Ойын атауы:** «Допты дәлде» **Мақсаты:** Қимыл дәлдігін арттыру. **Ойын барысы:** Балалар допты себетке лақтырады.	**Ойын атауы:** «Жылы сөздер» **Мақсаты:** Жағымды қарым-қатынас қалыптастыру. **Ойын барысы:** Балалар бір-біріне жылы сөз айтады..
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен “Өнегелі 15 минут” өткізу **1. Ақпарат беру** Баланың жалпы дамуы: сөйлеу, моторика, қимыл-қозғалыс, шығармашылық, әлеуметтік дағдылар. Балалардың күнделікті іс-әрекеті: өзіндік ойындар, ұйымдастырылған іс-әрекеттер, оқу-бейнелеу жұмыстары. Қауіпсіздік пен денсаулық ережелері. **2. Кеңес беру / практикалық ұсыныстар** Үйде баланың сөйлеуін, сөздік қорын дамыту әдістері. Достық пен сыйластықты қалыптастыру ойындары. Баланың өзіндік іс-әрекетін қолдау: пазл, сурет, қимыл ойындары. **3. Сұрақ-жауап** Ата-аналар өз сұрақтарын қояды. Педагог қысқа әрі нақты жауап береді, тәжірибелік кеңестер ұсынады.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі**: 2-апта 10 – 13 наурыз 2025-2026 оқу жылы**
Құндылық – Тәуесіздік және отаншылдық. Апта дәйексөзі: «Тәуелсіздік- ұлтқа артылған аманат пен жауапкершілік»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі** **09.03.26**	**Сейсенбі** **10. 03.26**	**Сәрсенбі** **11.03.26**	**Бейсенбі** **12.03.26**	**Жұма** **13.03.26**
Балаларды қабылдау	**Көңіл күйін анықтау** Балалар «Көңіл күй смайликтерінен» өз көңіл күйіне сәйкес суретті таңдайды. Тәрбиеші баланың таңдауын қолдап: – «Өте жақсы, бүгін сенің көңіл күйің керемет екен!» – «Көңілің сәл мұңды ма? Біз бірге көңілді ойын ойнаймыз». **Шығармашылыққа бағыттау** Топта алдын ала дайындалған (құрастыру материалдары, түрлі-түсті қағаз, пазл, лего) балалар өз қалауы бойынша әрекетке кіріседі. Тәрбиеші:– «Бүгін әр бала өз қиялымен бір жаңалық ойлап табады» деп ынталандырады. **«Күй күмбірі»:«** Көңіл толқын» **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** Ата-аналарға кеңес (5 жастағы балаға): Құрметті ата-аналар! 5 жастағы бала – елін, тілін, жерін тануды енді бастап жатқан кез. Осы жаста балаға отаншылдық сезімді қарапайым мысалдар арқылы үйрету өте маңызды. Балаңызға Қазақстан туралы әңгімелер айтып, ту, елтаңба, әнұран сияқты мемлекеттік рәміздерді таныстырыңыз. Отанды сүю – өз үйін, отбасын, туған жерін құрметтеуден басталатынын түсіндіріңіз. Балаңызбен бірге ұлттық әндер тыңдап, ертегілер оқып, табиғатты қорғау, үлкендерді сыйлау сияқты жақсы әдеттерді үйретіңіз. Отбасында бірлік пен сыйластық болса, бала да елін, жерін құрметтеп өседі. Ең бастысы – балаға мейірім, үлгі және жылы сөз арқылы Отанға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық,		**2Ұлттық ойын** **Ойын атауы:** «Асық	**3Сюжетті-рөлдік ойын** **Ойын атауы:** «Жас	**4Үстел үсті-баспа ойыны** **Ойын атауы:** «Не өзгерді?»	**5Бейнелеу және кітап қарау іс-әрекеті**

ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)		құрастыру» **Мақсаты:** Ұлттық ойын арқылы жасампаздықты дамыту, қол икемділігін арттыру. **Ойын барысы:** Балалар асықтарды пайдаланып, өз ойларымен: – үй, – өрнек, – жол немесе пішін құрастырады. Әр бала өз жұмысын таныстырады. **Нәтиже:** Ұлттық құндылыққа қызығушылық артады, шығармашылық ойлау дамиды.	өнертапқыштар» **Мақсаты:** Рөлдік ойын арқылы жаңашыл ойлауға баулу. **Ойын барысы:** Балалар «өнертапқыш», «құрастырушы», «шебер» рөлдерін таңдайды. Құрастыру материалдарымен «жаңа зат» ойлап табады. **Нәтиже:** Балалар бір-бірімен еркін қарым-қатынас жасап, өз идеяларын ұсынады.	**Мақсаты:** Зейінін, байқампаздығын дамыту. **Ойын барысы:** Үстел үстіне бірнеше зат қойылады. Балалар қарап алады. Бір зат өзгертіледі немесе алынып тасталады. Балалар қандай өзгеріс болғанын айтады. **Нәтиже:** Баланың есте сақтау, салыстыру қабілеті дамиды.	**Ойын атауы:** «Менің қиялымдағы жаңалық» **Мақсаты:** Сурет салу арқылы жасампаздықты дамыту, ойды бейнелеу. **Ойын барысы:** Балалар сурет салады немесе кітаптағы суреттерді қарап: – «Мен осылай жасап көрер едім» деп өз ойын айтады. **Нәтиже:** Балалар өз қиялын еркін жеткізеді, шығармашылық қабілеті дамиды.
Ертеңгілік жаттығу	**Жаттығу картотекасы** I. Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. 1. Б.қ. негізгі тұрыс, аяқ сәл алшақ иық көлемінде, Орамалды екі қолмен ұстап,1-егенде орамалды жоғары көтеріп, 2-дегенде орамалға қарап басымызды шалқайтамыз, 3-дегенде басымызды төмен түсіріп , 4- Б.қ. келу. 4-5рет 2. Б.қ. қолымыз алдымызда,1- дегенде оң жаққа бұрылу, 2- Б.қ. келу,3-сол жаққа бұрылу, 4- Б.қ. келу. 4-5 рет. 3. Б.қ. орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып 1-дегенде оң жаққа еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 2- Б.қ. келу, 3-дегенде сол жаққа еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4. Б.қ. негізгі тұрыс орамалды алдымызға ұстап, аяғымызды қосып 1-дегенде отырып, 2-дегенде Б.қ. келу, 3-дегенде отырып , 4-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру.5-6 рет III. Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Орамалды алға ұстап үрлейік»				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
		· **«Кім жылдам?»** ⚡ Тәрбиеші түстерді немесе заттарды атайды (мысалы: көк, қызыл, кітап). Балалар сол түске немесе затқа тез қол тигізеді. *Мақсаты:* зейінді дамыту, белсендіру.	· **«Қимылды қайтала»** Тәрбиеші қарапайым қимылдар көрсетеді (қол көтеру, секіру, айналу), балалар қайталайды. *Мақсаты:* қозғалыс арқылы балаларды сергіту.	· **«Сұрақ – жауап»** **?** Тәрбиеші жеңіл сұрақтар қояды: – Біздің еліміз қалай аталады? – Туымыздың түсі қандай? *Мақсаты:* ойлауын дамыту, тақырыпқа қызықтыру.	· **«Жақсы сөз айт»** Балалар кезекпен «дос», «Отан», «бірлік» сияқты жақсы сөздерді айтады. *Мақсаты:* сөздік қорын дамыту және жақсы қасиеттерді қалыптастыру.

Кестеге сәйкес ҰІӘ	_	**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Біз нені үйрендік? **Міндеті:** Сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, біз бүгін осы уақытқа дейін үйренген сөздерімізді еске түсіреміз. Әрбір сөз бөліктерден, яғни буындардан тұрады. Сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болады. Мысалы, "А-та" дегенде екі буын бар. Буынды анықтау үшін қолымызды иегіміздің астына қойып немесе шапалақ ұру арқылы тексере аламыз». **Ойындар:** **«Шапалақ» ойыны** **Мақсаты:** Сөзді буынға бөлуді үйрену. **Барысы:** Тәрбиеші түрлі сөздерді айтады (мысалы: ана, балабақша, кітап). Балалар әр буынды атаған сайын бір рет шапалақ ұрып, сөзде қанша буын бар екенін айтады. **«Буын үйшігі»** **Мақсаты:** Буын санын	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Заттарды ұзындығы, ені, жуандығы бойынша салыстыру **Міндеті:** Заттардың ұзындығын, биіктігін, ені мен жуандығын анықтай білу. **2Тақырыбы:** Кең-тар, жуан-жіңішке, қалың-жұқа(кіріктірлген) **Міндеті:** Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану. **«Қай жолмен жүреміз?»** **Мақсаты:** «Кең» және «тар» ұғымдарын бекіту. **Барысы:** Еденде екі арқаннан жасалған жол болады. Бірі — кең, бірі — тар. Тәрбиеші: «Машинамен кең жолмен жүреміз, ал жаяу тар жолмен өтеміз» дейді. Балалар тиісті жолмен жүріп өтуі керек. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз "өлшемдер еліне" саяхат жасаймыз.	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Менің анам **Міндеті:** Дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын дамыту және жетілдіру, дауыссыз г–ғ, л–р, ж–з, с–з, ж–ш, н–ң, х–һ дыбыстарды есту бойынша ажыратуға жаттықтыру. 2Бағдаршам **(кіртірлген)Міндеті:** Көпше түрдегі зат есімдерді атау, ілік септіктерінде, етістіктерді бұйрық райда, сын есім мен үстеулерді салыстырмалы шақта, септелмейтін зат есімдерді дұрыс қолдануға үйрету. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, әрқайсымыз үшін анамыз ең қымбат жан. Анамызға жылы сөздер айтқанда дыбыстарды анық, әдемі шығаруымыз керек. Мысалы, "гүл" (г) мен "ғажайып" (ғ) сөздеріндегі дыбыстар ұқсас болғанымен, айтылуы әртүрлі. "Жақсы" (ж) мен "Зерек" (з) дегенде де тіліміздің орны өзгереді. Анамызға арнап тақпақ айтқанда әр дыбысты мұқият айтайық». **Ойындар:**	**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Менің елімнің салт-дәстүрі **Міндеті:** Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу, қазақ халқының құндылықтарына құрмет таныту. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, біздің еліміз — Қазақстан. Біздің халқымыз өте қонақжай, мейірімді және ақылды. Ата-бабаларымыз бізге көптеген жақсы әдеттер мен дәстүрлер қалдырған. Мысалы, үйге қонақ келсе, ең төріне отырғызып, дәм ұсынады. Үлкен кісілерді көргенде иіліп сәлем береді. Тұсаукесер, сүйінші сұрау, шілдехана сияқты әдемі тойларымыз бар. Осы дәстүрлерді білу және сақтау — біздің парызымыз». **Ойындар:** **«Қонақжайлылық»** **Мақсаты:** Қонақ күту әдебін үйрену. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді: "қонақтар" және "үй иелері". Үй иелері қонақтарды қарсы алып, төсек (сырмақ) жайып, дастарханға шақырады. Тәрбиеші: "Қонаққа не айтамыз?" деп сұрайды. Балалар: "Қош келдіңіз!", "Төрлетіңіз!" деп жауап береді. **«Ақ бата»** **Мақсаты:** Үлкенге құрмет көрсету және жақсы тілек

		анықтап, ретімен орналастыру. **Барысы:** Тақтада екі және үш терезесі бар үйшіктер тұрады. Балалар алдындағы суреттерді (ат, алма, көбелек) алып, буын санына қарай тиісті үйшікке орналастыруы керек. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Менің елімнің салт-дәстүрі. **Міндеті:** Қазақ халқының салт-дәстүрлерін білу және құрметтеу, қазақ халқының құндылықтарына құрмет таныту. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, біздің халқымыздың өте бай салт-дәстүрлері бар. Олар — үлкенге құрмет көрсету, қонақжайлылық, сүйінші сұрау, тұсаукесер. Дәстүр дегеніміз — ата-бабамыздан қалған жақсы әдеттер. Біз елімізді сүйсек, осы дәстүрлерімізді сақтап, мақтан тұтуымыз керек». **Ойындар:** **«Сүйінші» ойыны**	Қараңдаршы, айналамыздағы заттардың бәрі әртүрлі. Бір қарындаш **ұзын**, екіншісі **қысқа**. Мына ағаш **биік**, ал мына бұта **аласа**. Бір жол **кең**, екіншісі **тар**. Сондай-ақ, заттардың **жуан** немесе **жіңішке** болатынын да ұмытпаймыз. Оларды бір-біріне беттестіру немесе жанына қою арқылы салыстыра аламыз». **Ойындар:** **«Сиқырлы таяқшалар»** **Мақсаты:** Заттарды ұзындығы мен жуандығына қарай топтастыру. **Барысы:** Балаларға әртүрлі ұзындықтағы және жуандықтағы таяқшалар беріледі. Тәрбиеші: «Ең ұзын таяқшаны тап!», «Ең жуан таяқшаны көрсет!» дегенде, балалар жылдам тауып, жоғары көтеруі керек. **«Үй құрастырушылар»** **Мақсаты:** Биіктік пен ені туралы ұғымдарды бекіту. **Барысы:** Балалар текшелерден екі үй	**«Дыбысты ұстап ал»** **Мақсаты:** Ұқсас дыбыстарды есту арқылы ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші сөздерді жұптастырып айтады: «сана-зана», «жана-зана», «нән-ңән». Егер тәрбиеші сөзді дұрыс айтса, балалар қолдарын шапалақтайды, егер қате немесе түсініксіз айтса, үндемейді. **«Жаңғырық»** **Мақсаты:** Дауыссыз дыбыстарды дұрыс артикуляциялау. **Барысы:** Тәрбиеші қиын дыбыстары бар буындарды айтады (мысалы: ға-га-ға, ла-ра-ла, жа-ша-жа). Балалар жаңғырық сияқты дәл солай қайталап, дыбыстардың айырмашылығын сезінуі тиіс. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Мен не білемін және не істей аламын? **Міндеті:** Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты, ойлауды, алдына қойылған міндетті шешуде не істеу, қалай	айтуға үйрету. **Барысы:** Ортаға ең үлкен бала (немесе тәрбиеші) "ата" болып отырады. Қалған балалар кезекпен келіп, қолдарын жайып, "атадан" бата сұрайды. "Ата" оларға: "Бойың өссін!", "Ақылды бол!" деп қысқа бата береді. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Біз нені үйрендік? (Дыбыстар әлеміне саяхат) **Міндеті:** Сөздерді буындарға бөлу, сөздің ішіндегі дыбыстарды есту және олардың ретін анықтау (ауызша). **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, біз бүгін сиқырлы дыбыстарды естиміз! Әр сөз кішкентай "бөлшектерден" — буындардан тұрады. Мысалы, "А-ТА" дегенде екі бөлік бар. Біз сөздерді шапалақпен ұрып, буындарды санауды үйренеміз. Бұл біздің құлағымызға дыбыстарды таза естуге көмектеседі. Қане, бәріміз бірге тыңдап, қайталап көрейік!» **Ойындар:** **1. «Шапалақ» ойыны** **Мақсаты:** Сөзді буынға бөліп, буын санын санау. **Барысы:** Тәрбиеші сөз айтады (мысалы: "Доп"). Балалар бір рет шапалақтайды. Тәрбиеші "А-на" дейді. Балалар екі рет шапалақтайды. Тәрбиеші "Ба-ла-пан" дейді. Балалар үш рет шапалақтайды.

		Мақсаты: Қазақы жол-жоралғыларды білу.**Барысы:** Тәрбиеші бір жақсы жаңалық айтады (мысалы: "Көктем келді!"). Ең бірінші болып "Сүйінші!" деп айтқан балаға кішігірім сыйлық беріледі. Осы арқылы балалар қуанышты хабарды жеткізу дәстүрін үйренеді. **«Тұсаукесер» (көрсетілім)** **Мақсаты:** Тұсаукесер салтының мәнін түсіндіру.**Барысы:** Ортаға бір бала шығады (тәй-тәй басқан бала рөлінде). Оның аяғына ала жіп байланады. Балалар «Тұсаукесер» жырын айтып, кесу рәсімін тамашалайды. Соңында баланың жолы ашық болсын деген тілектер айтылады. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Наурыз. **Міндеті:** Қазақстан халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі байланыстырып сөйлеуді, сөйлеудің дыбыстық мәдениетін	салады: бірі — биік әрі тар, екіншісі — аласа әрі кең. Соңында әр бала өз үйінің өлшемдерін математикалық тілде сипаттап береді. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті:** Сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Достар, біз көптеген сөздерді үйрендік. Енді сол сөздердің ішінде неше "бөлшек" (буын) барын анықтаймыз. Сөзді айтқанда иегіміз неше рет төмен түссе, сонша буын болғаны. Мысалы: "Доп" — бір буын, "Да-ла" — екі буын. Буындардың ретін шатастырмай айту өте маңызды, әйтпесе сөздің мағынасы өзгеріп кетуі мүмкін». **Ойындар:** **«Допты қақ»** **Мақсаты:** Сөзді буынға бөлу жылдамдығын арттыру. **Барысы:** Тәрбиеші баланы атын атап, допты лақтырады да, бір сөз айтады (мысалы,	істеу керек екенін түсінуге мүмкіндік беру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз кішкентай зерттеуші боламыз. Біздің алдымызда үлкен мәселе тұр: берілген пішіндерден қалай биік мұнара тұрғызуға болады немесе суреттегі жасырын сандарды қалай табу керек? Әр істі бастамас бұрын біз ойлануымыз керек: бірінші не істейміз, сосын қалай жалғастырамыз? Бұл біздің ақылымызды шыңдайды». **Ойындар:** **«Логикалық тізбек»** **Мақсаты:** Ойлау қабілетін және іс-әрекет ретін түсінуді дамыту. **Барысы:** Балаларға карточкалар беріледі (мысалы: дәрі - гүл - су сепкіш). Олар бұл заттарды ретімен қоюы керек: бірінші гүл егіледі, сосын су себіледі, сосын ол өседі. Бала неге солай қойғанын түсіндіреді. **«Құпия қорап»** **Мақсаты:** Зерттеушілік дағдыны қалыптастыру. **Барысы:** Қораптың ішінде түрлі геометриялық фигуралар жатады. Бала қолын	*Түсініктеме:* Балалар сөзді оқымайды, тек құлақтарымен естіп, шапалақ арқылы "бөліктерді" көрсетеді. **2. «Буын пойызы» (Ауызша)** **Мақсаты:** Сөздің буын ретін анықтау және сөз құрастыруға дағдылану. **Барысы:** Тәрбиеші: «Мен пойыздың бірінші вагоны болам, сендер екіншісі болыңдар. Мен **"А"** десем, сендер **"ТА"** деп жалғастырыңдар. Не шықты? — **"Ата"**!». Сосын тәрбиеші: «Мен **"ҚА"** десем, сендер не дейсіңдер? **"ЛАМ"**! Қандай сөз болды? — **"Қалам"**!». *Түсініктеме:* Балалар оқымайды, тәрбиешімен бірге естіп, сөзді құрастырады. Бұл оларға сөздердің буыннан тұратынын түсінуге көмектеседі. **3. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Қол және иық жаттығулары **Міндеті:** Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкеге қою. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балақайлар, бүгін біз қолдарымыз бен иықтарымызды мықты әрі иілгіш етеміз. Бұл жаттығулар бізге тік жүруге және күшті болуға көмектеседі. Әр

		дамыту. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Наурыз — жыл басы, Ұлыстың ұлы күні. Бұл күні күн мен түн теңеледі. Адамдар бір-біріне қонаққа барып, жақсы тілектер айтады. Ең басты тағам — Наурыз көже. Бәріміз бірге Наурыз туралы тақпақтар айтып, тілімізді жаттықтырайық». **Ойындар:** **«Жылы лебіз»** **Мақсаты:** Байланыстырып сөйлеуді дамыту. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрып, бір-біріне гүл немесе "жүрекше" бере отырып, Наурыз мерекесіне арналған тілектерін айтады. Мысалы: «Наурыз құтты болсын!», «Денің сау болсын!». **«Көжеге не салынады?»Мақсаты:** Сөйлеу мәдениетін және есте сақтау қабілетін арттыру.**Барысы:** Үстелде әртүрлі азық-түлік суреттері жатады. Балалар Наурыз көжеге қосылатын 7 дәмді тауып (су, тұз, ет, сүт,	"ба-ла-пан"). Бала допты қағып алып, сөздің неше буыннан тұратынын айтып, допты кері қайтарады. **«Кім тапқыр?»** **Мақсаты:** Берілген буын санына қарай сөз ойлап табу. **Барысы:** Тәрбиеші карточкамен буын санын көрсетеді (мысалы, 2 сызықша — 2 буын). Балалар сол санға сәйкес келетін сөздерді тауып айтуы керек (ана, қалам, апа). **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Наурыз көже **Міндеті:** Қазақстан халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі байланыстырып сөйлеуді, сөйлеудің дыбыстық мәдениетін дамыту. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Наурыз — өте көңілді мереке! Бұл күні ең басты тағам — Наурыз көже дайындалады. Ол 7 түрлі дәмнен тұрады. Неге жетеу? Себебі, жеті — қазақ халқында киелі сан. Көже ішу арқылы адамдар бір-	салып, көрмей тұрып пішінді сипаттайды (бұрышы бар ма, дөңгелек пе) және одан не құрастыруға болатынын айтады. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Сықырлауық **Міндеті:** Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (кереге, уық, шаңырақ, ағаш керует, кебеже, сандық, кілем, сырмақ, алаша, ши, бау, басқұр, арқан, жіп) сөздермен толықтыру. **Тақырыбы:** Шаңырақ (кіріктірлген)**Міндеті:** Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (кереге, уық, шаңырақ, ағаш керует, кебеже, сандық, кілем, сырмақ, алаша, ши, бау, басқұр, арқан, жіп) сөздермен толықтыру. **«Киіз үйді жинаймыз»** **Мақсаты:** Киіз үй бөліктерінің атауларын есте сақтау. **Барысы:** Тәрбиеші киіз үйдің макетін немесе суреттерін көрсетеді. Балалар кезегімен келіп:	қимылды дәл әрі әдемі жасауға тырысыңдар. Қолды жоғары созғанда аспанға жететіндей, ал екі жаққа созғанда қанат сияқты жаямыз». **Ойындар:** **«Ұшақтар ұшады»** **Мақсаты:** Қолды екі жаққа созу және дене тепе-теңдігін сақтау.**Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші: "Ұшақтар, дайындал!" дегенде, балалар қолдарын екі жаққа созады. "Ұштық!" дегенде, қолдарын түсірмей, бөлме ішінде жүгіреді. "Қондық!" дегенде, қолдарын желкеге қойып, тізерлеп отыра қалады. **«Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** Жаттығуларды ауыстырып жасау және зейінді дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші: "Күн шықты!" дегенде, балалар қолдарын жоғары көтеріп, саусақтарын ойнатады. "Жаңбыр жауды!" дегенде, қолдарын кеуде тұсына қойып, "тық-тық" деп тізелерін қағады. "Жел соқты!" дегенде, қолдарын екі жаққа созып, теңселеді. **4. Шығармашылық** **Тақырыбы:** Мамандықтар құралдары **Міндеттері:** **Сурет салу:** Суретті қарапайым қаламның көмегімен жеңіл ырғақпен үстінен қатты баспай бейненің сұлбасын салу,

		езілген құрт, бидай, күріш), олардың аттарын анық атап шығуы керек. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Домбыра сазы» **Міндеті:** Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Домбыра — қазақтың жаны. Оның үні кейде баяу, мұңды (лирикалық), кейде көңілді, жылдам болады. Қазір біз баяу әуенді тыңдап, оның ырғағына сай әдемі билейміз. Музыка жылдамдағанда қимылдарымыз да өзгереді. Күйдің сипатын сезінуге тырысыңдар». **Ойындар:** **«Әуенді сезін»** **Мақсаты:** Музыка қарқынының өзгеруін ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші домбырамен немесе жазбамен екі түрлі күй	біріне тоқшылық, береке тілейді. Біз бүгін Наурыз туралы әдемі сөйлемдер құрап, дыбыстарды анық айтуды үйренеміз». **Ойындар:** **«Аспазшылар»** **Мақсаты:** Сөйлеу тілін дамыту және тағам құрамын білу. **Барысы:** Балаларға "қазан" мен түрлі тағамдардың суреті беріледі. Бала "қазанға" тек көжеге тиісті 7 затты салып жатып: «Мен көжеге бидай саламын», «Мен көжеге сүт қосамын» деп толық сөйлеммен айтуы керек. **«Жаңылтпашты жаңылмай айт»** **Мақсаты:** Дыбыстық мәдениетті, артикуляцияны дамыту. **Барысы:** Наурызға байланысты шағын жаңылтпашты (мысалы: "Наурызда нақ-нақ, наурыз көже тәп-тәтті-ақ") алдымен баяу, сосын жылдам айтып жарысады. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Қол және иық жаттығулары **Міндеті:** Қол және иық белдеуіне арналған	«Мынау — шаңырақ, мынау — кереге» деп аттарын атап, орнына қояды. **«Сандықта не бар?»** **Мақсаты:** Тұрмыстық заттардың атауын білу. **Барысы:** Ортада сандық тұрады. Ішінен кезекпен заттар (кілемнің қиындысы, ши, алаша, жіп) алынады. Балалар сол заттың атын атап, оның не үшін керек екенін айтады **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, киіз үйдің есігін "сықырлауық" деп атайды. Ол ағаштан жасалып, ою-өрнекпен безендіріледі. Үйге кіргенде бізді жылы **кілемдер** мен **сырмақтар** қарсы алады. Киіз үйдің қабырғасы — **кереге**, төбесі — **шаңырақ**. Ал киім-кешекті ата-бабамыз **сандыққа** жинаған. Осы заттардың бәрін шеберлер өз қолдарымен жасаған». **Ойындар:** **«Бұл не?» (Көрсету және атау)** **Мақсаты:** Киіз үй жабдықтарының атауын жаттау. **Барысы:** Тәрбиеші киіз	бірнеше заттардың өлшеміндегі айырмашылықтарды беру, геометриялық пішіндегі заттарды салу. **Мүсіндеу:** Біртекті заттардан сюжеттер құру, бірнеше пішінді бір тұғырға орналастыру, сюжеттерде пішіннің, қимылдың ерекшеліктерін жеткізе білу, кейіпкерлердің өзіне тән бөлшектерін мүсіндеу. **Жапсыру:** Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию. **Құрастыру:** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, әлемде мамандықтар өте көп. Дәрігер, мұғалім, құрылысшы, аспаз... Әр мамандықтың өз құралдары бар. Бүгін біз сол құралдарды әртүрлі жолмен жасаймыз. Біріміз дәрігердің құралын сурет салып, екіншіміз аспаздың ыдысын мүсіндеп, үшіншіміз құрылысшының үйін құрастырамыз. Өз қиялдарыңды қолданып, ең әдемі бұйымдарды жасаңдар». **Ойындар:**

		қояды. Баяу әуенде (мысалы: "Аққу") балалар қолдарын құс қанатындай жайып баяу қозғалады, ал жылдам күйде (мысалы: "Көңіл ашар") атша шауып, көңілді қимылдар жасайды. **«Сиқырлы домбыра»** **Мақсаты:** Шығарманы сипаттай білуге үйрету. **Барысы:** Балалар көздерін жұмып музыка тыңдайды. Әуен тоқтағанда тәрбиеші: "Сен не елестеттің? Музыка қандай болды?" деп сұрайды. Балалар: "көңілді", "жайлы", "ертегі сияқты" деген сөздермен сипаттайды.	жаттығулар. Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкеге қою. **Тақырыбы:** Қол және иық жаттығулары(кіріктірлген) **Міндеті:** Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу; қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкеге қою. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, денесі шыныққан бала ауырмайды, мықты болады. Бүгін біз қолдарымыз бен иықтарымызды шынықтырамыз. Қолды кеуде тұсына қойып, серпіміз, сосын екі жаққа созамыз. Қолымызды жоғары көтеріп, аспанға жететіндей созыламыз. Ең соңында қолды желкеге қойып, арқамызды тік ұстауды үйренеміз». **Ойындар:** **«Қарлығаш ұшады»** **Мақсаты:** Қолды екі жаққа созу және тепе-теңдік сақтау.	үй заттарының суреттерін көрсетеді (мысалы, кебеже немесе уық). Балалар жылдам атын атап, оның неден жасалғанын (ағаштан ба, әлде жүннен бе) айтуы керек. **«Шебердің шеберханасы»** **Мақсаты:** Заттардың қызметін түсіндіру.**Барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топқа "ағаштан жасалған заттар" (сықырлауық, уық, сандық), екінші топқа "жүннен жасалған заттар" (алаша, бау, арқан) суреттерін жинау тапсырылады. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Наурыз – жыл басы» **Міндеті:** Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, балаларға "Қаражорға" биін билету. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Наурыз мейрамында адамдар тек ән айтып қана қоймай, би де билеген. Қазақтың ең танымал биі — "Қаражорға". Бұл биде біз иығымызды, қолымызды қозғалтып, аттың жүрісін салып билейміз. Би өте	**«Кімге не керек?»** **Мақсаты:** Мамандықтар мен құралдарды сәйкестендіру. **Барысы:** Үстел үстінде мамандық иелерінің суреттері (дәрігер, өртсөндіруші, мұғалім) жатады. Балаларға әртүрлі құралдардың (шприц, шлем, бор) суреттері беріледі. Балалар өз құралдарын тиісті мамандық иесінің суретінің жанына қоюы керек. **«Шеберлер қаласы»** **Мақсаты:** Жасалған жұмыстарды таныстыру және сюжеттік ойын. **Барысы:** Сабақ соңында балалар жасаған жұмыстарын (мүсіндеген ыдыс, салынған сурет, құрастырылған үй) ортаға әкеліп, "Шеберлер қаласын" құрады. Әр бала өз жұмысын көрсетіп, оның қай мамандыққа керек екенін айтады.

			Барысы: Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші «Қарлығаштар ұшты!» дегенде, балалар қолдарын екі жаққа созып, құс сияқты бөлме ішінде жүгіреді. «Қонды!» дегенде, қолдарын желкеге қойып, тік тұра қалады **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балақайлар, бүгін біздің иықтарымыз бен қолдарымыз "билейді". Жаттығу жасағанда арқамызды тік ұстаймыз. Қолды кеудеге қойып, серпігенде кеудеміз ашылады. Жоғары созылғанда бойымыз өседі. Ал қолды желкеге қою — нағыз батырлардың жүрісі! Қане, бастаймыз!» **Ойындар:** **«Тікұшақ»** **Мақсаты:** Қолды екі жаққа созу қимылын нығайту. **Барысы:** Балалар қолдарын екі жаққа созып, "тікұшақ қанаттарын" жасайды. Тәрбиеші: «Тікұшақ оңға бұрылды, солға бұрылды» дегенде, балалар қолдарын түсірмей денесін бұрады.	көңілді және денсаулыққа пайдалы. Қане, музыка ырғағымен билеп көрейік!» **Ойындар:** **«Иық биі»** **Мақсаты:** "Қаражорға" биінің негізгі қимылдарын үйрену. **Барысы:** Музыка қосылады. Балалар шеңберге тұрып, тәрбиешінің соңынан иықтарын кезекпен қозғалту, білектерін айналдыру қимылдарын қайталайды. Кім ең епті "биші" екенін анықтаймыз. **«Мүсін» (Музыкалық ойын)** **Мақсаты:** Музыканы тыңдау және ырғақты сезіну. **Барысы:** "Қаражорға" әуені ойнап тұрғанда балалар билейді. Музыка кенет тоқтағанда, әр бала би қимылында қатып қалуы керек. Тәрбиеші ең әдемі "мүсінді" таңдайды.	

			«Айна» **Мақсаты:** Жаттығуларды дәл қайталау және зейінді тұрақтандыру. **Барысы:** Тәрбиеші "айна" болады, ол қолдарын кезекпен желкеге, кеудеге қояды немесе жоғары созады. Балалар ешқандай қатесіз, айна сияқты дәл солай қайталауы тиіс. Кім қателессе, сол ойыннан шығады.		
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен		Картотека №2 Дербес әрекет: Балалар еріп жатқан қардан әртүрлі пішіндер (аққала, қорған) жасап ойнайды. Қимылды ойын: «Торғайлар мен машина» Барысы: Балалар «торғайлар» болып ұшып жүреді. Тәрбиеші «Машина келе жатыр!» дегенде, өз ұяларына қарай қашады. Бақылау: Мұздақтарды (сүңгілерді) бақылау. Күн жылынғанда мұздақтардың ұшынан су таматынын (тамшы) көру.	Картотека №3 Дербес әрекет: Балалар алаңдағы жыраларға (арықтарға) қағаздан жасалған қайықтарды ағызып ойнайды. Қимылды ойын: «Шалшықтан секір» Барысы: Жерге сызылған шеңберлерден (шалшықтардан) аяқты тигізбей секіріп өту. Бақылау: Қардың еруін бақылау. Қардың неге қарайып, жұмсақ болып кеткенін түсіндіру. Еңбек: Жолдағы суды	Картотека №4 Дербес әрекет: Балалар ағаш түбіне жиналған қарды қопсытып, жердің иісін сезініп ойнайды. Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты» Барысы: Тәрбиеші құстардың немесе заттардың атын атайды. Ұшатын құс болса, балалар қолдарын көтереді. Бақылау: Құстарды (қарға, сауысқан) бақылау. Олардың көктемде көңілді шықылықтайтынына назар аудару. Еңбек: Құстарға арналған жемсауыттарға	Картотека №5 Дербес әрекет: Балалар түрлі-түсті ленталармен желдің бағытын анықтап ойнайды. Қимылды ойын: «Күн қояндары» Барысы: Тәрбиеші айнамен күн сәулесін түсіреді, балалар «қояндарды» ұстауға тырысады. Бақылау: Көктемгі желді бақылау. Желдің қысқа қарағанда жылырақ екенін сезіну. Еңбек: Алаңдағы сәкілердің (скамейка) үстіндегі суды шүберекпен сүрту.

		Еңбек: Шаналарды немесе қысқы ойыншықтарды тазалап, орнына қою.	ағызу үшін кішкентай күректермен жыра қазу.	дән шашу	
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс		**2Коммуникативтік дағды** **Мақсаты:** Сөйлеу белсенділігін арттыру, сөздік қорын дамыту. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға бір сурет көрсетіліп, – «Бұл не?» – «Ол не істеп жатыр?» деген сұрақтар қойылады. Баланы толық сөйлеммен жауап беруге жетелеу. **Күтілетін нәтиже:** Бала өз ойын еркін жеткізеді, сөйлеу дағдысы дамиды.	**3Шығармашылық дағды** **Мақсаты:** Қиялын дамыту, жасампаздыққа баулу. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға қарындаш, ермексаз немесе құрылыс материалдары ұсынылады. – «Өз ойыңмен бір нәрсе жасап көр» деп бағыт беріледі. **Күтілетін нәтиже:** Бала өз идеясын іске асырады, шығармашылық белсенділігі артады.	**4 Әлеуметтік-эмоциялық дағды** **Мақсаты:** Өзін-өзі танып, эмоциясын білдіруге үйрету. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға «Көңіл күй» суреттері ұсынылады. – «Қазір сенің көңіл күйің қандай?» – «Неге?» деген сұрақтар арқылы әңгімелесу. **Күтілетін нәтиже:** Бала өз сезімін таниды, эмоциясын сөзбен жеткізеді.	**5 Қимыл-қозғалыс дағдысы** **Мақсаты:** Ұсақ және ірі мотрикаңы дамыту. **Жеке жұмыс мазмұны:** Балаға: – түймелеу, – жіпке моншақ тізу, – саусақ жаттығулары ұсынылады. **Күтілетін нәтиже:** Бала қол икемділігін дамытады, қимылы нақтыланады.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	.	· **«Ақ серек, көк серек»** Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топ екінші топтан бір баланы шақырады. Шақырылған бала жүгіріп келіп, қол ұстасқан тізбекті бұзуға тырысады. *Мақсаты:* батылдық пен бірлікті дамыту.	· **«Сақина салу»** Балалар алақандарын біріктіріп отырады. Тәрбиеші немесе бір бала қолындағы сақинаны білдірмей біреуінің қолына салады. Сосын «Сақинам кімде?» деп сұрайды. *Мақсаты:* байқампаздықты дамыту.	**Ойын атауы:** «Жылдам тап» **Мақсаты:** Жылдамдықты, зейінді дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір түсті немесе пішінді атайды. Балалар топ ішінен сол затты тауып, қолымен көрсетеді немесе жүгіріп барады.	**«Тақия тастамақ»** Балалар шеңберге отырады. Бір бала тақияны ұстап шеңберді айналып жүріп, бір баланың артына тастайды. Байқаған бала оны қуып жетуі керек. *Мақсаты:* жылдамдық пен көңілділік.

Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** Ата-аналарға кеңес (5 жастағы балаға): Құрметті ата-аналар! 5 жастағы бала – елін, тілін, жерін тануды енді бастап жатқан кез. Осы жаста балаға отаншылдық сезімді қарапайым мысалдар арқылы үйрету өте маңызды. Балаңызға Қазақстан туралы әңгімелер айтып, ту, елтаңба, әнұран сияқты мемлекеттік рәміздерді таныстырыңыз. Отанды сүю – өз үйін, отбасын, туған жерін құрметтеуден басталатынын түсіндіріңіз. Балаңызбен бірге ұлттық әндер тыңдап, ертегілер оқып, табиғатты қорғау, үлкендерді сыйлау сияқты жақсы әдеттерді үйретіңіз. Отбасында бірлік пен сыйластық болса, бала да елін, жерін құрметтеп өседі. Ең бастысы – балаға мейірім, үлгі және жылы сөз арқылы Отанға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 3-апта. 16 -18 наурыз 2025-2026 оқу жылы
Наурыз -Құндылық: Тәуелсіздік және отаншылдық . Апта дәйексөзі: «Ар мен намыс- азаттықтың алтын діңгегі»

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 16.03.26	Сейсенбі 17 03.26	Сәрсенбі 18.03.26	Бейсенбі 19.03.25	Жұма 20.03.26
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме оны не қызықтырады,баланың жеке пікірін білдіруге қатысады. «Асықтармен оркестр ойыны.Мақсаты:Күй ұлттық шығармашылығымызды білу.Асықтар арқылы күйге оркестр ойнау. Барысы: Педагог келген балалармен күй ойнап тұрады асықтар арқылы амандасып,қолдарына асық беріп, оркестрге қосылып отырады. **«Күй күмбірі»:«** Кең жайла » **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналарға кеңес:** «Ар мен намыс – азаттықтың алтын діңгегі» деген сөз тегін айтылмаған. Тәуелсіздік – бұл тек еркіндік емес, бұл үлкен жауапкершілік. **Ар:** Баланың өтірік айтпауы, өз ісіне адал болуы. **Намыс:** Өз елін, тілін, жерін қастерлеуі және оны өзгелерге сыйлата білуі. **Ата-аналарға ой тастау:** Балаңыз «Мен қазақпын!» деп мақтанышпен айта ала ма? Бұл сезім үйдегі әңгімеден басталады. Балаға отаншылдықты жалаң сөзбен емес, іспен көрсету керек: **Тіл – намыс символы:** Үйде таза, көркем сөйлеу арқылы балаға ана тілінің қадірін түсіндіріңіз. Тілді білу – елді сыйлау. **Наурыз – ұлттық код:** Наурыз мейрамында балаға жай ғана дастарқан жаюды емес, оның артындағы **«асар»** (көмектесу), **«кешірім»** (татуласу) құндылықтарын түсіндіріңіз. **Батырлар жыры мен тарих:** Кешкісін ертегі орнына қазақ батырларының ерлігі, Тәуелсіздік жолындағы күрескерлер туралы қысқа, мағыналы әңгімелер айтыңыз. Ата-аналарға апта бойы баламен бірге орындауға ұсынылатын тапсырма: **«Мақал-мәтел айту:** «Ел үмітін ер ақтар, ер атағын ел сақтар» деген сияқты намысқа қайрайтын мақалдардың мағынасын түсіндіріңіз. **Жақсы іс жасау:** Отаншылдық – табиғатты қорғаудан басталады. Көшеде қоқыс тастамау, ағаш егу сияқты кішігірім істер арқылы баланың жауапкершілігін оятыңыз.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу	**Қимылдық ойын: "Кім жылдам?"** **Мақсаты:** Баланың қимыл-қозғалысын, жылдамдығын, үйлесімділігін	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Дүкен"** **Мақсаты**: Әлеуметтік рөлдерді меңгерту, қарым-қатынас	**Бейнелеу өнері: "Менің армандаған үйім"** **Мақсаты:** Шығармашылық ойлау мен қиялды дамыту, түстермен	.	

іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	дамыту. Ойын барысы: Балаларға түрлі тапсырмалар беріледі: «Қызыл затты тап», «Жүгіріп барып, шеңбердің ішіне тұр», «Секіріп бара жатқандай қозғал» т.б.Әр бала өз бетінше әрекет етеді. Қай бала тапсырманы жылдам әрі дұрыс орындаса – сол жеңімпаз (Дене тәрбиесі**)	пен сөйлеу дағдысын дамыту. Ойын барысы: Балалар біреуі — сатушы, біреуі — сатып алушы рөлін алады. «Дүкен» ішінде түрлі заттар (ойыншық көкөніс, киім, кітап т.б.) қойылады. Әр бала өз рөлін ойнайды: затты сатады, бағасын сұрайды, төлейді. Ойын өздігінен жалғасады, мұғалім тек бақылаушы. (Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	жұмыс істеу дағдысын жетілдіру. Ойын барысы: Әр бала ақ қағаз бен түрлі-түсті қарындаштар алады. Тапсырма: өз армандаған үйін салып, оған кімдермен бірге тұратынын да көрсетеді (ата-анасы, достары, жануарлар). Кейін балалар өз суреті туралы айтып бере алады. (іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)		
Ертеңгілік жаттығу	**I. Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру.** **II. 1. Б.қ. негізгі тұрыс, аяқ сәл алшақ иық көлемінде,** **Орамалды екі қолмен ұстап,1-егенде орамалды жоғары көтеріп,** **2-дегенде орамалға қарап басымызды шалқайтамыз,** **3-дегенде басымызды төмен түсіріп , 4- Б.қ. келу. 4-5рет** **2. Б.қ. қолымыз алдымызда,1- дегенде оң жаққа бұрылу,** **2- Б.қ. келу,3-сол жаққа бұрылу, 4- Б.қ. келу. 4-5 рет.** **3. Б.қ. орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып** **1-дегенде оң жаққа еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу.** **2- Б.қ. келу, 3-дегенде сол жаққа еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу.** **4. Б.қ. негізгі тұрыс орамалды алдымызға ұстап, аяғымызды қосып 1-дегенде отырып, 2-дегенде Б.қ. келу,** **3-дегенде отырып , 4-б.қ келу 4-5рет** **5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру.5-6 рет** **III. Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу.** **«Орамалды алға ұстап үрлейік»**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	<u>Әнұран орындау</u> **Жылулық сәті:** «Құрметтеуді үйренеміз» Ойынның мақсаты:құрдастарына құрметпен қарауға тәрбиелеу. Педагог балалардан қандай адамгершілік қасиеттер құрметке лайық болып көрінетінін ойлануды және	«Мақтау сөздер айту» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды	«Мейірімді адамдар» Ойынның мақсаты: «мейірімді адамдар» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау процестерін дамыту. Балалар шеңберге тұрады. Педагог кезекпен әрқайсысына доп лақтырады. Допты ұстаған бала кез-		

	айтуды сұрайды. Содан кейін балалар шеңберге тұрып,бір-біріне допты беріп,доп берген баланы не үшін құрметтейтінін айтады. Ойын барлық қатысушылар айтып болғанша жалғасады. .(Адалдық әліппесі)	қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.(Адалдық әліппесі)	келген мейірімді адамды атайды және оның неге мейірімдіекенінтүсіндіреді(жауаптыңүлгісі:меніңәпкеммейірімді,өйткеніол менімен күнде ойнайды, маған көмектеседі). Барлық балалар айтып болғаннан кейін, педагог олардың әрқайсысы атап берген барлық мейірімді адамдарды толық айтып беруді сұрайды. .(Адалдық әліппесі)		
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** Наурыз – көктем **Міндеті:** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу Педагог бірінші балаларға қазақ халқының түрлі дәстүрлері жайлы мәліметтер береді.Интерактивті тақтадан видеоларын қарайды. **Ойын №1: «Сүйінші сұраймын!»** **Мақсаты:** «Сүйінші» дәстүрінің мәнін түсіндіру, жақсылыққа қуана білуге үйрету және сөйлеу тілін дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға бірнеше жақсы хабары бар карточкаларды таратады (мысалы: «Көктем келді», «Бәйшешек шықты», «Құстар ұшып келді»). Балалар кезекпен ортаға шығып: «Сүйінші,	**1. Сауат ашу негіздері** Сөз және сөйлем **Міндеті:** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу; Сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау. Педагог балаларға сөз дыбыстардан құралады.Сөйлем сөздерден құралады.Сөйлем арқылы байланыстырып дұрыс сөйлеу,сөзердің орнын дұрыс пайдалану,сөйлемде қанша сөз тұратынын анықтауды үйретеді. **Ойын №1: «Тірі сөздер»** **Мақсаты:** Сөйлемдегі сөздердің ретін анықтау, сөздердің байланысын түсіну. **Барысы:** Тәрбиеші бір сөйлем айтады (мысалы: «Көктем келді»). Екі баланы ортаға шығарып, біріне «Көктем», екіншісіне «келді» деген сөз екенін айтады. Балалар ретімен тұрады. Сөйлем ұзарған сайын (мысалы: «Әдемі көктем келді») бала саны артады.	**1. Математика негіздері** Геометриялық фигуралар мен денелер **Міндеті:** Геометриялық фигуралар мен денелерді (**шар, текше, цилиндр**) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. Педагог фигуралар мен пішіндерді қатар қойып,оларды салыстыра отырып, фигура мен пішіннің айырмашылықтары туралы түсіндіреді. **Ойын №1: «Денелер мен пішіндер»** **Мақсаты:** Жазық фигуралар мен көлемді денелерді (шар, текше, цилиндр) ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға шар мен дөңгелекті, текше мен шаршыны салыстыруды ұсынады. Балалар денелерді қолмен ұстап көреді: шар домалайды, текшенің бұрыштары бар, цилиндрді тұрғызуға да, домалатуға да болады. Содан соң тәрбиеші атаған денені себетке жылдам жинау жарысы өткізіледі.		

	сүйінші! Көктем келді!» - деп қуанышты жаңалық айтады. Қалған балалар: «Байғазы болсын!» - деп қол соғып, жақсылыққа ортақтасады. **Ойын №2: «Асар – бірлік түбі»** **Мақсаты:** «Асар» дәстүрі арқылы өзара көмек пен ынтымақтастықты сезіндіру. **Барысы:** Топта үлкен бір тапсырма беріледі (мысалы, шашылып жатқан ойыншықтарды жинау немесе үлкен үйшік құрастыру). Тәрбиеші: «Балалар, бұл жұмысты жалғыз істеу қиын, сондықтан асар жасайық!» - дейді. Балалар жұмылып, бір-біріне көмектесе отырып, тапсырманы тез әрі сапалы орындап шығады. Соңында бәрі бірге қуанады. **2. Математика негіздері** Геометриялық фигуралар **Міндеті:** Геометриялық фигураларды (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. Педагог балалардың фигураларды қайта естеріне түсіріп Піншіндер әніне билеп алады.Балалардан пішіндерді қайта естерін түсіріп олардың ерекшеліктері жайлы сұрайды. **Ойын №1: «Сиқырлы қапшық»** **Мақсаты:** Фигураларды ұстап көру (сипап сезу) арқылы ажырата білуге және дұрыс атауға үйрету. **Барысы:** Қапшықтың ішіне әртүрлі геометриялық фигуралар	Балалар өздерінің нешінші сөз екенін айтады. **Ойын №2: «Шапалақпен сана»** **Мақсаты:** Сөйлемдегі сөз санын есту арқылы ажырата білуге жаттықтыру. **Барысы:** Тәрбиеші қысқа сөйлемдер оқиды. Балалар сөйлемде қанша сөз болса, сонша рет шапалақ ұруы керек. Мысалы: «Күн жылынды» (2 шапалақ), «Наурыз көже пісті» (3 шапалақ). Соңынан сөз санын саусақпен көрсетеді. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Наурыз мерекесі **Міндеті:** Мемлекеттік мерекелер Наурыз мейрамы маңыздылығын түсіну, оларға белсенді қатысу. **Ойын №1: «Наурыз көжеге не салынады?»** **Мақсаты:** Ұлттық тағамның құрамын білу, есте сақтау қабілетін дамыту. **Барысы:** Үстел үстінде әртүрлі азық-түлік суреттері жатады. Балалар Наурыз көжеге қосылатын 7 дәмді (су, тұз, ет, сүт, езілген құрт, бидай, күріш т.б.) тауып, қазанның суретіне жабыстыруы керек. Артық заттарды (кәмпит, балық т.б.) алып тастайды. **Ойын №2: «Ақ бата»** **Мақты:** Халқымыздың бата беру дәстүрімен таныстыру, жақсы тілек айтуға баулу. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Ортада «Қыдыр ата»	**Ойын №2: «Неге ұқсайды?»** **Мақсаты:** Қоршаған ортадан геометриялық денелерге ұқсас заттарды таба білу. **Барысы:** Балаларға әртүрлі заттардың суреттері немесе ойыншықтар беріледі (доп, қорап, консерві құтысы, алма, текшелер). Балалар оларды пішініне қарай үш топқа бөлуі керек: доптар мен алмалар — **шар** тобына, қораптар — **текше** тобына, құтылар — **цилиндр** тобына қойылады. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Сөйлемді аяқта **Міндеті:** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу. Педагог бірнеше суреттер көрсетіп сол суреттерге сөйлем құрауға шақырады.Сөйлем құрағанда сөздерді санай отырып сөйлем сызбасын жасауды үйретеді. **Ойын №1: «Сөйлемді жалғастыр»** **Мақсаты:** Ойды логикалық түрде аяқтау және сөйлем құрау дағдысын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші сөйлемнің басын айтады, балалар соңғы сөзін табады. Мысалы: «Көктемде құстар ұшып... (келді)», «Апам дәмді бауырсақ... (пісірді)». Содан соң балалармен бірге сол сөйлемде қанша сөз бар екені саналады. **Ойын №2: «Сөздер пойызы»** **Мақсаты:** Сөйлемдегі сөздердің санын көрнекі түрде көрсету. **Барысы:** Тәрбиеші бір сөйлем		

	салынады. Бала қапшыққа қолын салып, бір фигураны ұстайды. Оны сыртқа шығармай тұрып, пішініне қарай (бұрышы бар ма, дөңгелек пе) қай фигура екенін айтады. Содан соң фигураны шығарып, атауының дұрыстығын тексереді. **Ойын №2: «Өз үйіңді тап»** **Мақты:** Фигуралардың пішінін жылдам тану және кеңістікті бағдарлау дағдысын арттыру. **Барысы:** Еденге бес түрлі фигура (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) үлкен етіп қойылады. Балалардың қолдарына кішкентай фигуралар таратылады. Музыка ойналғанда балалар бөлме ішінде жүреді, ал музыка тоқтағанда әр бала өз қолындағы фигураға сәйкес келетін «үйге» (үлкен фигураның қасына) барып тұруы керек. **3. Қазақ тілі** Киіз үй **Міндеті:** Қазақ халқы қолөнер шеберлерімен жасалған киіз үйдің заттарын және тұрмыстық заттарды білдіретін (**кереге, уық, шаңырақ, ағаш керует, кебеже, сандық, кілем, сырмақ, алаша, ши, бау, басқұр, арқан, жіп**) сөздермен толықтыру. Педагог киіз үй туралы ақпараттар береді. Қазақ халқының қасиетті киіз үйінде, талай адамның өмір сүріп, осы үй арқылы, біздің ата-баба ,ата-аналарымыз, өсіп, өніп келе жатқаны туралы баяндап береді. **Ойын №1: «Киіз үйді жинайық»** **Мақсаты:** Киіз үйдің негізгі	(немесе бата беретін бала) тұрады. Балалар кезекпен Наурызға арналған жақсы тілектерін айтады («Ақ мол болсын», «Ұлыс оң болсын»). Соңында бәрі бірге қолдарын жайып, бата алады. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Көктем **Міндеті:** Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу. Педагог Көктем мезгілінің кіргенімен,әлі қар кетпей қыстың кеткісі келмей жатқанын түсіндіреді.Дегенмен көктем мезгілі кеш келсе де ,адамдар наурызда болатын мерекелерді тойлап, көктемнің келді деп ,сәнін келтіріп жатыр деп түсіндіреді. **Ойын №1: «Мақалды жалғастыр»** **Мақсаты:** Көктем және еңбек туралы мақал-мәтелдерді есте сақтау. **Барысы:** Тәрбиеші мақалдың басын айтады, балалар аяқтауы керек. Мысалы: «Көктемнің бір күні — (Жылға азық)», «Еңбек етсең ерінбей — (Тояды қарның тіленбей)». Дұрыс тапқан балаға көктем гүлінің суреті беріледі. **Ойын №2: «Көктемді сипатта»** **Мақсаты:** Сөздік қорды байыту, көктемгі өзгерістерге	айтады (мысалы: «Балалар далаға шықты»). Әр сөзді бір вагондай көріп, балалар бірінің артына бірі тұрады. Неше бала тұрса, сөйлемде сонша сөз бар. Балалар кезекпен өз сөздерін атап, «пойызды» жүргізеді. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Тұсаукесу **Міндеті:** Түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту. Педагог «Тұсау кесер» көрінісі жайлы шағын мәлімет береді.Видеоролик қарайды. **Ойын №1: «Тұсаукесу рәсімі» (Көрініс)** **Мақсаты:** Дәстүрдің реттілігі мен мәнін түсіндіру, сөйлеу тілін жетілдіру. **Барысы:** Топта кішкентай қуыршақтың тұсаукесу рәсімі сахналанады. Балалардың бірі «тұсау кесуші» болады. Тәрбиеші балаларға ала жіптің мағынасын түсіндіреді. Балалар: «Қаз-қаз, балам, қаз балам» өлеңін айтып, қуыршақты жүргізеді. Бұл кезде балалар «тұсау», «ала жіп», «тілашар» сөздерін қайталайды. **Ойын №2: «Жол таңдау»** **Мақсаты:** Баланың болашаққа деген тілегін білдіру, жаңа сөздерді меңгерту. **Барысы:** Тұсауы кесілген «баланың» (қуыршақтың) алдына әртүрлі заттар қойылады: кітап (ғалым), домбыра (әнші), ақша (бай),		

	бөлшектерін (кереге, уық, шаңырақ) ажыратып, атауларын дұрыс айтуға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші үстел үстіне киіз үйдің макетін немесе суреттерін қояды. Балаларға «бөлшектерді» (уық, кереге т.б.) таратып береді. Тәрбиеші: «Алдымен киіз үйдің қабырғасын құрамыз, ол қалай аталады?» — деп сұрайды. Бала «Кереге» деп жауап беріп, орнына қояды. Осылайша шаңырақ пен уықты атап, үйді «тұрғызады». **Ойын №2: «Киім мен мүлік» (Сандыққа сал)** **Мақсаты:** Тұрмыстық заттардың (кебеже, сандық, сырмақ, алаша) атауларын есте сақтау. **Барысы:** Тәрбиеші ортаға шағын сандық пен кебеженің суретін қояды. Балалар қолдарындағы карточкаларды (кілем, сырмақ, алаша) сипаттап, «Сандыққа сырмақты саламын», «Кебежеге тамақ саламын» деп сөйлем құрайды. Бұл баланың сөздік қорын белсенді түрде қолдануға мүмкіндік береді. **4. Дене тәрбиесі** Ұлттық ойында **Міндеті:** Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Ойын №1: «Тақия тастамақ»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке және зейінділікке баулу.	баға бере білу. **Барысы:** Балаларға «Көктем қандай?» деген сұрақ қойылады. Олар кезекпен бір сөзден айтып, гүлдің күлтелерін жинайды. Мысалы: «шуақты», «көңілді», «жасыл», «жылы». Гүл жиналғанда көктемнің толық бейнесі шығады. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Наурыз – жыл басы» **Міндеті:** Қазақ халқының би өнерімен таныстыру, балаларға «Қаражорға» биін билету. **Ойын №1: «Биші қайтала»** **Мақсаты:** Би қимылдарын есте сақтау, иық және қол моторикасын дамыту. **Барысы:** «Қаражорға» әуені ойналады. Тәрбиеші немесе бір бала ортаға шығып бидің бір қимылын көрсетеді (мысалы, иық қағу). Қалған балалар дәл соны қайталауы керек. Келесі бала басқа қимыл (тізгін ұстау, ат үстінде отыру) қосады. **Ойын №2: «Сиқырлы домбыра»** **Мақсаты:** Музыка ырғағын сезіну, би арқылы көңіл-күйді жеткізу. **Барысы:** Балалар шеңберде билеп жүреді. Тәрбиеші домбырамен жылдам ырғақ тартқанда, балалар «Қаражорға» биін жылдам билейді. Музыка баяуласа, би қимылдары да баяулайды. Музыка тоқтағанда, бәрі бидің бір әдемі элементін жасап, қатып қалуы керек.	қамшы (батыр). Балалар әр заттың мәнін айтып, «Мен кітапты таңдадым, өйткені оқымысты болғым келеді» деген сияқты сөйлемдер құрайды. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Ұлттық ойындар **Міндеті:** Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Ойын №1: «Көкпар» (Эстафеталық түрі)** **Мақсаты:** Жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу және топтық жарысқа баулу. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлініп, ағаш аттарға (немесе гимнастикалық таяқшаларға) «мінеді». Белгі берілгенде бірінші бала кедергілерден өтіп, ортадағы «лақты» (ойыншық немесе доп) іліп әкетіп, өз тобының қазанына салуы керек. Сосын кезек келесі балаға беріледі. **Ойын №2: «Ақсерек-Көксерек»** **Мақсаты:** Балаларды өз бетінше ұйымдасуға, ұжымдық рухты сезінуге үйрету. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлініп, қол ұстасып қарсы тұрады. Бір топ: «Ақсерек-көксерек, бізден сізге кім керек?» - деп сұрайды. Екінші топ бір баланың атын айтады.		

	Барысы: Балалар шеңбер жасап отырады. Бір бала тақияны ұстап, шеңбердің сыртымен жүгіреді. Отырған балалардың бірінің артына тақияны білдіртпей тастап кетеді. Егер бала тақияны сезіп қойса, ол тақияны алып, жүргізушіні қуып жетуі керек. Жүргізуші бос орынға отырып үлгерсе, ойын жалғасады. **Ойын №2: «Арқан тартыс» (Эстафеталық элементпен)** **Мақсаты:** Топпен жұмыс істеуге, төзімділікке және күш-қуатты тең бөлуге үйрету. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді («Тұлпар» және «Сұңқар»). Алдымен эстафета ретінде балалар кедергілерден өтіп, арқанның жанына барып сапқа тұруы керек. Соңғы бала келгенде, тәрбиешінің белгісімен екі топ арқанды өз жағына тартады. Қай топ арқанды өз жағына көбірек тартса, сол топ жеңіске жетеді.		Таңдалған бала жүгіріп келіп, қарсы топтың ұстасып тұрған қолдарын үзіп өтуі керек. Үзе алса, бір баланы өз тобына алып кетеді, үзе алмаса, өзі сол топта қалады.		
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**№ 11 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар мұз қатқан жерлерде (тайғанақтарда) мұқият сырғанап, тепе-теңдік сақтауды жаттықтырады.	**№12 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар дымқыл қардан «Наурыз көже» жасап немесе қардан мүсіндер соғып ойнайды. **Қимылды ойын:**	**№ 13 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Қардың бетіндегі қатты қабыршақты (наст) аяқпен басып, дыбысын тыңдап ойнау. **Қимылды ойын:** «Торғайлар		.

	Қимылды ойын: «Аяз бен Күн» **Барысы:** Тәрбиеші «Аяз» дегенде балалар қатып қалады, «Күн» дегенде еріп, алаңда жүгіреді. **Бақылау:** Мұздақтарды (сүңгіні) бақылау. Олардың неге таңертең ұзын, ал түсте тамшылап қысқаратынын түсіндіру. **Еңбек:** Жолдағы тайғақ жерлерге құм себу.	«Шалшықтан секір» **Барысы:** Жердегі еріген суды (шалшықты) айналып немесе үстінен секіріп өту жарысы. **Бақылау:** Қардың түсін бақылау. Қыстағыдай аппақ емес, неге сұрланып, қарайып кеткенін талқылау. **Еңбек:** Қарды күрекпен күн түсетін жерге шашу (тез еруі үшін).	мен мысық» **Барысы:** Торғайлар шалшықтан су ішеді (еңкейеді), мысық шыққанда ағашқа (сәкіге) ұшып қонады. **Бақылау:** Көктемгі аспан. Бұлттардың төмен түсіп, ауырлап, жаңбыр немесе дымқыл қар әкелетінін бақылау. **Еңбек:** Ағаш түбіне қар үйіп, тамырын суықтан қорғау.		
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Балалармен жеке жұмыс	**Мақсаты:** Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Қолданылған құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Бақылау:** Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.	**Мақсаты:** Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Қолданылған құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Бақылау:** Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.	**Мақсаты:** Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Қолданылған құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Бақылау:** Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.		.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)*	***«Неліктен шам жарқырайды?»*** **Мақсаты:электр құрылғысының жұмыс істеуін түсіндіру.** **Материал:қолшамға арналған батарея(4,5В),жұқасым,дәнекерленген сымдары бар кішкентай шам, қағаздан жасалған «үкі» ойыншығы.**	***«Неліктен шам жарқырайды?»*** **Мақсаты:электр құрылғысының жұмыс істеуін түсіндіру.** **Материал:қолшамға арналған батарея(4,5В),жұқасым,дәнекерленген сымдары бар кішкентай шам, қағаздан**	***«Неліктен шам жарқырайды?»*** **Мақсаты:электр құрылғысының жұмыс істеуін түсіндіру.** **Материал:қолшамға арналған батарея(4,5В),жұқасым,дәнекерленген сымдары бар кішкентай шам, қағаздан**		

	Тәжірибе жүргізу. Балалар ішінде жасырылған батареясы бар ойыншықты қарастырады. Педагог бұл ойыншықтың көздері неге жарқырап тұрғанын табуды ұсынады	**жасалған «үкі» ойыншығы.** Тәжірибе жүргізу. Балалар ішінде жасырылған батареясы бар ойыншықты қарастырады. Педагог бұл ойыншықтың көздері неге жарқырап тұрғанын табуды ұсынады	**жасалған «үкі» ойыншығы.** Тәжірибе жүргізу. Балалар ішінде жасырылған батареясы бар ойыншықты қарастырады. Педагог бұл ойыншықтың көздері неге жарқырап тұрғанын табуды ұсынады		
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** «Ар мен намыс – азаттықтың алтын діңгегі» деген сөз тегін айтылмаған. Тәуелсіздік – бұл тек еркіндік емес, бұл үлкен жауапкершілік. **Ар:** Баланың өтірік айтпауы, өз ісіне адал болуы. **Намыс:** Өз елін, тілін, жерін қастерлеуі және оны өзгелерге сыйлата білуі. **Ата-аналарға ой тастау:** Балаңыз «Мен қазақпын!» деп мақтанышпен айта ала ма? Бұл сезім үйдегі әңгімеден басталады. Балаға отаншылдықты жалаң сөзбен емес, іспен көрсету керек: **Тіл – намыс символы:** Үйде таза, көркем сөйлеу арқылы балаға ана тілінің қадірін түсіндіріңіз. Тілді білу – елді сыйлау. **Наурыз – ұлттық код:** Наурыз мейрамында балаға жай ғана дастарқан жаюды емес, оның артындағы **«асар»** (көмектесу), **«кешірім»** (татуласу) құндылықтарын түсіндіріңіз. **Батырлар жыры мен тарих:** Кешкісін ертегі орнына қазақ батырларының ерлігі, Тәуелсіздік жолындағы күрескерлер туралы қысқа, мағыналы әңгімелер айтыңыз. Ата-аналарға апта бойы баламен бірге орындауға ұсынылатын тапсырма: **«Мақал-мәтел айту:** «Ел үмітін ер ақтар, ер атағын ел сақтар» деген сияқты намысқа қайрайтын мақалдардың мағынасын түсіндіріңіз. **Жақсы іс жасау:** Отаншылдық – табиғатты қорғаудан басталады. Көшеде қоқыс тастамау, ағаш егу сияқты кішігірім істер арқылы баланың жауапкершілігін оятыңыз.				

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 « » сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 1-апта. 30 наурыз-03 сәуір 2025-2026 оқу жылы
Сәуір -Құндылық:Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік Апта дәйексөзі: «Еңбек еткеннің жүзі - жарқын,жолы-ашық

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 30.03.26	Сейсенбі 31 03.26	Сәрсенбі 01.04.26	Бейсенбі 02.04.26	Жұма 03.04.26
Балаларды қабылдау	**Таңертеңгі қабылдау** Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу, бір-біріне жылы лебіз айтуға баулу. Топта достық атмосфера қалыптастыру. Балалармен еркін әңгіме жүргізу: бүгінгі көңіл-күйін смайлик арқылы білдіру; демалыста не істегенін айту; өз ойын ашық жеткізуге жағдай жасау**.** **Дидактикалық ойын: «**Шапалақ арқылы ырғақ» **Мақсаты:Ырғақты сезіну қабілетін дамыту; Музыкаға деген қызығушылықтарын арттыру; Зейінін және есту қабілетін жетілдіру.** **Барысы:** **Педагог белгілі бір ырғақты шапалақпен көрсетеді. Балалар сол ырғақты қайталайды. Кейін балалар өздері ырғақ ойлап табады** **Музыка тыңдау: «Күй күмбірі» — «Балбырауын»** **Мақсаты:**Музыканы тыңдау мәдениетін қалыптастыру; Күйді эмоционалды қабылдауға үйрету; Ұлттық өнерге қызығушылықтарын арттыру; Шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналарға кеңес** **«Ұрпақ тәрбиесі – ұлт болашағы»** Бала тәрбиесінде ар мен намыстың орны ерекше. Бұл қасиеттер бала бойына отбасында қалыптасады. Тәуелсіз елдің азаматын тәрбиелеу – үлкен жауапкершілік. **Ар** – баланың адал, шыншыл, әділ болуы. **Намыс** – туған еліне, тіліне, жеріне деген сүйіспеншілігі мен құрметі. **Ойланайық…** Балаңыз өз ұлтын мақтан тұта ма? Өз ана тілінде еркін сөйлей ме? Елі туралы сұрақ қойсаңыз, жауап бере ала ма? Бұл сұрақтардың жауабы – сіз бен біздің ортақ еңбегіміз. **Бірге орындайық** **Мақалмен тәрбиелеу** Күн сайын бір мақал айтып, оның мағынасын балаға түсіндіріңіз.				

	Іспен үлгі көрсету • табиғатты аялау; • үлкенді сыйлау; • кішіге қамқор болу. Осындай әрекеттер арқылы бала бойында жауапкершілік пен отаншылдық қалыптасады.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**Қимылдық ойын: «Қуып жет»** **Мақсаты:** Балалардың жылдамдық, ептілік, төзімділік қабілеттерін дамыту. **Барысы:** Балалар алаңға еркін тұрады. Бір бала «қуғыншы» болады. Белгі бойынша ол басқа балаларды қуып жетуге тырысады. Ұсталған бала келесі қуғыншы болады.	**Үстел үсті ойыны: «Пазл құрастыру»** **Мақсаты:** Логикалық ойлауын, зейінін, шыдамдылығын дамыту. **Барысы:** Балаларға пазл бөліктері беріледі. Олар суретті дұрыс құрастырып шығуы керек.	**Ұлттық ойын: «Арқан тарту»** **Мақсаты:** Күштілікке, ұйымшылдыққа, бірлесіп әрекет етуге тәрбиелеу. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Белгі бойынша арқанды өз жағына тартуға тырысады. Қай топ қарсыласын өз жағына тартып алса, сол жеңеді.	**Сюжетті-рөлдік ойын: «Асхана»** **Мақсаты:** Тұрмыстық дағдыларды қалыптастыру, сөйлеу мәдениетін дамыту. **Барысы:** Балалар аспаз, даяшы, қонақ рөлдерін ойнайды.	**Үстел үсті ойыны: «Домино»** **Мақсаты:** Логикалық ойлау, сәйкестендіру дағдыларын дамыту. **Барысы:** Балалар домино тастарындағы суреттерді немесе сандарды сәйкестендіріп орналастырады.
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-	**Ұйымдастырылған іс-**	**Ұйымдастырылған іс-**	**Ұйымдастырылған іс-**	**Ұйымдастырылған іс-**	**Ұйымдастырылған іс-**

әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу қызметіне зейін қоюға, тәртіп сақтауға және жағымды көңіл-күй қалыптастыруға үйрету. **Барысы:** Балалар шеңберге жиналады. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту; Қысқа сергіту жаттығуын орындау; Зейінді шоғырландыруға арналған қарапайым ойын («Тыныштықты тыңда»); Оқу құралдарын ретке келтіру.	**әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балалардың ойлау қабілетін белсендіру, сабаққа қызығушылығын арттыру. **Барысы:** Шаттық шеңбері ұйымдастырылады; Қысқа сұрақ-жауап арқылы өткенді еске түсіру; Саусақ жаттығуы; Оқу құралдарын дайындау.	**әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балалардың тілдік қарым-қатынасын дамыту, зейінін тұрақтандыру. **Барысы:** Амандасу рәсімі; Тіл дамытуға арналған қысқа ойын (жаңылтпаш айту); Қимыл-қозғалыс жаттығуы; Сабаққа қажетті құралдарды тексеру.	**әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балалардың есте сақтау, тыңдау қабілеттерін дамыту. **Барысы:** Шеңберге тұрып, көңіл-күй білдіру; «Есте сақта» ойыны (қысқа сөздерді қайталау); Сергіту сәті; Жұмыс орны мен құралдарын реттеу	**әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Апта бойы қалыптасқан дағдыларды бекіту, сабаққа дайындықты өз бетінше орындауға үйрету. **Барысы:** Шаттық шеңбері; Апта туралы қысқаша әңгіме; Қысқа зейін жаттығуы; Балалардың өз бетінше оқу құралдарын дайындауы.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Біз де ойнаймыз **Міндеті:** Байланыстырып сөйлеу. Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу,монологтік мәтіндерді байланыстырып айту,мәтін мазмұнын дұрыс, рет-ретімен айту, белгілі бір түсінікті сипаттау, баяндау әңгімелері түрінде жеткізе білуге үйрету. Сөйлеу мәдениетіне үйретуді жалғастыру, таныс емесортада,көпшілік алдында сөйлей білуге үйрету **Тәрбиешінің қысқа**	**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Сөйлемді аяқта **Міндеті:** Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдерді сөздерге бөлу **Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі**Балалар, бүгін біз сөйлемдерді аяқтау ойынын ойнаймыз. Сөйлем дегеніміз – ойымызды толық жеткізетін сөздер тізбегі. Біз сөйлемді бөліп, әр сөздің орнын білуге үйренеміз. Мысалы: «Мен мектепке барамын» – бұл бір сөйлем. Бір-бірімізге сөйлемді аяқтап, ойымызды толық жеткіземіз. **Дидактикалық ойындар** 1. **«Сөйлемді жалғастыр»** **Мақсаты:**	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Геометриялық пішіндегі заттар **Міндеті:** Қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау. **Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі** Балалар, бүгін біз геометриялық пішіндегі заттарды зерттейміз. Қараңдаршы, әр заттың өз пішіні бар: шар, куб, цилиндр, конус сияқты. Біз айналамыздағы заттарға қарап, олардың қай пішінге ұқсайтынын анықтаймыз. Мысалы,	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Жайлауда **Міндеті:** Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу **Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі** Балалар, бүгін біз	**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Табиғат аясындағы қауіпсіздік ережелері **Міндеті:** Қоршаған ортада,табиғатта тәртіп ережелерін білу;өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау **Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі** Балалар, табиғатқа шыққанда біз әрдайым қауіпсіздігімізді ойлауымыз керек. Ағашқа шығып құламау, өрт қаупі бар заттарға тимеу, өзен-көлге абайлап жақындау – бұның бәрі қауіпсіздік

	түсіндіруі Балалар, біз бәріміз ойын ойнағанды жақсы көреміз. Ойын кезінде біз тек көңіл көтеріп қана қоймаймыз, бір-бірімізбен сөйлесеміз, өз ойымызды жеткіземіз. Әр ойынның өз ережесі болады, сол ережені сақтай отырып ойнаймыз. Бүгін біз өзіміздің сүйікті ойындарымыз туралы әңгімелеп, ойымызды ретімен, әдемі жеткізуге үйренеміз. **Дидактикалық ойын: «Қандай ойын?»** **Мақсаты:** Ойын түрлерін ажырата білу, сөздік қорын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші ойындардың сипаттамасын айтады (мысалы: «Доппен ойналады, екі топ болады»). Балалар оның қандай ойын екенін табады және атайды. **«Әңгімеңді жалғастыр»** **Мақсаты:** Байланыстырып сөйлеу дағдысын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші әңгімені бастайды: «Бір күні балалар алаңда ойын ойнады…» Балалар кезекпен жалғастырып, оқиғаны	Сөйлемді толық айту, ауызша талдау дағдыларын дамыту. **Барысы:**Тәрбиеші сөйлемнің бірінші бөлігін айтады: «Мен бүгін…» Балалар кезекпен сөйлемді аяқтайды: «…бақшаға бардым», «…достармен ойнадым». Тәрбиеші балалардың сөзін түзетіп, толық әңгімеге айналдырады. «Сөздерді бөл» **Мақсаты:** Жай сөйлемді сөздерге бөлу, сөйлем құрылымын түсіндіру. **Барысы:**Тәрбиеші қарапайым сөйлем айтады: «Құс ұшып кетті». Балалар әр сөзді жеке айтып, сөйлемді бөліп талдайды: «Құс – кім?», «Ұшып – не істеді?», «Кетті – қайда кетті?». **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы**: Біз – табиғаттың досымыз **Міндеті:** Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән,сипаттамалық белгілерін бақылау,талдау,салыстыру,а жырату Тәрбиешінің қысқа	доп – шар, кітап – тіктөртбұрыш, шыны бөтелке – цилиндр. Енді бәріміз бірге қоршаған ортадан пішіндерге ұқсас заттарды іздеп көрейік. 1. «Пішінді тап» Мақсаты: Қоршаған ортадан пішінге ұқсас заттарды табу, визуалды ойлау қабілетін дамыту. Барысы:Тәрбиеші бөлмедегі немесе сырттағы заттарды көрсетеді.Балалар қай пішінге ұқсайтынын атайды: «Доп – шар», «Кітап – тіктөртбұрыш». Әр дұрыс жауапқа балалар мадақталады. «Сурет және зат» **Мақсаты:** Заттарды олардың пішініне қарай сәйкестендіру дағдыларын дамыту. **Барысы:**Тәрбиеші балаларға түрлі суреттер (шар, куб, цилиндр) және нақты заттар береді. Балалар зат пен суретті сәйкестендіріп, қандай пішін екенін айтады.	жайлауға барып жүргендей болып ойнаймыз. Қазақ халқының әрбір дәстүрі – бір-біріне көмектесуге, қуаныш пен қайырымдылықты бөлісуге үйретеді. «Асар» – бұл бірлесіп жұмыс істеу, бір-біріне көмектесу; «Сүйінші сұрау» – біреудің қуанышын бөлісу. Біз бүгін бұл дәстүрлерді ойын арқылы үйренеміз және бір-бірімізге қамқор болуды тәжірибеде көрсетеміз. «Сүйінші сұрау» **Мақсаты:** Бір-бірінің қуанышына ортақтасу, эмоциялық интеллектіні дамыту. **Барысы:**Балалардың әрқайсысы бір жақсы іс жасағанда, өз әріптесінен «сүйінші» сұрайды. Бірге қуанып, қол шапалақтап немесе жылы сөз айтып жауап береді. Ойын барысында әр бала өз қуанышын бөлісіп	ережелері. Бүгін біз ойын арқылы табиғатта қалай қауіпсіз болуды үйренеміз. «Қауіп-қатерді тап» **Мақсаты:** Балаларды табиғаттағы қа**уіпті жағдайларды тануға үйрету** **Барысы:**Тәрбиеші суреттер көрсетеді немесе сценарий оқиды: «Балалар орманға шықты, жерді тайғақ көрді», «Балалар өзенге жақындады». Балалар бұл жағдайдың қауіпсіз не қауіпті екенін айтады. «Қауіпсіздік жолын жаса» **Мақсаты:** Қоршаған ортада қауіпсіз әрекет жасау дағдыларын дамыту. **Барысы:**Тәрбиеші бөлмеде немесе алаңда жол белгілейді: қауіпсіз және қауіпті аймақтар. Балалар белгі бойынша қозғалып, қай аймаққа баруға болатынын көрсетеді. Мысалы: «Жолдан өту – жасыл

	толық әңгіме етіп құрастырады. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Геометриялық фигуралар мен денелер **Міндеті:** Геометриялық фигуралар (дөңгелек, сопақша, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) мен денелерді (шар, текше, цилиндр) дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру. Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі Балалар, бүгін біз геометриялық фигуралар мен денелер туралы үйренеміз. Қараңдаршы, бұл заттар әртүрлі пішінде болады: кейбіреуі жазық, кейбіреуі көлемді. Мысалы: дөңгелек – тегіс шеңбер сияқты, шар – доп сияқты, үшбұрыш – үш бұрыштан тұратын фигура. Біз оларды дұрыс атай білуді, бір-бірінен ажырата білуді үйренеміз. **Дидактикалық ойын-дар** 1. «Кім дұрыс атайды?» **Мақсаты:** Балаларды фигураларды ажырата білуге, сөздік	түсіндіруі Балалар, біз бүгін табиғатқа саяхат жасаймыз. Табиғатта әр заттың өз ерекшелігі бар: гүлдер түрлі-түсті, ағаштар әртүрлі биіктікке жетеді, жануарлар өз дағдыларымен ерекшеленеді. Біз табиғаттағы заттарды, құбылыстарды бақылап, олардың айырмашылықтарын, ұқсастықтарын байқаймыз. Табиғатты қорғау – біздің міндетіміз, өйткені біз оның достарымызбыз Дидактикалық ойындар 1. «Табиғатты байқап көр»Мақсаты: Заттар мен құбылыстардың ерекшеліктерін бақылау және сипаттау дағдыларын дамыту. Барысы:Балалар топ болып немесе жеке жүреді, айналадағы табиғатты бақылап, заттардың ерекшеліктерін айтады: Гүлдің түсі қандай? Ағаштың жапырағы қандай формада? Құстың дауысы қандай? Тәрбиеші балалардың байқауларын толықтырып, сұрақтар қояды.	2.**Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Сөйлемдегі сөздердің реті Міндеті: Балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі Балалар, бүгін біз сөйлемдегі сөздердің ретін үйренеміз. Сөйлемде сөздер белгілі бір тәртіппен орналасуы керек, сонда ғана ойымыз дұрыс жетеді. Мысалы: «Бала дастарқан басында отыр» – сөздер осылай дұрыс орналастырылған. Біз қазақ халқының салт-дәстүрі туралы сөйлемдерді құрап, оларды дұрыс айтуға үйренеміз. «Қате сөздерді түзет» **Мақсаты:** Сөйлемдегі сөздердің ретін ажыратып, логикалық ойлауды дамыту.	үйренеді. «Жайлауда серуен» **Мақсаты:** Салт-дәстүрлерді ойын арқылы тәжірибеде көрсету, сөздік қор мен ауызекі сөйлеуді дамыту. **Барысы:**Балалар жайлауда жүргендей болып, әртүрлі рөлдерге бөлінеді: мал бағып жүргендер, жайлаудағы адамдар. Тәрбиеші әр әрекетке байланысты дәстүрлерді ұсынады: «Қойларды бірге жайлайық – асар», «Жақсы жаңалық болды – сүйінші сұрау». Балалар өз ойларын айтып, дәстүрді орындап, бір-біріне қамқорлық көрсетеді. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Геометриялық пішіндегі заттар **Міндеті:** Қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас	шамда», «Өзенге жүгіру – қауіпті». **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Буындарды қосып, сөз құра **Міндеті:** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (грамматикалық анықтамасыз).Сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі** Балалар, сөздер – сөйлемнің бөлшектері. Біз буындарды қосып сөз жасаймыз, сөздерден сөйлем құра аламыз. Мысалы, «Күн шықты» деген сөйлемде екі сөз бар: «Күн» және «шықты». Бүгін біз әр түрлі буындарды біріктіріп, сөз құру арқылы сөйлем жасаймыз. **«Сөздерден сөйлем құра»** **Мақсаты:** Сөйлем құру дағдыларын дамыту, сөздердің бір-бірімен байланысын түсіндіру. **Барысы:**Тәрбиеші бірнеше сөз береді:

	қорын байытуға үйрету. Барысы:Тәрбиеші қолына түрлі фигураларды немесе денелерді алады. Балалар кезекпен фигураның атын айтады (дөңгелек, үшбұрыш, шар, текше және т.б.). Дұрыс айтқан балаға мақтау беріледі. «Сәйкестендіру» **Мақсаты:** Фигура мен денелерді салыстыру, ажырата білу дағдыларын дамыту. **Барысы:** Балаларға суреттер мен нақты фигуралар (шар, куб, цилиндр, шаршы, үшбұрыш) беріледі. Балалар сурет пен нақты фигураны сәйкестендіреді. Қайсысы жазық, қайсысы көлемді екенін бірге талқылайды. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Домбыра **Міндеті:** Салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу.Балаларды шешендік өнерге,айтыс өнеріне баулу. Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі Балалар, бүгін біз домбыра туралы сөйлесеміз. Домбыра – біздің қазақтың	«Салыстыр және тап» Мақсаты: Салыстыру және ажырату дағдыларын дамыту. Барысы:Тәрбиеші балаларға бірнеше сурет немесе зат береді: гүл, жапырақ, тас, шөп. Балалар ұқсастықтарын және айырмашылықтарын айтып, дұрыс топқа бөледі: «Гүлдер», «Ағаштар», «Жануарлар». Топтық талқылау жүргізіледі. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы**: **Өс,ұлан!** **Міндеті:** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі Балалар, бүгін біз «Өс, ұлан!» атты әңгімемен танысамыз. Бұл шығарма бізге батылдық, мейірімділік және достық сияқты жақсы қасиеттерді үйретеді. Әр әңгіменің өзіндік басталуы, ортасы, аяғы болады, ал кейіпкерлердің іс-әрекеттерін талдау арқылы	Барысы:Тәрбиеші дұрыс орналастырылмаған сөйлемді айтады: «көріседі Наурызда Ата». Балалар сөздердің дұрыс ретін тауып, сөйлемді түзетеді: «Ата Наурызда көріседі». «Салт-дәстүрді айтып бер» **Мақсаты:** Сөйлем құрастыру арқылы қазақ халқының мәдениеті мен салт-дәстүрін таныстыру, ауызекі сөйлеуді дамыту. **Барысы:**Тәрбиеші қысқа тақырып береді: «Қазақ дастарханы», «Наурыз мерекесі». Балалар сол тақырыпқа 2–3 сөйлем құрастырып, өз ойын айтады. Тәрбиеші балалардың сөйлемдерін толықтырып, дұрыс реттілігін қадағалайды **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Үш қыз **Міндеті:** Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің	заттарды табу, олардың пішіндерін анықтау. **Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі** Балалар, айналаға қараңдаршы! Біз күнделікті өмірде әртүрлі пішінді заттарды көріп жүрміз: доп – шар, кітап – тіктөртбұрыш, шыны бөтелке – цилиндр. Бүгін біз осы заттарды тауып, қай пішінге ұқсайтынын анықтаймыз. Қай пішінді затты тапқанымызды атап, бір-бірімізге көрсетеміз. **«Пішінді тап»** **Мақсаты:** Қоршаған ортадан пішінге ұқсас заттарды табу, визуалды ойлау қабілетін дамыту. **Барысы:**Тәрбиеші бөлмедегі немесе сырттағы заттарды көрсетеді. Балалар қай пішінге ұқсайтынын атайды: «Доп – шар», «Кітап – тіктөртбұрыш». Әр дұрыс жауап үшін **мадақ беріледі.** «Сурет пен затты	«Күн», «шықты», «Жер», «қызды». Балалар сөздерді орнын өзгертіп, сөйлем жасайды: «Күн шықты», «Жер қызды». Тәрбиеші дұрыс сөйлемдерді мадақтайды «Сөздерді сәйкестендір» **Мақсаты:** Сөздер мен олардың мағынасын сәйкестендіру арқылы сөйлемге түсінік беру. **Барысы:**Тәрбиеші суреттер көрсетеді: күн, кітап, үй. Балалар суретке сәйкес сөз таңдайды, сосын сол сөздерден қысқа сөйлем жасайды: «Кітап үстелде», «Күн жарқырайды». **3. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Футбол ойнаймыз **Міндеті:** Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу **Тәрбиешінің қысқа**

	музыкалық аспабы. Бұл аспап тек қана ән айту үшін емес, салт-дәстүрлерді көрсетуге де қолданылады. Бұрынғы заманда адамдар домбыра арқылы айтысатын, ертегілер айтып, шешендік өнерін дамытатын. Біз де бүгін өз ойымызды еркін айтып, домбыра туралы әңгімелейміз. Дидактикалық ойындар **1.** «Қайда, қандай?» **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын дамыту, домбырамен байланысты заттарды атауға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші суреттер көрсетеді: домбыра, шертіп отырған адам, айтыс сахнасы. Балалар суреттегі заттарды дұрыс атауға тырысады. Тәрбиеші әр дұрыс жауапты мадақтайды. **«Домбыра туралы әңгіме»** **Мақсаты:** Монологтік сөйлеу, шығармашылық қабілетті дамыту. **Барысы:**Әр бала домбыра	себеп-салдарлық байланыстарды түсінеміз. Біз әңгімедегі кейіпкерлердің іс-әрекеттерін айтып, өз ойымызды бөлісеміз. «Әңгіме, өлең, ертегі?» **Мақсаты:** Балаларды әдеби жанрларды ажырата білуге үйрету. **Барысы:**Тәрбиеші қысқа мәтіндер оқып береді. Балалар бұл мәтін қандай жанрға жатады деп атайды: ертегі ме, әңгіме ме, өлең бе. Тәрбиеші дұрыс жауаптарды толықтырып, жанр ерекшеліктерін түсіндіреді. **Өс, ұлан!** Сау болсын десең, Он екі мүшең. Ерте тұр! Құлақ түр, тыңда сыр. Таза ауа жұт, Бойыңа қуат, Жүгір желмен жарысып. Нұрға сылан, Болып қыран, Өс, ұлан! (Өтебай Тұрманжанов) Сөздік жұмыс ұлан – жеткіншек, өрен, бала қыран – бүркіт сияқты алғыр, епті болу Өлең мазмұны бойынша сұрақ-жауап: – Өлеңнің авторы	қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі Балалар, бүгін біз «Үш қыз» әңгімесін сахналап көрсетеміз. Әрқайсысыңыз кейіпкердің рөлін алады: әр қыздың өз мінезі, көңіл-күйі болады. Біз тек сөз айтып қана қоймай, кейіпкердің қимылын, мимикасын, дауыс ырғағын да көрсетеміз. Әркім өзінің рөлін жақсылап орындай білуі керек. «Рөлді таңда» **Мақсаты:** Балаларды рөлге бөліп, кейіпкердің мінезі мен көңіл-күйін түсіндіру. Барысы:Тәрбиеші әңгімедегі кейіпкерлерді таныстырады: «Үш қыздың әрқайсысы қандай мінезді?». Балалар рөлдерді таңдап, өз кейіпкерін сипаттайды:	сәйкестендір» **Мақсаты:** Заттарды олардың геометриялық пішініне қарай сәйкестендіру дағдыларын дамыту. **Барысы:**Тәрбиеші балаларға түрлі суреттер (шар, куб, цилиндр) және нақты заттар береді. Балалар затты суретпен сәйкестендіріп, қай пішін екенін атайды **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Наурыз көже **Міндеті:** Салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу.азық-түлік атауларына байланысты сөздермен (бидай, күріш, арпа, жүгері, талқан, тары, жент, құрт, сүзбе, шұбат, қымыз,айран) толықтыру Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі Балалар, Наурыз – жаңа жылдың, табиғаттың жаңаруының мерекесі. Наурызда қазақтар дәстүрлі «көрісу» жасап, бір-біріне тілек	**түсіндіруі** Балалар, бүгін біз футбол ойнаймыз! Допты тек қақпаға ғана емес, әртүрлі бағыттарға теу, заттарды айналдыра жүргізу, қабырғаға бірнеше рет теу сияқты жаттығулар жасаймыз. Ең бастысы – допты қауіпсіз ұстап, бір-бірімізге кедергі жасамау. «Допты бағытқа теу» **Мақсаты:** Оң және сол аяқпен допты дәл теу дағдыларын дамыту. **Барысы:**тәрбиеші жерге бірнеше белгі қояды (конустар немесе сызықтар). Балалар белгіленген бағытқа допты теу керек. Әрбір дұрыс бағытқа теу үшін мадақ беріледі. **4. Шығармашылық** **Тақырыбы:** Әжемнің сандығы **Міндеттері:** **Сурет салу:** Қазақ ою-өрнектерінің түрлері («түйетабан», «құсқанаты», «құстұмсық», «жапырақ», «жауқазын», «жетігүл», «жұлдызгүл» және т.б.)

	туралы 1-2 сөйлем айтып, өз ойын жеткізеді. Мысалы: «Домбыра қазақтың ұлттық аспабы», «Домбыра арқылы ән айтамыз». Тәрбиеші балалардың сөзін толықтырып, кеңейтеді, мағыналы әңгімеге айналдырады. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:Ұлттық ойындар** **Міндеті:** Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі Балалар, бүгін біз ұлттық ойындар ойнаймыз. Бұл ойындар тек көңіл көтеру үшін емес, біздің денемізді шынықтырып,ептілікті, шапшаңдықты арттыруға көмектеседі. Біз асық, арқан тарту, тоғызқұмалақ сияқты ойындарды ойнаймыз. Әр	кім? Өлең не туралы? – Адам денсаулығына не пайдалы? (Спорт, таза ауа, дұрыс тамақтану, серуендеу) – Таза ауада серуендеген ұнай ма? Жаттығу жасау не үшін қажет? – Спорт несімен пайдалы? Қай спортпен айналысуды ұнатасың? Мақалдың мазмұнын түсініп, есіңде сақта: Дені саудың жаны сау. Педагог мақалдың мазмұнын түсіндіреді. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Қайырлы таң» **Міндеті:** Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі Балалар, бүгін біз «Қайырлы таң» әнімен танысамыз. Әр әнде кіріспе, негізгі бөлім және қорытынды болады. Біз әннің бөліктерін тыңдап, қай бөлігі басталатынын қай бөлігі аяқталатынын	«Мен батыл қызбын», «Мен мейірімді қызбын». «Қимыл мен интонация» **Мақсаты:** Кейіпкердің қимылын, интонациясын, мимикасын меңгерту. **Барысы:**Тәрбиеші әр сөйлемді мысал ретінде көрсетеді: «Мен қуаныштымын!» – қуанышты қимылмен айту. Балалар сөйлемді өз рөлінде айтып, қимыл мен дауыс ырғағын береді. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Футбол ойнаймыз Міндеті: Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі Балалар, бүгін біз футбол ойнаймыз. Футбол – тек көңілді ойын ғана емес, сонымен	айтып, Наурыз көже ішеді. Көже – бірнеше дәнді-дақылдан және сүт өнімдерінен дайындалатын ерекше тағам. Біз бүгін осы азық-түліктерді атап, сол сөздерді сөйлемде қолдануды үйренеміз. Мысалы: «Наурыз көжеге бидай мен күріш қосамыз». **1.** «Көжені толықтыр» Мақсаты: Азық-түлік атауларын пайдаланып, сөйлем құрастыру дағдыларын дамыту. Барысы:Тәрбиеші сөйлемнің басын айтады: «Наурыз көжеге … қосамыз». Балалар кезекпен сөздер қосып, толық сөйлем құрайды: «Наурыз көжеге арпа қосамыз», «Наурыз көжеге жүгері қосамыз». «Наурыз көже дайындаймыз» **Мақсаты:** Салт-дәстүрді ойын	туралы түсінігін кеңейту, өзіне тән элементтерді пайдалана отырып, оларды құрастыра білуін дамыту. **Мүсіндеу:** Композицияларды қосымша заттар мен элементтердің көмегімен көркемдеп жеткізу **Жапсыру:** Аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру Құрастыру: Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, тұрмыстық заттарымен, ыдыстарымен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі Балалар, біздің бүгінгі тақырыбымыз «Әжемнің сандығы». Қазақтың әжелерінің сандықтары ою-өрнектермен әдемі

	ойынның өз ережесі бар, сондықтан ережені сақтап, әділ ойнаймыз «Асық ату» **Мақсаты:** Дәлдік пен шапшаңдықты дамыту, ұлттық ойынға қызығушылықты арттыру. **Барысы:** Балалар кезекпен асықтарды белгіленген қашықтықтан атуды үйренеді. Кім көп асық тигізсе, сол жеңеді. Тәрбиеші балаларға дұрыс тұру және асықты дәл тастау техникасын көрсетеді. «Эстафета» **Мақсаты:** Шапшаңдық, ептілік, қозғалыс үйлесімділігін дамыту. **Барысы:**Балалар екі топқа бөлінеді.Әр топ белгілі бір қашықтыққа жүгіреді, асықты немесе допты белгіден белгге жеткізеді. Кім бірінші аяқтаса, сол топ жеңеді.	ажырата білуді үйренеміз. Әнді тыңдағанда эмоцияны сезініп, есте сақтап, оны айтып көрсетуге тырысамыз. Дидактикалық ойындар 1. «Әнді бөліктерге бөл» **Мақсаты:** Музыкалық фразаларды ажырата білу және есте сақтау дағдыларын дамыту **Барысы:**Тәрбиеші әннің қысқа кіріспесін шертеді. Балалар: «Бұл кіріспе», «Бұл негізгі бөлім», «Бұл қорытынды» деп бөліктерді анықтайды. Әр дұрыс жауапқа балалар **мадақталады**. «Қайталайық» **Мақсаты:** Музыканы естен сақтауды дамыту, тыңдау арқылы әннің фразаларын қайталау. **Барысы:**Тәрбиеші қысқа әуенді шертеді. Балалар тыңдап, әннің сол бөлігін дауыстап немесе аспаппен қайталайды. Мұндай ойын әнді есте сақтауға көмектеседі.	қатар ептілікті, жылдамдықты және шапшаңдықты дамытатын спорт. Біз допты берілген бағытқа тебуді, оны заттардан айналдыра жүргізуді, қақпаға дәл жеткізуді үйренеміз. Сонымен қатар, қабырғаға допты бірнеше рет теу арқылы үйлесімділікті дамытамыз. Барлығымыз дайынбыз ба? **1.** «Дәл доп тебу» **Мақсаты:** Берілген бағытқа допты дәл тебу дағдысын дамыту. **Барысы:**Тәрбиеші қақпаны немесе мақсатты белгілейді. Балалар допты сол немесе оң аяқпен дәл нысанаға теу керек. Әр дұрыс теу үшін мадақ беріледі. 2.«Қабырғаға секіртіп тебу» **Мақсаты:** Допты бірнеше рет қабырғаға тебу арқылы үйлесімділік пен тепе-теңдікті дамыту. **Барысы:**Балалар	арқылы көрсету, сөйлем құру дағдыларын жетілдіру. **Барысы:**Балалар рөлдерге бөлінеді: біреуі «қазандағы көже», біреуі «дақылдар», біреуі «сүт өнімдері».Әр бала өз рөлін сипаттап, сөйлем құрады: «Мен көжедегі бидаймын», «Мен қымызбын, көжеге қосыламын». Тәрбиеші балалардың сөйлемдерін толықтырып, мағыналы әңгімеге айналдырады. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Қайырлы таң» **Міндеті:** Шығармалардың жеке фрагменттері бойынша (кіріспе, қорытынды, музыкалық фразалар) әуендерді тану арқылы музыканы есте сақтауды жетілдіру. **Тәрбиешінің қысқа түсіндіруі**Балалар, бүгін біз «Қайырлы таң» атты әуенді тыңдаймыз. Әуеннің әр бөлімі – кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды – өз ерекшелігімен	безендірілген. Әр ою-өрнек өз мәні мен тарихын сақтайды. Мысалы: «түйетабан» – мықтылықты, «құсқанаты» – бақытты білдіреді. Бүгін біз өзіміздің суретімізде осы ою-өрнектерді пайдаланып, шығармашылық жұмыс жасаймыз. **«Ою-өрнекті таны»** **Мақсаты:** Балаларды қазақ ою-өрнектерімен таныстыру, олардың атауын есте сақтау. Барысы:Тәрбиеші әр ою-өрнекті көрсетіп, оның атын және мәнін түсіндіреді. Балалар қай ою екенін айтып, оның қандай нәрсені білдіретінін ойлайды**.** «Сандықты безендір» **Мақсаты:** Қол моторикасын, композицияны құрастыру дағдыларын жетілдіру. **Барысы:**Балалар сандық суретін алады

			қабырғаға допты кезекпен тебеді. Доп қабырғаға соққан соң оралады, оны қайта ұстап, қайта теу керек. Әр бала бірнеше рет қайталауы керек, содан кейін мадақ алу.	ерекшеленеді. Біз әуеннің әр бөлігін тыңдап, қайталаймыз және есте сақтаймыз. Әрбір музыкалық фразаны тыңдап, сол көңіл-күйді сезінеміз. **«Қайталайық» Мақсаты:** Музыканы есте сақтауды дамыту, тыңдау арқылы әннің фразаларын қайталау **Барысы:**Тәрбиеші қысқа әуенді шертеді. Балалар тыңдап, әннің сол бөлігін дауыстап немесе аспаппен қайталайды. Мұндай ойын әнді есте сақтауға көмектесу	немесе қағазда сурет салады. Әр бала өз ою-өрнектерін сандыққа орналастырады, түстер мен элементтерді үйлестіреді. Тәрбиеші балалардың жұмысын мадақтап, шығармашылықтарын қолдайды.
Серуенге дайындық	**Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**Дербес әрекет:** Балалар құрғақ жерге түрлі-түсті бормен көктемгі гүлдердің, күннің суретін	**Дербес әрекет:** Балалар «Дүкен» ойынын ойнайды (құрғақ құм мен кішкене тастарды пайдаланып).	**Дербес әрекет:** Балалар ағаштан түскен ескі бұтақтардан «үйшік» немесе «қоршау»	**Дербес әрекет:** Балалар ауладағы құстардың дыбыстарын тыңдап, оларды қайталауға	**Дербес әрекет:** Балалар желбағармен (вертушка) немесе лентамен желдің бағытын анықтап

	салады. **Қимылды ойын:** «Ұядағы құстар» **Барысы:** Балалар «ұяда» (шеңберде) тұрады. «Құстар ұшты!» дегенде алаңда жүгіреді, «Жаңбыр!» дегенде өз ұяларына тығылады. **Бақылау:** Алғашқы жасыл шөпті бақылау. Шөптің қай жерде тез шыққанын (күн шуағында ма, әлде көлеңкеде ме) анықтау. **Еңбек:** Ойын алаңындағы құрғақ шөптер мен өткен жылғы жапырақтарды тырмамен жинау	**Қимылды ойын:** «Қызыл қоңыз» (Ледибуг) **Барысы:** Балалар жерде еңбектеп жүреді, тәрбиеші «Құс келе жатыр!» дегенде тығыла қалады. **Бақылау:** Жәндіктерді бақылау. Алғашқы аралар мен қызыл қоңыздардың (солдаткі) оянғанын көру. **Еңбек:** Гүлзардағы (клумба) жерді қопсытуға көмектесу.	тұрғызады. **Қимылды ойын:** «Көпірден өт» **Барысы:** Жерге сызылған түзу сызықпен (көпірмен) тепе-теңдікті сақтап жүру. **Бақылау:** Ағаш жапырақтарының ашылуын бақылау. Бүршіктерден кіп-кішкентай жасыл жапырақтардың қалай шыққанын көру. **Еңбек:** Жаңа егілген гүлдерге немесе ағаш көшеттеріне су құю	тырысады («Кімнің дауысы?»). **Қимылды ойын:** «Қуаласпақ» (Жылы желмен жарысу) **Барысы:** Балалар бір-бірін қуалайды, ұсталған бала «тұтқынға» түседі. **Бақылау:** Құстардың ұя салуын бақылау. Құстардың аузына шөп, мақта, бұтақ тістеп ұшып жүргенін көру. **Еңбек:** Ойын алаңындағы сәкілерді (скамейка) шаңнан сүртіп тазалау	ойнайды. **Қимылды ойын:** «Күн мен көлеңке» **Барысы:** Балалар тек көлеңкелі жерлермен жүгіруге тырысады, тәрбиеші оларды қуалайды. **Бақылау:** Сәуірдің жылы жаңбырын бақылау. Жаңбырдан кейін ауаның неге тазаратынын және өсімдіктердің тез өсетінін талқылау. **Еңбек:** Жаңбырдан кейін ойыншықтарды жуып, кептіру
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Балалармен жеке жұмыс	**Сөйлеу дағдысы** **Мақсаты**: Сөздік қорын және сөйлеу қабілетін дамыту Жұмыс түрі: Сурет бойынша әңгіме құрату Құрал: Сурет карточкасы (мысалы: балалар бақшасында ойнап жүрген көрініс) Тапсырма: Баламен бірге суретті қарап, "Не болып жатыр?", "Кім не істеп жатыр?"	**Қиялды дамыту** **Мақсаты:** Қиял мен шығармашылық қабілетті дамыту Жұмыс түрі: «Суретті аяқта» ойыны Құрал: Жартылай салынған сурет (мысалы: тек бұлт, немесе тек аяқтар бейнеленген) Тапсырма: Баладан суретті толықтырып салуын сұрау Суретке атау беріп, қысқаша	**Логикалық ойлау** **Мақсаты**: Баланың ойлау қабілетін, салыстыру мен талдау дағдысын дамыту Жұмыс түрі: Ұқсастықты табу Құрал: Сурет немесе зат карточкалары (мысалы: алма, доп, банан, шеңбер) Тапсырма: «Қайсысы артық? Неге?» сұрағы	**Есту арқылы қабылдау** **Мақсаты: Естіп түсіну мен есте сақтауын дамыту** Жұмыс түрі: «Кім не істеп жатыр?» ойыны Құрал: Сөздік тапсырма (ауызша) Тапсырма: Мұғалім мынадай сөйлем айтады: «Асан доп ойнап жүр. Айгүл кітап оқып отыр.	Танымдық (логикалық ойлау) **Мақсаты:** Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту **Жұмыс түрі:** Сан мен пішін ойындары **Құрал:** Геометриялық пішіндер **Тапсырма:** — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту

	деген сұрақтар қойылады Баладан 3-4 сөйлеммен әңгіме құрау сұралады Сөйлем құрауы, байланыстырып сөйлеуі бағаланады	не салғанын айтып беру Қиялы мен түсінігі бағаланады	қойылады Баланың логикалық дәлелі тыңдалады Ұқсас/айырмашылығын түсіндіруді сұрау	Арман гүл суарып жатыр.» Сұрақ қойылады: «Кім кітап оқып отыр?», «Гүл суарып жатқан кім?» Есту арқылы ақпаратты есте сақтау тексеріледі	
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)*	«Су» тақырыбы бойынша тәжірибе жүргізу Тақырыбы: «Мөлдір су» Балалардың алдына біреуіне су, екіншісіне сүт құйылған екі стакан қойылады. Екі стаканға таяқшалар немесе қасықтар салу ұсынылады. Қай стакандағы заттар көрінеді, ал қайсысындакөрінбейді? Неліктен? Су құйылған стақанның ішінен таяқшаны көріп тұрмыз, ал сүт құйылған стақаннан ештеңе көрінбейді. Қорытынды:су мөлдір оның ішіндегі зат анық көрінеді,ал сүттің түсі ақ, сол себепті ішіндегі зат көрінбейді. **(зерттеу іс-әрекеті)**	Тақырыбы: «Ертегі кітабын қарау» Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін тану, сөйлеуді дамыту Барысы: «Бауырсақ» ертегісінің суреттерін көрсету Кейіпкерлерді атау Оқиға ретін анықтау Қорытынды: Балалар ертегінің мазмұнын түсініп, өз ойларын жеткізеді.	«Пазл құрастыр» Мақсаты: Кеңістікті бағдарлау Сабырлылық пен ұқыптылыққа үйрету Барысы: Балаларға пазл бөлшектері беріледі Суретті құрастырады Дайын суретті атайды, сипаттайды	«Сәйкестендір» Мақсаты: Заттарды топтастыруға үйрету Логикалық ойлауды дамыту Барысы: Үлестірмелі карточкалар таратылады Балалар ұқсас заттарды жұптайды Неге солай таңдағанын түсіндіреді	«Кім не жейді?» Мақсаты: Танымдық қабілетті дамыту Сөйлеу дағдысын жетілдіру Барысы: Жануарлар мен тағам суреттері беріледі Балалар жануарды өз тағамымен сәйкестендіреді Жауабын сөзбен айтады
Балалардың үйге қайтуы	**Ата-аналарға кеңес** **«Ұрпақ тәрбиесі – ұлт болашағы»** Бала тәрбиесінде ар мен намыстың орны ерекше. Бұл қасиеттер бала бойына отбасында қалыптасады. Тәуелсіз елдің азаматын тәрбиелеу – үлкен жауапкершілік. **Ар** – баланың адал, шыншыл, әділ болуы.				

	Намыс – туған еліне, тіліне, жеріне деген сүйіспеншілігі мен құрметі. **Ойланайық…** Балаңыз өз ұлтын мақтан тұта ма? Өз ана тілінде еркін сөйлей ме? Елі туралы сұрақ қойсаңыз, жауап бере ала ма? Бұл сұрақтардың жауабы – сіз бен біздің ортақ еңбегіміз. **Бірге орындайық** **Мақалмен тәрбиелеу** Күн сайын бір мақал айтып, оның мағынасын балаға түсіндіріңіз. **Іспен үлгі көрсету** • табиғатты аялау; • үлкенді сыйлау; • кішіге қамқор болу. Осындай әрекеттер арқылы бала бойында жауапкершілік пен отаншылдық қалыптасады.

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 « » сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2-апта. 06-10 сәуір 2025-2026 оқу жылы
Сәуір -Құндылық:Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік Апта дәйексөзі: «Еңбек еткеннің жүзі - жарқын,жолы-ашық

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 06.04.26	Сейсенбі 07.04.26	Сәрсенбі 08.04.26	Бейсенбі 09.04.26	Жұма 10.04.26
Балаларды қабылдау	**Таңертеңгі қабылдау** **1. Балаларды қарсы алу** **Мақсаты:** Көтеріңкі көңіл-күй қалыптастыру, достық атмосфера құру. **Іс-әрекет** Балаларды жылы жүзбен қарсы алу. Бір-біріне сәлемдесуге және жылы сөздер айтуға шақыру. Қысқаша әңгіме: «Бүгін кімнің көңілі көтеріңкі?» Балалар өз көңіл-күйін смайлик арқылы білдіреді. **Музыка тыңдау: «Табиғаттың әуені»** **Мақсаты:**Музыканы тыңдау мәдениетін қалыптастыру. Табиғат дыбыстарын эмоционалды қабылдауға үйрету. Шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту. **Іс-әрекет:**Балалар тыныш отырып, табиғат дыбыстарын тыңдайды (құстар, жел, су). Тыңдағаннан кейін әр бала өз сезімін смайлик немесе қимыл арқылы көрсетеді. Қысқаша талқылау: «Қай дыбыс саған ең ұнады?» **Музыка тыңдау: «Күй күмбірі» — «Сарыарқа»** **Мақсаты:**Музыканы тыңдау мәдениетін қалыптастыру; Күйді эмоционалды қабылдауға үйрету; Ұлттық өнерге қызығушылықтарын арттыру; Шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15-минут** **1. Баланың қызығушылығын қолдаңыз** Баланың не көргісі келетінін тыңдаңыз және сұрақтарына жауап беруге тырысыңыз. «Неліктен?» деген сұраққа бірге ойластырып жауап беріңіз. **2. Қауіпсіздікке мән беріңіз** Тәжірибе кезінде шыны стақан, қайнар немесе өткір заттарды қолданғанда бақылауды қадағалаңыз. Баланың қолына қауіпсіз құралдар беріңіз (пластикалық стақан, қасық). **3. Қарапайым және көрнекі әдістерді таңдаңыз** Мөлдір су, сүт, түрлі түсті сусындар, ойыншық заттар – бәрі қолайлы және қауіпсіз. Балаларға тәжірибенің нәтижесін көруге мүмкіндік беретін заттарды пайдаланыңыз.				

	4. Балаға зерттеу мүмкіндігін беріңіз Баланы тек бақылаушы емес, тәжірибе жасаушы етіңіз. Мысалы, «Суды өзің құйып көр» немесе «Қай стақаннан зат көрінеді?» деп беріңіз. **5. Баланың тілін дамытуға көмектесіңіз** Қарапайым сөздермен, бірақ нақты түсіндірулер беріңіз: «Су мөлдір, сол себепті ішін көре аламыз». Баланы өз ойларын айтуға шақырыңыз.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	***Қимылдық ойындар*** **Мақсаты:** Балалардың моторикасын, қимыл үйлесімділігін, энергиясын дамыту. **Мысал:** «Жануарлар қозғалысы»Балалар әртүрлі жануарларды көрсетіп қимылдайды (мысық, ит, қоян, жолбарыс).Педагог жануардың атын атайды, балалар оны қимылмен көрсетеді. Көңілді, сергітетін ойын. .	***Ұлттық ойындар*** **Мақсаты:** Ұлттық дәстүрлер мен мәдениетке қызығушылықты арттыру. **Мысал:** «Қара жорға билеу»Балалар топ болып «Қара жорға» күйіне билейді. Музыканың ырғақтарын сезіп, қимылдарын үйлестіреді. Балаларға ұлттық музыка мен би элементтерін көрсету. .	***Сюжетті-рөлдік ойындар*** **Мақсаты:** Балалардың қиялын, сөйлеу және әлеуметтік дағдыларын дамыту. **Мысал:** «Дүкенде сатып алу»Бір топ бала сатушы, бір топ бала сатып алушы болып ойнайды. Сатушы затты «сату», сатып алушы «сұрау» әрекеттерін орындайды. Балалар диалог құру, сөйлеу мәдениетін үйренеді.	***Үстел үсті-баспа ойындар*** **Мақсаты:** Зейін, логикалық ойлау, сурет арқылы есте сақтау қабілетін дамыту. **Мысал:** «Түстерді сәйкестендіру»Балаларға түрлі түсті карточкалар беріледі. Сол карточкаларды үстел үстінде сәйкестендіру немесе жұп табу керек. Мысалы: қызыл алма – қызыл карточка, көк шыны – көк карточка.	***Шығармашылық ойын*** **Мақсаты:** Балалардың шығармашылық, әлеуметтік және когнитивтік қабілеттерін дамыту. **Мысал:** «Құмыраға доп сал»Бірнеше стақан немесе қорап қойылады. Балалар допты немесе жүзікше салуға тырысады. Дәлдік, көзбен бақылау және қимыл үйлесімділігін дамытады.
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу.				

	4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу қызметіне зейін қоюға, тәртіп сақтауға және жағымды көңіл-күй қалыптастыруға үйрету. **Барысы:** Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: қолды жоғары-төмен көтеру, терең дем алу. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Тыныштықты тыңда». Оқу құралдарын ретке келтіру.	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балалардың оқу қызметіне назарын шоғырландыру, ынтымақтастыққа үйрету. **Барысы:**Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, смайлик арқылы көңіл-күйін білдіру. Қысқа сергіту жаттығуы: орындықта отырып-тұру, аяқтарды көтеру. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Қай дыбыс қайдан шықты?» Оқу құралдарын дайындап, тәртіпті сақтау.	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу процесіне дайындау, бір-бірімен әрекеттестіру. **Барысы:**Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: қолмен айналдыру, жеңіл секіру. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Тыныштық пен дыбыс арасындағы айырмашылық». Оқу құралдарын тексеру, реттеу. .	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу қызметіне психологиялық дайындау, көңіл-күйді көтеру. **Барысы:**Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: терең дем алу, қолды жоғары көтеру. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Дыбысты қайталау» – педагог дыбыс шығарып, балалар қайталайды. Оқу құралдарын дайындау, жұмысқа дайын болу.	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу қызметіне толықтай дайындау, тәртіпке үйрету. **Барысы:** Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: аяқ-қол қимылдары, терең дем алу. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Тыныштықты тыңдау» немесе «Дыбысты табу». Оқу құралдарын ретке келтіру, сабаққа дайын болу.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Қасқыр мен түлкі **Міндеті:** Балаларды бір-бірімен еркін тілдік қарым-қатынасқа баулу;	**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Буындарға буын қосу **Міндеті:** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу,	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Циферблат бойынша уақытты анықтау **Міндеті:** Циферблат бойынша уақытты	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Мен ғарышкер боламын **Міндеті:** Балаларды бір-бірімен еркін тілдік қарым-қатынасқа	**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Табиғат аясындағы қауіпсіздік ережелері **Міндеті:** Табиғат

	диалогты сөйлеу тілін дамытуға негіз болатын түрлі әдістер мен тәсілдерді қолдану; **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** Балалар, бүгін біз “Қасқыр мен түлкі” туралы әңгімелесеміз. Қасқыр – жыртқыш, күшті, кейде ашулы аң. Ал түлкі – айлакер, қу жануар. Ертегілерде түлкі көбіне ақылымен қасқырды алдап кетеді.Ертегіні оқып,мазмұнын түсіндіредіу Біз бүгін осы кейіпкерлер арқылы сөйлесіп, өз ойымызды жеткізуді үйренеміз. **“Жалғастыр” ойыны** **Мақсаты:** Сөйлем құрау, ойды жалғастыру **Ойын барысы:** Тәрбиеші бастайды: – Бір күні қасқыр орманда келе жатты... Балалар кезекпен жалғастырады. **“Қайсысы қандай?”** **Мақсаты:** Сөздік қорын дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші сұрайды: – Қасқыр қандай? – Түлкі қандай? Балалар сипаттайды (мысалы: қасқыр – сұр,	олардың саны мен ретін анықтау **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:**Балалар, сөздер буындардан құралады. Буын – сөздің бір бөлігі. Әр буында бір дауысты дыбыс болады. Мысалы: – “А-на” – екі буын – “Ба-ла” – екі буын – “Ал-ма” – екі буын Сөзді буынға бөлу үшін оны дұрыс айтып, бөліп айтамыз. Бүгін біз буындарды ажыратып, оларға буын қосып, жаңа сөздер құрауды үйренеміз. **“Буынға бөл”** **Мақсаты:** Сөздерді буынға бөлу **Ойын барысы:** Тәрбиеші сөз айтады: – бала, кітап, алма Балалар қол шапалақтап, буынға бөледі: – ба-ла (2 буын) – кі-тап (2 буын) **“Буын қосып сөз құра”** **Мақсаты:** Буындардан сөз құрастыру **Ойын барысы:** Тәрбиеші буындар береді: – “ба” + “ла” – “ал” + “ма” 2. **Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Табиғат аясындағы қауіпсіздік	анықтау. **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі**:Балалар, уақытты біз сағат арқылы білеміз. Сағаттың беті **циферблат** деп аталады. Онда 1-ден 12-ге дейін сандар бар. Сағатта екі тіл болады: – Қысқа тіл – сағатты көрсетеді – Ұзын тіл – минутты көрсетеді.Егер ұзын тіл 12-де тұрса, онда толық сағат болады: – Қысқа тіл 3-те тұрса – сағат 3 – Қысқа тіл 7-де тұрса – сағат 7.Біз бүгін циферблатқа қарап, уақытты дұрыс анықтауды үйренеміз. **“Сағатты ата”** **Мақсаты: Уақытты дұрыс айту** **Ойын барысы:** **Тәрбиеші сағат суретін көрсетеді (мысалы, 2:00, 5:00).** **Балалар уақытты атайды.** **2.Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы**: Сөйлемдегі сөздердің ретімен санын анықтау **Міндеті:** Жай сөйлемдерді сөздерге	баулу;диалогты сөйлеу тілін дамытуға негіз болатын түрлі әдістер мен тәсілдерді қолдану **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:**Балалар, бүгін біз ғарыш әлеміне саяхат жасаймыз. Біз әрқайсымыз ғарышкер болып, ғарыш кемесімен жұлдыздар мен планеталарды аралаймыз.Ғарышқа сапар барысында біз бір-бірімізбен сөйлесеміз, сұрақтар қоямыз, пікірімізді айтамыз. Бұл сабақта біз еркін сөйлеп, диалог құруды үйренеміз. **“Ғарышкер бол, сұрақ қой”** **Мақсаты:** Диалогты сөйлеуді дамыту **Ойын барысы:** Балалар жұптасып сөйлейді. Бірі ғарышкер, бірі бақылаушы болады. Мысалы: – Ғарышкер: «Мен жаңа планетаға келдім» – Бақылаушы: «Сонда не көрдің?» Балалар кезекпен сұрақ қойып, жауап береді. “**Ғарыш сапары туралы әңгіме”** **Мақсаты: Сөйлеу**	аясындағы қауіпсіздік ережелері **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** Балалар, табиғатта демалу өте қызықты, бірақ қауіпсіздік ережесін сақтау маңызды. Табиғатта өзімізді қорғау – біздің міндетіміз**.** **Негізгі ережелер:**Бейтаныс өсімдіктерді жұлмау және ауызға салмау. Жәндіктерге немесе аңдарға тиіспеу. Отпен ойнамау. Үлкендерден алыстамау. Қоқыс тастамау, табиғатты таза ұстау. Табиғатты қорғау арқылы біз өзіміздің өмірімізді де қауіпсіз етеміз. “Дұрыс па, бұрыс па?” **Мақсаты: Қауіпсіздік ережесін ажырату** **Ойын барысы:** Тәрбиеші әрекеттерді айтады:Гүлдерді жұлу Қоқысты жерге тастау Үлкенмен бірге жүру Балалар “дұрыс” немесе “бұрыс” деп жауап береді.

	аш, күшті; түлкі – қызыл, айлакер, әдемі). **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Тәулік бөліктері .Циферблат **Міндеті:**.Циферблат бойынша уақытты анықтау. **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** Балалар, бір тәулік төрт бөлікке бөлінеді: таңертең, күндіз, кеш және түн. Таңертең біз ұйқыдан тұрамыз, күндіз ойнаймыз және оқимыз, кешке демаламыз, ал түнде ұйықтаймыз. Уақытты біз сағат арқылы білеміз. Сағаттың беті циферблат деп аталады. Онда сандар және тілдер болады. Қысқа тіл – сағатты, ұзын тіл – минутты көрсетеді. Біз бүгін циферблатқа қарап, уақытты анықтауды үйренеміз. **1. “Сағат не көрсетеді?”** Мақсаты: Циферблат бойынша уақытты анықтау Ойын барысы: Тәрбиеші сағат макетін көрсетеді (мысалы, 3:00, 6:00). Балалар айтады: – Сағат үш болды – Сағат алты болды **“Қай кезде болады?”**	ережелері **Міндеті:** Қоршаған ортада,табиғатта тәртіп ережелерін білу;өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау**.** Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:Балалар, табиғатта демалу өте қызықты. Бірақ табиғатта өзімізді дұрыс ұстауымыз керек. Қауіпсіздік ережелерін сақтау – біздің денсаулығымыз бен өмірімізді қорғау үшін қажет.Орманда, далада немесе саябақта: – Бейтаныс өсімдіктерді жұлмау, ауызға салмау керек – Жәндіктерге тиіспеу керек – Отпен ойнауға болмайды – Үлкендерден алыстап кетпеу керек – Қоқыс тастамау керек.Табиғатты қорғау – әрқайсымыздың міндетіміз. 1. “Дұрыс па, бұрыс па?” **Мақсаты: Қауіпсіздік ережелерін ажырату** **Ойын барысы:** Тәрбиеші әрекеттерді айтады: – Гүлдерді жұлу – Қоқысты жерге тастау	бөлу Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:Балалар, сөйлем – бірнеше сөзден құралады. Әр сөйлемде сөздер белгілі бір ретпен орналасады.Мысалы: – “Ана нан пісірді.” Бұл сөйлемде 3 сөз бар: ана / нан / пісірді.Сөйлемдегі сөздерді дұрыс ретімен айту және олардың санын анықтау өте маңызды. Бүгін біз сөйлемді сөздерге бөліп, неше сөз бар екенін анықтауды үйренеміз. 1. “Неше сөз бар?” Мақсаты: Сөйлемдегі сөз санын анықтау Ойын барысы**:** Тәрбиеші сөйлем айтады: – “Бала доп ойнады.” Балалар саусақпен санап: – 3 сөз бар деп жауап береді. Сөздерді ретімен қой” Мақсаты: Сөздердің ретін сақтау **Ойын барысы:** Тәрбиеші сөздерді араластырып береді: – “ойнады / бала / далада”	**дағдыларын дамыту** **Ойын барысы:** **Тәрбиеші оқиғаны бастайды:** **– «Ғарыш кемесі ұшты, және біз жаңа планетаға қондық…»** **Балалар кезекпен оқиғаны жалғастырып, өз ойларын айтады.** 2. Математика негіздері Тақырыбы: **Апта күндері** Міндеті: **Апта күндерінің реті туралы білімді бекіту.** Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: Балалар, бір апта – 7 күннен тұрады: дүйсенбі, сейсенбі, сәрсенбі, бейсенбі, жұма, сенбі, жексенбі. Апта күндерінің дұрыс ретін білу өте маңызды. Біз апта күндерін есте сақтап, олардың қай күннен басталатынын және қай күнде қандай іс-әрекет жасайтынымызды	“Қауіп қайда?” **Мақсаты:** Қауіпті жағдайларды анықтау **Ойын барысы:** Тәрбиеші суреттер көрсетеді немесе сипаттайды:Бала отқа жақын тұр Бала жалғыз жүреді Бала қоқысты жинап жүр Балалар қайсысы қауіпті екенін айтады. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Сөйлемдегі сөздердің ретімен санын анықтау **Міндеті:** Сөйлемдегі сөздердің ретін, санын анықтау.берілген сөзге сөйлем құрастыру. **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** Балалар, сөйлем – бір ойды білдіретін сөздердің тізбегі. Сөйлемде әр сөз белгілі бір ретпен орналасады.Мысалы:“Бала доп ойнады.” → 3 сөз бар: бала / доп / ойнады “Құс ұшты.” → 2 сөз бар: құс / ұшты.Бүгін біз сөйлемдегі сөздердің санын және ретін

	Мақсаты: Тәулік бөліктерін ажырату **Ойын барысы:** Тәрбиеші әрекеттерді атайды: – Біз таңғы ас ішеміз – Біз ұйықтаймыз – Біз серуендейміз “Сағатты қой” **Мақсаты:** Уақытты дұрыс қою дағдысын дамыту **Ойын барысы:** Балаларға қағаз сағаттар таратылады. Тәрбиеші айтады: – Сағат 5-ті көрсет – Сағат 7-ні көрсет **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Көрісу **Міндеті:** Балалардың қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге, ауыз екі сөйлеуде мақал-мәтелдерді,көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету,ынталандыру. **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** Балалар, “көрісу” – адамдардың бір-бірімен амандасуы, жылы қарым-қатынас көрсетуі. Қазақ	– Үлкенмен бірге жүру “Қауіпсіздікті тап” Мақсаты: Қауіпті жағдайларды анықтау Ойын барысы: Тәрбиеші суреттер көрсетеді (немесе сипаттайды): – Бала отқа жақын тұр – Бала жалғыз жүр – Бала қоқысты жинап жүр.Балалар қайсысы қауіпсіз, қайсысы қауіпті екенін айтады. “Не істеу керек?” **Мақсаты: Дұрыс шешім қабылдау** **Ойын барысы:** **Тәрбиеші жағдай айтады:** **– Сен орманда адасып қалдың** **– Қолыңды жәндік шақты** 3. **Көркем әдебиет** **Тақырыбы**: Таңғажайып табиғат **Міндеті:** Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:Балалар, табиғат – өте әдемі әрі ғажайып әлем. Онда ормандар, таулар, өзендер, жануарлар мен құстар бар. Табиғат бізге	Балалар дұрыс ретке келтіреді: – “Бала далада ойнады.” **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы**: Тышқан,ит және мысық Міндеті: Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі: Балалар, бүгін біз “Тышқан, ит және мысық” ертегісін тыңдаймыз. Бұл ертегіде әр кейіпкердің мінезі мен әрекеті көрсетілген.Ертегі тыңдағанда мұқият болу керек, себебі біз кейін: – Оқиға туралы сұрақтарға жауап береміз – Кейіпкерлермен диалог жүргіземіз – Өз пікірімізді айтамыз Ертегіні тыңдап, өз ойымызды айтуға тырысайық. “Кім не деді?” Мақсаты: Диалогты сөйлеуді дамыту **Ойын барысы:** Балалар кейіпкерлерге бөлінеді: тышқан, ит,	үйренеміз. “Апта күнін тап” Мақсаты**:** Апта күндерін ажырату Ойын барысы: Тәрбиеші сұрақ қояды: – «Бүгін бейсенбі, ертең қандай күн?» – «Жұмадан кейін қай күн келеді?» Балалар жауап береді. “Апталық кесте ойыны” **Мақсаты: Күн тәртібімен байланыстыру** **Ойын барысы:** **Балалар апта күндерін атап, әр күнде не істейтінін айтады:** **– Дүйсенбі – сабақ** **– Сенбі – ойын** **– Жексенбі – демалу** 3. **Қазақ тілі** **Тақырыбы** Сазсырнай **Міндеті:** Фонематикалық естуді дамыту,сөздегідыбыстардың орнын анықтау(басы,ортасы,соңы). Тәрбиешінің қысқаша	анықтап, берілген сөздерден жаңа сөйлем құрастырамыз. **3. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Қазақ халқының ұлттық ойындары **Міндеті:** Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өзбетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату.Балаларды жарыс элементтері бар ойындармен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі**:Балалар, бүгін біз қазақ халқының ұлттық ойындарын ойнаймыз. Ұлттық ойындар – бұл біздің дәстүріміздің бір бөлігі. Ойындарда біз қимыл-қозғалысты дамытып, бір-бірімізбен жарысып, командалық жұмыс істейміз.Бүгінгі сабақта балалар:Ұлттық қимылды ойындарды ойнайды Жарыс элементтері бар эстафеталық ойындарға қатысады Өз мүмкіндіктерін

	халқы үшін амандасу – әдептіліктің белгісі. Үлкендермен сәлемдескенде ізет көрсету керек. Көрісу кезінде біз жақсы сөздер айтамыз: – «Сәлеметсіз бе?» – «Қалыңыз қалай?» – «Амансыз ба?» Сондай-ақ қазақта мақал-мәтелдер бар: – «Сәлем – сөздің анасы» – «Әдепті бала – арлы бала» Біз бүгін әдепті сөйлеп, көркем сөздерді қолдануды үйренеміз. **“Әдепті сөз айт”** **Мақсаты:** Әдепті, көркем сөздерді қолдану **Ойын барысы:** Тәрбиеші жағдаят айтады: – Сен досыңды кездестірдің – Үлкен кісіні көрдің Балалар дұрыс амандасу сөздерін айтады. **“Дұрыс па, бұрыс па?”** **Мақсаты:** Әдептілік дағдыларын қалыптастыру **Ойын барысы:** Тәрбиеші әрекеттерді айтады: – Үлкенге сәлем бермеу	таза ауа, су, әсемдік сыйлайды.Біз табиғатты қорғауымыз керек және оның сұлулығын байқай білуіміз керек. Табиғат туралы әңгімелескенде бір-бірімізді мұқият тыңдап, өз ойымызды дұрыс жеткізу маңызды. “Тыңда да, жауап бер” **Мақсаты: Тыңдау және диалог құру** **Ойын барысы:** Тәрбиеші қысқа әңгіме немесе сипаттама оқиды. Содан кейін сұрақтар қояды: – Табиғатта не көрдің? – Саған не ұнады? “Сұрақ-жауап” **Мақсаты: Диалог жүргізу** **Ойын барысы:** Балалар жұптасады. Бірі сұрақ қояды: – Сен табиғатта не көрдің? Екіншісі жауап береді, кейін орын ауыстырады. Өз ойынды айт” **Мақсаты: Пікір білдіру** **Ойын барысы:** **Тәрбиеші сұрақ қояды:** **– Табиғат неге әдемі?** **– Табиғатты қалай қорғаймыз?**	мысық. Тәрбиеші сұрақ қояды: – Ит не деді? – Тышқан не істеді? Балалар өз рөлдеріне сай жауап береді. “Оқиғаны жалғастыр” Мақсаты: Сөйлеу дағдысын дамыту, шығармашылықты қалыптастыру **Ойын барысы:** Тәрбиеші ертегіні бастайды: – Бір күні тышқан жолда жүреді… Балалар кезекпен оқиғаны жалғастырады. 4. **Дене тәрбиесі** **Тақырыбы: Баскетбол** **Міндеті**: Баскетбол элементтері. Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақтыру. Допты оң және сол қолмен алып жүруге жаттықтыру. Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:Балалар, бүгін біз баскетбол ойнаймыз. Баскетбол – бұл командалық ойын, онда допты ала отырып қақпаға (тобқа)	түсіндіруі: **Балалар, бүгін біз “Сазсырнай” атты сөзбен жұмыс жасаймыз. Біз сөздегі әр дыбысты тыңдап, оның қай жерде тұрғанын анықтаймыз:Басында Ортасында Соңында Мысалы, “саз” сөзінде:«с» – басында «а» – ортасында «з» – соңында Бүгін біз фонематикалық естуді дамытамыз, сөздегі дыбыстарды дұрыс ажыратуға үйренеміз.** “Дыбыспен серуен” Мақсаты: Фонематикалық естуді дамыту Ойын барысы: Балалар кезекпен сөзді тыңдайды, әр дыбысты бөліп айтады. Сөзді басында, ортасында және соңында орналасқан дыбыстарға бөледі. “Жеткіз” **Мақсаты:**	шыңдайды **“Арқан тартыс”** **Мақсаты:** Күш пен төзімділікті дамыту, командалық жұмыс **Ойын барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Ортаға арқан қойылады. Топтар арқанды өзіне қарай тартып, қарсы топты жеңуге тырысады **Эстафета: “Допты жеткіз”** **Мақсаты:** Жылдамдық, дәлдік, командалық ынтымақтастық **Ойын барысы:** Балалар топқа бөлінеді. Әр топ допты белгіленген жол бойынша бір-біріне береді. Жеңген топ – допты тез және дұрыс жеткізген топ. **4. Шығармашылық** **Тақырыбы:** Ұлттық аспаптар **Міндеттері:** **Сурет салу:** Қазақ ою-өрнектерінің түрлері («түйетабан», «құсқанаты», «құстұмсық», «жапырақ», «жауқазын», «жетігүл»,

	– Досыңмен амандасу – Қатты сөйлеу **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Футбол ойнаймыз **Міндеті:** Футбол элементтері. Берілген бағытқа допты оң және сол аяқпен тебу. Допты заттарды айналдыра жүргізу. Допты қақпаға тебу. Допты бірнеше рет аяқпен қабырғаға тебу. **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:**Балалар, бүгін біз футбол ойнаймыз. Футбол – өте қызықты ойын. Ойында допты аяқпен тебеміз, бір-бірімізге береміз және қақпаға гол соғуға тырысамыз.Допты оң және сол аяқпен кезек-кезек тебу керек. Допты жүргізгенде оны алысқа жібермей, өзімізге жақын ұстаймыз. Заттарды айналып өткенде ұқыпты, баяу жүргіземіз. Қақпаға тепкенде дәлдік керек. Қауіпсіздік ережесін сақтаймыз, бір-бірімізге кедергі жасамаймыз. **“Кім дәл соғады?”** **Мақсаты:** Қақпаға дәл тебу дағдысын дамыту **Ойын барысы:** Балалар кезекпен допты қақпаға тебеді. Кім көп гол соқса, сол	**4. Музыка** **Тақырыбы**: «Ғарыш әлеміне саяхат» **Міндеті:** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:Балалар, бүгін біз ғарыш әлеміне саяхат жасаймыз. Ғарыш – өте кең, жұмбақ әлем. Онда жұлдыздар, планеталар, ай бар.Музыка арқылы біз ғарышты елестете аламыз. Классикалық музыка – баяу, әуезді болады, ол ғарыштың тыныштығын сездіреді. Халықтық музыка – көңілді, ұлттық әуендерге бай. Ал заманауи музыка – ырғақты, жылдам болып келеді.Әр музыка түрін тыңдап, оның көңіл күйін сезінуге тырысайық. “Қандай музыка?” **Мақсаты: Музыка түрлерін ажырату** **Ойын барысы:** Тәрбиеші әртүрлі музыка қосады (классикалық, халықтық, заманауи). Балалар музыка түрін және	лақтырамыз.Баскетболда негізгі дағдылар:Допты кеуде тұсынан екі қолмен лақтыру Допты оң және сол қолмен жүргізу (дриблинг) Допты ұстап, дәл лақтыру Біз бүгін осы элементтерді жаттықтырамыз, қауіпсіздік ережесін сақтаймыз және бір-бірімізге кедергі жасамаймыз. “Дәл лақтыр” Мақсаты: Допты кеуде тұсынан екі қолмен лақтыруды дамыту Ойын барысы: Балалар кезекпен допты қақпаға лақтырады. Міндет – допты дәл нысанаға жеткізу. “Командалық доп беру” **Мақсаты:** Командалық жұмыс және дәлдік **Ойын барысы:** Балалар жұптасып, бір-біріне допты дәл береді. Балалар допты тек қақпаға лақтыру үшін ғана емес, бір-біріне дәл беру үшін де жаттығады.	Дыбыстарды сөз құрамында дұрыс орналастыру **Ойын барысы:** Тәрбиеші әр дыбысты бөліп айтады: «с – а – з – с – ы – р – н – а – й» Балалар оларды дұрыс ретімен сөзге қосады: Сазсырнай». **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Ғарыш әлеміне саяхат» **Міндеті:** Классикалық, халықтық және заманауи музыкамен таныстыру негізінде музыка мәдениетін қалыптастыру **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:** Балалар, бүгін біз ғарыш әлеміне саяхат жасаймыз. Ғарышта жұлдыздар, планеталар және жұмбақ әлем бар. Музыка арқылы біз осы ғарыштық әлемді сезіне аламыз. **Классикалық музыка** – баяу, әуезді, ғарыштың тыныштығын сездіреді. **Халықтық музыка** – көңілді, ұлттық	«жұлдызгүл» және т.б.) туралы түсінігін кеңейту, өзіне тән элементтерді пайдалана отырып, оларды құрастыра білуін дамыту. **Мүсіндеу:** Композицияларды қосымша заттар мен элементтердің көмегімен көркемдеп жеткізу **Жапсыру:** Аталған заттардан қалауы бойынша қиып жапсыру, оларды ою-өрнектермен безендіру **Құрастыру** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, киіз үйдің жасауларымен, тұрмыстық заттарымен, ыдыстарымен таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеу **Тәрбиешінің қысқаша түсіндіруі:**Қазақ ою-өрнектерінің мағынасын қысқаша түсіндіру, мысалы: **Түйетабан** – төзімділік пен күшті бейнелейді **Құсқанаты** – бостандықты, аспанға ұмтылуды білдіреді

	жеңімпаз болады. **“Кедергіден өт”** **Мақсаты:** Допты жүргізу (дриблинг) дағдысын дамыту **Ойын барысы:** Жолға кегли немесе заттар қойылады. Балалар допты соларды айналдырып жүргізеді. .	көңіл күйін айтады (баяу, көңілді, жылдам). “Ғарышта билейміз” **Мақсаты:** Музыка ырғағын сезіну **Ойын барысы:** Музыка қосылады. Балалар ғарышкерлер сияқты баяу немесе жеңіл қимылдармен билейді (ұшып жүргендей).		әуендерге бай, кейде жеңіл ырғақты. **Заманауи музыка** – ырғақты, жылдам, қызықты әсер береді. Біз әр музыка түрін тыңдаймыз, оның көңіл-күйін сезінеміз және қимылдар арқылы бейнелейміз.	**Жетігүл** – сұлулық пен үйлесімділікті білдіреді **«Бұл қай ою?»** **Мақсаты:** Балаларға ою-өрнектерді тануды үйрету **Өткізу әдісі:**Тәрбиеші әр ою-өрнектің суретін көрсетеді немесе үлгілерді салады. Балалар «Бұл қандай ою?» деп атайды. Түсіндіру арқылы олардың ойлау қабілетін арттыру. Балалардың қалауы бойына сурет салады,мүсіндейді,жапсыру және құрастыру жұмыстарын жасайды
Серуенге дайындық	**Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**Дербес әрекет:** Балалар «Бағбан» рөлдік ойынын ойнайды (ойыншық тырма, күректермен жер өңдеу). **Қимылды ойын:** «Ақ серек, көк серек» **Барысы:** Екі топқа	**Дербес әрекет:** Балалар доппен еркін ойнайды (бір-біріне лақтыру, жерге ұру). **Қимылды ойын:** «Торғайлар мен мысық» **Барысы:** Торғайлар «шөпте» (алаңда) секіріп	**Дербес әрекет:** Балалар «Сызық бойымен секіру» жарысын өткізеді (қос аяқпен, бір аяқпен). **Қимылды ойын:** «Жел мен жапырақтар» **Барысы:** Тәрбиеші —	**Дербес әрекет:** Балалар лупамен құмырсқаларды бақылап, олардың қайда бара жатқанын зерттейді. **Қимылды ойын:** «Қасқыр мен қозылар» **Барысы:** Қозылар	**Дербес әрекет:** Балалар «Көктемгі пойыз» ойынын ойнайды (вагон болып тізіліп, «гүлдерге», «орманға» саяхат жасайды). **Қимылды ойын:** «Айгөлек»

	бөлініп, дәстүрлі қазақ ойынын ойнау. **Бақылау:** Бәйшешектерді немесе қызғалдақтарды бақылау. Гүлдердің түсін, пішінін атап, оларды жұлмау керектігін түсіндіру. **Еңбек:** Ауладағы құмсалғышты (песочница) тазарту және құмды тегістеу.	жүреді, мысық шыққанда биікке (сатыға) шығады. **Бақылау:** Күннің ұзақтығын бақылау. Кешке күннің кеш бататынын, даланың ұзақ уақыт жарық болатынын байқау. **Еңбек:** Жол жиегіндегі шашылған тастарды жинау.	жел, балалар — жапырақ. Жел соққанда жапырақтар ұшады, жел басылғанда жерге жатады. **Бақылау:** Ағаштардың гүлдеуін (мысалы, өрік немесе алма ағашы) бақылау. Гүлдердің иісін сезіну. **Еңбек:** Ағаштардың түбін ақтауға (немесе көмектесуге) дайындық жасау.	жайылып жүреді, қасқыр келгенде «қораға» қашады. **Бақылау:** Аспандағы найзағай мен күркіреуді (сәуірдің алғашқы найзағайы) бақылау. Табиғаттың бұл құбылысынан қорықпауды үйрету. **Еңбек:** Ойыншықтарды рет-ретімен жәшіктерге жинау	**Барысы:** Қол ұстасып тұрып, қарсы топтың ойыншысын шақыру. **Бақылау:** Сәуір айының соңындағы табиғаттың толық өзгеруін қорытындылау. Барлық жердің жап-жасыл болғанына назар аудару. **Еңбек:** Серуеннен кейін барлық құралдарды тазалап, орнына қою.
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Балалармен жеке жұмыс	**Сөйлеу дағдысы** **Мақсаты**: Сөздік қорын және сөйлеу қабілетін дамыту Жұмыс түрі: Сурет бойынша әңгіме құрату Құрал: Сурет карточкасы (мысалы: балалар бақшасында ойнап жүрген көрініс) Тапсырма: Баламен бірге суретті қарап, "Не болып жатыр?", "Кім не істеп жатыр?" деген сұрақтар қойылады Баладан 3-4 сөйлеммен әңгіме құрау сұралады	**Қиялды дамыту** **Мақсаты:** Қиял мен шығармашылық қабілетті дамыту Жұмыс түрі: «Суретті аяқта» ойыны Құрал: Жартылай салынған сурет (мысалы: тек бұлт, немесе тек аяқтар бейнеленген) Тапсырма: Баладан суретті толықтырып салуын сұрау Суретке атау беріп, қысқаша не салғанын айтып беру Қиялы мен түсінігі бағаланады	**Логикалық ойлау** **Мақсаты**: Баланың ойлау қабілетін, салыстыру мен талдау дағдысын дамыту Жұмыс түрі: Ұқсастықты табу Құрал: Сурет немесе зат карточкалары (мысалы: алма, доп, банан, шеңбер) Тапсырма: «Қайсысы артық? Неге?» сұрағы қойылады Баланың логикалық дәлелі тыңдалады	**Есту арқылы қабылдау** **Мақсаты: Естіп түсіну мен есте сақтауын дамыту** Жұмыс түрі: «Кім не істеп жатыр?» ойыны Құрал: Сөздік тапсырма (ауызша) Тапсырма: Мұғалім мынадай сөйлем айтады: «Асан доп ойнап жүр. Айгүл кітап оқып отыр. Арман гүл суарып жатыр.» Сұрақ қойылады:	Танымдық (логикалық ойлау) **Мақсаты:** Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту **Жұмыс түрі:** Сан мен пішін ойындары **Құрал:** Геометриялық пішіндер **Тапсырма:** — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту

	Сөйлем құрауы, байланыстырып сөйлеуі бағаланады		Ұқсас/айырмашылығын түсіндіруді сұрау	«Кім кітап оқып отыр?», «Гүл суарып жатқан кім?» Есту арқылы ақпаратты есте сақтау тексеріледі	
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)*	**Коммуникативтік тапсырма** **Тақырып:** Жануарлар **Мақсаты:** Пікір алмасу және сөздік қорды дамыту. **Тапсырма:**Балаларға жануарлардың суреттері беріледі. Топпен талқылау: «Қай жануар суда өмір сүреді, қайсысы құрлықта?» Балалар өз ойларын бөліседі және қорытынды шығарады.	Тәжірибе тақырыбы: «Мөлдір және мөлдір емес сұйықтықтар» **Қажетті заттар:** Бір стақан таза су Бір стақан сүт немесе алма шырыны Қасық немесе таяқша **Жүргізу тәртібі:** Балалардың алдына екі стақан қойыңыз: біреуі мөлдір суға, екіншісі сүтке (немесе алма шырынына) толтырылған. Әр стаканға қасық немесе таяқша салыңыз. Балалардан сұраңыз: «Қай стакандағы затты көре аласыздар? Қай стаканда көре алмайсыздар?» Балалар бақылағаннан кейін, қасық немесе таяқшаны әр стаканға салып, көріністі салыстырыңыз. **Бақылау:** Су құйылған стақаннан қасық немесе таяқша анық көрінеді. Сүт немесе алма шырыны құйылған стақаннан қасық көрінбейді. **Қорытынды:** Су мөлдір, сондықтан ішіндегі заттар көрінеді. Сүт	**Шығармашылық тапсырма** **Тақырып:** Түстер **Мақсаты:** Балалардың қиялын және шығармашылық қабілетін дамыту. **Тапсырма:**Балаларға ақ парақ пен түрлі түсті бояулар беріледі. Тапсырма: «Судың ішіне түсті бояу тамызса, қандай әсер болады?» Сурет немесе акварельмен шығармашылық жұмыстар жасау.	**Еңбек тапсырмасы** **Тақырып:** Су **Мақсаты:** Еңбекке икемділікті дамыту. **Тапсырма:**Балалар өздері стақанға су құяды, құмырадан су ағызып, бақылау жүргізеді. «Судың ішіне заттарды салып көрейік, қайсысы көрінеді?» Өздері суды құйып, тәжірибе жасайды	**Қимыл тапсырмасы** **Тақырып:** Дыбыстар **Мақсаты:** Моторика және қимыл арқылы тәжірибе жасау. **Тапсырма:**Балалар әртүрлі заттарға (қасық, тостаған, қорап) соғып дыбысын тыңдайды. «Қай зат қатты дыбыс шығарады, қайсысы жұмсақ?» Дыбыс арқылы салыстыру жүргізеді.

		немесе алма шырыны мөлдір емес, сондықтан ішіндегі заттарды көру мүмкін емес.			
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15-минут** **1. Баланың қызығушылығын қолдаңыз** Баланың не көргісі келетінін тыңдаңыз және сұрақтарына жауап беруге тырысыңыз. «Неліктен?» деген сұраққа бірге ойластырып жауап беріңіз. **2. Қауіпсіздікке мән беріңіз** Тәжірибе кезінде шыны стақан, қайнар немесе өткір заттарды қолданғанда бақылауды қадағалаңыз. Баланың қолына қауіпсіз құралдар беріңіз (пластикалық стақан, қасық). **3. Қарапайым және көрнекі әдістерді таңдаңыз** Мөлдір су, сүт, түрлі түсті сусындар, ойыншық заттар – бәрі қолайлы және қауіпсіз. Балаларға тәжірибенің нәтижесін көруге мүмкіндік беретін заттарды пайдаланыңыз. **4. Балаға зерттеу мүмкіндігін беріңіз** Баланы тек бақылаушы емес, тәжірибе жасаушы етіңіз. Мысалы, «Суды өзің құйып көр» немесе «Қай стақаннан зат көрінеді?» деп беріңіз. **5. Баланың тілін дамытуға көмектесіңіз** Қарапайым сөздермен, бірақ нақты түсіндірулер беріңіз: «Су мөлдір, сол себепті ішін көре аламыз». Баланы өз ойларын айтуға шақырыңыз.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепалды 0 «А » сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 3-апта. 13-17 сәуір 2025-2026 оқу жылы
Сәуір -Құндылық:Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік Апта дәйексөзі: «Болашақ- кәсібін сүйген маманың қолында»

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 13.04.26	Сейсенбі 14.04.26	Сәрсенбі 15.04.26	Бейсенбі 16.04.26	Жұма 17.04.26
Балаларды қабылдау	**Таңертеңгі қабылдау** **1. Балаларды қарсы алу** • **Ойын атауы:** «Бауырсақтың достары» (Сюжетті-рөлдік) • **Мақсаты:** Кейіпкерлердің іс-әрекетін сомдау, жақсы сөздер айтуға баулу. • **Барысы:** Балалар кейіпкерлер маскасын киеді. Бауырсақ әр аңға жолыққанда «Мен білетін жақсы сөздер» әдісімен жылы сөз айтып (Сәлеметсіз бе, Қайырлы күн, Сіз сондай әдемісіз), өзін жеуден құтқарып қалады. **Музыка тыңдау: «Табиғаттың әуені»** **Мақсаты:**Музыканы тыңдау мәдениетін қалыптастыру. Табиғат дыбыстарын эмоционалды қабылдауға үйрету. Шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту. **Іс-әрекет:**Балалар тыныш отырып, табиғат дыбыстарын тыңдайды (құстар, жел, су). Тыңдағаннан кейін әр бала өз сезімін смайлик немесе қимыл арқылы көрсетеді. Қысқаша талқылау: «Қай дыбыс саған ең ұнады?» **Музыка тыңдау: «Күй күмбірі» — « »** **Мақсаты:**Музыканы тыңдау мәдениетін қалыптастыру; Күйді эмоционалды қабылдауға үйрету; Ұлттық өнерге қызығушылықтарын арттыру; Шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Өнегелі 15-минут 4. 15 минуттық «Өнеге сағаты» (Ата-ана мен бала арасындағы әңгіме) Күнделікті кешкісін балаңызбен 15 минут мына тақырыпта сөйлесіңіз: 1. «Бүгін мен не істедім?» (Өз жұмысыңыздан қызықты сәт айтып беріңіз). 2. «Бүгін сенің қолыңнан не келді?» (Оның кішкентай жетістігін атап өтіңіз). 3. «Егер біз еңбек етпесек, не болар еді?» (Ойландыратын сұрақ қойыңыз). 5 жастағы бала — «мен өзім» деп талпынатын кезеңде. Осы кезде оған еңбектің «міндет» емес, «қуаныш» екенін түсіндіру маңызды Өнеге: Балаға үйдегі кішігірім істерді (ойыншық жинау, гүлге су құю) тапсырып, оның нәтижесіне бірге қуаныңыз. «Сен істеген жұмыстың арқасында үйіміз тап-таза болды!» деп мақтау — оның еңбекке деген құштарлығын арттырады. Кеңес: Балаңызға айналадағы мамандардың (дәрігер, науқайшы, құрылысшы, мұғалім) жұмысын бақылатыңыз. Олардың өз ісін қалай жақсы көретінін, адамдарға қандай пайда әкелетінін айтып беріңіз.Ойын арқылы: 5 жастағы баланың басты іс-әрекеті — ойын. Дүкенші, дәрігер немесе өрт сөндіруші болып ойнау арқылы ол «кәсіп» ұғымын сезіне бастайды.Түйін: Бала сіздің сөзіңізге емес, ісіңізге қарайды. Егер сіз өз кәсібіңізді сүйіп, үй шаруасына еңбекқорлықпен қарасаңыз, балаңыз да болашақта өз ісінің нағыз шебері болып өседі. Есіңізде болсын: Еңбекқор бала — ертеңгі ел тірегі, өз кәсібінің иесі!				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті,	***5*** жастағы балалардың даму ерекшеліктеріне сай, сәуір айының «Еңбекқорлық» құндылығымен ұштастырылған 5 түрлі дербес іс-әрекет ойынын ұсынамын:	**1. Танымдық және үстел үсті ойындары** **Тақырыбы: Апта күндерін фигуралар арқылы жаттау** **Ойын атауы:** «Апталық пішіндер» **Мақсаты:** Апта күндерінің	***Сюжетті-рөлдік ойындар*** **Мақсаты:** Балалардың қиялын, сөйлеу және әлеуметтік дағдыларын дамыту. **Мысал:** «Дүкенде сатып	***Үстел үсті-баспа ойыны: «Кімге не керек?» (Логикалық лото)*** ***Мақсаты: Логикалық ойлауды дамыту, құрал-саймандар мен мамандықтарды***	Бейнелеу іс-әрекеті: «Менің арман-мамандығым» (Еркін сурет салу) Мақсаты: Шығармашылық қиялды дамыту, өз ойын қағаз бетіне түсіруге үйрету. Іс-әрекет барысы: Балаларға

кітаптарды қарау және басқалары)	1. Сюжетті-рөлдік ойын: «Шеберлер қалашығы» Мақсаты: Мамандықтарға деген қызығушылықты арттыру, еңбек түрлерімен танысу. Ойын шарты: Топ ішінде бірнеше орталықтар құрылады: «Аспаздар» (ойыншық тағамдармен), «Құрылысшылар» (легомен), «Дәрігерлер». Балалар өз қалауы бойынша рөлдерді бөліп алып, маман иелерінің іс-әрекетін сахналайды.	реттілігін және геометриялық фигураларды есте сақтау. **Барысы:** Әр апта күніне бір фигура белгіленеді (мысалы: Дүйсенбі — шеңбер, Сейсенбі — шаршы және т.б.). Балалар фигураларды ретімен тізе отырып, апта күндерін атайды.	алу»Бір топ бала сатушы, бір топ бала сатып алушы болып ойнайды. Сатушы затты «сату», сатып алушы «сұрау» әрекеттерін орындайды. Балалар диалог құру, сөйлеу мәдениетін үйренеді.	***сәйкестендіру.*** Ойын шарты: Үлкен карточкаларда мамандық иелері (өрт сөндіруші, мұғалім, тігінші) бейнеленген. Балалар кішкене қима қағаздардан соларға тиісті құралдарды (өрт сөндіру машинасы, бор, ине-жіп) тауып, үстіне қоюы керек.	түрлі-түсті қарындаштар, бояулар немесе ермексаз беріледі. Олар болашақта кім болғысы келетінін немесе сол мамандыққа қажетті заттың бейнесін (мысалы, ғарышкердің зымыранын) салады**.**
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу қызметіне зейін қоюға, тәртіп сақтауға және жағымды көңіл-күй қалыптастыруға үйрету. **Барысы:** Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: қолды жоғары-төмен көтеру, терең дем алу. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Тыныштықты тыңда». Оқу құралдарын ретке келтіру.	**Қимылды және ұлттық ойындар** **Тақырыбы: Қоршаған орта (Дене мүшелері)** **Ойын атауы:** «Қайда орналасқан?» **Мақсаты:** Өз дене мүшелерін (бет, көз, ауыз, мұрын) дұрыс атау және көрсету. **Барысы:** Тәрбиеші: «Менің мұрным қайда?» деп сұрайды. Балалар өз мұрындарын көрсетіп, «Ол беттің ортасында» деп жауап береді. Ойын тез қарқында жүреді.	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу процесіне дайындау, бір-бірімен әрекеттестіру. **Барысы:**Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: қолмен айналдыру, жеңіл секіру. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Тыныштық пен дыбыс арасындағы айырмашылық». Оқу құралдарын тексеру, реттеу. .	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу қызметіне психологиялық дайындау, көңіл-күйді көтеру. **Барысы:**Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: терең дем алу, қолды жоғары көтеру. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Дыбысты қайталау» – педагог дыбыс шығарып, балалар қайталайды. Оқу құралдарын дайындау, жұмысқа дайын болу.	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу қызметіне толықтай дайындау, тәртіпке үйрету. **Барысы:** Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: аяқ-қол қимылдары, терең дем алу. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Тыныштықты тыңдау» немесе «Дыбысты табу». Оқу құралдарын ретке келтіру, сабаққа дайын болу.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** «Маңдай тер» **Міндеті:** Өзге балалардың әңгімесінің маңыздылығына әсер	**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Буындардың орнын анықта **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** «Жыл мезгілдері. Жыл айлары» **Міндеті:** Жыл мезгілдері туралы түсініктерді	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** «Күн, ай және қораз» **Міндеті:** Шығармашылық тілдік әрекет: тәрбиешінің	**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** «Біз – табиғаттың досымыз» **Міндеті:** Балалардың

	етіп, бір-бірінен жаңалықты білуге ықыласын арттыру. **№1 Ойын: «Кімнің еңбегі орасан?» (Сұрақ-жауап ойыны)** **Мақсаты:** Өзгені тыңдау мәдениетін қалыптастыру және еңбек туралы жаңа ақпаратпен бөлісу. **Барысы:** Балалар шеңберге отырады. Тәрбиеші «Еңбекқор адам деген кім?» деген сұрақ тастайды. Бір бала өз ойын айтады (мысалы, атасының бақша еккені туралы). Келесі бала алдыңғы баланың айтқанын қысқаша қайталап («Әлидің атасы еңбекқор екен»), сосын өз жаңалығын қосады. Бұл балалардың бір-бірін мұқият тыңдауына көмектеседі. **№2 Ойын: «Тілші мен жұмысшы» (Сюжетті ойын)** **Мақсаты:** Диалог құру арқылы бір-бірінен жаңалық білуге талпынысты ояту. **Барысы:** Бір бала «тілші» болады (қолында микрофон), екіншісі «жұмысшы» (аспаз, құрылысшы	дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Жылулық шеңбер** Балалар шеңберге тұрып: – Қайырлы таң, алтын күн! – Қайырлы таң, көк аспан! – Қайырлы таң, достарым! – Біз ақылды баламыз! Тәрбиеші: – Балалар, бүгін біз "сиқырлы құммен" жұмыс жасаймыз. Құм ішінде жасырынған суреттер бар екен. Соларды тауып, дұрыс орналастыруымыз керек. Балалар сөздерді атап: Буынға бөледі Дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратады **Дидактикалық ойын: "Құмдағы суреттерді тап"** **Шарты:** Құм ішінен жасырынған суреттерді табады, атайды. Содан кейін: 1 буынды сөздерді – **"1" қорапқа** 2 буынды сөздерді – **"2" қорапқа** 3 буынды сөздерді – **"3" қорапқа** орналастырады **"Дыбысты үрле"** **Шарты:** Балаларға карточкалар беріледі. Карточкадағы суретті атайды.	қалыптастыру, олардың ретін білу және атау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бір жылда төрт мезгіл бар: Қыс, Көктем, Жаз және Күз. Олар әрқашан бір-бірінің артынан ретімен келеді. Қазір бізде Көктем мезгілі, ол наурыз, сәуір, мамыр айларынан тұрады. Әр мезгілдің өзіндік ерекшелігі мен 3 айы бар. Бүгін біз осы мезгілдердің ретін адастырмай табуды үйренеміз.» **№1 Ойын: «Табиғат сағаты»** **Мақсаты:** Жыл мезгілдерінің ретін және белгілерін ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші төрт түске (ақ, жасыл, қызыл, сары) бөлінген дөңгелекті көрсетеді. Балаларға мезгілдерге тән суреттер (қар, бәйшешек, күн, сары жапырақ) таратылады. Музыка ойнағанда балалар айналып жүреді, тоқтағанда өз суреттеріне сәйкес түстің қасына жиналып, мезгілдерді ретімен атап шығады. **№2 Ойын: «Көршісін тап»** **Мақсаты:** Мезгілдер мен айлардың бірізділігін бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші бір	ұсынған тақырыптары бойынша әңгіменің жалғасы мен соңын ойлап табуға үйрету, ұсынылған тақырыптар негізінде бір-бірімен байланысқан мазмұн бойынша сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыруға, сөйлемдерінде бейнелеуіш сөздерді, эпитеттерді, теңеулерді қолдануға үйрету; бақылағандары және суреттер бойынша әңгімелер құрастыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз Күн, Ай және Қораз туралы ертегіні өзіміз жалғастырып көреміз. Сөйлегенде "алтын сәулелі", "күміс мүйізді" деген әдемі сөздерді қосып, әңгімені қызықты етіп аяқтайық.» **№1 Ойын: «Ертегішілер»** **Мақсаты:** Әңгіменің жалғасы мен соңын қиял арқылы ойлап табуға дағдыландыру. **Барысы:** Тәрбиеші ертегіні бастайды. Балалар кезекпен сиқырлы таяқшаны ұстап, оқиғаны жалғастырады. Әр бала бір сөйлемнен қосып, ертегінің соңын бірге аяқтайды.	зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, табиғат — біздің ортақ үйіміз. Бүгін біз нағыз зерттеуші болып, табиғаттағы заттарды (тас, су, құм, жапырақ) бақылаймыз. Олардың түсін, пішінін салыстырып, бір-бірінен қалай ажыратуға болатынын білеміз.» **№1 Ойын: «Бұл не? Сипатта!»** **Мақсаты:** Заттардың сипаттамалық белгілерін (қатты-жұмсақ, суық-жылы) ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші себетке табиғи материалдарды (тас, мақта, ағаш бұтағы, кепкен жапырақ) салады. Бала көзін жұмып бір затты алады да, оны сипап сезу арқылы талдайды: «Бұл тас, ол қатты, ауыр және салқын». **№2 Ойын: «Табиғатта**

	т.б.). Тілші: «Сіз бүгін қандай еңбек еттіңіз? Маңдай теріңіз қалай төгілді?» деп сұрайды. Қалған балалар жауапты мұқият тыңдап, соңында ең қызықты «жаңалықты» талқылайды. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** «Уақыт. Апта күндері» **Міндеті:** Апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту. Циферблат бойынша уақытты анықтау. **№1 Ойын: «Апта күндері, сапқа тұр!»** **Мақсаты:** Апта күндерінің ретін жатқа білуді бекіту. **Барысы:** 7 балаға 1-ден 7-ге дейін сандары бар немесе апта күндері жазылған карточкалар беріледі. Музыка ойнағанда балалар бөлме ішінде жүреді, музыка тоқтағанда Дүйсенбіден Жексенбіге дейін ретімен сапқа тұруы керек. Қалған балалар «күндердің» дұрыс тұрғанын тексереді. **№2 Ойын: «Сағат неше болды?»** **Мақсаты:** Сағат тілінің	Түтікше арқылы: **Қызыл дөңгелек (дауысты дыбыс)** **Көк дөңгелек (дауыссыз дыбыс)** үрлеп, сөздің астына дұрыс орналастырады. **Сергіту сәті** Біз кішкентай баламыз, Өсіп-өніп толамыз. Қолды созып жоғары, Жаттығулар жасаймыз. **Қорытынды** – Буын деген не? – Қанша буын бар екенін қалай білеміз? **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Компьютер әлемінде **Міндеті:** Компьютер, ғаламтор, теледидардың қолданылуын білу, олардың қолдануда қауіпсіздікті сақтау. Тәрбиеші: – Балалар, сендер компьютерді көрдіңдер ме? Онда не істейміз? Түсіндіру: Компьютер – оқу, ойын Ғаламтор – ақпарат Теледидар – көру Қауіпсіздік: Ұзақ отырмау Көзді сақтау Үлкендермен қолдану **Дидактикалық ойын: "Пайдалы ма, зиян**	мезгілді атайды (мысалы, Көктем). Балалар «Көктемнен кейін Жаз келеді», «Көктемнің алдында Қыс болды» деп жауап беруі керек. Сондай-ақ, «Сәуір айының көршілерін ата» деген сияқты сұрақтармен айлардың реті анықталады. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** «Буындардың орнын анықта» **Міндеті:** Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету; Берілген сөзге сөйлем құрастыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біздің сөйлеген сөздеріміз сөйлемнен, ал сөздер буыннан тұрады. Бүгін біз сөздегі буын санын анықтап қана қоймай, сол сөздерді қатыстырып әдемі сөйлем құрауды, бір-бірімізді мұқият тыңдап жауап беруді үйренеміз.» **№1 Ойын: «Ойлан, сөйлем құра»** **Мақсаты:** Сөйлем құрау дағдысын және диалог жүргізуді дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші бір сөз айтады (мысалы, «Кітап»). Бірінші бала сол сөзбен сөйлем құрайды («Мен кітап оқыдым»). Келесі бала досынан «Сен қандай	**№2 Ойын: «Әдемі теңеулер»** **Мақсаты:** Сөйлемде бейнелеуіш сөздер мен эпитеттерді қолдануды үйрету. **Барысы:** Балаларға күннің, айдың, қораздың суреттері көрсетіледі. Олар осы бейнелерді сипаттауы керек (мысалы: "Күн — жарқыраған алтын табақтай", "Қораз — айдарлы жаршы"). Кім көп эпитет айтса, сол жеңеді. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** «Жыл мезгілдері. Жыл айлары» **Міндеті:** Жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бір жылда төрт мезгіл бар. Олар әрқашан бірінен соң бірі ретімен келеді. Қазір біз осы мезгілдер мен айлардың қалай аталатынын және олардың ретін еске түсіреміз.» **№1 Ойын: «Жыл мезгілдерінің қонақтары»** **Мақсаты:** Жыл мезгілдерінің ретін және атауларын бекіту. **Барысы:** Төрт бұрышқа	**не артық?»** **Мақсаты:** Табиғи және жасанды заттарды салыстыру мен талдау қабілетін дамыту. **Барысы:** Тақтаға суреттер қойылады: гүл, ағаш, тас және пластмасса ойыншық. Балалар табиғат құбылыстарының арасынан адам қолымен жасалған «артық» затты тауып, неге олай екенін дәлелдейді. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** «Суреттердегі заттарды атау» **Міндеті:** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз саусақтарымызды жаттықтырамыз. Қарындашты үш саусақпен дұрыс ұстап, қағаз бетіндегі сызықтарды үзбей,

	қозғалысын түсіну, циферблатты тану. **Барысы:** Әр баланың алдында ойыншық сағат (циферблат) болады. Тәрбиеші: «Күн шықты, сағат 7:00, оянатын уақыт» дейді. Балалар сағат тілін 7-ге қояды. «Сағат 1:00 – түскі ас уақыты» дегенде сағатты сәйкестендіреді. Кім жылдам әрі дұрыс қойғаны тексеріледі. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** «Зымыран» **Міндеті:** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **№1 Ойын: «Дыбысты ұстап ал»** **Мақсаты:** Нақты дыбысты сөз ішінен есту қабілетін шыңдау. **Барысы:** Тәрбиеші: «Зымыран» сөзі қай дыбыстан басталады? (З). Енді мен сөздер айтамын, егер «З» дыбысы сөздің басында болса — қол шапалақтаңдар, ортасында болса — тізелеріңді қағыңдар, соңында болса — аяқпен	**ба?"** **Шарты:** Тәрбиеші доп лақтырады: "Компьютер" дейді Бала: "Пайдалы" – пайдасын айтады немесе "Зиян" – зиянын айтады **Қимылды ойын: "Не көріп отырсың?"** **Шарты:** Балалар компьютерде не көретінін суретке салады (мультфильм, ойын, т.б.). Салған суретін көрсетіп, түсіндіреді. **Сергіту сәті** Көзімізді демалтамыз, Жоғарыға қараймыз. Оңға-солға бұрылып, Дем алып тынығамыз. **Қорытынды** – Компьютерді қалай дұрыс қолданамыз? **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Көктемнің сәні **Міндеті:** Өз көзқарасын білдіру, мақал-мәтел қолдану. Гүлдермен танысу: қызғалдақ, бәйшешек, т.б. **Өлең жаттау:** *"Қызғалдақ"* Мақал: – "Көктемнің бір күні – жылға азық" **Дидактикалық ойын: "Гүлдерді топтастыр"**	кітап оқыдың?» деп сұрайды. Осылайша балалар өзара диалог құрып, өз пікірлерін білдіреді. **№2 Ойын: «Буынды тап, орнын көрсет»** **Мақсаты:** Сөздегі буын санын және оның мағынасын ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші суреттер көрсетеді (ба-ла, те-ле-ди-дар). Балалар қол шапалақтау арқылы буын санын анықтайды. Содан кейін сол буындардың ішінен белгілі бір дыбысы бар буынның (мысалы, «ла» буыны) сөздің басында ма, әлде соңында ма тұрғанын айтады. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** «Төлдердің айтысы» **Міндеті:** Түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Қазақ халқы төрт түлік малды жақсы көрген. Төлдер — малдың балалары. Бүгін біз «Төлдердің айтысы» арқылы олардың қалай дыбыстайтынын, адамға қандай пайдасы бар екенін білетін боламыз. Бұл біздің	төрт мезгілдің суреті қойылады. Балаларға ай аттары немесе мезгіл белгілері бар карточкалар беріледі. Музыка тоқтағанда әр бала өз мезгілін тауып, ретімен (қыс, көктем, жаз, күз) сапқа тұруы керек. **№2 Ойын: «Адасқан айлар»** **Мақсаты:** Жыл айларын мезгілдерге қарай топтастыру. **Барысы:** Ортада себетте 12 айдың атауы (немесе суреті) жатады. Балалар кезекпен келіп, өздеріне ұнаған айды алып, оның қай мезгілге жататынын айтып, тақтадағы тиісті мезгілдің тұсына орналастырады. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** «Алма» **Міндеті:** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз "Алма" сөзіндегі дыбыстарды іздейміз. Сөз ішіндегі дыбыстардың қай жерде (басында ма, ортасында ма, әлде аяғында ма) тұрғанын мұқият тыңдап үйренемік.» **№1 Ойын: «Дыбысты**	әдемі етіп жүргізуді үйренеміз. Қарындашты қатты баспай, еркін қозғалтыңыз.» **№1 Ойын: «Жолыңды тап»** **Мақсаты:** Сызықтарды үзбей жүргізу арқылы қол моторикасын дамыту. **Барысы:** Парақшада екі сурет бейнеленген (мысалы, ара және гүл). Арадан гүлге дейінгі жол ирек немесе түзу сызықтармен берілген. Бала қарындашпен сызықтың үстінен үзбей жүргізіп шығуы тиіс. **№2 Ойын: «Саусақтар биі»** **Мақсаты:** Саусақтардың бағытты (жоғары-төмен, сол-оң) сақтауын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші ауада қарындашпен «жаңбыр» (жоғарыдан төмен) немесе «толқын» (солдан оңға) салып көрсетеді. Балалар қайталайды. Содан соң парақтағы дайын пунктирлі нүктелерді дәл осы бағытпен бастырып шығады. **3. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** «Жүру» **Міндеті:** Гимнастикалық

	тарсылдатыңдар. (Мысалы: Заңғар, қобыз, қазан). **№2 Ойын: «Зымыранға жүк тиеу»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыстардың орналасу орнын схема арқылы анықтау. **Барысы:** Тақтада үш бөліктен (басы, ортасы, соңы) тұратын зымыран суреті тұрады. Балаларға суреттер (жұлдыз, ай, қаз, қарбыз) беріледі. Егер таңдалған дыбыс сөздің басында болса, суретті зымыранның бас жағына, ортасында болса ортасына жапсырады. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** «Ойын ойнап өсеміз» **Міндеті:** Скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру, әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен	**Шарты:** Балалар көктем гүлдерін жинайды. Оларды себеттерге бөліп: Атауын айтады Санын есептейді **Қимылды ойын: "Гүлдер биі"** **Шарты:** Балалар гүл болып: • Ашылады • Желмен тербеледі **Сергіту сәті** Гүлдер өсіп жайқалады, Күн нұрымен жайнайды. Жел соғып да тербеледі, шөптерде бірге қозғалды. **Қорытынды** – Көктем несімен әдемі? **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Құстар біздің досымыз» **Міндеті:** Әнді анық айту, әртүрлі дауыспен орындау. Тәрбиеші: – Құстар қалай дыбыс шығарады? Дауыспен жұмыс: Ақырын Орташа Қатты **Дидактикалық ойын: "Дауысты тап"** **Шарты:** Тәрбиеші дыбыс деңгейін көрсетеді, балалар ажыратады. **Қимылды ойын: "Құстар ұшады"** **Шарты:**	ата-бабамыздан қалған үлкен мұра.» **№1 Ойын: «Төлдерін шақыр» (Инсценировка)** **Мақсаты:** Төлдердің атын және шақыру сөздерін (пұшайт-пұшайт, құрау-құрау т.б.) үйрету. **Барысы:** Балалар рөлдерге бөлінеді (қозы, лақ, құлын, бота). Тәрбиеші мал иесі болып төлдерді шақырады. Балалар өз төлінің дыбысын салып, қазақы нақышта жауап береді: «Мен қозымын, маңыраймын, маған шөп бер» деп ауызекі сөйлеуді дамытады. **№2 Ойын: «Бұл қай түліктің төлі?»** **Мақсаты:** Салт-дәстүр мен шаруашылық білімін ұштастыру. **Барысы:**Үстел үстінде төрт түліктің суреттері жатады. Тәрбиеші жұмбақ айтады немесе сипаттайды («Өзі кіп-кішкентай, секіріп ойнайды, ешкінің баласы»). Бала сол төлді тауып, оның қазақ мәдениетіндегі орны (мысалы, ботаның сүйкімділігі) туралы қысқаша әңгімелейді. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** «Жүру» **Міндеті:** Скамейканың үстіне қойылған	**ұстап ал»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыстың орнын есту арқылы анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші "А" дыбысы бар сөздерді атайды (Алма, қалам, тақта, ара). Егер дыбыс сөздің басында болса — балалар қол соғады, ортасында болса — тізесін қағады, соңында болса — аяғын тарсылдатады. **№2 Ойын: «Алмаларды себетке жинау»** **Мақсаты:** Дыбыс орнын анықтау дағдысын бекіту. **Барысы:** Үш себет тұрады (басы, ортасы, соңы). Балалар қолдарындағы алма суреттерін (артында сөздер бейнеленген) алып, белгілі бір дыбыстың орнына қарай тиісті себетке салады. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Құстар біздің досымыз» **Міндеті:** Әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз құстар туралы ән шырқаймыз. Әнді айтқанда сөздерін анық айтып, дауысымызды бірде ақырын, бірде қатты етіп	скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту; қолдарынан ұстап, жұптарымен айналу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Бүгін біз өте епті болуымыз керек. Скамейканың үстімен жүргенде алдымыздағы доптардан аттап өтеміз, содан соң достарымызбен жұптасып, көңілді айналамыз.» **№1 Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер»** **Мақсаты:** Тепе-теңдікті сақтап, кедергілерден (доптардан) аттап өту. **Барысы:** Балалар скамейка бойымен жүреді. Арасы екі қадам болатын доптардың тұсына келгенде, тізесін биік көтеріп («алыптар» сияқты) аттап өтеді. Түсіп кетпеу үшін қолдарын жан-жаққа созып ұстайды. **№2 Ойын: «Көңілді жұптар»** **Мақсаты:** Бірлесе қимылдау және вестибулярлық аппаратты дамыту. **Барысы:** Балалар екі-екіден жұптасады.

	жүру. **№1 Ойын: «Кедергілерден өт»** **Мақсаты:** Тепе-теңдікті сақтау және қимыл координациясын дамыту. **Барысы:** Балалар скамейка бойымен жүреді. Скамейканың үстінде арақашықтықта текшелер жатады. Балалар сол текшелерден аяғын биік көтеріп аттап өтуі тиіс. Одан әрі еденде жатқан арқанның үстіне келіп, бір қырымен қосалқы қадаммен (өкше арқанда, ұшы еденде) жүріп өтеді. **№2 Ойын: «Епті саяхатшы»** **Мақсаты:** Бір мезгілде бірнеше қимылды орындау шеберлігін арттыру. **Барысы:** Бала кедір-бұдыр тақтайдың немесе гимнастикалық скамейканың үстіне шығады. Қолында добы болады. Әрбір басқан қадамы сайын допты алдынан, келесі қадамда артынан қолдан-қолға ауыстырып отыруы керек. Жолдың соңына дейін допты түсіріп	Балалар құс болып: Ұшады Қонады Ән айтады **Сергіту сәті** Қанат қағып ұшамыз, Көкке қарай шығамыз. Қайта жерге қонамыз, Демалып бір аламыз. **Қорытынды** – Құстарға қалай қамқор боламыз?	текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру, әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз өте епті болуды үйренеміз. Біздің жолымызда кедергілер бар. Біз текшелерден аттап, арқан үстінде бишілерше жүріп, тіпті скамейка үстінде доппен жаттығу жасаймыз. Ең бастысы — тепе-теңдікті сақтау!» **№1 Ойын: «Арқан үстіндегі бишілер»** **Мақсаты:** Координацияны жақсарту. **Барысы:** Еденде жатқан арқан бойымен балалар бір қырымен тұрып, қосалқы қадаммен жүреді. Тәрбиеші қадағалайды: өкше арқанда, аяқ ұшы еденде болуы тиіс. Содан кейін скамейкаға ауысып, ондағы текшелерден биік аттап өтеді. **№2 Ойын: «Допты түсірме»** **Мақсаты:** Кеңістікті сезіну және қол ептілігін	өзгертіп отырамыз.» **№1 Ойын: «Дауыс дирижері»** **Мақсаты:** Дауыс күшін (қатты, ақырын, орташа) басқаруды үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші қолын жоғары көтерсе — балалар қатты, ортаға қойса — орташа, төмен түсірсе — ақырын ән айтады. Бұл әннің мәтінін анық айтуға көмектеседі. **№2 Ойын: «Жаңғырық»** **Мақсаты:** Ән сөздерін анық айту және есту қабілетін дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші әннің бір жолын қатты әрі анық айтады. Балалар «жаңғырық» сияқты сол жолды ақырын ғана қайталайды, бірақ сөздерін бұлжытпай анық айтуы тиіс.	Тәрбиешінің белгісімен (ысқырық немесе музыка) қолдарынан ұстап, бір орында айналады. Сосын бағытты өзгертіп, қарсы жаққа айналады. **4. Шығармашылық (Сурет салу, Мүсіндеу, Жапсыру, Құрастыру)** **Тақырыбы:** «Ұлттық аспаптар / Қазақ халқының бұйымдары» **Міндеті:** Қазақ ою-өрнектерінің сипатын, колоритін жеткізе отырып, көлемді пішіндерді бояу; парақ бөліктерін ажырату; тік сызықтармен ою салу; композицияларды көркемдеу; табиғи материалдар мен киіз үй жасауларын зерттеу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз бүгін халық шеберлері боламыз. Домбыра мен қобызды оюмен безендіріп, киіз үйдің ішіндегі ыдыстардың неден жасалғанын зерттейміз. Оюларды салғанда парақтың бұрышы мен ортасын дұрыс табайық.» **№1 Ойын: «Шебердің шеберханасы» (Ою құрастыру)** **Мақсаты:** Ою элементтерін парақ бетінде (бұрышы, ортасы) дұрыс орналастыру. **Барысы:** Балаларға дайын қиылған оюлар мен аспаптың (домбыра) сұлбасы беріледі. Тәрбиеші: «Ортасына "қошқармүйіз" қойыңдар, бұрыштарына тік сызықты оюларды салыңдар» деп бағыттайды.

	алмай, тепе-теңдікті сақтап жетуі тиіс. .		дамыту. **Барысы:** Бала кедір-бұдыр тақтайдың немесе скамейканың үстіне шығады. Әрбір басқан қадамында қолындағы допты алдынан, келесі қадамда артынан қолдан-қолға ауыстырады. Жолдың соңына дейін допты түсірмей жеткен бала «епті саяхатшы» атанады.		**№2 Ойын: «Зерттеуші: Бұл неден жасалған?»** **Мақсаты:** Табиғи материалдарды (ағаш, жүн, тері) танып, зерттеу. **Барысы:** Үстел үстінде киіз үй жасаулары (текемет, ожау, тостаған) тұрады. Балалар оларды ұстап көріп: «Ожау ағаштан жасалған, текемет жүннен басылған» деп талдау жасайды. Сосын өз қалауы бойынша осы бұйымдарды мүсіндеп немесе жапсырып көркемдейді.
Серуенге дайындық	**Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**№ 31 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар құрғақ жерге түрлі-түсті бормен көктемгі гүлдердің, күннің суретін салады. **Қимылды ойын:** «Ұядағы құстар» **Барысы:** Балалар «ұяда» (шеңберде) тұрады. «Құстар ұшты!» дегенде алаңда жүгіреді, «Жаңбыр!»	**№ 32 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар «Дүкен» ойынын ойнайды (құрғақ құм мен кішкене тастарды пайдаланып). **Қимылды ойын:** «Қызыл қоңыз» (Ледибуг) **Барысы:** Балалар жерде еңбектеп жүреді, тәрбиеші «Құс келе жатыр!» дегенде тығыла қалады.	**№ 33 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар ағаштан түскен ескі бұтақтардан «үйшік» немесе «қоршау» тұрғызады. **Қимылды ойын:** «Көпірден өт» **Барысы:** Жерге сызылған түзу сызықпен (көпірмен) тепе-теңдікті сақтап жүру. **Бақылау:** Ағаш жапырақтарының ашылуын бақылау. Бүршіктерден кіп-кішкентай жасыл	**№ 34 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар ауладағы құстардың дыбыстарын тыңдап, оларды қайталауға тырысады («Кімнің дауысы?»). **Қимылды ойын:** «Қуаласпақ» (Жылы желмен жарысу) **Барысы:** Балалар бір-бірін қуалайды, ұсталған бала	**№ 35 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар желбағармен (вертушка) немесе лентамен желдің бағытын анықтап ойнайды. **Қимылды ойын:** «Күн мен көлеңке» **Барысы:** Балалар тек көлеңкелі жерлермен жүгіруге тырысады, тәрбиеші оларды қуалайды.

	дегенде өз ұяларына тығылады. **Бақылау:** Алғашқы жасыл шөпті бақылау. Шөптің қай жерде тез шыққанын (күн шуағында ма, әлде көлеңкеде ме) анықтау. **Еңбек:** Ойын алаңындағы құрғақ шөптер мен өткен жылғы жапырақтарды тырмамен жинау.	**Бақылау:** Жәндіктерді бақылау. Алғашқы аралар мен қызыл қоңыздардың (солдаткі) оянғанын көру. **Еңбек:** Гүлзардағы (клумба) жерді қопсытуға көмектесу.	жапырақтардың қалай шыққанын көру. **Еңбек:** Жаңа егілген гүлдерге немесе ағаш көшеттеріне су құю.	«тұтқынға» түседі. **Бақылау:** Құстардың ұя салуын бақылау. Құстардың аузына шөп, мақта, бұтақ тістеп ұшып жүргенін көру. **Еңбек:** Ойын алаңындағы сәкілерді (скамейка) шаңнан сүртіп тазалау	**Бақылау:** Сәуірдің жылы жаңбырын бақылау. Жаңбырдан кейін ауаның неге тазаратынын және өсімдіктердің тез өсетінін талқылау. **Еңбек:** Жаңбырдан кейін ойыншықтарды жуып, кептіру.
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Балалармен жеке жұмыс	**Сөйлеу дағдысы** **Мақсаты**: Сөздік қорын және сөйлеу қабілетін дамыту Жұмыс түрі: Сурет бойынша әңгіме құрату Құрал: Сурет карточкасы (мысалы: балалар бақшасында ойнап жүрген көрініс) Тапсырма: Баламен бірге суретті қарап, "Не болып жатыр?", "Кім не істеп жатыр?" деген сұрақтар қойылады Баладан 3-4 сөйлеммен әңгіме құрау сұралады Сөйлем құрауы, байланыстырып сөйлеуі бағаланады	Дидактикалық ойын Тақырыбы: Мамандықтар Ойын атауы: «Кімге не керек?» Мақсаты: Мамандық иелері мен олардың құралдарын сәйкестендіру. Барысы: Ортада түрлі заттар жатады (ойыншық шприц, қаламсап, ожау, жөндеу құралы). Балалар өздері таңдаған мамандыққа (дәрігер, аспаз, құрылысшы) қажетті құралды тауып алып, онымен не істейтінін көрсетіп береді.	**Логикалық ойлау** **Мақсаты**: Баланың ойлау қабілетін, салыстыру мен талдау дағдысын дамыту Жұмыс түрі: Ұқсастықты табу Құрал: Сурет немесе зат карточкалары (мысалы: алма, доп, банан, шеңбер) Тапсырма: «Қайсысы артық? Неге?» сұрағы қойылады Баланың логикалық дәлелі тыңдалады Ұқсас/айырмашылығын түсіндіруді сұрау	**Есту арқылы қабылдау** **Мақсаты: Естіп түсіну мен есте сақтауын дамыту** Жұмыс түрі: «Кім не істеп жатыр?» ойыны Құрал: Сөздік тапсырма (ауызша) Тапсырма: Мұғалім мынадай сөйлем айтады: «Асан доп ойнап жүр. Айгүл кітап оқып отыр. Арман гүл суарып жатыр.» Сұрақ қойылады: «Кім кітап оқып отыр?», «Гүл суарып жатқан кім?» Есту арқылы ақпаратты есте сақтау тексеріледі	Танымдық (логикалық ойлау) **Мақсаты:** Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту **Жұмыс түрі:** Сан мен пішін ойындары **Құрал:** Геометриялық пішіндер **Тапсырма:** — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және	**Коммуникативтік тапсырма** **Тақырып:** Жануарлар **Мақсаты:** Пікір алмасу және сөздік қорды дамыту. **Тапсырма:**Балаларға жануарлардың суреттері беріледі. Топпен талқылау: «Қай жануар суда өмір	Тақырыбы: Киіз үйдегі фигуралар Ойын атауы: «Киіз үйді безендір» Мақсаты: Сызбаға қарап пішіндерді орналастыру, кеңістікті бағдарлау. Барысы: Балаларға киіз үйдің сызбасы мен түрлі пішінді қималар (дөңгелек-шаңырақ,	**Шығармашылық тапсырма** **Тақырып:** Түстер **Мақсаты:** Балалардың қиялын және шығармашылық қабілетін дамыту. **Тапсырма:**Балаларға ақ парақ пен түрлі түсті бояулар беріледі. Тапсырма: «Судың ішіне түсті	**Еңбек тапсырмасы** **Тақырып:** Су **Мақсаты:** Еңбекке икемділікті дамыту. **Тапсырма:**Балалар өздері стақанға су құяды, құмырадан су ағызып, бақылау жүргізеді. «Судың ішіне заттарды салып	**Қимыл тапсырмасы** **Тақырып:** Дыбыстар **Мақсаты:** Моторика және қимыл арқылы тәжірибе жасау. **Тапсырма:**Балалар әртүрлі заттарға (қасық, тостаған, қорап) соғып дыбысын

басқалары)*	сүреді, қайсысы құрлықта?» Балалар өз ойларын бөліседі және қорытынды шығарады.	тіктөртбұрыш-есік) беріледі. Сызбада көрсетілген орындарға фигураларды дәл қою керек. Тақырыбы: Ненің төлі? (Ұлттық таным) Ойын атауы: «Анасын тап» Мақсаты: Төрт түлік мал мен төлдерін ажырату. Барысы: Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топта — аналары (түйе, бие), екінші топта — төлдер (бота, құлын). Музыка ойнағанда «төлдер» шауып жүреді, музыка тоқтағанда өз анасын тауып, жанына тұруы керек.	бояу тамызса, қандай әсер болады?» Сурет немесе акварельмен шығармашылық жұмыстар жасау.	көрейік, қайсысы көрінеді?» Өздері суды құйып, тәжірибе жасайды	тыңдайды. «Қай зат қатты дыбыс шығарады, қайсысы жұмсақ?» Дыбыс арқылы салыстыру жүргізеді.
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі 15-минут 4. 15 минуттық «Өнеге сағаты» (Ата-ана мен бала арасындағы әңгіме) Күнделікті кешкісін балаңызбен 15 минут мына тақырыпта сөйлесіңіз: 1. «Бүгін мен не істедім?» (Өз жұмысыңыздан қызықты сәт айтып беріңіз). 2. «Бүгін сенің қолыңнан не келді?» (Оның кішкентай жетістігін атап өтіңіз). 3. «Егер біз еңбек етпесек, не болар еді?» (Ойландыратын сұрақ қойыңыз). 5 жастағы бала — «мен өзім» деп талпынатын кезеңде. Осы кезде оған еңбектің «міндет» емес, «қуаныш» екенін түсіндіру маңызды Өнеге: Балаға үйдегі кішігірім істерді (ойыншық жинау, гүлге су құю) тапсырып, оның нәтижесіне бірге қуаныңыз. «Сен істеген жұмыстың арқасында үйіміз тап-таза болды!» деп мақтау — оның еңбекке деген құштарлығын арттырады. Кеңес: Балаңызға айналадағы мамандардың (дәрігер, наубайшы, құрылысшы, мұғалім) жұмысын бақылатыңыз. Олардың өз ісін қалай жақсы көретінін, адамдарға қандай пайда әкелетінін айтып беріңіз.Ойын арқылы: 5 жастағы баланың басты іс-әрекеті — ойын. Дүкенші, дәрігер немесе өрт сөндіруші болып ойнау арқылы ол «кәсіп» ұғымын сезіне бастайды.Түйін: Бала сіздің сөзіңізге емес, ісіңізге қарайды. Егер сіз өз кәсібіңізді сүйіп, үй шаруасына еңбекқорлықпен қарасаңыз, балаңыз да болашақта өз ісінің нағыз шебері болып өседі. Есіңізде болсын: Еңбекқор бала — ертеңгі ел тірегі, өз кәсібінің иесі!				

Мектепалды 0 «А » сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 4-апта. 20-24 сәуір 2025-2026 оқу жылы
Сәуір Апта дәйексөзі: 4 апта -Құндылық:Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік «Білім мен кәсіп табыстың қосқанаты»

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 20.04.26	Сейсенбі 21.04.26	Сәрсенбі 22.04.26	Бейсенбі 23.04.26	Жұма 24.04.26
Балаларды қабылдау	**Таңертеңгі қабылдау** **1. Балаларды қарсы алу** **Мақсаты:** Көтеріңкі көңіл-күй қалыптастыру, достық атмосфера құру. **Іс-әрекет** Балаларды жылы жүзбен қарсы алу. Бір-біріне сәлемдесуге және жылы сөздер айтуға шақыру. Қысқаша әңгіме: «Бүгін кімнің көңілі көтеріңкі?» Балалар өз көңіл-күйін смайлик арқылы білдіреді. **Музыка тыңдау: «Табиғаттың әуені»** **Мақсаты:**Музыканы тыңдау мәдениетін қалыптастыру. Табиғат дыбыстарын эмоционалды қабылдауға үйрету. Шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту. **Іс-әрекет:**Балалар тыныш отырып, табиғат дыбыстарын тыңдайды (құстар, жел, су). Тыңдағаннан кейін әр бала өз сезімін смайлик немесе қимыл арқылы көрсетеді. Қысқаша талқылау: «Қай дыбыс саған ең ұнады?» Музыка тыңдау: «Күй күмбірі» — « Самғау» **Мақсаты:**Музыканы тыңдау мәдениетін қалыптастыру; Күйді эмоционалды қабылдауға үйрету; Ұлттық өнерге қызығушылықтарын арттыру; Шығармашылық ойлау қабілеттерін дамыту.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15-минут** 1 **Кеңес:** **Үлгі болыңыз:** Бала сіздің еңбек еткеніңізді, жұмысқа деген ынтаңызды көруі керек. Сонда ғана ол еңбекті жақсы нәрсе деп қабылдайды. **Кішігірім істерді тапсырыңыз:** Бастапқыда ойыншықтарын жинауға, гүл суаруға, дастархан жаюға көмектесуге үйретіңіз. **Мақтауды ұмытпаңыз:** Баланың еңбегін міндетті түрде бағалаңыз. "Жарайсың! Сен маған өте үлкен көмек көрсеттің" деп айту оны жігерлендіреді. **Еңбектің жемісін көрсетіңіз:** Егер бала бақшаға көмектессе, бірге жинаған жемістің дәмін татқызыңыз. Бұл еңбектің нәтижесі бар екенін түсіндіреді.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	Құрастыру материалдарымен, табиғи заттармен құрастыру ойындарын ойнату. **(танымдық іс әрекет)**	Балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу үшін, балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары, логикалық ойындар. Қазақстан жайлы карталарды. (жануарлар құстар, өсімдіктер жайлы) қарату **(танымдық іс әрекет)**	Жеке ойындар (пазлдар, роботехника құралдары, шашка, бестемше). Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояуда түстерді өз қалауы бойынша таңдауын дамыту **(танымдық, бейнелеу іс-әрекеті)**	Кітаптарды қарату, Кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына зейіндерін аудару. **(көркем әдебиет)** Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасату) **Балалармен жеке жұмыс.** Құрастыру материалдарымен, табиғи заттармен құрастыру ойындарын ойнату. Өнер орталығында сурет	Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасату) **Балармен жеке жұмыс.**

				салғызу, суретті кітапшаларды бояуда түстерді өз қалауы бойынша таңдауын дамыту **(бейнелеу іс-әрекеті)**	
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу қызметіне зейін қоюға, тәртіп сақтауға және жағымды көңіл-күй қалыптастыруға үйрету. **Барысы:** Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: қолды жоғары-төмен көтеру, терең дем алу. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Тыныштықты тыңда». Оқу құралдарын ретке келтіру.	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балалардың оқу қызметіне назарын шоғырландыру, ынтымақтастыққа үйрету. **Барысы:**Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, смайлик арқылы көңіл-күйін білдіру. Қысқа сергіту жаттығуы: орындықта отырып-тұру, аяқтарды көтеру. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Қай дыбыс қайдан шықты?» Оқу құралдарын дайындап, тәртіпті сақтау.	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу процесіне дайындау, бір-бірімен әрекеттестіру. **Барысы:**Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: қолмен айналдыру, жеңіл секіру. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Тыныштық пен дыбыс арасындағы айырмашылық». Оқу құралдарын тексеру, реттеу. .	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу қызметіне психологиялық дайындау, көңіл-күйді көтеру. **Барысы:**Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: терең дем алу, қолды жоғары көтеру. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Дыбысты қайталау» – педагог дыбыс шығарып, балалар қайталайды. Оқу құралдарын дайындау, жұмысқа дайын болу.	**Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық** **Мақсаты:** Балаларды оқу қызметіне толықтай дайындау, тәртіпке үйрету. **Барысы:** Балаларды шеңберге жинау. Амандасу, бір-біріне жылы сөз айту. Қысқа сергіту жаттығуы: аяқ-қол қимылдары, терең дем алу. Зейінді шоғырландыруға арналған ойын: «Тыныштықты тыңдау» немесе «Дыбысты табу». Оқу құралдарын ретке келтіру, сабаққа дайын болу.
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** Тақырыбы: Түлкі мен қоян Міндеті: Шығармашылық	**1 . Сауат ашу негіздері** Тақырыбы: Буынға	**1. Математика негіздері** Тақырыбы: Заттар тобы.	**1. Тіл дамыту** Тақырыбы: Ас-атасы нан	**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** Тақырыбы: Табиғат

	тілдік әрекет: тәрбиешінің ұсынған тақырыптары бойынша әңгіменің жалғасы мен соңын ойлап табуға үйрету, ұсынылған тақырыптар негізінде бір-бірімен байланысқан мазмұн бойынша сипаттау және баяндау әңгімелерін құрастыруға, сөйлемдерінде бейнелеуіш сөздерді, эпитеттерді, теңеулерді қолдануға үйрету; бақылағандары және суреттер бойынша әңгімелер құрастыру. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, бүгін біз сендермен ертегілер әлеміне саяхат жасаймыз. Орман аңдары – қу түлкі мен қорқақ қоян туралы әңгімелесеміз. Мен сендерге әңгіменің басын бастап беремін, ал сендер оның жалғасы мен соңын өздерің ойлап тауып, қызықты етіп айтып берулерің керек. Әңгіме айтқанда түлкі мен қоянның қандай екенін әдемі сөздермен сипаттауды ұмытпаңдар (мысалы: түлкі – айлакер, құйрығы бұлғаңдаған; қоян – аппақ, құлағы салаңдаған, зымыраған жылдам). Сонымен қатар, тақтадағы суреттерге қарап та әңгіме	буын қос Міндеті: Сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, бүгін біз сөздердің қалай құралатынын білетін боламыз. Сөздер кішкентай бөлшектерден – буындардан тұрады. Біз сөзді айтқанда аузымыз неше рет ашылса, соғұрлым буын болады. Буындарды анықтау үшін біз шапалақ ұрамыз. Мысалы, "ап-та" дегенде екі рет шапалақ ұрамыз, демек екі буын бар. Олардың реті де маңызды: бірінші "ап", екінші "та"». 1-ойын: «Шапалақ» Мақсаты: Сөздерді буынға бөлуді үйрету, буын санын шапалақ арқылы анықтау дағдысын бекіту. Барысы: Тәрбиеші әртүрлі заттарды (ойыншық, жеміс, жануар) көрсетеді немесе атайды. Балалар сол сөзді хормен айтып, әр буынға бір рет шапалақ ұрады.	Заттарды санау Міндеті: 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, бүгін біз сандар әлеміне саяхат жасаймыз. Біз заттарды санауды бұрыннан білеміз, бірақ бүгін біз 1-ден 10-ға дейін тура санап қана қоймай, зымыран сияқты 10-нан 1-ге дейін кері санауды да үйренеміз. Бұл бізге заттардың санын тез анықтауға көмектеседі. Қане, бәріміз бірге бастайық!» 1-ойын: «Сандар шеруі» (Тура санау) Мақсаты: 10 көлеміндегі сандарды тура ретімен атау дағдысын бекіту, зейінділікке тәрбиелеу. Барысы: Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші допты бір балаға лақтырып, «Бір» дейді. Допты қағып алған бала келесі сан «Екіні» айтып, допты басқа балаға лақтырады. Ойын 10-ға дейін жалғасады. 2-ойын: «Зымыранды іске қос» (Кері санау) Мақсаты: 10-нан 1-ге дейін кері санау дағдысын қалыптастыру,	Міндеті: Дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын дамыту және жетілдіру, дауыссыз г – ғ, л – р, ж – з, с – з, ж – ш, н – ң, х – h дыбыстарды есту бойынша ажыратуға жаттықтыру. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, біз бүгін «Ас-атасы нан» туралы айтамыз. Біздің дастарханымызға нанның қалай келетінін білесіңдер ме? Бұл – үлкен еңбек. Бірақ нан туралы әңгімелесу үшін бізге анық, дұрыс сөйлеу керек. Кейбір дыбыстар бір-біріне ұқсас келеді, сондықтан оларды шатастырмау маңызды. Мысалы, «нан» (н) мен «аң» (ң) дыбыстарын немесе «сүт» (с) пен «зерек» (з) дыбыстарын ажырата білуіміз керек. Бүгін біз осы дыбыстарды дұрыс айтып, естуді жаттықтырамыз». 1-ойын: «Дыбыстарды ажырат» (Г-Ғ, Л-Р сияқты жұптарға арналған) Мақсаты: Балаларды ұқсас дыбыстарды есту	аясындағы қауіпсіздік ережелері Міндеті: Қоршаған ортада, табиғатта тәртіп ережелерін білу; өз өмірінің қауіпсіздігін сақтау. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, табиғат – біздің ортақ үйіміз. Біз орманға, өзенге немесе саябаққа демалуға барғанды жақсы көреміз. Бірақ, табиғат аясында демалғанда, оны қорғауды және өз қауіпсіздігімізді сақтауды ұмытпауымыз керек. Біз бүгін табиғатта не істеуге болатынын, ал не істеуге мүлдем болмайтынын үйренеміз. Мысалы, от жағуға, гүлдерді жұлуға, таныс емес жидектерді жеуге болмайды. Осы ережелерді білсек, өзімізді де, табиғатты да сақтаймыз». 1-ойын: «Табиғат бағдаршамы» Мақсаты: Табиғаттағы қауіпсіз және қауіпті әрекеттерді ажырата білуге үйрету. Барысы: Тәрбиеші әртүрлі жағдайларды айтады. Егер бұл әрекет табиғатқа пайдалы

	құрастырамыз» 1-ойын: «Ертегіні жалғастыр» Мақсаты: Балаларды берілген тақырып бойынша әңгіменің жалғасы мен соңын қиялдан толықтырып айтуға машықтандыру, байланыстырып сөйлеу тілін дамыту. Барысы: Тәрбиеші ертегінің басталуын айтады: «Ертеде орман шетінде бір кішкентай, қорқақ қоян өмір сүріпті. Бірде ол сәбіз іздеп келе жатса, алдынан кенеттен...». Ары қарай балалар шеңбер бойымен допты бір-біріне бере отырып, әңгімені жалғастырады және қисынды соңын ойлап табады. Тәрбиеші бағыттап отырады. 2-ойын: «Кім бейнелі сөзді көп біледі?» Мақсаты: Балалардың сөздік қорын эпитеттермен, теңеулермен және бейнелеуіш сөздермен байыту, сурет бойынша сипаттауға үйрету. Барысы: Тәрбиеші түлкі мен қоянның суреттерін көрсетеді. Балаларды екі топқа бөледі («Түлкілер» және «Қояндар»).	Содан соң сөзде неше буын бар екенін айтады. *Мысалы:* «Доп» (біз шапалақ), «ана» (а-на, екі шапалақ), «балапан» (ба-ла-пан, үш шапалақ). 2-ойын: «Буыннан сөз құра» Мақсаты: Буындардың ретін анықтау, берілген буындардан сөз құрастыру арқылы ойлау қабілетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші тақтаға немесе фланелеграфқа буындар жазылған карточкаларды ретсіз іледі (мысалы: "на", "ал"). Балаларға: «Буындар орындарын ауыстырып алыпты, сөз құралмай тұр. Оларды өз ретімен қойып, сөзді оқып көрейікші», - деп ұсынады. Балалар келіп, карточкаларды дұрыс қояды («ал-ма») және сөзді толық айтады. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** Тақырыбы: Біз –	ойлау жылдамдығын арттыру. Барысы: Тәрбиеші: «Балалар, біз қазір ғарышқа ұшамыз. Ол үшін зымыранды іске қосу керек. Қане, бәріміз отырамыз (балалар жүрелеп отырады). Кері санаймыз!» - дейді. Балалар хормен: «10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1... Ұштық!» - деп, «Ұштық!» дегенде жоғары секіріп, қолдарын көтереді. **2. Сауат ашу негіздері** Тақырыбы: Буындардан сөз құра Міндеті: Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, сендер білесіңдер ме, сөздер кішкентай бөлшектерден тұрады? Оларды біз «буындар» деп атаймыз. Сөздерді буынға бөлуді үйрендік (мысалы, шапалақпен: ма-ма). Ал бүгін біз керісінше жасаймыз: мен сендерге бөлек-бөлек буындарды айтамын, ал сендер оларды қосып, қандай сөз шыққанын табуларың керек. Бұл өте қызықты ойын!»	арқылы ажыратуға және дұрыс дыбыстауға машықтандыру. Барысы: Тәрбиеші балаларға бір жұп дыбысты (мысалы, Л мен Р) таңдайды. Екі түрлі карточка береді: бірінде «Л» дыбысы бар зат (мысалы, 'лақ'), екіншісінде «Р» дыбысы бар зат (мысалы, 'раушан') бейнеленген. Тәрбиеші сөздерді атайды: «лақ, рақмет, лагерь, алма, орман». Балалар сөздің басындағы дыбысқа сәйкес карточканы көтереді. Кім қателессе, сол «Р» немесе «Л» дыбысы бар сөз тауып айтады. 2-ойын: «Дыбысты орнына қой» (Н-Ң сияқты дыбыстарға арналған) Мақсаты: Сөз ішіндегі дыбыстардың орнын анықтауды үйрету, дұрыс айту дағдыларын бекіту. Барысы: Тәрбиеші тақтаға Н және Ң дыбыстары жазылған екі үлкен дөңгелек іледі. Содан кейін осы дыбыстар бар суреттерді көрсетеді:	немесе қауіпсіз болса (мысалы, құстарға ұя салу, қоқысты жинау), балалар жасыл карточка көтереді. Егер әрекет қауіпті немесе зиянды болса (мысалы, шіріңкемен ойнау, таныс емес саңырауқұлақты ұстау), қызыл карточка көтереді. 2-ойын: «Орманда адассам...» Мақсаты: Орманда адасып кеткен жағдайда дұрыс мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Барысы: Тәрбиеші орманда адасу жағдайын сипаттайды. Балалар кезекпен не істеу керектігін көрсетеді: «Тоқта! Жан-жағыңа қара! Айғайла! (Ау!) Ағашты құшақтап тұр!». Тәрбиеші қате іс-әрекеттерді (жүгіру, жасырыну) түзетеді. **2. Сауат ашу негіздері** Тақырыбы: Буындардан сөз құра Міндеті: Сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, біз бәріміз сөйлейміз. Ал сөздер кішкентай бөлшектерден тұрады.

	«Түлкілер» тобы түлкіні сипаттайтын сөздерді айтады (қу, айлакер, сары, құйрығы ұзын, әдемі), ал «Қояндар» тобы қоянды сипаттайды (қорқақ, кішкентай, сұр/ақ, құлағы ұзын, мақтадай жұмсақ). Қай топ бейнелі сөзді көп әрі дұрыс айтса, солар жеңіске жетеді. **2. Математика негіздері** Тақырыбы: Жыл мезгілдері Міндеті: Жыл айлары, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, біздің өміріміз үлкен айналымнан тұрады. Оны біз «бір жыл» деп атаймыз. Бір жылда төрт мезгіл бар: Қыс, Көктем, Жаз және Күз. Олар әрқашан өз кезегімен келеді, ретін ешқашан ауыстырмайды. Әр мезгілдің өзіне тән ерекшеліктері мен үш айы болады. Мысалы, қазір қай мезгіл? Дұрыс, күз. Күзде күн суытып, жапырақтар сарғаяды. Бүгін біз осы мезгілдердің ретін және айларын үйренетін боламыз». 1-ойын: «Адасқан мезгілдер»	табиғаттың досымыз Міндеті: Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау, табиғатпен таныстыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән, сипаттамалық белгілерін бақылау, талдау, салыстыру, ажырату. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, бізді қоршаған әлем өте қызықты. Біз бүгін нағыз зерттеуші боламыз. Айналамызға қараңдаршы: ағаштар, гүлдер, тастар, су – осының бәрі табиғат. Табиғаттағы заттардың барлығы бірдей емес. Олардың түсі, пішіні, иісі, тіпті дыбысы да әртүрлі. Біз бүгін оларды бақылап, бір-бірімен салыстырып, ерекшеліктерін табуды үйренеміз. Табиғатты аялау – біздің міндетіміз». 1-ойын: «Тірі және өлі табиғат» Мақсаты: Табиғат құбылыстарын тірі және өлі деп ажырата білуге үйрету, олардың сипаттамалық белгілерін (өсу, тыныс алу) талдау.	1-ойын: «Дыбыстарды қос» (Ауызша сөз құрау) Мақсаты: Балаларды екі-үш буыннан тұратын сөздерді ауызша құрастыруға машықтандыру, фонематикалық есту қабілетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші сөздерді буынға бөліп, ақырын айтады. Мысалы: «Ба... ла». Балалар тез: «Бала!» - деп жауап беруі керек. (Сөздер: ал-ма, қа-лам, кі-тап, та-у, бо-та, т.б.). Кім тез әрі дұрыс айтса, сол жеңеді. 2-ойын: «Пойыз» (Буын қосу) Мақсаты: Берілген буынға басқа буын қосу арқылы жаңа сөз жасауға үйрету, сөздік қорды байыту. Барысы: Тәрбиеші пойыздың суретін көрсетеді (немесе өзі пойыз болады). «Менің пойызым "ДО" буынымен басталады. Кім маған тағы бір буын сыйлайды, сонда сөз шығады?» - дейді. Балалар буындарды атайды: «ДО-РАФ (жираф), ДО-П». Пойыз келесі балаға барады: «Пойызым "БА"	нан, теңіз, ана, аң, соң, сана, таң. Балалар келіп, суретті тиісті дыбыс жазылған дөңгелектің астына қояды. Тәрбиеші баланың дыбысты (мысалы, ң) анық айтуын талап етеді. **2. Математика негіздері** Тақырыбы: Заттар тобы. Заттарды санау Міндеті: 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Сәлеметсіңдер ме, кішкентай математиктер! Бүгін біз сандар әлеміне саяхат жасаймыз. Біз заттарды санауды білеміз, бірақ бүгін біз тек 1-ден 10-ға дейін ғана емес, керісінше, 10-нан 1-ге дейін санап үйренеміз. Бұл бізге заттардың санын тез анықтауға көмектеседі. Қане, бәріміз бірге бастайық!» 1-ойын: «Сандар шеруі» (Тура санау) Мақсаты: 10 көлеміндегі сандарды тура ретімен атау дағдысын бекіту,	Оларды біз «буындар» деп атаймыз. Сөзді айтқанда аузымыз неше рет ашылса, соғұрлым буын болады. Буындарды анықтау үшін біз шапалақ ұрамыз немесе қолымызды иегімізге қоямыз. Бүгін біз сөздерді буынға бөліп, онда неше буын бар екенін және қай буын бірінші, қайсысы екінші тұрғанын табуды үйренеміз». 1-ойын: «Сөзді шапалақта» Мақсаты: Сөздерді буынға бөлуді және буын санын шапалақ арқылы анықтауды үйрету. Барысы: Тәрбиеші әртүрлі заттардың (ойыншық, жеміс) суреттерін көрсетеді немесе атайды. Балалар сол сөзді айтып, әр буынға бір рет шапалақ ұрады. Содан соң хормен: «Бұл сөзде (бір/екі/үш) буын бар», - деп айтады. (Мысалы: 'доп' – бір шапалақ; 'ал-ма' – екі шапалақ; 'ба-ла-пан' – үш шапалақ). 2-ойын: «Буын пойызы» Мақсаты: Сөздегі буындардың реттілігін (бірінші, екінші, үшінші) анықтауға

	Мақсаты: Балалардың жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімдерін бекіту. Барысы: Тақтада жыл мезгілдері бейнеленген суреттер араласып тұрады (мысалы: Жаз, Қыс, Күз, Көктем). Тәрбиеші балаларға: «Жыл мезгілдері адасып кетіпті, оларды өз ретімен қоюға көмектесіңдерші», - деп өтінеді. Балалар кезекпен шығып, суреттерді дұрыс ретімен (Қыс -> Көктем -> Жаз -> Күз) орналастырады және неліктен бұлай қойғанын түсіндіреді. 2-ойын: «Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: Жыл мезгілдері мен айларының ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету, логикалық ойлауды дамыту. Барысы: Тәрбиеші әртүрлі табиғат құбылыстарын немесе әрекеттерді атайды, ал балалар бұл қай мезгілде болатынын айтып, тиісті түсті карточканы көтереді (көк – қыс, жасыл – көктем, қызыл – жаз, сары – күз). *Мысалы:* Ақшақар жауады (Ақ/Көк карточка – Қыс) Бәйшешек гүлдейді (Жасыл карточка –	Барысы: Тәрбиеші балаларға әртүрлі суреттерді көрсетеді (ағаш, тас, мысық, су, күн, гүл, құс). Балалар егер суреттегі зат тірі табиғатқа жатса (өседі, қоректенеді), қолдарын жоғары көтереді, ал өлі табиғатқа жатса (өспейді), қолдарын белдеріне қояды. Тәрбиеші таңдауларын түсіндіруді сұрайды. 2-ойын: «Сиқырлы сандықша» (зерттеу ойыны) Мақсаты: Түйсіну мүшелері арқылы табиғи материалдардың қасиеттерін (қатты/жұмсақ, тегіс/бұдыр) ажырату, салыстыру дағдысын дамыту. Барысы: Сандықшаның ішіне әртүрлі табиғи материалдар (тас, құм салынған қапшық, ағаш бұтағы, мақта, кепкен жапырақ) салынады. Бала сандықшаға қолын салып, затты ұстап көреді. Көзін ашпай тұрып, заттың қандай екенін (қатты ма, жұмсақ па, тегіс пе) сипаттайды және оның	буынымен басталады...» (БА-ЛА, БА-ҚА, БА-ЛЫҚ). **3. Көркем әдебиет** Тақырыбы: «Ұл баламен қыз баланың айтысы» Міндеті: Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Сәлеметсіңдер ме, балалар! Бүгін біз өте қызықты өнер әлеміне саяхат жасаймыз. Сендер қазақ халқының «айтыс» деген өнері туралы естідіңдер ме? Айтыс – бұл екі адамның өлеңмен, әдемі сөзбен жарысуы. Ол үшін адамға шешендік, яғни ойын анық, тез әрі әдемі жеткізе білу қабілеті керек. Нағыз айтыскерлер жұмбақ жасырып, жаңылтпаш айтып та жарысады. Бүгін біз де топта кішігірім айтыс ұйымдастырамыз. Сендерді «Ұлдар» және «Қыздар» командасына бөлемін. Біз кімнің сөзге шешен, кімнің жаңылтпашты тез айтатынын және жұмбақты жақсы	зейінділікке тәрбиелеу. Барысы: Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші допты бір балаға лақтырып, «Бір» дейді. Допты қағып алған бала келесі сан «Екіні» айтып, допты басқа балаға лақтырады. Ойын 10-ға дейін жалғасады. 2-ойын: «Зымыранды іске қос» (Кері санау) Мақсаты: 10-нан 1-ге дейін кері санау дағдысын қалыптастыру, ойлау жылдамдығын арттыру. Барысы: Тәрбиеші: «Балалар, біз қазір ғарышқа ұшамыз. Ол үшін зымыранды іске қосу керек. Қане, бәріміз отырамыз (балалар жүрелеп отырады). Кері санаймыз!» - дейді. Балалар хормен: «10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1... Ұштық!» - деп, «Ұштық!» дегенде жоғары секіріп, қолдарын көтереді. **3. Қазақ тілі** Тақырыбы: Ожау Міндеті: Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана	машықтандыру. Барысы: Тәрбиеші тақтаға пойыздың вагоншалары бар суретін іледі (1, 2, 3 вагондар). Балаларға буын санына қарай суреттерді вагондарға орналастыруды ұсынады. (Мысалы: 1-вагонға – 'кітап', 2-вагонға – 'машина' (ma-shi-na, қате, үш буын), 3-вагонға - 'балапан'). Сондай-ақ, «ал-ма» сөзінде 'ал' бірінші, 'ма' екінші вагонға тиесілі екенін түсіндіреді. **3. Дене тәрбиесі** Тақырыбы: Еңбектеу, өрмелеу Міндеті: Гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Сәлеметсіңдер ме, кішкентай спортшылар! Бүгін біз өте епті және күшті екенімізді көрсетеміз. Біз гимнастикалық скамейка үстімен етпетіміздің жатып еңбектеуді үйренеміз. Бұл өте қызықты жаттығу! Қараңдаршы (көрсетеді),

	Көктем) Шомылуға барамыз (Қызыл карточка – Жаз) Астық жинаймыз, мектепке барамыз (Сары карточка – Күз). Тәрбиеші мезгілдерді айтқанда, сол мезгілдің айларын да қосып атап өтеді (мысалы, "Желтоқсанда қар жауады - бұл қыс"). **3. Қазақ тілі** Тақырыбы: Кесе Міндеті: Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Сәлеметсіңдер ме, балалар! Бүгін біз қазақ тілі сабағында күнделікті өмірде қолданатын ыдыс-аяқтың бірі – кесе туралы айтамыз. Мынау не? Бұл – кесе. Ол қандай? Ол үлкен немесе кішкентай, әдемі, ақ түсті болуы мүмкін. Біз кесемен шай, су, сүт ішеміз. Тақтадағы суретке қарап, кесені сипаттап үйренеміз: "Бұл - ақ кесе", "Мұнда екі кесе тұр". Сондай-ақ, кесе туралы қызықты әңгіме ойлап	не екенін табады. Сосын затты шығарып, барлығымен бірге тексереді. **3. Көркем әдебиет** Тақырыбы: Тазалық пен ұқыптылық Міндеті: Түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту. Ұл баламен қыз баланың айтысы. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, халқымыз "Тазалық – денсаулық кепілі" дейді. Біз бүгін таза, ұқыпты болу туралы айтамыз. Қазақ халқы сөз өнерін өте жоғары бағалаған. Ойды әдемі, ұйқастырып айту – үлкен өнер. Біз бүгін тек әңгімелесіп қана қоймай, жұмбақ шешеміз, жаңылтпаш айтамыз. Ал ең қызығы – ұлдар мен қыздар арасында кішігірім "айтыс" ұйымдастырамыз. Бұл	шешетінін көреміз. Сендерге сөз өнерінің шебері болуды үйренеміз. Дайынсыңдар ма?» 1-ойын: «Сөз барымтасы» (Кішігірім айтыс) Мақсаты: Балаларды айтыс өнерінің элементтерімен таныстыру, шешендікке, сұраққа тез және мазмұнды жауап беруге баулу, ауызекі сөйлеу тілін дамыту (міндетке сай). Барысы: Тәрбиеші топты ұлдар мен қыздарға бөліп, ортаға шақырады. Тәрбиеші тақырып береді (мысалы, «Ойыншықтар», «Кім пысық?», «Жыл мезгілдері»). *Ұлдар тобы* (бастайды): Бір ұл бала шығып, тақырыпқа сай бір сөйлем айтады (мысалы: «Менің добым үлкен, ол алысқа ұшады!»). *Қыздар тобы* (жауап береді): Бір қыз бала шығып, жауап қайтарады (мысалы: «Ал менің қуыршағым әдемі, ол билей алады!»). Келесі кезекте қыздар бастайды. Тәрбиеші балалардың сөздерді	отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Балалар, бүгін біз қазақ тілі сабағында халықтық ыдыс – ожау туралы айтамыз. Ожау қандай ыдыс? Ол неден жасалған? (ағаштан). Біз ожауды сипаттаймыз: "Бұл – ағаш ожау", "Мұнда екі ожау тұр", "Ожаудың оюы әдемі". Сондай-ақ, ожау туралы бір қызықты әңгіме ойлап табамыз, оның басын мен бастаймын, ал соңын сендер аяқтайсыңдар». 1-ойын: «Сипаттап бер» Мақсаты: Заттарды зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып сипаттауға, сөздерді дәл қолдануға үйрету. Барысы: Тәрбиеші үстел үстіне әртүрлі ожауларды (өлшемі, оюы әртүрлі) және басқа ыдыстарды (кесе, табақ, торсық) қояды. Балалар кезекпен бір	скамейкаға етпетіміздің жатамыз, екі қолымызбен скамейканың шетінен ұстап, алға тартыламыз, ал тіземіз бен иығымызға сүйенеміз. Құлап қалмау үшін мұқият болыңдар. Дайынбыз ба?» 1-ойын: «Епті итбалықтар» Мақсаты: Етпетімен етпетімен еңбектеу дағдысын скамейка бойымен жетілдіру (міндетке сай). Барысы: Балалар гимнастикалық скамейкалардың жанына бір қатарға тұрады. Тәрбиешінің белгісімен бірінші балалар скамейка үстіне етпетінен жатып, қолымен тартылып, тізелері мен иықтарына сүйене отырып, скамейканың соңына дейін еңбектейді. Скамейкадан түскен соң, келесі бала бастайды. 2-ойын: «Көңілді эстафета» Мақсаты: Скамейка бойымен еңбектеу жылдамдығы мен координациясын дамыту (міндетке сай). Барысы: Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топтың алдында

	табамыз». 1-ойын: «Сипаттап бер» Мақсаты: Зат есімдерге сын есім мен сан есімді дұрыс тіркестіріп айтуға машықтандыру, сөздік қорды дамыту. Барысы: Тәрбиеші үстел үстіне әртүрлі кеселерді (түсі, өлшемі, оюы әртүрлі) қояды. Балалар кезекпен бір кесені таңдап алып, оны сипаттайды. *Мысалы:* «Бұл – кесе. Бұл үлкен кесе. Ол қызыл түсті. Оның оюы бар». Немесе: «Мынау – екі кішкентай кесе». Тәрбиеші балалардың сөздерді дәл және дұрыс қолдануын қадағалайды. 2-ойын: «Кесе не айтты?» Мақсаты: Қиялды дамыту, сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, мәтіннің басы мен соңын құрастыруға үйрету. Барысы: Тәрбиеші балаларға бір әдемі кесені көрсетіп, әңгіменің басын айтады: «Бірде дүкен сөресінде өте әдемі, оюлы кесе тұрыпты. Ол өзін ешкім сатып алмағанына мұңайыпты. Бір күні дүкенге бір кішкентай қыз келіп...». Ары қарай балалар «Кесе не істеді? Қыз не істеді? Әңгіме қалай аяқталды?» деген	– өнер жарысы, мұнда кімнің сөзге шешен екенін көреміз». 1-ойын: «Жұмбақ шеше білесің бе?» Мақсаты: Логикалық ойлауды, тапқырлықты дамыту, жұмбақ шешу арқылы сөздік қорды байыту (міндетке сай). Барысы: Тәрбиеші тазалық құралдары туралы (сабын, сүлгі, тіс щеткасы, тарақ) жұмбақтар жасырады. Балалар жауабын тауып, сол заттың не үшін қажет екенін айтады. *Мысалы:* «Өзі сондай жұп-жұмсақ, сүртеді беті-қолыңды. Бұл не?» (Сүлгі). 2-ойын: «Көңілді айтыс» Мақсаты: Балаларды айтыс өнеріне баулу, ауызекі сөйлеуді дамыту, шешендікке машықтандыру (міндетке сай). Барысы: Балалар ұлдар және қыздар болып екі топқа бөлінеді. Тәрбиеші тақырып береді (мысалы, «Кім ұқыпты?»). Ұлдар тобынан бір бала шығып, өзінің ұқыптылығы туралы	ұйқастыруға немесе әдемі сипаттауға тырысуын бақылайды. Жеңімпазды топтың қошеметімен анықтайды. 2-ойын: «Өнерлінің өрісі кең» (Жұмбақ, жаңылтпаш, санамақ жарысы) Мақсаты: Балалардың жаттаған жаңылтпаштарын, санамақтарын анық, тез айту дағдыларын жетілдіру, жұмбақ шешу арқылы логикалық ойлауын дамыту, сөз өнеріне қызығушылығын арттыру Барысы: Ойын үш кезеңнен тұрады: *1-кезең: Жаңылтпаш айту.* Тәрбиеші үйренген жаңылтпашты (мысалы: «Шеше, шеше, неше кесе сынды кеше?») атайды. Ұлдар мен қыздардан бір-бірден шығып, кім шатаспай, тез айтатынын жарыстырады. *2-кезең: Санамақ айту.* Командалар кезекпен білетін санамақтарын хормен немесе жеке айтады (мысалы: «Бір, екі, үш, Ал, қанекей,	ожауды таңдап алып, оны сипаттайды. Мысалы: «Бұл – ожау. Ол ағаштан жасалған. Ол үлкен. Оның оюы әдемі». Кім сипаттауды дұрыс және дәл айтса, сол жеңеді. 2-ойын: «Ертегіні жалғастыр» Мақсаты: Қиялды дамыту, сөйлем құрау дағдыларын жетілдіру, мәтіннің басы мен соңын құрастыруға үйрету. Барысы: Тәрбиеші балаларға ожау туралы әңгіменің басталуын айтады: «Бірде асханада ескі ағаш ожау мұңайып тұрыпты. Ол өзін ешкім қолданбайтынына ренжіді. Бір күні ас үйге бір кішкентай қыз келіп...». Ары қарай балалар «Ожау не істеді? Қыз не істеді? Әңгіме қалай аяқталды?» деген сұрақтарға жауап бере отырып, әңгімені жалғастырады. **4. Музыка** Тақырыбы: «Бақшадағы ән -сауық»	гимнастикалық скамейка тұрады. Белгі бойынша бірінші бала скамейка бойымен етпетінен еңбектеп өтіп, соңына жеткенде мәредегі туды алып, жүгіріп қайтады да, эстафетаны келесі балаға береді. **4. Шығармашылық** Сурет салу: Тақырыбы: Бауырсақ ертегісі кейіпкерлері Міндеттері: Балалардың суретте қарапайым сюжеттерді: әлеуметтік оқиғаларды, қоршаған өмірдегі оқиғаларды, мерекелерді, адамдардың еңбегін, ертегілердің, өлеңдердің, әндердің және басқалардың желісін жеткізе білуін жетілдіру. Мүсіндеу: Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. Жапсыру: Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. Құрастыру: Табиғи,

	сұрақтарға жауап бере отырып, әңгімені жалғастырады. **4. Дене тәрбиесі** Іс-әрекет: Еңбектеп, өрмелеу Міндеті: Еңбектеу, өрмелеу.Жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 м); .Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Сәлеметсіңдер ме, кішкентай спортшылар! Бүгін біз дене шынықтыру сабағындаептілік пен тепе-теңдікті сақтауды жаттықтырамыз. Біз гимнастикалық скамейканың үстімен жүреміз. Бірақ бұл жай жүру емес, скамейканың бойында жатқан үлкен доптардан аттап өтуіміз керек. Құлап қалмау үшін қолды жанға созып, тепе-теңдікті сақтаңдар. Содан кейін жұппен тұрып, қолдан ұстасып, көңілді айналамыз. Дайынбыз ба? Іске сәт!» 1-ойын: «Кедрлерден (доптардан) аттап өт» Мақсаты: Тепе-теңдікті сақтау, қимыл-қозғалыс	бір сөйлем айтады (мысалы: «Мен ойыншықтарымды жинаймын»). Қыздар тобынан бір қыз шығып, жауап береді (мысалы: «Мен көйлегімді таза ұстаймын»). Бұл кішігірім ұйқассыз айтыс түрі. Тәрбиеші жақсы айтқандарды мадақтайды. **4. Музыка** Тақырыбы: « Бақшадағы ән -сауық» Міндеті: Әннің сөзін анық айтады, музыка сипатын қабылдайды және жеткізеді; айту. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Сәлеметсіңдер ме, кішкентай музыканттар! Бүгін біздің музыка сабағымыз құстарға арналады. Құстар қалай әдемі сайрайды, иә? Біз де бүгін құстар туралы ән айтамыз. Ән айтқанда сөздерін анық, түсінікті етіп айтуымыз керек. Сонымен қатар, дауыс ырғағын басқаруды үйренеміз: кейде қатты, кейде ақырын, кейде орташа дауыспен	ұш!»). *3-кезең: Жұмбақ шешу.* Тәрбиеші тақырыптық жұмбақтар жасырады (мысалы: «Өзі доп сияқты, Іші тәтті, қызыл» - Қарбыз). Қай команда тез әрі дұрыс жауап берсе, сол ұпай алады. **4. Дене тәрбиесі** Тақырыбы: Еңбектеу, өрмелеу Міндеті: Жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 м). Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Сәлеметсіңдер ме, кішкентай спортшылар! Бүгін біз өте епті және күшті екенімізді көрсетеміз. Біз алдымен жүреміз, сосын жүгіреміз. Ең бастысы, біз бүгін нағыз сарбаздар сияқты төрттағандап (тізелеп және қолмен тіреп) еңбектеуді үйренеміз. Тек еңбектеп қана қоймай, текшелердің арасымен «жыланша»	Міндеті: Әннің сөздерін анық айту, орташа, қатты және ақырын дауыспен ән айту. Тәрбиешінің түсіндірмесі: «Сәлеметсіңдер ме, кішкентай музыканттар! Бүгін біздің музыка сабағымыз құстарға арналады. Құстар қалай әдемі сайрайды, иә? Біз де бүгін құстар туралы ән айтамыз. Ән айтқанда сөздерін анық, түсінікті етіп айтуымыз керек. Сонымен қатар, дауыс ырғағын басқаруды үйренеміз: кейде қатты, кейде ақырын, кейде орташа дауыспен айтуды жаттықтырамыз. Бұл әнімізді әдемірек етеді». 1-ойын: «Жаңғырық» (дидактикалық ойын) Мақсаты: Ән сөздерін анық айтуға машықтандыру, есту қабілетін және дыбысты қайталау дәлдігін дамыту. Барысы: Тәрбиеші әннің бір жолын немесе құстардың дауысына салып	қалдық материалдардан құрастыру. Тәрбиешінің түсіндірмесі Бауырсақ ертегісін көрніс сахналау арқылы балаларға ертегі кейіпкерлерні бейнілеп салу және құрсатыра отырып қағаздармен қиып жапсыру .Аңдардың суреттерін толықтай түсініп танысы білі . Қауіпсіздің шараларды қолдана отырып жұмыс жасай біліу. «Кім жылдам» ойыны Жұмбақ шешу Өзі айлакер, өзі қу Жүрген жері айқай шу (Түлкі) Қыста ақ ,жазда сұр Орманда жүреді.(Қоян) Қимылмен көрсет Балалар жануарларды қимылмен көрсетеді.

	координациясын дамыту,ептілікке баулу (міндетке сай). Барысы: Балалар гимнастикалық скамейканың жанына бір қатарға тұрады. Скамейка үстінде бір-бірінен екі қадам қашықтықта іші толтырылған 3-4 доп жатады. Тәрбиешінің белгісімен балалар скамейка үстіне шығып, қолдарын жанға созып, доптардан аттап өтеді. Скамейкадан түскен соң, келесі бала бастайды. 2-ойын: «Карусель» Мақсаты: Жұппен жұмыс істей білуге, кеңістікті бағдарлауға үйрету, вестибулярлық аппаратты нығайту (міндетке сай). Барысы: Балалар екі-екіден жұптасады. Олар бір-біріне қарама-қарсы тұрып, қолдарынан (айқастырып немесе тура) ұстасады. Тәрбиешінің: «Карусель басталды!» - деген белгісімен жұптар бірге ақырын айнала бастайды. Айналу бағытын тәрбиеші өзгертіп отырады («Оңға!», «Солға!»). «Тоқта!» - дегенде, олар тоқтап, тепе-теңдікті сақтауы керек. Ең ұзақ әрі дұрыс айналған жұп жеңеді.	айтуды жаттықтырамыз. Бұл әнімізді әдемірек етеді». 1-ойын: «Дауыс каруселі» Мақсаты: Ән айту барысында дауыс қаттылығын (қатты, орташа, ақырын) реттеу дағдысын дамыту. Барысы: Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші таныс әннің (мысалы, құстар туралы) бір шумағын айтуды ұсынады. Бірақ ереже бойынша: Тәрбиеші қолын жоғары көтерсе – қатты айтады, ортада ұстаса – орташа дауыспен, төмен түсірсе – ақырын (сыбырлап) айтады. Тәрбиеші белгілерді тез-тез ауыстырып отырады.	өтеміз және ең қиыны – допты басымызбен итеріп еңбектейміз. Дайынбыз ба?» 1-ойын: «Көңілді жылан» (Заттар арасымен еңбектеу) Мақсаты: Төрттағандап еңбектеу дағдысын жетілдіру, ептілік пен координацияны дамыту (міндетке сай). Барысы: Еденге бір-бірінен 50 см қашықтықта 4-5 текше (немесе кегли) қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Тәрбиешінің белгісімен бірінші балалар төрттағандап тұрып, текшелердің арасымен «жыланша» (ирелеңдеп) еңбектеп өтеді. Текшеге тиіп кетпеу керек. Соңына жеткенде жүгіріп қайтып, келесі балаға эстафетаны береді. 2-ойын: «Епті футболшы» (Допты баспен итеру) Мақсаты: Төрттағандап еңбектей отырып, допты баспен итеру дағдысын қалыптастыру, мойын бұлшықеттерін нығайту (міндетке сай). Барысы: Сөре сызығында әр баланың алдында кішкентай резеңке доп жатады. 3-4 метр қашықтықта мәре сызығы (немесе қақпа) белгіленеді. Тәрбиешінің белгісімен балалар төрттағандап еңбектеп, допты тек маңдайымен (немесе басының төбесімен) итеріп, мәреге дейін жеткізуі керек. Қолмен ұстауға болмайды.	(мысалы: «Шып-шып-шып», «Қар-қар») анық және қатты айтады. Балалар «жаңғырық» сияқты сол сөзді немесе дыбысты дәл солай, бірақ ақырынырақ қайталауы керек. Тәрбиеші сөздерді анық айтуды талап етеді.	

	.		Кім бірінші жетсе, сол		
Серуенге дайындық	**Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	№ 36 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар «Бағбан» рөлдік ойынын ойнайды (ойыншық тырма, күректермен жер өңдеу). • Қимылды ойын: «Ақ серек, көк серек» о Барысы: Екі топқа бөлініп, дәстүрлі қазақ ойынын ойнау. • Бақылау: Бәйшешектерді немесе қызғалдақтарды бақылау. Гүлдердің түсін, пішінін атап, оларды жұлмау керектігін түсіндіру. • Еңбек: Ауладағы құмсалғышты (песочница) тазарту және құмды тегістеу.	№ 37 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар доппен еркін ойнайды (бір-біріне лақтыру, жерге ұру). • Қимылды ойын: «Торғайлар мен мысық» о Барысы: Торғайлар «шөпте» (алаңда) секіріп жүреді, мысық шыққанда биікке (сатыға) шығады. • Бақылау: Күннің ұзақтығын бақылау. Кешке күннің кеш бататынын, даланың ұзақ уақыт жарық болатынын байқау. • Еңбек: Жол жиегіндегі шашылған тастарды жинау.	№ 38 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар «Сызық бойымен секіру» жарысын өткізеді (қос аяқпен, бір аяқпен). • Қимылды ойын: «Жел мен жапырақтар» о Барысы: Тәрбиеші — жел, балалар — жапырақ. Жел соққанда жапырақтар ұшады, жел басылғанда жерге жатады. • Бақылау: Ағаштардың гүлдеуін (мысалы, өрік немесе алма ағашы) бақылау. Гүлдердің иісін сезіну. • Еңбек: Ағаштардың түбін ақтауға (немесе көмектесуге) дайындық жасау.	№ 39 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар лупамен құмырсқаларды бақылап, олардың қайда бара жатқанын зерттейді. • Қимылды ойын: «Қасқыр мен қозылар» о Барысы: Қозылар жайылып жүреді, қасқыр келгенде «қораға» қашады. • Бақылау: Аспандағы найзағай мен күркіреуді (сәуірдің алғашқы найзағайы) бақылау. Табиғаттың бұл құбылысынан қорықпауды үйрету. • Еңбек: Ойыншықтарды рет-ретімен жәшіктерге жинау.	№ 40 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар «Көктемгі пойыз» ойынын ойнайды (вагон болып тізіліп, «гүлдерге», «орманға» саяхат жасайды). • Қимылды ойын: «Айгөлек» о Барысы: Қол ұстасып тұрып, қарсы топтың ойыншысын шақыру. • Бақылау: Сәуір айының соңындағы табиғаттың толық өзгеруін қорытындылау. Барлық жердің жап-жасыл болғанына назар аудару. • Еңбек: Серуеннен кейін барлық құралдарды тазалап, орнына қою.
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Балалармен жеке жұмыс	Баланың аты-жөні: (Тақырыбы: «Дыбыстарды шатастырма» (Р – Л дыбыстары) Міндеті: Л – Р дауыссыз дыбыстарын есту бойынша ажыратуға жаттықтыру, сөз	Баланың аты-жөні: Тақырыбы: «Жаңғырық» (Ж – Ш, С – З дыбыстары) Міндеті: Ж – Ш, С – З дыбыстарын есту арқылы ажырату және дыбыстарды	Тақырыбы: «Нан қайдан келді?» (Әңгімелесу) Міндеті: «Ас-атасы нан» тақырыбы бойынша сөздік қорын байыту, байланыстырып сөйлеуді дамыту, Н – Ң дыбыстарын сөз	Баланың аты-жөні: (Тәрбиеші толтырады) Тақырыбы: «Сандарды ретімен қой» (Тура санау) Міндеті: 10 көлеміндегі сандарды тура санауға	Баланың аты-жөні: Тақырыбы: «Зымыранның ұшуы» (Кері санау) Міндеті: 10 көлеміндегі сандарды кері санауға

	ішінде дұрыс айту дағдысын жетілдіру.	дұрыс айту дағдыларын дамыту. Барысы: Тәрбиеші балаға: «Мен қазір саған буындар айтамын, сен оны жаңғырық сияқты қайтала, бірақ анық айт», - дейді.	ішінде дұрыс қолдануға үйрету.	жаттықтыру, сандардың ретін білуін бекіту.	жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)*	***Қимылдық ойындар*** **Мақсаты:** Балалардың моторикасын, қимыл үйлесімділігін, энергиясын дамыту. **Мысал:** «Жануарлар қозғалысы»Балалар әртүрлі жануарларды көрсетіп қимылдайды (мысық, ит, қоян, жолбарыс).Педагог жануардың атын атайды, балалар оны қимылмен көрсетеді. Көңілді, сергітетін ойын. .	***Ұлттық ойындар*** **Мақсаты:** Ұлттық дәстүрлер мен мәдениетке қызығушылықты арттыру. **Мысал:** «Қара жорға билеу»Балалар топ болып «Қара жорға» күйіне билейді. Музыканың ырғақтарын сезіп, қимылдарын үйлестіреді. Балаларға ұлттық музыка мен би элементтерін көрсету. .	***Сюжетті-рөлдік ойындар*** **Мақсаты:** Балалардың қиялын, сөйлеу және әлеуметтік дағдыларын дамыту. **Мысал:** «Дүкенде сатып алу»Бір топ бала сатушы, бір топ бала сатып алушы болып ойнайды. Сатушы затты «сату», сатып алушы «сұрау» әрекеттерін орындайды. Балалар диалог құру, сөйлеу мәдениетін үйренеді.	***Үстел үсті-баспа ойындар*** **Мақсаты:** Зейін, логикалық ойлау, сурет арқылы есте сақтау қабілетін дамыту. **Мысал:** «Түстерді сәйкестендіру»Балаларға түрлі түсті карточкалар беріледі. Сол карточкаларды үстел үстінде сәйкестендіру немесе жұп табу керек. Мысалы: қызыл алма – қызыл карточка, көк шыны – көк карточка.	***Шығармашылық ойын*** **Мақсаты:** Балалардың шығармашылық, әлеуметтік және когнитивтік қабілеттерін дамыту. **Мысал:** «Құмыраға доп сал»Бірнеше стақан немесе қорап қойылады. Балалар допты немесе жүзікше салуға тырысады. Дәлдік, көзбен бақылау және қимыл үйлесімділігін дамытады.
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15-минут** 1 **Кеңес:** **Үлгі болыңыз:** Бала сіздің еңбек еткеніңізді, жұмысқа деген ынтаңызды көруі керек. Сонда ғана ол еңбекті жақсы нәрсе деп қабылдайды. **Кішігірім істерді тапсырыңыз:** Бастапқыда ойыншықтарын жинауға, гүл суаруға, дастархан жаюға көмектесуге үйретіңіз. **Мақтауды ұмытпаңыз:** Баланың еңбегін міндетті түрде бағалаңыз. "Жарайсың! Сен маған өте үлкен көмек көрсеттің" деп айту оны жігерлендіреді. Еңбектің жемісін көрсетіңіз: **Егер бала бақшаға көмектессе, бірге жинаған жемістің дәмін татқызыңыз. Бұл еңбектің нәтижесі бар екенін түсіндіреді.**				

Тәрбие-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 5-апта. 27-01 мамыр 2025-2026 оқу жылы
Сәуір -Құндылық:Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік Апта дәйексөзі: 5 апта «Еңбек етсең ерінбей, тояды қарның тіленбей»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 27.04.26	Сейсенбі 28.04.26	Сәрсенбі 29.04.26	Бейсенбі 30.04.26	Жұма 01.05.26
Балаларды қабылдау	**Көңіл күйін анықтау** Балалар «Көңіл күй смайликтерінен» өз көңіл күйіне сәйкес суретті таңдайды. Тәрбиеші баланың таңдауын қолдап: – «Өте жақсы, бүгін сенің көңіл күйің керемет екен!» – «Көңілің сәл мұңды ма? Біз бірге көңілді ойын ойнаймыз». **Шығармашылыққа бағыттау** Топта алдын ала дайындалған (құрастыру материалдары, түрлі-түсті қағаз, пазл, лего) балалар өз қалауы бойынша әрекетке кіріседі. Тәрбиеші:– «Бүгін әр бала өз қиялымен бір жаңалық ойлап табады» деп ынталандырады. **«Күй күмбірі»:«** Самғау» **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15-минут** 5 **-АПТА: Қарапайым еңбекке – үлкен ризашылық** **Тақырыбы:** «Үйдегі көмек – баланың жауапкершілігі» **Форматы:** Қарапайым сұрақ-жауап және қысқаша практикалық жұмыс **Мақсаты:** Баланы үй шаруасына тарту арқылы жауапкершілік сезімін қалыптастыру **Мазмұны:** Тәрбиеші сұрайды: • «Сен үйде не істей аласың?» • «Анаңа қалай көмектестің?» • Балалармен бірге «ойыншықтарды жинау», «үстелді сүрту» жаттығуларын жасау **Ата-аналарға кеңес:** Балаға шағын тапсырма беріңіз (мысалы: дастарқан басына қасық қою, кітапты орнына қою). Ол орындаған соң, міндетті түрде: – «Сен нағыз көмекшісің!», – «Міне, жауапты бала деген осы!» – деп жылы сөз айтыңыз.				
Балалардың дербес іс-	**Қимылдық ойын**	**2. Ұлттық ойын**	**3. Сюжетті-рөлдік ойын**	**4. Үстел үсті-баспа ойыны**	

әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**«Көңілді қадамдар әлемі»** **Мазмұны:** Топта түрлі түсті іздер (аяқ, алақан, секіру белгісі) төселеді. Балалар әуенмен жүріп, белгіге сай қимыл жасайды. Аяқ ізі – жүр Алақан – шапалақта Жұлдыз – секір	**«Асықтар сыр шертеді»** **Мазмұны:** Балалар асықтарды түстеріне қарай жинайды, санайды, аттарын атайды (алшы, тәйке, бүк, шік). **Қосымша қызық:** – «Алшы түскен асық маған әңгіме айтады» Бала асыққа қарап қысқа ойдан әңгіме құрастырады.	**«Қиял қалашығы»** **Мазмұны:** Балалар өздері қала ойлап табады: – дәрігер – құрылысшы – аспаз – дүкенші Әр бала рөлін өзі таңдайды, қала өмірін бірге ойнайды. **Тәрбиешінің рөлі:** Бақылаушы, қажет кезде ғана бағыт береді.	**«Сиқырлы суреттерді тап»** **Мазмұны:** Карточкаларда заттардың жартылай суреті беріледі. Бала қай сурет екенін табады және жалғасын айтады. Мысалы: – алма, – қой, – үй.	
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**Әнұран орындау** **1. Артикуляциялық ойын** **«Көңілді тілшік»** **Мақсаты:** Тіл, ерін, жақ бұлшықеттерін жаттықтыру. **Ойын барысы:** Айна алдында орындалады. «Тәтті тосап» – тілмен	**2. Тыныс алу + дыбыс «Кім ұзақ үрлейді?»** **Мақсаты:** Дұрыс тыныс алуды, дыбысты анық шығаруды дамыту. **Құрал:** Қауырсын, мақта немесе қағаз. **Ойын барысы:** Балалар «ффф», «ссс», «шшш» дыбыстарын айта отырып үрлейді.	**3. Логикалық-сөйлеу ойыны «Артық затты тап»** **Мақсаты:** Логикалық ойлау мен сөйлеуді байланыстыру. **Мазмұны:** Тәрбиеші 4 сурет көрсетеді: Бала: – Артық – көлік, себебі қалғаны жануарлар.	**4. Дыбысты ажырату ойыны** **«Тыңда да айт»** **Мақсаты:** Фонематикалық естуін дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші дыбыстар айтады: – «С» – жылан – «Ш» – жел – «Р» – мотор Балалар сол дыбыстан басталатын сөз айтады	

	ерінді жалау «Сағат» – тілді оңға-солға қозғау «Жылқы» – тілмен тықылдату **Қызықтыру:** – Тіліміз спортшы болды	**Ереже:** Ауызбен, асықпай үрлеу.			
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Алғыс айтамыз **Міндеті:** Дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын дамыту және жетілдіру, дауыссыз г – ғ, л – р, ж – з, с – з, ж – ш, н – ң, х – h дыбыстарды есту бойынша ажыратуға жаттықтыру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз әдептілік пен ризашылық туралы сөйлесеміз. Айналамыздағы жандарға алғыс айту — жақсы әдет. Бірақ алғысымызды білдіргенде сөздерді анық, дыбыстарды дұрыс айтуымыз керек. Мысалы, "Рақмет" дегенде **Р** дыбысын, "Алғыс" дегенде **Ғ** дыбысын анық шығарайық. Қазір біз ойын арқылы әрі алғыс айтуды, әрі дыбыстарды	**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Сөздегі дыбыстың орны **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, әрбір сөз дыбыстардан тұрады. Дыбыстар сөйлемдегі әскерлер сияқты өз орнымен тұрады. Біз дыбыстарды екі топқа бөлеміз: еркін айтылатын — дауысты дыбыстар (қызыл түс) және кедергімен айтылатын — дауыссыз дыбыстар (көк түс). Бүгін біз сөз ішіндегі дыбыстарды санап, олардың қай орында тұрғанын анықтауды үйренеміз.» **Ойын №1: «Дыбыстар пәтері»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыстардың ретін	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Заттар тобы. **Міндеті:** Заттарды санау. Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз заттарды топтарға бөліп, оларды санауды үйренеміз. Мысалы, мына жерде ойыншық қонжықтар, ал мына жерде машиналар тұр. Олардың саны бірдей ме, әлде біреуі көп пе? Оны білу үшін біз оларды кезекпен санап, салыстырамыз. Егер екі топтағы зат саны бірдей болса, біз "тең" немесе "соншама" деген сөзді қолданамыз.» **Ойын №1: «Кімде қанша?»** **Мақсаты:** Топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші үстелге екі топ зат қояды (мысалы, 5 текше	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Атамның ауылында **Міндеті:** Диалогты сөйлеуді қалыптастыру: өзіне арналған сөздерді тыңдап, түсінуге, әңгімені қолдауға, сұрақтарға жауап беруге және сұрауға, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті, әдепті, байсалды ұстау іскерліктерін жаттықтыру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз қиялымызбен атамның ауылына саяхатқа барамыз. Ауылда үлкендермен қалай амандасу керек? Олармен қалай сөйлесеміз? Әңгімелесу кезінде адамның бетіне қарап, сөзін бөлмей тыңдау — әдептіліктің белгісі. Қазір біз ауыл өмірі туралы сөйлесіп, бір-бірімізге сұрақ қоюды үйренеміз.» **Ойын №1: «Қонақта» (Рөлдік диалог)**	

	ажыратуды үйренеміз.» **Ойын №1: «Кімге алғыс айтамын?» (Сөзді қайтала)** **Мақсаты:** Алғыс айту арқылы г – ғ, л – р, ж – з дыбыстары бар сөздерді анық айтуға жаттығу. **Барысы:** Тәрбиеші алғыс айтылатын адамды және іс-әрекетті атайды. Балалар сол сөздерді қайталап, соңынан «алғыс айтамын» деп қосады. *Мысалы:* Тәрбиеші: «Ағама көмегі үшін...», Бала: «Ағама көмегі үшін алғыс айтамын» (**Ғ** дыбысына назар аудару). «Досыма **р**ақмет айтамын» (**Р** дыбысы). «Әжеме **ж**азған хаты үшін ризамын» (**Ж** дыбысы). **Ойын №2: «Санамақ — қайталамақ»** **Мақсаты:** Сандарды қолдана отырып, ұқсас дыбыстарды (с–з, ж–ш, н–ң) есту арқылы ажырату және есте сақтау қабілетін дамыту.	анықтау және дыбыстық талдау жасау. **Барысы:** Тәрбиеші үш-төрт торкөзден тұратын «үйшіктің» суретін көрсетеді. Мысалы, «Доп» сөзі. Балалар «Д» — бірінші тұр (дауыссыз), «О» — екінші тұр (дауысты), «П» — үшінші тұр (дауыссыз) деп, тиісті түсті текшелерді торкөздерге орналастырады. **Ойын №2: «Сөз құра, дыбысын тап»** **Мақсаты:** Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші бір дыбысты атайды (мысалы: «А»). Балалар осы дыбыс сөздің басында, ортасында немесе соңында келетін сөздер ойлап табуы керек (Алма, қала, бота). Содан кейін сол сөздің ішінде неше дауысты дыбыс бар екенін шапалақ ұру арқылы санайды. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Ынтымақ пен бірлік мерекесі	және 4 доп). Балалар әр топты жеке санап, санын атайды. Тәрбиеші: «Қай топ көп?» - деп сұрайды. Балалар санау арқылы топтарды салыстырып, қайсысы артық немесе кем екенін айтады. **Ойын №2: «Теңін тап»** **Мақсаты:** Теңдік туралы түсінік қалыптастыру. **Барысы:** Балаларға әртүрлі заттар бейнеленген карточкалар беріледі (мысалы, біреуінде 3 алма, екіншісінде 3 алмұрт). Белгі бойынша балалар өз карточкасындағы зат санымен бірдей басқа баланы тауып, жұптасуы керек. Олар: «Менде үш, сенде үш — бізде тең!» деп жалпылайды. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Буынның орнын анықтау. **Міндеті:** Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, біздің сөйлеген сөздеріміз бөлшектерден тұрады, оларды біз "буын" деп атаймыз. Сөздерді айтқанда қол шапалақтау арқылы оның қанша буыннан тұратынын біле аламыз. Бүгін біз шашырап кеткен буындарды жинап, олардан жаңа сөздер құрастыруды үйренеміз.» **Ойын №1: «Буыннан сөз құра»**	**Мақсаты:** Мәдениетті түрде диалог жүргізуге, сұрақ қоюға және жауап беруге дағдыландыру. **Барысы:** Бір бала «ата» болады, екінші бала «қаладан келген немересі» болады. Олар кездескенде амандасып, ауыл өмірі туралы сөйлеседі. Мысалы: «Ата, малдарды суардыңыз ба?», «Иә, балам, сен маған көмектесесің бе?». Тәрбиеші балалардың байсалды сөйлеуін қадағалайды. **Ойын №2: «Сұрақ-жауап добы»** **Мақсаты:** Әңгімені қолдау және сұраққа нақты жауап беру іскерлігін дамыту. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші допты бір балаға лақтырып, ауыл туралы сұрақ қояды (Мысалы: «Ауылда қандай үй жануарлары бар?»). Бала жауап беріп, допты келесі досына «Ал сен ауылға барғанды ұнатасың ба?» деп сұрақ қойып лақтырады. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Заттар тобы. **Міндеті:** Заттарды санау.	

	Барысы: Тәрбиеші бір санды және құрамында қиын дыбыстары бар сөзді айтады. Балалар сол санды естігенде, сөзді сонша рет қайталауы тиіс. *Мысалы:* Тәрбиеші: «**Екі** – Саз-Саз» (Балалар: «Саз, Саз» – **З** дыбысы). Тәрбиеші: «**Үш** – Шана-Жана» (Балалар үш рет қайталайды, дыбыс айырмашылығын ажыратады). Тәрбиеші: «**Бес** – Шаңғы-Шана» (Балалар бес рет қайталап, **Ң** дыбысын анық айтады). **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Заттар тобы. **Міндеті:** Заттарды санау. Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау. **Тәрбиешінің**	**Міндеті:** Мемлекеттік мереке Қазақстан халқының бірлігі мерекесі маңыздылығын түсіну. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, 1-мамыр — Қазақстан халқының бірлігі мерекесі. Біздің елімізде көптеген ұлт өкілдері тату-тәтті өмір сүреді. Ынтымақ бар жерде — бақыт бар. Бұл күні адамдар бір-біріне қонаққа барады, ән айтып, би билейді. Біз бірге болсақ, еліміз күшті болады.» **Ойын №1: «Достық шеңбері»** **Мақсаты:** Бірлік пен ынтымақ ұғымын сезіну, достыққа баулу. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрып, қолдарынан ұстайды. Тәрбиеші түрлі ұлттардың амандасу салтын айтады (мысалы: қазақша «Сәлеметсіз бе!», орысша «Здравствуйте!» т.б.). Балалар көршісіне жылы лебіз айтып, гүл ұсынады. **Ойын №2: «Бірлік ағашы»** **Мақсаты:** Мерекенің	**Мақсаты:** Ауызша буындарды қосу арқылы сөз құрау дағдысын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші бірінші буынды айтады (мысалы: «Ба...»), ал балалар оған жалғас болатын буынды тауып, сөзді аяқтайды («...ла», «...та», «...қа»). Кім көп сөз құраса, сол жеңімпаз атанады. **Ойын №2: «Шапалақ»** **Мақсаты:** Сөздегі буын санын және орнын анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші суреттер көрсетеді (мысалы: «Ма-ши-на»). Балалар әр буынға бір рет қол шапалақтайды. Содан кейін тәрбиеші: «Екінші буынды аташы?» - деп сұрайды. Бала «ши» деп жауап беріп, буынның орнын белгілейді. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Көкек. **Міндеті:** Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Бүгін біз "Көкек" ертегісімен (немесе әңгімесімен) танысамыз. Бұл құс туралы не білесіңдер? Көкек өз балапандарын қалай өсіреді? Қазір біз әңгімені тыңдап болған соң, кейіпкерлердің іс-әрекеті туралы сөйлесеміз. Бір-бірімізді бөлмей тыңдап, өз ойымызды айтып үйренейік.» **Ойын №1: «Менің пікірім»**	Теңдік туралы түсінік қалыптастыру, әртүрлі заттарден тұратын топтардың санын анықтау, топтарды санау және салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Қараңдаршы, үстел үстінде әртүрлі заттар тобы тұр. Мынау — текшелер тобы, мынау — пирамидалар тобы. Олардың санын білу үшін біз оларды санауымыз керек. Егер бірінші топта 5 зат, екінші топта да 5 зат болса, оларды "тең" дейміз. Қане, топтарды салыстырып көрейікші.» **Ойын №1: «Сана да, салыстыр»** **Мақсаты:** Топтардағы зат санын анықтау және салыстыру. **Барысы:** Балаларға екі түрлі зат беріледі (мысалы: 4 қарындаш және 3 өшіргіш). Балалар оларды жеке санап, қайсысы көп екенін айтады. «Қарындаш 4, өшіргіш 3, демек қарындаш көп» деп қорытынды жасайды. **Ойын №2: «Теңестір»**	

	түсіндірмесі: «Балалар, бүгін біз заттарды топтарға бөліп, оларды санауды үйренеміз. Бір топта текшелер, екінші топта доптар болуы мүмкін. Олардың саны бірдей ме, әлде біреуі көп пе? Оны білу үшін біз салыстыруды үйренеміз. Егер саны бірдей болса, біз оны "тең" деп атаймыз.» **Ойын №1: «Дүкенші» (Заттарды санау)** **Мақсаты:** Әртүрлі заттардан тұратын топтардың санын анықтау және салыстыру. **Барысы:** Ойыншықтар екі топқа бөлінеді (мысалы: 5 аю және 5 қоян). Бала «сатушы» ретінде әр топты жеке санап шығады. Тәрбиеші: «Қайсысы көп?» деп сұрайды. Бала санақ нәтижесін салыстырып, «Олар тең» немесе «Аю көп» деп жауап береді. **Ойын №2: «Өз тобыңды тап» (Теңдік)** **Мақсаты:** Топтарды	маңыздылығын түсіндіру, ұжымдық жұмысқа үйрету. **Барысы:** Тақтада ағаш суреті тұрады. Балаларға түрлі-түсті қағаздан қиылған «алақандар» беріледі. Әр бала сол алақанды ағашқа жапсыра отырып, «Бірлік дегеніміз — татулық», «Бірлік дегеніміз — дос болу» деген сияқты тілектерін айтады. ## 3. Көркем әдебиет **Тақырыбы:** Мен ғарышкер боламын **Міндеті:** Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, сендер аспан әлеміне саяхат жасағыларың келе ме? Ғарышкер болу — өте қиын әрі қызықты мамандық. Ол үшін білімді, батыл және төзімді болу керек. Қазір біз ғарышкерлер туралы әңгіме оқып, содан кейін бір-бірімізбен пікір алмасамыз. Сендер ғарышқа ұшсаңдар, не	**Мақсаты:** Өз пікірін айтуға және диалог жүргізуге баулу. **Барысы:** Тәрбиеші балаларға «Көкектің ісі дұрыс па?» деген сұрақ қояды. Балалар кезекпен өз ойларын айтады. Бір бала сөйлеп жатқанда, екіншісі оны мұқият тыңдап, содан кейін өз жауабын: «Мен сенімен келісемін/келіспеймін, себебі...» деп бастайды. **Ойын №2: «Сұрақ-жауап» (Микрофон)** **Мақсаты:** Әңгімелесушіні тыңдау және сұрақ қоя білу. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Бір бала «тілші» болып, микрофонмен көршісінен әңгіме бойынша сұрақ сұрайды. Мысалы: «Көкек неге ұшып кетті?». Екінші бала жауап беріп, микрофонды келесі балаға ұсынады. ## 4. Дене тәрбиесі **Тақырыбы:** Секіру. **Міндеті:** Секіру. Бір орында тұрып, алға қарай 3–4 м қашықтыққа жылжу арқылы секіру, екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 м) қос аяқпен секіру; қос аяқпен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 м), оң және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен (арақашықтығы 3 м), бір орында тұрып биіктікке секіру (6-8 метр); бір аяқпен және қос	**Мақсаты:** Теңдік туралы түсінікті бекіту. **Барысы:** Тәрбиеші екі топқа әртүрлі санда заттар қояды (мысалы: бір жақта 2 қуыршақ, екінші жақта 4 қуыршақ). Балаларға екі топты теңестіру тапсырылады. Олар не зат қосу арқылы, не алып тастау арқылы «Енді екеуі де 4-тен болды, яғни тең» деп жалпылайды. ## 3. Қазақ тілі **Тақырыбы:** Тәрелке **Міндеті:** Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз ыдыстардың ішіндегі ең қажеттісі — тәрелке туралы айтамыз. "Тәрелке" сөзінде қазақ тіліне тән **Ә** дыбысы бар. Сондай-ақ біз басқа да ыдыстарды (қасық, ожау, тостаған) атай отырып, ерекше дыбыстарды дұрыс айтып жаттығамыз.» **Ойын №1: «Дыбысты тап» (Ыдыстар әлемі)** **Мақсаты:** Төл дыбыстар	

	санау негізінде сандық мәндерді жалпылау және теңдікті түсіну. **Барысы:** Балаларға әртүрлі геометриялық пішіндер (мысалы, біреуіне 3 үшбұрыш, екіншісіне 3 шаршы) салынған карточкалар беріледі. Тәрбиеші: «Саны тең топтар бірігіңдер!» дегенде, карточкасындағы зат саны бірдей балалар жұптасады. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Қасық **Міндеті:** Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Бүгін біз дастарқан басында қолданатын "Қасық" туралы үйренеміз. Бұл сөздегі **Қ** дыбысы — қазақ тілінің төл дыбысы. Оны тамақпен айту керек. Сондай-ақ **Ө, Ү, І** дыбыстарын да дұрыс айтып үйренейік, себебі олар біздің тілімізді әдемі етеді.» **Ойын №1: «Сөзді дұрыс ата»**	істер едіңдер?» **Ойын №1: «Ғарышқа сұрақ» (Диалог)** **Мақсаты:** Диалог жүргізуге, сұрақ қоюға және жауап беруге үйрету. **Барысы:** Бір бала «ғарышкер» болады (дулыға киеді). Қалған балалар оған сұрақ қояды: «Сен ғарышта не көрдің?», «Жұлдыздар қандай екен?». Ғарышкер өз пікірін айтып, толық жауап беруге тырысады. **Ойын №2: «Егер мен ғарышкер болсам...»** **Мақсаты:** Өз пікірін еркін айтуға және қиялын дамытуға баулу. **Барысы:** Тәрбиеші ойыншық зымыранды балаларға береді. Зымыран қолына тиген бала сөйлемді аяқтауы керек: «Егер мен ғарышкер болсам, Айға барып...» немесе «...жаңа жұлдыз табар едім». **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Ән салып, би билейміз» **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында	аяқпен құрсаудан құрсауға секіру (арақашықтықтығы 40 сантиметр), алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секіру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз секірудің түрлі тәсілдерін үйренеміз. Біз қоян сияқты алға қарай жылжып, тіпті тіземізбен заттарды қысып алып та секіреміз. Бұл біздің аяқ бұлшықеттерімізді шынықтырады. Әр жаттығуды жасағанда арақашықтықты сақтап, епті болуға тырысыңдар.» **Ойын №1: «Епті кенгуру»** **Мақсаты:** Тізе арасына қапшық қысып секіру және қос аяқпен алға жылжу. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Тізе арасына құм салынған қапшықты қысып, 6 метрлік қашықтықты қос аяқпен секіріп өтуі керек. Содан кейін кері қарай 3-4 метрге жылжып секіру арқылы оралады. **Ойын №2: «Құрсаудан құрсауға»** **Мақсаты:** Бір аяқпен және қос аяқпен нысанаға дәл секіруді дамыту. **Барысы:** Еденде арасы 40 см қашықтықта құрсаулар жатады. Балалар тәрбиешінің белгісімен бірінші құрсауға қос аяқпен, екіншісіне оң аяқпен, үшіншісіне сол аяқпен секіріп	(ә, ө, қ, ұ, і) бар сөздерді тауып, дұрыс айту. **Барысы:** Үстел үстінде ыдыстардың суреттері жатады (Тәрелке, Қасық, Шәйнек, Пышақ, Тостаған). Бала бір суретті алады, егер онда төл дыбыс болса (мысалы: Қ-а-сы-қ), сол дыбысты анық айтып, атауы керек. **Ойын №2: «Жаңғырық»** **Мақсаты:** Қазақ тіліне тән дыбыстарды сөз ішінде қатесіз дыбыстау. **Барысы:** Тәрбиеші төл дыбысы бар сөзді айтады (мысалы: «Тәрелке», «Қасық», «Күміс»). Балалар жаңғырық сияқты сол сөзді хормен, содан кейін жеке-жеке анық қайталайды. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Ән салып, би билейміз» **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. **Тәрбиешінің**	

	(Қасықтың достары) **Мақсаты:** Төл дыбыстарды (қ, ө, ү, і) сөз ішінде дұрыс дыбыстау. **Барысы:** Тәрбиеші суреттер көрсетеді: Қасық, Үстел, Тәрелке, Өткір (пышақ). Балалар осы сөздерді атап, ішіндегі ерекше дыбыстарды баса айтады. Кім дыбысты анық айтса, сол қасықты қолына ұстап көреді. **Ойын №2: «Жаңылма, қайтала!»** **Мақсаты:** Төл дыбыстардан тұратын сөздерді жылдам әрі қатесіз айту. **Барысы:** Тәрбиеші қысқа фраза айтады: «Қап-қара қасық», «Әдемі әже», «Үлкен үкі». Балалар осы сөздерді жаңылтпаш сияқты тез қайталауы керек. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Еңбектеу, өрмелеу **Міндеті:** Бірнеше заттардан еңбектеп өту, әртүрлі	қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Бүгін біз нағыз музыкант боламыз! Музыка бізге көңіл-күй сыйлайды. Біз тек ән айтып қана қоймай, музыкалық аспаптарда (асатаяқ, қоңырау, дабыл) ойнауды үйренеміз. Алдымен әуенді тыңдап, содан кейін оны аспаптармен сүйемелдейміз. Әрқайсың өз өнеріңді көрсетуге тырысыңдар.» **Ойын №1: «Біздің оркестр»** **Мақсаты:** Шағын топпен аспаптарда ойнау, әуен ырғағын сезіну. **Барысы:** Балалар үш топқа бөлінеді (дабылшылар, қоңыраушылар, асатаяқшылар). Тәрбиеші белгі бергенде әр топ кезекпен өз ырғағын қосады, соңында бәрі бірге	өтуі тиіс. Ойын соңында биіктікке секіріп, асылып тұрған ойыншыққа қол тигізеді.	**түсіндірмесі:** «Бүгін біз нағыз оркестр боламыз! Қараңдаршы, бізде қандай музыкалық аспаптар бар: дабыл, қоңырау, асатаяқ. Біз таныс әуендерді осы аспаптардың көмегімен сүйемелдейміз. Біреуің жеке ойнасаңдар, қалғандарың топпен қосыласыңдар. Музыканың ырғағын сезініп, еркін билейік!» **Ойын №1: «Көңілді музыканттар»** **Мақсаты:** Аспаптарда шағын топпен ойнауды үйрету. **Барысы:** Балалар топтарға бөлінеді (бірінші топта асатаяқ, екіншіде қоңырау). Тәрбиеші күй немесе ән қосады. Балалар әуеннің ырғағына қарай кезекпен өз аспаптарында ойнап, шағын оркестр құрайды. **Ойын №2: «Өз биіңді ойлап тап»** **Мақсаты:** Балалар шығармашылығын және дербестігін дамыту. **Барысы:** Музыка ойнайды. Тәрбиеші бір баланы ортаға шығарады. Ол бала музыканың сипатына қарай (жылдам немесе баяу) өз би	

	тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғамен өрмелеу және бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелеу. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз кедергілерден өтуді үйренеміз. Біз жермен еңбектеп, құрсаулардың ішінен өтеміз. Содан кейін биікке өрмелеп, бір қабырғадан екіншісіне ауысуды жаттықтырамыз. Бұл бізді күшті және епті етеді.» **Ойын №1: «Кедергілерден өт»** **Мақсаты:** Құрсау ішіне еңбектеп өту жәнеептілікті дамыту. **Барысы:** Жол бойына құрсаулар тігінен қойылады. Балалар «тізбек» болып, құрсаулардың ішінен еңбектеп өтіп, соңында тұрған затты айналып келуі керек. **Ойын №2: «Биіктегі тиіндер»** **Мақсаты:** Гимнастикалық	таныс әуенді (мысалы, «Көбелек» әні) орындайды. **Ойын №2: «Музыкалық жұмбақ»** **Мақсаты:** Балалардың шығармашылығын дамыту, дербестікке баулу. **Барысы:** Бір бала экранның немесе перденің артына барып, бір аспапта ойнайды. Қалған балалар қай аспап екенін тауып, соған сәйкес би қимылын жасауы керек. Мысалы, дабыл ұрылса — маршпен жүру, қоңырау соғылса — айналу.		қимылдарын көрсетеді. Қалған балалар оның қимылын қайталап, белсенді қатысады. Содан кейін аспапта ойнап отырған бала биге ауысады	

	қабырғамен өрмелеу және ауысу дағдысын бекіту. **Барысы:** Балалар гимнастикалық қабырғаға белгілі бір деңгейге дейін өрмелейді. Тәрбиешінің белгісімен оң жақтағы немесе сол жақтағы көрші қабырғаға қолдары мен аяқтарын кезекпен жылжытып ауысады.				
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	№ 41 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар құмда немесе жерде таяқшамен «автотұрақ» (парковка) сызып, ойыншық машиналармен ойнайды. • Қимылды ойын: «Бағдаршам» о Барысы: Тәрбиеші қызыл	№ 42 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар «Көлік жуу» ойынын ойнады (ойыншық машиналарды сумен және шүберекпен тазалайды). • Қимылды ойын: «Түрлі-түсті машиналар» о Барысы: Әр	№ 43 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар «Такси жүргізушісі» рөлдік ойынын ойнайды (басқа балаларды «межелі жерге» жеткізеді). • Қимылды ойын: «Жол ережесін сақта» о Барысы: Жерге сызылған «зебра» арқылы тек жаяу жүргінші ретінде өтуді жаттықтыру. • Бақылау: Көліктердің	№ 44 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар «Тікұшақ» болып ойнайды (қолдарын жайып, айналып, дыбыс шығарып ұшады). • Қимылды ойын: «Поезд және бекеттер» о Барысы: Балалар тізіліп жүреді. «Бекет — Ағаш!» дегенде тоқтап, ағашты айналады.	

	шеңбер көрсеткенде — тұрады, сарыда — дайындалады, жасылда — «жүреді» (жүгіреді). • Бақылау: Көшедегі машиналардың дауысын тыңдау. Жеңіл машинаның дыбысы мен үлкен жүк машинасының (самосвал) дыбысын салыстыру. • Еңбек: Ойын алаңындағы машина жолына кедергі болатын тастарды жинау. • Еңбек: Алаңдағы шашылған дөңгелектерді (егер болса) немесе спорттық құралдарды реттеу.	баланың қолында түрлі түсті дөңгелек (руль). Тәрбиеші түсті атағанда, сол түсті машиналар гараждан шығады. • Бақылау: Машина түтінін бақылау. Машина оталғанда артқы жағынан шығатын түтіннің түсіне және оның иісіне (қауіпсіз қашықтықта) назар аудару. Ауаның ластануы туралы түсінік беру. • Еңбек: Гүлзардағы (клумба) гүлдерді шаңнан тазарту үшін су себу.	дөңгелектерін бақылау. Неге кейбір машиналардың дөңгелегі үлкен, ал кейбірінікі кішкентай екенін талқылау.	• Бақылау: Аспандағы ұшақтар мен олардан қалған ақ ізді бақылау. Ұшақтың дыбысы жердегі машиналардан несімен ерекшеленетінін тыңдау. • Еңбек: Жол жиегіндегі қағаздар мен пакеттерді (желмен ұшып келген) жинау.	
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**«Епті саусақтар мен нық қадам»** Мақсаты: Ұсақ мотериканы дамыту және тепе-теңдікті сақтау. Мазмұны:	**«Сөзден сөйлем құрайық»** Мақсаты: Сөздік қорды байыту және байланыстырып сөйлеуді дамыту. Мазмұны: Балаға 3-4 суреттен	**Тақырыбы: «Пішіндер мен көлемдер әлемі»** Мақсаты: Заттарды салыстыру және логикалық ойлауды дамыту. Мазмұны: Балаға әртүрлі геометриялық пішіндерді беріп, оларды түсіне,	**Тақырыбы: «Қиял әлеміндегі бейнелер»** Мақсаты: Шығармашылық қабілетін және дәстүрден тыс сурет салу техникасын дамыту.	

	Баламен бірге «түймелерді қадау» немесе «моншақтарды тізу» жаттығуын жасау. Сонымен қатар, түзу сызықтың бойымен қолды жанға созып, тепе-теңдікті сақтап жүруді жаттықтыру.	тұратын сюжетті желі ұсыну. Бала суреттердің ретін тауып, олардың арасындағы байланысты айтып, шағын әңгіме құрастырады. Жаңа сөздерді (сын есімдерді) қолдануға ынталандыру.	пішініне және көлеміне (үлкен-кіші) қарай топтастыруды тапсыру. «Қайсысы артық?» ойыны арқылы логикасын тексеру.	Мазмұны: Балаға алақанмен немесе саусақпен сурет салуды ұсыну. Мысалы, алақанның ізін пайдаланып «ғажайып құс» немесе «су асты жәндігін» бейнелеу. Түрлі түстерді араластыру арқылы жаңа түс алуды көрсету.	
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**1. «Көңілді кескіндеме» (Бейнелеу әрекеті)** **Мақсаты:** Қиялды дамыту және түстерді сезіну. **Барысы:** Балаларға бояулар, қылқаламдар және ақ қағаздар беріледі. Тәрбиеші ешқандай шектеу қоймайды. Балалар өз қалауынша «Менің арманым» немесе «Ғажайып әлем» тақырыбында сурет салады. Соңында әр бала өз туындысы туралы айтып береді.	**2. «Білімпаз пазлдар» (Үстел ойыны)** **Мақсаты:** Логикалық ойлауды және зейінді тұрақтандыру. **Барысы:** Балалар үстел басында жеке немесе шағын топпен жұмыс істейді. Оларға 12-24 бөліктен тұратын ертегі кейіпкерлері немесе жануарлар бейнеленген пазлдар беріледі. Балалар өз бетінше бөлшектерді құрастырып, бүтін суретті шығарады.	**3. «Епті қояндар» (Ұтқырлық ойыны)** **Мақсаты:** Қозғалыс белсенділігін жәнеептілікті арттыру. **Барысы:** Еденге шеңберлер (құрсаулар) қойылады. Балалар «қояндар» болып, шеңберден шеңберге екі аяқпен секіреді. Тәрбиеші «Қасқыр келді!» дегенде, балалар жақын маңдағы «үйшіктерге» (шеңберлерге) тығылуы керек. Ойын балалардың жылдамдығын дамытады.	**4. «Кітаптар әлеміне саяхат» (Кітаптарды қарау)** **Мақсаты:** Кітапқа деген сүйіспеншілікті ояту және эстетикалық талғамды қалыптастыру. **Барысы:** Кітап бұрышында балалар өздеріне ұнайтын суретті кітаптарды таңдап алады. Олар суреттерге қарап, оқиғаның желісін өз бетінше болжайды. Бір-біріне көрген қызықты суреттерін көрсетіп, талқылайды.	
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15-минут** 5 **-АПТА: Қарапайым еңбекке – үлкен ризашылық** **Тақырыбы:** «Үйдегі көмек – баланың жауапкершілігі» **Форматы:** Қарапайым сұрақ-жауап және қысқаша практикалық жұмыс **Мақсаты:** Баланы үй шаруасына тарту арқылы жауапкершілік сезімін қалыптастыру				

	Мазмұны: Тәрбиеші сұрайды: • «Сен үйде не істей аласың?» • «Анаңа қалай көмектестің?» • Балалармен бірге «ойыншықтарды жинау», «үстелді сүрту» жаттығуларын жасау **Ата-аналарға кеңес:** Балаға шағын тапсырма беріңіз (мысалы: дастарқан басына қасық қою, кітапты орнына қою). Ол орындаған соң, міндетті түрде: – «Сен нағыз көмекшісің!», – «Міне, жауапты бала деген осы!» – деп жылы сөз айтыңыз.

Тәрбие-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезең.1-апта. 4 -8 мамыр 2025-2026 оқу жылы
Мамыр -Құндылық: Бірлік және ынтымақ . Апта дәйексөзі: «Ынтымақ- ырыс, бірлік- береке»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 4.05.26**	**Сейсенбі 5 05.26**	**Сәрсенбі 6.05.26**	**Бейсенбі 7.05.25**	**Жұма 8.05.26**
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме оны не қызықтырады,баланың жеке пікірін білдіруге қатысады. **«Күй күмбірі»:«** » **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** 5 жасар бала — бұл енді кішкентай бөбек емес, ол өз пікірі бар, қоршаған ортаны белсенді танушы тұлға. Бұл жаста баланың **эмоционалды интеллектісі** мен **қиялы** шарықтау шегіне жетеді. **2. Негізгі бағыттар: Неге назар аудару керек? (8 минут)** • **Сезімдерін түсіну және қабылдау:** Баланың ашуын, ренішін баспаңыз. «Еркелеме», «Жылама» дегеннен көрі: «Сенің ренішіңді түсінемін, бірақ бұлай істеуге болмайды» деп, сезімін сөзбен айтып үйретіңіз. • **Дербестікке мүмкіндік беру:** Киімін өзі киюі, ойыншықтарын жинауы, дастархан жаюға көмектесуі — бұл оның жауапкершілігін арттырады. Баланы «сен әлі кішкентайсың» деп шектемеңіз. • **Ойын арқылы оқыту:** 5 жастағы бала үшін ең басты іс-әрекет — **ойын**. Әріптер мен сандарды жаттатуға асықпаңыз, оны ойын түрінде, ертегілер мен суреттер арқылы қызықты етіп жеткізіңіз. • **Мақтау мен қолдау:** Нәтижені емес, талпыныстыны мақтаңыз. «Сен керемет салдың» дегеннен көрі, «Сенің мына түстерді таңдағаның маған ұнады, көп еңбек етіпсің» деген дұрыс.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**«Құрастыр да, әңгімеле»** Материал: Лего, кубик, түрлі пішіндер. Тапсырма: Бала өзі қалаған затты (үй, көлік, жануар) құрастырады.	**«Өз суретім»** Материал: Қағаз, бояу, қарындаш. Тапсырма: «Менің арманым», «Менің отбасым», «Табиғат» тақырыбында сурет салады.	**«Жұмбақ іздеуші»** Материал: Суреттер, бөлмеге жасырылған ұсақ ойыншықтар. Тапсырма: «Қызыл ойыншықты тап», «Дөңгелек затты тап» деп бағыт беріледі.	.	**«Кімнің көлігі?»** Материал: Машина, автобус, ұшақ, кеме ойыншықтары. Тапсырма: Әр көліктің қайда жүретінін айту (жолда, әуеде, суда).
Ертеңгілік жаттығу	**I. Бір сапқа тұру, саппен жүріп және жүгіру.** **Тәрбиешінің дабылы бойынша тоқтау. Қолды жоғары көтеріп аяқтың ұшымен жүру, қолды белге қойып өкшемен жүру.** **II. 1.Б.қ. Тік тұру, қол белде. Қолды желкеге қойып басымызды артқа шалқайту, оң аяқты артқа аяқ ұшымен қою.Орнына келу. Сол**				

	аяқпен қайталау. 5-6 рет. **2. Б.қ. Аяқ алшақ,қол белде. Оңға бұрылу,оң қолды жанға созу. Орнына келу,сол жаққа келу. 6 рет** **3. Б.қ. Тізеге тұру,қол екі жанда. Оң аяқпен алға қою,пружинше қозғалу. Орнына келу,сол аяқпен қайталау. 5-6 4. Б.қ. Тізеге тұру, қол белде. Бір,екі оң жақ жанбасқа отыру,** **қолды алға созу. Үш,төрт орнына келу. Сол жаққа қайталау.** **5. Б.қ. Тік тұру, қол екі жанда,қос аяқтап секіру. 4 – 5 рет** **Тыныс алу жаттығулары.** **III. Жәй жүріп аузын ашып демалып, мұрынмен шығару. Уф-уф-уф**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	Әнұран орындау **Жылулық сәті:** Амансың ба,Алтын күн! Амансың ба,жер Ана! Амансың ба,көк аспан! Амансың ба,достарым! **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**	**Артикуляциялық жаттығулар** Мақсаты: Дыбыстарды анық айту, сөйлеу мүшелерін жаттықтыру. «А-а-а» – ауызды кең ашып айту. «И-и-и» – ерінді жымию. «У-у-у» – ерінді түтікше етіп жиыру. «Ла-ла-ла», «Ра-ра-ра» – тіл ұшын көтеріп айту	**«Пішіннен сурет сал»** – текше, дөңгелек, үшбұрыш арқылы сурет құрастыру. **(Шығармашылық,таным іс-әрекет)** .		**Жылулық сәті:** Достар бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Отбасым - мақтанышым. Тазалықтың досы (кіріктірілген) **Міндеті:** Диалогты сөйлеуді қалыптастыру: өзіне арналған сөздерді тыңдап, түсінуге, әңгімені қолдауға, сұрақтарға жауап беруге және сұрауға, әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті, әдепті, байсалды ұстау іскерліктерін жаттықтыру. **Тәрбиеші :** «Балалар, бүгін біз ең жақын адамдарымыз – отбасымыз туралы және үйіміздегі тазалықты қалай сақтау керектігі туралы сөйлесеміз. Бір-бірімізді мұқият тыңдап, сұрақтарға әдептілікпен, байсалды жауап	**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Сөздегі дыбыс пен буын орны (кіріктірілген 1.05). **Міндеті:** Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. **Тәрбиеші :** «Балалар, әрбір сөз бөлшектерден, яғни буындардан тұрады. Біз бүгін сол шашылып қалған буындарды жинап, олардан бүтін сөздер құрап үйренеміз. Бұл бізге тез оқып, дұрыс сөйлеуге көмектеседі». **№1 Ойын: «Буынды жалғастыр»** **Мақсаты:** Сөздің соңғы буынын тауып, сөзді аяқтауға дағдыландыру. **Барысы:** Тәрбиеші допты лақтырып, сөздің бірінші буынын айтады (мысалы: «Ба-»). Бала допты қағып алып, сөзді	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Заттар тобын санау және салыстыру. Заттар тобы. Заттарды санау (кіріктірілген 1.05). **Міндеті:** Саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару. **Тәрбиеші:** «Балалар, бүгін біз заттарды санап қана қоймай, оларды қалай теңестіруді үйренеміз. Егер бір топта ойыншық аз болса, біз оған тағы біреуін қосып, санын тең қыламыз. Ал егер зат тым көп болса, біреуін алып тастап, теңдікті өзгертуге болады». **№1 Ойын: «Көршілерді теңестір»**		**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Барлық мамандық қажет әрі маңызды. **Міндеті:** Әртүрлі мамандықтардың еңбегі туралы түсініктерін кеңейту, еңбектің мазмұны, сипаты және нәтижесінің маңызын түсіну және бағалау. **Тәрбиеші:** «Балалар, әлемде мамандықтар өте көп. Дәрігер бізді емдейді, мұғалім білім береді, ал аспаз дәмді ас әзірлейді. Әр мамандықтың өз маңызы бар. Егер бір мамандық иесі жұмыс істемесе, өміріміз қиындай түсер еді. Сондықтан кез келген еңбекті құрметтеуіміз керек». **№1 Ойын: «Бұл кімге керек?»**

	беруді үйренеміз». **№1 Ойын: «Сұхбат»** **Мақсаты:** Диалогтық сөйлеуді дамыту және сұрақ қоя білуге баулу. **Барысы:** Балалар жұпқа бөлінеді. Бірі «тілші», екіншісі «қонақ» болады. Тілші отбасы туралы сұрақтар қояды (Мысалы: «Сенің отбасыңда кімдер бар?», «Тазалық сақтау үшін не істейсің?»). Содан соң рөлдерімен ауысады. **№2 Ойын: «Сиқырлы доп»** **Мақсаты:** Әңгімені қолдау және мәдениетті сөйлеу іскерлігін бекіту. **Барысы:** Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші допты беріп, әңгіме бастайды. Бала допты қабылдап, байсалды түрде жауап беріп, әрі қарай жалғастырады. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Заттар тобы. Заттарды санау. **Міндеті:** Саны кем затқа бір зат қосу арқылы теңсіздіктен теңдік немесе саны көп заттан біреуін алып тастау арқылы теңдіктен теңсіздік шығару. **Тәрбиеші :** «Балалар, біз бүгін заттардың санын теңестіруді үйренеміз. Егер бір жақта ойыншық аз болса, оған біреуін қосамыз. Ал егер көп болса, біреуін алып тастау арқылы оларды тең етуді үйренеміз». **№1 Ойын: «Қуыршақтарды қонаққа шақырамыз»** **Мақсаты:** Заттарды қосу арқылы теңдік орнатуды үйрету.	аяқтайтын буынды қосады («-ла»). Нәтижесінде «Бала» сөзі шығады. (Қо-зы, Түл-кі, Дос-тық). **№2 Ойын: «Буыннан сөз құра»** **Мақсаты:** Ауызша буындардың орнын ауыстырып, сөз құрау іскерлігін дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші буындарды ауыстырып айтады (мысалы: ла, қа»), балалар оны дұрыстап «Қала» деп құрастыруы керек. Сөз дұрыс құралса, балалар шапалақ ұрады. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Ұлы Отан соғысы ардагерлері. **Міндеті:** Ұлы Отан соғысы жылдарында Отанын қорғаған қазақстандық жауынгерлердің - Кеңес Одағының батырлары Бауыржан Момышұлының, Әлия Молдағұлованың, Мәншүк Мәметованың, Халық қаһарманы Рахымжан Қошқарбаевтың ерліктері туралы білу, оларды құрметтеу. **Тәрбиеші :** «Балалар, біз бүгін еліміздің батырлары туралы сөйлесеміз. Олар біздің бейбіт өміріміз үшін от пен оқтың арасында ерлік көрсеткен. Бауыржан атамыздың айбатын, Әлия мен Мәншүк апаларымыздың батылдығын, Рахымжан атамыздың ту тіккен ерлігін әрқашан мақтан тұтуымыз керек». **№1 Ойын: «Батырларды таны»** **Мақсаты:** Батырлардың есімдерін есте сақтау және	**Мақсаты:** Бір затты қосу арқылы теңдік орнатуды үйрету. **Барысы:** Үстел үстінде екі топ зат тұрады (мысалы, 4 қоян және 3 сәбіз). Тәрбиеші: «Қояндарға сәбіз жете ме?» деп сұрайды. Балалар санап, «жоқ» дейді. Бала бір сәбізді қосу арқылы екі топты теңестіреді (4=4). **№2 Ойын: «Артық затты тап»** **Мақсаты:** Затты алып тастау арқылы теңсіздіктен теңдік шығаруды меңгерту. **Барысы:** Тәрбиеші алты текше мен бес допты көрсетеді. Салыстыру арқылы текшенің көп екенін анықтайды. Бала бір текшені алып тастау арқылы «енді доп пен текше тең болды» деген тұжырым жасайды. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Дыбыстардың санын анықтау. **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Тәрбиеші :** «Балалар, біз айтатын әрбір сөз дыбыстардан құралады. Дыбыстар дауысты (созып айтылатын) және дауыссыз (кедергімен айтылатын) болып бөлінеді. Бүгін біз сөзде неше дыбыс бар екенін және олардың ретін табуды үйренеміз». **№1 Ойын: «Дыбыстар үйшігі»** **Мақсаты:** Сөздегі дыбыс санын және ретін анықтау.		**Мақсаты:** Мамандық иелерінің еңбек құралдарын ажырата білу. **Барысы:** Тәрбиеші түрлі құралдарды (фонендоскоп, ожау, бор, тарақ) көрсетеді. Балалар бұл заттардың қай мамандыққа тиесілі екенін және ол маман иесі не істейтінін айтып береді. **№2 Ойын: «Кім болам?»** **Мақсаты:** Еңбектің мазмұны мен нәтижесін сипаттау. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші допты лақтырып: «Егер мен наубайшы болсам...» дейді. Бала допты қағып алып, мамандықтың нәтижесін айтады: «...онда мен нан пісіремін». **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Буындардың орнын анықтау. **Міндеті:** Сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. **Тәрбиеші түсіндірмесі:** «Балалар, сөздер дыбыстардан, ал дыбыстар бірігіп буын құрайды. Сөздің қаншалықты ұзын немесе қысқа екенін білу үшін біз оны буынға бөлеміз. Бүгін біз буындарды санап, олардың қайсысы бірінші, қайсысы соңғы тұрғанын табамыз». **№1 Ойын: «Шапалақ»** **Мақсаты:** Сөздегі буын санын есту арқылы анықтау. **Барысы:** Тәрбиеші сөздер айтады (мысалы: бал-ға, мек-теп, кі-тап-ха-на). Балалар әр буынға бір рет шапалақ ұрып, санын айтады. Кім қателеспей

	Барысы: Үстелде 4 қуыршақ және 3 орындық тұрады. Балаларға «Орындықтар қуыршақтарға жетпей тұр, не істейміз?» деп сұрақ қойылады. Бала бір орындықты қосып, «4=4 болды» деп түсіндіреді. Ойынды ары қарай балалрдың ойларына қарай өрбіту **№2 Ойын: «Көршілес топтар»** **Мақсаты:** Затты алып тастау арқылы теңсіздіктен теңдік шығару. **Барысы:** Екі себетте текшелер (кубиктер) тұрады: бірінде 5, екіншісінде 6. Бала көп себеттен біреуін алып тастап, сандарды теңестіреді. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Қамқор балалар. Дауылпаз (кіріктірілген) **Міндеті:** Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуді, интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді жетілдіру. Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру. **Тәрбиеші :** «Балалар, біз бүгін сөздердің соңын дұрыс өзгертіп айтуды және дауыс ырғағымызбен сұрақ қоюды немесе таңғалуды үйренеміз. **№1 Ойын: «Бұл кімнің аспабы?»** **Мақсаты:** Сөздерді тәуелдеп, септеп айтуға жаттықтыру. **Барысы:** Ортада дауылпаз	оларды суреттері бойынша ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші батырлардың портреттерін көрсетеді. Балалар олардың кім екенін атап, олар туралы қысқаша мәлімет береді (мысалы: «Әлия – мерген қыз»). **№2 Ойын: «Кім батыл?» (Эстафета)** **Мақсаты:** Батырлардың ерлігін үлгі ете отырып, ептілікке тәрбиелеу. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Кедергілерден өтіп, соңында тұрған «Туды» алып, «Мен Отанымды сүйемін!» деп айтуы керек. Бұл ойын Рахымжан Қошқарбаевтың ерлігін түсіндіруге бағытталады. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Достық мерекесі. **Міндеті:** Балалардың заттар мен жағдайды нақты сипаттауда қарапайым тұжырымдар мен өз ойларын басқаларға түсінікті жеткізуге баулу. **Тәрбиеші:** «Достық – бұл үлкен байлық. Бүгін біз достар арасындағы сыйластық, мерекелік көңіл-күй туралы әңгімелейміз. Әрқайсың өз досыңды қалай сипаттар едіңдер? Ол қандай бала? Осы туралы ой бөлісейік». **№1 Ойын: «Менің досым қандай?»** **Мақсаты:** Сипаттау сөздерін қолданып, өз ойын жүйелі жеткізуге үйрету. **Барысы:** Бала ортаға шығып, өз досын атын атамай сипаттайды (мысалы: «Ол мейірімді, шашы қара, маған ойыншығын	**Барысы:** Тәрбиеші үш немесе төрт дыбыстан тұратын сөз айтады (мысалы, «ДОП» немесе «АЛМА»). Балалар әр дыбысты жеке атап, олардың орнын текшелермен (қызыл – дауысты, көк – дауыссыз) белгілейді. **№2 Ойын: «Түстердің айтысы»** **Мақсаты:** Дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату. **Барысы:** Тәрбиеші дыбыстарды атайды. Егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл карточканы, ал дауыссыз болса, көк карточканы көтереді. Содан соң сол дыбыстардан басталатын сөздер айтады. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Жеңіс күні. **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту; олардың назарын кітаптың безендірілуіне, иллюстрацияларына аудару. **Тәрбиеші :** «Балалар, 9 мамыр – Жеңіс күні! Бұл күн – үлкен мереке. Біз Отанды қорғаған аталарымыз бен апаларымызды еске алып, оларға арналған өлеңдерді мәнерлеп оқимыз. Қараңдаршы, мына кітаптағы суреттерде Жеңіс мерекесі қалай бейнеленген?» **№1 Ойын: «Көркем суретші»** **Мақсаты:** Кітап иллюстрацияларына назар аударып, мазмұнын айтып беру.		санайды, сол жеңімпаз атанады. **№2 Ойын: «Пойыз»** **Мақсаты:** Буын ретін анықтау. **Барысы:** Тақтада үш вагоны бар пойыз суреті тұрады. Тәрбиеші сөз айтады (мысалы: МА-ШИ-НА). Балалар «МА» буыны бірінші вагонда, «ШИ» екінші, «НА» үшінші вагонда екенін айтып, тиісті карточкаларды орналастырады. **3. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Лақтыру. **Міндеті:** Допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу; 2–2,5 м арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру. **Тәрбиеші:** «Бүгін біз нағыз мерген боламыз! Допты кедергілер арасымен өткізуді, қабырғадан серпілген допты шапшаң ұстап алуды және нысанаға дөп тигізуді үйренеміз». **№1 Ойын: «Қабырға – доп»** **Мақсаты:** Допты қабырғаға лақтыру және екі қолмен қағып алу дағдысын дамыту. **Барысы:** Балалар қабырғадан 1,5-2 метр қашықтықта тұрады. Допты қабырғаға лақтырып, кері қайтқанда жерге түсірмей екі қолмен ұстап алуы керек. **№2 Ойын: «Мерген асықшы»** **Мақсаты:** Нысанаға дәлдеп лақтыруды үйрету. **Барысы:** Жерге шеңбер сызылып, ортасына асықтар немесе кеглилер қойылады. Балалар 2-2,5 метр

	тұрады. Тәрбиеші: «Менің дауылпазым», «Сенің дауылпазың», «Оның дауылпазы» деп тәуелдеп айтқызады. Одан соң «Дауылпазбен ойнаймыз» (көмектес септік) сияқты сөйлемдер құратады. **№2 Ойын: «Қамқор болайық»** **Мақсаты:** Интонация түрлерін ажырату және қолдану. **Барысы:** Тәрбиеші сөйлемді хабарлы айтады (Мысалы: Балалар өсімдіктерге қамқор болу керек.). Балалар оны сұраулы (Өсімдіктерге қамқор боламыз ба?) және лепті («О, қандай әдемі өсімдіктер.) етіп қайталайды. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Лақтыру. **Міндеті:** Лақтыру, қағып алу, домалату. Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу. **Тәрбиеші :** «Бүгін біз допты жоғары лақтырып, оны жерге түсірмей ұстап алуды үйренеміз. Сондай-ақ, кедергілерден (жіптен) асыра лақтырып,ептілігімізді тексереміз». **№1 Ойын: «Көңілді доптар»** **Мақсаты:** Допты жоғары лақтыру және екі қолмен/бір қолмен қағып алу. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиешінің белгісімен допты жоғары лақтырып, екі қолмен ұстайды.	береді»). Басқа балалар сипаттама бойынша кім туралы айтылғанын табуы керек. **№2 Ойын: «Жақсы ма, жаман ба?»** **Мақсаты:** Түрлі жағдаяттарға қарапайым тұжырым жасауды үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші достыққа қатысты жағдайларды айтады (мысалы: «Ойыншықты бөлісу», «Досын итеріп жіберу»). Балалар «жақсы» не «жаман» екенін айтып, себебін түсіндіреді. **4. Музыка** **Тақырыбы:** 1. «Ел қорғауға әзірміз», 2. «Ел қорғауға әзірміз» (кіріктірілген 7.05). **Міндеті:** Балалар музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді жеке және шағын топпен орындауға үйрету, балалар шығармашылығын дамыту, оларды белсенділікке, дербестікке баулу. **:** «Бүгін біз нағыз сарбаздар сияқты музыкалық аспаптарда ойнаймыз. Біздің музыкамыз асқақ, екпінді болуы керек. Әрқайсың өз аспабыңда әуенді дұрыс ырғақпен орындауға тырысыңдар». **№1 Ойын: «Көңілді оркестр»** **Мақсаты:** Шағын топпен аспаптарда ойнау дағдысын қалыптастыру. **Барысы:** Балалар үш топқа бөлінеді (дауылпазшылар, қоңыраушылар, ағаш қасықтар). Тәрбиеші дирижер ретінде белгі бергенде, әр топ кезекпен немесе бірге марш әуеніне ілесіп	**Барысы:** Тәрбиеші Жеңіс күніне арналған кітапты көрсетеді. Балалар суреттерге (иллюстрацияларға) қарап, ондағы адамдардың көңіл-күйін, киімін және бейнеленген оқиғаны сипаттайды. **№2 Ойын: «Мәнерлеп айту эстафетасы»** **Мақсаты:** Өлеңді интонациямен және жатқа айту дағдысын дамыту. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Жатталған өлеңді бір-бір жолдан кезектесіп, сезіммен (мақтанышпен) айтып шығады. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Лақтыру. **Міндеті:** Лақтыру, қағып алу, домалату. Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу. **Тәрбиеші:** «Бүгін біздің қолымыз епті әрі күшті болады! Біз допты жоғары лақтырып қана қоймай, оны кедергілерден асыруды және әртүрлі қолмен қағып алуды жаттықтырамыз». **№1 Ойын: «Допты қағып ал»** **Мақсаты:** Допты жоғары лақтырып, оң және сол қолмен кезектесіп қағып алу. **Барысы:** Тәрбиешінің бұйрығымен балалар допты жоғары лақтырады. Алдымен екі қолмен, кейін тек оң қолмен, сосын тек сол қолмен қағып алуға тырысады. **№2 Ойын: «Жіптен асыра**		қашықтықтан құм қапшығын немесе асықты лақтырып, нысананы құлатуы немесе шеңберден шығаруы тиіс. **4. Шығармашылық** **Тақырыбы:** Сурет сал (1. Жеті лақ ертегісі, 2. Үш аю ертегісі). (кіріктірілген 1.05) **Міндеті (Сурет):** Балалардың суретте қарапайым сюжеттерді: әлеуметтік оқиғаларды, қоршаған өмірдегі оқиғаларды, мерекелерді, адамдардың еңбегін, ертегілердің, өлеңдердің, әндердің және басқалардың желісін жеткізе білуін жетілдіру. **Міндеті (Мүсіндеу):** Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару. **Міндеті (Жапсыру):** Ертегілер мен әңгімелердің мазмұны бойынша сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. **Міндеті (Құрастыру):** Табиғи (ағаш, мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері және т.б.) және қалдық заттардан құрастыруға баулу. **Тәрбиеші :** «Балалар, бүгін біз ертегілер еліне саяхат жасаймыз. «Жеті лақ» пен «Үш аю» ертегісіндегі кейіпкерлерді суретте бейнелеп, ермексаздан мүсіндеп және түрлі табиғи заттардан олардың үйін құрастырамыз». **№1 Ойын: «Тірі суреттер»** **Мақсаты:** Ертегі сюжетін есте сақтау және қиялмен жеткізу.

	Содан соң кезекпен оң қолмен, кейін сол қолмен қағып алуды жаттығады. **№2 Ойын: «Жіптен өткіз»** **Мақсаты:** Допты жіптің үстінен лақтыру дағдысын қалыптастыру. **Барысы:** Залдың ортасына тартылған жіптің екі жағына балалар тұрады. Допты жіптің үстінен асыра лақтырып, келесі бала оны қағып алуы керек. Ойын допты домалату түрінде де жалғасады.	ойнайды. **№2 Ойын: «Ырғақты қайтала»** **Мақсаты:** Музыкалық ырғақты сезіну және жеке орындаушылықты дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші дауылпазбен қарапайым ырғақты соғады (мысалы: екі қатты, бір ақырын). Бала сол ырғақты өз аспабында дәл қайталауы тиіс. Бұл баланың зейіні мен дербестігін арттырады.	**лақтыру»** **Мақсаты:** Допты дәлдікпен жіптің үстінен лақтыру. **Барысы:** Залдың ортасына жіп тартылады. Балалар екі топқа бөлініп, жіптің екі жағында тұрады. Бірінші топ допты жіптің үстінен асыра лақтырады, ал екінші топтың балалары оны жерге түсірмей қағып алуы керек. Содан соң кезек алмасады.		**Барысы:** Тәрбиеші ертегінің бір үзіндісін айтады. Балалар сол сәттегі кейіпкердің іс-қимылын көрсетіп, содан кейін суретте қалай бейнелейтінін айтып береді. **№2 Ойын: «Шеберлер қаласы» (Топтық жұмыс)** **Мақсаты:** Мүсіндеу,жапсыру мен құрастыруда топпен жұмыс істеу. **Барысы:** Балалар топқа бөлінеді. Бір топ лақтарды мүсіндейді, екінші топ табиғи заттардан (бұтақтар, дән) олардың үйін құрастырады. Соңында бәрі бірігіп ортақ композиция жасайды.
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	№ 45 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар құмнан «жол айрығын» және «көпірлер» жасап ойнайды. • Қимылды ойын: «Кімнің машинасы жылдам?» o Барысы: Белгіленген сызыққа дейін «рульмен» жүгіріп жарысу. • Бақылау: Машина сигналдарын бақылау. Машиналар неге «би-бип» деп дыбыс беретінін (ескерту, қауіп) түсіндіру.	№ 46 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар «Автобус» ойынын ойнайды (орындықтарды тізіп қойып, билет сатушы мен жүргізуші болады). • Қимылды ойын: «Тоқта — Жүр» o Барысы: Тәрбиеші қолмен сигнал береді, балалар соған қарап әрекет етеді. • Бақылау: Көшедегі арнайы көліктерді бақылау (Жедел жәрдем, Өрт сөндіру	№ 47 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар бормен жерге машинаның бөлшектерін (дөңгелек, терезе, капот) салып үйренеді. • Қимылды ойын: «Гараждар» o Барысы: Әр баланың өз «гаражы» (үйшігі) бар. Күн шыққанда бәрі жұмысқа кетеді, «Кеш батты» дегенде гаражға қайтады. • Бақылау: Қала шуын бақылау. Машиналар көп		№ 48 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар «Жанармай бекеті» (АЗС) ойынын ойнайды (машиналарға «бензин» құю). • Қимылды ойын: «Абайла, машина!» o Барысы: «Машина» (тәрбиеші) келе жатқанда, балалар тротуарға (сызықтың артына) шығып тұруы керек. • Бақылау: Машина терезелеріне түскен күн сәулесін («қояндарды»)

	• Еңбек: Ойыншықтар сақталатын шкафтың шаңын сүрту. .	машинасы). Олардың сирена дыбысын ажырату. • Еңбек: Ауладағы су ағатын құбырлардың аузын қоқыстан тазарту.	жерде құстардың дауысы естіле ме, әлде тек мотордың дыбысы ма? Салыстыру. • Еңбек: Алаңдағы темір құрылғыларды (саты, маятник) ылғал шүберекпен сүрту		бақылау. Көліктердің жылтырап тұрғанына назар аудару. • Еңбек: Ойын алаңындағы құмды шетке шашыратпай, ортаға жинау.
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Мақсаты:** Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Қолданылған құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Бақылау:** Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.	**Мақсаты:** Математикалық түсініктерін қалыптастыру **Жұмыс түрі:** Санап айту, салыстыру **Қолданылған құрал:** Кубиктер, санау таяқшалары **Бақылау:** 10-ға дейін санайды, бірақ кері санауға қиналады.	**Мақсаты:** Ұсақ моторикасын дамыту **Жұмыс түрі:** Қағаз қию, жапсыру **Қолданылған құрал**: Түрлі-түсті қағаз, қайшы, желім **Бақылау**: Қағазды қия алады, бірақ ұқыпты жапсыруға қиналады.	**Мақсаты:** Әлеуметтік дағдыларын жетілдіру **Жұмыс түрі**: «Менің досым» тақырыбында әңгімелесу **Қолданылған құрал:** Балалардың суреттері, смайликтер **Бақылау:** Досының атын айта алады, бірақ сөйлем құрауда қысқа жауап береді.	**Мақсаты:**Сөйлеу дағдысын дамыту **Жұмыс түрі**: Сурет бойынша әңгімелеу **Қолданылған құрал:** Сюжетті сурет **Бақылау:** Сөздік қоры жақсы, бірақ сөйлеммен айтуға қиналады.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**Қимылдық ойын** **«Көңілді қадамдар әлемі»** **Мазмұны:** Топта түрлі түсті іздер (аяқ, алақан, секіру белгісі) төселеді. Балалар әуенмен жүріп, белгіге сай қимыл жасайды. Аяқ ізі – жүр Алақан – шапалақта Жұлдыз – секір	**2. Ұлттық ойын** **«Асықтар сыр шертеді»** **Мазмұны:** Балалар асықтарды түстеріне қарай жинайды, санайды, аттарын атайды (алшы, тәйке, бүк, шік). **Қосымша қызық:** – «Алшы түскен асық маған әңгіме айтады» Бала асыққа қарап қысқа ойдан әңгіме құрастырады.	**3. Сюжетті-рөлдік ойын** **«Қиял қалашығы»** **Мазмұны:** Балалар өздері қала ойлап табады: – дәрігер – құрылысшы – аспаз – дүкенші Әр бала рөлін өзі таңдайды, қала өмірін бірге ойнайды. **Тәрбиешінің рөлі:**		**4. Үстел үсті-баспа ойыны** **«Сиқырлы суреттерді тап»** **Мазмұны:** Карточкаларда заттардың жартылай суреті беріледі. Бала қай сурет екенін табады және жалғасын айтады. Мысалы: 🍎 – алма, 🐑 – қой, 🏠 – үй.

			Бақылаушы, қажет кезде ғана бағыт береді.		
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** 5 жасар бала — бұл енді кішкентай бөбек емес, ол өз пікірі бар, қоршаған ортаны белсенді танушы тұлға. Бұл жаста баланың **эмоционалды интеллектісі** мен **қиялы** шарықтау шегіне жетеді. **2. Негізгі бағыттар: Неге назар аудару керек? (8 минут)** • **Сезімдерін түсіну және қабылдау:** Баланың ашуын, ренішін баспаңыз. «Еркелеме», «Жылама» дегеннен көрі: «Сенің ренішіңді түсінемін, бірақ бұлай істеуге болмайды» деп, сезімін сөзбен айтып үйретіңіз. • **Дербестікке мүмкіндік беру:** Киімін өзі киюі, ойыншықтарын жинауы, дастархан жаюға көмектесуі — бұл оның жауапкершілігін арттырады. Баланы «сен әлі кішкентайсың» деп шектемеңіз. • **Ойын арқылы оқыту:** 5 жастағы бала үшін ең басты іс-әрекет — **ойын**. Әріптер мен сандарды жаттатуға асықпаңыз, оны ойын түрінде, ертегілер мен суреттер арқылы қызықты етіп жеткізіңіз. • **Мақтау мен қолдау:** Нәтижені емес, талпыныстыны мақтаңыз. «Сен керемет салдың» дегеннен көрі, «Сенің мына түстерді таңдағаның маған ұнады, көп еңбек етіпсің» деген дұрыс.			

Тәрбие-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: « Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ »КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезең: 2-**апта11 -15 мамыр 2025-2026 оқу жылы**
Мамыр -Құндылық: Бірлік және ынтымақ . Апта дәйексөзі: «Жұмыла көтерген жүкжеңіл»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 11.05.26**	**Сейсенбі 12. 05.26**	**Сәрсенбі 13.05.26**	**Бейсенбі 14.05.25**	**Жұма 15.05.26**
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме оны не қызықтырады,баланың жеке пікірін білдіруге қатысады. **«Көңілді сәлемдесу» (Тіл дамыту және Құндылық)** • **Міндеті:** Балаларды бір-бірімен еркін тілдік қарым-қатынасқа баулу. • **Шарты:** Балалар шеңберге тұрады. Кезекпен бір-бірінің қолын алып немесе иықтарын түйістіріп амандасады. • **Диалог:** «Қайырлы таң, Азамат! Бүгін көңіл-күйің қалай?». Бұл баланың диалогтық сөйлеуін дамытып, достық атмосфера орнатады. **«Күй күмбірі»:«** Аққу» **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру **(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **Бірлескен шығармашылық пен Үнемшілдік** **Кеңес:** Қалдық заттардан немесе табиғи материалдардан бірге бұйым жасаңыз. • **Іс-әрекет:** Бос қораптардан немесе түрлі дәннен «Достық үйін» құрастырыңыз. Суды, жарықты үнемдеуді (үнемді тұтыну) бірге әдетке айналдырыңыз. • **Тәрбиелік мәні:** Бала үнемшілдікке үйренеді және ата-анасымен бірлесіп жұмыс істеу арқылы отбасындағы ынтымақты сезінеді **Кейіпкерлер арқылы мінез құлықты тәрбиелеу** **Кеңес:** Кешкісін кітап оқығанда кейіпкерлердің іс-әрекетіне бірге баға беріңіз. • **Іс-әрекет:** «Маша мен аю» сияқты ертегілерді оқығанда: «Оның бұл ісі дұрыс па? Сен оның орнында не істер едің?» деп сұраңыз. • **Тәрбиелік мәні:** Бұл баланың сыни ойлауын дамытып, жақсы мен жаманды ажыратуға, дұрыс шешім қабылдауға үйретеді. **Қорытынды сөз:** Құрметті ата-ана! Балаңызға ең үлкен үлгі — сіздің іс-әрекетіңіз. Отбасында бірлік пен ынтымақ болса, балаңыздың болашағы баянды болады. **«Жұмыла көтерген жүк жеңіл»** екенін балаңызға күнделікті өмірде көрсетіп отырыңыз.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық,		**1. Сюжетті-рөлдік ойын: «Экологтар**	**2. Үстел үсті-баспа ойыны: «Дыбыстар мен**	**3. Шығармашылық дербес әрекет:**	**4. Музыкалық-қимылдық ойын:**

ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)		**ауылы»** **Мақсаты:** Табиғатты қорғауды «асар» дәстүрімен ұштастырып, диалогтық сөйлеуді дамыту. **Шарты:** Балалар рөлдерге бөлінеді (экологтар, ауыл тұрғындары, жүргізушілер). «Ауылда» тазалық жұмыстарын жүргізеді. «Асар» жасап, бәрі жабылып «ағаш егеді» (ойыншықтардан)..	**сандар саяхаты»** **Мақсаты:** Сөз мағынасын түсіну және 10 көлемінде санау дағдыларын бірлесіп бекіту. **Шарты:** Балалар топқа бөлініп, үлкен картада саяхаттайды. Әр аялдамада тапсырма бар: бірінде суреттегі заттың атын буынға бөлу (сауат ашу), екіншісінде заттардың санын салыстырып, «артық-кем» белгісін қою (математика). .	**«Достық қаласы» (Мүсіндеу және Құрастыру)** **Мақсаты:** Табиғи және қалдық заттардан ұжымдық жұмыс жасау, түстерді ажырату. **Шарты:** Балалар ермексаздан (мүсіндеу) және табиғи заттардан (құрастыру) «Достық қаласының» макетін жасайды. Бірі — Қазақстан туын бейнелесе, екіншісі — қобызды мүсіндейді. Үшіншісі — киіз үйді құрастырады.	**«Жас ұландар шеруі»** **Мақсаты:** Музыка ырғағын сезіну және сапқа тұру дағдыларын ынтымақтастықта көрсету. **Шарты:** Музыка орталығында балалар өз бетінше «Жас ұландар» маршын қосады. Әуен ырғағымен түзу бағытта адымдап, жұптарымен шеңбер бойымен жүреді. Музыка тоқтағанда бір, екі немесе үш қатарға жылдам тұруы керек.
Ертеңгілік жаттығу	**Мамыр 1-2 апта** **Таңғы жаттығу кешені № 17** **(құралсыз)** **I. Бір сапқа тұру, саппен жүріп және жүгіру.** **Тәрбиешінің дабылы бойынша тоқтау. Қолды жоғары көтеріп аяқтың ұшымен жүру, қолды белге қойып өкшемен жүру.** **II. 1.Б.қ. Тік тұру, қол белде. Қолды желкеге қойып басымызды артқа шалқайту, оң аяқты артқа аяқ ұшымен қою.Орнына келу. Сол аяқпен қайталау. 5-6 рет.** **2. Б.қ. Аяқ алшақ,қол белде. Оңға бұрылу,оң қолды жанға созу. Орнына келу,сол жаққа келу. 6 рет** **3. Б.қ. Тізеге тұру,қол екі жанда. Оң аяқпен алға қою,пружинше қозғалу. Орнына келу,сол аяқпен қайталау. 5-6 4. Б.қ. Тізеге тұру, қол белде. Бір,екі оң жақ жанбасқа отыру,** **қолды алға созу. Үш,төрт орнына келу. Сол жаққа қайталау.** **5. Б.қ. Тік тұру, қол екі жанда,қос аяқтап секіру. 4 – 5 рет** **Тыныс алу жаттығулары.** **III. Жәй жүріп аузын ашып демалып, мұрынмен шығару. Уф-уф-уф**			
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
		1. «Көңілді сандар мен дыбыстар» **Мақсаты:** Балалардың зейінін шоғырландыру,	**2. «Жылы лебіз – сүйінші»** **Мақсаты:** «Сүйінші» дәстүрін қолдана отырып, балалардың көңіл-күйін көтеру.	**«Жас экологтың құпия сандығы»** **Мақсаты:** Жаңа тақырыпқа қызығушылық	**4. «Бірлік шынжыры»** **Мақсаты:** Музыка ырғағын сезіну және

		сабақ алдындағы ширату. **Шарты:** Тәрбиеші балалармен шеңбер құрып тұрады. Егер тәрбиеші **сан** айтса (мысалы, "Бес!"), балалар сонша рет қол шапалақтайды. Егер тәрбиеші **дыбыс** айтса (мысалы, "А-а-а"), балалар сол дыбыстан басталатын мағынасы бар бір сөзді тез айтуы керек.	**Шарты:** Балалар шеңберде тұрып, бір-біріне сиқырлы таяқшаны немесе ойыншықты ұсынады. Ұсынған бала: «Сүйінші! Бүгін біз өте қызықты ертегі оқимыз!» - дейді. Қабылдаған бала: «Бәрекелді! Рақмет!» - деп, өз кезегінде келесі балаға жақсы жаңалық (немесе мақтау сөз) айтады.	ояту (Проблемалық ситуация). **Шарты:** Тәрбиеші ортаға әдемі сандық (немесе қорап) қояды. Ішінде табиғи заттар (жапырақ, дән, мақта) және қалдық заттар (пластик бөтелке, қағаз) бар. Балалар кезекпен келіп, сандықтан бір затты суырып алады. Ол заттың табиғатқа тигізер пайдасы не зияны туралы бір ауыз сөз айтып, өз орнына отырады	топты ұйымшылдыққа баулу. **Шарты:** Фонда «Жас ұландар» маршы жай ойнап тұрады. Балалар бір-бірінің иығынан ұстап, «поезд» болып сапқа тұрады. Тәрбиешінің белгісімен (ысқырық немесе шапалақ) сап бірде оңға, бірде солға ырғақпен бұрылады. Ең бастысы – шынжырды үзіп алмау керек.
Кестеге сәйкес ҰІӘ		**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Сөздегі дыбыстардың реті мен саны. **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Заттар тобы. Заттарды санау (кіріктірілген) **Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. Жиынның бөліктерін	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Жолда абайла. Киіз үй (кіріктірілген) **Міндеті:** Балаларды бір-бірімен еркін тілдік қарым-қатынасқа баулу; диалогты	**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Жас экологтер. **Міндеті:** Қарапайым экологиялық ұғымдарды, адамның

		болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **Тәрбиеші:** «Балалар, біз сөйлегенде көптеген сөздерді қолданамыз. Әрбір сөздің өз мағынасы болады, яғни ол белгілі бір затты, қимылды немесе белгіні білдіреді. Мысалы, "алма" десек, көз алдымызға тәтті жеміс келеді. Сөздер дыбыстардан құралады. Егер сөздегі дыбыстардың орнын ауыстырып алсақ немесе бір дыбысты тастап кетсек, сөздің мағынасы жоғалып кетуі мүмкін. Сондықтан сөйлегенде дыбыстарды анық және ретімен айту өте маңызды». **1-ойын: «Сөздер не дейді?»** *Шарты:* Тәрбиеші бірнеше сөз айтады (мысалы: бал, бала, балапан). Балалар осы сөздердің мағынасы қалай өзгеретінін және бір дыбыс қосылғанда сөздің қалай ұзаратынын түсіндіреді. **2-ойын: «Дыбыстың орнын тап»** *Шарты:* Балаларға 3-4 дыбыстан тұратын сурет беріледі. Олар текшелер арқылы әр дыбыстың орнын (бірінші, екінші, үшінші) тауып, сөзді мағынасына сай	санау және элементтердің (заттардың) бір-біріне қатынасы негізінде салыстыру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз сандар әлеміне саяхат жасаймыз. Біз 1-ден 10-ға дейін тура және 10-нан 1-ге дейін кері санауды еске түсіреміз. Сондай-ақ, заттар тобын (жиындарды) салыстырып үйренеміз. Мысалы, егер бір топта 5 текше, ал екінші топта 3 текше болса, қай топтың заты көп? Әрине, 5 текшесі бар топ үлкен. Біз заттарды біріктіріп немесе бөліктерге бөліп, олардың санын анықтаймыз». **1-ойын: «Зымыранды іске қос»** (Тура және кері санауға) **Шарты:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиешінің белгісімен "зымыранды ұшыру" үшін 1-ден 10-ға дейін хормен санайды. Содан кейін зымыранды қондыру үшін 10-нан 1-ге дейін кері санап, "Ұштық!" деп қолдарын жоғары көтереді. **2-ойын: «Көршісін тап және салыстыр»** (Жиындарды салыстыруға) **Шарты:** Үстел үстінде екі түрлі жиын (мысалы, қызыл және көк дөңгелектер) тұрады. Балалар әр жиынның бөліктерін санап, арасына "артық", "кем" немесе "тең" белгілерін қойып, қатынасын түсіндіреді **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Буын мен сөз. **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:**	сөйлеу тілін дамытуға негіз болатын түрлі әдістер мен тәсілдерді қолдану. Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен таныстыруды жалғастыру, «асар», «сүйінші сұрау» дәстүрлерінің мәнін түсіндіру, балаларды бір-біріне көмек қолын созуға, бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға, бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге, бір-біріне қамқор болуға баулу. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз өте маңызды екі тақырыпты қозғаймыз. Біріншісі – жол ережесі. Көшеде жүргенде бір-бірімізбен ақылдасып, қауіпсіздікті сақтауымыз керек. Екіншісі – біздің ата-бабамыздың қасиетті мекені – киіз үй. Қазақ халқында "асар" деген тамаша дәстүр бар, ол – бір істі бәрі жабылып бірге істеу, көмектесу. Ал жақсы хабар келгенде "сүйінші" сұраймыз. Киіз үйді де адамдар бірлесіп, бір-біріне көмектесіп құрған». **1-ойын: «Сұрақ-жауап: Жолда кім білгіш?»** (Диалогты дамыту) **Шарты:** Балалар екі-екіден жұптасады. Бірі — жаяу жүргінші, екіншісі — бағдаршам немесе реттеуші. Олар жолдан өту ережесі туралы өзара сөйлесіп, диалог құрады. **2-ойын: «Асарлатып үй**	табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғауды түсіндіру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз "Жас экологтер" мектебіне жиналдық. Эколог дегеніміз – табиғаттың жанашыры, оны қорғайтын адам. Біз де табиғаттың бір бөлшегіміз. Егер айналамызда ағаштар көп болса – ауа таза болады, егер өзендер таза болса – біз дені сау болып өсеміз. Табиғатты қорғау дегеніміз – гүлді жұлмау, қоқыс тастамау және жануарларға қамқор болу». **1-ойын: «Экологиялық бағдаршам»** **Шарты:** Тәрбиеші түрлі жағдайларды айтады. Егер табиғатқа пайдалы іс болса, балалар жасыл түсті, ал зиян болса қызыл түсті шеңберді көтереді. **2-ойын: «Табиғатты аяла»** **Шарты:** Балалар шеңберге тұрып, қолдарындағы гүлдің (ойыншық) макетін бір-біріне бере отырып, табиғатты қалай қорғайтыны туралы бір сөйлемнен айтады. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Дыбыс пен буынның сөздегі орны. **Міндеті:** Әрбір сөздің

		құрастырады. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Адам – табиғаттың бір бөлігі. **Міндеті:** Адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау, сақтау керек екенін білу. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Табиғат – біздің ортақ үйіміз. Адам – табиғаттың ажырамас бір бөлігі. Біз табиғатсыз өмір сүре алмаймыз: таза ауамен тыныстаймыз, су ішеміз, күннің нұрына жылынамыз. Егер табиғат зардап шексе, адам да зардап шегеді. Сондықтан біз айналамыздағы өсімдіктер мен жануарларды аялап, суды ластамай, табиғатты қорғауымыз керек». **1-ойын: «Табиғатқа көмек»** *Шарты:* Үстел үстінде түрлі суреттер жатады (қоқыс тастау, ағаш егу, гүлді жұлу, құстарға ұя салу). Балалар табиғатты қорғайтын әрекеттерді таңдап алып, оның себебін түсіндіреді. **2-ойын: «Егер мен болсам...»** *Шарты:* Тәрбиеші сұрақ қояды: "Егер сен кішкентай егілген ағаш болсаң, адамдардан не сұрар едің?". Балалар табиғаттың атынан оны қорғауға бағытталған	«Балалар, біздің айналамыздағы әрбір заттың өз атауы бар. Оларды біз "сөз" деп атаймыз. Әр сөз белгілі бір мағына береді. Егер мен "ағаш" десем, сендердің көз алдарыңа жасыл жапырақты өсімдік келеді. Ал сөздер бөлшектерден, яғни буындардан тұрады. Буындарды қосу арқылы біз мағынасы бар толық сөз құраймыз». **1-ойын: «Бұл не сөз?»** **Шарты:** Тәрбиеші заттардың суретін көрсетеді (мысалы: кі-тап, доп, гүл). Балалар сөздің мағынасын айтып, оның не үшін қажет екенін түсіндіреді. **2-ойын: «Шапалақ арқылы буынға бөл»** **Шарты:** Тәрбиеші сөз айтады, ал балалар сол сөздің ішінде неше буын бар екенін шапалақ ұру арқылы анықтайды. Мысалы: "Құ-ыр-шақ" (3 шапалақ). Осылайша сөздің құрылымын түсінеді. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Маша мен аю. **Міндеті:** Көркем шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгін біз бәрімізге таныс "Маша мен аю" ертегісінің кейіпкерлеріне айналамыз. Әр кейіпкердің өз мінезі бар. Маша – пысық, тапқыр қыз, ал Аю – аңқау, бірақ мейірімді. Сахнада сөйлегенде дауыс ырғағымыз бен бет-әлпетімізді (мимика) кейіпкердің көңіл күйіне (қуаныш,	**құрайық»** (Дәстүр мен ынтымақтастық) **Шарты:** Балалар топқа бөлінеді. Оларға киіз үйдің бөлшектері (кереге, ұық, шаңырақ суреттері) беріледі. Балалар бір-біріне көмектесе отырып, "асар" жасап, үйді тез әрі дұрыс құрастырып шығуы керек. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Бүтін және бөлік **Міндеті:** Қағаз парағын тең және тең емес бөліктерге бөлу, бүтін мен бөлікті салыстыру **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** Бүтін толық зат .Бөлігі бүтінің бір бөлігі. **1-ойын: «Тап та бөл»** **Шарты:** Бүтін мен бөлікті ажырату. Суреттерге қарап (алма,торт т.б)Оқушылар бүтін заттарды атайды, бөлінген заттарды атайды. **2-ойын: «Кім жылдам?»** **Шарты:** Бөліктерді дұрыс құрастыру.Ойының барысы:Қағазға қиылған бөліктер беріледі.Балалар бөліктерді біріктіріп бүтін сурет жасайды. Мысалы :алма, торт,питса ,шокалад. (жартысы)балалар артық заттың бөлік екен табады. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Қобыз. Қазақстан	мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Әрбір айтылған сөздің өз сыры мен мағынасы болады. Сөздер дыбыстардан құралып, буындарға бөлінеді. Егер біз дыбыстың орнын ауыстырсақ, сөздің мағынасы да өзгереді немесе жоғалып кетеді. Сөздердің қалай құралатынын білу – өте қызықты іс. Сөздің мағынасын түсінгенде ғана біз айналамызды тани аламыз». **1-ойын: «Сөзді тап»** **Шарты:** Тәрбиеші заттардың суретін көрсетеді (мысалы: "Доп", "Күн"). Балалар бұл сөздердің мағынасын түсіндіріп, ішіндегі дыбыстарды атап береді. **2-ойын: «Буыннан сөз құра»** **Шарты:** Тәрбиеші шашыраңқы буындарды айтады (мысалы: "ба-ла", "ал-ма"). Балалар оларды қосып, мағыналы сөз жасауы керек. **3. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Музыкалық-ырғақтық қимылдар. **Міндеті:** Қимылдардың ырғағын музыкалық сүйемелдеумен үйлестіру.

		тілектерін айтады. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Қараторғайдың ұясы. **Міндеті:** Тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Бүгін біз "Қараторғайдың ұясы" атты шығармамен танысамыз. Мұнда қараторғайдың қалай еңбек ететіні өте әдемі, көркем сөздермен сипатталған. Мысалы, оны "еңбекқор құс", "орман әншісі" деп атайды. Біз ертегіні тыңдай отырып, ондағы кейіпкерлердің ісі дұрыс па, әлде бұрыс па екенін талқылап, оларға баға береміз». **1-ойын: «Көркем сөздер моншағы»** *Шарты:* Тәрбиеші шығармадан кейіпкерді сипаттайтын сөздерді айтады (мысалы: қараторғай қандай?). Балалар "еңбекқор", "ұқыпты", "кішкентай" деген сияқты эпитеттерді тауып айтуы керек. **2-ойын: «Жақсы ма, жаман ба?»** *Шарты:* Тәрбиеші шығармадан үзінді оқиды (ұяны бұзу немесе ұя салуға көмектесу). Балалар карточкалар	қорқыныш, таңғалу) сай келтіруіміз керек». **1-ойын: «Көңіл күйді көрсет»** **Шарты:** Балаларға ертегідегі сәттер айтылады (Маша адасты, Маша бәліш пісірді, Аю шаршады). Балалар сөзсіз, тек бет-әлпетімен және қимылымен кейіпкердің сезімін көрсетеді. **2-ойын: «Мен қай кейіпкермін?»** **Шарты:** Бір бала ортаға шығып, кейіпкердің жүрісін немесе дауысын салады (мысалы, Аюдың ауыр жүрісі мен жуан дауысы). Қалған балалар кім екенін тауып, рөлді мәнерлі жалғастырады. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Өз денемізді өзіміз басқарамыз (кіріктірілген). **Міндеті:** Таныс дене жаттығуларын музыка әуенімен әсем және ырғақты орындау. Сапқа бір, екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, бүгінгі жаттығуымыз ерекше болмақ. Біз музыканың ырғағын сезіне отырып, денемізді ширатамыз. Сондай-ақ, сапқа тұруды, оңға-солға бұрылуды және сапты бірнеше қатарға қайта түзеуді үйренеміз. Нағыз сарбаздар сияқты сапты түзу ұстап, бұйрықтарды мұқият орындауды машықтаймыз». **1-ойын: «Биші сап»** (Музыкалық-ырғақтық қимылдарға)	Республикасының туы (кіріктірілген) **Міндеті:** Өзінің тәжірибесіне сүйеніп, суреттер бойынша әңгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 5-6 сөйлеммен сипаттау. Тілдік дамытушы орта. Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту. Туған өлкенің көрнекі жерлері, әсем табиғаты, тарихи орындары туралы суреттер, фотолар, альбомдармен жабдықталған орта құру. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, біздің Отанымыз – Қазақстан. Біздің ең басты рәміземіз – көк Туымыз. Туымыздағы алтын күн мен қыран құс нені білдіретінін білесіңдер ме? Сонымен қатар, қазақтың киелі аспабы – қобыз туралы сөйлесеміз. Қобыздың үні өте ерекше. Суреттерге қарап, осы құндылықтарымызды сипаттап айтып көрейікші». **1-ойын: «Суреттер сөйлейді»** (Әңгіме құрастыру) **Шарты:** Балаларға Қобыздың немесе Тудың суреті беріледі. Олар тәжірибесіне сүйеніп, 5-6 сөйлемнен тұратын шағын сипаттама әңгіме құрайды (Мысалы: "Бұл — біздің Туымыз. Оның түсі көк..."). **2-ойын: «Саяхатшы»** (Ауызекі сөйлеуді дамыту) **Шарты:** Ортада	Түзу бағытта адымдап жүру. Жұбымен шеңбер бойымен жүру. **Тәрбиеші:** «Балалар, бүгін біз музыка әуенімен дене жаттығуларын жасаймыз. Музыка бізге ырғақты сақтауға көмектеседі. Біз түзу бағытта нық адымдап жүруді және жұбымызбен бірге шеңбер бойымен әдемі қозғалуды үйренеміз. Музыканың екпініне қарай қимылымызды өзгертіп отыруымыз қажет». **1-ойын: «Түзу жолмен»** **Шарты:** Музыка ойнағанда балалар белгіленген түзу сызықтың бойымен ырғақты адымдап жүреді. Музыка тоқтағанда олар да тоқтайды. **2-ойын: «Көңілді жұптар»** **Шарты:** Балалар жұптасып, қол ұстасып шеңбер бойымен музыка ырғағына сай жүреді. Әуен өзгергенде жұптарымен бағыттарын өзгертеді. **4. Шығармашылық (Кіріктірілген)** 4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру Сурет сал Досыма сыйлық .Міндеті:. Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру

		арқылы (жасыл – жақсы, қызыл – жаман) кейіпкердің іс-әрекетін бағалайды. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Жас ұландар». **Міндеті:** Марш сипатын анық ырғақты жүрумен, музыканың қимыл сипатын – жеңіл және орташа (жоғары-төмен) ырғақпен береді. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Балалар, "Жас ұландар" музыкасы – бұл марш. Марш әрқашан нық, салтанатты және ырғақты болады. Музыка ойнағанда біз оның әрбір соққысына сай қадам басуымыз керек. Музыка жоғары және анық естілгенде – нық басамыз, ал төменірек немесе жеңіл естілгенде – аяқтың ұшымен ырғақты қозғаламыз». **1-ойын: «Музыкалық адым»** *Шарты:* Музыка ойнайды. Балалар марш ырғағымен шеңбер бойымен жүреді. Музыка тоқтағанда олар да тоқтап, тәрбиеші соққан ырғақты қолмен қайталайды. **2-ойын: «Жоғары – Төмен»** *Шарты:* Музыка дыбысы жоғарылағанда балалар қолдарын жоғары көтеріп нық адымдайды, ал музыка төмендегенде	**Шарты:** Музыка ойнап тұрғанда балалар еркін билейді. Музыка тоқтаған сәтте тәрбиеші "Бір қатарға тұр!" немесе "Екі қатарға тұр!" деп бұйрық береді. Балалар тез арада сап түзеуі керек. **2-ойын: «Сақ бол, сарбаз!»** (Сапқа тұру, бұрылуға) **Шарты:** Тәрбиеші "Оңға!", "Солға!", "Айнал!" деп жылдам айтады. Балалар орнында тұрып, шатаспай бұрылуы қажет. Содан кейін бір қатардан екі немесе үш қатарға жылдам қайта тұру жаттығулары жасалады.	Қазақстанның көрікті жерлерінің фотолары қойылған. Бала "саяхатшы" болып, бір суретті таңдайды да, қалғандарына сол жердің сұлулығы мен тарихы туралы айтып береді. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Жас ұландар». **Міндеті:** Марш сипатын анық ырғақты жүрумен, музыканың қимыл сипатын – жеңіл және орташа (жоғары-төмен) ырғақпен береді. **Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «"Жас ұландар" әнін тыңдағанда бойымызды мақтаныш сезімі кернейді. Бұл – марш. Марш ойналғанда біз арқамызды тік ұстап, нық басуымыз керек. Музыканың ырғағы өзгергенде, біздің де қимылымыз өзгереді: бірде жеңіл адымдасақ, бірде орташа қарқынмен жүреміз. Музыканың жоғары және төмен дыбыстарын тыңдап үйренейік». **1-ойын: «Ырғақты сап»** **Шарты:** Музыка ойнайды. Балалар марш ырғағымен шеңбер бойымен жүреді. Тәрбиеші музыканы кенет тоқтатқанда, балалар қатып қалуы керек. Кім ырғақтан жаңылмайды, сол жеңімпаз. **2-ойын: «Дыбыс баспалдағы»** **Шарты:** Музыка жоғары ырғақта (қаттырақ) ойнаса, балалар қолдарын көтеріп,	арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде). Мүсіндеу Міндеті. Ойдан өзбетінше мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстарды орындауға баулу. Мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау. Жапсыру Міндеті. Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу, шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу Құрастыру: Міндеті:. Табиғи (ағаш, мақта, жүн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннің түрлері және т.б.) және қалдық заттардан құрастыруға баулу.осы 4 іс әрекет тақырып міндетін өзгертпе. тәрбиешінің түсіндіруі және екі ойын.егер кіріктірілген екі тақырып болатын болса екеуіне екі ойын жаз.тақырып міндетке сай болсын.міндетін ұмытпай жаз

		(баяулағанда) аяқ ұшымен жеңіл адымдап, марш сипатын көрсетеді.		нық басады. Музыка төмен ырғақта (жай) ойнаса, аяқтың ұшымен жеңіл қозғалады. Осылайша музыка сипатын қимылмен жеткізеді.	**Тәрбиешінің түсіндірмесі:** «Бүгін біз нағыз шеберлерге айналамыз. Біз сурет салып қана қоймай, түстерді араластырып жаңа күлгін, қызғылт түстерді шығаруды үйренеміз. Сондай-ақ, өз қалауымызбен мүсін жасап, табиғи заттардан (ағаш, мақта, дән) әдемі бұйымдар құрастырамыз. Досымызға арналған сыйлығымыз ерекше әрі әдемі болуы керек».
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **«Асар: Досыңа көмектес» (Құндылықпен байланыс)** • **Мақсаты:** Бірлік пен ынтымақты іс жүзінде көрсету. • **Шарты:** Киініп болған балалар орындарына отырмай, әлі киініп жатқан достарына көмектеседі (күртесінің сыдырмасын тартып беруге, шарфын байлауға көмек). • **Тәрбиешінің сөзі:** «Міне, нағыз "асар" деген осы. Бірігіп киінсек, далаға тез шығамыз».				
Серуен		**№ 46 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар «Автобус» ойынын ойнайды (орындықтарды тізіп қойып, билет сатушы мен жүргізуші болады). **Қимылды ойын:** «Тоқта — Жүр» **Барысы:** Тәрбиеші қолмен сигнал береді, балалар соған қарап әрекет етеді. **Бақылау:** Көшедегі	**№ 47 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар бормен жерге машинаның бөлшектерін (дөңгелек, терезе, капот) салып үйренеді. **Қимылды ойын:** «Гараждар» **Барысы:** Әр баланың өз «гаражы» (үйшігі) бар. Күн шыққанда бәрі жұмысқа кетеді, «Кеш батты» дегенде гаражға қайтады. **Бақылау:** Қала шуын бақылау. Машиналар көп жерде құстардың дауысы естіле ме, әлде тек мотордың дыбысы ма?	**№ 48 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар «Жанармай бекеті» (АЗС) ойынын ойнайды (машиналарға «бензин» құю). **Қимылды ойын:** «Абайла, машина!» **Барысы:** «Машина» (тәрбиеші) келе жатқанда, балалар тротуарға (сызықтың артына) шығып тұруы керек.	**№ 49 серуен картотекасы** **Дербес әрекет:** Балалар «Тіркеме» (прицеп) ойынын ойнайды (бірінің артынан бірі ұстап, жүк тасиды). **Қимылды ойын:** «Сынық машина» **Барысы:** Бір бала «сынық машина» болады, басқалары оны «жөндеуге» (көмектесуге) барады. **Бақылау:** Көшедегі

		арнайы көліктерді бақылау (Жедел жәрдем, Өрт сөндіру машинасы). Олардың сирена дыбысын ажырату. **Еңбек:** Ауладағы су ағатын құбырлардың аузын қоқыстан тазарту.	Салыстыру. **Еңбек:** Алаңдағы темір құрылғыларды (саты, маятник) ылғал шүберекпен сүрту.	**Бақылау:** Машина терезелеріне түскен күн сәулесін («қояндарды») бақылау. Көліктердің жылтырап тұрғанына назар аудару. **Еңбек:** Ойын алаңындағы құмды шетке шашыратпай, ортаға жинау.	велосипедшілер мен самокат тепкен балаларды бақылау. Олардың дыбыссыз жүретініне назар аудару. **Еңбек:** Серуеннен кейін машиналарды үлкендігіне қарай реттеп жинап қою
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. **«Сақ бол, қауіпсіздік!» (Қауіпсіздік ережесі)** • **Міндеті:** Баспалдақпен көтерілу және шешіну кезіндегі қауіпсіздік ережелерін сақтау. • **Шарты:** Балалар «Тәртіп сақшысын» таңдайды. Ол балалардың баспалдақтан ұсталмай жүгірмеуін, бірін-бірі итермеуін қадағалайды. Кім ережені бұзбаса, сол балаға «Қауіпсіздік шебері» деген белгі беріледі.				
Жеке жұмыс		**Дене тәрбиесі** **Міндеті:** Түзу бағытта адымдап жүруді және қимыл ырғағын музыкамен үйлестіруді жаттықтыру. **Жеке жұмыс мазмұны:** «Музыкалы соқпақ» жаттығуы. **Тапсырма:** Музыканы баяу қосып, баланың түзу сызықтың бойымен тепе-теңдікті сақтап, нық адымдап жүруін қадағалау.	Шығармашылық Міндеті: Жаңа түстерді (күлгін, қызғылт) араластыру арқылы шығаруды үйрету. Жеке жұмыс мазмұны: «Сиқырлы бояулар» тәжірибесі. Тапсырма: Балаға қызыл және көк түсті бояуды беріп, оны палитрада араластыруды тапсыру. Пайда болған күлгін түспен «Досыма сыйлықтың» бір бөлігін бояуға баулу. Мүсіндеу бойынша: Баланың ойынан бір затты (мысалы, доп немесе гүл) мүсіндеуіне көмектесу, саусақ моторикасын дамыту.	2. Сауат ашу негіздері (Дыбыс пен буын) Міндеті: Сөздің мағынасы болатыны туралы түсінікті бекіту, сөздегі дыбыстарды ажырату. Жеке жұмыс мазмұны: «Мағыналы сөз құра» ойыны. Тапсырма: Балаға жекелеген суреттерді көрсету (мысалы: "А-т-а"). Осы сөздердің оның мағынасын түсіндіруді сұрау.	Қоршаған әлеммен таныстыру Міндеті: Адамның табиғаттың бір бөлігі екенін және оны қорғау керектігін бекіту. Жеке жұмыс мазмұны: Баламен бірге «Табиғатқа не пайдалы?» деген суреттерді қарау. Тапсырма: Балаға гүлді суарып жатқан баланың және гүлді жұлып жатқан баланың суретін көрсетіп, қайсысы дұрыс екенін сұрау.

Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)		**Ұтқырлық (қимылды) ойын: «Эко-патруль»** **Мақсаты:** Табиғатты қорғау дағдыларын ырғақты қимылдар арқылы бекіту. **Шарты:** Бөлменің бір бұрышы — «таза орман», екінші бұрышы — «қоқыс жинайтын орын». Балалар музыка ырғағымен (маршпен) түзу бағытта адымдап жүреді. Музыка тоқтағанда, «экологтар» жерде шашылып жатқан «қоқыстарды» (қағаздарды) жылдам жинап, тиісті орынға апаруы керек.	**Үстел ойыны: «Дыбыстық лото»** **Мақсаты:** Сөз мағынасын түсіну және дыбыстың сөздегі орнын анықтау. **Шарты:** Балаларға түрлі заттардың суреттері мен бос торкөздері бар карточкалар беріледі. Тәрбиеші немесе бір бала дыбысты атайды (мысалы, "А"). Балалар өз карточкаларынан осы дыбыс кездесетін сөзді тауып, мағынасын түсіндіреді (мысалы, "А-л-м-а").	**Кітап қарау және театрландыру: «Көңілді кейіпкерлер»** **Мақсаты:** Диалогтық сөйлеуді дамыту және кейіпкер мінезін мимикамен беру. **Шарты:** Кітап бұрышында балалар ертегілерді (мысалы, «Маша мен аю») қарайды. Содан кейін оқыған немесе көрген үзінділерін маскаларды қолданып, өз бетінше сахналайды.	**Бейнелеу әрекеті: «Достық гүлзары» (Ұжымдық жұмыс)** **Мақсаты:** Жаңа түстерді (күлгін, қызғылт) қолдана отырып, сюжеттік композиция құрастыру. **Шарты:** Үлкен ватман қағазына балалар бірлесіп гүлдердің суретін салады немесе жапсырады.
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **Бірлескен шығармашылық пен Үнемшілдік** **Кеңес:** Қалдық заттардан немесе табиғи материалдардан бірге бұйым жасаңыз. • **Іс-әрекет:** Бос қораптардан немесе түрлі дәннен «Достық үйін» құрастырыңыз. Суды, жарықты үнемдеуді (үнемді тұтыну) бірге әдетке айналдырыңыз. • **Тәрбиелік мәні:** Бала үнемшілдікке үйренеді және ата-анасымен бірлесіп жұмыс істеу арқылы отбасындағы ынтымақты сезінеді **Кейіпкерлер арқылы мінез құлықты тәрбиелеу** **Кеңес:** Кешкісін кітап оқығанда кейіпкерлердің іс-әрекетіне бірге баға беріңіз. • **Іс-әрекет:** «Маша мен аю» сияқты ертегілерді оқығанда: «Оның бұл ісі дұрыс па? Сен оның орнында не істер едің?» деп сұраңыз. • **Тәрбиелік мәні:** Бұл баланың сыни ойлауын дамытып, жақсы мен жаманды ажыратуға, дұрыс шешім қабылдауға үйретеді. **Қорытынды сөз:** Құрметті ата-ана! Балаңызға ең үлкен үлгі — сіздің іс-әрекетіңіз. Отбасында бірлік пен ынтымақ болса, балаңыздың болашағы баянды болады. **«Жұмыла көтерген жүк жеңіл»** екенін балаңызға күнделікті өмірде көрсетіп			

	отырыңыз.

Тәрбие-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ»КММ
Мектепалды 0 «А» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезең: 3 –апта 18 -22 мамыр 2025-2026 оқу жылы
Мамыр -Құндылық: Бірлік және ынтымақ . Апта дәйексөзі: «Бірлік -тірлік тірегі, татулық- бейбіт өмірдің кепілі»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 18.05.26	Сейсенбі 19. 05.26	Сәрсенбі 20.05.26	Бейсенбі 21.05.25	Жұма 22.05.26
Балаларды қабылдау	**1. Балаларды қабылдау: «Көңілді таң»** **Мақсаты:** Әр балаға жылы лебіз білдіру арқылы жағымды психологиялық ахуал орнату, денсаулығы мен көңіл-күйін бақылау. • **Тәрбиешінің іс-әрекеті:** Балаларды күлімсіреп қарсы алу. Әр баламен жеке амандасу (қол алысу, «бестік» беру немесе құшақтау – баланың қалауы бойынша). • **Әңгімелесу:** «Қайырлы таң, Айсұлтан! Бүгін көңіл-күйің қалай? Жолда келе жатып қандай қызықтарды көрдің?» • **Бақылау:** Баланың үсті-басының тазалығына, тері жамылғысына және жалпы жағдайына назар аудару. **«Күй күмбірі»:**« Әке толғауы » **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер* **«Баланың дербестігін қалай дамыту керек?»** **Тақырыбы:** «Мен өзім!»: Үйде баланың өз бетінше әрекет етуіне жағдай жасау. **Құрметті ата-аналар!** > 5 жастағы бала – бұл қалыптасып келе жатқан тұлға. Оның «мен өзім жасаймын» деген талпынысын қолдау өте маңызды. • **Киіну:** Баланы асықтырмай, киімін өзі киюіне мүмкіндік беріңіз. Түймесін қадауға көмектескенше, оның қалай жасалатынын көрсетіңіз. • **Ойыншықтар:** Ойыннан соң ойыншықтарды бірге жинауды емес, оның өз бетінше жинауын әдетке айналдырыңыз. • **Таңдау құқығы:** «Бүгін қандай ертегі оқимыз?» немесе «Қай жейдеңді кигің келеді?» деген сұрақтар арқылы баланың шешім қабылдау қабілетін дамытыңыз. • **Мақтау:** Тіпті кішкентай жетістігі үшін де мақтауды ұмытпаңыз. Бұл оның өзіне деген сенімділігін арттырады.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	№1. «Асық ату» (Ұлттық ойын) Мақсаты: Ептілікке, мергендікке баулу және ұлттық құндылықтарды құрметтеу. Барысы: Балалар шеңбер сызып, ортаға асықтарын тізеді. Белгілі бір қашықтықтан сақамен асықтарды атып түсіреді. Ойын барысында балалар кезектесу ережесін	№2. «Дүкенші» (Сюжетті-рөлдік ойын) Мақсаты: Әлеуметтік қарым-қатынас дағдыларын дамыту, есептеп үйрену. Барысы: Балалар «сатушы» және «сатып алушы» рөлдерін бөліп алады. Сөрелерге ойыншық көкөністер мен жемістер қойылады. Олар «сәлеметсіз бе», «қанша	№3. «Кімнің көлеңкесі?» (Үстел үсті-баспа ойыны) Мақсаты: Логикалық ойлауды, зейінді және көру арқылы қабылдауды дамыту. Барысы: Балалардың алдына жануарлардың түрлі-түсті суреттері мен олардың қара түсті көлеңкелері бейнеленген карточкалар беріледі. Балалар өз бетінше әр жануардың тиісті	. №4. «Торғайлар мен машина» (Қимылды ойын) Мақсаты: Шапшаңдыққа, сигнал бойынша әрекет етуге үйрету. Барысы: Бір бала «машина» (қолында руль), қалғандары «торғайлар». Торғайлар «ұшып» жүріп, дән шоқиды. Тәрбиеші (немесе жүргізуші бала)	№5. «Сиқырлы алақандар» (Бейнелеу іс-әрекеті) Мақсаты: Шығармашылық қиялды және ұсақ мотриканы дамыту. Барысы: Балалар қағаз бетіне өз алақандарын бастырып сызады. Содан кейін сол алақанның бейнесінен өз қиялдарымен әртүрлі бейнелер құрастырады (мысалы: алақанды аққуға, гүлге немесе күнге

	сақтауды өздері қадағалайды.	тұрады?», «рақмет» деген әдептілік сөздерін қолдана отырып, сауда жасайды.	көлеңкесін тауып, үстіне қоюы керек.	сигнал бергенде, машина шығады, ал торғайлар тез арада өз «ұяларына» (орындықтарға немесе шеңберлерге) тығылу керек	айналдырып бояйды).
Ертеңгілік жаттығу	**I.** Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. **II. 1.** Б.қ негізгі тұрыс, аяқ сәл алшақ иық көлемінде, таспаны екі қолға ұстап, 1-егенде таспаны жоғары көтеріп, 2-дегенде таспаға қарап басымызды шалқайтамыз,3-дегенде басымызды төмен түсіріп , 4- Б бастапқы қалып келу **2.** Б.қ қолымыз алдымызда,1- дегенде оң жаққа бұрылу, 2- бастапқы қалыпқа келу, 3-сол жаққа бұрылу, 4- Б.қ келу. **3.** Б.қ негізгі тұрыс оң қолымыз белде, сол қолмыз жоғарда оң жоқа екірет қисаю бастапқы қалыпқа келу, сол қол белде оң қолысыз жоғарда сол жақа қисаю батапқы қалыпқа келу . **4.**Б.қ негізгі тұрыс таспаны алдымызға ұстап,аяғымызды қосып 1-дегенде отырып, 2-дегенде бастапқы қалып келу, 3-дегенде отырып , 4-дегенде бастапқы қалыпқа келу 45рет **5.**Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру. 5-6 рет **III.** Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Таспаларды ұстап үрле»				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	ҚР Әнұраны **1. «Сөйлейтін жұмбақ сандықша» (Тосын сәт)** Мақсаты: Балалардың назарын бір нүктеге жинақтау және қиялын дамыту. Барысы: Тәрбиеші: «Балалар, қараңдаршы! Бүгін біздің топқа сиқырлы сандықша қоныпты. Бірақ ол жайдан-жай ашылмайды екен. Ол тек жақсы сөздер айтқанда ғана сыбдырлайды. Қане, сандықшаға жылы сөздерімізді сыбырлайықшы!»	**2. «Мейірімділік шуағы» (Шаттық шеңбері)** Мақсаты: Балалардың өзіне деген сенімділігін арттыру және бір-біріне деген құрметін ояту. Барысы: Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші қолына сары түсті жұмсақ допты (немесе «күннің» макетін) алады. Тәрбиеші: «Балалар, қолымыздағы мына күннің шуағы өте жылы. Қазір біз осы шуақты бір-бірімізге бере отырып, ең жақсы тілектерімізді айтайық».	**3. «Көмекке асығайық!» (Мотивация)** Мақсаты: Оқу іс-әрекетіне деген ішкі уәжді (мотивацияны) ояту. Барысы: Тәрбиешінің телефонына күтпеген жерден дыбыстық хабарлама (немесе бейнеқоңырау) келеді. Онда ертегі кейіпкері (мысалы, Қонжық немесе Алдар көсе) көмек сұрайды: «Балалар, менің сиқырлы түстерім жоғалып кетті, маған көмектесесіңдер ме?». Тәрбиеші: «Балалар, біз Қонжыққа көмектесе аламыз ба? Ол үшін біз бүгін көп нәрсені үйренуіміз керек!» Нәтиже: Балалар сабақты «міндет» емес, «миссия»	**4. «Сиқырлы дүрбі» (Зейінді шоғырландыру)** Мақсаты: Бақылағыштық қасиетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші балаларға қағаздан жасалған немесе қолмен көрсетілген «сиқырлы дүрбілерін» алуды ұсынады. Тәрбиеші: «Қане, дүрбілерімізді киіп, тобымыздың ішінен жаңадан пайда болған заттарды іздейікші. Кім бірінші табады?»	**5. «Көңілді пойыз» (Іс-әрекетке көшу)** Мақсаты: Ұйымшылдыққа баулу және қимыл-қозғалыс арқылы қызығушылықты арттыру. Барысы: Тәрбиеші паровоздың дыбысын салып: «Біздің сиқырлы пойызымыз "Білім" еліне аттанғалы тұр! Қане, бәріміз тіркелейік!» - дейді. Тәрбиеші: «Пойыз тек көңілді ән айтқанда ғана жүреді. Біздің бірінші аялдамамыз — "Жұмбақтар" ауылы!»

			ретінде қабылдайды.		
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1. Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Өрмекші, құмырсқа және қарлығаш **Міндеті:** Өзге балалардың әңгімесінің маңыздылығына әсер етіп, бір-бірінен жаңалықты білуге ықыласын арттыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз табиғаттың кішкентай, бірақ өте еңбекқор тіршілік иелерімен танысамыз. Олар: тор тоқитын өрмекші, тыным таппайтын құмырсқа және көкте қалықтаған қарлығаш. Олардың әрқайсысының өз қызығы бар. Қазір біз олар туралы бір-біріміздің жаңа ақпараттар естіп, достарымыздың әңгімесін мұқият тыңдауды үйренеміз. Досымыздың айтқанын тыңдау – өте маңызды әрі қызықты!» **1-Ойын: «Сен білесің бе?» (Дидактикалық-коммуникативті ойын)** **Мақсаты:** Балалардың бір-бірін мұқият тыңдауын қалыптастыру, сөздік қорын дамыту және бір-бірінен жаңалық білуге қызығушылығын ояту. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші допты (немесе жұмсақ ойыншықты) бір балаға береді. Ол бала өрмекші, құмырсқа немесе қарлығаш туралы бір қызықты	**1. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Дыбыс пен буын **Міндеті:** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау. Буындардан сөздер құрастыруға (ауызша) үйрету. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз сөйлегенде сөздерді айтамыз. Ал сөздер дыбыстардан және буындардан тұрады. Сөзді айтқанда иегіміз төмен қанша рет түссе немесе қолымызбен қанша рет шапалақтасақ, сөзде сонша буын болады. Мысалы, А-НА дегенде біз екі рет шапалақтаймыз, демек екі буын бар. Қазір біз осы буындарды санап, олардан жаңа сөздер құрастырып үйренеміз.» **1-Ойын: «Шапалақтап сана» (Дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Сөздерді буынға бөлуді және буын санын анықтауды үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші түрлі сөздерді атайды (мысалы: *доп, ал-ма, те-ре-зе, ба-ғдар-шам*). Балалар шеңберде тұрып, әр сөзді дауыстап қайталай отырып, әр буын сайын шапалақ ұрады. Соңында сөзде неше буын (неше шапалақ) болғанын	**1. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Бүтін және бөлік **Міндеті:** Тең және тең емес бөліктерге бөлу, бүтін мен бөлікті салыстыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, қараңдаршы, менің қолымда үлкен бүтін шелпек (немесе дөңгелек қағаз) бар. Ол – бүтін. Егер біз оны тең ортасынан бөлсек, екі бірдей бөлік шығады. Бұл – тең бөліктер. Ал егер бір жағын үлкен етіп жұлып алсақ, олар тең емес бөліктер болады. Естеріңде болсын, бүтін нәрсе әрқашан өзінің бөлшектерінен үлкен болады.» **1-Ойын: «Бауырсақты бөлеміз»** «Бауырсақты бөлеміз» **Мақсаты:** Заттарды тең және тең емес бөліктерге бөлуді тәжірибе жүзінде көру. **Барысы:** Балаларға ермексаздан (пластилиннен) жасалған «бауырсақтар» және пластмасса пышақтар таратылады. Тәрбиешінің айтуымен балалар алдымен бауырсақты дәл ортасынан кесіп, тең бөлікке бөледі. Содан кейін оны қайта біріктіріп, енді тең емес (біреуі үлкен, біреуі кішкентай) етіп кеседі. Нәтижесін көзбен көріп, бір-бірімен салыстырады. **2-Ойын: «Шашылған суреттер» (Қимылды-дидактикалық ойын)**	**Тіл дамыту** **Тақырыбы:** Әдептілік - әдемілік **Міндеті:** Өзге балалардың әңгімесінің маңыздылығына әсер етіп, бір-бірінен жаңалықты білуге ықыласын арттыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, "әдептілік" дегеніміз – тек "сәлеметсіз бе" деп айту ғана емес, ол – айналамыздағы адамдарға деген құрмет. Әдепті бала досын бөлмей тыңдайды, оның айтқан қызықты әңгімесінен жаңа нәрсе білуге тырысады. Бүгін біз бір-бірімізді тыңдау арқылы әдептілік мектебіне саяхат жасаймыз. Әрқайсысыңның айтар жаңалығың мен әңгімең біз үшін өте маңызды!» **1-Ойын: «Жылы лебіз» (Дидактикалық-коммуникативтік ойын)** **Мақсаты:** Бір-біріне жағымды сөздер айту арқылы достық қарым-қатынасты нығайту және тыңдау мәдениетін қалыптастыру. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші «сиқырлы таяқшаны» бір балаға береді. Сол бала қасындағы досына қарап, оның бойындағы жақсы қасиетін немесе бүгінгі жаңалығын сұрайды.	1**Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Үйдегі және балабақшадағы қауіпсіздік **Міндеті:** Егер белгілі бір ережелер сақталмаған жағдайда не болатынын балалармен талқылау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бізді қоршаған орта өте қызықты, бірақ кейде абай болмасақ, қауіпті болуы мүмкін. Үйде де, балабақшада да өзімізді сақтау үшін арнайы ережелер бар. Мысалы, розеткаға саусақ салуға немесе өткір қайшымен ойнауға болмайды. Егер біз бұл ережелерді бұзсақ, жарақат алып қалуымыз мүмкін. Қазір біз қандай әрекеттердің қауіпті екенін және одан қалай сақтану керектігін бірге талқылаймыз.» **1-Ойын: «Болады – Болмайды» (Дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Қауіпсіздік ережелерін ажырата білуге үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші түрлі жағдайларды айтады (мысалы: «Үтікке қол тигізу», «Ойыншықтарды жинау», «Терезенің алдына шығу»). Егер іс-әрекет қауіпсіз болса, балалар қолдарын шапалақтайды. Егер қауіпті болса, қолдарын айқастырып, «болмайды» деген белгі береді.

	мәлімет айтады (мысалы: «Құмырсқа өте күшті, ол өзінен ауыр затты көтереді»). Сосын допты келесі балаға береді. Келесі бала: «Мен Асанның әңгімесінен құмырсқаның күшті екенін білдім, ал енді өзім қарлығаш туралы айтамын...» деп жалғастырады. **2-Ойын: «Орман тілшілері» (Сюжетті-рөлдік ойын)** **Мақсаты:** Сұрақ қоя білуге, өзгенің жауабын тыңдап, басқаларға жеткізуге үйрету. **Барысы:** Бірнеше балаға «тілшінің» микрофоны беріледі. Қалған балаларға өрмекшінің, құмырсқаның және қарлығаштың бетперделері кигізіледі. Тілші балалар «жәндіктер мен құстардан» сұхбат алады: «Сен не істеп жатырсың? Үйіңді қалай саласың?». Сұхбат біткен соң, тілші балалар басқаларға не естігенін, қандай жаңалық білгенін айтып береді. **2. Математика негіздері** **Тақырыбы:** Бүтін және бөлік **Міндеті:** Тең және тең емес бөліктерге бөлу, бүтін мен бөлікті салыстыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, мына бүтін дөңгелек алмаға (немесе қағаздан жасалған пішінге) қараңдаршы. Бұл – бүтін.	айтады. **2-Ойын: «Сөз құрастыр» (Сөздік ойын)** **Мақсаты:** Буындардан ауызша сөз құрастыруға дағдыландыру, зейінін шоғырландыру. **Барысы:** Тәрбиеші қолына доп алып, бір балаға лақтырады да, сөздің бірінші буынын айтады (Мысалы: «Ба-»). Допты қағып алған бала екінші буынды қосып, сөзді аяқтайды да, допты қайтарады (Мысалы: «-ла», толық сөз: бала). Осылайша *Қа-ла, А-та, Ал-ма* сөздерімен ойын жалғасады. **2. Қоршаған әлеммен таныстыру** **Тақырыбы:** Ержүрек мамандық иелері **Міндеті:** Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау. Еңбек ардагерлерін, қарттарды құрметтеу, үлкенді сыйлау, олардың еңбегін бағалау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, айналамызда түрлі мамандық иелері бар. Олардың ішінде өрт сөндірушілер, дәрігерлер, құтқарушылар сияқты ержүрек, батыр адамдар да бар. Олар бізді қауіптен қорғайды. Біздің ата-анамыз да, ата-әжелеріміз де кезінде көп еңбек етіп, бізге жарқын өмір	**Ойын атауы:** «Шашылған суреттер» **Мақсаты:** Бөліктерден бүтін құрастыруды үйрету, шапшаңдыққа баулу. **Барысы:** Еденде бірнеше үлкен пішіндердің (дөңгелек, шаршы) 3-4 тең немесе тең емес бөлікке бөлінген қиындылары шашылып жатады. Балалар әуен ойнап тұрғанда бөлмеде билеп жүреді. Әуен тоқтағанда әр бала қолына бір бөлшектен алып, басқа балалармен бірігіп, тез арада сол бөлшектерден бүтін пішінді құрастыруы қажет. **2. Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Біз нені үйрендік, нені білдік? **Міндеті:** Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өзбетінше жазуға мүмкіндік беру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз осыған дейін көптеген сызықтарды сызып үйрендік. Түзу сызықтар, теңіздің толқынына ұқсайтын толқынды сызықтар, тауға ұқсайтын ирек сызықтарды білеміз. Бүгін біз нағыз жазушылар сияқты осы сызықтар мен нүктелерді, жаңбырдың тамшыларын үлгіге қарап, арақашықтығын сақтап, өте ұқыпты етіп	Мысалы: «Айсұлу, сенің бүгін көйлегің өте әдемі екен, оны саған кім сыйлады?». Келесі бала жауап беріп, таяқшаны жалғастырады. **2-Ойын: «Әдептілік ережесін тап» (Сюжетті-ситуациялық ойын)** **Мақсаты:** Әдептілік пен әдепсіздікті ажырата білуге, өз ойын дұрыс жеткізуге үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші түрлі жағдайларды айтады немесе суреттерін көрсетеді (мысалы: екі бала сөйлесіп тұрғанда үшінші бала ортаға түседі немесе бала досының сөзін соңына дейін тыңдайды). Балалар «бұл әрекет дұрыс па?» деген сұраққа жауап беріп, досының әңгімесін неліктен бөлмеу керектігін түсіндіреді. **Математика негіздері** **Тақырыбы:** Өлшеймін және салыстырамын **Міндеті:** Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біз бүгін нағыз зерттеуші боламыз! Заттардың қаншалықты ұзын немесе биік екенін білу үшін бізге міндетті түрде сызғыш керек емес.	**2-Ойын: «Егер... не болады?» (Сюжетті-ситуациялық ойын)** **Мақсаты:** Себеп-салдар байланысын түсінуге баулу. **Барысы:** Балаларға суреттер көрсетіледі (мысалы, шашылып жатқан текшелер немесе ашық тұрған дәрі-дәрмек қорабы). Балалар «Егер мен мына шашылған ойыншықты басып кетсем, не болады?» деген сұраққа жауап беріп, оқиғаның соңын болжайды. **Сауат ашу негіздері** **Тақырыбы:** Біз нені үйрендік? **Міндеті:** Әртүрлі бағыттағы тігінен, көлденең, қысқа, ұзын, толқынды, ирек сызықтарды, нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өзбетінше жазуға мүмкіндік беру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз қолдарымызды нағыз сиқыршыларға айналдырамыз. Біз бұрын үйренген таудың ирек жолдарын, теңіздің толқындарын және көктен тамған жаңбыр тамшыларын қайтадан саламыз. Ең бастысы – сызықтардың арасындағы арақашықтықты сақтап, өте ұқыпты жазуымыз керек. Алдымен менің үлгіме қараймыз, сосын сендер өз беттеріңше жалғастырасыңдар.»

	Егер біз оны қақ ортасынан бөлсек, екі бірдей, яғни тең бөлік шығады. Ал егер бір жағын үлкен, екінші жағын кішкентай етіп бөлсек – бұл тең емес бөліктер. Есте сақтаңдар: бүтін зат әрқашан оның кез келген бөлігінен үлкен болады, ал бөлік бүтіннен кіші болады.» **1-Ойын: «Алманы бөлісейік» (Дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Тең және тең емес бөліктерге бөлуді тәжірибе жүзінде түсіндіру. **Барысы:** Әр балаға қағаздан қиылған «бүтін алма» (дөңгелек) беріледі. Тәрбиешінің нұсқауымен балалар алдымен алманы тең етіп екіге бүктеп, бөледі. Одан кейін екінші бүтін алманы алып, оны тең емес (біреуіне үлкен, біреуіне кіші) бөліктерге бөледі. Тәрбиеші сұрақтар қою арқылы бүтін мен бөліктің қайсысы үлкен екенін салыстыртады. **2-Ойын: «Өз сыңарыңды тап» (Қимылды-дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Бөліктерден бүтін құрастыруды үйрету, шапшаңдыққа баулу. **Барысы:** Балаларға әртүрлі геометриялық пішіндердің (шаршы, үшбұрыш, дөңгелек) тең бөлінген жарты бөліктері таратылады. Музыка ойнағанда балалар бөлме	сыйлады. Сондықтан біз барлық мамандық иелерін, әсіресе қарттарымызды, үлкендердің еңбегін бағалап, әрқашан құрметтеуіміз керек.» **1-Ойын: «Кімнің еңбегі?» (Дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Адамдар еңбегінің өзара байланысын түсіну және үлкендердің еңбегін бағалау. **Барысы:** Тақтаға әртүрлі суреттер (нан, жылы киім, салынған үй, әдемі кітап) ілінеді. Тәрбиеші сұрақ қояды: «Дастархандағы нан қайдан келді? Оған кімдер еңбек етті?». Балалар диханшының (бидай егетін), наубайшының (нан пісіретін) және дүкеншінің еңбегін атап шығады. Әр заттың артында қаншама адамның еңбегі бар екенін талқылайды. **2-Ойын: «Құтқарушылар» (Сюжетті-рөлдік ойын)** **Мақсаты:** Ержүрек мамандықтардың қызметін іс жүзінде сезіну, өзара көмекке және ұйымшылдыққа баулу. **Барысы:** Балалар рөлдерге бөлінеді (дәрігерлер, өрт сөндірушілер, құтқарушылар). Бөлменің бір бұрышына «ағаштан түсе алмай қалған	жазып шығамыз.» **1-Ойын: «Сиқырлы құмдағы іздер» (Мотористикалық дамытушы дидактикалық ойын)** **Ойын атауы:** «Сиқырлы құмдағы іздер» **Мақсаты:** Әртүрлі бағыттағы сызықтарды қол моторикасы арқылы сезіну, жазуға дайындық. **Барысы:** Балалардың алдына ішіне құм немесе жарма (манка) салынған шағын науалар қойылады. Тәрбиеші тақтаға үлгілерді көрсетеді (ирек сызық, толқынды сызық, тамшылар). Балалар сол үлгіге қарап, саусақтарымен құмның бетіне сызықтарды салады. Қате кетсе, құмды тегістеп, қайта сызуға болады. **2-Ойын: «Көңілді қаламдар» (Эстафеталық ойын)** **Ойын атауы:** «Көңілді қаламдар» **Мақсаты:** Сызықтарды үлгі бойынша арақашықтықты сақтай отырып, өз бетінше жылдам сызуға үйрету. **Барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Алдарында үлкен ватман қағазы немесе маркерлік тақта тұрады. Тәрбиеші әр топқа белгілі бір тапсырма береді (мысалы, 1-топ тек толқынды сызық, 2-топ ирек сызық сызады). Белгі берілгенде балалар кезек-кезек жүгіріп барып, үлгіге қарап бір сызықтан немесе бір тамшыдан салып,	Біз "шартты өлшемдерді" қолдана аламыз. Олар: біздің қадамымыз, сүйеміз, тіпті кішкентай таяқшалар болуы мүмкін. Осы өлшемдер арқылы біз үстелдің енін, қуыршақтың бойын немесе жолдың ұзындығын өлшеп, қайсысы үлкен екенін салыстырамыз.» **1-Ойын: «Қай жол ұзын?» (Дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Шартты өлшемді қолданып, заттардың ұзындығын салыстыруды үйрету. **Барысы:** Еденде екі түрлі ұзындықтағы «жол» (таспа немесе жіп) жатады. Балаларға бірдей көлемдегі текшелер (кубиктер) беріледі. Балалар текшелерді жолдың бойына тізіп шығады. Қай жолға текше көп кетсе, сол жолдың ұзын екенін анықтайды. **2-Ойын: «Бойымызды өлшейік» (Қимылды-дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Биіктікті салыстыру және өлшем бірліктерін практикада қолдану. **Барысы:** Балалар жұптасады. Тәрбиеші қағаз таспаларды береді. Бір бала екінші баланың бойын таспамен өлшейді. Содан кейін таспаларды қабырғаға іліп, кімнің	**1-Ойын: «Ауадағы суретші» (Қимылды-графикалық ойын)** **Мақсаты:** Сызықтардың пішінін дене арқылы сезіну және есте сақтау. **Барысы:** Тәрбиеші «Толқынды сызық» дегенде, балалар қолдарымен ауада толқын салады. «Ирек сызық» дегенде – үшкір таулар салады. «Тамшылар» дегенде – саусақтарымен нүктелер қояды. Бұл жаттығу жазу алдында қол бұлшықеттерін қыздырады. **2-Ойын: «Сиқырлы соқпақтар» (Дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Жазу дағдыларын қалыптастыру және ұқыптылыққа баулу. **Барысы:** Балаларға парақтар беріледі. Онда көжек сәбізге бару үшін ирек сызықпен, ал балық суға бару үшін толқынды сызықпен өтуі керек. Балалар үлгі бойынша нүктелерді қосып, арақашықтықты сақтай отырып, «соқпақтарды» сызып шығады. **Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Кеудеге арналған жаттығулар **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар. Допты жоғарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру. Қолды алға көтеріп оңға, солға бұрылу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз денемізді тік ұстап, кеудемізді ашу үшін жаттығулар жасаймыз. Біз

	ішінде жүгіреді. Музыка тоқтаған кезде, әр бала өзіндегі бөлікке сәйкес келетін сыңарын тауып, екеуі бірігіп «бүтін» пішінді құрастырып, жоғары көтеруі керек. **3. Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Жайлау **Міндеті:** Аңшылық кәсіпке (аң, аңшы, орманшы, қорықшы), мал өсіруге байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға) сөздермен толықтыру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз қазақ ауылының өмірімен, атап айтқанда "Жайлаумен" танысамыз. Жайлау – мал жайылатын кең, жасыл алқап. Бұл жерде малға байланысты көптеген сөздер бар: мал тұратын жерді "қора", су ішетін ыдысын "астау" дейміз. Сондай-ақ, табиғатты қорғайтын "қорықшы", "орманшы" және аң аулайтын "аңшы" болады. Қазір біз осы сөздерді жақсылап үйреніп, ойын арқылы есте сақтаймыз.» **1-Ойын: «Кімге не керек?» (Сөздік-дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Жаңа сөздерді (қора, астау, жем, аңшы, қорықшы) дұрыс қолдануға үйрету. **Барысы:** Тақтада түрлі суреттер тұрады (қойлар, мылтық, жем, орман, т.б.).	ойыншық мысық» немесе «өртенген үй» (кубиктерден жасалған) қойылады. Құтқарушылар топтасып барып ойыншықтарды құтқарады, ал дәрігерлер оларға алғашқы көмек көрсетеді. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Киіз үй **Міндеті:** Қазақстан халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі байланыстырып сөйлеуді, сөйлеудің дыбыстық мәдениетін дамыту. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, киіз үй – қазақ халқының өте ертеден келе жатқан, көшіп-қонуға ыңғайлы, тамаша баспанасы. Ол ағаштан және қойдың жүнінен жасалған жылы киізден тұрады. Киіз үйдің іші өте кең, жарық болады. Төбесіндегі шаңырағынан күн сәулесі түсіп тұрады. Бүгін біз киіз үйдің қалай құрастырылатынын біліп, ол туралы әдемі сөздермен әңгімелейтін боламыз.» **1-Ойын: «Киіз үй құрастырайық» (Дидактикалық-сөйлеу ойыны)** **Мақсаты:** Киіз үй бөліктерін атау арқылы сөйлеудің дыбыстық мәдениетін дамыту. **Барысы:** Балаларға киіз	қаламды келесі балаға береді. **3. Көркем әдебиет** **Тақырыбы:** Ақ көжектің достары **Міндеті:** Тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз "Ақ көжектің достары" ертегісімен танысамыз. Ақ көжек қандай әдемі: оның жүні "қардай аппақ", "мамықтай жұмсақ", өзі "қорқақ, ұзын құлақ". Бұл сөздер әңгімені одан сайын әдемі, қызықты етеді. Біз бүгін осындай әдемі сөздерді тауып үйренеміз және көжек пен оның достарының не істегенін, олардың қылықтары жақсы ма, әлде жаман ба – соны талқылайтын боламыз.» **1-Ойын: «Әдемі сөздер қорапшасы» (Сөздік ойын)** **Ойын атауы:** «Әдемі сөздер қорапшасы» **Мақсаты:** Тілдің көркемдігін сезіну, заттарды сипаттайтын бейнелі сөздерді тауып айту. **Барысы:** Тәрбиеші әдемі безендірілген қорапшадан көжектің, түлкінің немесе аюдың ойыншығын алып шығады. Ойыншықты қолдан-қолға беріп, әр бала сол жануарды сипаттайтын бір көркем сөз айтуы керек (Мысалы, көжекке: үлпедек, сүйкімді, қорқақ, секіргіш; түлкіге: айлакер, қу, ұзын	бойы биік, кімдікі аласа екенін өлшемдер арқылы салыстырады. **Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Төрт мезгіл **Міндеті:** Заттар мен ойыншықтар, сюжетті суреттерді зат, сын, сан есімдерді қолдана отырып, сипаттауда сөздерді дәл және дұрыс қолдануға, берілген мәтіннің басталуын және соңын ойдан құрастыруға баулу. Тақпақ жаттау. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бір жылда төрт мезгіл бар. Олар: Көктем, Жаз, Күз, Қыс. Әр мезгілдің өз түсі, өз ерекшелігі бар. Мысалы, Қыс – аппақ, суық. Жаз – ыстық, жасыл. Қазір біз суреттерге қарап, оларды сипаттаймыз және мезгілдер туралы қызықты әңгіме құрастырамыз. Сондай-ақ, әдемі тақпақ жаттайтын боламыз.» **1-Ойын: «Суретті сипатта» (Дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Сөздік қорды (зат есім, сын есім) дамыту, сөйлем құрауға үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші бір мезгілдің суретін көрсетеді. Балалар сол сурет бойынша сұрақтарға жауап береді: «Мынау не?» (Күн), «Күн қандай?» (Сары, ыстық), «Неше күн бар?» (Бір күн). Осылайша	допты қолданып, оны басымыздан асыра бір-бірімізге береміз. Сондай-ақ, қолды алға созып, екі жаққа бұрылу арқылы денемізді икемді етеміз. Бәріміз қатарға тұрып, жаттығуды бастаймыз!» **1-Ойын: «Допты жеткіз» (Эстафеталық ойын)** **Мақсаты:** Допты жоғарыдан беру дағдысын қалыптастыру, ұйымшылдыққа баулу. **Барысы:** Балалар екі қатарға бірінің артына бірі тұрады. Бірінші тұрған бала допты басынан асыра артындағы балаға береді. Соңғы бала допты алғанда алға қарай жүгіріп келіп, қайтадан бастайды. **2-Ойын: «Сағат тілі» (Қимылды жаттығу)** **Мақсаты:** Оңға және солға бұрылу жаттығуларын бекіту. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Қолдарын алға созып, тәрбиешінің бұйрығымен: «Сағат оңға бұрылды» (оңға бұрылады), «Сағат солға бұрылды» (солға бұрылады) деп қайталайды. Бұл кезде аяқтарды қозғалтпай, тек кеудені бұру маңызды. **<u>4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру</u>** **<u>Сурет сал</u> Жәндіктер** .**<u>Міндеті:</u>** Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде)..

	Тәрбиеші сұрақ қояды: «Орманды кім қорғайды?» (Қорықшы, орманшы). «Малдар қыста қайда тұрады?» (Қорада). «Малдар суды неден ішеді?» (Астаудан). Балалар сұраққа жауап беріп, тиісті суретті тауып көрсетеді. **2-Ойын: «Жайлаудағы көрініс» (Сюжетті-қимылды ойын)** » **Мақсаты:** Жаңа сөздерді іс-әрекетпен байланыстырып бекіту. **Барысы:** Балалар рөлдерге бөлінеді. Бір топ бала – «орманшылар мен қорықшылар» (олар дүрбімен қарап, табиғатты қорғап жүреді). Екінші топ – «шопандар». Шопандар малды *жайлауға* шығарады, оларға *астауға* су құйып, *жем* береді. Үшінші топ малдардың рөлін сомдайды. Тәрбиеші оқиғаны баяндап тұрады, ал балалар баяндалған жаңа сөздерге сай қимылдар жасайды. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Жалпы дамытушы жаттығулар **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар. Қолды кеуде тұсына қою, екі жаққа созу. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біздің денеміз	үйдің бөлшектері (кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық/есік) салынған пазл-суреттер беріледі. Балалар суретті құрастырып жатып, әр бөліктің атын анық, таза дыбыстап айтуы керек: «Мен керегені жайдым», «Бұл – уық», «Мен шаңырақты көтердім». **2-Ойын: «Шаңырақ» (Қимылды ойын)** » **Мақсаты:** Ұлттық мәдениетті сезіну, бірлесіп қимылдауға және тақпақтарды мәнерлеп айтуға жаттықтыру. **Барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Олар «кереге» болып қол ұстасады да, шеңбер бойымен айналып жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде, барлығы қолдарын ортаға қарай жоғары көтеріп, «уықтар» сияқты иіліп, үлкен «шаңырақ» құрайды. Осы кезде барлығы бірге: «Уық болып иіліп, шаңыраққа бірігіп, әдемі үйді құрамыз!» деп дауыстап, анық айтады. **4. Музыка** **Тақырыбы:** «Музыка әлеміне саяхат» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, бүгін біз ғажайып музыка әлеміне	құйрық). **2-Ойын: «Жақсы және жаман» (Рөлдік-бағалау ойыны)** **Ойын атауы:** «Жақсы және жаман» **Мақсаты:** Шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетіне баға беруді үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші ертегідегі бірнеше жағдайды атайды немесе балалар оны рөлге кіріп қысқаша сахналайды (мысалы, досын тастап қашу немесе қиындықта көмектесу). Содан кейін балаларға қызыл және жасыл түсті карточкалар беріледі. Егер кейіпкердің іс-әрекеті жақсы болса, жасыл карточканы көтереді, ал жаман әрекет болса – қызыл карточканы көтереді және неліктен олай ойлайтынын түсіндіреді. **4. Дене тәрбиесі** **Тақырыбы:** Жалпы дамытушы жаттығулар **Міндеті:** Қолды жоғары көтеру және екі жаққа созу, қолды желкеге қою. Саусақтарды айқастырып, алға-жоғары көтеру (қолды сыртқы жағымен ішке қарай бұру). Қолды кезек жоғары-артқа көтеру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, біздің бойымыз тік, арқамыз түзу, қолдарымыз мықты болуы үшін жаттығу жасау өте маңызды. Қазір бәріміз тік тұрамыз. Қолды жоғары көтереміз, сосын екі жаққа созамыз. Енді қолды	балалар заттың түсін, санын, сапасын атайды. **2-Ойын: «Әңгімені жалғастыр» (Шығармашылық ойын)** **Мақсаты:** Қиялды дамыту, мәтіннің басы мен соңын құрастыра білуге баулу. **Барысы:** Тәрбиеші әңгімені бастайды: «Бір күні балалар далаға шықса, жердің бәрі аппақ болып кетіпті...». Балалар бұл қай мезгіл екенін тауып, әрі қарай не болғанын (шана тепті, аққала жасады) өз ойларынан құрастырып, әңгімені аяқтайды. **Музыка** **Тақырыбы:** «Музыка әлеміне саяхат» **Міндеті:** Ән айтуда дауыспен вокалдық-есту қабілетін үйлестіруді жетілдіру. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Балалар, музыка әлемі өте сиқырлы. Онда әрбір дыбыстың өз орны бар. Әдемі ән айту үшін біз музыканы мұқият тыңдап, дауысымызды сол әуенге келтіруіміз керек. Егер музыка жоғары ойнаса – дауысымызды жіңішкертеміз, егер төмен ойнаса – жуандатамыз. Кәне, бәріміз құлағымыз бен дауысымызды бірге жаттықтырайық!» **1-Ойын: «Көңілді жаңғырық» (Вокалдық ойын)**	**Мүсіндеу** **Міндеті**. Ойдан өзбетінше мүсіндеуге, ұжымдық жұмыстарды орындауға баулу. Мүсіндеген заттарымен түрлі ойындар ойнау. **Жапсыру** **Міндеті**. Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу, шаблондармен, трафареттермен, дайын үлгілермен жұмыс істеу **Құрастыру:** **Міндеті:.** Ойынға қажетті құрылысты бірлесіп ойдан құрастыруға, алдағы жұмысты бірге жоспарлауға, бір-бірімен келісіп орындауға, дайын құрылыспен ойнауға мүмкіндік беру **Тақырыбы:** Жәндіктер (Сурет салу/Мүсіндеу/Жапсыру/Құрастыру) **Міндеттері:** (Сурет бойынша жаңа түстер шығару; Мүсіндеу бойынша ұжымдық жұмыс; Жапсыру бойынша пропорцияны сақтау; Құрастыру бойынша бірлесіп жоспарлау). **Тәрбиешінің түсіндіруі:** «Бүгін біз жәндіктер әлеміне саяхаттаймыз. Біз тек қана сурет салып қоймай, гуашь бояуларын араластырып, жаңа

	сау, мықты болу үшін күнделікті жаттығу жасауымыз керек. Бүгін біз қолға және иыққа арналған жаттығу жасаймыз. Бәріміз тік тұрамыз. Алдымен екі қолды бүгіп, кеудеміздің тұсына әкелеміз. Содан кейін қолдарымызды екі жаққа түп-түзу етіп созамыз. Арқамызды тік ұстаймыз. Бір (кеудеге), екі (екі жаққа созу). Кәне, бәріміз бірге қайталаймыз!» **1-Ойын: «Қанат қаққан құстар» (Қимылды ойын)** » **Мақсаты:** Қолды кеудеге қойып, екі жаққа созу жаттығуын ойын түрінде бекіту, бұлшықеттерді дамыту. **Барысы:** Балалар алаңда еркін тұрады. Тәрбиеші: «Құстар ұшуға дайындалды!» дегенде, балалар қолдарын бүгіп, кеуде тұсына қояды. Тәрбиеші: «Құстар ұшты!» дегенде, қолдарын екі жаққа созып, «қанат қағып» бөлме ішінде жүгіреді. «Құстар қонды!» дегенде, қайтадан бастапқы қалыпқа (қол кеудеде) келеді. **2-Ойын: «Серіппелі сағаттар» (Жаттығу-ойын)** **Мақсаты:** Иық белдеуі мен қолдың қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту, ырғақты сезіну.	саяхатқа шығамыз. Музыка әлемінде түрлі дыбыстар, көңілді әуендер мен сыңғырлаған дауыстар өмір сүреді. Әдемі ән айту үшін біз құлағымызбен музыканы мұқият тыңдап, дауысымызды сол әуенге сай шығарып үйренуіміз керек. Кәне, бәріміз есту қабілетіміз бен дауысымызды жаттықтырайық!» **1-Ойын: «Құстардың әні» (Музыкалық-дидактикалық ойын)** **Мақсаты:** Дауыс ырғағын биік және төмен дыбыстарға келтіруді үйрету. **Барысы:** Тәрбиеші аспапта (пианино немесе металлофон) жоғары және төмен ноталарды ойнайды. Балалар жоғары нота естілгенде кішкентай торғайлар сияқты «Шық-шық-шық» деп жіңішке, биік дауыспен әндетіп айтады. Ал төмен, жуан нота естілгенде, үлкен қарғалар сияқты «Қарқ-қарқ-қарқ» деп төмен дауыспен жауап береді. **2-Ойын: «Жаңғырық»** **Мақсаты:** Вокалдық-есту қабілетін дамыту, естіген әуенді дәл қайталау. **Барысы:** Балалар жартылай шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші қысқа музыкалық дыбыстарды немесе кішігірім өлең	желкеге қоямыз. Саусақтарды бір-біріне кіргізіп айқастырамыз да, сыртқа қарай бұрып алға созамыз. Бұл жаттығулар біздің бұлшықеттерімізді оятады!» **1-Ойын: «Ормандағы ағаштар»** **Мақсаты:** Қол жаттығуларын (жоғары көтеру, екі жаққа созу, саусақтарды айқастыру) ойын түрінде дұрыс орындау. **Барысы:** Балалар – «ағаштар». Тәрбиеші: «Ағаштар күнге ұмтылды» дейді – балалар қолдарын жоғары көтереді. «Жел соқты, бұтақтар жайқалды» – қолдарын екі жаққа созып шайқайды. «Ағаштардың тамырлары бірікті» – саусақтарын айқастырып, алға-жоғары көтереді. «Дем аламыз» – қолды желкеге қойып тұрады. **2-Ойын: «Бағдаршамның бұйрығыМақсаты:** Берілген нұсқаулық бойынша қол қимылдарын кезекпен, жылдам әрі қатесіз орындау. **Барысы:** Тәрбиеші қолына үш түрлі түсті жалауша (немесе дөңгелек карточка) ұстайды. Әр түске бір жаттығу бекітіледі. Мысалы: Қызыл түс – қолды желкеге қою; Сары түс – саусақтарды айқастырып алға созу; Жасыл түс – қолды жоғары-артқа кезек көтеру. Тәрбиеші жалаушаларды ауыстырып көрсетеді, балалар шатаспай, тиісті қозғалысты жасауы	**Мақсаты:** Есту және қайталау қабілетін дамыту, дауысты әуенмен үйлестіру. **Барысы:** Тәрбиеші бір қысқа әуенді «Ля-ля-ля» деп айтады. Балалар «жаңғырық» сияқты дәл сол әуенді, дәл сол биіктікте қайталауы керек. Бірте-бірте әуен күрделене түседі. **2-Ойын: «Тамшылар мен күн» (Музыкалық-қимылды ойын)** **Мақсаты:** Музыканың ырғағын сезіну, дауыс биіктігін бақылау. **Барысы:** Пианинода немесе дыбыс жазбасында жоғары ноталар (тамшылар) ойналғанда балалар саусақтарымен үстелді ұрып, «Тіп-тіп-тіп» деп жіңішке дауыспен әндетеді. Ал көңілді, ашық музыка ойналғанда «Күн шықты» деп, қолдарын жайып, ашық дауыспен «А-а-а» деп әнге басады. Бұл жоспарлар балалардың қызығушылығын оятып, жан-жақты дамуына көмектеседі. Басқа сұрақтарыңыз болса, көмектесуге әрқашан дайынмын! Осы тақырыптарды жақсырақ түсіну үшін мезгілдер туралы мынадай көрнекілікті қолдануға болады:	күлгін, қою жасыл түстерді шығарамыз. Біріміз мүсіндесек, екіншіміз жапсырумен айналысамыз. Соңында бәріміз бірігіп, жәндіктерге арналған үлкен үй құрастырамыз. Қандай жәндікті салатынымызды және оны қалай жасайтынымызды бірге ақылдасайық.» **1-Ойын: «Түстер құпиясы» (Дидактикалық-эксперименттік ойын)** **Мақсаты:** Бояуларды араластыру арқылы жаңа түстер алуды үйрету. **Барысы:** Балаларға палитра және қызыл, көк, сары бояулар беріледі. Тәрбиеші: «Сиқыр жасап, күлгін түс шығарайық» дейді. Балалар қызыл мен көк түсті араластырып, нәтижесін бақылайды. Осылайша жәндіктерді бояуға қажетті реңктерді өздері жасайды. **2-Ойын: «Жәндіктер шаһары» (Құрастыру және ұжымдық ойын)** **Мақсаты:** Бірлесіп жоспарлау және құрастыру дағдыларын дамыту. **Барысы:** Балалар топқа бөлінеді. Бір топ құрылыс материалдарынан «араның ұясын» немесе «құмырсқаның илеуін» құрастырады. Екінші топ мүсіндеген жәндіктерін соған орналастырады. Ойын барысында балалар «Кім не салады?», «Қай жерге қоямыз?» деп бір-бірімен келісіп жұмыс істейді.

	Барысы: Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші балалардың «сағат» екенін айтады. «Тик» дегенде балалар екі қолын кеуде тұсына қояды, «Так» дегенде қолдарын екі жаққа түзу созады. Ойын ырғақты музыкамен немесе тәрбиешінің шапшаңдата айтқан «Тик-так, тик-так» деген бұйрығымен жалғасады. Кім шатасып кетсе, бір қадам алға шығады.	жолын белгілі бір әуенмен әндетеді (мысалы, «Ля-ля-ля, көктем келді» деп бірде қатты, бірде ақырын айтады). Балалар таудағы «жаңғырық» болып, естіген әуеннің биіктігі мен ырғағын дәл сол күйінде дауыспен қайталауы тиіс.	керек. Шатасқан бала шеңбердің ортасына кіреді.		.
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	№ 50 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар «Қала салу» ойынын ойнайды (құмнан үйлер, жолдар, машина тұрақтарын жасау). • Қимылды ойын: «Айгөлек» (Көліктер мен жаяу жүргіншілер арасындағы сыйластық тақырыбында). • Бақылау: Таза ауа мен түтін иісін салыстыру. Бақша ішіндегі ауа мен жол жиегіндегі ауаның айырмашылығын сезіну.	№ 51 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар құмда «Гүл дүкені» ойынын ойнайды (құмнан гүлзарлар жасау). • Қимылды ойын: «Тірі бағдаршам» о Барысы: Тәрбиеші түстерді атайды, балалар соған сай қимыл жасайды (жүгіру, күту, тоқтау). • Бақылау: Алма немесе шие ағашының гүлдеуін бақылау. Гүлдердің түсі мен хош	№ 52 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар «Мен жүргізушімін» ойынын ойнайды (белгіленген жол сызықтарымен жүру). • Қимылды ойын: «Аралар мен гүлдер» о Барысы: «Аралар» ұшып жүреді, белгі бойынша «гүлдерге» (шеңберлерге) қонады. • Бақылау: Жасыл шөптің биіктігін бақылау. Шөптің арасынан қандай жәндіктер көрінетінін іздеу.	№ 53 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар лупамен (үлкейіткіш әйнек) ағаш қабығы мен жапырақтарды зерттейді. • Қимылды ойын: «Жолаушылар» о Барысы: «Автобусқа» (орындықтарға) отыру, кезек күту, үлкендерге жол беру ережесін қайталау. • Бақылау: Бақбақ (одуванчик) гүлін	№ 54 серуен картотекасы • Дербес әрекет: Балалар бормен жерге «Болашақ қаласының» суретін салады (таза көшелер мен көп ағаштар). • Қимылды ойын: «Ұшақтар» о Барысы: Белгі бойынша «моторды оталдырып», аспанда ұшуды бейнелеу. • Бақылау: Құстардың балапандарын бақылау. Құстардың ұясына жақындамау керектігін

	• Еңбек: Барлық ойын құралдарын жуып, келесі серуенге дайындап қою.	иісіне назар аудару. • Еңбек: Гүлзардағы (клумба) артық тастарды жинау. • Тәрбие: Гүлді жұлмау, оны аялау (экологиялық тәрбие	• Еңбек: Ойын алаңындағы қағаз қиындыларын (қоқыстарды) жинап, сұрыптау (қағаз бөлек, пластик бөлек). • Үнемділік: Суды үнемдеп жұмсау (гүлге су құйғанда тек қажетінше пайдалану).	бақылау. Оның сары түсін және күн батқанда жабылатынын көру. • Еңбек: Ойыншықтарды жуу (суды шашпай, үнемді пайдалану). • Жол ережесі: Жаяу жүргіншілер жолы (зебра) туралы түсінік.	түсіндіру. • Еңбек: Ағаш түбін қопсытуға көмектесу. • Құқық: Әр баланың таза ортада ойнауға құқығы бар екенін айту
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	• **Қауіпсіздік:** Карточкадағы қауіпті заттарды (пышақ, сіріңке, розетка) тауып, қызыл қарындашпен белгілеу. .	• **Сурет салу:** Палитрада қызыл мен көк бояуды араластырып, шыққан **күлгін** түспен жәндіктің суретін бояу. .	• **Сауат ашу:** Үлгі бойынша арақашықтықты сақтай отырып, ирек және толқынды «соқпақтарды» бастырып сызу.	• **Мүсіндеу:** Ермексаздан үш түрлі көлемдегі шарды мүсіндеп, олардан жәндіктің (құмырсқаның) денесін құрастыру	• **Дене тәрбиесі:** Допты екі қолмен кеуде тұсынан бастан асыра алға қарай нысанаға (себетке) лақтыру.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**«Көңілді мозаика» (Үстел ойыны)** Мақсаты: Ұсақ мотериканы, қиялды және түстерді ажыратуды дамыту. Барысы: Балалар түрлі-түсті мозаика бөлшектерінен өз қалауынша гүл, үй немесе түрлі өрнектер құрастырады. Тәрбиеші тек бағыт беріп, баланың өз бетінше шешім қабылдауына мүмкіндік береді.	**2. «Менің сүйікті ертегім» (Кітаптарды қарау)** Мақсаты: Кітапқа деген сүйіспеншілікті арттыру, сурет арқылы оқиғаны баяндауға баулу. Барысы: Кітап бұрышында балалар өздеріне ұнайтын суретті кітаптарды таңдап алады. Суреттерге қарап, ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекетін достарына айтып береді немесе	**3. «Сиқырлы құм» (Бейнелеу әрекеті)** Мақсаты: Саусақ бұлшықеттерін дамыту және психологиялық жеңілдеу. Барысы: Құм салынған науада балалар саусақтарымен немесе таяқшалармен еркін сурет салады (күн, бұлт, толқын). Қателескен жағдайда құмды тегістеп, қайтадан жаңа бейне жасауға болады.	**4. «Кім жылдам?» (Ұтқырлық ойыны)** Мақсаты: Ептілікті, жылдамдықты және кеңістікті бағдарлауды жетілдіру. Барысы: Еденге бірнеше шеңберлер (үйшіктер) қойылады. Балалар музыкамен билеп жүреді, әуен тоқтағанда әркім өз бетінше бос шеңберді тауып, ішіне кіріп үлгеруі керек.	**5. «Кішкентай құрылысшы»** (Құрастыру ойыны) Мақсаты: Логикалық ойлауды және кеңістікті сезінуді дамыту. Барысы: Балалар түрлі көлемдегі текшелерден (лего немесе ағаш кубиктер) өз ойынан «болашақ қаласын» немесе «хайуанаттар бағын» құрастырады. Бұл ойында балалар бір-бірімен келісіп, ортақ құрылыс жүргізе алады.

		іштей тамашалайды			
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** *Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер* **«Баланың дербестігін қалай дамыту керек?»** **Тақырыбы:** «Мен өзім!»: Үйде баланың өз бетінше әрекет етуіне жағдай жасау. **Құрметті ата-аналар!** > 5 жастағы бала – бұл қалыптасып келе жатқан тұлға. Оның «мен өзім жасаймын» деген талпынысын қолдау өте маңызды. • **Киіну:** Баланы асықтырмай, киімін өзі киюіне мүмкіндік беріңіз. Түймесін қадауға көмектескенше, оның қалай жасалатынын көрсетіңіз. • **Ойыншықтар:** Ойыннан соң ойыншықтарды бірге жинауды емес, оның өз бетінше жинауын әдетке айналдырыңыз. • **Таңдау құқығы:** «Бүгін қандай ертегі оқимыз?» немесе «Қай жейдеңді кигің келеді?» деген сұрақтар арқылы баланың шешім қабылдау қабілетін дамытыңыз. **Мақтау:** Тіпті кішкентай жетістігі үшін де мақтауды ұмытпаңыз. Бұл оның өзіне деген сенімділігін арттырады.				